ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

World Health Organization
Representative Office for Mongolia

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2021

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

World Health Organization
Representative Office for Mongolia

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2021

Энэхүү эмхэтгэлийн талаарх саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.
Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
Шуудангийн хаяг: С.Зоригийн гудамж
Улаанбаатар -210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 70111485
Э-шуудан: admin@hdc.gov.mn
www.hdc.gov.mn

Эрхэлсэн:	Б.Нарантуяа, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн захирал
Хянасан:	Б.Доржмягмар, ЭММА-ны дарга
Эмхэтгэсэн:	С.Даваажаргал, ЭММА-ны ахлах мэргэжилтэн
	Б.Болдбаатар, ЭММА-ны мэргэжилтэн
	Х.Дэлгэрмаа, ЭММА-ны мэргэжилтэн
	Б.Отгончимэг, ЭММА-ны мэргэжилтэн
	Л.Баянжаргал, ЭММА-ны мэргэжилтэн
	Д.Уранчимэг, ЭММА-ны оператор
	Д.Бямбасүрэн, ДЗА-ны дарга
	И.Ариунаа, ДЗА-ны ахлах мэргэжилтэн
	П.Батчулуун, ЭЭЭШСҮАЗА-ны албаны дарга
	Б.Алтантулга, ЭЭЭШСҮАЗА-ны ахлах мэргэжилтэн
	Б.Түмэн-Өлзий, ГССҮТ, СТСА-ны дарга
	Т.Ундармаа, ХСҮТ, СТСА-ны дарга
	Ц.Туул, ХСҮТ, СТСА-ны Их эмч
	Б.Билгүүн, ЦССҮТ, Статистикч

ГАРЧИГ

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ 6
ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ 12
ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР 14
ӨМНӨХ ҮГ 15
ХУРААНГУЙ 16

БҮЛЭГ 1. ХҮН АМ 20
1.1 ХҮН АМЫН НАС ХҮЙСИЙН БҮТЭЦ 20
1.2 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ 22
1.3 ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ 24
1.4 ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ 25
1.5 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ 25

БҮЛЭГ 2. ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД 29
2.1 БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГҮҮД
2.2 ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ИНДЕКСЫН ОНОО 30
2.3 ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД 31
2.3.1 ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ (ТХЗ 3.1.1) 32
2.3.2 ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ (ТХЗ 3.2) 34
2.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 36
2.4.1 ХДХВ-ИЙН ТОХИОЛДОЛ (ТХЗ 3.3.1) 36
2.4.2 СҮРЬЕЭГИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТОХИОЛДОЛ (ТХЗ 3.3.2) 37
2.5 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН 38
2.5.1 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ НАС БАРАЛТ (ТХЗ 3.4.1) 38
2.5.2 ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ (ТХЗ 3.6.1) 39
2.5.3 АМИА ХОРЛОЖ НАС БАРСАН ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН (ТХЗ 3.4.2) 39
2.5.3 САНАМСАРГҮЙ ХОРДОХ, ХОРТ БОДИСТ ӨРТӨЖ НАС БАРСАН ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН (ТХЗ 3.9.3) 40
2.6 БҮХ НИЙТИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХАМРАЛТ 40

БҮЛЭГ 3. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД 41
3.1 ЭХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД 42
3.1.1 ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ БА ТӨРӨХИЙН ӨМНӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ 42
3.1.2 ТӨРӨЛТ, ТӨРӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ 44
3.1.3 ТӨРСНИЙ ДАРААХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 47
3.1.4 ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ 49
3.2 ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД 51
3.2.1 ТӨРӨЛТ 51
3.2.2 ХҮҮХДИЙН ӨВЧЛӨЛ 52
3.2.3 НЯЛХАС БОЛОН ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ 55
3.3 ҮР ХӨНДӨЛТ 56
3.4 ЖИРЭМСЛЭЛТЭЭС СЭРГИЙЛЭХ ОРЧИН ҮЕИЙН АРГА ХЭРЭГСЭЛ (ЖСАХ) 56

БҮЛЭГ 4. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ 59
4.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА 60
4.2 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ОРНЫ ХҮРТЭЭМЖ 61
4.3 ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 64
4.4 СУМ, ТОСГОНЫ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 66
4.5 НЭГДСЭН ЭМНЭЛЭГ, НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 70
4.6 БҮСИЙН ОНОШЛОГОО ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 74
4.7 ТӨРӨЛЖСӨН МЭРГЭШЛИЙН ЭМНЭЛЭГ, ТУСГАЙ МЭРГЭЖЛИЙН ТӨВҮҮДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 76
4.8 ХУВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ 79

БҮЛЭГ 5. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ 81
5.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГЧИД 82
5.2 ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧ 84
5.3 ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧИЙН ХАРЬЦАА 88

БҮЛЭГ 6. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 93
6.1 БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ 94
6.2 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 94
6.2 АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 95
6.2.1 САЛХИНЦЭЦЭГ 97
6.2.2 МЕНИНГОКОККТ ХАЛДВАР 98
6.2.4 СҮРЬЕЭ 98
6.2.5 ХҮҮХДИЙН СҮРЬЕЭГИЙН ӨВЧЛӨЛ 99
6.3 ГЭДЭСНИЙ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 101
6.3.1 ЦУСАН СУУЛГА ӨВЧИН 102
6.3.2 ВИРҮСТ ХЕПАТИТ 103
6.4 БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 104
6.4.1 ЗОНХИЛОН ТОХИОЛДОХ БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАР 105
6.4.2 ХДХВ/ДОХ-ЫН ХАЛДВАР 107
6.5 ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН 108
6.6 КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19) 109

БҮЛЭГ 7. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН 113
7.1. ХҮН АМЫН АМБУЛАТОРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН 115
7.1.1.АМЬСГАЛЫН ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН 117
7.1.2 ХООЛ БОЛОВСРУУЛАХ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН 120
7.1.3 ЗҮРХ СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН 123
7.1.4 ШЭЭС СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН 126
7.2 ХОРТ ХАВДАР 128
7.2.1.ХОРТ ХАВДРЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН 128
7.2.2 ХҮҮХДИЙН ХОРТ ХАВДАР 131
7.2.3 ХОРТ ХАВДРЫН ХЯНАЛТ 131
7.3 ОСОЛ ГЭМТЭЛ БА ЗАРИМ ГАДНЫ ШАЛТГААНЫ ҮР ДАГАВАР 133

7.3.1.ОСОЛ ГЭМТЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН 134
7.3.2. УНАЛТЫН ШАЛТГААНТ ОСОЛ ГЭМТЛИЙН ШИНЭ ТОХИОЛДОЛ /W00-W19/ 136
7.3.3. ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ ӨВЧЛӨЛ /V01-V99/ 136
7.4 ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН 139
7.5 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ 142
7.5.1.АРТЕРИЙН ГИПЕРТЕНЗИ, ЧИХРИЙН ШИЖИНГИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ 142
7.5.2. УМАЙН ХҮЗҮҮ, ХӨХНИЙ ӨМӨНГИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ 143
7.6 МЭС ЗАСЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 145

БҮЛЭГ 8 ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ 149
8.1 ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН 150
8.2 ЗҮРХ СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 153
8.3 ХОРТ ХАВДРЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 155
8.5 ОСОЛ ГЭМТЭЛ, ГАДНЫ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 157
8.5.1 ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 158
8.5.2 АМИА ХОРЛОЛТ 159
8.5.3 БУСАД ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 160
8.6 ХООЛ БОЛОВСРУУЛАХ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 161
8.7 АМЬСГАЛЫН ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ 162

БҮЛЭГ 9. ЦУС СЭЛБЭЛТ СУДЛАЛЫН САЛБАРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 165
9.1 ЦУС, ЦУСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХАНГАЛТ 166
9.2 ЦУС, ЦУСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ 168
9.3 ЦУСНЫ ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ 169

БҮЛЭГ 10. ЭС, ЭД, ЭРХТНИЙГ ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 171
10.1 ЭС, ЭД, ЭРХТЭН ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 172
10.2 ЭС, ЭД, ЭРХТЭН ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ДАРААХ ХЯНАЛТ 175

БҮЛЭГ 11. ЭМЧИЙН ҮЗЛЭГИЙН ЦАГ ЗАХИАЛГЫН “1800-0119” ДУУДЛАГЫН ТӨВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА 177
11.1 НИЙТ ХҮЛЭЭН АВСАН ДУУДЛАГЫН БҮТЭЦ 179
11.2 ЭМЧИЙН ҮЗЛЭГИЙН ЦАГ ЗАХИАЛСАН ДУУДЛАГЫН БҮТЭЦ 180

БҮЛЭГ 12. ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРҮҮД, ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ 183
БҮЛЭГ 13. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 10 ЖИЛЭЭР 197
БҮЛЭГ 14. СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД 211
БҮЛЭГ 15. ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТҮҮД 259

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. 1 Хүн амын тоо, жилийн дундаж өсөлтийн хувь, сонгосон онуудаар 20
Зураг 1. 2 Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2000, 2021 он 21
Зураг 1. 3 Хүн амын насны бүтэц, сонгосон оноор 21
Зураг 1. 4 Хүн ам зүйн ачаалал, сонгосон оноор 22
Зураг 1. 5 Хүн амын нягтрал, аймаг, нийслэлээр, 2021 он 24
Зураг 1. 6 Хүн амын төрөлтийн түвшин, 1000 хүн амд, сонгосон онуудаар 25
Зураг 1. 7 Хүн амын дундаж наслалт, сонгосон онуудаар 25
Зураг 1. 8 Хүн амын дундаж наслалт, аймаг, нийслэлээр, 2021 он 26
Зураг 1. 9 Дундаж наслалт, хүйсээр, сонгосон онуудаар 26

Зураг 2. 1 Төрөлтөөс тооцсон хүн амын дундаж наслалт, дэлхийн дундаж, бүс нутгийн дундажтай харьцуулахад, 2019 он 32
Зураг 2. 2 ТХЗ 3.1.1 Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100 000 амьд төрөлтөд) 32
Зураг 2. 3 Эхийн эндэгдлийн түвшин, 100 000 амьд төрөлтөд, 1990-2021 он 33
Зураг 2. 4 ТХЗ: 3.1.2 Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь 33
Зураг 2. 5 ТХЗ 3.7.2 Өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин (15-19 насны 1000 охидод) 33
Зураг 2. 6 ТХЗ: 3.2.1 Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, дэлхийн болон бүсийн дундажтай харьцуулахад 34
Зураг 2. 7 Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, хүйсээр, 2010-2021 он 35
Зураг 2. 8 ТХЗ: 3.2.2 Нярайн эндэгдлийн түвшин, дэлхийн болон бүсийн дундажтай харьцуулахад 35
Зураг 2. 9 ТХЗ 3.3.1 ХДХВ-ийн халдварлаагүй 1000 хүн амд ногдох ХДХВ-ийн шинэ тохиолдлын тоо 36
Зураг 2. 10 ХДХВ-ийн шинэ тохиолдлын тоо, бүртгэгдсэн оноор 36
Зураг 2. 11 ТХЗ 3.3.2 Сүрьеэ өвчний тохиолдлын түвшин /100 000 хүн амд/ 37
Зураг 2. 12 ТХЗ 3.4.1 30 настай хүний Зүрх судасны өвчин, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчнөөр нас барах магадлал, 2016 он 38
Зураг 2. 13 ТХЗ 3.6.1 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин (100 000 хүнд ногдох зам тээврийн ослоор нас барсан хүний тоо) 39
Зураг 2. 14 ТХЗ 3.4.2 Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин (100,000 хүнд ногдох амиа хорлосон хүний тоо) 39
Зураг 2. 15 ТХЗ 3.9.3 Санамсаргүй хордож, хорт бодист өртөж нас барсан тохиолдлын түвшин, 100 000 хүн амд харьцуулахад 40
Зураг 2. 11 ТХЗ 3.8.1 Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай тусламж үйлчилгээний хамралтын хувь 40

Зураг 3. 1 Цус багадалттай жирэмсэн эхчүүдийн эзлэх хувь, 2021 он 42
Зураг 3. 2 Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш удаа хяналтанд хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн хувь, аймгаар, 2021 он 43
Зураг 3. 3 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин, аймгаар, 2021 он 44
Зураг 3. 4 Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь, аймгаар, 2021 он 45
Зураг 3. 5 Улаанбаатар хотод хөдөө орон нутгаас ирж төрсөн эхчүүд, бодит тоо, 2021 45
Зураг 3. 6 Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн тохиолдлыг эмнэлгийн байгууллагаар, хувиар, 2021 47
Зураг 3. 7 Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь, аймгаар 2021 он 47
Зураг 3. 8 Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, аймгаар 2021 он 48
Зураг 3. 9 Төрсний дараах хүндрэлд цус алдалтын эзлэх хувь, 2021 48
Зураг 3. 10 Эхийн эндэгдлийн тохиолдол, сонгосон онуудаар 49

Зураг 3. 11 Эхийн эндэгдэл бүсээр, 100 000 амьд төрөлтөд, 2021 он 50
Зураг 3. 12 Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд, аймгаар 2021 он 51
Зураг 3. 13 Нярай хүүхдийн өвчлөл амьд төрсөн хүүхдэд эзлэх хувиар, аймгаар 2021 он 52

Зураг 4. 1 Эмнэлгийн орны тоо, 10 000 хүн амд ногдох орны тоо, 2010-2021 он 61
Зураг 4. 2 10 000 хүнд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он 61
Зураг 4. 3 10 000 хүнд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он 61
Зураг 4. 4 10 000 хүнд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он 62
Зураг 4. 5 Эмнэлгийн ор ашиглалтын хувь, тасгаар, 2021 он 62
Зураг 4. 6 Эмнэлгийн ор ашиглалтын хувь, тасгаар, 2021 он 63
Зураг 4. 7 Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн дундаж ор хоног, аймгаар, 2021 он 63
Зураг 4. 8 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоо, 2010-2021 он 64
Зураг 4. 9 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн их эмчийн тоо, 2010-2021 он 65
Зураг 4. 10 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн сувилагчийн тоо, 2010-2021 он 65
Зураг 4. 11 Нэг өрхийн эмчид ногдох үзлэг, нэг иргэний үзүүлсэн тоо, 2010-2021 он 65
Зураг 4. 12 Өрхийн эрүүл мэндийн төвд хийгдсэн амбулаторийн үзлэгийн тоо /саяаар/ 66
Зураг 4. 13 Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2010-2021 он 66
Зураг 4. 14 Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч, сувилагчийн тоо, 2010-2021 он 67
Зураг 4. 15 Стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он 68
Зураг 4. 16 Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2010-2021 он 69
Зураг 4. 17 Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмчийн үзлэг, 2010-2021 он 69
Зураг 4. 18 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он 69
Зураг 4. 19 Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн их эмчийн тоо, 2010-2021 он 70
Зураг 4. 20 Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн сувилагчийн тоо, 2010-2021 он 70
Зураг 4. 21 Амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо, 2010-2021 он 71
Зураг 4. 22 Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь, 2010-2021 он 71
Зураг 4. 23 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он 72
Зураг 4. 24 Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он 72
Зураг 4. 25 Дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он 73
Зураг 4. 26 Хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он 73
Зураг 4. 27 БОЭТ-ийн хүний нөөцийн үзүүлэлт, 2010-2021 он 74
Зураг 4. 28 БОЭТ-ийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он 74
Зураг 4. 29 БОЭТ-ийн хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он 75
Зураг 4. 30 Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо, мянган хүн, 2010-2021 он 75
Зураг 4. 31 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он 75
Зураг 4. 32 Тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгүүдийн их эмч, сувилагчийн тоо, 2010-2021 он 76
Зураг 4. 33 Стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он 76
Зураг 4. 34 Хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он 77
Зураг 4. 35 Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо, 2010-2021 он 77
Зураг 4. 36 Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд хөдөө орон нутгаас ирж эмчлүүлэгчдийн эзлэх хувь 78
Зураг 4. 37 Хувийн хэвшлийн эмнэлгийн тоо, 2010-2021 он 79
Зураг 4. 38 Хувийн хэвшлийн эмнэлгийн орны тоо, 2010-2021 он 79
Зураг 4. 39 Хувийн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо, 2010-2021 он 80
Зураг 4. 40 Амбулаториор үйлчлүүлэгдийн тоо, мянган хүн, 2010-2021 он 80

Зураг 5. 1 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, 2010-2021 он 83
Зураг 5. 2 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, насын бүлгээр, 2021 он 83
Зураг 5. 3 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, 10 000 хүн амд, бүс, аймгаар, 2021 он 84
Зураг 5. 4 Их эмч, сувилагчийн тоо, 10 000 хүн ам тутамд, 2012-2021 он 85

Зураг 5. 5 10 000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэшлийн төрлөөр, сонгосон онуудаар 85
Зураг 5. 6 Хүүхдийн эмчийн тоо, 10 000 хүүхдэд 2012-2021 он 86
Зураг 5. 7 10 000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэшлийн төрлөөр, 2021 он 86
Зураг 5. 8 10 000 хүн амд ногдох их эмч, бүс нутгаар, 2017-2021 он 87
Зураг 5. 9 10 000 хүн амд ногдох сувилагч, бүс нутгаар, 2016-2021 он 87

Зураг 6. 1 Халдварт өвчний бүтэц, 2021 он 94
Зураг 6. 2 Халдварт өвчний тохиолдол (10000 хүнд ногдох), төрлөөр, 2010-2021 он 95
Зураг 6. 3 Амьсгалын замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2010-2021 он 95
Зураг 6. 4 Амьсгалын замын халдварт өвчний бүтэц, 2021 он 96
Зураг 6. 5 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүд, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он 96
Зураг 6. 6 Салхинцэцэг өвчин, 2010-2021 он 97
Зураг 6. 7 Салхинцэцэг өвчлөл бүртгэгдсэн сараар, 2021 он 98
Зураг 6. 8 Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин, 2010-2021 он 99
Зураг 6. 9 Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он 99
Зураг 6. 10 Хүүхдийн сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол, 2012-2021 он 100
Зураг 6. 11 Гэдэсний халдварт өвчин, 2010-2021 он 101
Зураг 6. 12 Гэдэсний халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он 101
Зураг 6. 13 Цусан суулга өвчний өвчлөлийн тоо, түвшин, 2010-2021 он 103
Зураг 6. 14 Цусан суулга өвчний тохиолдол, сараар, 2021 он 103
Зураг 6. 15 Вирүст гепатитын бүртгэгдсэн тохиолдол, төрлөөр, 2010-2021 он 104
Зураг 6. 16 Вирүст гепатитын бүтэц, 2021 он 104
Зураг 6. 17 Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин, 2010- 2021 он 105
Зураг 6. 18 Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, өвчний төрлөөр, 2010-2021 он 105
Зураг 6. 19 Бэлгийн замаар дамжих халдвар, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он 106
Зураг 6. 20 Нийт халдварт өвчинд бэлгийн замын халдварт өвчний эзлэх хувь, 2010-2021 он 106
Зураг 6. 21 Бэлгийн замын халдварт өвчин, төрлөөр, дүнд эзлэх хувиар, 2011-2021 он 107
Зураг 6. 22 ХДХВ/ДОХ-ын халдварын тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2009-2021 он 107
Зураг 6. 23 Зоонозын халдварт өвчний тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2010-2021 он 108
Зураг 6. 24 Зоонозын халдварт өвчний бүтэц, 2021 он 108
Зураг 6. 25 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)- ын тохиолдол насны ангиллаар, 2021 он 109
Зураг 6. 26 Коронавирүст халдвар, насны бүлэг, сарын дүнд эзлэх хувиар, 2021 он, сараар 109
Зураг 6. 27 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), байршил, 2021 он, өдрөөр 110
Зураг 6. 28 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), байршил, 2021 он, өдрөөр 110
Зураг 6. 29 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), насны бүлгээр, 2021 он, өдрөөр 110
Зураг 6. 30 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-аар хэвтэн эмчлүүлэгчдийн дундаж ор хоног, аймгаар, 2021 он 111
Зураг 6. 31 Эрчимт эмчилгээний тасагт хэвтэн эмчлүүлсэн хүний тоо, өдрөөр, 2021 он 111
Зураг 6. 32 Эрчимт эмчилгээний тасагт уушгины хатгаагаар эмчлүүлсэн хүний тоо, өдрөөр, 2021 он 111

Зураг 7. 1 Хүн амын өвчлөлийн тохиолдол, мянган хүн 114
Зураг 7. 2 Амбулаторт бүртгэгдсэн хүн амын нийт өвчлөл, 10 000 хүн амд, хүйсээр, 2010-2021 он 115
Зураг 7. 3 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2011-2021 он 115
Зураг 7. 4 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, 10000 хүнд амд, байршлаар, 2011-2021 он 118
Зураг 7. 5 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2011-2021 он 118
Зураг 7. 6 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, бүсээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он 118

Зураг 7. 7 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2011, 2021 он *119*
Зураг 7. 8 Амьсгалын тогтолцооны өвчнүүд, 10000 хүнд ногдох, 2011-2021 он *120*
Зураг 7. 9 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, байршлаар, 2011-2021 он *120*
Зураг 7. 10 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, хүйсээр, 2011-2021 он *121*
Зураг 7. 11 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, улс, хот, бүсээр, 10000 хүн амд, 2012, 2021 он *121*
Зураг 7. 12 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он *122*
Зураг 7. 13 Зүрх, судасны тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10 000 хүнд амд, байршлаар, 2011-2021 он *123*
Зураг 7. 14 Зүрх судасны тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2011-2021 он *123*
Зураг 7. 15 Зүрх судасны өвчин, 10000 хүн амд ногдохоор, бүсээр, 2012, 2021 он *124*
Зураг 7. 16 Зүрх судасны тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он *124*
Зураг 7. 17 Цусны даралт ихсэх өвчин, 10 000 хүн амд, 2011-2021 он *125*
Зураг 7. 18 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, хүйсээр, 2012-2021 он *126*
Зураг 7. 19 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин, улс, хот, бүсээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он *126*
Зураг 7. 20 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он *127*
Зураг 7. 21 Хорт хавдрын өвчлөлийн бүтэц, 2021 он *126*
Зураг 7. 22 Зонхилох эхний 10 байрлалын хорт хавдар, өвчлөлийн түвшин, хүйсээр, 100 000 хүн амд, 2021 он *130*
Зураг 7. 23 Хүүхдийн хорт хавдрын бүтэц, хувиар, 0-19 нас *131*
Зураг 7. 24 Хорт хавдрын хяналт, 2021 он *132*
Зураг 7. 25 Хорт хавдрын хяналт, амьдарч буй хугацаагаар, 2021 он *132*
Зураг 7. 26 Хорт хавдрын хяналтанд байгаа хүмүүсийн 5-аас дээш жил амьдарч байгаа хувь, зонхилох байрлалаар *132*
Зураг 7. 27 Осол гэмтлийн шинэ тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2019-2021 он *133*
Зураг 7. 28 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, хүйсээр, 2021 он *133*
Зураг 7. 29 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, насны бүлэг, хүйсээр *133*
Зураг 7. 30 Согтууруулах эндээ хэрэглэсэн үедээ осол, гэмтэлд өртсөн байдал *134*
Зураг 7. 31 Гэмтсэн эрхтний байршил, хүйсээр, 2021 он *134*
Зураг 7. 32 Осол гэмтлийн шатгаант өвчлөл бүртгэгдсэн сар, хувиар *135*
Зураг 7. 33 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, бүсээр,10 000 хүн амд, 2021 он *135*
Зураг 7. 34 Осол гэмтэлд өртсөн байршил, хувиар, 2021 он *136*
Зураг 7. 35 Зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл, насны бүлэг, хүйсээр, 2021 он *137*
Зураг 7. 36 Зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл, согтууруулах ундаа хэрэглэсэн байдал, 10 000 хүн амд, 2019-2021 он *137*
Зураг 7. 37 Умайн хүзүүний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2012-2021 ..... *143*
Зураг 7. 38 Мэс заслын хагалгааны тоо, аймгаар, 2021 он *145*
Зураг 7. 39 Зонхилон хийгдсэн мэс засал, төрлөөр, 2021 он *146*
Зураг 7. 40 Цочмог мухар олгойн мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2021 он *147*
Зураг 7. 41 Цөсний замын мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2021 он *147*

Зураг 8. 1 Хүн амын нас баралт,10 000 хүн амд, хүйсээр, 2009-2021 он *150*
Зураг 8. 2 Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент, хүйсээр, 2021 он *150*
Зураг 8. 3 Нас баралтын түвшний хүйсийн харьцаа, 2021 он *151*
Зураг 8. 4 Нас бүлэг дэх нас баралтын хувь, хүйсээр, 2021 он *151*
Зураг 8. 5 Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан,10 000 хүн амд, 2009-2021 он *152*
Зураг 8. 6 Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн нас баралтын хувь, насны бүлгээр, 2021 ..... *152*
Зураг 8. 7 Зүрх судасны тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2021 он *154*
Зураг 8. 8 Зүрх судасны тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт, насны ангиллаар, хувь, 2021 он *154*
Зураг 8. 9 Зүрхний шигдээсээр нас баралтын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он *155*
Зураг 8. 10 Тархинд цус харвалтын шалтгаант нас баралт, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он *155*
Зураг 8. 11 Хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он *156*
Зураг 8. 12 Элэгний хорт хавдрын шалтгаант нас баралт, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он *156*
Зураг 8. 13 Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он *157*
Зураг 8. 14 Зам тээврийн ослыг шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он *158*
Зураг 8. 15 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралт, насны ангиллаар, 2021 он *158*
Зураг 8. 16 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралт, шалтгаанаар, 2009-2021 он *158*
Зураг 8. 17 Амиа хорлож нас барсан тохиолдол, 10 000 хүн амд, хүйсээр *159*
Зураг 8. 18 Архи, спиртэнд санамсаргүй хордож нас барсан тохиолдол, хүйсээр, 2009-2021 он *160*
Зураг 8. 19 Нас баралтын бусад ослын шалтгаан, тоо, 2021 он *160*
Зураг 8. 20 Хоол боловсруулах өвчний шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он *161*
Зураг 8. 21 Хоол боловсруулах тогтолцооны шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, хүйсээр, 2009-2021 он *161*
Зураг 8. 22 Элэгний циррозын шалтгаант нас баралтын тоо, хүйсээр, 2009-2021 он *162*
Зураг 8. 23 Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын тохиолдол, хүйсээр *162*
Зураг 8. 24 Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, 2009-2021 он *162*
Зураг 8. 25 Уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын тохиолдол, 2009-2021 он *163*

Зураг 9. 1 Нийт цус цуглуулалтын тоо, 2017-2021 он *166*
Зураг 9. 2 Цус цуглуулалтын тоо, аймгаар, 2021 он *167*
Зураг 9. 3 Цусны донорын төрөл, 2016-2021 он *167*
Зураг 9. 4 Цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээгээр хасагдалтын хувь, 2016-2021 он *168*
Зураг 9. 5 Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2016-2021 он *168*
Зураг 9. 6 Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд шинэ технологийг нутагшуулах, 2021-2022 он *169*

Зураг 10. 1 Амьд болон тархины үхэлтэй донороос хийгдсэн эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслын тоо, 2006-2021 он *172*
Зураг 10. 2 Тархины үхэл тодорхойлох багуудын илрүүлэлт, 2018-2021 он *174*
Зураг 10. 3 Элэг шилжүүлэн суулгах мэс заслын хүлээх жагсаалтад байгаа хүний тоо, 2021 он *174*

Зураг 10. 4 Эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслын хүлээх жагсаалтад байгаа хүний тоо, 2021 он 174
Зураг 10. 5 Дархлаа дарангуйлах эм хэрэглэж буй хүний тоо, 2021 он 175
Зураг 10. 6 Эд, эс, эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмчилгээний дараа хяналтад буй хүний тоо, аймгаар, 2021 175
Зураг 10. 7 Эд, эс, эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмчилгээний дараа хяналтад буй хүний тоо, Нийслэлийн дүүргүүдээр, 2021 175

Зураг 11. 1 Дуудлагын чанарын үзүүлэлт: /2021 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар/ 178
Зураг 11. 2 Нийт хандсан дуудлага 2020, 2021 он 179
Зураг 11. 3 Нийт хандсан дуудлага 2020 оны 09.01-12.31 179
Зураг 11. 4 Нийт хандсан дуудлага 2021 оны 09.01-12.31 179
Зураг 11. 5 Нийт үйлчилсэн дуудлага 2020, 2021 он 180
Зураг 11. 6 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалга бүтэц 2021 он 181
Зураг 11. 7 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалга,Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүд, 2020, 2021 он 181
Зураг 11. 8 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалга, Дүүргийн эрүүл мэндийн төвүүд, 2020, 2021 он 182

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. 1 Хүн амын тоо, хүн ам зүйн зарим үзүүлэлтүүд, аймаг, нийслэлээр, 2021 он 23
Хүснэгт 1. 2 Хүн амын дундаж наслалт, бүс, аймгаар, 2021 он 27

Хүснэгт 2. 1 ТХЗ-ын эрүүл мэндийн үзүүлэлтийн үнэлгээ, чиг хандлага 31
Хүснэгт 2. 2 Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, сонгосон онуудаар 34
Хүснэгт 2. 3 Нярайн болон перинаталь эндэгдлийн түвшин, сонгосон онуудаар 35
Хүснэгт 2. 4 Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин, 100 000 хүн амд, сонгосон онуудаар 37
Хүснэгт 2. 5 Халдварт бус өвчний шалтгаант нас баралт, 30-70 нас, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад 38
Хүснэгт 2. 6 Амиа хорлож нас барсан тохиолдол, 100 000 хүнд ногдох, 2009-2021 он 40

Хүснэгт 3. 1 Мэс заслын аргаар төрүүлсэн хувь, бүсээр 2021 он 45
Хүснэгт 3. 2 Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент, 2021 46
Хүснэгт 3. 3Төрөлтийн тоо, эмнэлгийн байгууллагын төрлөөр, 2021 46
Хүснэгт 3. 4 Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, насны ангиллаар, 2021 50
Хүснэгт 3. 5 Төрсөн хүүхдийн мэдээ, бүсээр, 2021 он 51
Хүснэгт 3. 6 Нярай хүүхдийн өвчлөл 52
Хүснэгт 3. 7 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, (Амбулатори) 2021 он 53
Хүснэгт 3. 8 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, (Стационари) 2021 он 53
Хүснэгт 3. 9 Хүүхэд, өсвөр үеийнхний өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, тухайн насны 10 000 хүүхдэд, 2021 он (Амбулатори) 54
Хүснэгт 3. 10 Хүүхэд, өсвөр үеийнхний өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, тухайн насны 10 000 хүүхдэд, 2021 он (Стационари) 54
Хүснэгт 3. 11 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл нас, хүйсээр, 2021 он 55
Хүснэгт 3. 12 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн нас баралтын шалтгаан, хувиар (хот, хөдөө) 2021 он 55
Хүснэгт 3. 13 Үр хөндөлт байршлаар, 2021 он 56
Хүснэгт 3. 14 ЖСА хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо байршлаар, 2021 он 57

Хүснэгт 4. 1 Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, 2021 он 60
Хүснэгт 4. 2 Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний заримузүүлэлтүүд 78
Хүснэгт 4. 3 Хувийн эмнэлгийн орны хүчин чадлын үзүүлэлт, сонгосон оноор 80

Хүснэгт 5. 1 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, 2016-2021 он. 82
Хүснэгт 5. 2 Их эмч, сувилагчийн харьцаа, аймаг, бүсээр, 2017-2021 он 88
Хүснэгт 5. 3 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, байршлаар, 2016-2021 он 89
Хүснэгт 5. 4 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, байршлаар, 2016-2021 он 90
Хүснэгт 5. 5 Эм зүйчийн тоо, байршлаар, сонгосон онуудаар 91
Хүснэгт 6. 1 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүдийн тоо, 2010-2021 он 96
Хүснэгт 6. 2 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүд байршлаар,10 000 хүн амд, 2012-2021 он 97
Хүснэгт 6. 3 Сүрьеэгийн өвчлөл байршлаар,10 000 хүн амд, 2012-2021 он 100
Хүснэгт 6. 4 Гэдэсний халдварт өвчнүүд, байршлаар, 10 000 хүн амд 102
Хүснэгт 7. 1 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, байршлаар, дүнд эзлэх хувиар, сонгосон онуудаар 116

Хүснэгт 7. 2 Хүн амын амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйс, байршлаар, 10 000 хүн амд, 2021 он 117
Хүснэгт 7. 3 Амьсгалын тогтолцооны өвчний тэргүүлэх шалтгаан, хүйсээр, 2012, 2021 он 119
Хүснэгт 7. 4 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар, 2012, 2021 он 122
Хүснэгт 7. 5 Зүрх судасны тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар,2012, 2021 он 125
Хүснэгт 7. 6 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар,2012, 2021 он 127
Хүснэгт 7. 7 Зонхилох арван байрлалын хорт хавдрын өвчлөл, хүйсээр 2021 он 128
Хүснэгт 7. 8 Хорт хавдрын шинэ өвчлөл, эзлэх хувь, ӨТ, ӨСТ 2021 он 129
Хүснэгт 7. 9 Хорт хавдрын шинэ өвчлөл, бодит тоо, 100 000 хүн амд, 2021 он 130
Хүснэгт 7. 10 Хорт хавдрын оношлогдох үеийн үе шат (TNM ангилал),2021 он, хувиар 131
Хүснэгт 7. 11 Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын шалтгаан, хувиар, 2016-2020 он 138
Хүснэгт 7. 12 Осол гэмтэл бүртгэгдсэн байдал аймгаар, тохиолдлын тоо, 2016-2020 он 139
Хүснэгт 7. 13 Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10000 хүн амд, 2011-2020 он 140
Хүснэгт 7. 14 Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2020 он 141
Хүснэгт 7. 15 Зонхилон тохиолдох хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн бүтэц, хувиар 141
Хүснэгт 7. 16 Эрт илрүүлэг үзлэгээр илэрсэн умайн хүзүүний хавдрын үе шат /2012-2020/ 142
Хүснэгт 7. 17 Умайн хүзүү, хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2020 он 143
Хүснэгт 7. 18 Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хийгдсэн мэс заслын тоо, 2021 он 144
Хүснэгт 7. 19 Зонхилон хийгдсэн мэс засал, төрлөөр, 2021 он 146
Хүснэгт 8. 1 Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан 10 000 хүн амд, 2020 он 153
Хүснэгт 8. 2 Хүн амын нас баралтын хэлбэр, 2005, 2010, 2015, 2020 он 157
Хүснэгт 8. 3 Амиа хорлолт, хэлбэрээр, 2010, 2015-2020 он 159
Хүснэгт 10. 1 Шилжүүлэн суулгасан бөөр, элэгний мэс засал, 1996, 2006-2021 он 173
Хүснэгт 10. 2 Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах чиглэлээр сургалтад хамрагдсан эмч, мэргэжилтний тоо, 2018-2021 он 176
Хүснэгт 11. 1 Дуудлагын чанарын үзүүлэлт, 2021 он 178

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ДОХ	Дархлалын олдмол хомсдол
ХДХВ	Хүний дархлал, хомсдлын вирүс
БЗДХ	Бэлгийн замаар дамжих халдвар
ӨОУА	Өвчний олон улсын ангилал
ҮОУА	Үйлдлийн олон улсын ангилал
ДОТС	Богино хугацааны шууд хяналттай эмчилгээ
МХЗ	Мянганы хөгжлийн зорилт
НҮЭМ	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд
ТХЗ	Тогтвортой хөгжлийн зорилго
БНЭМХ	Бүх нийтийн эрүүл мэндийн хамралт
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМХТ	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
СЭМТ	Сумын эрүүл мэндийн төв
ӨЭМТ	Өрхийн эрүүл мэндийн төв
БЦЖ	Сүрьеэгийн эсрэг вакцин
ТЕК	Төрөлтийн ерөнхий коэффициент
НБТК	Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
ТНК	Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
ТТК	Төрөлтийн тусгай коэффициент
НБЕК	Нас баралтын ерөнхий коэффициент

ӨМНӨХ ҮГ

Эрүүл мэндийн салбарын албан ёсны статистик мэдээ тайланд тулгуурлан 2021 оны эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтүүдийг олон улсын аргачлалын дагуу тооцон, дүгнэлт хийж эмхэтгэн та бүхэнд толилуулж байна.

Энэхүү эмхэтгэл нь жил бүр салбарын үндсэн үзүүлэлтүүдийг эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хүн амын өвчлөл болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгаануудыг бүс нутгаар тооцон харуулдаг ба тус онд нийт 76 хүснэгт, 187 зураг, 50 газарзүйн байршлын дүрслэлээр илэрхийлэн та бүхний хүртээл болгож байна.

2021 онд эрүүл мэндийн салбар Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын хүнд нөхцөлд үйл ажиллагаа явуулж, хүн амын нас баралт, өвчлөлийн байдалд өмнөх жилүүдээс илүүтэй өөрчлөлт орсныг та бүхэн энэхүү эмхэтгэлээс харж болно.

2021 оны байдлаар Монгол Улсын хүн амын дундаж наслалт 70.7 болж нэмэгдсэн хэдий ч эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалтын зөрүү 9.5 жил буюу дэлхийн дунджаас 2 дахин өндөр хэвээр байна. Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын улмаас 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин сүүлийн 10 жилийн дунджаас 54.8 промилоор нэмэгдсэн зэрэг үзүүлэлттэй байна.

Тус төвөөс нэгтгэн гаргадаг мэдээллийг үндэслэн салбарын бодлогын судалгаа, шинжилгээ, нийгэм, эдийн засгийн тооцоолол, төсөв хийгддэг ба урт болон богино хугацааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг үнэлэх, дотоодын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг төлөвлөх, сайжруулах, бодлого боловсруулах зэрэгт өргөнөөр ашиглаж байна.

Тиймээс бид мэдээлэл хэрэглэгчдийн хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлэн статистик мэдээллийг нэгжийн түвшинд гаргах, түгээх, өргөжүүлэхийг эрмэлзэж буй бөгөөд энэхүү эмхэтгэлд тусгагдсан мэдээллүүдийг цаашид дэлгэрүүлэн, задаргаа байдлаар цахимаар авах www.1313.mn цахим хуудсыг ажиллуулж эхлээд байна.

Эрүүл мэндийн салбарын албан ёсны статистик мэдээлэл болох сар, улирал, жилийн эмхэтгэл болон эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллүүдэд та бүхэн өөрийн санал хүсэлтээ илгээн хамтран ажиллахад таатай байх ба салбарын бодлого боловсруулагчид, шийдвэр гаргагчид болон мэдээлэл хэрэглэгчдэд нотолгоонд тулгуурласан оновчтой шийдвэр гаргахад бидний энэхүү эмхэтгэл дэмжлэг үзүүлнэ гэдэгт гүнээ итгэлтэй байна.

ХҮНДЭТГЭСЭН,

ЗАХИРАЛ Б.НАРАНТУЯА

ХУРААНГУЙ

2021 оны “Эрүүл мэндийн үзүүлэлт” нь нийт 15 бүлгээс бүрдэж байгаа ба эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулан гаргасан.

Монгол Улсын хүн ам 2021 онд 3 сая 409.9 мянга болж, өмнөх оныхоос 52.4 мянган хүн буюу 1.6 хувиар өссөн байна. Нийт хүн амын 69.4 хувь нь хот суурин газар, үлдсэн 30.6 хувь нь хөдөө амьдарч байна. Хүн амын 49.1 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 96 байна.

Өрхийн тоо 2021 оны байдлаар 920.2 мянга болж, 66.9 хувь нь хот сууринд, 33.1 хувь нь хөдөөд байна. Улаанбаатар хотод 412.5 мянган өрх, хангайн бүсэд 177.1, төвийн бүсэд 152.4, баруун бүсэд 109.4, зүүн бүсэд 68.7 мянган өрх байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.7 хүн ногдож байна.
Монгол Улсын хүн ам зүйн ачаалал 2021 онд хөдөлмөрийн насны 100 хүнд тэжээгдэгч 60 хүн ногдож байна. Хөгшрөлтийн индекс буюу 0-15 насны 100 хүүхдэд ногдох 65 ба түүнээс дээш настай хүний тоо 13.4 байна.
Манай улс хүн амын нягтралаараа дэлхийн бусад улс оронтой харьцуулахад хамгийн сийрэг суурьшилтай орнуудын тоонд ордог бөгөөд 2021 онд нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт 2.2 хүн ногдож байгаа нь 1963 онтой харьцуулахад 1.5 хүнээр нэмэгдсэн байна.

Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалт 2021 онд улсын хэмжээнд 70.7 болж, эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 76.2, эрэгтэйчүүдийнх 66.7 жил болсон байна. Монгол хүний эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалтын зөрүү 1965 онд 2.3 байсан бол 2021 онд 9.5 жил болж 55 жилийн хугацаанд 7.2 жилээр нэмэгдсэн байна.

Монгол Улсад 1971 онд эхийн эндэгдлийн 116 тохиолдол буюу 100 000 амьд төрөлтөд 235 байсан бол 1993 онд 243 болж өссөн үзүүлэлттэй байв. 2000 оноос хойш эхийн эндэгдлийн тохиолдол тууштай буурсаар байсан хэдий ч 2021 оны байдлаар эхийн эндэгдлийн 68 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 94.9 болж сүүлийн 10 жилийн дундажаас 54.8, өмнөх онтой харьцуулахад 64.7-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Улсын хэмжээнд 1965 онд 1000 амьд төрөлтөд ногдох нялхсын эндэгдлийн түвшин 70.3 байсан бол 1980 онд 78.8 болж өссөн. 1980 оноос хойш нялхсын эндэгдлийн түвшин тууштай буурч 1990 онд 64.4 болсон ба 2000 онд 32 болж 2 дахин буурсан байна. 1990 оноос хойш нялхсын эндэгдлийн түвшин тууштай буурч байгаа ба 2021 оны байдлаар 11.6 болсон байна.

2021 оны байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд нийт 4 952 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг 13, тусгай мэргэжлийн төв 15, бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв 5, аймгийн нэгдсэн эмнэлэг 16, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг 4, нийгмийн эрүүл мэндийн төв 9, хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг 6, сумын эрүүл мэндийн төв 321, өрхийн эрүүл мэндийн төв 208, хувийн ортой эмнэлэг 239, хувийн клиник 1548 ажиллаж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

2021 оны эхний байдлаар 27080 эмнэлгийн ор ажиллаж байсан ба 2021 оны 6 дугаар сард Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас ЭМС-ын тушаалаар хэвтүүлэн эмчлэх орыг нэмэлтээр баталж ажиллуулсан.
Жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд 35 310 эмнэлгийн ор ажилласан бөгөөд сүүлийн 10 жилийн дунджаас 11156, өмнөх онтой харьцуулахад 8227-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс 81 хувь нь төрийн өмчит эрүүл мэндийн байгууллагуудад, 19 хувь нь хувийн

хэвшлийн эмнэлгийн ор байна. Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас ЭМС-ын тушаалаар нэмэгдүүлсэн хэвтүүлэн эмчлэх орыг хүчингүй болгож өмнөх тушаалын дагуу ажиллаж байна.

2021 оны байдлаар эрүүл мэндийн салбарт нийт 58.7 мянган ажиллагчид Монгол Улсад оршин суугаа 3 312.3 мянган хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна. Эрүүл мэндийн ажиллагчдын тоо сүүлийн 10 жилийн дунджаас 8.3 мянгаар буюу 10 000 хүн амд 13.5-оор, өмнөх онтой харьцуулахад 2.1 мянгаар буюу 10 000 хүн амд 3.6-оор тус тус нэмэгдсэн байна. Нийт ажиллагчидаас 92.6 хувь нь эрүүл мэндийн салбарын, 7.4 хувь нь бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид эзэлж байна.

Эрүүл мэндийн ажиллагчдаас их эмч 22.1, сувилагч 23.0, эм зүйч 5.0, бага эмч 3.1, удирдах ажилтан 2.2, лабораторийн техникч 2.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Эмч, сувилагчийн харьцаа улсын түвшинд 1:1.0, Улаанбаатар хотод 1:0.9, аймгийн түвшинд 1:1.4 байна. Эмч, сувилагчийн харьцаа аймаг бүсүүдээр ялгаатай байгаа ба хангай, баруун, зүүн бүсийн аймгуудад 1:1.4 байгаа бол төвийн бүсийн аймгуудад 1:1.2 байна.
Хүн амын амбулаторт бүртгэгдсэн нийт өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаар 10 000 хүн ам тутамд 8469 байгаа ба 10 000 эрэгтэй хүн амд 6735, эмэгтэй хүн амд 10 154 байна.

2021 оны байдлаар 10 000 хүн ам тутамд бүртгэгдсэн амбулаторийн өвчлөл 8466.1 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3 тохиолдлоор бага байгаа хэдий ч өмнөх онтой харьцуулахад 784 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. 10 000 эрэгтэй хүн амд ногдох өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаас 164, өмнөх онтой харьцуулахад 834 тохиолдлоор нэмэгдсэн бол 10 000 эмэгтэй хүн амд ногдох өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаас 166 тохиолдлоор буурч, өмнөх онтой харьцуулахад 733 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Монгол Улсын хүн амын дунд 2021 онд 5981 хорт хавдрын шинэ өвчлөл бүртгэгдсэн ба зонхилон тохиолдох хорт хавдрын өвчлөлийн бүтцэд элэгний хорт хавдар 32.0, ходоод 16.0, уушги, гуурсан хоолой 7.5, улаан хоолой 5.6, умайн хүзүү 5.2 хувийг эзэлж, нийт хорт хавдрын 67 хувийг эзэлж байна.
Монгол Улсад 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар хорт хавдартай 24141 хүн амьдарч байгаагийн 456 нь 0-19 насны хүүхэд байна. Хорт хавдрын хяналтад байгаа хүмүүсийн 41 хувь нь 5 ба түүнээс дээш жил амьдарч байна. Монгол Улсад 2021 онд 0-19 насны 115 хүүхдэд хорт хавдрын шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Монгол Улсад сүүлийн 10 жилийн дунджаар 16.8 мянган нас баралтын тохиолдол бүртгэгдсэнээс 60.4 хувь нь эрэгтэйчүүд, 39.6 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа бөгөөд шалтгаанаар авч үзвэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин (31.2%), хавдар (21.3%), осол гэмтэл, гадны шалтгаан (15.2%) зонхилж байна. Нас баралтад эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өссөөр байна.
Хүн амын нас баралт 2021 онд 19.9 мянга болж, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3094 хүн (18.4%)-ээр, өмнөх оноос 4009 (25.2%) хүнээр тус тус нэмэгдсэн. 10 000 хүн амд ногдох нас баралтын түвшин 2021 онд 60.7 байгаа бөгөөд 10 000 эрэгтэй хүн амд 72.7, эмэгтэй хүн амд 49.1 тус тус байна.

2021 оны байдлаар Зүрх судасны тогтоцооны өвчний шалтгаант нас баралт 10 000 хүн амд 18.9, хавдар 12.9, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 9.2, хоол боловсруулах тогтолцооны эмгэг 3.5, амьсгалын тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт 2.9 байгаа нь тэргүүлэх 5 шалтгаан болж байна.

Манай улсад эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслыг Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэгт бөөр, элэг, ясны чөмөг үүдэл эс, судас, шөрмөс, Хавдар судлалын үндэсний төвд элэг шилжүүлэн суулгас мэс засал, Гэгээн мэлмий эмнэлэгт нүдний эвэрлэг мөн Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээг

Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, CLWH, RMC, Өжинмед, Юнимед эмнэлгүүд тус тус амжилттай хийж байна. 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар бөөр шилжүүлэн суулгах мэс засал 252, элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал 186, ясны чөмөг үүдэл эс 24, нүдний эвэрлэг 24, арьс шилжүүлэн суулгах мэс засал 735, шөрмөс шилжүүлэн суулгах мэс засал нийт 60 эмчилгээг тус тус амжилттай хийгээд байна.

БҮЛЭГ 1.

МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ

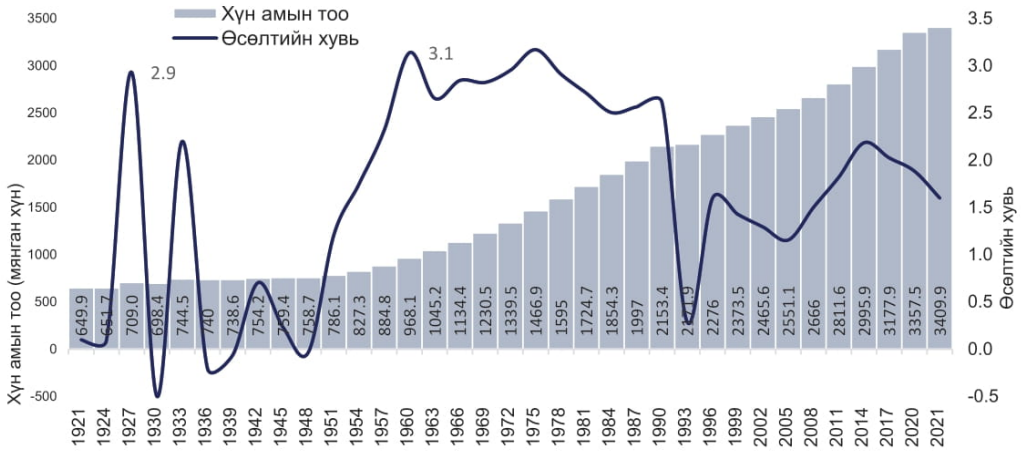
БҮЛЭГ 1. ХҮН АМ

Монгол Улсын хүн ам 1921 онд 649.9 мянга байсан бол 1962 онд 1 сая хүн амтай болсон. 1988 онд 2 сая дахь иргэнээ өлгийдөн авсан бол 2015 онд 3 сая болсон байна.

Монгол Улсын хүн ам 2021 онд 3 сая 409.9 мянга болж, өмнөх оныхоос 52.4 мянган хүн буюу 1.6 хувиар өссөн байна. Нийт хүн амын 69.4 хувь нь хот суурин газар, үлдсэн 30.6 хувь нь хөдөө амьдарч байна. Улаанбаатар хотод 1639.2 мянган хүн буюу нийт хүн амын 48.1 хувь нь оршин сууж байна. Хүн амын 49.1 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 96 байна. Насны бүтцээр авч үзвэл 15 хүртэлх насны хүүхэд 32.1, 15-64 насны хүн ам 63.4, 65-аас дээш насны хүн ам 4.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Өрхийн тоо 2021 оны байдлаар 920.2 мянга болж, 66.9 хувь нь хот сууринд, 33.1 хувь нь хөдөөд байна. Улаанбаатар хотод 412.5 мянган өрх, хангайн бүсэд 177.1, төвийн бүсэд 152.4, баруун бүсэд 109.4, зүүн бүсэд 68.7 мянган өрх байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.7 хүн ногдож байна.

Зураг 1. 1 Хүн амын тоо, жилийн дундаж өсөлтийн хувь, сонгосон онуудаар

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

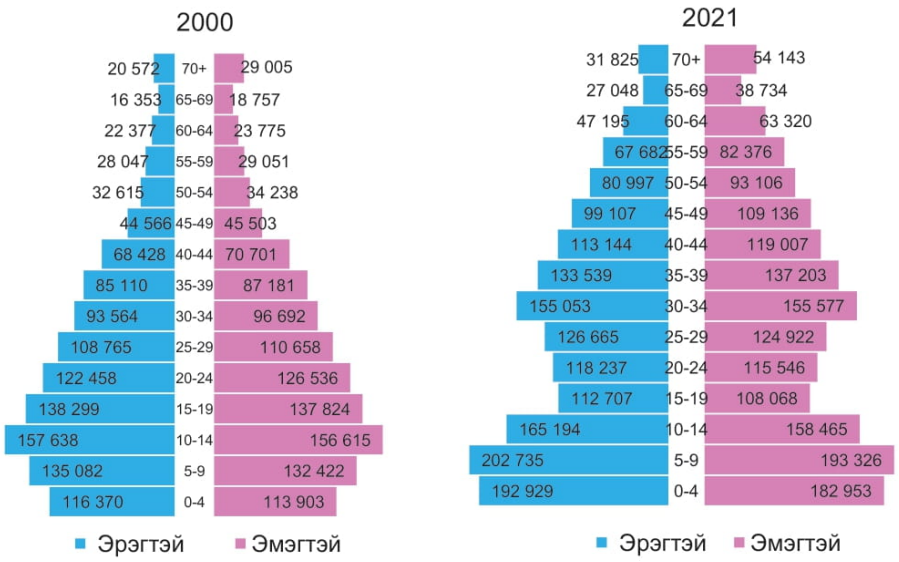
Хүн амын өсөлтийн хувь 1927, 1960, 1975 онуудад хамгийн өндөр байсан ба сүүлийн жилүүдэд 2008 оноос хойш жигд өсөх хандлагатай байсан хэдий ч 2021 оны байдлаар 1.6 байгаа нь өмнөх оноос 0.3 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна. (Зураг 1.1)

1.1 ХҮН АМЫН НАС ХҮЙСИЙН БҮТЭЦ

Нас, хүйсийн бүтэц нь хүн ам зүйн хамгийн чухал үзүүлэлтүүдийн нэг юм. Улс орнуудын хүн амын нас, хүйсийн бүтэц өөр хоорондоо харилцан адилгүй байдаг ба нийгэм, эдийн засгийн өнөөгийн болон ирээдүйн асуудалд ихээхэн хэмжээний нөлөө үзүүлдэг.

Хүн амын насны бүтцийг судлах нь тухайн улсын хүн ам зүйн түүхэн замналыг харах, одоогийн үйл явцыг үнэлж дүгнэх, цаашдын чиг хандлагыг тодорхойлох бололцоо олгодгоороо ихээхэн ач холбогдолтой юм. Ингэснээрээ хүн амын нас, хүйсийн бүтцийн өөрчлөлтийн чиг хандлагыг харгалзан улс орныхоо нийгэм, эдийн засгийн урт, богино хугацааны бодлого хөтөлбөр боловсруулах үндэслэл болдог. Хүн амын төрөлт, нас баралтын түвшнээс хамааран тухайн улсын хүн амын насны бүтэц өөрчлөгдөж байдаг. Хүн амын хэдэн хувь нь хүүхэд залуучууд, идэр насныхан, эсвэл хөгшчүүд байгаагаас хамааран үе үеийн нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн хандлагад нөлөөлдөг.

Зураг 1. 2 Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2000, 2021 он

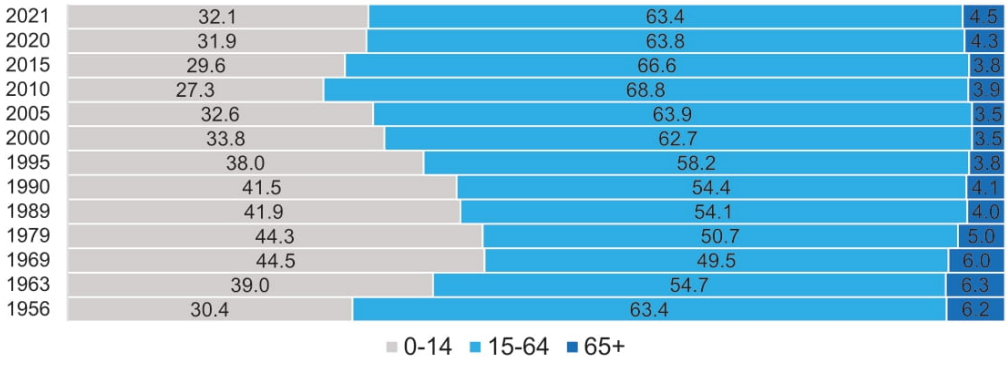

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан www.1212.mn

2021 оны хүн амын нас, хүйсийн суваргаас харахад, дунд хэсгээрээ аажмаар өргөсч байгаа нь хүн амын насны бүтэц идэрших хандлагатай байгааг харуулж байна. Харин 15-29 насны бүлгийн хүн амын хэсгээр нарийссан байгаа нь 1990 оноос хойш төрөлтийн түвшин эрс буурч байсныг харуулж байна. Дээрх суваргад хөдөлмөрийн насны хүн ам буюу 30-39 насны бүлгийн хүн ам харьцангуй их харагдаж байна.

Хүн амын дунд хөдөлмөрийн насны хүн амын эзлэх хувь нэмэгдэж байгааг (Зураг 1.2) харж болно. Нийт хүн амд хөдөлмөрийн насныхны эзлэх хувь өндөр байх үеийг “Хүн ам зүйн цонх” гэдэг. Энэ үед улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжилд хүн ам зүйн хүчин зүйл эерэгээр нөлөөлдөг. 1960-аад оны дунд, сүүл үед 15 хүртэлх насны хүүхэд хүн амын бараг тэн хагасыг эзэлж байсан бөгөөд 1969 онд нийт хүн амын 44.5 хувийг 15 хүртэлх насны хүүхдүүд эзэлж байсан бол 2021 оны байдлаар 32.1 хувийг эзэлж байна.

Зураг 1. 3 Хүн амын насны бүтэц, сонгосон оноор

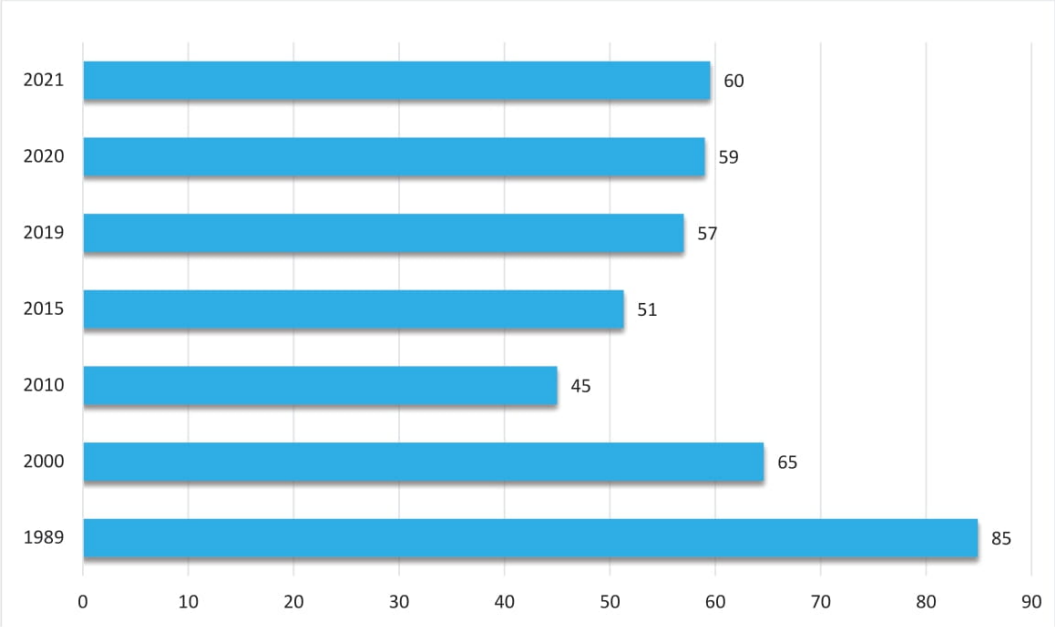
Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

1.2 ХҮН АМ ЗҮЙН АЧААЛАЛ

Манай улсын хүн амын төрөлтийн түвшин 1970-1989 онд өндөр байснаас шалтгаалан хүн ам зүйн ачаалал өндөр байжээ. 2021 оны байдлаар хүн ам зүйн ачаалал 60 байгаа ба олон улсын тооцооллоор хөдөлмөрийн насанд байгаа үедээ 15-24 насныхан ихэнх нь боловсролоо ахиулах, мэргэжил эзэмшихээр суралцдаг учраас тэжээгдэгч гэж үздэг бөгөөд мөн хөдөлмөрийн насанд байгаа боловч тухайн үед ажил эрхлээгүй жирэмсэн, бага насны хүүхэд болон өндөр настанг асран хамгаалагч, хөгжлийн бэрхшээлтэй, ажиллах чадваргүй эсвэл ажилгүйчүүд гэх мэт тэжээгдэгчдийн тоо өсдөг байна.

Монгол Улсын хүн ам зүйн ачаалал 1990-ээд оны эхээр хөдөлмөрийн насны 100 хүнд тэжээгдэгч 85 ногдож байсан бол 2000 оноос буурах хандлагатай харагдаж байна.

Зураг 1. 4 Хүн ам зүйн ачаалал, сонгосон оноор

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

Монгол Улсын хүн ам зүйн ачаалал 2021 онд хөдөлмөрийн насны 100 хүнд тэжээгдэгч 60 хүн ногдож байна. Хөгшрөлтийн индекс буюу 0-15 насны 100 хүүхдэд ногдох 65 ба түүнээс дээш настай хүний тоо 13.4 байна.

Хүн амын хүйсийн харьцаа Төв (105.7), Булган (103.4), Сэлэнгэ (103.3), Хэнтий (102.6), Сүхбаатар (100.8), Увс (101.2), Дундговь (101.2), Өмнөговь (102.3), Дорноговь (102.2), Архангай (100.6) аймагт 100 эмэгтэйд 100-аас дээш эрэгтэй ногдож байгаа бол Улаанбаатар хот (93.5), Завхан (99.6), Говьсүмбэр (99.4), Өвөрхангай (99.0), Хөвсгөл (98.5), Баянхонгор (97.0), Орхон (96.6), Дархан-Уул (96.6) аймгууд болон бусад аймгуудад 100 эмэгтэйд 100-гаас цөөн эрэгтэй ногдож байна.

Хүснэгт 1. 1 Хүн амын тоо, хүн ам зүйн зарим үзүүлэлтүүд, аймаг, нийслэлээр, 2021 он

Аймаг, нийслэл	Хүн амын тоо	Хүн ам зүйн ачаалал	Үүнээс:		Хөгшрөлтийн индекс	Хүйсийн харьцаа
			Хүүхэд	Хөгшид		
Улсын дүн	**3409939**	**59.5**	**52.2**	**7.3**	**13.4**	**102.6**
Баруун бүс	418607	60.2	53.8	6.4	11.8	100.3
Баян-Өлгий	112836	64.4	58.6	5.9	9.5	100.0
Говь-Алтай	57818	54.7	47.9	6.8	13.5	100.0
Завхан	72731	55.9	48.4	7.6	14.8	99.6
Увс	84095	60.9	55.0	5.9	10.2	101.2
Ховд	91127	62.0	55.5	6.5	11.1	100.5
Хангайн бүс	606430	57.3	50.0	7.3	14.3	99.2
Архангай	94205	57.6	50.0	7.6	14.5	100.6
Баянхонгор	89043	59.0	52.5	6.5	11.9	97.0
Булган	61943	55.5	46.7	8.7	17.9	103.4
Орхон	108713	56.4	49.4	7.0	13.6	96.6
Өвөрхангай	115732	58.0	50.3	7.6	14.5	99.0
Хөвсгөл	136794	57.1	50.2	6.9	13.1	98.5
Төвийн бүс	518344	58.2	50.5	7.7	14.1	101.5
Говьсүмбэр	18150	64.1	57.6	6.5	10.7	99.4
Дархан-Уул	107751	59.1	51.0	8.1	15.2	96.6
Дорноговь	71457	56.6	50.3	6.3	11.9	102.2
Дундговь	46920	58.1	49.1	9.0	17.6	101.2
Өмнөговь	71720	59.7	53.4	6.3	11.4	102.3
Сэлэнгэ	108878	55.6	48.0	7.6	15.1	103.3
Төв	93468	59.4	50.4	9.0	17.1	105.7
Зүүн бүс	227386	59.1	51.8	7.3	13.4	101.9
Дорнод	83757	60.3	53.2	7.2	13.0	102.2
Сүхбаатар	64662	58.4	51.6	6.8	12.7	100.8
Хэнтий	78967	58.3	50.6	7.7	14.5	102.6
Улаанбаатар	1639172	60.8	53.4	7.4	13.4	93.5

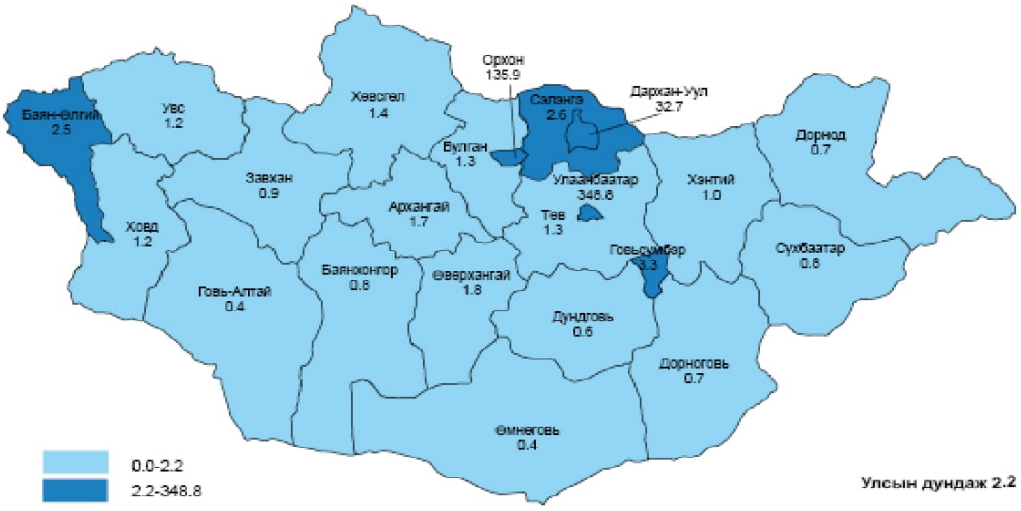
1.3 ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ

Манай улс хүн амын нягтралаараа дэлхийн бусад улс оронтой харьцуулахад хамгийн сийрэг суурьшилтай орнуудын тоонд ордог бөгөөд 2021 онд нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт 2.2 хүн ногдож байгаа нь 1963 онтой харьцуулахад 1.5 хүнээр нэмэгдсэн байна.

Монгол Улсын хэмжээнд нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт ногдох хүн ам буюу хүн амын нягтрал хамгийн өндөр нь Улаанбаатар хот, Орхон аймгууд байгаа бөгөөд 2021 онд Улаанбаатар хотод 348.8 байгаа нь 1963 онтой харьцуулахад 7 дахин буюу 293 хүнээр нэмэгдсэн ба өмнөх онтой харьцуулахад 9 хүнээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Орхон аймагт хүн амын нягтрал 1979 онд 39.9 байсан бол 2021 оны байдлаар 135.9 болж 40 жилийн хугацаанд 96, өмнөх онтой 1.2 хүнээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 1. 5 Хүн амын нягтрал, аймаг, нийслэлээр, 2021 он

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

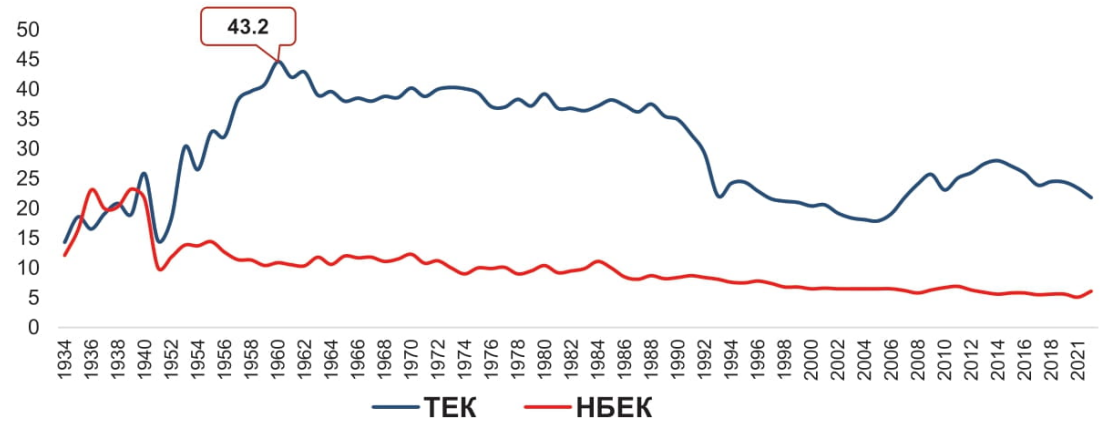
Аймаг, нийслэлээр авч үзвэл Улаанбаатар хот нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн дөнгөж 0.3 хувийг эзэлдэг бол хүн амын нягтралаар хамгийн өндөр 348.8 байна. Аймгуудын хүн амын нягтрал газар нутгийн хэмжээ, хүн амын тооноос шалтгаалан харилцан адилгүй, тухайлбал Орхон, Дархан-Уул аймаг нь бусад аймгуудаас өндөр 30.5-133.7, Говь-Алтай, Өмнөговь, Дорноговь, Дундговь, Дорнод, Баянхонгор, Сүхбаатар, Завхан аймгуудад хамгийн бага 0.4-0.9 буюу нэг хүрэхгүй хүн ногдож байна. Бусад аймагт 1.0-3.3 байна. Энэ нь мөн л хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөний урсгал төв рүү чиглэсэн байгааг илэрхийлж байна.

1.4 ХҮН АМЫН ТӨРӨЛТ

Монгол Улсын хүн ам сүүлийн 60 жилд 2.3 сая хүнээр өссөний дотор 1969 оноос хойш хүн амын эрчимтэй өсөлт явагдсан. Хүн амын төрөлт 1960 онд хамгийн өндөр түвшин 1000 хүн амд 43.2 хүрч байснаа аажмаар багасаж 1980 онд 39.2 болсон. 1985 оноос төрөлтийн түвшин байнгын буурсаар 2005 онд хамгийн бага буюу 17.8 болсон бөгөөд 2009 оноос өсч 2014 онд өндөр төрөлттэй буюу 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин 28.0 болсон.

2021 онд 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин 21.8 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3.5, өмнөх оноос 1.6-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 1. 6 Хүн амын төрөлтийн түвшин, 1000 хүн амд, сонгосон онуудаар

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент буюу 15-49 насны 1000 эмэгтэйд ногдох төрөлт (ТТК) 1980 онд 180 байсан бол 2005 онд хамгийн бага түвшинд хүрч 63.0 болсон. ТТК 2021 онд 86.8 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 4.5, өмнөх онтой харьцуулахад 2.2-оор тус тус буурсан байна.

Манай улсын хүн амын төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 2020 онд 100 охинд ойролцоогоор 105 хөвгүүн ногдож байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцааг аймгаар харвал Булган аймагт хамгийн их зөрүүтэй 100 охинд 119 хөвгүүн ногдож байгаа бол Дорнод аймагт 100 охинд 100 хөвгүүн ногджээ.

1.5 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ

Хүний амьдрах хугацааг тодорхойлох гол хэмжүүр нь “ДУНДАЖ НАСЛАЛТ” юм. Төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалт 2021 онд улсын хэмжээнд 70.71 болж өмнөх оны түвшинд байгаа бөгөөд эмэгтэйчүүдийн дундаж наслалт 76.2, эрэгтэйчүүдийнх 66.7 жил байна.

Дундаж наслалт нь таамаглах хэмжигдэхүүн бөгөөд насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициентийг үндэслэн тооцсон тухайн хүний цаашид амьдрах дундаж хугацаагаар тодорхойлогддог. Тухайн улсын хүн амын дундаж наслалтыг төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтаар тодорхойлдог. Дундаж наслалт нь хүйс, одоогийн нас, амьдралын хэв маяг зэргээс шалтгаалан ялгаатай байдаг. Монгол хүний дундаж наслалт 1965 онд 65.5 байсан бол 2021 онд 70.7 болж сүүлийн 50 жилийн хугацаанд 5 жилээр нэмэгдсэн байна.

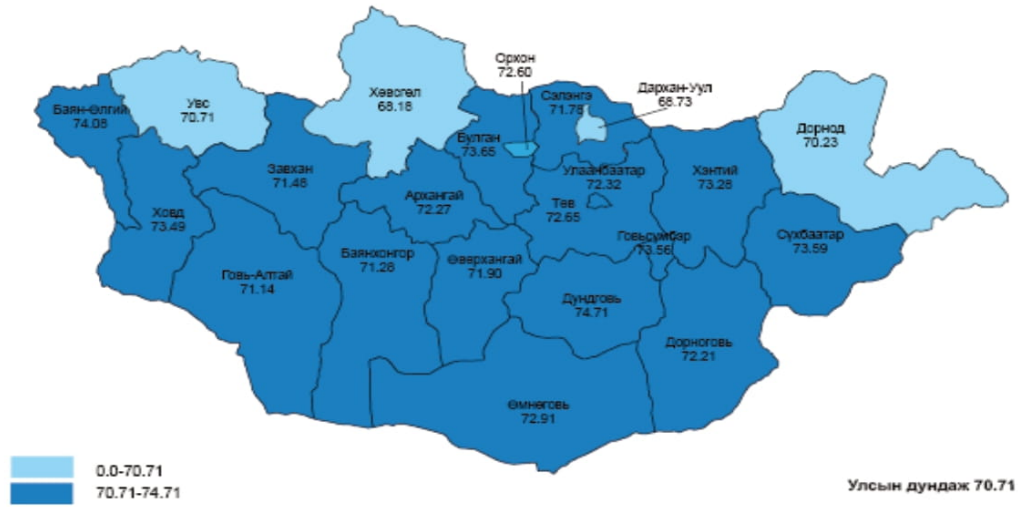
Зураг 1. 7 Хүн амын дундаж наслалт, сонгосон онуудаар

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

Хүн амын төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтыг аймгуудаар авч үзвэл Дундговь аймаг улсын дунджаас харьцангуй өндөр буюу 3.7 жилээр их, Хөвсгөл аймаг харьцангуй бага буюу 3.5 жилээр бага байна. Ерөнхийдөө улсын дунджаас доогуур 4 аймаг байна. Дундаж наслалт аймгийн түвшинд ялгаатай байгаа нь тухайн аймгийн хүн амын нас баралтын түвшин, тэр дундаа нялхсын нас баралттай холбоотой юм.

Зураг 1. 8 Хүн амын дундаж наслалт, аймаг, нийслэлээр, 2021 он

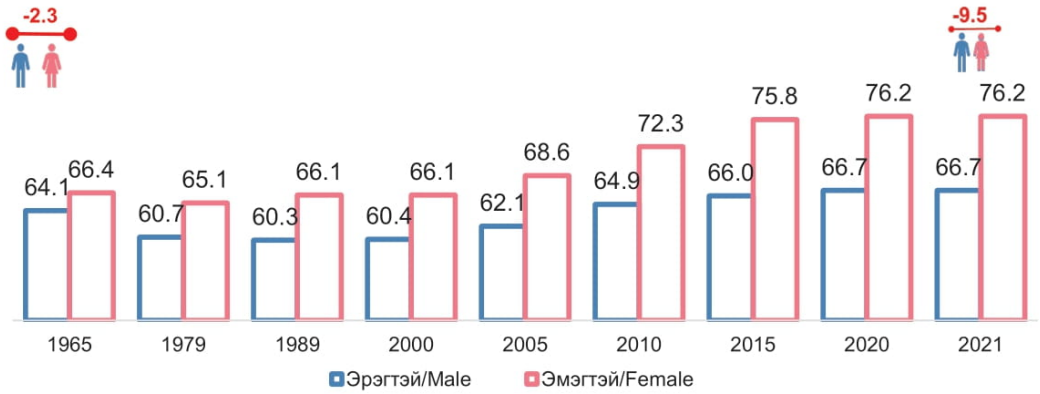

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалтын зөрүү 2019 оны байдлаар дэлхийн дундаж 5.1 байхад манай улс дэлхийн дунджаас 2 дахин өндөр байгаа нь зөрүү хамгийн их орнуудын тоонд орж байна.

Монгол хүний эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалтын зөрүү 1965 онд 2.3 байсан бол 2021 онд 9.5 жил болж 55 жилийн хугацаанд 7.2 жилээр нэмэгдсэн байна. Аймаг, нийслэлээр, 2021 оны байдлаар харахад Орхон аймагт хамгийн их 11.7 байгаа нь улсын дунджаас 2-оор их, Сэлэнгэ, Дорноговь, Дархан-Уул, Сүхбаатар аймагт улсын дунджаас 0.5-1.1-ээр их, хамгийн бага нь Говьсүмбэр аймагт 3.7 буюу улсын дунджаас 6-аар бага байна.

Зураг 1. 9 Дундаж наслалт, хүйсээр, сонгосон онуудаар

Эх үүсвэр: Статистикийн мэдээллийн сан- www.1212.mn

Эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс илүү урт наслах хандлага аль ч улсад байсаар ирсэн бөгөөд энэ нь эрүүл мэнд, нас баралт, нийгэм, эдийн засаг, тэгш бус байдал, эрүүл мэндийн систем, улс төр, байгаль орчин, газарзүйн байршил зэрэг олон хүчин нөлөөлдөг байна.

2021 оны байдлаар дундаж наслалт аймаг, бүсүүдээр ялгаатай байгаа ба Хангайн бүсийн хүн амын дундаж наслалт хамгийн бага буюу 71.65, Зүүн бүсийн хүн амын дундаж наслалт 72.37 байгаа нь хамгийн өндөр байна. Аймгуудаар харуулбал Хөвсгөл /68.18/, Дархан-Уул /68.73/ Увс /70.71/, Дорнод /70.23/ зэрэг аймгууд дундаж наслалтаараа улсын дундаж үзүүлэлтээс доогуур байна.

Хүснэгт 1. 2 Хүн амын дундаж наслалт, бүс, аймгаар, 2021 он

Аймаг, нийслэл	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	70.71	66.71	76.22
Баруун бүс	72.18	68.42	75.43
Баян-Өлгий	74.08	71.09	76.52
Говь-Алтай	71.14	66.04	75.77
Завхан	71.48	68.84	74.30
Увс	70.71	66.03	74.48
Ховд	73.49	70.12	76.06
Хангайн бүс	71.65	68.89	75.67
Архангай	72.27	69.64	73.88
Баянхонгор	71.28	68.17	73.21
Булган	73.65	69.16	76.39
Орхон	72.60	71.49	83.18
Өвөрхангай	71.90	69.67	74.47
Хөвсгөл	68.18	65.22	72.88
Төвийн бүс	72.36	69.05	76.94
Говьсүмбэр	73.56	72.89	75.72
Дархан-Уул	68.73	64.50	74.45
Дорноговь	72.21	67.59	78.14
Дундговь	74.71	71.54	79.51
Өмнөговь	72.91	68.96	77.46
Сэлэнгэ	71.78	67.34	78.10
Төв	72.65	70.56	75.20
Зүүн бүс	72.37	68.23	76.86
Дорнод	70.23	66.07	74.73
Сүхбаатар	73.59	68.15	78.94
Хэнтий	73.28	70.47	76.90
Улаанбаатар	72.32	67.67	75.55

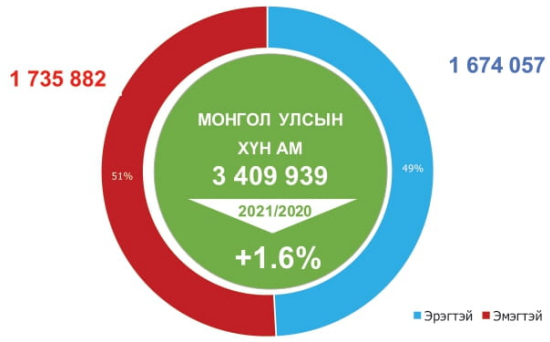
БҮЛЭГ 2.

ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

БҮЛЭГ 2. ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТ БА БҮХ НИЙТИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХАМРАЛТ

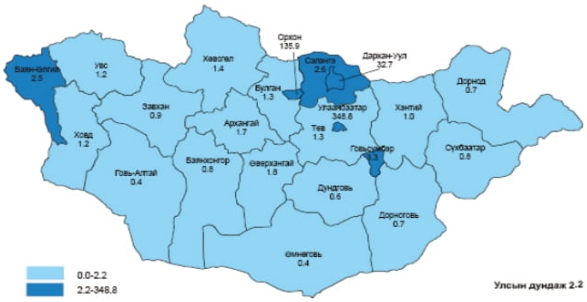
Газар нутгийн хэмжээ (1 000 км2) **1.567**

Хүн амын тоо

Хүн амын нягтрал

Нэг хавтгай дөрвөлжин километр нутаг дэвсгэрт ногдох хүний тоо -2.0

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент	*21.8*
Нас баралтын нийлбэр коэффициент	*6.1*
Төрөлтийн ерөнхий коэффициент	*2.9*
Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт /хувь/	*97.8*

1. Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого (Монгол Улсын Их хурлын 2020 оны 52-р тогтоол)

Зорилт 2.2 Эрүүл дадал хэвшилтэй, идэвхтэй амьдралын хэв маягтай иргэнийг төлөвшүүлэн эрүүл мэндийн чанар, хүртээмж, үр дүнтэй тогтолцоог хөгжүүлнэ.

Урт хугацааны хөгжлийн бодлогын I үе шат нь 2020-2030 онд хэрэгжүүлэхээр "Эрүүл мэндийн чанар, хүртээмжтэй тогтолцооны шинэчлэлийн үе" гэж нэрлэн дараах үндсэн 4 чиглэлийг баталсан байна.

1. Иргэн, гэр бүл, ажил олгогчийн оролцоонд тулгуурласан нийгмийн эрүүл мэндийн /нийтийн эрүүл мэнд/ тусламж үйлчилгээний үндэсний тогтолцоо бүрдүүлэх
2. Нотолгоонд суурилсан орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний техник, технологийн дэвшлийг нэвтрүүлж, Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, гүйцэтгэлд тулгуурласан санхүүжилт, даатгалын тогтолцоо бүрдүүлэх
3. Эрүүл мэндийн салбарт цахим үйлчилгээг өргөжүүлэн үндэсний эрүүл мэндийн мэдээллийн сан бүрдүүлэх
4. Эрүүл мэндийн хүний нөөцийн хангалт, ур чадвар нийгмийн хамгааллыг сайжруулах

2. "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл" (Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор)

Зорилт 2.2 Эрүүл мэндийн чанар, хүртээмжтэй, үр дүнтэй тогтолцооны шинэчлэл хийнэ.

3. "Төрөөс эрүүл мэндийн талаар бариmтлах бодлого" (Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 24 дүгээр тогтоол)

Зорилго: Хүн амд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг тэдний эрэлт, хэрэгцээнд тулгуурлан аливаа өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, нотолгоонд суурилсан оношилгоо, эмчилгээний шинэ технологийг нэвтрүүлэх, эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилтийн зохистой тогтолцоог бүрдүүлэх замаар тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулан монгол хүний дундаж наслалтыг уртасгахад оршино.

2.2 ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ИНДЕКСЫН ОНОО

Нэгдсэн үндэстний байгууллага болон Дэлхийн банкнаас гишүүн орнуудын Тогтвортой хөгжлийн зорилтын хэрэгжилтийг үнэлдэг үнэлгээний индексыг тооцон гаргадаг. 2021 оны Тогтвортой хөгжлийн зорилтын хэрэгжилтийн индексээр НҮБ-ын гишүүн 193 орноос 165 улсын гүйцэтгэлийн оноог тооцоолж мэдээлсэн ба үүнээс Финланд улс 85.9 оноотойгоор тэргүүлж байгаа бол Швед улс 85.6, Денмарк 84.9 оноотойгоор удаах байруудад орсон байна.

Монгол Улс мэдээлэгдсэн 165 орноос ТХЗ-ын гүйцэтгэлийн индекс 63.8 оноотойгоор 106 дугаарт жагссан байна. Номхон далайн баруун эргийн бүсийн дундаж үзүүлэлт 65.7 байгаа ба манай улс бүсийн дунджаас 1.8 оноогоор доогуур байна. Уг гүйцэтгэлтийн индекс ТХЗ-ын үзүүлэлт тус бүрийн зорилтыг амжилттай биелүүлсэн, гүйцэтгэл дунд зэрэг ч сайжирч байгаа, хэрэгжилт зогсонги байдалд байгаа, зорилтын хэрэгжилт буурч байгаа, мэдээлэл байхгүй гэж ангилж үзэж байгаа бөгөөд Монгол Улсын эрүүл мэндийн зорилтын хэрэгжилт гүйцэтгэл дунд зэрэг ч сайжирч байгаа гэсэн үнэлгээтэй байна.

Эх үүсвэр: www.sdgindex.org

Хүснэгт 2. 1 ТХЗ-ын эрүүл мэндийн үзүүлэлтийн үнэлгээ, чиг хандлага

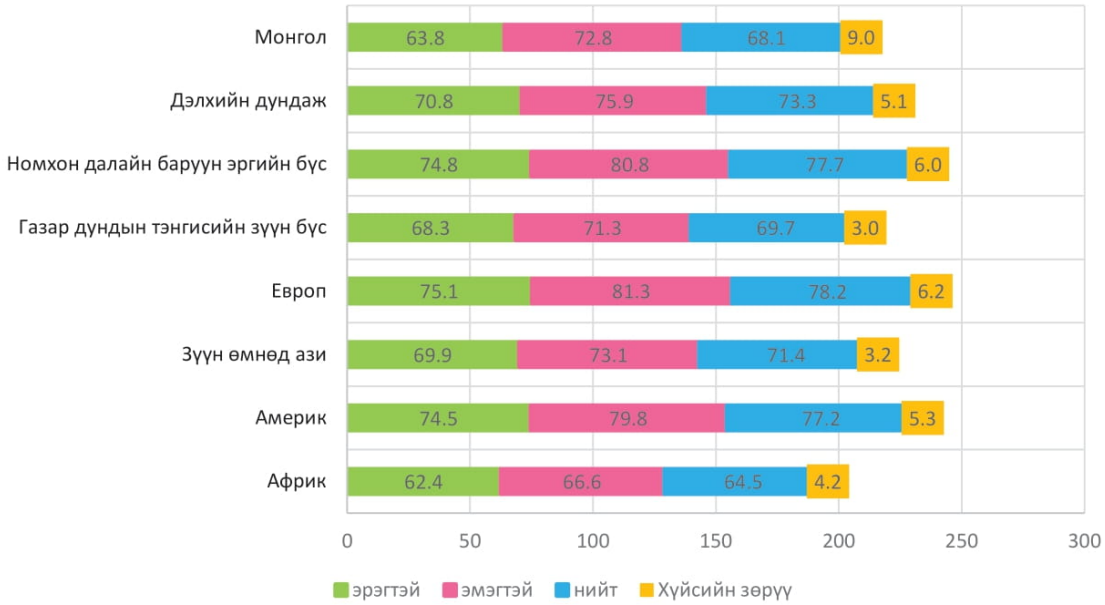
Тогтвортой хөгжлийн зорилтын эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүд	Үзүүлэлт	Хугацаа	Үнэлгээ	Чиг хандлага
3.1.1 Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100 000 амьд төрөлтөд)	45	2017	●	↑
3.2.2 Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	8.1	2019	●	↑
3.2.1 Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	15.6	2019	●	↑
3.3.2 Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин (100 000 хүнд ногдох)	428	2019	●	→
3.3.1 Халдваргүй 1000 хүнд ногдох тухайн жилд ХДХВ-ийн халдвар авсан хүний тоо	0.0	2019	●	↑
3.4.1 30-70 насны Зүрх судасны өвчин, хорт хавдар, чихрийн шижин болон амьсгалын замын архаг өвчнөөр нас барах магадлал (%)	30.2	2016	●	→
3.6.1 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин (10 000 хүнд ногдох)	21	2019	●	↓
Төрөлтөөс тооцсон хүн амын дундаж наслалт	68.1	2019	●	→
3.7.2 Өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин (15-19 насны 1000 охидод)	31.4	2018	●	→
3.1.2 Эмнэлгийн мэргэжилтний эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь	98.9	2014	●	●
3.8.1 Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай тусламж үйлчилгээний хамралтын хувь	62	2017	●	↗

Эх үүсвэр: www.sdgindex.org

Тайлбар: Чиг хандлагыг дараах байдлаар тодорхойлсон.

	оноо буурч байгаа, сайжруулах шаардлагатай
	2030 он гэхэд ТХЗ-д хүрэхэд шаардагдах өсөлтийн хурд 50%-иас бага байна.
	Оноо 50%-иас дээш өсөлттэй байгаа хэдий ч 2030 он гэхэд ТХЗ-д хүрэхэд хангалтгүй байна.
	2030 он гэхэд ТХЗ-д хүрэхэд хангалттай хүрэх боломжтой

Зураг 2. 1 Төрөлтөөс тооцсон хүн амын дундаж наслалт, дэлхийн дундаж, бүс нутгийн дундажтай харьцуулахад, 2019 он

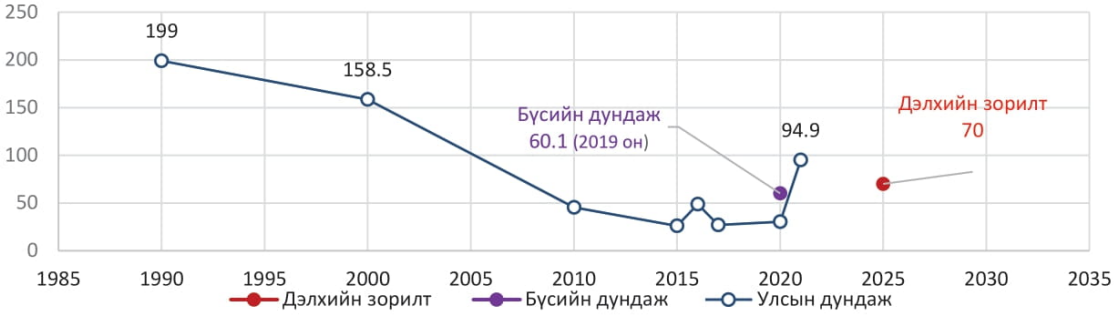
Эх үүсвэр: World Health Statistics 2021: Annex 2

2.3 ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

2.3.1 ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ (ТХЗ 3.1.1)

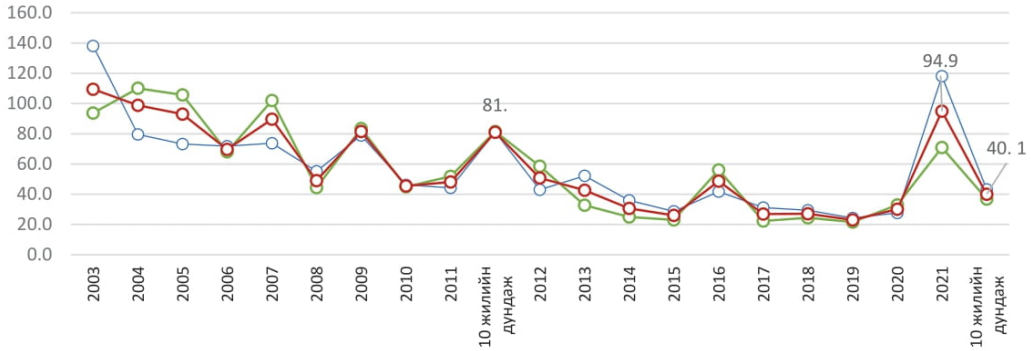
ТХЗ-д 2030 онд 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшинг 70 болгох зорилт тавьсан ба 2021 оны байдлаар уг зорилтоос 24 тохиолдлоор өндөр үзүүлэлттэй бүртгэгдлээ. Номхон далайн баруун эргийн бүсийн дунджаас (60.1 2019 он)-аас мөн өндөр байгаа ба бүсийн орнуудтай харьцуулахад 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл өндөртэй орнуудын 9 дүгээрт орж байна.

Зураг 2. 2 ТХЗ 3.1.1 Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100 000 амьд төрөлтөд)

2021 онд эхийн эндэгдлийн 68 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 100 000 амьд төрөлтөд харьцуулахад 94.9 болж сүүлийн 10 жилийн дундажаас 54.8, өмнөх онтой харьцуулахад 64.7-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.Сүүлийн 10 жилийн дундаж үзүүлэлтийг өмнөх 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 40.9-оор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2. 3 Эхийн эндэгдлийн түвшин, 100 000 амьд төрөлтөд, 1990-2021 он

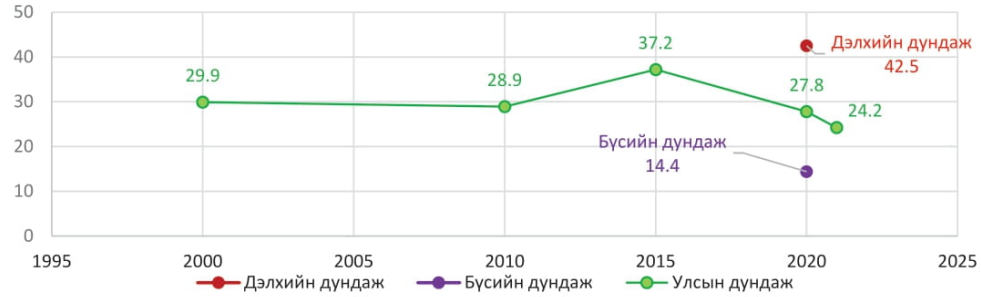
2021 онд төрсөн эхчүүдийн 99.7 хувь нь эмнэлэгт, 0.3 хувь нь гэртээ төрсөн байна. Эмнэлгийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь 2021 онд 99.2 байгаа ба энэ үзүүлэлт сүүлийн 10 жилийн хугацаанд тогтвортой байна. Дэлхийн болон бүсийн дундажтай харьцуулахад дээгүүр үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2. 4 ТХЗ: 3.1.2 Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь

2021 онд өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин тухайн насны 1000 эмэгтэйд харьцуулахад 24.2 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дундажаас 8.4, өмнөх онтой харьцуулахад 3.8-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. 2010 оны байдлаар нийт төрсөн эхчүүдийн 8.0 хувийг өсвөр насны охидын төрөлт эзэлж байсан ба сүүлийн 20 жилийн хугацаанд 4.7 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

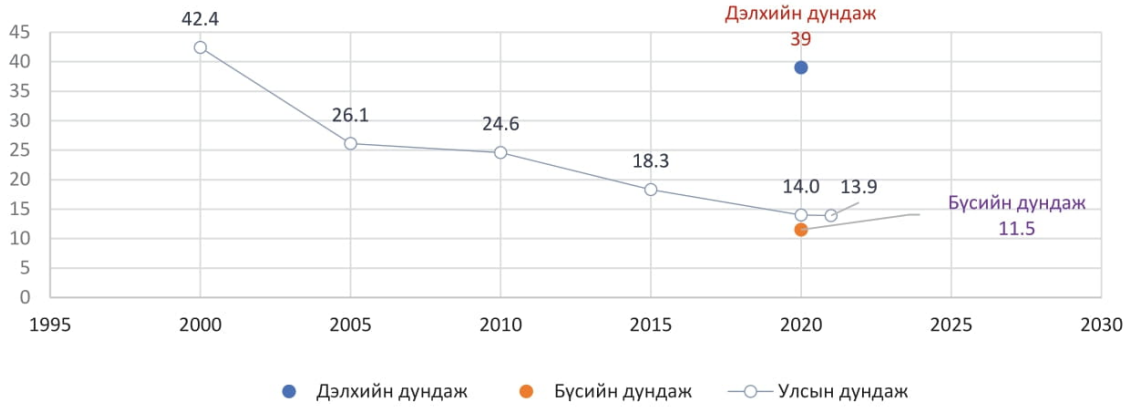
Зураг 2. 5 ТХЗ 3.7.2 Өсвөр насны охидын төрөлтийн түвшин (15-19 насны 1000 охидод)

2.3.2 ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ (ТХЗ 3.2)

1990 онд тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 87.5 байсан бол 2021 онд 13.9, нялхсын эндэгдэл 63.4-оос 11.6 болж тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин 2021 онд сүүлийн 10 жилийн дундажаас 3.3, өмнөх оноос 0.1-оор тус тус буурсан байна. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин дэлхийн дундаж (39)-аас доогуур байгаа хэдий ч номхон далайн баруун эргийн бүсийн дундаж (11.5)-аас 2.5-оор өндөр байна.

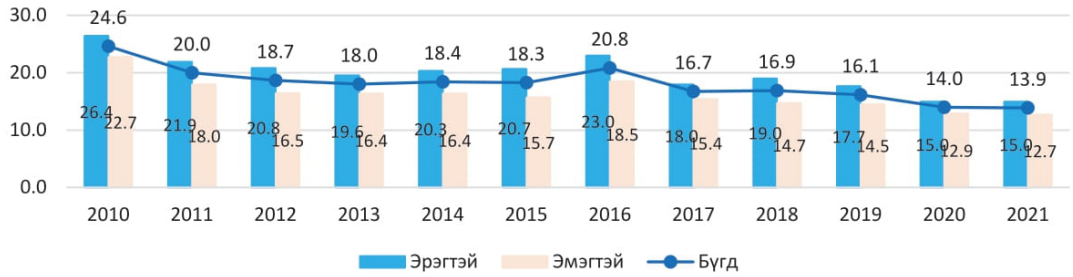
Зураг 2. 6 ТХЗ: 3.2.1 Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, дэлхийн болон бүсийн дундажтай харьцуулахад

Хүснэгт 2. 2 Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2025*
Нялхсын эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/											
Хүйс											
Эрэгтэй	-	-	21.3	17.4	18.6	14.8	15.1	14.5	12.6	12.6	
Эмэгтэй	-	-	17.3	13.0	14.9	12.2	11.5	12.0	10.4	10.4	
Байршил											
Улсын дундаж	63.4	31.23	19.4	15.3	16.8	13.6	13.4	13.3	13.7	11.6	11.0[a]
УБ хот	70.3	32.8	16.1	14.7	15.0	12.7	13.6	12.9	13.2	11.1	-
Аймгийн дундаж	62.5	30.8	22.1	15.9	18.8	14.5	13.1	13.8	14.3	12.0	-
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/											
Хүйс											
Эрэгтэй	-	-	26.4	20.7	23.0	18.0	19.0	17.7	17.7	15.0	
Эмэгтэй	-	-	22.7	15.7	18.5	15.4	14.7	14.5	14.5	12.7	
Байршил											
Улсын дундаж	87.5	42.4	24.6	18.3	20.8	16.7	16.9	16.1	14.0	13.9	12.0[a]
УБ хот	99.9	42.4	20.6	17.3	18.2	15.4	16.1	14.9	13.4	13.1	-
Аймгийн дундаж	94.4	42.5	28.0	19.2	23.7	18.1	17.7	17.6	14.6	14.7	-

Зураг 2. 7 Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, хүйсээр, 2010-2021 он

2010 онд нярайн эндэгдлийн түвшин 11.6 байсан бол 2021 онд 8.2 болсон байна. Нярайн эндэгдлийн түвшин 2021 онд дэвшүүлсэн зорилт (10)-доо хүрсэн бөгөөд дэлхийн дундаж (18)-аас доогуур байгаа хэдий ч номхон далайн баруун эргийн бүсийн дундаж (6)-аас 1.3-оор өндөр байна. Нярайн эндэгдэл дотор эрт нярайн эндэгдлийн эзлэх хувь хамгийн өндөр 71.3 хувийг эзэлж байгаа нь 2011 онтой харьцуулахад 9.8 хувиар буурсан байна.

Зураг 2. 8 ТХЗ: 3.2.2 Нярайн эндэгдлийн түвшин, дэлхийн болон бүсийн дундажтай харьцуулахад

Хүснэгт 2. 3 Нярайн болон перинаталь эндэгдлийн түвшин, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Нярайн эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд/										
Аймгийн дундаж	9.4	9.6	12.2	9.9	9.1	8.5	8.1	8.3	7.8	8.6
Улаанбаатар хот	11.7	13.3	11	10.4	9.3	8.9	9.2	8.0	8.3	7.9
Улсын дундаж	10.0	11.0	11.6	10.2	9.2	8.7	8.7	8.6	7.3	8.2
Эрэгтэй		12.5	13.1	11.6	10.5	9.8	9.9	9.4	8.7	8.9
Эмэгтэй		9.4	10.1	8.7	7.8	7.6	7.3	7.1	6.9	7.5
Амьгүй төрөлт /1000 нийт төрөлтөд/										
Аймгийн дундаж	13.3	11.4	8.4	5.8	5.9	5.5	4.7	4.4	5.3	5.1
Улаанбаатар хот	7.7	6.8	6.1	7.8	6.5	6.6	6.4	5.9	5.5	5.9
Улсын дундаж	11.7	9.6	7.3	6.8	6.2	6.0	5.6	5.2	5.4	5.5
Перинаталь эндэгдэл /1000 нийт төрөлтөд/										
Аймгийн дундаж	20.2	19.1	18.2	13.5	12.6	11.9	10.8	10.6	10.4	11.3
Улаанбаатар хот	18.1	17.9	15.4	15.6	13.2	12.9	12.8	11.4	11.6	12.2
Улсын дундаж	19.6	18.9	16.9	14.6	12.9	12.4	11.9	11.0	11.1	11.8

2.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Халдварт болон халдварт бус өвчний тулгамдсан асуудал хэвээр байна. Халдварт өвчинтэй тэмцэх олон хууль, бодлогууд гарч байгаа ч хүн ам урьдчилан сэргийлж болох өвчинд нэрвэгдсээр байна.

Урьдчилан сэргийлж болохуйц өвчлөлөөс шалтгаалан цаг бусаар нас барах тохиолдол буурахгүй байна. Дархлаажуулалтын хамралт өндөр (98 хувь) байгаа хэдий ч улаан бурхан зэрэг зарим халдварт өвчний дэгдэлт 2015-2016 онуудад гарч, бага насны хүүхдийн болон эхийн эндэгдлийн тоо өсөх шалтгаан болсон. 15-34 болон 65-с дээш насныхны дунд сүрьеэгийн шинэ тохиолдлууд өндөр хэвээр байна.

2.4.1 ХДХВ-ИЙН ТОХИОЛДОЛ (ТХЗ 3.3.1)

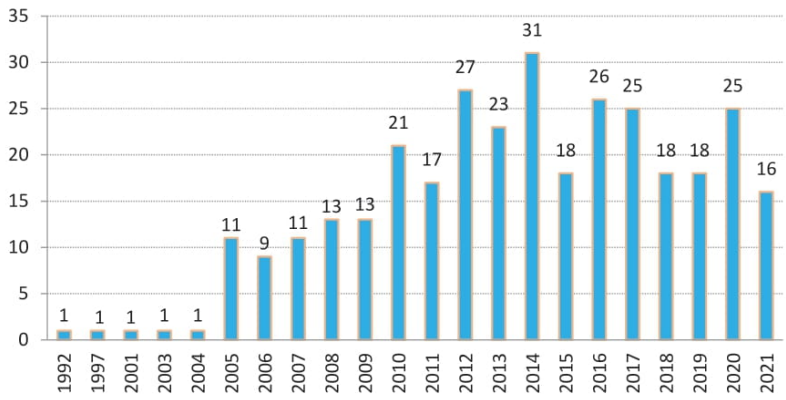
Номхон далайн баруун бүсийн орнуудын шинэ ХДХВ-ийн халдварын түвшин дэлхийн дунджаас доогуур байгаа ч ХДХВ-ийн эмчилгээнд хамрагдах асуудал анхаарал татсан хэвээр байна.

Зураг 2. 9 ТХЗ 3.3.1 ХДХВ-ийн халдварлаагүй 1000 хүн амд ногдох ХДХВ-ийн шинэ тохиолдлын тоо

Монгол Улсын нийт хүн амын дунд Хүний дархлал хомсдолын вирүсийн халдварын тархалтын түвшин 0.1 хувиас бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд 5.0 хувиас бага байгаа нь нийт хүн амын дунд бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд төвлөрсөн тархалттай орны тоонд орж байна.

Зураг 2. 10 ХДХВ-ийн шинэ тохиолдлын тоо, бүртгэгдсэн оноор

1992 онд Монгол Улсад ХДХВ/ДОХ-ын анхны тохиолдол бүртгэгдсэнээс хойш 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар ХДХВ/ДОХ-ын нийт 327 тохиолдол бүртгэгдэж, үүнээс 16 тохиолдол нь 2021 онд шинээр бүртгэгдсэн байна. Бүртгэгдсэн 327 тохиолдлын 50 нь нас барсан байна.

Нийт тохиолдлын 271 нь (87.5%) эрэгтэйчүүд, 55 нь (12.5%) эмэгтэйчүүд, 1 тохиолдол (0.3%) хүйс тодорхойгүй хүн байна. Бүртгэгдсэн тохиолдлуудад ХДХВ-ийн халдвар зонхилон бэлгийн замаар дамжсан байна. Цус цусан бүтээгдэхүүн, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдварын тохиолдол, мөн эхээс хүүхдэд халдвар дамжсан тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

2.4.2 СҮРЬЕЭГИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТОХИОЛДОЛ (ТХЗ 3.3.2)

Монгол Улсын хүн амын дундах сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин номхон далайн баруун бүсийн орнуудын дунд 4 дэх өндөр тархалттай орон болж байна.

ДЭМБ-ын тооцооллоор 100 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 428 байгаа нь дэлхийн дундаж (132)-аас 296, бүсийн дундаж (96)- аас 332-оор тус тус өндөр байна.

Зураг 2. 11 ТХЗ 3.3.2 Сүрьеэ өвчний тохиолдлын түвшин /100 000 хүн амд/

Эх үүсвэр: World Health Statistics 2021: Annex 2

Эрүүл мэндийн статистикаар 2021 онд 100 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 72 болсон нь сүүлийн 10 жилийн дундажаас 51.3, өмнөх онтой харьцуулахад 31.3-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 2. 4 Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин, 100 000 хүн амд, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	1996	2007	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин										
Улсын дундаж	146	168	154	144	134	122	111	114	104	72
УБ хот	189	217	189	184	174	162	145	145	139	96
Аймгийн дундаж	122	145	136	105	94	89	83	87	74	49
Хүйсээр										
Эрэгтэй			174.5	160.4	145.2	136.9	125.8	128.0	114.0	82.0
Эмэгтэй			145.5	128.3	122.5	107.6	96.1	99.6	93.4	62.7
Сүрьеэгийн нас баралтын түвшин										
Улсын дундаж	4.9	2.5	3.3	3.6	3.7	2.6	2.8	2.8	3.0	1.8
УБ хот	4.1	2.3	4.4	5.4	5.0	3.9	3.9	4.6	4.0	2.6
Аймгийн дундаж	2.4	2.6	2.5	2.0	2.5	1.5	1.9	1.3	2.1	1.0

2021 онд 0-15 насны 317 хүүхэд сүрьеэгээр өвчилсөн байна. Үүнээс: Уушгины 61 (19%), Уушгины бус 256 (81%) сүрьеэгийн тохиолдол бүртгэгдсэн. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад, нийт бүртгэгдсэн тохиолдлын тоо 1.4 дахин буурсан хэдий ч, бүртгэгдсэн тохиолдлын доторх уушгины сүрьеэгийн эзлэх хувь 3 хувиар өссөн ба хүүхдийн уушгины сүрьеэгийн дотор нэвчдэст сүрьеэ 85 хувийг эзэлж байна. Хүүхдийн сүрьеэгийн дотор хөндийт болон сорвит хөндийт сүрьеэ нэмэгдэж байгаа нь анхаарал татаж байна.

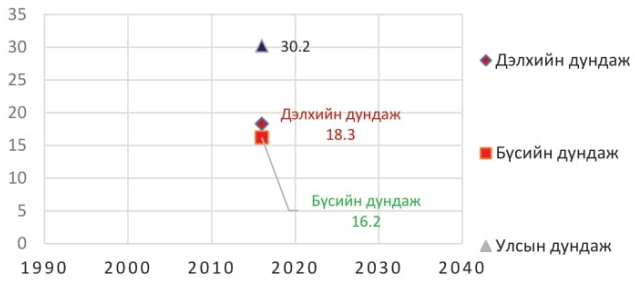
Уушгины бус сүрьеэгийн дотор угийн булчирхайн сүрьеэ 70-85% эзэлж байгаа бол гялтан хальсны сүрьеэ сүүлийн 2 жилд буурч харин сүрьеэгийн менингит 2021 онд 4 тохиолдол бүртгэгдсэн нь сүүлийн 5 жилд хамгийн өндөр байна.

2.5 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

2.5.1 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ НАС БАРАЛТ (ТХЗ 3.4.1)

Халдварт бус өвчний гол 4 шалтгаан болох зүрх судас, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчнөөс шалтгаалсан эрт нас барах эрсдэл буурч байгаа хэдий ч одоогийн төсөөллөөс харахад Номхон далайн баруун бүсийн ихэнх улс орнууд 2030 он гэхэд ХБӨ-өөс эрт нас баралтыг гуравны нэгээр бууруулах ТХЗ-ын 3.4 зорилтод хүрэхгүй болох нь харагдаж байна. Тамхи, архины хэрэглээ тууштай буурахгүй байгаа нь ихэнх улс орнууд дэлхийн 2025 оны ХБӨ-ний зорилтыг биелүүлж чадахгүй байгааг харуулж байна гэж бүсийн тайланд дурьдсан байна.

Зураг 2. 12 ТХЗ 3.4.1 30-70 настай хүний Зүрх судасны өвчин, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчнөөр нас барах магадлал, 2016 он

ДЭМБ-ын тооцооллоор Монгол Улсын 30-70 насны хүн амын дундах халдварт бус өвчний дөрвөн гол өвчнөөр нас барах магадлал 30.2 байгаа нь дэлхийн дундаж (18.3)-аас 11.9, бүсийн дундаж (16.2)- аас 14-иар тус тус өндөр байна.

Эх үүсвэр: World Health Statistics 2021: Annex 2

Эрүүл мэндийн статистикаар 2021 онд зүрх судасны өвчин, хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчнөөр нас барсан 30-70 насны нас баралтын 6230 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 31.3 хувийг эзэлж байна. Эдгээр өвчлөлийн шалтгаант нас баралтын түвшин 30-70 насны эрэгтэйчүүдийн дунд эмэгтэйчүүдээс харьцангуй өндөр байгаа ба 2021 оны байдлаар тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад 31.8-оор өндөр байна.

Хүснэгт 2. 5 Халдварт бус өвчний шалтгаант нас баралт, 30-70 нас, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад

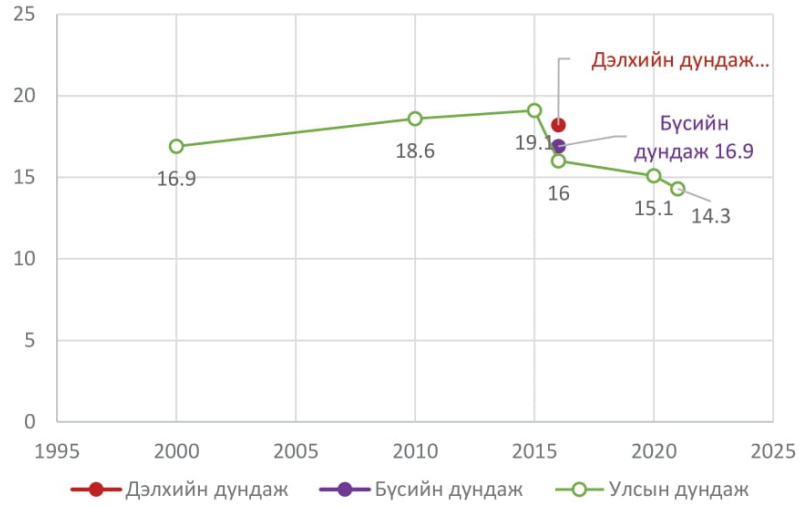
Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Зүрх судасны өвчин, хорт хавдар, чихрийн шижин болон амьсгалын замын архаг өвчний шалтгаант нас баралтын түвшин, тухайн насны 10 000 хүн амд													
нийт	52.2	58.0	54.9	52.3	48.5	48.6	48.3	44.2	42.8	45.0	45.2	41.2	43.1
эрэгтэй	67.4	75.8	74.2	71.3	63.6	64.7	64.4	59.9	59.7	60.9	62.1	57.3	59.6
эмэгтэй	38.2	41.7	37.2	35.0	34.7	33.7	33.3	29.9	27.3	30.2	29.5	26.4	27.8
30-70 насны зүрх судасны өвчнөөр нас барсан хүний тоо, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад													
нийт	30.6	33.8	32.0	29.5	25.7	24.9	24.8	22.1	21.6	22.8	21.1	19.5	21.3
эрэгтэй	39.6	45.3	44.1	41.7	34.7	34.7	34.9	31.8	32.1	33.0	31.4	29.3	31.6
эмэгтэй	22.2	23.3	20.9	18.4	17.4	15.9	15.3	13.3	12.0	13.4	11.5	10.5	11.8
30-70 насны хорт хавдраар нас барсан хүний тоо, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад													
нийт	20.1	22.3	20.9	20.8	21.1	21.8	21.3	20.4	19.1	19.9	21.5	19.4	18.7
эрэгтэй	25.7	28.0	27.4	26.8	26.4	27.5	26.7	25.9	24.8	24.9	27.1	25.0	24.2
эмэгтэй	14.9	17.2	15.0	15.3	16.2	16.4	16.4	15.4	13.9	15.3	16.3	14.2	13.6
30-70 насны чихрийн шижингээр нас барсан хүний тоо, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад													
нийт	0.4	0.6	0.8	0.8	0.8	0.9	1.1	0.8	0.9	0.9	1.4	1.3	1.8
эрэгтэй	0.4	0.7	0.9	1.0	1.1	1.0	1.3	0.9	1.2	1.1	1.7	1.6	2.0
эмэгтэй	0.4	0.4	0.6	0.7	0.6	0.9	1.0	0.7	0.7	0.8	1.0	1.1	1.6
30-70 насны амьсгалын замын архаг өвчнөөр нас барсан хүний тоо, тухайн насны 10 000 хүн амд харьцуулахад													
нийт	1.2	1.3	1.2	1.2	0.9	1.0	1.1	0.9	1.1	1.3	1.3	1.0	1.3
эрэгтэй	1.7	1.7	1.8	1.7	1.4	1.5	1.5	1.3	1.7	1.9	2.0	1.4	1.9
эмэгтэй	0.7	0.9	0.6	0.7	0.4	0.5	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.6	0.8

2.5.2 ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ (ТХЗ 3.6.1)

Монгол Улсын хүн амын дундах зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин номхон далайн баруун бүсийн орнуудын дунд 9 дэх өндөр тархалттай орон болж байгаа бөгөөд 100 000 хүн амд ногдох зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин дэлхийн олон бүсийн дунджаас бага байна.

2021 онд 100 000 хүн амд ногдох зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин 14.3 болсон нь сүүлийн 10 жилийн дундажаас 0.4, өмнөх онтой харьцуулахад 0.1-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 2. 13 ТХЗ 3.6.1 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин (100 000 хүнд ногдох зам тээврийн ослоор нас барсан хүний тоо)

Хүйсийн хувьд бусад тээврийн ослын улмаас нас барсан эрчүүд эмэгтэйчүүдээс 2.3 дахин их, явган зорчигч нас барсан тохиолдол 1.5 дахин их байгаа бол мотоциклтой зорчигч нас барсан тохиолдолд эрэгтэйчүүд 13 дахин илүү байна.

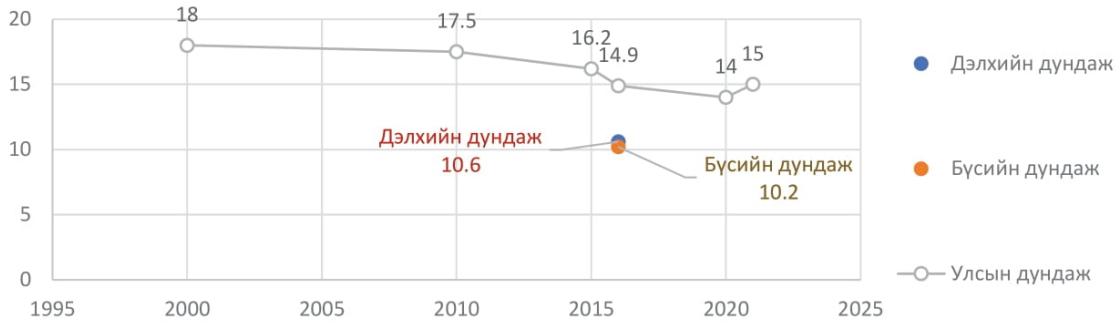
2021 онд зам тээврийн ослоор нас барсан тохиолдлыг насны ангиллаар харуулбал: 15 хүртэлх насны хүүхэд 14.0 хувь, 15-29 насныхан 19.6 хувийг эзэлж байгаа ба 30-39 насныхан 20.6 хувь, 40-49 насныхан 24.3 хувийг эзэлж байгаа нь насны ангилал дотроо өндөр үзүүлэлттэй байна.

2.5.3 АМИА ХОРЛОЖ НАС БАРСАН ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН (ТХЗ 3.4.2)

Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин номхон далайн баруун бүсийн орнуудын дунд 5 дахь өндөр тархалттай орон болж байна.

2021 оны байдлаар Монгол Улсын хүн амын дундах амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин 100 000 хүн амд 15 байгаа нь дэлхийн дундаж (10.6)-аас 4.4, бүсийн дундаж (10.2)-аас 4.8-оор тус тус өндөр байна. Сүүлийн 10 жилийн дундажтай адил түвшинд, өмнөх онтой харьцуулахад 0.1-оор буурсан үзүүлэлттэй

Зураг 2. 14 ТХЗ 3.4.2 Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин (100 000 хүнд ногдох амиа хорлосон хүний тоо)

Хүснэгт 2. 6 Амиа хорлож нас барсан тохиолдол, 100 000 хүнд ногдох, 2009-2021 он

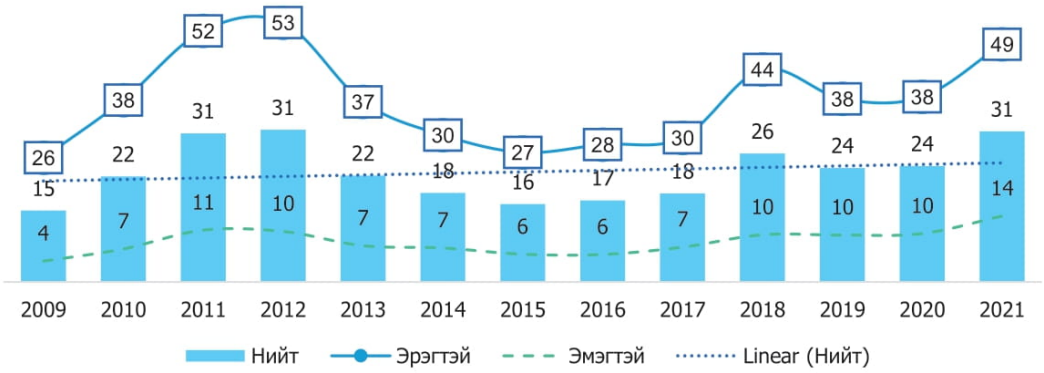
Үзүүлэлт	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Байршил													
Улсын дүн	17.0	17.5	16.6	17.6	16.7	17.0	16.2	14.9	14.5	14.1	14.0	14.0	14.7
Улаанбаатар	18.2	18.6	15.6	16.9	16.0	16.5	15.7	15.7	14.6	14.3	14.0	14.1	15.5
Аймгийн дүн	15.1	15.5	16.2	17.0	16.1	16.6	15.9	13.6	14.5	13.9	14.0	13.9	14.1
Хүйс													
Эрэгтэй	27.6	30.0	28.7	30.5	29.2	28.7	28.0	26.0	25.0	24.5	25.2	24.1	25.4
Эмэгтэй	6.9	5.6	5.1	5.4	4.7	5.8	4.7	4.1	4.4	4.0	3.1	4.1	4.3

2.5.3 САНАМСАРГҮЙ ХОРДОХ, ХОРТ БОДИСТ ӨРТӨЖ НАС БАРСАН ТОХИОЛДЛЫН ТҮВШИН (ТХЗ 3.9.3)

Санамсаргүй хордож, хорт бодист өртөж нас барсан тохиолдлын түвшин сүүлийн жилүүдэд өсөх хандлагатай байна. 2021 оны байдлаар нийт 1019 тохиолдол бүртгэгдсэн нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 326, өмнөх оноос 249 тохиолдлоор нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Санамсаргүй хордож, хорт бодист өртөж нас барсан тохиолдлын түвшин 100 000 эрэгтэй хүн амд харьцуулахад 49, эмэгтэй хүн амд 14 байгаа нь эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 3.5 дахин өндөр байна. Хорт бодисын шалтгаант нас баралтад архи, спиртийн төрлийн бодист хордож нас барсан тохиолдол дийлэнх буюу 84 хувийг эзэлж байна.

Зураг 2. 15 ТХЗ 3.9.3 Санамсаргүй хордож, хорт бодист өртөж нас барсан тохиолдлын түвшин, 100 000 хүн амд харьцуулахад

2.6 БҮХ НИЙТИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХАМРАЛТ

Зураг 2. 16 ТХЗ 3.8.1 Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай тусламж үйлчилгээний хамралтын хувь

Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай тусламж үйлчилгээний хамралтын хувь 2020 онд 85 хувь байгаа нь дэлхийн дундаж (66)-аас 19, бүсийн дундаж (77)- аас 8 хувиар тус тус өндөр байна.

БҮЛЭГ 3.

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

БҮЛЭГ 3. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

3.1 ЭХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

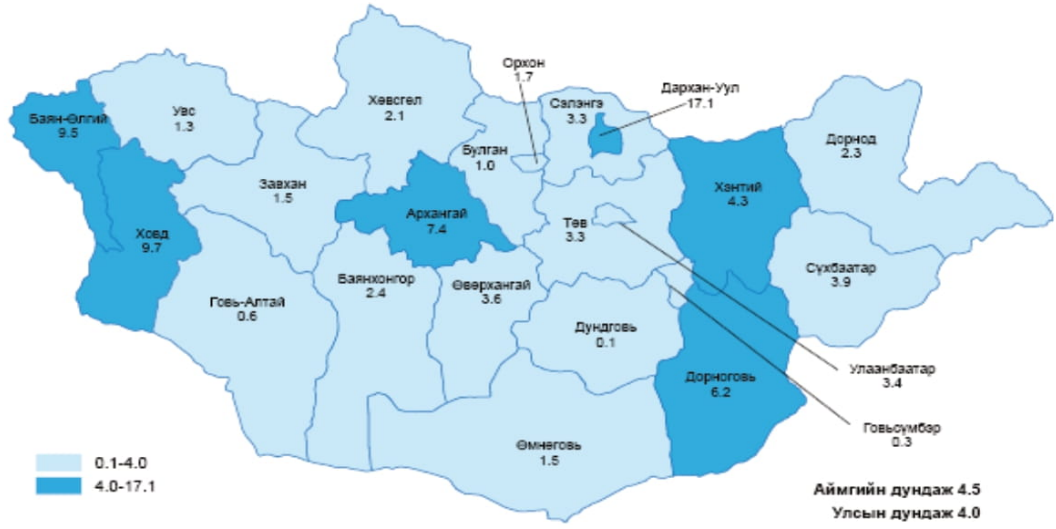
Монгол Улсын Засгийн Газраас 2017 оны 3 дугаар сарын 7-ны өдрийн 78 дугаар тогтоолоор “Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” Үндэсний хөтөлбөрийг баталсан. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 2017-2021 онуудад Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг сайжруулах нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, иргэдийн болон иргэний нийгмийн оролцоог хангах замаар эрүүл мэндийн хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд тэгш хүргэснээр эх, хүүхдийн эндэгдлийг тогтвортой бууруулах юм.

3.1.1 ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ БА ТӨРӨХИЙН ӨМНӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд 65760 жирэмсэн эмэгтэйчүүд шинээр хяналтад хамрагдсан бөгөөд 90.6 хувь нь жирэмсний эрт үедээ буюу эхний 3 сартайдаа, 8.7 хувь нь 4-6 сартайдаа, 0.7 хувь нь хожуу буюу 7 ба түүнээс дээш сартайдаа хяналтад хамрагджээ. Жирэмсний эрт үеийн хяналтыг хот, хөдөөгөөр авч үзвэл хотод жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 90.0 хувь нь, хөдөө орон нутагт 91.2 хувь нь жирэмсний эрт үедээ хяналтад хамрагдсан ба өмнөх онтой харьцуулахад хот 0.7 хувиар, хөдөө орон нутагт 0.7 хувиар өссөн байна.

Шинээр хяналтад орсон нийт жирэмсэн эхчүүдийн 97.2 хувь нь цусны ерөнхий шинжилгээнд хамрагдсанаас 4.0 хувь нь цус багадалттай байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 0.4 хувиар өссөн байна. Архангай, Баян-Өлгий, Дархан-Уул, Дорноговь, Ховд, Хэнтий аймагт шинжилгээгээр илэрсэн цус багадалттай жирэмсэн эхчүүдийн эзлэх хувь улсын дүнгээс 0.3-13.1 хувиар их байна.

Зураг 3. 1 Цус багадалттай жирэмсэн эхчүүдийн эзлэх хувь, 2021 он

Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дунд тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд 98.6 хувь хамрагдсанаас 1.4 хувьд нь тэмбүү өвчин илэрсэн ба энэ үзүүлэлт Улаанбаатар 1.7, Архангай 1.8, Төв 2.0, Хөвсгөл 1.8 хувьтай улсын дундаж үзүүлэлтээс 0.3-0.6 хувиар их байна.

Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 91.3 хувь нь хамрагдсан нь өмнөх оноос 0.8 хувиар буурсан байна. Шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 0.2 хувьд

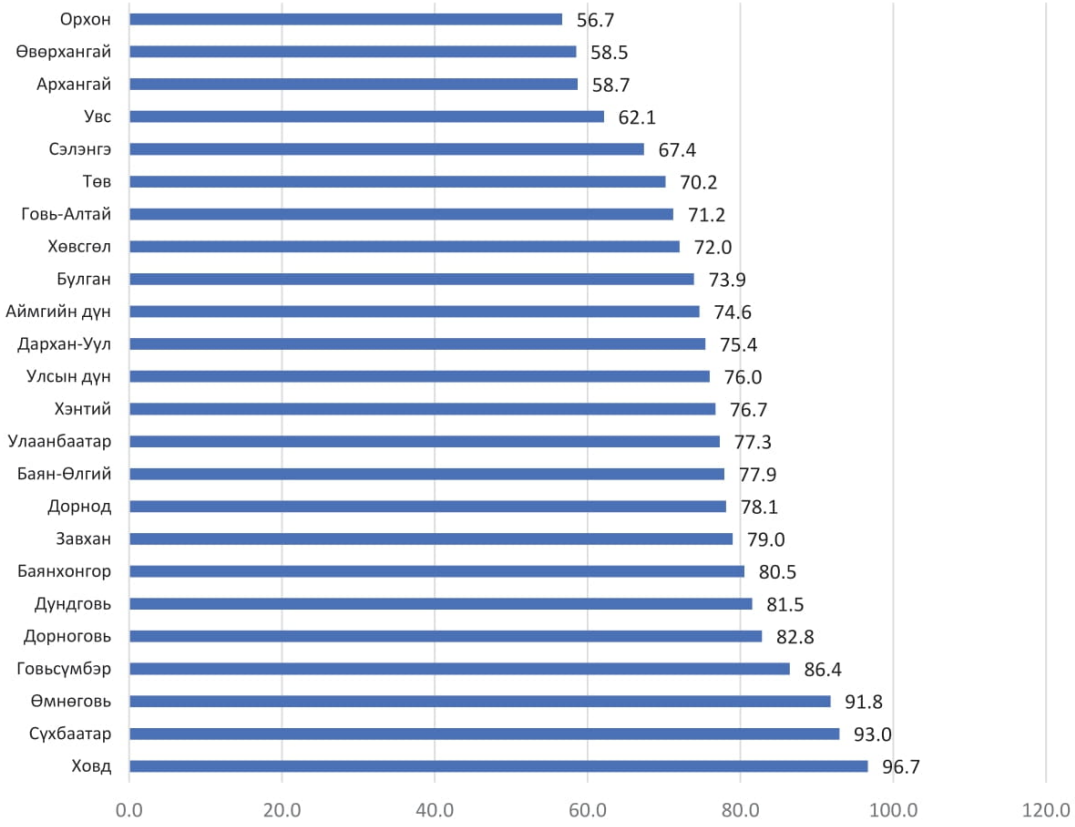
нь заг хүйтэн өвчин илэрчээ. Баянхонгор 0.9, Дорнод 0.7, Завхан 1.0, Орхон 0.6, Сүхбаатар 0.6, Хөвсгөл 1.9 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь улсын дүнгээс 0.4-1.7 хувиар их байна.

Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 91.4 хувь нь хамрагдсанаас 1.5 хувьд нь эерэг үзүүлэлттэй байна. Баянхонгор 11.5, Булган 6.1, Дархан 2.0, Дорноговь 1.8, Дорнод 2.0, Орхон 2.3, Сүхбаатар 5.4, Сэлэнгэ 2.3, Төв 3.0 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь улсын дүнгээс 0.3-10.0 хувиар их байна.

Хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 1780 тохиолдол буюу 2.7 хувь нь идэвхтэй сүрьеэтэй байна. 2021 онд эхчүүдийн амрах байр улсын хэмжээнд 336 ажиллаж байгаагаас дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төвд 1, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 312, аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 18, БОЭТ-д 4, бусад эмнэлэгт-1 тус тус ажилласан байна.

Эхчүүдийн амрах байрны 113 буюу 33.6 хувь нь зориулалтын байранд байгаа ба 223 буюу 66.3 хувь нь эмнэлэг дотор байрлаж нийт 61707 ор хоног ашигласан ба дундаж ор хоног 6.7 байна. 2021 онд 15 байр шинээр баригдаж, 49 байранд засвар үйлчилгээ, 73 байранд тохижилт хийгдсэн байна. Нийт амарвал зохих эхчүүдийн 69.0 хувь нь амрах байранд амарсан байна.

Зураг 3. 2 Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш удаа хяналтанд хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн хувь, аймгаар, 2021 он

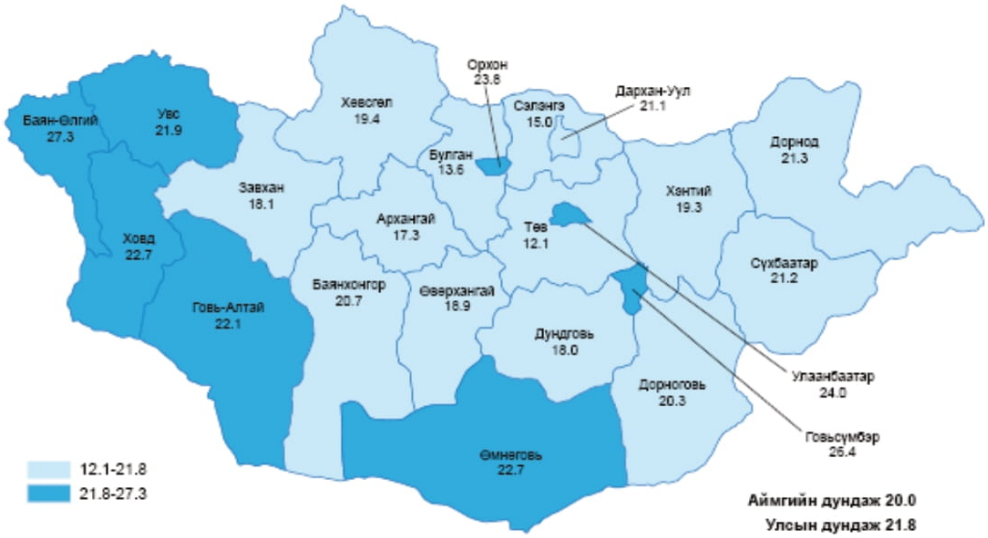

2021 оны байдлаар нийт төрсөн эхчүүдийн 76.0 хувь нь жирэмсний хугацаандаа 6 ба түүнээс дээш удаа үзүүлж хяналтад байж төрсөн нь өмнөх онтой харьцуулахад 2.8 хувиар буурсан байна.

3.1.2 ТӨРӨЛТ, ТӨРӨХ ҮЕИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2021 онд улсын хэмжээнд 71166 эх амаржсан нь 2020 онтой харьцуулахад төрөлт 4528 тохиолдлоор буюу 6.3 хувиар буурсан байна. Төрөлт Архангай, Баян-Өлгий, Булган, Говьсүмбэр, Сүхбаатар, Төв зэрэг аймгуудад өсөж бусад аймагт буурсан байна. 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин улсын дүнгээр 21.8 байгаа бол энэ үзүүлэлт Баян-Өлгий 27.3, Говьсүмбэр 26.4, Орхон 23.8, Өмнөговь 22.7, Ховд 22.7 зэрэг аймгуудад улсын дунджаас илүү байна.

Зураг 3. 3 1000 хүн амд ногдох төрөлтийн түвшин, аймгаар, 2021 он

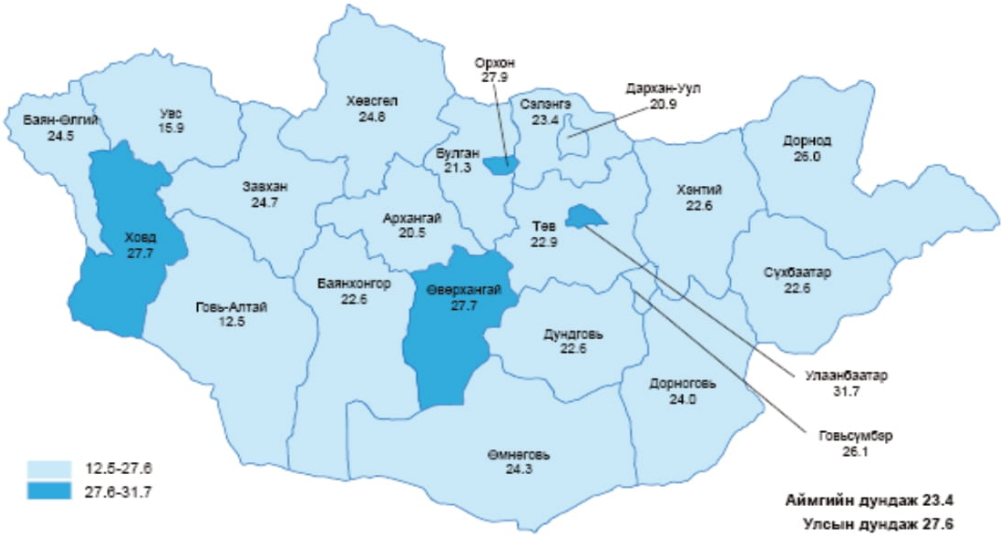
Нийт төрөлтийн 43.8 хувь нь Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв болон Улаанбаатар хотын амаржих газруудад, 29.5 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 12.6 хувь нь Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төвд, 7.0 хувь нь сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд, 1.9 хувь нь дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төвд, 4.4 хувь нь хувийн эмнэлэг, 0.5 хувь нь бусад эмнэлэгт, 0.3 хувь нь гэртээ төрсөн байна.Төрсөн эхчүүдийн 23.8 хувь нь анхны төрөлт, 49.2 хувь нь 3 ба түүнээс дээш жилийн зайтай төрсөн байна.

Нийт төрөлтийн 99.9 хувийг эмнэлгийн мэргэжилтэн удирдан явуулсан байна. Насны хувьд 3.6 хувь нь 20 хүртэлх насны, 20.9 хувь нь 35-аас дээш насны төрөлт эзэлж байна. Төрөлтийн тусгай коэффициентийг тооцоход 2021 онд нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэй тутмын 87 нь хүүхэд төрүүлсэн байна.

ДЭМБ-ын зөвлөснөөр нийт төрөлтийн 5-15 хувь нь мэс заслын аргаар төрүүлж болно гэж үздэг. Манай улсын хувьд 2021 оны байдлаар харьцангуй өндөр буюу 27.6 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна. Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн тоог өмнөх онтой харьцуулахад 463 тохиолдлоор буюу 2.3 хувиар буурсан байна.

Мэс заслын аргаар төрлөгийг шийдсэн хувийг аймгийн дундажтай харьцуулахад төвийн ба баруун бүсэд 0.3-1.5 хувиар бага, харин хангай болон зүүн бүсэд 0.5-1.4 хувиар их байна. Улаанбаатар хотод амаржсан эхчүүдийн 31.7 хувь нь мэс заслын аргаар төрүүлсэн байгаа нь улсын дунджаас 4.1 хувиар өндөр байна.

Зураг 3. 4 Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь, аймгаар, 2021 он

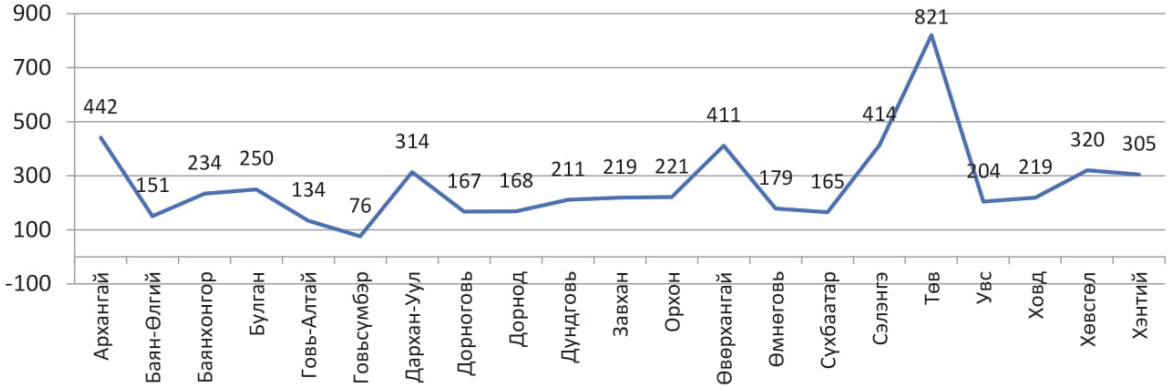
Хүснэгт 3. 1 Мэс заслын аргаар төрүүлсэн хувь, бүсээр 2021 он

Байршил	Төрсөн эх	Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн тоо	Мэс заслын аргаар төрсөн эхийн хувь
Баруун бүс	9409	2058	21.9
Хангайн бүс	11676	2896	24.8
Төвийн бүс	9319	2149	23.1
Зүүн бүс	4659	1113	23.9
Аймгийн дүн	**35063**	**8216**	23.4
Улаанбаатар	36103	11460	31.7
Улсын дүн	**71166**	**19676**	27.6

Гэрийн төрөлтийн 206 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад 30 тохиолдлоор буюу 14.5 хувиар буурсан байна. Гэрийн төрөлтийн 48.5 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн ба өмнөх оноос 3.2 хувиар буурсан байна.

Эмнэлгийн тусламжгүй төрөлт 80 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 14 тохиолдлоор буюу 17.5 хувиар өссөн байна. Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хөдөө орон нутгийн харъяат 5625 эх амаржсан нь өмнөх оноос 1665 төрөлтөөр буурсан ба Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн төрөлтийн 15.6 хувийг эзэлж байна.

Зураг 3. 5 Улаанбаатар хотод хөдөө орон нутгаас ирж төрсөн эхчүүд, бодит тоо, 2021

Хүснэгт 3. 2 Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент, 2021

Насны бүлэг	Тухайн насны эмэгтэйчүүдийн тоо	Тухайн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоо	Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
20 хүртэлх	161453	2568	15.9
20-24	111335	14668	131.7
25-29	120836	19935	165.0
30-34	146068	19559	133.9
35-39	126099	11839	93.9
40-өөс дээш	209395	3090	14.8

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент 2.8 байгаа ба 20-24 насны 1000 эмэгтэй тутмын 131.7 нь, 25-29 насны 1000 эмэгтэй тутмын 165.0 нь, 30-34 насны 1000 эмэгтэй тутмын 133.9 нь хүүхэд төрүүлж байгаа нь насны бүлэг дотроо өндөр үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 3. 3 Төрөлт, эмнэлгийн байгууллагын төрлөөр, 2021 он

Аймаг, хот	Нийт төрөлт	Үүнээс гэртээ	БОЭТ	Аймаг дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Сумын ЭМТ	Их эмчийн ортой салбарт	УБ хотын амаржих газар болон ЭХЭМҮТ-д	Хувийн эмнэлэгт	Бусад газарт
Архангай	1642	5	0	1372	0	270	0	0	0	0
Баян-Өлгий	2923	11	0	2472	0	451	0	0	0	0
Баянхонгор	1844	3	0	1689	0	152	3	0	0	0
Булган	836	3	0	707	0	130	0	0	0	0
Говь-Алтай	1289	5	0	1190	0	99	0	0	0	0
Говьсүмбэр	472	4	0	470	0	2	0	0	0	0
Дархан-Уул	2170	8	0	2168	0	2	0	0	0	0
Дорноговь	1444	3	0	1126	315	15	0	0	0	0
Дорнод	1783	9	1737	0	0	46	0	0	0	0
Дундговь	855	6	0	781	0	73	0	0	0	0
Завхан	1322	3	0	845	367	110	0	0	0	0
Орхон	2502	2	2500	0	0	2	0	0	0	0
Өвөрхангай	2202	3	1702	0	322	178	0	0	0	0
Өмнөговь	1633	5	1342	0	0	291	0	0	0	0
Сүхбаатар	1365	6	0	1251	0	100	0	0	0	0
Сэлэнгэ	1615	3	0	848	564	203	0	0	0	0
Төв	1130	6	0	956	0	177	0	0	0	0
Увс	1859	4	0	1592	0	267	0	0	0	0
Ховд	2016	6	1734	0	136	146	0	0	0	0
Хөвсгөл	2650	8	0	2281	0	369	0	0	0	0
Хэнтий	1511	3	0	1234	149	127	0	0	0	0
Аймгийн дүн	35063	106	9015	20982	1853	3210	3	0	0	0
Улаанбаатар	36103	100	0	1373	0	0	0	31576	3119	35
Улсын дүн	71166	206	9015	22355	1853	3210	3	31576	3119	35

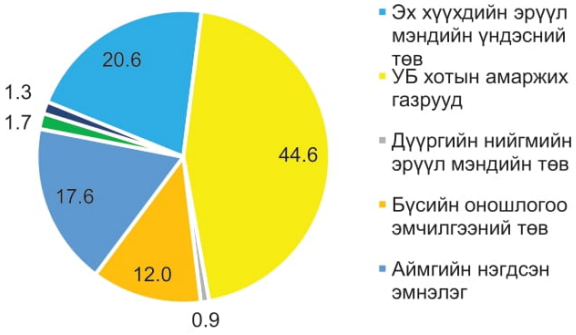
3.1.3 ТӨРСНИЙ ДАРААХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2021 онд хяналтад байж төрсөн эхчүүдийн 91.1 хувь нь төрсний дараа 42 хоногтойдоо идэвхтэй хяналтад хамрагдсан ба өмнөх онтой харьцуулахад 8.4 хувиар буурсан байна. 2021 оны байдлаар жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн 49 382 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 689 ногдож байна.

Нийт хүндрэлд :

- Жирэмсэн үеийн хүндрэл 42.6 хувь
- Төрөх үеийн хүндрэл 45.4 хувь
- Төрсний дараах үеийн хүндрэл 2.6 хувь
- Жирэмсэн, төрөхөөс үл хамаарах өвчний хүндрэл 9.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

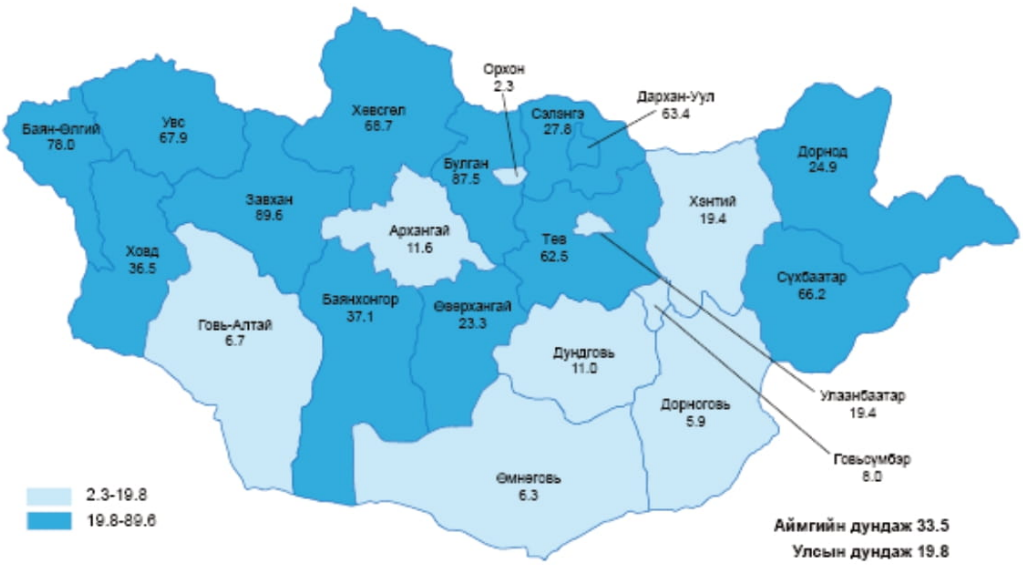
Зураг 3. 6 Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэлийн тохиолдлыг эмнэлгийн байгууллагаар, хувиар, 2021

2021 онд төрөлхийн тэмбүүгийн нийт 19 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос 14 тохиолдлоор буурсан байна. Улаанбаатар хотод 11, Дорнод 1, Дундговь 1, Орхон 3, Сүхбаатар 1, Төв 1, Хэнтий аймагт 1 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна.

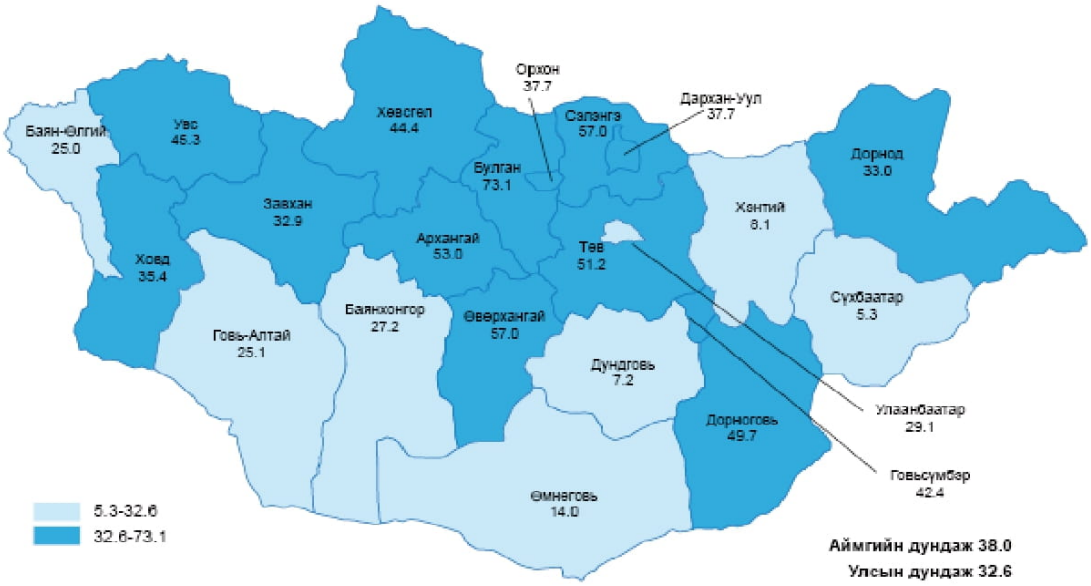
Жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд БЗДХ болон төрөлх тэмбүүгийн тохиолдол нэмэгдэж байгаа нь жирэмсэн эмэгтэйн тэмбүү өвчнийг эрт оношлох, эмчлэх журмын дагуу тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах хэрэгтэйг харуулж байна.

Зураг 3. 7 Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь, аймгаар 2021 он

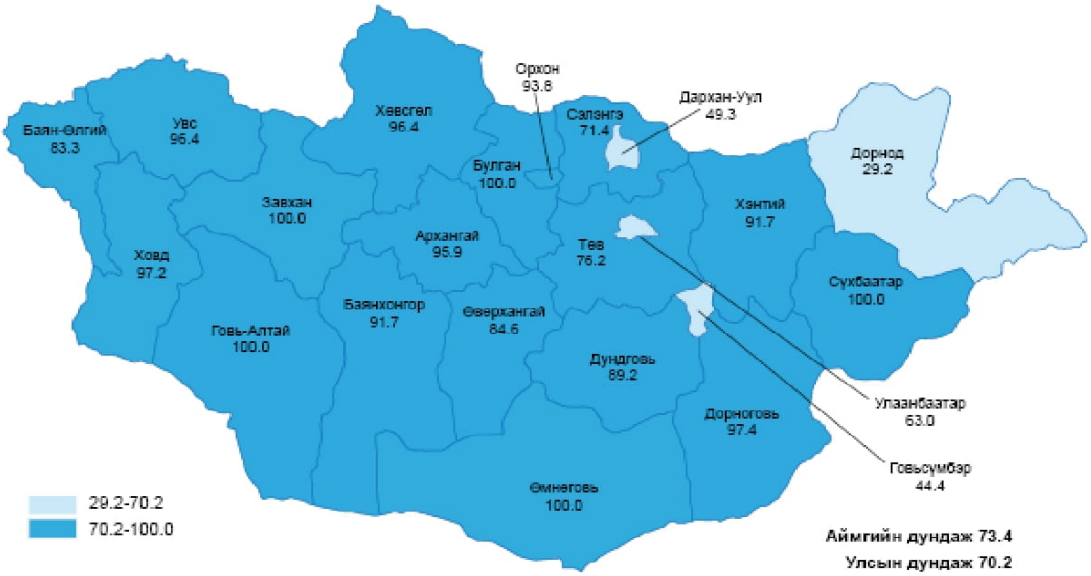
Жирэмсний хүндрэлд манас таталтын эзлэх хувь Баян-Өлгий 78.0, Баянхонгор 37.1, Булган 87.5, Завхан 89.6, Сүхбаатар 66.2, Төв 62.5, Увс 67.9, Дархан-Уул 63.4, Ховд 36.5, Хөвсгөл 68.7, байгаа нь улсын дунджаас 1.8-3.9 дахин өндөр, Говь-Алтай 6.7, Говьсүмбэр 8.0, Дорноговь 5.9, Орхон 2.3, Өмнөговь 6.3 аймгуудад 2.4-8.6 дахин бага байна. Жирэмсэн үеийн хүндрэлүүдээс манас таталтын урьтал 19.7 хувь, манас таталт 0.1 хувь, төрөх үеийн хүндрэлээс төрөх хүчний анхдагч болон хоёрдогч сулралт 32.6 хувь, төрсний дараах хүндрэлээс төрсний дараах үеийн цус алдалт 70.2 хувьтай тэргүүлж байна.

Зураг 3. 8 Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын эзлэх хувь, аймгаар 2021 он

Төрөх үеийн хүндрэлд төрөх хүчний сулралын хувь Архангай 53.0, Булган 73.1, Дорноговь 49.7, Өвөрхангай 57.0, Сэлэнгэ 57.0, Төв 51.2, Увс 45.3, Хөвсгөл 44.4 байгаа нь улсын дунджаас 1.3-2.2 дахин өндөр байна.

Зураг 3. 9 Төрсний дараах хүндрэлд цус алдалтын эзлэх хувь, 2021

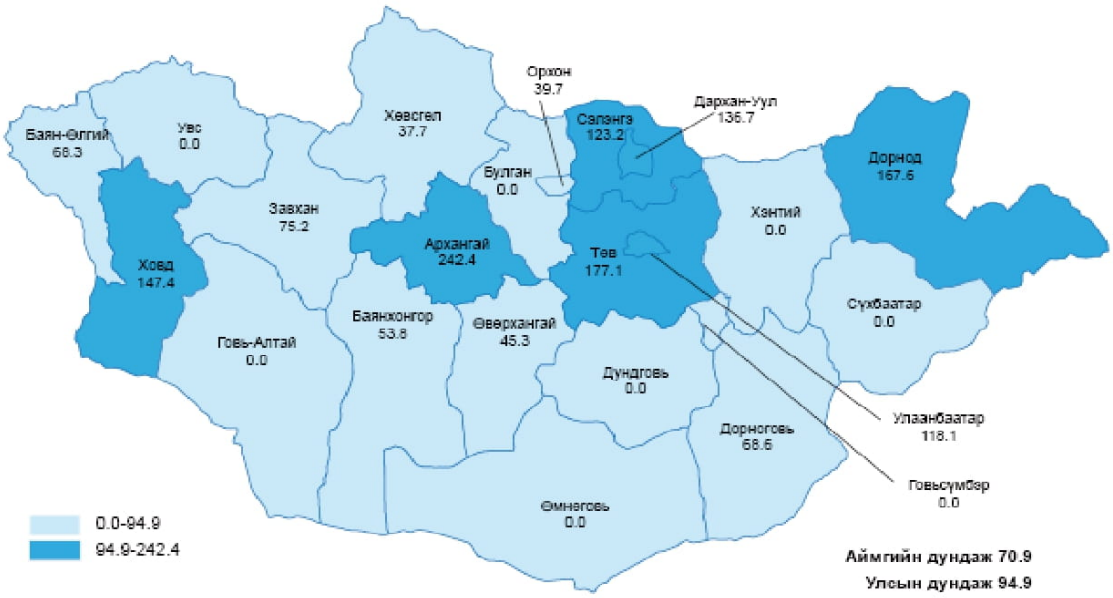
3.1.4 ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ

Тогтвортой хөгжлийн зорилтод Нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дэмжих замаар сэргийлж болох эх, хүүхдийн эндэгдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлийг багасгаж, эх, хүүхдийн эндэгдэл, хоол тэжээлийн дутагдлыг тогтвортой бууруулна гэж заасан. 2025 онд Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд 20, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 12, нялхсын эндэгдлийн түвшинг 1000 амьд төрөлтөд 11 болгож бууруулах зорилтыг тавьсан. Манай улсад эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд харьцуулахад 1990 оны түвшингээс 168.8-оор буурч, эхийн эндэгдэл өндөр орноос эхийн эндэгдэл дунд зэрэгтэй орны түвшинд хүрээд байна.

2021 оны байдлаар эхийн эндэгдлийн 68 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 94.9 байна. 2020 оноос эхийн эндэгдэл 45 тохиолдлоор буюу 66.1 хувиар, 100 000 амьд төрөлт тутамд 64.7 эндэгдлээр өссөн байна. Булган, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дундговь, Өмнөговь, Сүхбаатар, Увс, Хэнтий зэрэг аймгуудад эхийн эндэгдлийн тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

Эхийн эндэгдлийн 88.9 хувь нь эмнэлэгт, 11.1 хувь нь гэртээ эндсэн байна. 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийг өмнөх 10 жилтэй харьцуулахад 2021 онд 54.8-оор өссөн байна.

Зураг 3. 10 Эхийн эндэгдлийн тохиолдол, 2021 он

Эндсэн эхчүүдийг боловсролоор нь авч үзвэл: 32.3 хувь нь дээд, 52.9 хувь нь дунд болон мэргэжлийн, техникийн боловсролтой, 13.3 хувь нь бага ба суурь боловсролтой, 1.5 хувь нь боловсролгүй байжээ. Түүнчлэн 58.8 хувь нь ажил эрхэлдэг, 4.4 хувь нь малчин, 4.4 хувь нь оюутан, 1.5 хувь нь 15 нас хүртэлх хүүхэд, 30.9 хувь нь ажил эрхэлдэггүй байсан байна.

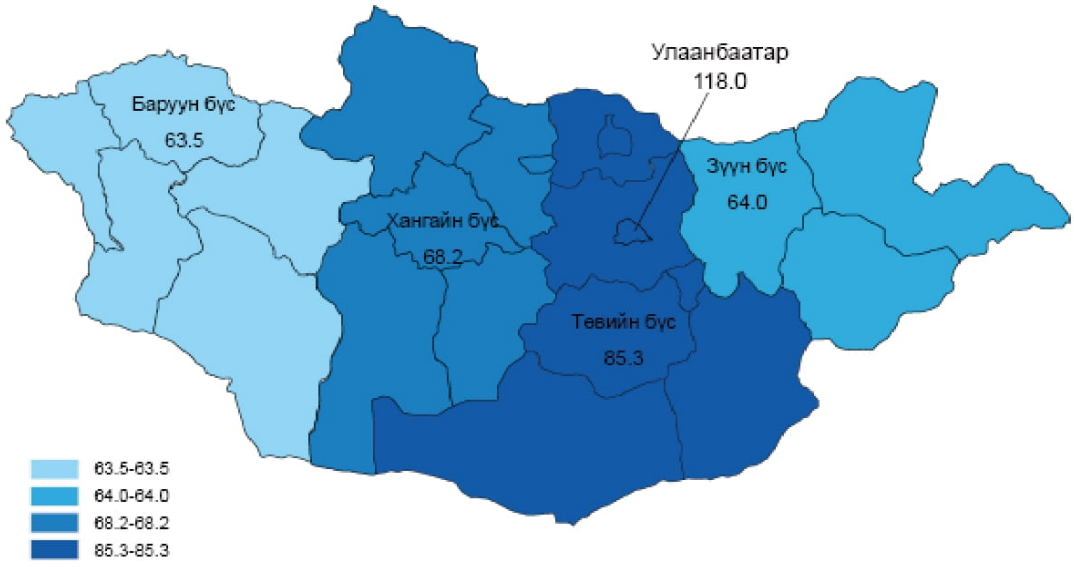
Эхийн эндэгдлийг эмнэлгийн төрлөөр нь авч үзвэл 5.9 хувь нь сумын эмнэлэгт, 23.5 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 1.5 хувь нь амаржих газарт, 8.8 хувь нь Бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төвд, 5.9 хувь нь УГТЭ-т, 11.7 хувь нь УНТЭ-т, 20.6 хувь нь Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвд, 1.5 хувь нь ХСҮТ-т, 8.8 хувь нь ХӨСҮТ-т, 5.9 хувь нь ЭНЭҮТ-2-т, 1.5 хувь нь хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт, 4.4 хувь нь Шүүх шинжилгээний үндэсний хүрээлэнд тус тус бүртгэгдсэн байна.

Хүснэгт 3. 4 Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, насны ангиллаар, 2021

Насны бүлэг	Эндсэн эхийн тоо	Эзлэх хувь	Тухайн насны бүлгийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоо	Тухайн насны бүлгийн 100000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин
20 хүртэлх	0	0	2568	0.0
20-24	8	12	14668	54.5
25-29	6	9	19935	30.1
30-34	23	34	19559	117.6
35-39	22	32	11839	185.8
40-өөс дээш	9	13	3090	291.3

Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд насны бүлгээр авч үзэхэд 30-34 насанд 117.6, 35-39 насанд 185.8, 40-өөс дээш насанд 291.3 байгаа нь улсын дундажаас 22.7-196.4 тохиолдлоор их байна.

Зураг 3. 11 Эхийн эндэгдэл бүсээр, 100 000 амьд төрөлтөд, 2021 он

Эхийн эндэгдлийн түвшинг 100 000 амьд төрөлтөд бүс нутгаар авч үзвэл хангай, баруун, зүүн, төвийн бүсэд улсын дунджаас 31.4-9.6 тохиолдлоор бага, харин Улаанбаатарт улсын дунджаас 23.1 тохиолдлоор их байна. 2021 онд 4 бүсэд эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд өмнөх оны түвшнээс 3.1-63.9 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

3.2 ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

3.2.1 ТӨРӨЛТ

Шинээр төрсөн хүүхдийг нярай үед нь буюу төрсний дараах нэг сар хүртэлх хугацаанд нь хамрагдвал зохих эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээнд хамруулснаар амьдрах боломжийг нэмэгдүүлж, хэвийн өсөлт хөгжилтэй, эрүүл саруул өсөж торних үндэс болдог.

Албан ёсны статистик үзүүлэлтээр төрөөд нэг цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн хувь 95.9 байна. Энэ үзүүлэлт Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Увс аймагт улсын дунджаас 1.7-4.8 хувиар доогуур үзүүлэлттэй байна.

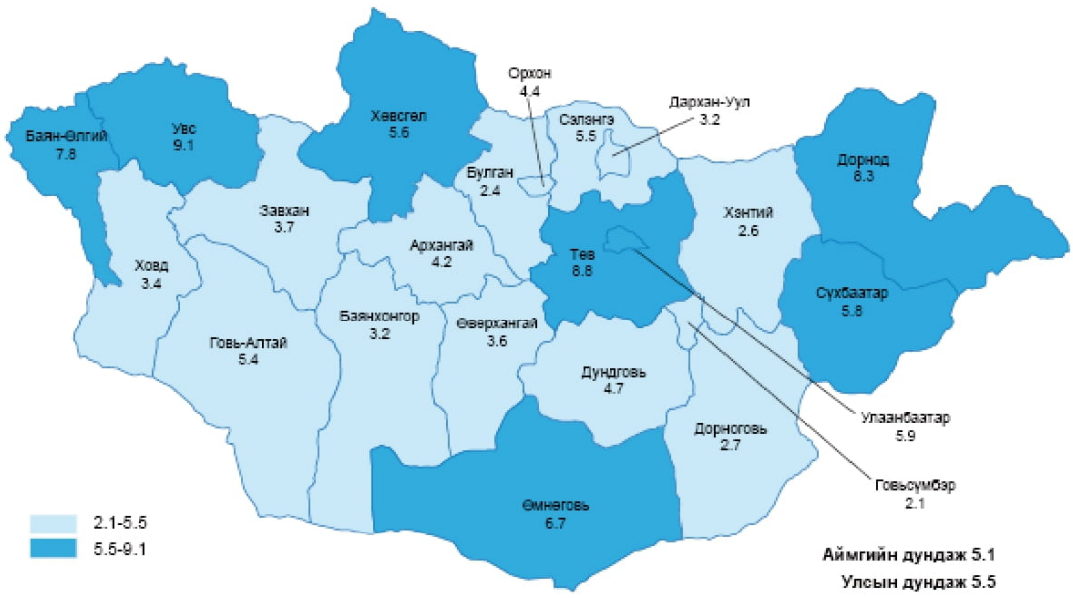
Хүснэгт 3. 5 Төрсөн хүүхдийн мэдээ, бүсээр, 2021 он

Бүсээр	Төрсөн хүүхэд				Нийт төрөлтөд	
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа /100-д/	Бага жинтэй хүүхдийн эзлэх хувь	Амьгүй төрөлтийн түвшин /1000 төрөлтөд/
Баруун бүс	9447	4829	4618	104.6	4.4	6.2
Төвийн бүс	9377	4776	4601	103.8	3.1	4.9
Хангайн бүс	11729	6050	5679	106.5	3.7	4.2
Зүүн бүс	4690	2431	2259	107.6	3.1	5.8
Аймгийн дүн	35243	18086	17157	105.4	3.6	5.1
Улаанбаатар	36416	18628	17788	104.7	4.7	5.9
Улсын дүн	71659	36714	34945	105.1	4.2	5.5

Улсын хэмжээнд 71 659 хүүхэд амьд төрсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 4602 хүүхдээр буюу 6.4 хувиар буурсан байна. Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 4.2 хувь нь 2500 граммаас доош жинтэй төржээ. Амьд төрсөн хүүхдийн 1507 нь хоёр ихэр, 32 нь гурван ихэр хүүхэд байна.

Амьгүй төрөлтийн 397 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 нийт төрөлтөд 5.5 байгаа ба өмнөх онтой харьцуулахад 16 тохиолдлоор буюу 4.0 хувиар буурсан байна.

Зураг 3. 12 Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд, аймгаар 2021 он

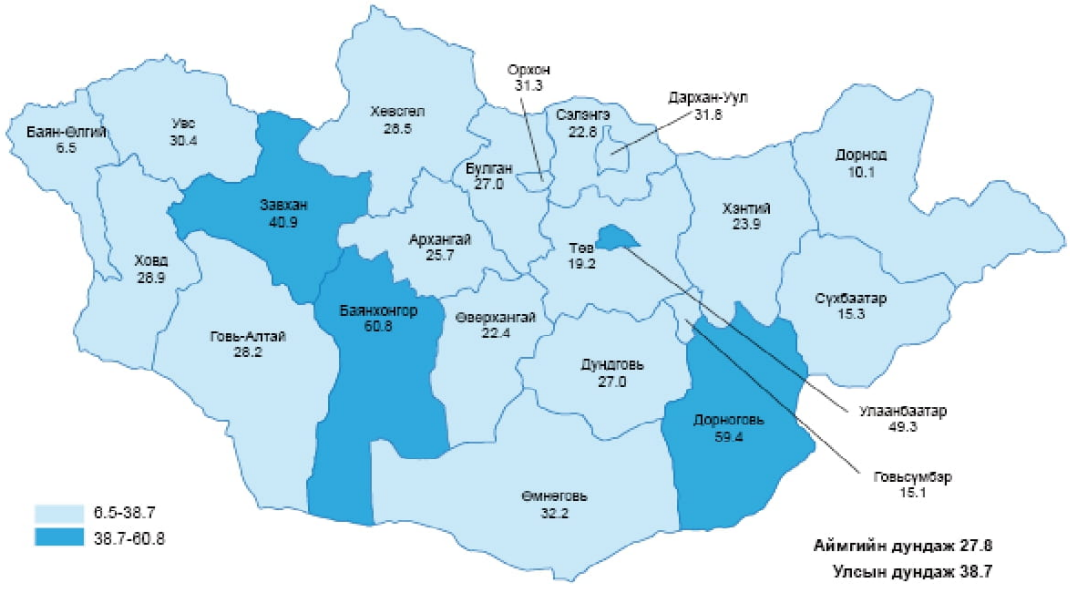
Амьгүй төрөлтийн түвшин Баян-Өлгий, Дорнод, Төв, Увс аймагт 1000 нийт төрөлтөд 7.8-9.1 байгаа нь улсын дунджаас 2.3-3.6 тохиолдлоор өндөр байна. Баруун бүсэд амьгүй төрөлтийн түвшин Увс аймагт 9.1 байгаа нь бүсийн дунджаас 4.0 тохиолдлоор өндөр үзүүлэлттэй байна. Хангай болон Төвийн бүсийн амьгүй төрөлтийн түвшин улсын дунджаас доогуур үзүүлэлттэй байна. Амьгүй төрөлтөд эрэгтэй хүүхдийн эзлэх хувь 59.4 байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 105.1 байна.

Нийт амьд төрөлтийн 0.7 хувьд нь төрөлхийн гажгийн тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Төрөлхийн гажгийн тохиолдлын түвшин 1000 нийт төрөлтөд 7.3 ногдож байна. 2021 онд нэг хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 69.8, нэгээс тав хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 48.9 байна.

3.2.2 ХҮҮХДИЙН ӨВЧЛӨЛ

Нярай хүүхдийн өвчлөлийн 27 744 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд энэ нь амьд төрсөн хүүхдийн 38.7 хувийг эзэлж байна.

Зураг 3. 13 Нярай хүүхдийн өвчлөл амьд төрсөн хүүхдэд эзлэх хувиар, аймгаар 2021 он

Хүснэгт 3. 6 Нярай хүүхдийн өвчлөл

	Нярай хүүхдийн өвчлөл бүгд	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Халдварт ба шимэгчит өвчин		Амьсгалын тогтолцооны өвчин		Хоол шингээх эрхтний эмгэг		Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант эмгэг	Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан	Бусад өвчин
			Бүгд	Үүнээс: Төрөх тэмбүү	Бүгд	Үүнээс: Уушгины хатгаа	Бүгд	Үүнээс: Халдварт бус суулгалт				
Аймгийн дүн	9809	7575	8	6	904	304	147	91	284	3	12	859
Улаанбаатар	17935	15347	13	13	403	245	136	45	709	5	0	1164
Улсын дүн	**27744**	**22922**	**21**	**19**	**1307**	**549**	**283**	**136**	**993**	**8**	**12**	**2023**

Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг дотор төрөхөд ураг бүтэх 3.9 хувь, нярайн шарлалт 50.3 хувийг эзэлж байна. Нэг хүртэлх насны хүүхдэд бүртгэгдсэн төрөлхийн гажгийн 4337 тохиолдлоос зүрхний таславчийн төрөлхийн гажиг 21.5 хувь, түнхний төрөлхийн гажиг 20.5, сэтэрхий уруул ба тагнай 10.0 хувь, шээс ялгаруулах тогтолцооны төрөлхийн гажиг 9.9 хувь, цусны эргэлтийн тогтолцооны төрөлхийн гажиг 7.2 хувьтай тэргүүлж байна.

Хүснэгт 3. 7 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, (Амбулатори) 2021 он

	1 хүртэлх насны		5 хүртэлх насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	13.4	43.1	14.3	39.5
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	9.1	13.8	11.6	17.2
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	21.9	6.5	8.8	2.4
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	4.6	0.8	14.2	2.0
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	4.8	9.4	13.0	16.5
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	8.8	7.0	9.4	7.7
Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	5.0	5.3	3.3	4.0
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	10.9	6.4	5.8	3.2

Тэргүүлэх шалтгаан Хоёрдугаар шалтгаан Гуравдугаар шалтгаан

Амбулаторид нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл хотод перинаталь үеийн эмгэг, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин, халдварт өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна. Хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, халдварт өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн дунд тохиолдох амьсгалын тогтолцооны өвчлөлөөс гүйлсэн булчирхайн үрэвсэл 22.6, цочмог амьсгуурстас 17.6, томуу 12.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөлийн дийлэнх буюу 40.5 хувийг халдварт бус суулгалт өвчин эзэлж байна. Халдварт өвчний 81.5 хувийг лабораторийн шинжилгээгээр батлагдсан коронавируст халдвар (КОВИД-19) эзэлж байна.

Хүснэгт 3. 8 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн шалтгаан, (Стационари) 2021 он

	1 хүртэлх насны		5 хүртэлх насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	20.0	25.7	21.8	23.8
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	26.9	17.6	26.5	16.0
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	18.8	19.5	8.1	8.8
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	1.8	1.5	3.8	3.3
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	20.6	22.5	25.4	35.5
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	1.5	2.4	1.9	3.5
Төрөлхийн гажиг	3.1	0.3	3.1	0.2
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	2.4	7.4	2.5	5.0

Тэргүүлэх шалтгаан Хоёрдугаар шалтгаан Гуравдугаар шалтгаан

Стационарт нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл хот, хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, перинаталь үеийн эмгэг, халдварт өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Нялхас болон тав хүртэлх насны хүүхдийн дунд тохиолдох амьсгалын тогтолцооны өвчлөлөөс уушгины хатгалгаа 43.5, цочмог амьсгуурстас 19.1, гүйлсэн булчирхайн үрэвсэл 13.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөлийн дийлэнх буюу 86.3 хувийг халдварт бус суулгалт өвчин эзэлж байна. Халдварт өвчний 68.5 хувийг лабораторийн шинжилгээгээр батлагдсан коронавируст халдвар (КОВИД-19) эзэлж байна.

Хүснэгт 3. 9 Хүүхэд, өсвөр үеийнхний өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, тухайн насны 10 000 хүүхдэд, 2021 он (Амбулатори)

	1-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	1442.8	632.2	528.5	548.1
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	884.1	1103.2	894.6	1106.5
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	1093.2	1207.0	1243.9	1439.5
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	595.1	320.9	353.8	484.6
Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	148.3	166.6	135.1	119.8
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	477.5	332.7	404.0	563.0

Тэргүүлэх шалтгаан Хоёрдугаар шалтгаан Гуравдугаар шалтгаан

Амбулаторид өсвөр насны хүүхдийн өвчлөлд амьсгал, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчлөл ба халдварт өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна. 1-4 насны 10 000 хүүхдэд ногдох өвчлөлд гүйлсэн булчирхайн үрэвсэл, 5-9, 15-19 насны хүүхдийн өвчлөлд шүдний цооролт , шүд ба дайврын эмгэг тэргүүлэх шалтгаан болж байна. 2021 онд 1-19 насны хүүхдэд лабораторийн шинжилгээгээр батлагдсан коронавируст халдвар (КОВИД-19) өвчин 94.5 хувийг эзэлж халдварт өвчний тохиолдол өссөн үзүүлэлттэй гарсан байна.

Хүснэгт 3. 10 Хүүхэд, өсвөр үеийнхний өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, насны бүлгээр, тухайн насны 10 000 хүүхдэд, 2021 он (Стационари)

	1-4 нас	**5-9 нас**	**10-14 нас**	**15-19 нас**
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	310.0	86.3	77.8	83.9
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	279.8	77.9	99.1	127.3
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	510.8	418.1	430.0	559.5
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	68.3	38.7	44.1	53.3
Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	8.4	7.6	10.5	8.8
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	45.6	27.5	38.7	52.3

Тэргүүлэх шалтгаан Хоёрдугаар шалтгаан Гуравдугаар шалтгаан

Стационарт хүүхдийн өвчлөлд лабораторийн шинжилгээгээр батлагдсан коронавируст халдвар (КОВИД-19) 96.5 хувийг эзэлж байгаа нь халдварт өвчин тэргүүлэх шалтгаан болжээ. 1-4 насны 10 000 хүүхдэд ногдох өвчлөлд халдварт бус суулгалт, уушгины хатгалгаа, 5-19 насанд мухар олгойн өвчлөл тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

3.2.3 НЯЛХАС БОЛОН ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд нялхсын эндэгдэл 829 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 11.6 ногдож байгаа нь өмнөх оноос 0.1-оор өссөн байна. Нялхсын эндэгдлийн 71.3 хувийг нярайн эндэгдэл эзэлж байгаа бөгөөд 1000 амьд төрөлтөд ногдох нярайн эндэгдэл 8.2 байна. Нярайн эндэгдлийн нийт 591 тохиолдол бүртгэгдсэний 452 буюу 76.5 хувь нь нярайн эрт үед /амьдралын эхний 0-6 хоногт/, 139 буюу 23.5 хувь нь нярайн хожуу үед /амьдралын эхний 7-28 хоногт/ эндсэн байна. Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 56.0 хувь нь эрэгтэй, 44.0 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Харин тав хүртэлх насандаа 993 хүүхэд эндсэн бөгөөд амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох түвшин 13.9 байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 72 тохиолдлоор буюу амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох эндэгдэл 0.1 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна. 1000 амьд төрсөн эрэгтэй хүүхдэд 14.9, эмэгтэй хүүхдэд 12.7 байна.

1000 амьд төрөлтөд ногдох тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл Баян-Өлгий /18.4/, Говь-Алтай /21.6/, Завхан /24.8/, Ховд /21.1/, Төв /21.3/, Хөвсгөл /18.1/ аймгуудад улсын дунджаас 4.2-10.9 тохиолдлоор өндөр байна.

Хүснэгт 3. 11 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл нас, хүйсээр, 2021 он

	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд
Нярайн эрт үеийн эндэгдэл	251	201	452
Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл	77	62	139
Нярайн эндэгдэл	328	263	591
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	549	444	993
Амьд төрсөн хүүхдийн тоо	36714	34945	71659

Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлд хот болон хөдөөд перинаталь үед үүссэн эмгэгүүд тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Хүснэгт 3. 12 **Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, хувиар (хот, хөдөө) 2021 он**

	1 хүртэлх насны		5 хүртэлх насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Халдварт өвчин	4.2	4.3	4.6	4.1
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	3.4	6.6	3.6	7.0
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	63.1	61.5	53.8	50.3
Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	19.2	12.3	18.9	12.0
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	1.2	7.1	4.8	17.0

Тэргүүлэх шалтгаан Хоёрдугаар шалтгаан Гуравдугаар шалтгаан

Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 88.8 хувь нь өвчнөөр, 11.2 хувь нь осол, гэмтлийн улмаас эндсэн бөгөөд 80.2 хувь нь эмнэлэгт, 16.4 хувь нь гэртээ, 3.4 хувь нь бусад газар эндсэн байна.

3.3 ҮР ХӨНДӨЛТ

Монгол Улс 1989 онд үр хөндөлтийг хуулиар хүлээн зөвшөөрсөн улсуудын эгнээнд багтсан юм. Монгол Улс нь 2016-2020 онд хэрэгжих “Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний хөтөлбөр” ийн хүрээнд 1000 амьд төрөлт дахь үр хөндөлтийн түвшинг 224-өөс 200 хүртэл бууруулах зорилтыг дэвшүүлсэн.

Ихэнхи эмэгтэйчүүд хүсээгүй үедээ жирэмслэснээс үр хөндүүлдэг. Хөгжиж буй орнуудад хүсээгүй жирэмслэлтийн 84 хувийг орчин үеийн ЖСАХ-ийн хангагдаагүй хэрэгцээтэй эмэгтэйчүүд эзэлдэг. Иймд үр хөндөлтийн хувь хэмжээ нь гэр бүл төлөвлөлтийн хөтөлбөрүүдийн үр ашгийг харуулах чухал үзүүлэлт болдог.

2021 оны байдлаар үр хөндөлтийн 12 043 тохиолдол бүртгэгдэж, 1000 амьд төрөлтөд 168.1, нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэйд 14.6 үр хөндөлт ногдож байна. Үр хөндөлт өмнөх оноос 2579 тохиолдлоор буюу 21.4 хувиар, 1000 амьд төрөлт тутамд 23.7 тохиолдлоор тус тус буурсан байна. 1000 амьд төрөлтөд ногдох үр хөндөлт Өмнөговь /345.9/, Дархан-Уул /252.1/, Дорноговь /263.4/, Дорнод /241.9/, Архангай /206.1/ зэрэг аймгууд болон Улаанбаатар хотод /229.5/ байгаа нь улсын дунджаас 38.0-177.8 тохиолдлоор өндөр байна. Мөн хувийн эмнэлэгт хийгдсэн үр хөндөлт өмнөх оноос 653 тохиолдлоор буюу 23.9 хувиар буурсан байна. Хожуу үеийн үр хөндөлтийн түвшин 1000 амьд төрөлтөд 6.9 байна.

Үр хөндөлт хийлгэж буй эмэгтэйчүүдийг насны бүлгээр авч үзэхэд 20-иос доош насных 5.4 хувь, 20-34 насных 65.9 хувь, 35-аас дээш насны эмэгтэйчүүд 28.5 хувийг тус тус эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 20-иос доош насны үр хөндөлтийн түвшин 0.4 хувиар өссөн байна. Үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 9.5 хувь нь төрөөгүй ба анх удаа үр хөндүүлсэн ба өмнөх оноос 1530 тохиолдлоор буюу 12.7 хувиар буурсан байна.

Үр хөндөлтийн хүндрэл нийт 111 тохиолдол бүртгэгдсэн ба үүнээс 16.2 хувийг умайн агшилт суларч цус алдсан, 61.2 хувийг умай цоорсон, 22.5 хувийг бусад хүндрэл тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 3. 13 Үр хөндөлт, эмнэлгийн төрлөөр, 2021 он

№	Эрүүл мэндийн байгууллага	Бүртгэгдсэн үр хөндөлтийн тоо	Эзлэх хувь
1	Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	1361	11.3
2	Амаржих газрууд	5375	44.6
3	Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв	106	0.9
4	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	613	5.1
5	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	1828	15.2
6	Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв	27	0.2
7	Хувийн эмнэлэг	2725	22.6
8	Бусад эмнэлэг	8	0.1
	Бүгд	12043	100.0

3.4 ЖИРЭМСЛЭЛТЭЭС СЭРГИЙЛЭХ ОРЧИН ҮЕИЙН АРГА ХЭРЭГСЭЛ (ЖСАХ)

Жирэмслэхээс сэргийлэх арга, хэрэгслийг зөв зохистой хэрэглэх нь хэт эрт, хожуу жирэмслэхээс сэргийлэх, хэт ойрхон төрөхгүй, төрөлт хоорондын зайг төлөвлөх, нийт хүүхдийн тоог хязгаарлах зэрэг боломжийг олгодог учир эмэгтэйчүүд, хүүхдийн эрүүл мэндэд нэн чухал юм.

ЖСАХ-ийг дотор нь орчин үеийн болон уламжлалт гэж ангилдаг ба орчин үеийн аргад умайн гуурсан хоолой, эрэгтэй үрийн суваг боох, ерөндөг, тариа, суулгац, эм, эрэгтэй/эмэгтэй бэлгэвч, диафрагм, лаа, царцмаг болон яаралтай ууж хамгаалах эмийг ууж хамгаалах аргууд хамаардаг.

2021 онд эрүүл мэндийн статистикаар нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэйн 493 нь, 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 49.3 хувь нь ямар нэг жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэглэдэг байна.

Жирэмслэлтээс сэргийлэх аргын хэрэглээг төрлөөр нь авч үзэхэд бэлгэвч 23.3, ерөндөг 28.3, бэлдмэл /эм/ 21.7, тариа 9.3, бусад 10.4, суулгац/норплант/ 4.4, стерилизаци 2.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэглэж байсан эмэгтэйчүүдийн 20.4 хувь хэрэглэхээ больж 0.8 хувь нь жирэмсэлсэн байна.

2018 оны Нийгмийн үзүүлэлтийн түүвэр судалгаагаар гэрлэсэн, эсвэл хамтран амьдрагчтай 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 48.1 хувь нь ЖСАХ (орчин үеийн эсвэл уламжлалт арга) хэрэглэдэг гэсэн үр дүн гарсан байна. Мөн гэрлэсэн, эсвэл хамтран амьдрагчтай бөгөөд гэр бүл төлөвлөхдөө ЖСАХ-ийн орчин үеийн арга хэрэгслийг 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн 63.9 хувь нь хэрэглэдэг гэсэн судалгааны үр дүнд дурьджээ.

Хүснэгт 3. 14 ЖСАХ хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо байршлаар, 2021 он

№	Байршил	ЖСАХ хэрэглэж байгаа эмэгтэйчүүдийн тоо	Эзлэх хувь
1	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	306468	69.4
2	Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв	128447	29.1
3	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	4163	0.9
4	Бусад	2800	0.6
	Бүгд	**441878**	**100**

БҮЛЭГ 4.

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 4. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

4.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Монгол Улсын эрүүл мэндийн байгууллагын тогтолцоо нь нийгмийн эрүүл мэндийн, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний, эм хангамжийн, анагаах ухааны боловсрол, эрдэм шинжилгээ, сургалтын үйл ажиллагаа хариуцсан төрийн, хувийн хэвшлийн, холимог өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас бүрдэнэ.

Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ нь төрийн онцгой ивээлд нэгдсэн зохицуулалттай байж, тусламж үйлчилгээг үзүүлэхдээ төр, иргэн, хуулийн этгээдийн үйл ажиллагааг харилцан ашигтай, шударга, үйлчлүүлэгчээ дээдэлсэн тэгш хүртээмжтэй байхад чиглэнэ.

“Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ” гэж өвчин эмгэг, гэмтэл бэртэл, хүний биеийн үйл ажиллагааны алдагдлыг орчин үеийн болон уламжлалт анагаах ухаанд тулгуурлан оношлох, эмчлэх, сувилах, хөнгөвчлөх, сэргээн засах цогц үйл ажиллагааг хэлнэ гэж хуулинд заасан.

Энэхүү бүлэгт эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний албан ёсны статистик мэдээллийг Эрүүл мэндийн байгууллагуудын шатлал тус бүрээр харьцуулан дүгнэсэн болно.

2021 оны байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд нийт 4 952 эрүүл мэндийн байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг 13, тусгай мэргэжлийн төв 15, бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв 5, аймгийн нэгдсэн эмнэлэг 16, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг 4, нийгмийн эрүүл мэндийн төв 9, хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг 6, сумын эрүүл мэндийн төв 321, өрхийн эрүүл мэндийн төв 208, хувийн ортой эмнэлэг 239, хувийн клиник 1548 ажиллаж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Хүснэгт 4. 1 Эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, 2021 он

Эрүүл мэндийн байгууллагууд		Аймгийн дүн	Улаанбаатар	Улсын дүн
Өрхийн эрүүл мэндийн төв		77	131	208
Тосгоны эрүүл мэндийн төв		2	5	7
Сумын эрүүл мэндийн төв	А зэрэглэл	52		52
	Б зэрэглэл	118		118
	В зэрэглэл	151		151
Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг		6		6
Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг		16		16
Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг		0	4	4
Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв, НЭМҮТ		0	9	9
Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв		5		5
Тусгай мэргэжлийн төв		12	3	15
Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг		0	13	13
Амаржих газар		0	3	3
Түргэн тусламжийн төв		0	1	1
Клиник /хувийн/		431	1117	1548
Ортой хувийн эмнэлэг		107	132	239
Сувилал		54	57	111
Эм ханган нийлүүлэх байгууллага		77	419	496
Эмийн үйлдвэр		0	42	42
Эмийн сан		797	993	1790
Тусгай эмнэлэг		18	5	23
Бусад		67	28	95
Нийт		1990	2962	4952

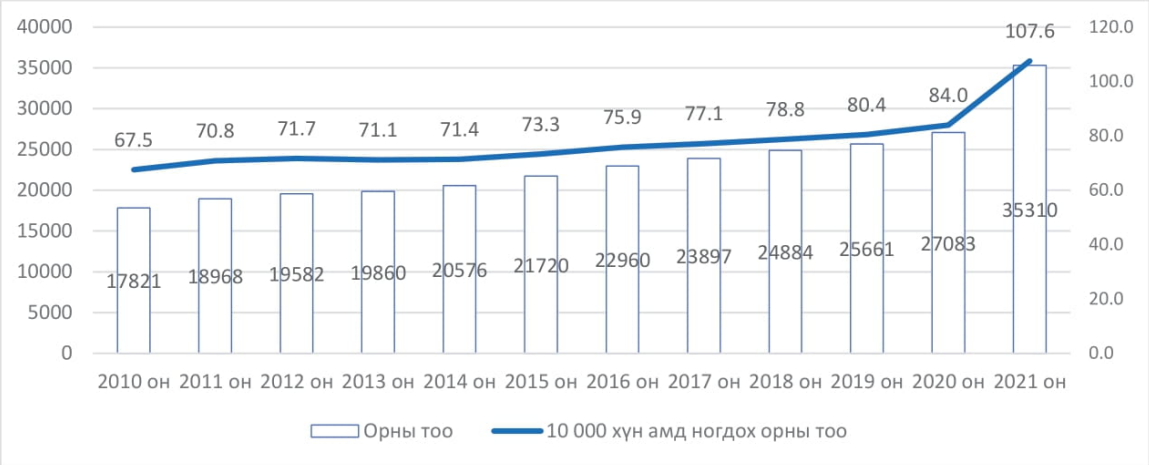
4.2 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ОРНЫ ХҮРТЭЭМЖ

2021 оны эхний байдлаар 27080 эмнэлгийн ор ажиллаж байсан ба 2021 оны 6 дугаар сард Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас ЭМС-ын тушаалаар хэвтүүлэн эмчлэх орыг нэмэлтээр баталж ажиллуулсан.

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд 35 310 эмнэлгийн ор ажилласан бөгөөд сүүлийн 10 жилийн дунджаас 11156, өмнөх онтой харьцуулахад 8227-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс 81 хувь нь төрийн өмчит эрүүл мэндийн байгууллагуудад, 19 хувь нь хувийн хэвшлийн эмнэлгийн ор байна.

Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас ЭМС-ын тушаалаар нэмэгдүүлсэн хэвтүүлэн эмчлэх орыг хүчингүй болгож өмнөх тушаалын дагуу ажиллаж байна.

Зураг 4. 1 Эмнэлгийн орны тоо, 10 000 хүн амд ногдох орны тоо, 2010-2021 он

2021 онд улсын хэмжээнд 10 000 хүн тутамд дунджаар 107.6 ор ногдож байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 28.4, өмнөх онтой харьцуулахад 23.6-оор нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Улсын хэмжээнд ажиллаж буй эмнэлгийн орны 25.8 хувийг халдвартын, 23.2 хувийг дотрын тусламж үйлчилгээний ор, 10.6 хувийг хүүхдийн эмчилгээний ор, 7.6 хувийг мэс засал, гэмтлийн тусламж үйлчилгээний ор байгаа нь дийлэнх хувийг эзэлж байна.

Зураг 4. 2 10 000 хүн амд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он

Эмнэлгийн орны төрлөөр харьцуулан харахад 2010-2021 онд мэс засал ба гэмтлийн тусламж үйлчилгээний орны тоо 10 000 хүн ам тутамд 7.7-оос 8.3 болж өссөн, мэдрэлийн тусламж үйлчилгээний ор 10 000 хүн тутамд 3.9-өөс 5.2 болж тус тус өссөн байна.

Зураг 4. 3 10 000 хүн амд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он

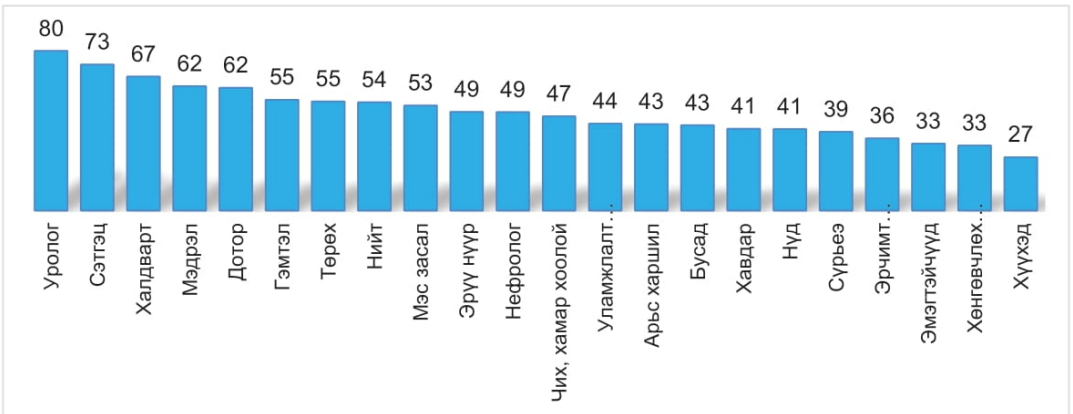
Зураг 4. 4 10 000 хүн амд ногдох орны тоо, мэргэжлийн төрлөөр, 2010-2021 он

Эмнэлгийн орны хүртээмжээр авч үзэхэд 2021 оны дунд үеэс орыг нэмэлтээр дэлгэн ажиллуулсантай холбоотой орны ашиглалтын хувь өмнөх онтой харьцуулахад буурсан үзүүлэлттэй харагдаж байна.

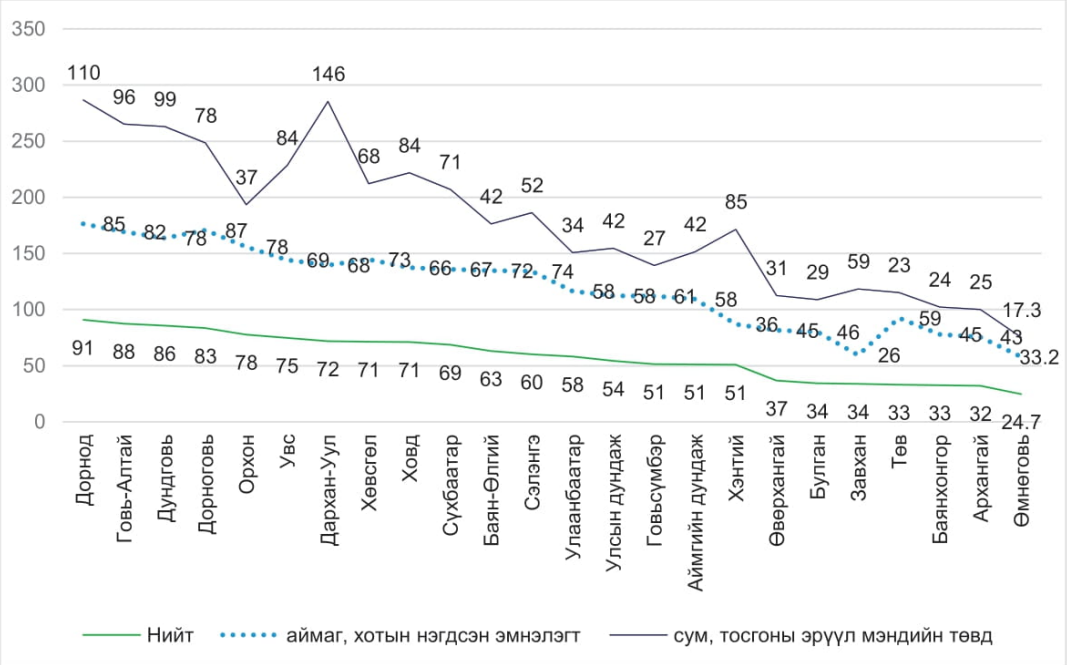
2021 оны жилийн эцсийн байдлаар орны ашиглалтын хувь улсын дунджаар 54.3 хувьтай байгаа ба аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлгүүдэд 58, сум тосгоны эмнэлгүүдэд 42 хувь байгаа хэдий ч аймаг тус бүрээр ялгаатай байна. (зураг 4.5)

Зураг 4. 5 Эмнэлгийн ор ашиглалтын хувь, тасгаар, 2021 он

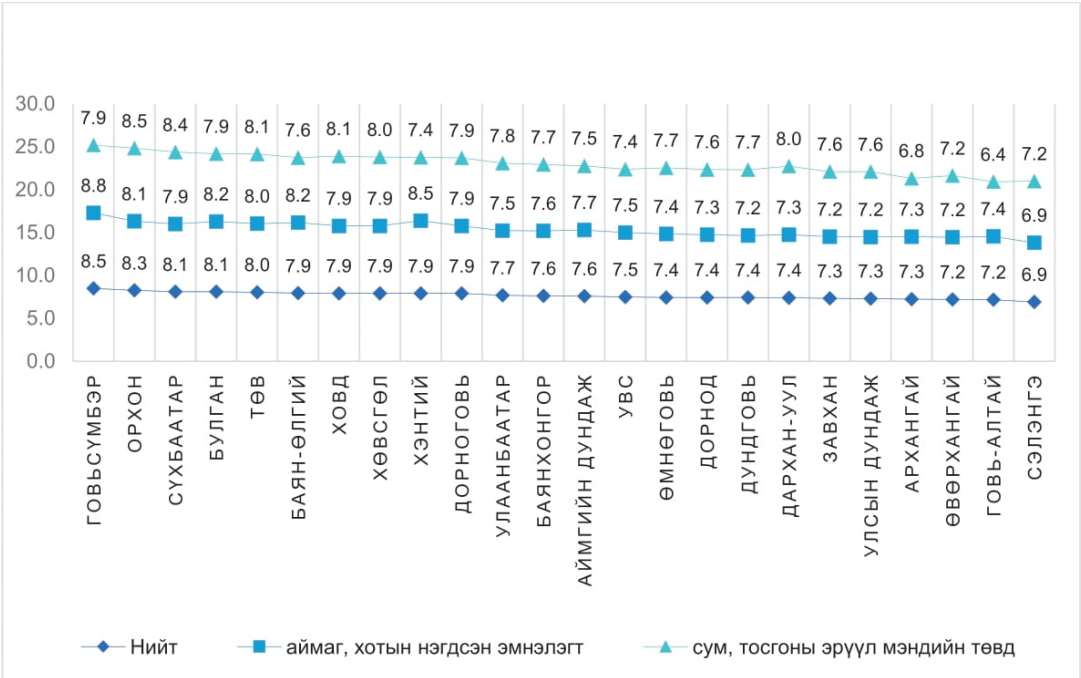

2021 онд Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас орны ашиглалтын хувь эмнэлгийн тасаг тус бүрээр ялгаатай байгаа ба урологи, сэтгэц, халдварт, мэдрэл, дотор, гэмтэл, төрөх, мэс заслын тасгуудын ор бусад тасгаас ачаалалтай байсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 4. 6 Эмнэлгийн ор ашиглалтын хувь, аймгаар, 2021 он

Зураг 4. 7 Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн дундаж ор хоног, аймгаар, 2021 он

4.3 ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь хот, суурин газрын хүн амд төрөөс үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгэх үндсэн чиг үүрэг бүхий сайн дурын үндсэн дээр бүртгүүлсэн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага юм.

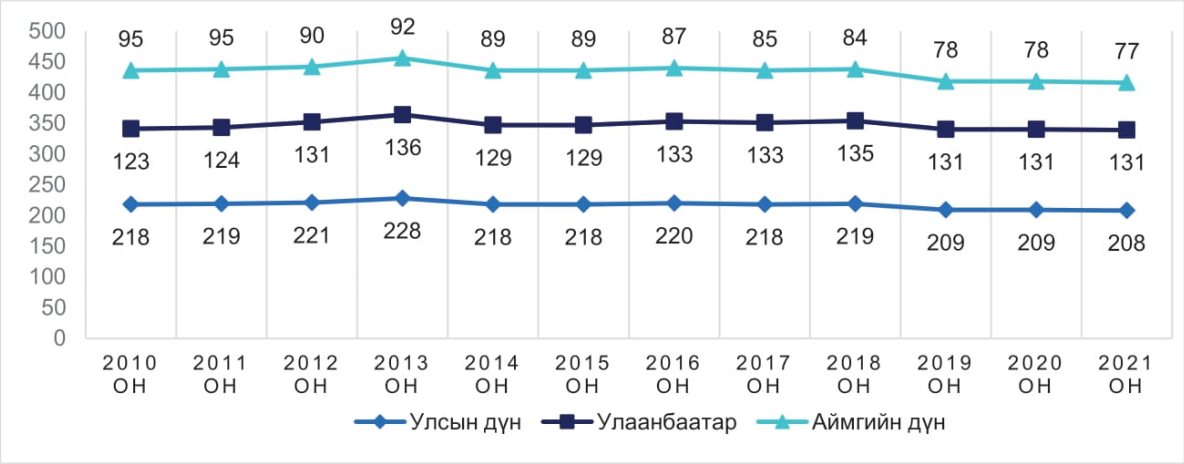
Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ нь бүх иргэдэд үнэ төлбөргүй байдаг бөгөөд Эрүүл мэндийн тухай хуульд заасны дагуу улсын нэгдсэн төсвийн орлогоос санхүүждэг.

Монгол Улсад өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүд нь харьяаллын хүн амд чиг үүргийн дагуу тав хүртэлх насны хүүхдийн дархлаажуулалт, жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн хяналт, эх, хүүхдийн гэрийн эргэлт зэрэг 8 төрлийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэн ажилладаг. Монгол орны цаг уурын эрс тэс уур амьсгалын улмаас өвөл, хаврын улиралд амьсгалын замын өвчлөл нэмэгддэг нь өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн ажлын ачааллыг нэмэгдүүлдэг байна.

Өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд нь харьяаллын хүн амд эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээ, тодруулбал, амбулаторийн үзлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэг, зарим лабораторийн шинжилгээ, дархлаажуулалт, гэрийн үзлэг, эмчилгээг хийж байна.

2021 оны байдлаар 208 өрхийн эрүүл мэндийн төв үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас Улаанбаатар хотын 1 сая 539.3 мянган хүн амд 131 өрхийн эрүүл мэндийн төв, 21 аймгийн төвийн 728.4 мянган хүн амд 77 өрхийн эрүүл мэндийн төв эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Зураг 4. 8 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тоо, 2010-2021 он

2021 онд нийт 58 696 эрүүл мэндийн ажиллагчид байгаагаас 3259 нь өрхийн эрүүл мэндийн төвд ажиллаж байна. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нийт ажиллагчдын 34.6 хувь нь их эмч, 32.6 хувь нь сувилагч, 4.2 хувь нь нийгмийн эрүүл мэндийн мэргэжилтэн байна.

Их эмч сувилагчийн харьцаа улсын хэмжээнд 1.0:1.0 байгаа ба өрхийн эрүүл мэндийн төвийн хэмжээнд 1:0.9 байгаа нь олон улсын дундаж үзүүлэлтээс доогуур байна.

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд 920.2 мянган өрхийн хүн амд 208 өрхийн эрүүл мэндийн төвийн их эмч 1127, сувилагч 1063 болон нийт 3259 эмч, эмнэлгийн ажиллагчид эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна.

Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц үйл ажиллагааны стандартад 1800-2000 хүн тутамд 1 их эмч ажиллана гэж заасан хэдий ч 2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд 1 өрхийн эмчид 2101 хүн ногдож байна. Булган, Баянхонгор, Орхон, Хөвсгөл, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дундговь аймгуудад нэг их эмчид ногдох хүний тоо стандартад заасан хэмжээнээс өндөр байна.

Зураг 4. 9 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн их эмчийн тоо, 2010-2021 он

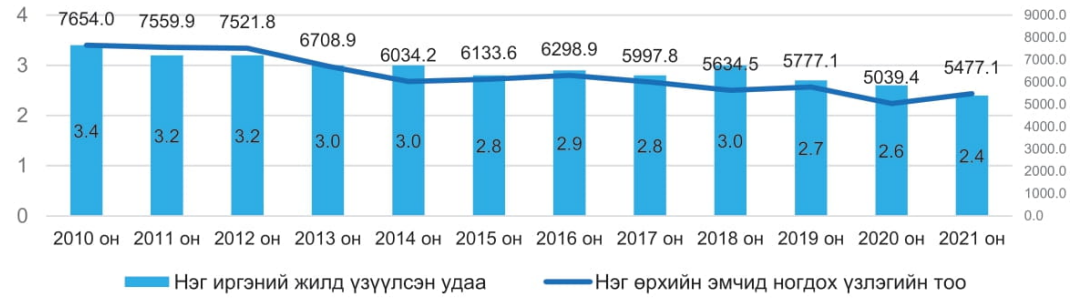
Зураг 4. 10 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн сувилагчийн тоо, 2010-2021 он

2021 онд өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд жилд дунджаар 5.4 сая үзлэг хийгдэж, нэг иргэн жилд дунджаар 2.4 удаа өрхийн эрүүл мэндийн төвд хандаж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг авсан байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 585 үзлэгээр буурсан хэдий ч өмнөх онтой харьцуулахад 438-аар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Нэг иргэний жилд үзлэгт хамрагдсан удаа сүүлийн 10 жилийн дунджаас 0.4, өмнөх оноос 0.2-оор тус тус буурсан байна.

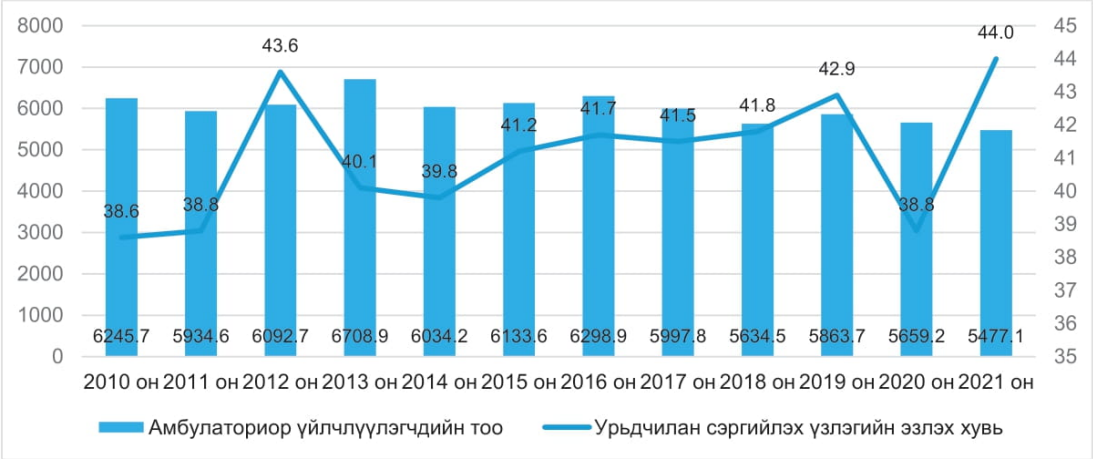
Зураг 4. 11 Нэг өрхийн эмчид ногдох үзлэг, нэг иргэний үзүүлсэн тоо, 2010-2021 он

Өрхийн эмчийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь 44.0 байгаа ба УБ хотын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 42 хувь, харин аймгийн өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 45.0 хувь байна. Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 2.5, өмнөх оноос 5.2 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

“Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагааны стандарт”-д гэрийн идэвхтэй эргэлтийн хувь 30 хувиас доошгүй байна гэж заасан хэдий ч 2021 оны байдлаар 27.0 хувь байгаа ба өмнөх оноос 5.0 хувиар буурсан байна.

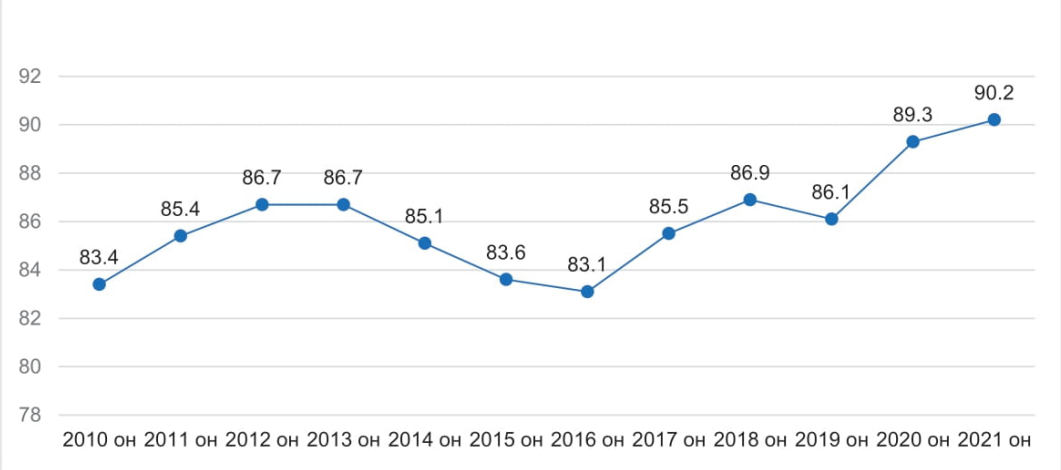
Зураг 4. 12 Өрхийн эрүүл мэндийн төвд хийгдсэн эмчийн үзлэгийн тоо /сая/

Улаанбаатар хотын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн түвшинд 2005 онд 3.0 сая үзлэг хийгдэж байсан бол 2007 онд 3.9 сая, 2021 онд 3.3 сая үзлэг хийгдсэн байна. Жилд нэг өрхийн эмчид ногдох үзлэгийн тоо Улаанбаатар хотод 4520, аймгийн түвшинд 5510 байна.

2021 оны байдлаар өрхийн эрүүл мэндийн төвд жирэмсний хяналтад 46 372 эмэгтэйчүүдийг шинээр хяналтад авсан ба үүнээс 90.2 хувь нь эрт үеийн хяналтад хамрагдсан байна. Жирэмсний хяналтад шинээр хамрагдсан эхчүүдийн тоо өмнөх оноос 8358-аар буурсан байна.

Зураг 4. 13 Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2010-2021 он

4.4 СУМ, ТОСГОНЫ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв нь харьяа нутаг дэвсгэрийнхээ хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг орчин үеийн болон уламжлалт анагаах ухааны аргаар үзүүлэх бөгөөд сумын эрүүл мэндийн төв нь тухайн сумын хүн амын тоо, байршлаас хамааран багийн эмчийн салбартай байж болно.

Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалаар сумын эрүүл мэндийн төвүүдийг нь аймгийн төвөөс алслагдсан байдал, хүн амын тоо, аймгийн төв хүртэлх зорчих хугацаанаас хамааран А, Б, В гэсэн 3 зэрэглэлд ангилна.

Сумын эрүүл мэндийн төвийн А зэрэглэлд өөрийн сумын иргэдэд өрхийн эрүүл мэндийн төвийн тусламж үзүүлэхээс гадна зэргэлдээх сумын хүн амд 4-өөс доошгүй үндсэн мэргэшлийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх чадавхи бүхий сумын эрүүл мэндийн төвүүд хамраана.

Сумын эрүүл мэндийн төвийн Б зэрэглэлд улсын хилийн дагуу болон улсын чанартай автозам, төмөр зам дагуу байрласан, осол гэмтлийн онцгой бүс, уул уурхай, үйлдвэрлэл, аялал жуулчлал хөгжсөн бүс нутгийн сумын эрүүл мэндийн төвүүд хамаарна. Сумын эрүүл мэндийн төвийн А болон Б зэрэглэлд хамрагдаагүй бусад бүх сумын эрүүл мэндийн төвүүд В зэрэглэлд хамрагдана.

2021 оны байдлаар А зэрэглэлд хамаарах сумын эрүүл мэндийн төв 52, Б зэрэглэлийн 118, В зэрэглэлд хамрагдах сумын эрүүл мэндийн төв 151, сумын нэгдсэн эмнэлэг 6 байгаа бөгөөд тухайн оны үзүүлэлтэд сумын нэгдсэн эмнэлгийн үзүүлэлтийг оруулж тооцсон болно.

Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвүүд, сумын нэгдсэн эмнэлэгт нийт 8399 ажиллагчид хүн амд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна. Үүнээс А зэрэглэлд хамаарах сумын эрүүл мэндийн төвд 20.6 хувь, Б зэрэглэлийн сумын эрүүл мэндийн төвд 32.5 хувь, В зэрэглэлд хамрагдах сумын эрүүл мэндийн төвд 37, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 1.9, сумын нэгдсэн эмнэлэгт 7.9 хувь нь тус тус ажиллаж байна.

2021 оны байдлаар хүний их эмч 1185 буюу нийт ажиллагчдын 14.1 хувийг эзэлж байгаа ба сувилагч 2097 /25.0 хувь/, бага эмч 971 /11.6 хувь/, эх баригч 376 /4.5 хувь/, эм найруулагч 152 /1.8 хувь/ тус тус ажиллаж байна.

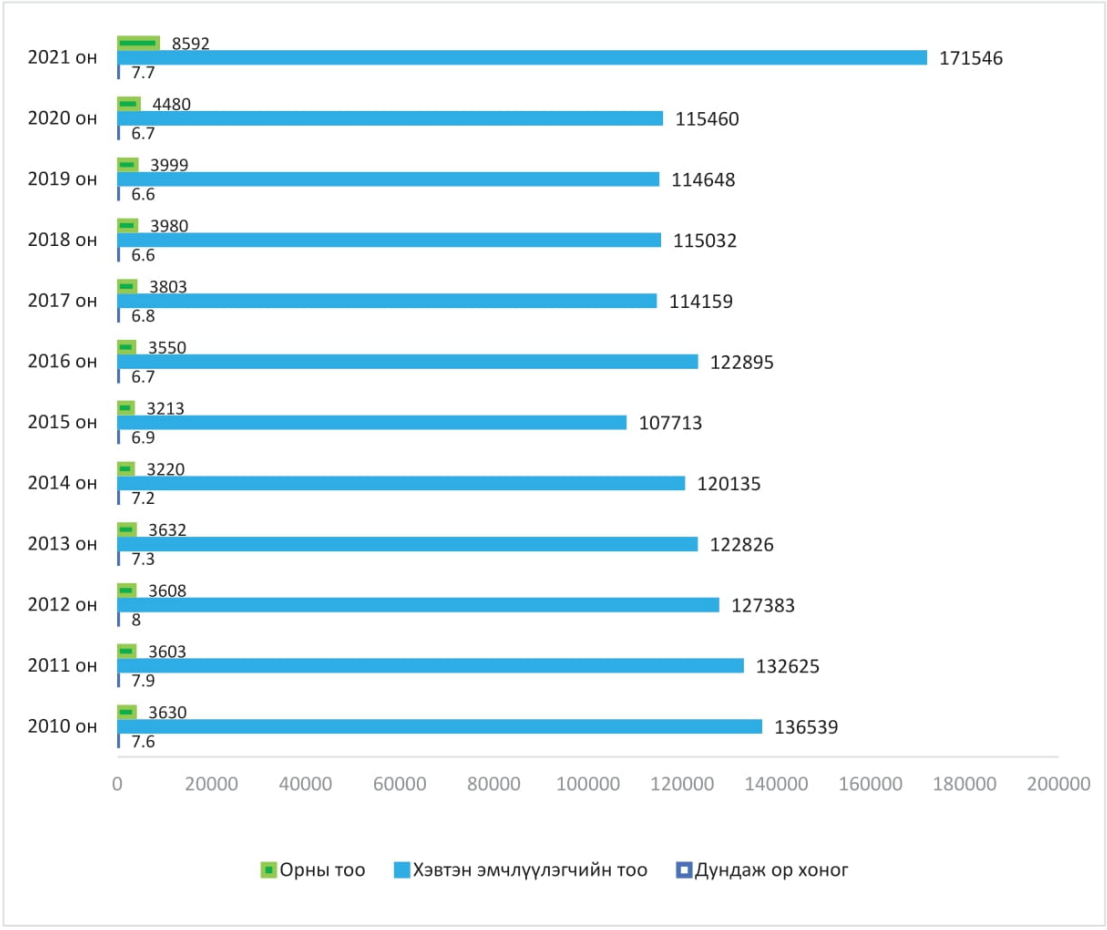
Зураг 4. 14 Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмч, сувилагчийн тоо, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар эмнэлгийн нийт орны 24.3 хувь нь сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, сумын нэгдсэн эмнэлэгт ногдож байгаа бөгөөд Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын цартахлын нөхцөл байдлын улмаас ЭМС-ын тушаалаар хэвтүүлэн эмчлэх орыг нэмэлтээр баталж ажиллуулсантай холбоотой орны тоо сүүлийн 10 жилийн дунджаас 4384, өмнөх онтой харьцуулахад 4112-оор тус тус илүү ор ажилласан байна.

Сумын эрүүл мэндийн төв болон сум дундын эмнэлэгт жилд 115.5 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн байна. 2021 онд хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоог 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 48.4 мянга, өмнөх онтой харьцуулахад 56.1 мянгаар тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 4. 15 Стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он

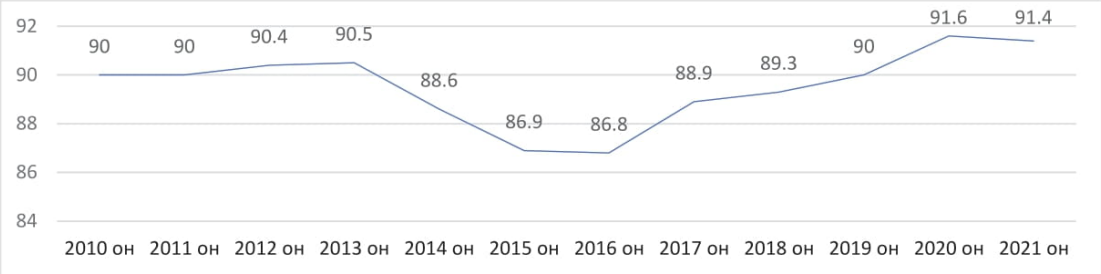
Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвүүд нь хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулах чиглэлээр Бүх нийтийн эрүүл мэндийн хамралт, Тогтвортой хөгжлийн зорилтын үзэл баримтлалыг хэрэгжүүлэхэд гол үүрэг гүйцэтгэдэг.

Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний багц нь эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, халдварт болон халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хяналт, хөнгөвчлөх тусламж, яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээ зэргээс бүрдэнэ.

Сум, өрхийн эрүүл мэндийн төв нь Эрүүл мэндийн сайдын 180 тоот тушаалын дагуу 5 хүртэлх насны хүүхэд, жирэмсэн эмэгтэйчүүд, өндөр настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг гэрийн эргэлтээр үзүүлдэг. Мөн Эрүүл мэндийн сайдын А/147 тоот тушаалын дагуу эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчид лавлагаа шатлалын нарийн мэргэжлийн эмч, ажилтнуудтай хамтран эрүүл мэндийн явуулын тусламж үйлчилгээг хүүхэд, насанд хүрэгчдийн дунд жилдээ нэг эсвэл хоёр жилдээ нэг удаа зохион байгуулан ажилладаг.

2021 онд сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн түвшинд жирэмсний эрт үеийн хяналт 91.4 хувь болж сүүлийн 10 жилийн дунджаас 2.0 хувиар нэмэгдсэн ч өмнөх оноос 0.2 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 4. 16 Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд 2.7 сая үзлэг хийгдэж нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо 2.7 байна. Эмчийн үзлэгийн тоо 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 51.4 мянга, өмнөх онтой харьцуулахад 31.3 мянгаар тус тус нэмэгдсэн байна. Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь 48.6 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн байдлаар хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд өмнөх оноос 12.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зураг 4. 17 Сумын эрүүл мэндийн төвийн эмчийн үзлэг, 2010-2021 он

2021 онд сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвд эхийн эндэгдлийн 5 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 99.2 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дундаж үзүүлэлтээс 35.0-оор, өмнөх онтой харьцуулахад 38.5-оор тус тус өссөн байна.

Нялхсын эндэгдлийн 94 тохиолдол бүртгэгдэж 1000 амьд төрөлт тутамд 18.7 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлээс 7.1-оор өндөр байгаа хэдий ч сүүлийн 10 жилийн дунджаас 18.9, өмнөх оноос 9.5-оор тус тус доогуур байна.

Зураг 4. 18 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он

4.5 НЭГДСЭН ЭМНЭЛЭГ, НИЙГМИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нэгдсэн эмнэлэг нь хүн амд 7-оос доошгүй чиглэл /дотор, хүүхэд, эх барих, эмэгтэйчүүд, ерөнхий мэс засал, шүд, мэдрэл, халдварт/-ээр эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх бөгөөд хүн амын байршил, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээг үндэслэн салбар амбулаторитой байж болно.

Нийгмийн эрүүл мэндийн төв нь нийгмийн эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх, эрүүл мэндийг дэмжих орчин бүрдүүлэх үйл ажиллагааг аймаг, дүүргийн түвшинд зохион байгуулна.

2021 оны байдлаар 16 аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт 1246 их эмч, 1853 сувилагч, нийтдээ 5301 эмч, ажиллагчид, Улаанбаатар хотын дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төвүүдэд 943 их эмч, 1035 сувилагч, нийтдээ 3658 эмч, эмнэлгийн ажиллагчид байна.

Зураг 4. 19 Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн их эмчийн тоо, 2010-2021 он

2021 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд 1853 сувилагч ажиллаж байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 118-аар нэмэгдсэн ч өмнөх оноос 12-оор буурсан байна. Эмч сувилагчийн харьцаа аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд 1:1.5 байгаа бол дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд 1:0.9 байна.

Зураг 4. 20 Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн сувилагчийн тоо, 2010-2021 он

Амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо 2021 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 1.5 сая байгаа ба нийт эмчийн үзлэгийн 9.4 хувийг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 1.7 сая буюу нийт үзлэгийн 10.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн дийлэнх нь буюу 67.8 хувь нь өвчний учир ирж үзүүлсэн, 11.0 хувь нь идэвхтэй хяналтын үзлэг эзэлж байна.

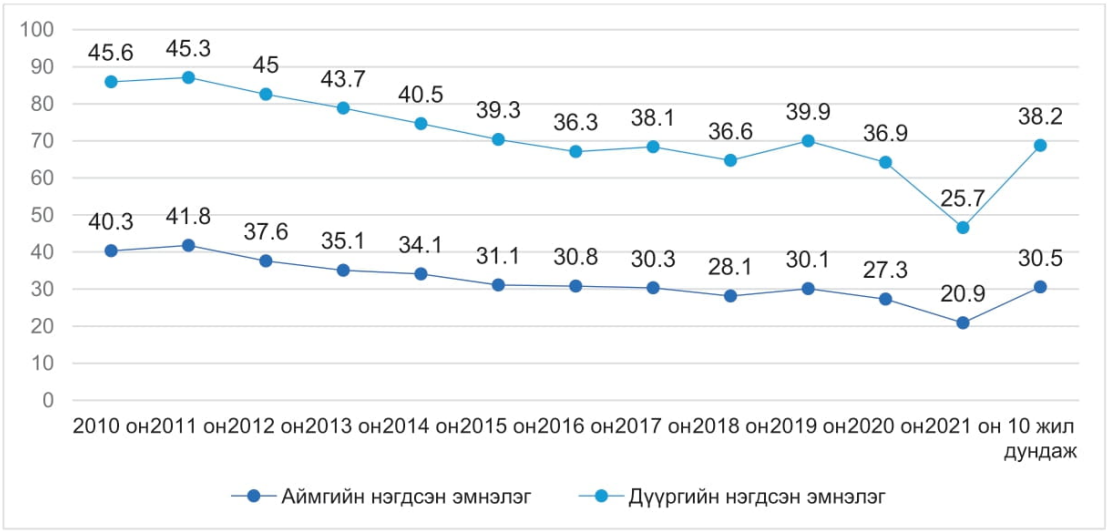
Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвийн амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн дийлэнх нь буюу 57.9 хувь нь өвчний учир ирж үзүүлсэн, 16.2 хувь нь идэвхтэй хяналтын үзлэг эзэлж тус тус байна.

Зураг 4. 21 Амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 20.9 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 9.6, өмнөх оноос 6.4 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Мөн дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 25.7 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 12.5, өмнөх оноос 11.2 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 4. 22 Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт эхийн эндэгдлийн 14 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд 66.3 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 34.5, өмнөх онтой харьцуулахад 29.6-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлийн түвшин 2021 онд 9.7 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 2.3-оор өссөн үзүүлэлттэй байгаа ба сүүлийн 10 жилийн дунджаас 0.8-оор бага байна.

Зураг 4. 23 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он

Аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд эмнэлгийн нийт орны 16.8 хувь нь ногдож байгаа бөгөөд 2021 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн орны тоо 5939 байна.

2021 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт нийт 159.6 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн ба нийт эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 17.0 хувийг эзэлж байна. 2021 онд ор ашиглалтын хувь 56.4 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 1.6 хувиар их байна. Дундаж ор хоног 7.7 байгаа ба өмнөх онтой харьцуулахад 0.6-аар нэмэгдсэн байна.

Зураг 4. 24 Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он

Дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд эмнэлгийн нийт орны 10.6 хувь нь ногдож байгаа бөгөөд 2021 онд дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн орны тоо 3758 байна. 2021 онд дүүргийн нэгдсэн эмнэлэгт нийт 101.4 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн ба нийт эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 10.8 хувийг эзэлж байна.

2021 онд ор ашиглалтын хувь 53.8 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 0.2 хувиар бага байна. Дундаж ор хоног 7.3 байгаа ба сүүлийн 10 жилийн дунджаас 0.4, өмнөх онтой харьцуулахад 1.5-аар тус тус нэмэгдсэн байна.

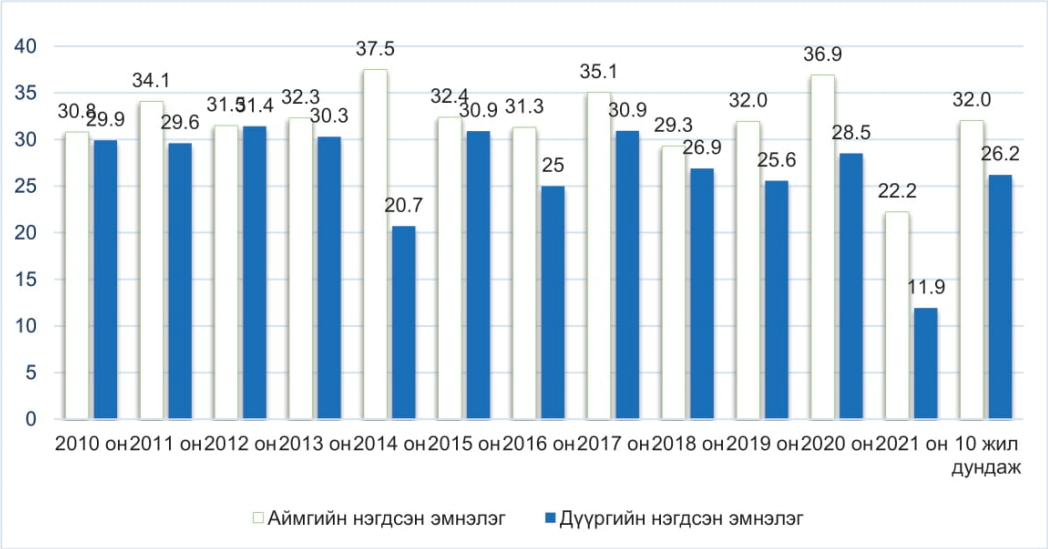
Зураг 4. 25 Дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он

2021 онд аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд нас баралтын 1250 тохиолдол бүртгэгдсэнээс хоног болоогүй нас баралтын эзлэх хувь 22.2 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дундаж үзүүлэлтээс 9.8, өмнөх онтой харьцуулахад 14.7 хувиар тус тус буурсан байна.

Дүүргийн нэгдсэн эмнэлгүүдэд 956 нас баралтын тохиолдол бүртгэгдсэнээс 11.9 хувь нь эмнэлэгт ирснээс 24 цагийн дотор нас барсан ба энэ үзүүлэлт өмнөх онтой харьцуулахад 16.6 хувь, сүүлийн 10 жилийн дундаж үзүүлэлтээс 14.3 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг 4. 26 Хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он

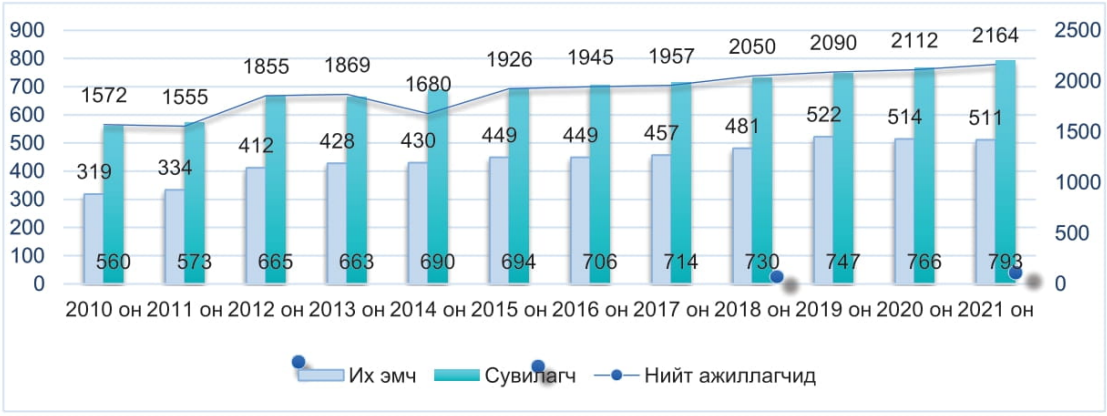

4.6 БҮСИЙН ОНОШЛОГОО ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв нь бүс нутгийн хүн амд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, эрүүл мэндийн бусад байгууллагад мэргэжлийн аргачилсан зөвлөгөө өгөх, сургалт зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий эрүүл мэндийн байгууллага юм.

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд Орхон, Дорнод, Өвөрхангай, Ховд, Өмнөговь аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүд БОЭТ-ийн статусаар үйл ажиллагаа явуулж байгаа ба 511 их эмч, 793 сувилагч, 291 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой ажилтан, нийтдээ 2164 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна.

Зураг 4. 27 БОЭТ-ийн хүний нөөцийн үзүүлэлт, 2010-2021 он

2021 онд Бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төвүүдэд 2246 ор ажиллаж, нийт эмнэлгийн орны 6.4 хувь нь ногдож байгаа бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад 376 ороор нэмэгдсэн байна.

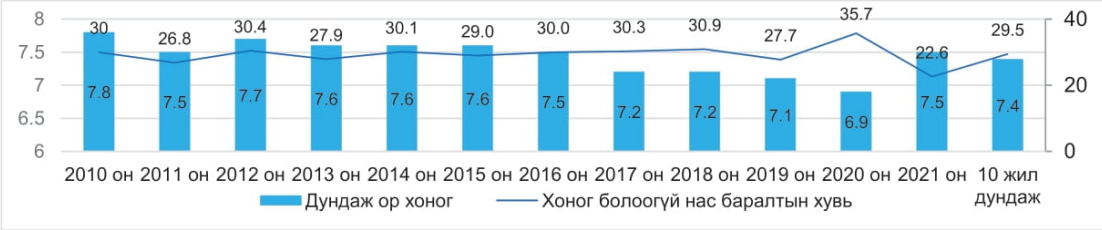
2021 онд нийт 65.2 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн ба нийт эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 6.8 хувийг эзэлж байна. 2021 онд ор ашиглалтын хувь 59.9 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 5 хувиар өндөр байна. Дундаж ор хоног 6.9 байгаа ба 2010 онтой харьцуулахад 0.7-аар буурсан байна.

Зураг 4. 28 БОЭТ-ийн стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он

2021 онд Бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төвүүдэд нийт нас баралтын 620 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд түүнээс 140 тохиолдол нь эмнэлэгт ирээд 24 цагийн дотор нас барсан байна. Үүнээс эмнэлгийн тусламж авснаас хойш 8-24 цагийн дотор 77 тохиолдол нь буюу 55 хувь нь нас баржээ. Хоног болоогүй нас баралтын хувь 22.6 байгаа нь өмнөх оноос 13.1 хувь, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 6.9 хувиар тус тус буурсан байна.

Зураг 4. 29 БОЭТ-ийн хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он

Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төвүүдэд 2021 онд амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо 572.2 мянга байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 25.8, өмнөх онтой харьцуулахад 99.1 мянгаар буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нийт үзлэгийн 20.0 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 13.6 хувийг идэвхтэй хяналтын үзлэг эзэлж байна. Амбулоториор үйлчлүүлэгчдийн 20.8 хувь нь бүсийн аймгуудаас буюу өвчтөн илгээх хуудсаар ирж үйлчлүүлсэн байна.

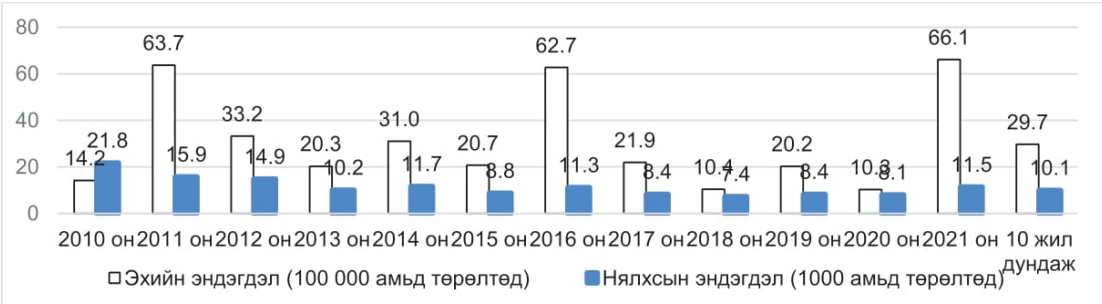
Зураг 4. 30 Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо, мянган хүн, 2010-2021 он

Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төвүүдэд 2021 онд 9075 нярай амьд төрсөн ба үүнээс 140 нь ихэр төрөлт байна. Амьгүй төрөлтийн 42 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 2 нь ихэр хүүхэд байжээ. Амаржсан эхчүүдээс 2571 нь буюу 28.6 хувь нь мэс заслын аргаар төрсөн ба 4 тохиолдол нь эх барихын хавчууураар төрж, 9 тохиолдолд эхсийг гардаж авсан байна.

БОЭТ-д 2021 онд эхийн эндэгдлийн 6 тохиолдол бүртгэгдэж 100 000 амьд төрөлтөд харьцуулахад 66.1 байгаа сүүлийн 10 жилийн дунджаас 36.4, өмнөх оноос 55.8-оор тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Мөн нялхсын эндэгдлийн 104 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 11.5 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 1.3, өмнөх оноос 3.4-оор тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Зураг 4. 31 Эх, хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, 2010-2021 он

4.7 ТӨРӨЛЖСӨН МЭРГЭШЛИЙН ЭМНЭЛЭГ, ТУСГАЙ МЭРГЭЖЛИЙН ТӨВҮҮДИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг нь улсын хэмжээнд төрөлжсөн мэргэжлээр эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх, сургалт, судалгааны ажил эрхлэх, эрүүл мэндийн бусад байгууллагыг лавлагаа мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажиллаж байна.

Тусгай мэргэжлийн төв нь улсын хэмжээнд тухайн мэргэжлээр эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг амбулатори болон хэвтүүлэн эмчлэх хэлбэрээр үзүүлэх, лавлагаа, сургалт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил эрхлэн эрүүл мэндийн бусад байгууллагыг мэргэжил, арга зүйгээр хангаж ажиллаж байна.

2021 оны байдлаар Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, Тусгай мэргэжлийн төвүүдэд 1533 их эмч, 2256 сувилагч, 725 эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан, нийтдээ 7010 ажиллагчид ажиллаж байна.

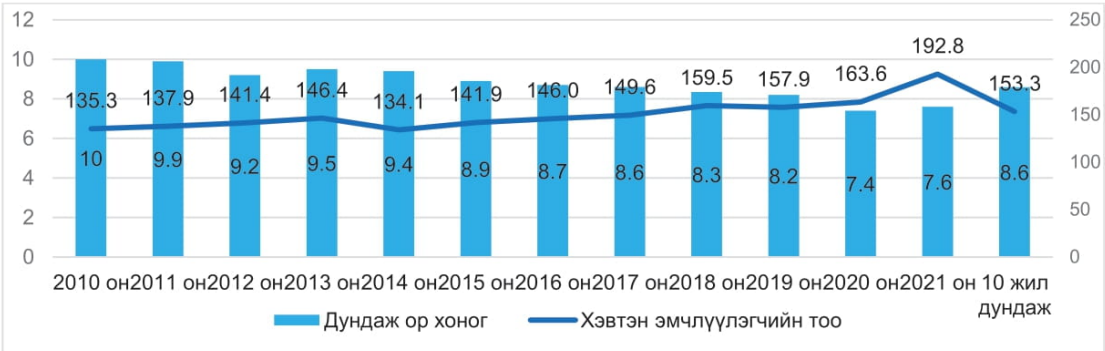
Зураг 4. 32 Тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгүүдийн их эмч, сувилагчийн тоо, 2010-2021 он

Нийт эмнэлгийн орны 15.5 хувь нь, мөн хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 20.5 хувь нь Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд ногдож байна. 2021 онд 192.8 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 39.5 мянган хүнээр, өмнөх онтой харьцуулахад 29.2 мянган хүнээр тус тус нэмэгдсэн байна.

2021 онд ор ашиглалтын хувь 73.2 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 18.8 хувиар өндөр байна. Дундаж ор хоног 7.6 байгаа сүүлийн 10 жилийн дунджаас 1.0-ээр буурсан ч өмнөх оноос 0.2-оор нэмэгдсэн байна. Дундаж ор хоног мэргэшлийн төрөл бүрээр ялгаатай байгаа ба сүрьеэгийн тасгийн дундаж ор хоног 29, сэтгэцийн 20.1, гэмтэл 11, уламжлалтын тасагт 7.7 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

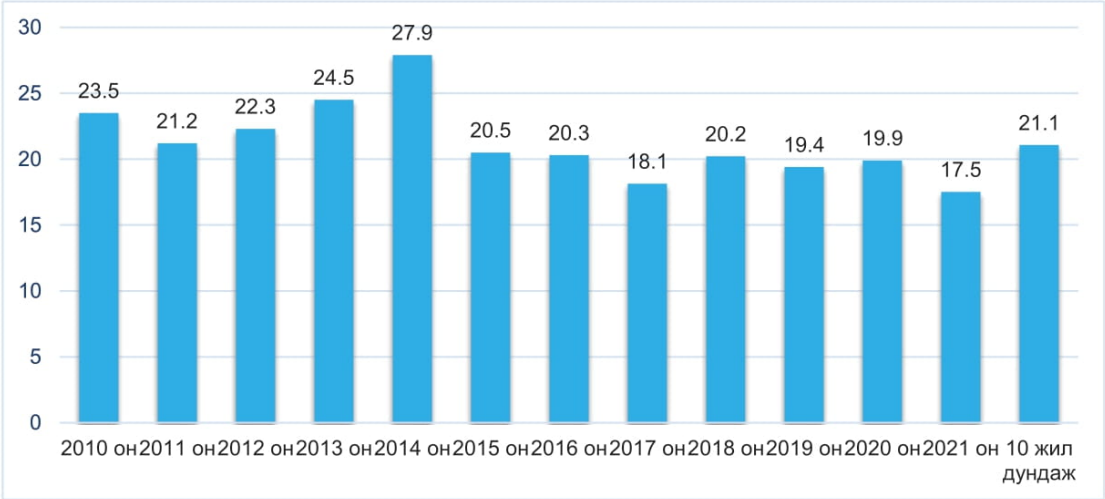
Зураг 4. 33 Стационарын тусламж үйлчилгээний үзүүлэлт, 2010-2021 он

2021 онд Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд нийт нас баралтын 2581 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд түүнээс 452 тохиолдол нь эмнэлэгт ирээд 24 цагийн дотор нас барсан байна.

Үүнээс эмнэлгийн тусламж авснаас хойш 8-24 цагийн дотор 243 тохиолдол нь буюу 53.8 хувь нь нас баржээ. Хоног болоогүй нас баралтын хувь 17.5 байгаа нь өмнөх оноос 2.3, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3.6 хувиар тус тус бага байна.

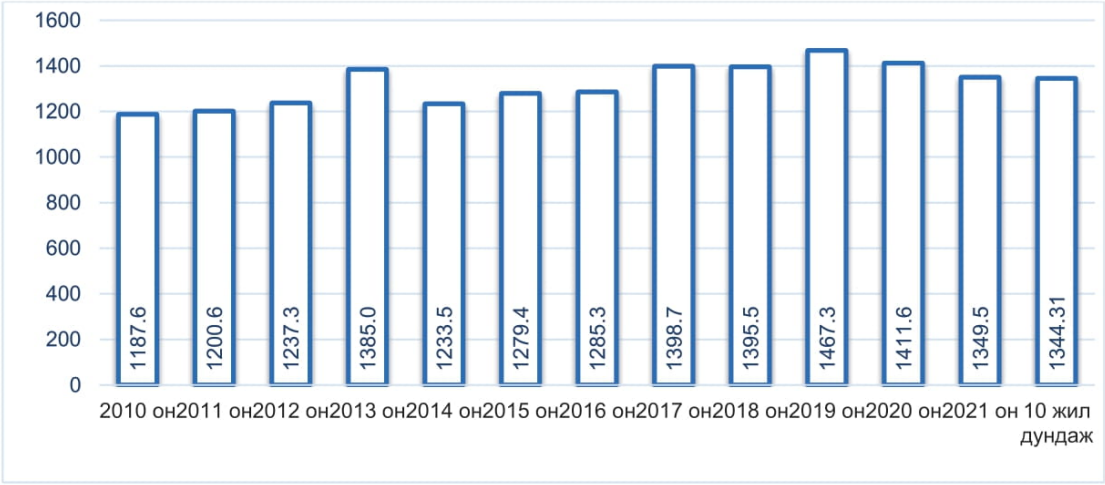
Зураг 4. 34 Хоног болоогүй нас баралтын хувь, 2010-2021 он

Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд 2021 онд амбулаторид үйлчлүүлсэн хүний тоо 1467.3 мянга байгаа нь нийт эмчийн үзлэгийн 7.8 хувийг эзэлж байна. 2010 онтой харьцуулахад 279.0 мянган хүнээр нэмэгдсэн байна.

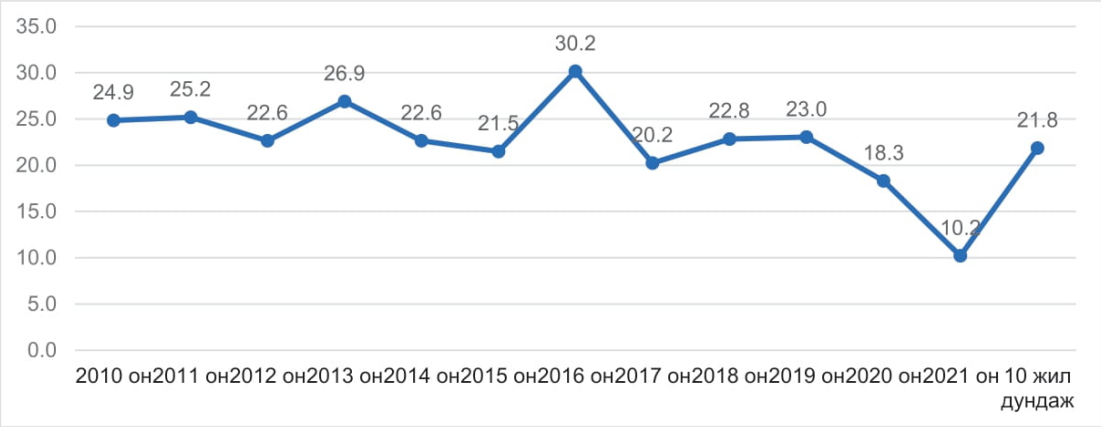
Нийт үзлэгийн 6.4 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг эзэлж байгаа ба нийт үйлчлүүлэгчдийн 20.0 хувь нь орон нутгаас өвчтөн илгээх хуудсаар ирж үйлчлүүлсэн байна.

Зураг 4. 35 Амбулаторид үйлчлүүлэгчдийн тоо, 2010-2021 он

Сүүлийн 10 жилд дунджаар Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд 145.0 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлж байгаагийн 24.0 хувийг хөдөө, орон нутгаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчид эзэлж байна. 2010 онтой харьцуулбал хөдөө орон нутгаас ирж 2021 онд хэвтэн эмчлүүлэгчдийн эзлэх хувь 14.7 хувиар буурсан байна.

Зураг 4. 36 Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдэд хөдөө орон нутгаас ирж эмчлүүлэгчдийн эзлэх хувь

Хүснэгт 4. 2 Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд

Эмнэлгүүдийн нэр	Амбулаторийн үзлэгийн тоо	Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид	Дундаж ор хоног	Хоног болоогүй нас баралт
Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	286336	17912.0	6.5	12.2
Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	113556	10642.5	6.4	20.3
Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	191069	18222.5	7.2	17.9
Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	172258	31988.0	6.3	5.6
Хавдар судлалын үндэсний төв	86027	8173.0	5.9	33.5
Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	77451	11812.5	11.8	4.8
Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв	171467	13118.0	7.6	30.5
Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв	65663	3161.0	8.5	0.0
Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	79983	6012.0	28.1	6.3
Хүүхдийн төв сувилал	261	764.0	20.6	0.0
Уламжлалт анагаах ухаан технологийн хүрээлэн	9014	4006.5	7.6	0.0
Монгол-Японы сургалтын эмнэлэг	87728	4216.5	9.0	4.3
Шүүхийн шинжилгээний үндэсний хүрээлэн	13008	0.0	0.0	0.0
Геронтологийн үндэсний төв	17480	0.0	0.0	0.0

4.8 ХУВИЙН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын 42.0 хувийг хувийн эмийн сангууд, 38.9 хувийг хувийн клиник, 9.1 хувийн эм ханган нийлүүлэх байгууллага, 6.3 хувийг ортой хувийн эмнэлэг, 2.7 хувийг сувилал, 1.0 хувийг эмийн үйлдвэр эзэлж байна.

Эдгээр хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад нийт 19.5 мянган ажиллагчид байгаагаас нийт ажиллагчдын 16.1 хувь нь хувийн клиникт, 44.8 хувь нь ортой хувийн эмнэлэгт, 27.4 хувь нь эмийн сангуудад, 9.4 хувь нь сувилалд, 2.3 хувь нь эм ханган нийлүүлэх байгууллага, эмийн үйлдвэрт тус тус ажиллаж байна

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд 239 ортой, 1548 хувийн клиник үйл ажиллагаа явуулж хүн амд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна. Ортой хувийн эмнэлгийн тоо сүүлийн 10 жилийн дунджаар 15-аар нэмэгдэж, хувийн клиник 371-ээр нэмэгдсэн байна. Хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдийн 30.8 хувь нь хөдөө орон нутагт, 69.2 хувь нь, улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж байна.

Зураг 4. 37 Хувийн хэвшлийн эмнэлгийн тоо, 2010-2021 он

Хувийн хэвшлийн эмнэлгийн орны тоо 2010 онд 2527 байсан бол 2021 онд 6709 болж 4.2 мянгаар нэмэгдсэн бөгөөд нийт эмнэлгийн орны 19.0 хувийг эзэлж байна. 2005 оноос хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдийг ялангуяа ортой эмнэлгийг шинээр байгуулахыг хязгаарлах, харин үйл ажиллагааны чиглэл нь улсын эмнэлгийн үзүүлж байгаа зарим эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдээр гүйцэтгүүлэх, үйл ажиллагааны чиглэлийг өргөжүүлэх, төрөлжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлж ирсэн байна.

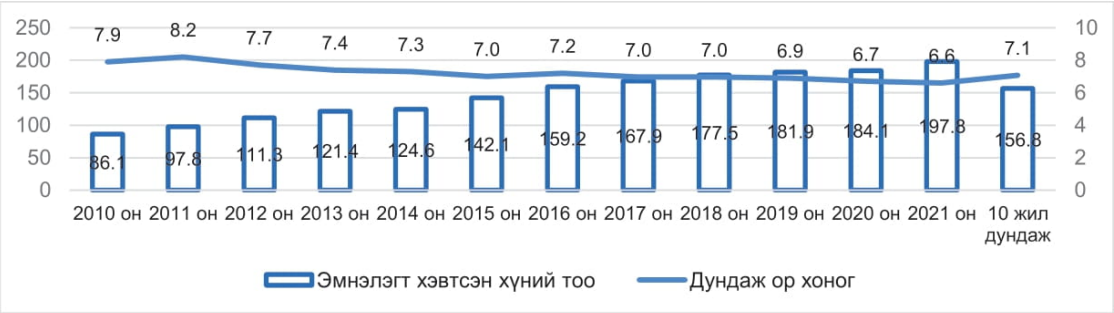
Зураг 4. 38 Хувийн хэвшлийн эмнэлгийн орны тоо, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар нийт эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 21.5 хувь нь хувийн эмнэлгүүдэд ногдож байна. 2020 онд 184.1 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлсэн нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 37.3 мянган хүнээр, 2010 онтой харьцуулахад 99 мянган хүнээр тус тус нэмэгдсэн байна.

2021 онд орны фонд ашиглалтын хувь 51.3 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 13.6 хувиар доогуур буюу орны ачаалал харьцангуй бага байгаа ч эмнэлэг тус бүрээр ялгаатай байна. Дундаж ор хоног 2010 онд 7.9 байсан бол 2020 онд 6.7 болж буурсан байна. Орны эргэлт 29.3 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс 7.0-оор бага байна.

Зураг 4. 39 Хувийн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо, 2010-2021 он

Хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдийг орны хүчин чадлаар ангилж авч үзвэл 5-8 ортой эмнэлэг 2021 онд 3.3 хувийг, 9-12 ортой эмнэлэг 12.1 хувийг, 13-19 ортой эмнэлэг 21.3 хувийг тус тус эзэлж байгаа бөгөөд хувийн эмнэлгийн 36.8 хувь нь 20 хүртэлх ортой эмнэлгүүд байна.

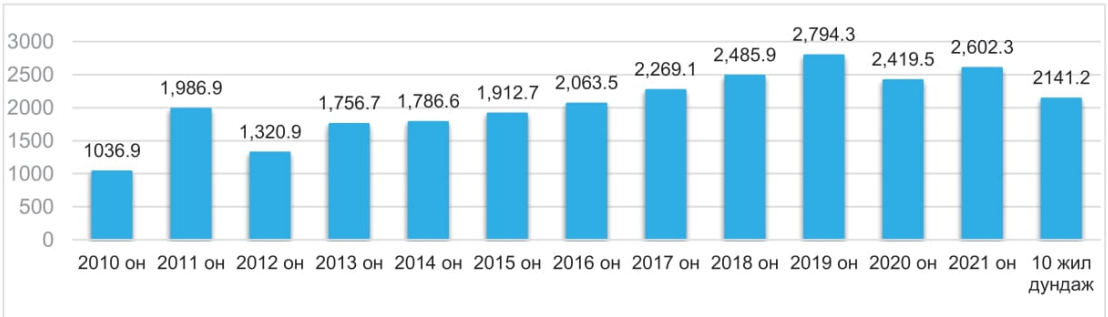
2011 онтой харьцуулахад 20-оос доош ортой эмнэлгийн тоо 37 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 4. 3 Хувийн эмнэлгийн орны хүчин чадлын үзүүлэлт, 2021 он

Үзүүлэлт	Эмнэлгийн тоо		Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
5-8 ортой	8	3.3	325	0.2
9-12 ортой	29	12.1	8133	4.1
13-19 ортой	51	21.3	22983	11.6
20-25 ортой	54	22.6	39670	20.1
26-39 ортой	32	13.4	28890	14.6
40-49 ортой	33	13.8	38948.5	19.7
50 ба түүнээс дээш ортой	32	13.4	58863.5	29.8
Нийт дүн	239	100.0	197813	100.0

Хувийн хэвшлийн эмнэлгүүдэд 2021 онд амбулаториор үйлчлүүлсэн хүний тоо 2602.3 мянга байгаа нь нийт эмчийн үзлэгийн 15.6 хувийг эзэлж байна. Эмчийн үзлэгийн тоо өмнөх онтой харьцуулахад 182 мянга, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 461 хүнээр нэмэгдсэн байна. Нийт үзлэгийн дийлэнх нь буюу 93 хувь нь өвчний учир ирж үйлчлүүлсэн байна.

Зураг 4. 40 Амбулаториор үйлчлүүлэгдийн тоо, мянган хүн, 2010-2021 он

БҮЛЭГ 5.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ

БҮЛЭГ 5. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦ

5.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГЧИД

2021 оны байдлаар эрүүл мэндийн салбарт нийт 58.7 мянган ажиллагчид Монгол Улсад оршин суугаа 3.312.3 мянган хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна. Эрүүл мэндийн ажиллагчдын тоо сүүлийн 10 жилийн дунджаас 8.3 мянгаар буюу 10 000 хүн амд 13.5-оор, өмнөх онтой харьцуулахад 2.1 мянгаар буюу 10 000 хүн амд 3.6-оор тус тус нэмэгдсэн байна. Нийт ажиллагчидаас 92.6 хувь нь эрүүл мэндийн салбарын, 7.4 хувь нь бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид эзэлж байна.

Хүснэгт 5. 1 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчдын тоо, 2016-2021 он.

Мэргэжил	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Бүгд	48173	50519	52274	54687	56502	58696
Үүнээс: Эмэгтэй	39415	41481	42815	44807	46379	48163
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	863	1008	1105	1284	1277	1320
Эм зүйчид	1586	1938	2160	2509	2639	2913
Их эмч-Бүгд	10000	10576	11169	11788	12431	12970
Үүнээс: Эмэгтэй	7677	8127	8563	9075	9518	9920
Ерөнхий мэргэжлийн	2131	2174	2413	1837	1973	2198
Үндсэн ба төрөлжсөн мэргэжлийн:	6040	6366	6595	7524	7895	8006
Дотрын	939	1024	1040	1114	1200	1313
Хүүхдийн	705	741	709	707	725	721
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	668	714	759	751	868	885
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	278	292	321	417	453	489
Эх барих, эмэгтэйчүүд	759	783	795	822	862	876
Хавдарын	60	60	67	67	83	85
Мэдрэлийн	294	327	317	335	378	383
Сэтгэцийн	139	145	143	173	171	174
Нүдний	157	179	170	176	182	200
Чих, хамар, хоолойн	154	163	172	174	194	216
Арьс, харшлын	130	153	180	188	192	171
Халдвартын:	307	329	315	372	382	369
БЗДХ/ДОХ	86	89	75	82	76	85
Сүрьеэгийн	104	101	100	113	120	109
Сэргээн засахын	143	140	140	154	161	176
Эмгэг судлалын	98	90	75	46	67	66
Дүрс оношлогооны	429	448	521	544	420	449
Лабораторийн	318	334	362	307	227	250
Бусад мэргэжлийн	462	444	346	307	342	989
Уламжлалт анагаахын	780	841	867	951	1015	1142
Нүүр амны	1049	1195	1294	1431	1548	1624

2021 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох эрүүл мэндийн ажиллагчид 178.8 байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 3.6-оор нэмэгдсэн байна. Эрүүл мэндийн ажиллагчдын дийлэнх нь буюу 82.1 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба 2021 онд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 2000 онтой харьцуулахад 1.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

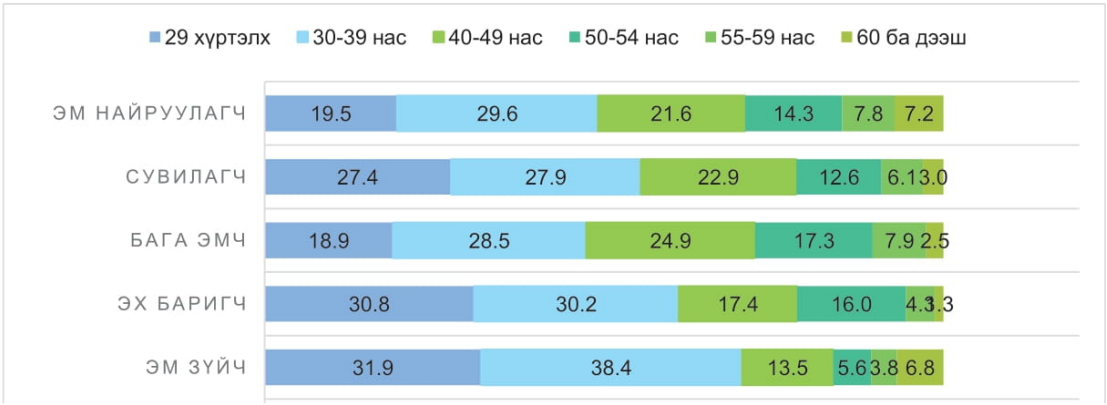
Эрүүл мэндийн ажиллагчдын 22.1 хувийг их эмч, 23.0 хувийг сувилагч, 5.0 хувийг эм зүйч, 3.1 хувийг бага эмч, 2.2 хувийг удирдах ажилтан, 2.3 лабораторийн техникч эзэлж байна.

Зураг 5. 1 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, 2010-2021 он

Насны бүлгээр авч үзвэл нийт ажиллагчдын 23.1 хувийг 30 хүртэлх насны, 31.5 хувийг 30-39 насны, 22.3 хувийг 40-49 насны, 12.0 хувийг 50-54 насны, 6.5 хувийг 55-59 насны, 4.5 хувийг 60-аас дээш насныхан эзэлж байна. Мэргэжлийн төрөл бүрээр насны ангилал харилцан адилгүй байгаа бөгөөд эх баригч нарын 30.8 хувь, эм зүйчид 31.9, сувилагч 27.4, их эмч нарын 25.8 хувь нь 30 хүртэлх насныхан эзэлж байна.

Зураг 5. 2 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, насны бүлгээр, 2021 он

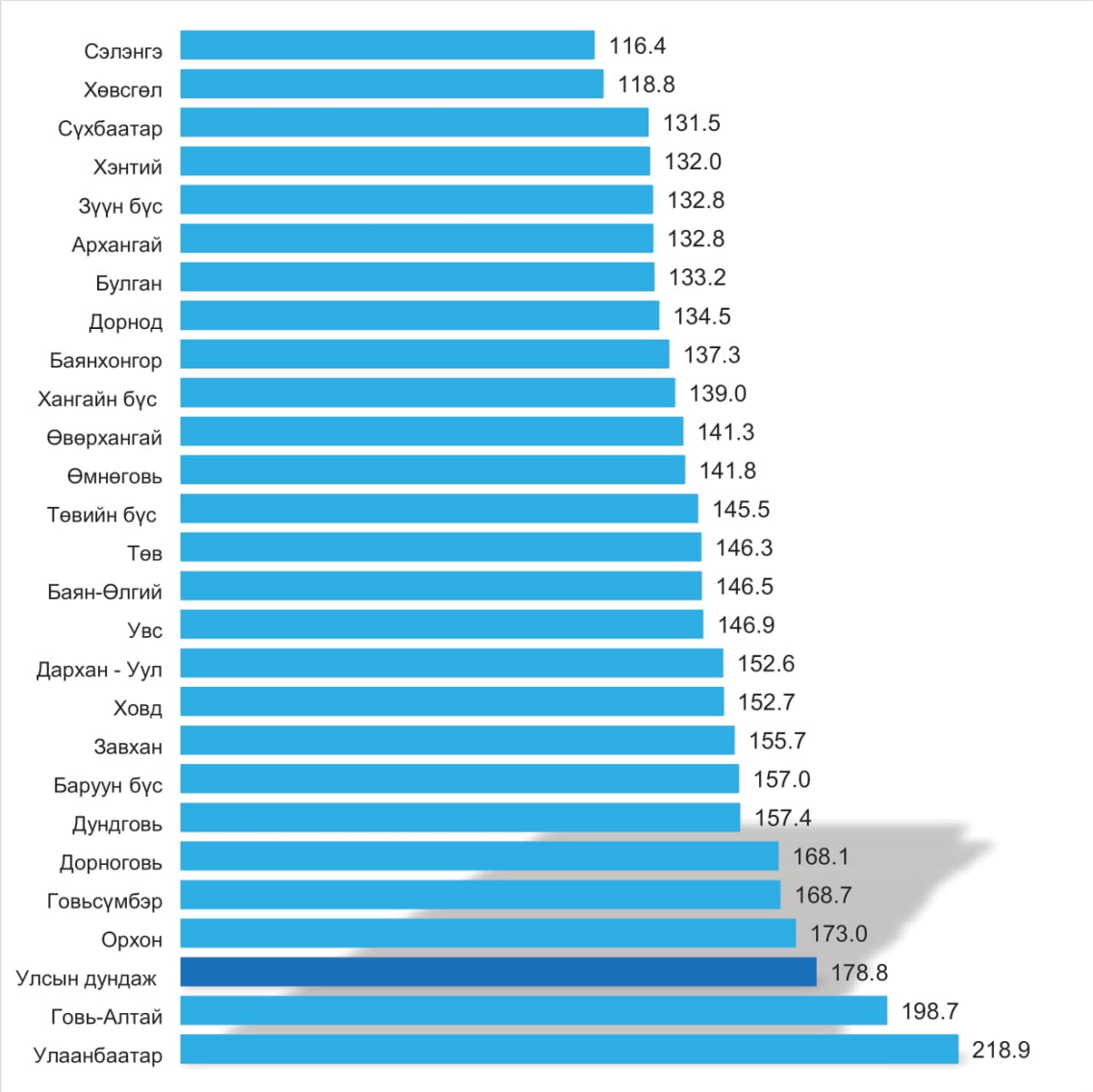
Эрүүл мэндийн байгууллагын шилжилт хөдөлгөөний тайлангаас харахад 12709 хүн нэмэгдсэн ба үүнээс 10.3 хувь нь сургууль төгсөж ирсэн, 69.1 хувь нь шинээр ажилд орсон, 12.1 хувь нь эрүүл мэндийн байгууллага хооронд шилжиж ирсэн, 8.5 хувь нь жирэмсний болон хүүхэд асрах чөлөөнөөс ажилдаа орсон байна.

Тухайн онд 10516 хүн хасагдсан байгаа ба үүнээс 52.7 хувь өөрийн хүсэлтээр ажлаас чөлөөлөгдсөн, 17.4 хувь нь жирэмсний болон хүүхэд асрах чөлөө авсан, 12.5 хувь нь эрүүл мэндийн байгууллага хооронд шилжсэн, 8.2 хувь нь өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон, 0.6 хувь нь нас барсан, 0.3 хувь нь хөдөлмөрийн чадвар алдалтын зэрэг тогтоолгосон ба 8.3 хувь нь бусад шалтгаанаар ажлаас чөлөөлөгдсөн байна.

10 000 хүн амд ногдох ажиллагчдын тоо Улаанбаатар хотод улсын дунджаас 38.4, Говь-Алтай

аймагт 21.5-оор өндөр байна. Бусад аймаг, бүсүүдэд улсын дунджаас 2.7-60.2-оор бага байна. Нийт ажиллагчдын тоог бүсээр харьцуулбал, баруун бүсэд хамгийн өндөр буюу 155.5, төвийн бүсэд 142.8, хангайн бүсэд 137.3 байгаа ба зүүн бүсэд хамгийн бага буюу 132.3 байна.

Зураг 5. 3 Эрүүл мэндийн ажиллагчид, 10 000 хүн амд, бүс, аймгаар, 2021 он

Аймгуудаар харьцуулбал, Говь-Алтай аймагт улсын дунджаас өндөр буюу 10 000 хүн амд ногдох эрүүл мэндийн ажиллагчдын тоо 198.7 байгаа ба Сэлэнгэ, Хөвсгөл, Сүхбаатар, Хэнтий аймгуудад хамгийн бага буюу эрүүл мэндийн ажиллагчдын ачаалал өндөр байгаа нь харагдаж байна.

Эрүүл мэндийн ажиллагчдыг хүйсээр харьцуулбал баруун бүсийн аймгуудад эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь улсын дунджаас харьцангуй бага буюу 75-81 хувь байна. Төв, Хангайн бүсийн аймгуудад эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь хамгийн өндөр байна.

5.2 ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧ

2021 оны байдлаар нийт 12970 буюу 10 000 хүн ам тутамд 39.5 эмч, нийт 13473 сувилагч буюу 10 000 хүн амд 41.0 сувилагч ногдож байна. Үүнээс хүний их 10204 байгаагаас 80 хувь нь

үндсэн ба төрөлжсөн мэргэжлийн чиглэлээр ажиллаж байна.

Уламжлалт анагаахын эмч 1142, Нүүр амны эмч 1624 байна. Насны бүлгээр авч үзвэл 25.8 хувийг 30 хүртэлх насны, 37.5 хувийг 30-39 насны, 15.1 хувийг 40-49 насны, 8.2 хувийг 50-54 насны, 6.2 хувийг 55-59 насны, 7.3 хувийг 60-аас дээш насны эмч нар эзэлж байна.

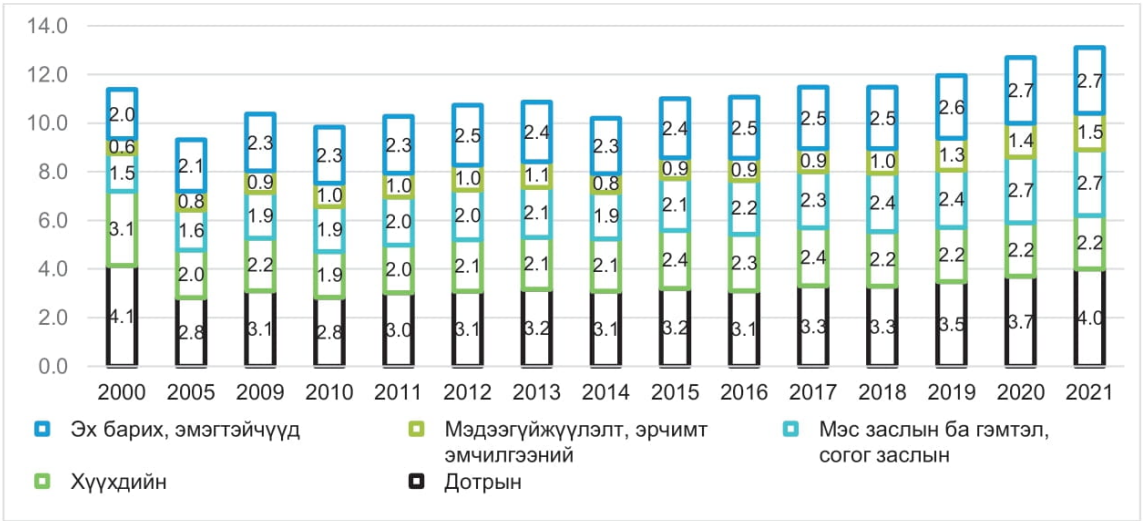
Монгол Улсад 2021 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох их эмчийн тоо 10 жилийн дундажтай харьцуулахад их эмч 5.0-оор, сувилагч 2.4-оор, өмнөх онтой харьцуулахад их эмч 1.0-оор, сувилагч 0.4-оор тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 5. 4 Их эмч, сувилагчийн тоо, 10 000 хүн ам тутамд, 2012-2021 он

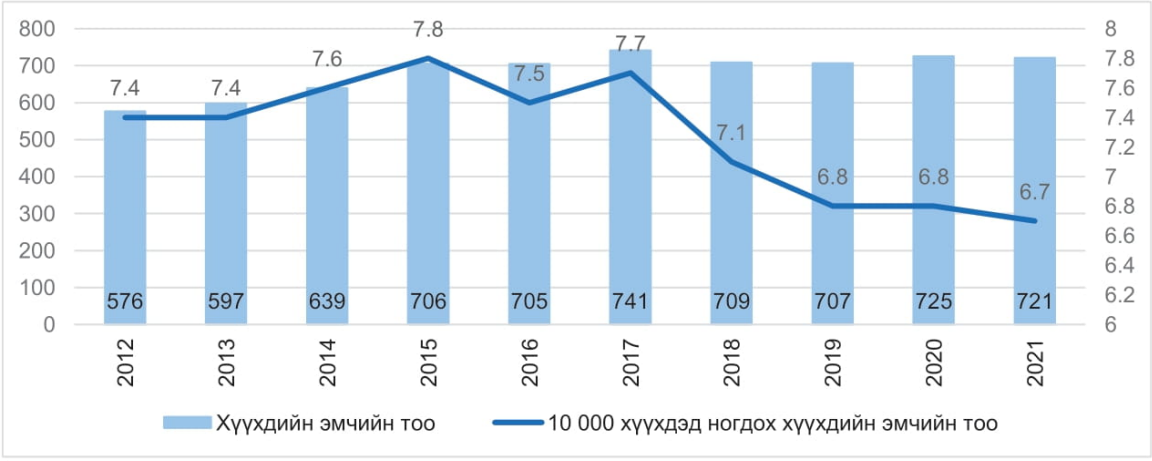
Их эмчийг мэргэшлийн төрлөөр нь харуулбал: 2000 онд 10 000 хүн амд ногдох дотрын эмч 4.1 байсан бол 2010 онд 2.8 болж буурсан хэдий ч сүүлийн жилүүдэд нэмэгдэж байгаа ба 2021 онд 4.0 болсон байна. 2021 онд мэс засал ба гэмтэл согог засал, эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч тус бүр 10 000 хүн ам тутамд 2.7 ногдож байгаа нь 2000 оноос 0.7 ба 1.2-оор тус тус нэмэгдсэн байна. Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний эмч 1.5 байгаа нь 2000 оноос 0.9, 2010 оноос 0.5-оор тус тус нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Зураг 5. 5 10 000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэшлийн төрлөөр, сонгосон онуудаар

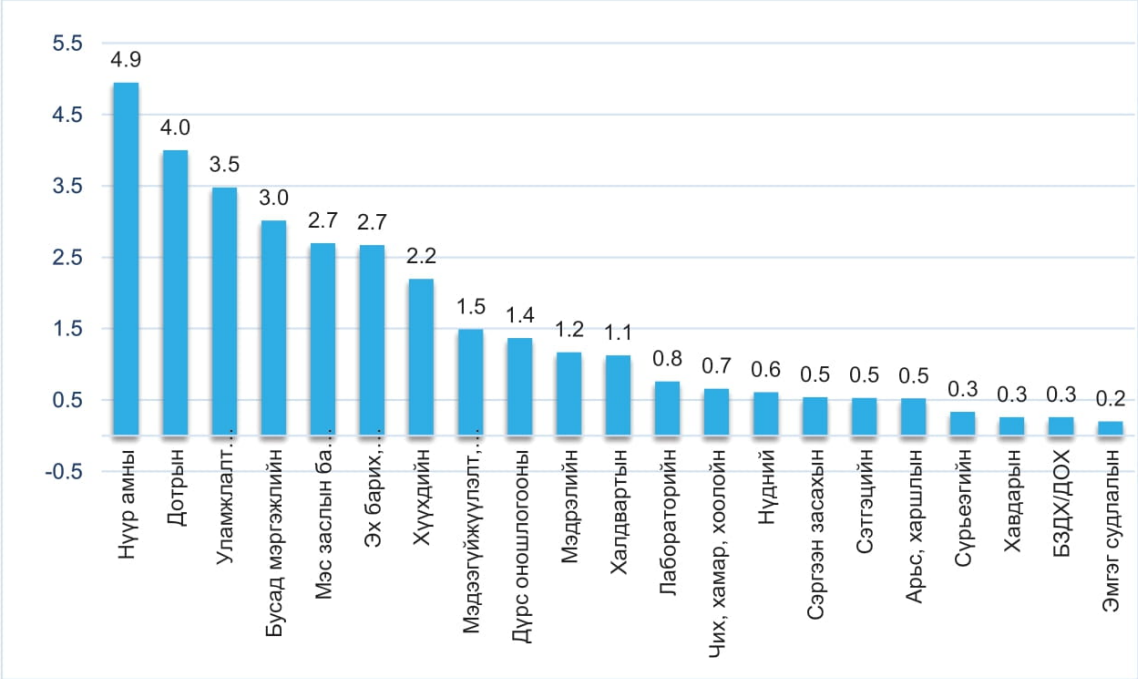
2021 оны байдлаар хүүхдийн эмч 721 ажиллаж байгаа нь 10 000 хүүхдэд 6.7 хүүхдийн эмч, эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч 876 байгаа 10 000 эмэгтэйд 5.1 эмч ногдож байна.

Зураг 5. 6 Хүүхдийн эмчийн тоо, 10 000 хүүхдэд, 2012-2021 он

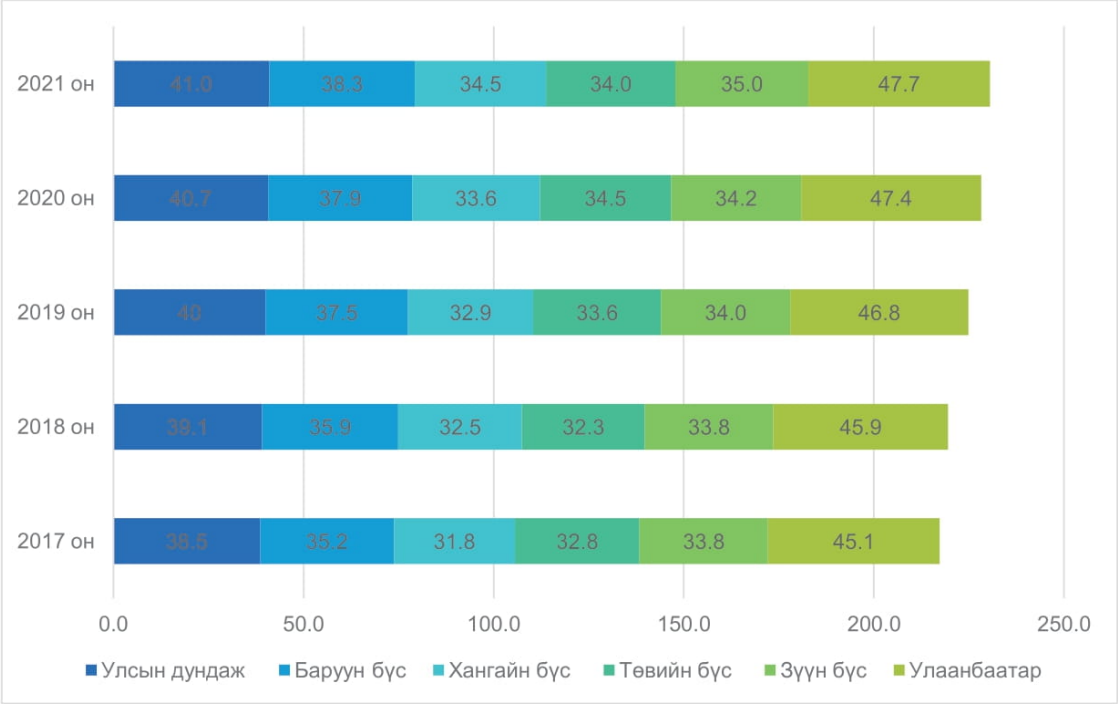
Эмч, сувилагчийг байршлаар авч үзэхэд хөдөө орон нутагт 10 000 хүн амд ногдох их эмч 24.7, сувилагч 33.4 байхад Улаанбаатар хотод эмч 52.4, сувилагч 46.8 байгаа нь хот суурин газар эмчийн нягтрал ихтэй байгаа нь харагдаж байна. Ялангуяа аймагт Улаанбаатар хоттой харьцуулахад мэс заслын эмч 2.2 дахин, гэмтэл, согог заслын эмч 2.3 дахин, дүрс оношилгоо, нүүр амны эмч 3.2-3.8 дахин тус тус бага байна.

Зураг 5. 7 10 000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэшлийн төрлөөр, 2021 он

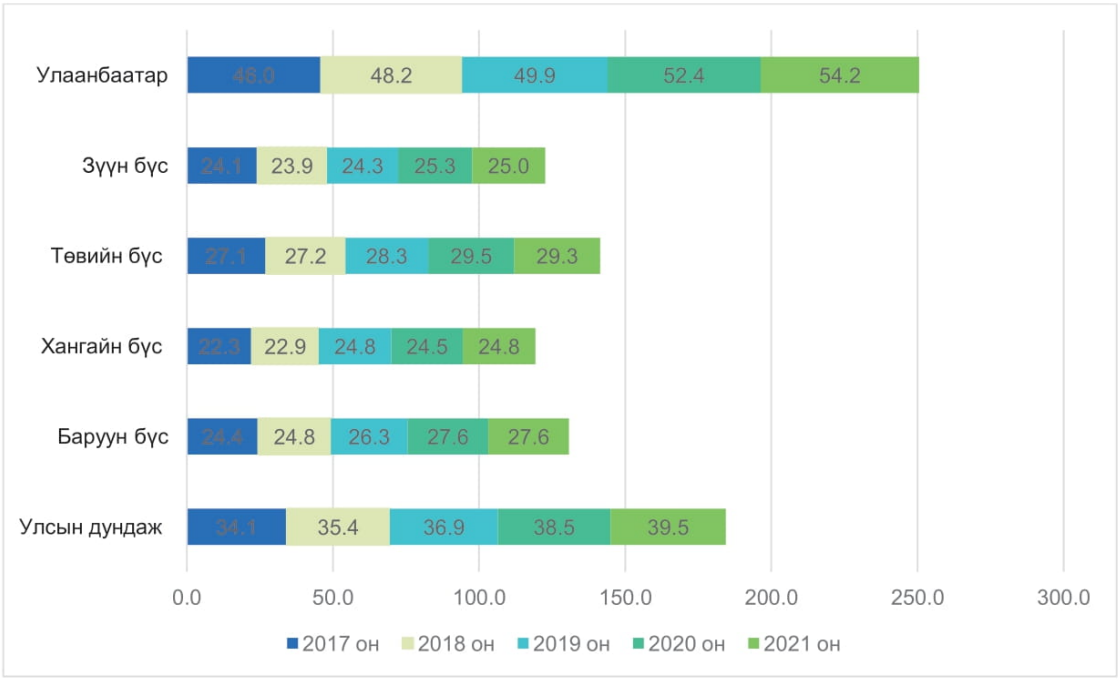

Нийт эмч нарын 63.5 хувь нь Улаанбаатар хотод, 36.5 хувь нь аймаг, орон нутагт ажиллаж байна. 10 000 хүн амд ногдох их эмчийн тоо Улаанбаатар хотод 54.2 буюу улсын дунджаас 17.7-оор их байгаа ба баруун бүсэд 27.6, хангайн бүсэд 24.8, төвийн бүсэд 29.3, зүүн бүсэд 25.0 байна.

Зураг 5. 8 10 000 хүн амд ногдох их эмч, бүс нутгаар, 2017-2021 он

Зураг 5. 9 10 000 хүн амд ногдох сувилагч, бүс нутгаар, 2016-2021 он

5.3 ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧИЙН ХАРЬЦАА

Эмч, сувилагчийн харьцаа улсын түвшинд 1:1.0, Улаанбаатар хотод 1:0.9, аймгийн түвшинд 1:1.4 байна. Эмч, сувилагчийн харьцаа аймаг бүсүүдээр ялгаатай байгаа ба хангай, баруун, зүүн бүсийн аймгуудад 1:1.4 байгаа бол төвийн бүсийн аймгуудад 1:1.2 байна.

Хүснэгт 5. 2 Их эмч, сувилагчийн харьцаа, аймаг, бүсээр, 2017-2021 он

Аймаг, нийслэл	2017 он		2018 он		2019 он		2020 он		2021 он	
	Их эмч	Сувилагч	Их эмч	Сувилагч	Их эмч	Сувилагч	Их эмч	Сувилагч	Их эмч	Сувилагч
Улсын дундаж	1.0	1.13	1.0	1.11	1.0	1.08	1.0	1.1	1.0	1.0
Баруун бүс	1.0	1.44	1.0	1.44	1.0	1.43	1.0	1.4	1.0	1.4
Баян-Өлгий	1.0	1.56	1.0	1.54	1.0	1.52	1.0	1.5	1.0	1.5
Говь-Алтай	1.0	1.36	1.0	1.32	1.0	1.44	1.0	1.2	1.0	1.3
Завхан	1.0	1.50	1.0	1.58	1.0	1.57	1.0	1.5	1.0	1.5
Увс	1.0	1.53	1.0	1.57	1.0	1.49	1.0	1.6	1.0	1.5
Ховд	1.0	1.29	1.0	1.26	1.0	1.19	1.0	1.1	1.0	1.2
Хангайн бүс	1.0	1.43	1.0	1.42	1.0	1.33	1.0	1.4	1.0	1.4
Архангай	1.0	1.59	1.0	1.55	1.0	1.46	1.0	1.4	1.0	1.4
Баянхонгор	1.0	1.57	1.0	1.48	1.0	1.44	1.0	1.4	1.0	1.6
Булган	1.0	1.59	1.0	1.72	1.0	1.53	1.0	1.5	1.0	1.6
Орхон	1.0	1.29	1.0	1.27	1.0	1.11	1.0	1.2	1.0	1.1
Өвөрхангай	1.0	1.27	1.0	1.25	1.0	1.22	1.0	1.3	1.0	1.4
Хөвсгөл	1.0	1.48	1.0	1.53	1.0	1.44	1.0	1.6	1.0	1.5
Төвийн бүс	1.0	1.21	1.0	1.19	1.0	1.19	1.0	1.2	1.0	1.2
Говьсүмбэр	1.0	1.18	1.0	1.03	1.0	0.88	1.0	0.9	1.0	0.8
Дархан - Уул	1.0	1.31	1.0	1.35	1.0	1.57	1.0	1.4	1.0	1.5
Дорноговь	1.0	1.14	1.0	1.03	1.0	0.95	1.0	1.0	1.0	0.9
Дундговь	1.0	1.06	1.0	1.12	1.0	1.02	1.0	1.0	1.0	1.1
Өмнөговь	1.0	0.93	1.0	0.95	1.0	0.84	1.0	0.9	1.0	0.8
Сэлэнгэ	1.0	1.34	1.0	1.30	1.0	1.33	1.0	1.4	1.0	1.4
Төв	1.0	1.35	1.0	1.34	1.0	1.39	1.0	1.2	1.0	1.3
Зүүн бүс	1.0	1.40	1.0	1.41	1.0	1.40	1.0	1.4	1.0	1.4
Дорнод	1.0	1.51	1.0	1.48	1.0	1.44	1.0	1.5	1.0	1.5
Сүхбаатар	1.0	1.41	1.0	1.41	1.0	1.51	1.0	1.4	1.0	1.5
Хэнтий	1.0	1.29	1.0	1.34	1.0	1.28	1.0	1.2	1.0	1.2
Улаанбаатар	1.0	0.98	1.0	0.95	1.0	0.94	1.0	0.9	1.0	0.9

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо 2021 онд 253 байгаа нь өмнөх оныхоос 6 хүнээр, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 244 болж, өмнөх оныхоос 2 хүнээр тус тус буурсан байна.

Нэг их эмчид ногдох хүний тоо Хангайн бүсэд хамгийн өндөр буюу 403 хүн ногдож байгаа ба баруун бүсэд 362, зүүн бүсэд 400, төвийн бүсэд 341 хүн ногдож байна. Улаанбаатар хотод нэг их эмчид ногдох хүний тоо 181, нэг сувилагчид ногдох хүний тоо 210 байна. Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо төвийн бүсийн аймгуудад хамгийн өндөр буюу 294 байна.

Хүснэгт 5. 3 Нэг их эмчид ногдох хүний тоо, байршлаар, 2016-2021 он

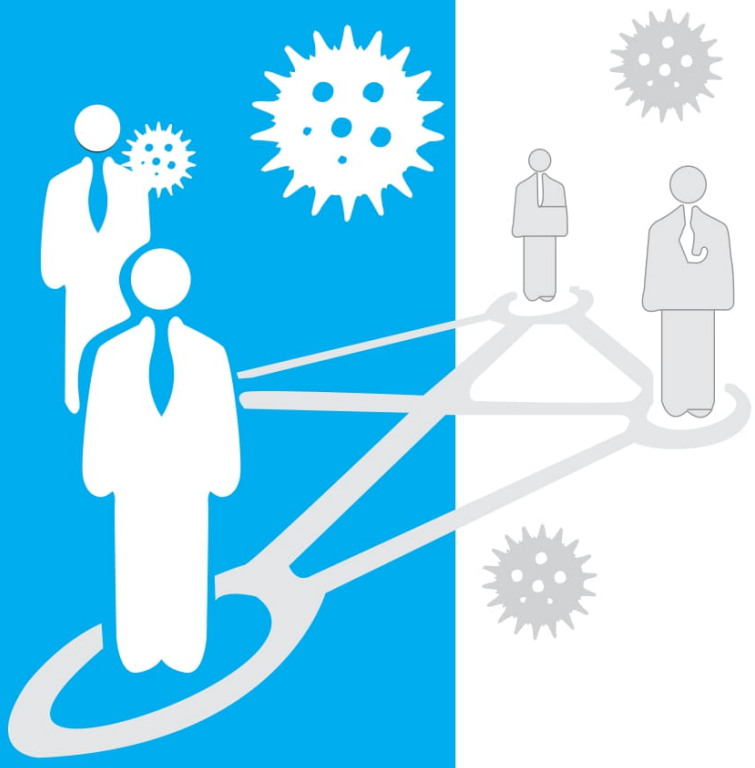
Аймаг, нийслэл	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо					
	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Улсын дундаж	309	293	283	271	259	253
Баруун бүс	425	409	403	381	362	362
Баян-Өлгий	539	495	482	436	411	401
Говь-Алтай	319	305	300	313	282	284
Завхан	386	395	408	399	395	395
Увс	477	485	459	423	424	404
Ховд	404	374	368	334	311	327
Хангайн бүс	447	449	437	403	409	403
Архангай	503	548	516	464	455	470
Баянхонгор	485	461	435	414	437	462
Булган	503	505	558	459	418	451
Орхон	312	313	298	278	296	271
Өвөрхангай	442	445	438	406	393	399
Хөвсгөл	539	526	513	490	516	474
Төвийн бүс	375	369	368	353	339	341
Говьсүмбэр	322	301	277	264	311	251
Дархан - Уул	357	368	380	366	336	338
Дорноговь	295	304	285	280	259	268
Дундговь	348	326	340	305	292	316
Өмнөговь	343	342	342	306	300	293
Сэлэнгэ	455	438	434	437	468	468
Төв	457	430	437	437	382	395
Зүүн бүс	427	415	418	412	395	400
Дорнод	443	430	430	410	420	416
Сүхбаатар	391	397	395	430	388	407
Хэнтий	443	416	427	400	376	378
Улаанбаатар	237	218	208	201	191	184

Хүснэгт 5. 4 Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо, байршлаар, 2016-2021 он

Аймаг, нийслэл	Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо					
	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Улсын дундаж	269	259	256	250	246	244
Баруун бүс	279	284	279	267	264	261
Баян-Өлгий	325	318	313	288	278	274
Говь-Алтай	223	225	227	217	227	219
Завхан	251	263	258	254	259	260
Увс	289	317	293	284	270	270
Ховд	297	289	292	280	276	272
Хангайн бүс	311	314	308	304	298	290
Архангай	335	345	334	318	337	336
Баянхонгор	289	294	295	288	304	297
Булган	311	317	324	299	271	290
Орхон	242	242	235	250	249	244
Өвөрхангай	344	350	350	332	307	283
Хөвсгөл	359	355	336	340	323	307
Төвийн бүс	309	305	309	297	290	294
Говьсүмбэр	270	256	268	300	341	306
Дархан - Уул	273	281	282	233	232	227
Дорноговь	291	265	276	295	260	286
Дундговь	293	308	303	299	297	286
Өмнөговь	345	369	358	366	344	376
Сэлэнгэ	361	326	334	328	331	343
Төв	309	317	326	315	307	301
Зүүн бүс	289	296	296	294	292	286
Дорнод	281	284	290	285	278	280
Сүхбаатар	278	282	279	284	278	268
Хэнтий	309	322	319	313	323	310
Улаанбаатар	240	222	218	214	211	210

Хүснэгт 5. 5 Эм зүйчийн тоо, байршлаар, сонгосон онуудаар

Аймаг, нийслэл	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2021
Бүгд	195	311	648	787	1176	1504	2913
Баруун бүс	43	42	40	40	46	117	239
Баян-Өлгий	8	8	7	8	10	26	63
Говь-Алтай	6	4	5	3	10	20	31
Завхан	11	14	9	9	10	19	31
Увс	9	8	8	10	9	28	57
Ховд	9	8	11	10	7	24	57
Хангайн бүс	54	48	61	55	103	159	320
Архангай	6	5	6	5	13	24	41
Баянхонгор	7	6	7	9	11	18	44
Булган	9	9	9	7	8	12	29
Орхон	10	12	19	22	46	51	113
Өвөрхангай	12	8	9	8	13	27	40
Хөвсгөл	10	8	11	4	12	27	53
Төвийн бүс	67	42	62	66	79	163	283
Говьсүмбэр	0	2	4	2	5	8	12
Дархан-Уул	13	8	19	26	22	61	84
Дорноговь	7	4	7	10	17	26	52
Дундговь	8	6	6	4	2	12	27
Өмнөговь	14	10	10	8	15	25	51
Сэлэнгэ	14	4	11	11	11	18	27
Төв	11	8	5	5	7	13	30
Зүүн бүс	26	20	22	17	23	40	98
Дорнод	11	7	11	6	6	16	49
Сүхбаатар	5	7	4	5	6	9	19
Хэнтий	10	6	7	6	11	15	30
Улаанбаатар	5	159	463	609	925	1025	1973

БҮЛЭГ 6.

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 6. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

6.1 БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ

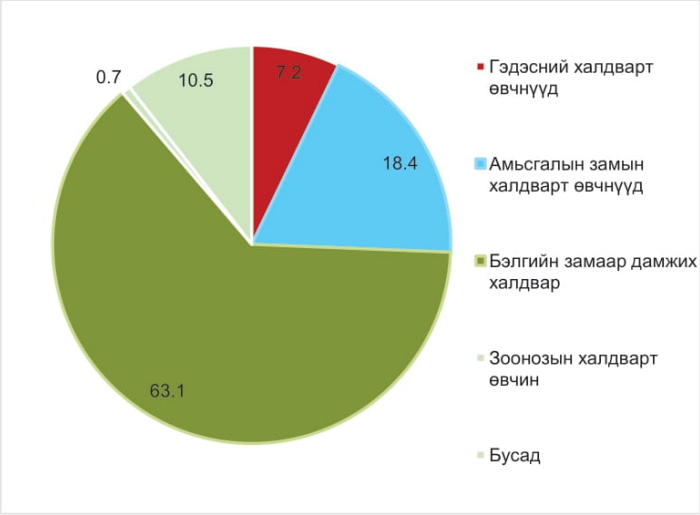
Монгол Улсын Засгийн газрын 2017 оны 11 дүгээр тогтоолоор халдварт өвчнийг тандах, сэргийлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээг уян хатан, чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг бэхжүүлэхэд бусад салбарын оролцоог нэмэгдүүлэх, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах замаар халдварт өвчний тархалтыг бууруулах зорилгоор “Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах” үндэсний хөтөлбөрийг баталсан. “Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах” үндэсний хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлтэд 2020 он гэхэд сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдлыг (10000 хүн амд ногдох) 14.4, Хепатит А вирүсийн цочмог халдварын өвчлөлийг 8, В вирүсийн цочмог халдварын өвчлөлийг 1.3, Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчнүүдийг 46.0, цусан суулга 7.0 болгох зорилт тавьсан байна.

2021 оны байдлаар 10 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн тохиолдлыг 7.1, Хепатит А вирүсийн цочмог халдварын өвчлөлийг 0.1, В вирүсийн цочмог халдварын өвчлөлийг 0.2, Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчнүүд 28.5, цусан суулга 2.2 болсон байна.

6.2 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд 2021 оны байдлаар 31 төрлийн 575.9 мянган халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдсэн нь 10 000 хүн ам тутамд 1754.6 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. 2021 онд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын 561 194 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний дотор 97.4 хувийг эзэлж байна. Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас бусад бүртгэгдсэн халдварт өвчнүүдийг бүтцээр харуулбал:

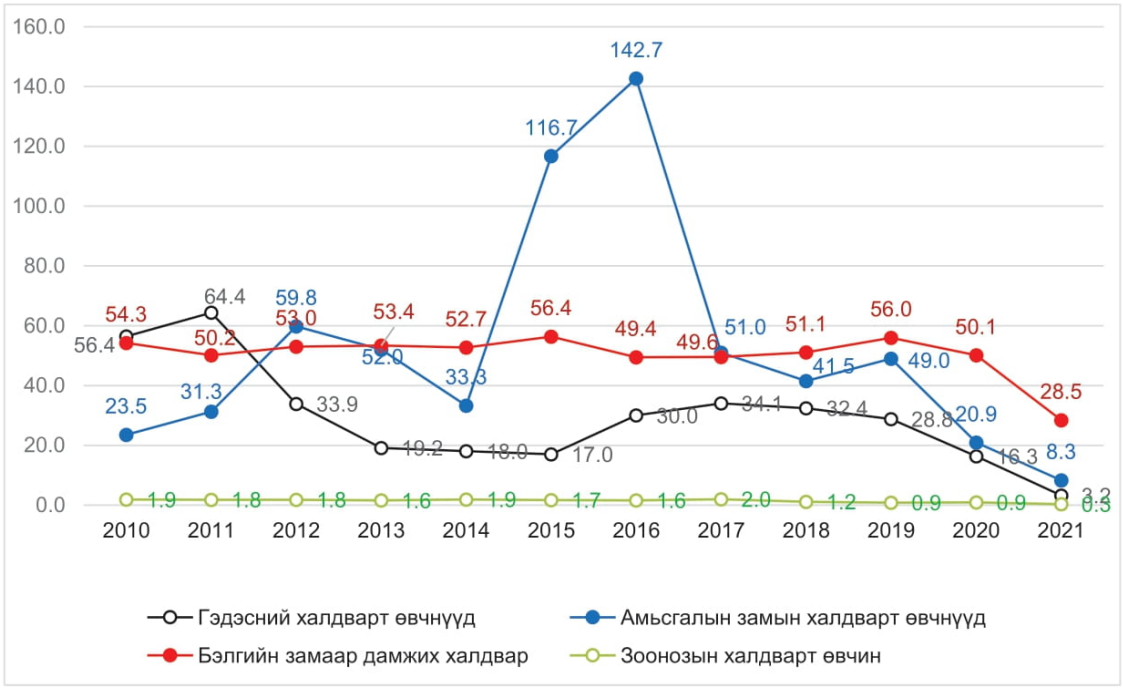
Зураг 6. 1 Халдварт өвчний бүтэц, 2021 он

2021 онд бүртгэгдсэн халдварт өвчний бүтцийг харахад (Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-аас бусад) нийт халдварт өвчний 63.1 хувийг бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин эзэлж, өмнөх оноос 14.7 хувиар нэмэгдсэн бол амьсгалын замын халдварт өвчин 18.4 хувь, гэдэсний халдварт өвчин 7.2 хувь, зоонозын халдварт өвчин 0.7, бусад халдварт өвчин 10.5 хувийг эзэлж өмнөх онтой харьцуулахад 1.8-8.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Халдварт өвчний төрлөөр 10 000 хүн амд ногдох өвчлөлийг сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулж үзэхэд амьсгалын замын халдварт өвчнүүд 49-оор, бэлгийн замын халдварт өвчнүүд 22-оор, гэдэсний халдвар өвчнүүд 20-оор, зоонозын халдварт өвчнүүд 1-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Өмнөх онтой харьцуулахад мөн 1-22-оор буурчээ.

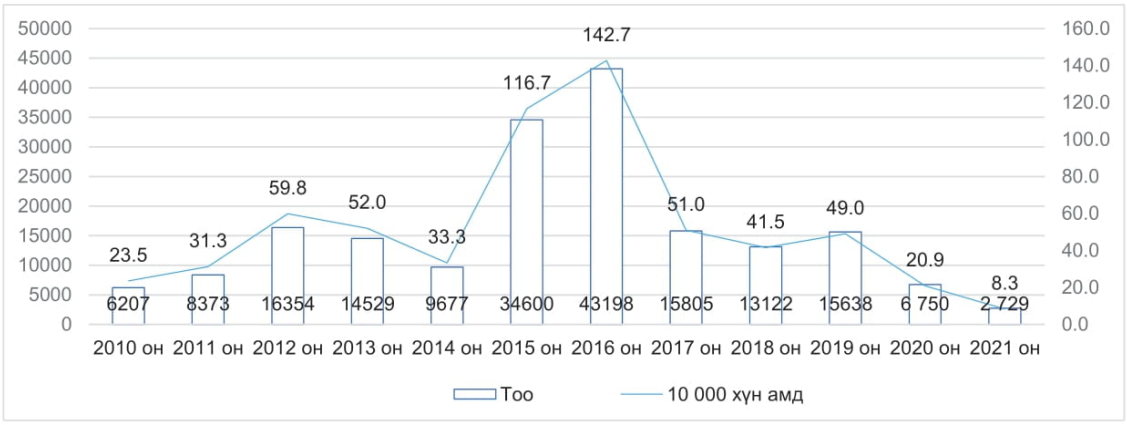
Зураг 6. 2 Халдварт өвчний тохиолдол (10000 хүнд ногдох), төрлөөр, 2010-2021 он

6.2 АМЬСГАЛЫН ЗАМЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

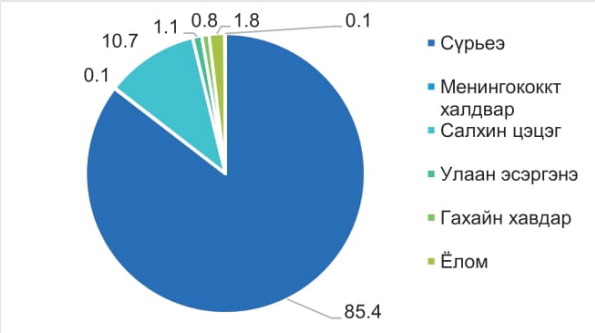
Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилийн дунджаар амьсгалын замын халдварт өвчний нийт 17240 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 58 байна. 2021 онд амьсгалын замаар дамжин халдварладаг сүрьеэ, салхинцэцэг, ёлом, улаан эсэргэнэ, гахайн хавдар, менингококкт халдвар, улаанууд зэрэг 7 төрлийн өвчний нийт 2729 тохиолдол бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний 18.4 хувийг эзэлж байна.

Зураг 6. 3 Амьсгалын замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2010-2021 он

Нийт амьсгалын замын халдварт өвчин 10 000 хүн амд харьцуулахад 8.3 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 14511 тохиолдол буюу 10 000 хүн ам тутамд 49 тохиолдлоор, өмнөх онтой харьцуулахад 4021 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 13 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 6. 4 Амьсгалын замын халдварт өвчний бүтэц, 2021 он

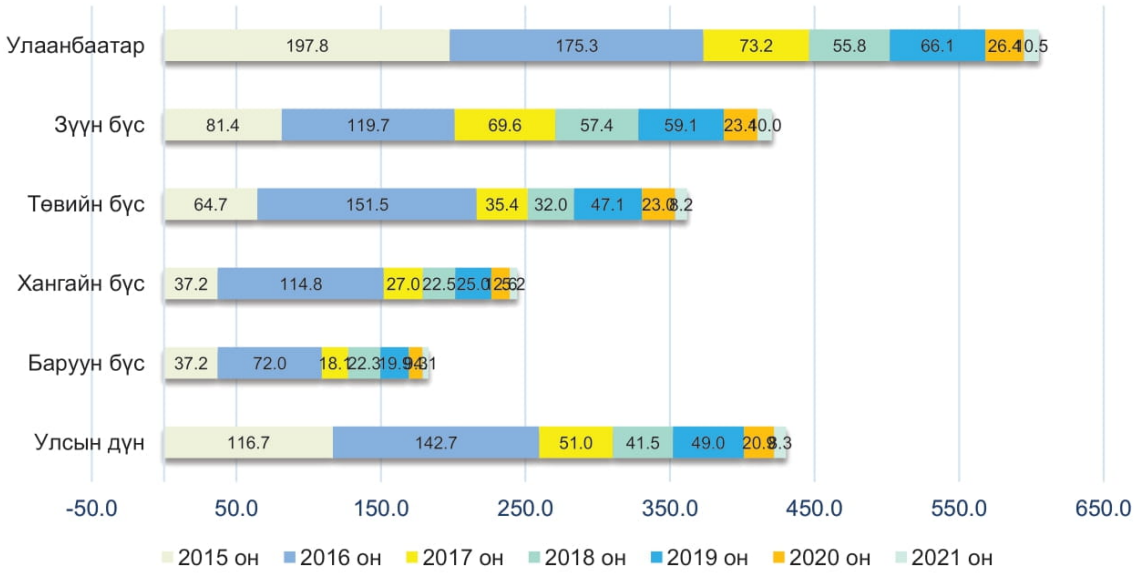
Сүүлийн 10 жилийн дунджаар амьсгалын замаар дамжих халдварын дийлэнх хувийг улаанбурхан, салхин цэцэг, сүрьеэ өвчний тохиолдол эзэлж байна.

2021 оны байдлаар амьсгалын замын халдварт өвчний 85.4 хувийг сүрьеэгийн халдвар, салхинцэцэг 10.7, ёлом 1.8, улаан эсэргэнэ 1.1, менингококкт халдвар 0.1 хувийг тус тус байна.

Хүснэгт 6. 1 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүдийн тоо, 2010-2021 он

Үзүүлэлт	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017он	2018 он	2019 он	2020он	2021 он
Сүрьеэ	3 944	4 111	4 172	4 270	4 045	3 779	3 498	3 624	3 339	2 331
Менингококкт халдвар	28	40	14	11	10	13	12	20	8	2
Салхин цэцэг	2 806	4 669	4 639	5 624	6 834	9 643	8 130	10 652	2 883	293
Улаан бурхан	0	0		23 464	30 273	17	1	2	1	0
Улаан эсэргэнэ	89	271	276	754	1 378	1 797	922	936	261	29
Гахайн хавдар	9 060	5 268	425	241	346	219	319	125	103	23
Ёлом	201	137	136	145	160	236	188	240	147	49
Халдварт эритема	11	15	13	42	104	90	48	34	7	0
Улаануд	215	15	1	49	48	11	4	5	1	2
НИЙТ	16 354	14 526	9 676	34 600	43 198	15 805	13 122	15 638	6 750	2 729

Зураг 6. 5 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүд, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он

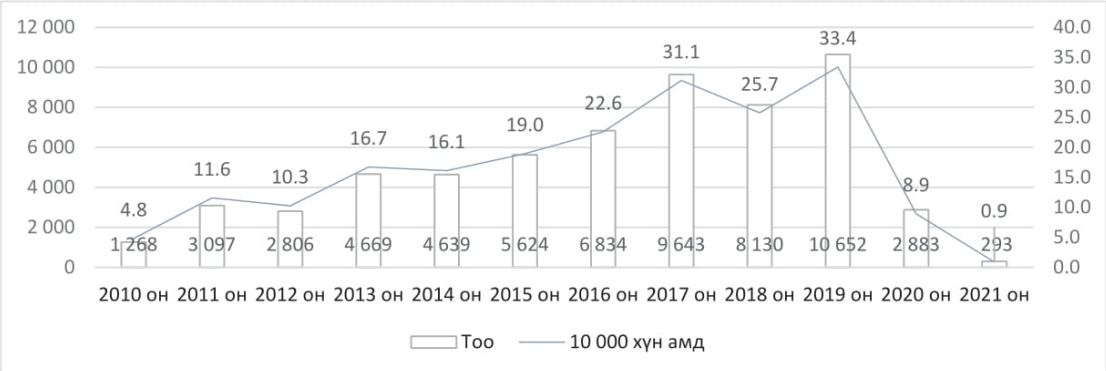
Хүснэгт 6. 2 Амьсгалын замын халдварт өвчнүүд байршлаар,10 000 хүн амд, 2012-2021 он

Аймаг, бүс	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Улсын дүн	59.8	52.0	33.3	116.7	142.7	51.0	41.5	49.0	20.9	8.3
Баруун бүс	30.9	31.8	14.0	37.2	72.0	18.1	22.3	19.9	9.3	4.1
Завхан	17.0	51.1	12.9	12.0	42.6	7.0	18.8	13.7	7.2	3.3
Говь-Алтай	21.1	10.3	12.8	14.2	132.7	20.3	31.8	20.4	11.4	4.8
Баян-Өлгий	8.5	20.1	6.3	53.0	57.5	20.7	6.9	7.7	6.3	3.9
Ховд	91.0	47.5	16.7	54.6	100.0	18.4	27.1	42.5	9.7	4.1
Увс	14.9	19.2	20.3	52.2	50.8	27.3	28.3	15.6	12.3	4.8
Хангайн бүс	26.2	51.8	22.5	37.2	114.8	27.0	22.5	25.0	12.6	5.2
Орхон	21.4	22.0	15.5	50.6	98.6	19.2	13.9	23.9	14.4	6.0
Өвөрхангай	51.5	116.0	32.9	56.2	214.3	54.8	26.8	23.0	12.9	5.1
Булган	32.4	49.5	22.5	23.5	78.1	37.3	17.0	21.1	16.8	4.7
Баянхонгор	27.1	28.5	19.0	37.8	117.1	21.0	19.0	13.6	10.6	4.1
Архангай	16.3	33.0	10.0	17.6	99.1	14.8	17.0	9.8	8.6	4.3
Хөвсгөл	18.2	65.8	34.6	38.4	90.2	24.8	35.9	50.7	14.2	6.7
Төвийн бүс	28.5	38.8	33.7	64.7	151.5	35.4	32.0	47.1	23.0	8.2
Төв	272.2	218.1	95.0	446.0	402.5	120.0	102.6	186.2	78.4	54.8
Говьсүмбэр	4.9	7.9	5.3	7.3	21.1	7.8	8.2	8.6	2.0	1.3
Сэлэнгэ	39.1	42.1	41.0	61.0	205.5	35.5	27.2	36.6	18.1	11.7
Дорноговь	46.7	109.4	82.8	93.9	295.2	54.8	48.5	81.9	45.1	11.0
Дархан-Уул	46.0	58.7	64.5	76.0	433.5	77.6	74.6	119.5	43.4	16.2
Өмнөговь	9.1	20.4	23.6	71.2	60.9	21.7	25.8	26.7	26.9	2.0
Дундговь	8.4	15.8	15.0	31.6	49.6	26.4	17.1	23.5	8.1	3.5
Зүүн бүс	71.0	107.3	41.9	81.4	119.7	69.6	57.4	59.1	23.4	10.0
Дорнод	122.0	157.2	68.8	94.4	115.7	107.8	95.1	79.0	30.6	10.7
Сүхбаатар	47.1	80.5	15.1	55.9	130.3	69.5	35.2	72.9	21.1	8.3
Хэнтий	35.8	75.5	34.9	88.3	115.2	29.4	35.8	26.7	17.6	10.5
Улаанбаатар	92.6	54.4	42.2	197.8	175.3	73.2	55.8	66.1	26.4	10.5

6.2.1 САЛХИНЦЭЦЭГ

Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилийн дунджаар салхинцэцэг өвчний нийт 5 617 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 18 байна. 2021 онд 293 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 0.9 байгаа ба сүүлийн 10 жилийн дунджаас 5324, өмнөх оноос 2590 тохиолдлоор тус тус бага байна.

Зураг 6. 6 Салхинцэцэг өвчин, 2010-2021 он

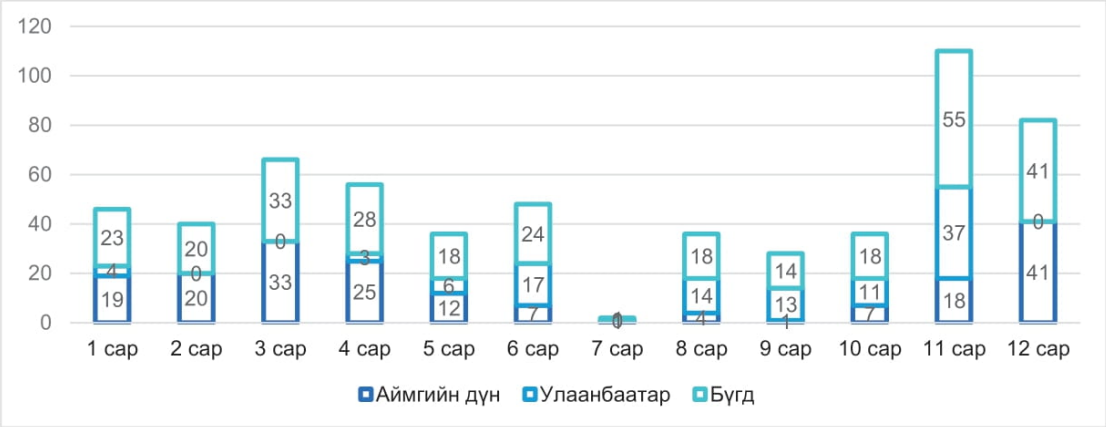

2021 онд салхинцэцгийн 293 өвчлөл бүртгэгдсэнээс 50.9 хувь нь эрэгтэй, 49.1 хувь эмэгтэй байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 41.6 хувь нь 5 хүртэлх насны, 25.6 хувь нь 5-9 насны, 13.7 хувь нь 10-14 насны хүүхдүүд эзэлж байна.

Халдварт өвчний онош тогтоогдсон байдлаас харахад 155 тохиолдлыг эмнэлзүйн шинж тэмдгээр оношилж, 138 тохиолдол нь эмнэлзүй лабораторийн шинжилгээгээр давхар баталсан байна.

Нийгмийн байдлаар нь авч үзвэл нийт өвчлөгчдийн 35.5 хувийг гэртээ байдаг хүүхдүүд, 32.1 хувийг сургуулийн сурагчид, 4.4 хувийг оюутнууд эзэлж байгаа дийлэнх хувийг эзэлж байна.

Зураг 6. 7 Салхинцэцэг өвчлөл бүртгэгдсэн сараар, 2021 он

Өвчлөлийн 35.8% Улаанбаатар хотод, 64.2% аймагт бүртгэгдсэн ба өнгөрсөн онтой бүх аймаг, хотуудад өвчлөлийн түвшин буурсан үзүүлэлттэй байна.

6.2.2 МЕНИНГОКОККТ ХАЛДВАР

Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн менингококкт халдварын өвчлөлийн хөдлөлзүйгээс харахад 1974, 1994 онд хүн амыг олноор хамарсан тахалт тархалт гарч 10 000 хүн амд 14-өөс 19 тохиолдол бүртгэгдэж, 1995 оноос өвчлөл тууштай буурсан хэдий ч 2007 онд бага зэрэг нэмэгдэн 10 000 хүн амд 0.6 тохиолдол бүртгэгдэж байсан байна. Сүүлийн 10 жилийн дунджаар 16 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. 2021 онд 2 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 6 дугаар сард Улаанбаатар хотод, 7 дугаар сард Архангай аймагт тус тус бүртгэгдсэн ба нас баралтын 1 тохиолдол бүртгэгдлээ.

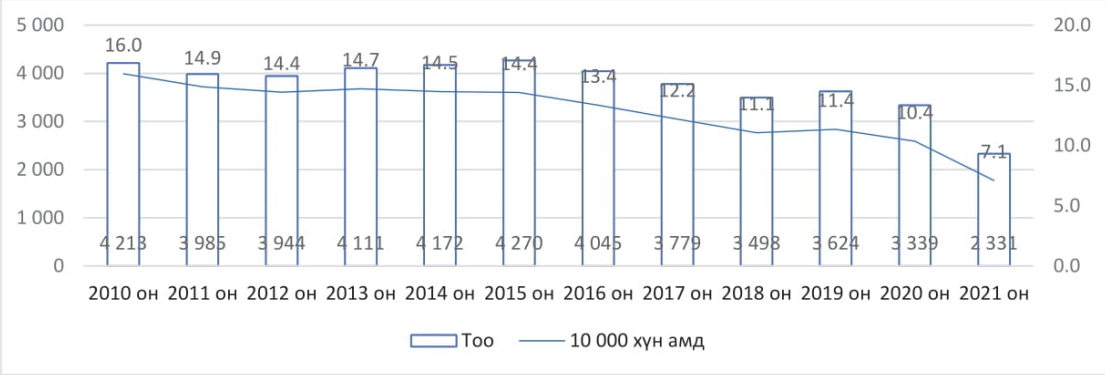
6.2.4 СҮРЬЕЭ

Монгол Улс нь ДЭМБ-ын Номхон далайн баруун эргийн бүсийн 37 орноос сүрьеэгийн өвчлөл өндөртэй орны тоонд ордог. Дэлхийн бусад улс орнуудын адил Монгол Улс 1996 оноос шууд хяналттай богино хугацааны эмчилгээний стратеги (ДОТС)-ийг нэвтрүүлснээр сүрьеэгийн шинээр илэрсэн тохиолдол 1996 оноос хойш тасралтгүй нэмэгдээд 2007 оноос буурах хандлага ажиглагдаж байна.

Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилийн дунджаар сүрьеэгийн 3711 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 12 байна. 2021 онд 2331 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 7.1 байгаа ба сүүлийн 10 жилийн дунджаас 1380, өмнөх оноос 1008 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

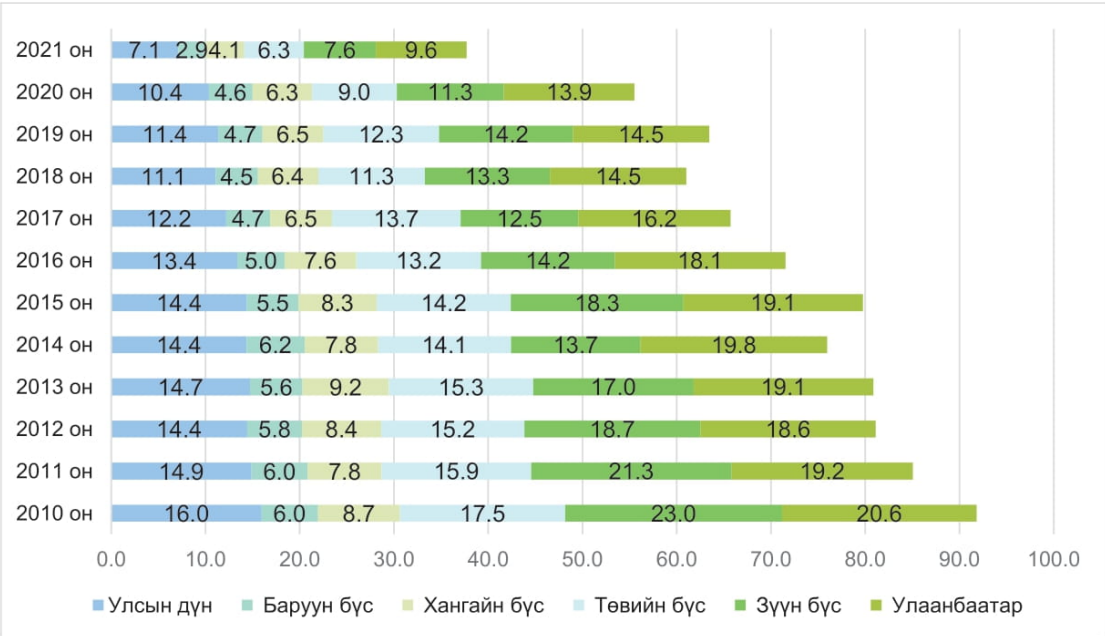
2021 онд бүртгэгдсэн тохиолдлын 55.9 хувь нь эрэгтэй, 41.1 хувь эмэгтэй байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 2.9 хувь нь 5 хүртэлх насны, 4.5 хувь нь 5-9 насны, 5 хувь нь 10-14 насны, 7 хувь нь 15-19 насны хүүхдүүд эзэлж байна.

Зураг 6. 8 Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин, 2010-2021 он

Сүрьеэгийн өвчлөлийн тохиолдлыг байршлаар харуулбал баруун, хангай, төвийн бүсийн аймгуудад 10 000 хүн амд ногдох өвчлөлийн түвшин улсын дунджаас 0.8-4.2-оор бага байгаа бол зүүн бүсийн аймагт 0.5, Улаанбаатар хотод 2.5-оор өндөр байна.

Зураг 6. 9 Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он

2021 онд нийт 2331 сүрьеэгийн шинэ тохиолдол бүртгэгдсэний 1461 (62.7%) нь Улаанбаатар хотод, 870 (37.3%) нь аймаг орон нутагт бүртгэгдсэн ба 61% нь уушгины сүрьеэ, 39% нь уушгины бус эрхтний сүрьеэ байна.

6.2.5 ХҮҮХДИЙН СҮРЬЕЭГИЙН ӨВЧЛӨЛ

Сүүлийн 10 жилийн дунджаар 381 хүүхэд шинээр сүрьеэгээр өвчилсөн нийт өвчлөлийн дотор 10.3%-ийг эзэлж байна. Сүүлийн 10 жилийн хугацаанд 2016 онд хамгийн их буюу 516 хүүхэд бүртгэгдэж байсан бол 2017 онд 424, 2018 онд 293 болж буурсан ч 2021 онд 317 болсон байна. Олон эмэнд тэсвэртэй тохиолдол сүүлийн жилүүдэд нэмэгдэх хандлагатай байна.

2021 онд 0-14 насны 317 хүүхэд сүрьеэгээр өвчилсөн нь нийт тохиолдлын дотор 13.6%-г эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оноос 80 тохиолдол, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 64 тохиолдлоор буурсан байна.

Зураг 6. 10 Хүүхдийн сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол, 2012-2021 он

Эмчилгээ хяналтын өвчтөнөөс сүрьеэгээр нас барсан нийт 80 тохиолдол бүртгэгдсэн ба өмнөх онтой харьцуулахад 13 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. Өвчний бүтцээр нь үзвэл: Амьсгалын эрхтний сүрьеэгээр 46 (57.5%), амьсгалын бус эрхтний сүрьеэгээр 5 (6.3%), бусад эрхтэн тогтолцооны өвчнөөр 29 (36.3%) нь нас барсан байна.

Хүснэгт 6. 3 Сүрьеэгийн өвчлөл байршлаар,10 000 хүн амд, 2012-2021 он

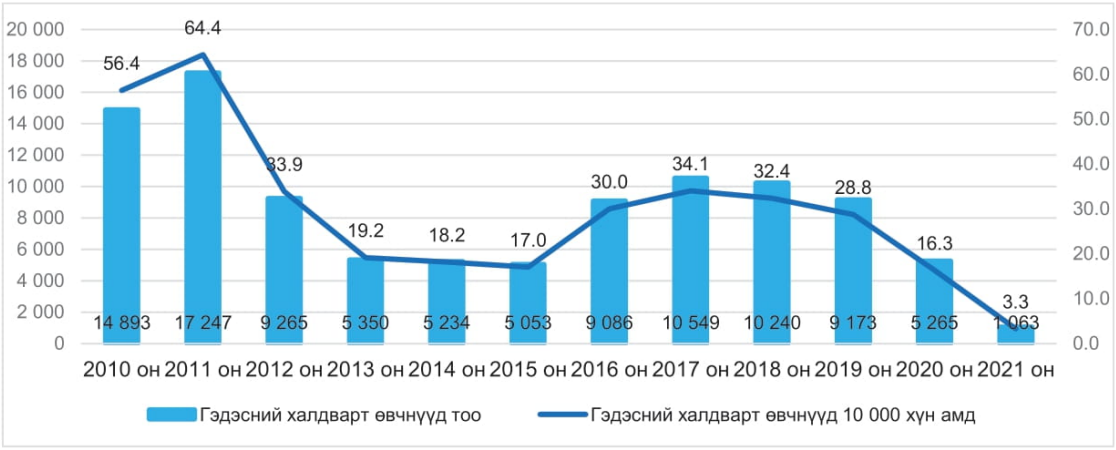
Аймаг, бүс	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Улсын дүн	14.4	14.7	14.4	14.4	13.4	12.2	11.1	11.4	10.4	7.1
Баруун бүс	5.8	5.6	6.2	5.5	5.0	4.7	4.5	4.7	4.6	2.9
Завхан	6.7	4.5	4.9	3.8	3.7	3.1	4.4	3.2	3.7	2.0
Говь-Алтай	3.6	4.0	6.9	4.8	3.0	3.7	2.8	5.4	5.4	2.9
Баян-Өлгий	5.3	4.7	4.9	6.6	6.8	5.5	5.0	5.5	4.8	3.5
Ховд	5.9	5.7	6.7	4.6	5.3	4.8	5.4	5.3	5.5	2.9
Увс	6.6	8.5	7.7	7.8	6.2	6.4	4.4	4.8	4.3	3.5
Хангайн бүс	8.4	9.2	7.8	8.3	7.6	6.5	6.4	6.5	6.3	4.1
Орхон	10.4	11.9	10.4	13.1	10.0	9.0	8.0	8.3	9.1	5.6
Өвөрхангай	9.2	9.9	7.9	7.7	7.7	7.6	4.6	6.6	5.3	4.1
Булган	11.2	7.8	9.2	10.0	9.4	6.8	5.8	7.5	5.2	4.1
Баянхонгор	4.4	5.7	5.0	5.7	3.9	4.2	6.1	5.0	4.1	3.1
Архангай	7.6	6.6	5.6	5.3	6.1	4.4	5.4	4.6	5.2	3.4
Хөвсгөл	8.9	12.2	9.1	9.0	9.2	7.6	8.0	7.3	8.2	4.5
Төвийн бүс	15.2	15.3	14.1	14.2	13.2	13.7	11.3	12.3	9.0	6.3
Төв	66.8	74.3	59.5	70.8	65.0	61.7	52.2	93.7	46.8	34.3
Говьсүмбэр	2.7	2.1	2.6	1.6	2.5	2.7	3.6	1.6	1.6	1.2
Сэлэнгэ	34.8	37.7	36.5	30.5	29.4	29.2	21.8	23.7	16.4	11.7
Дорноговь	18.9	19.8	18.1	19.7	18.5	20.2	21.5	18.4	15.5	9.1
Дархан-Уул	38.9	35.0	32.0	36.7	28.2	29.7	21.1	19.4	16.7	12.8
Өмнөговь	2.6	1.9	2.1	2.9	2.6	2.4	1.9	2.8	2.4	1.5
Дундговь	1.8	2.6	3.0	1.8	3.3	4.2	3.4	3.1	2.8	1.9
Зүүн бүс	18.7	17.0	13.7	18.3	14.2	12.5	13.3	14.2	11.3	7.6
Дорнод	19.6	21.4	16.4	20.4	15.4	15.6	15.5	11.9	9.9	6.3
Сүхбаатар	15.0	16.5	10.9	13.9	13.3	10.9	10.3	13.9	10.7	7.9
Хэнтий	20.6	12.8	13.1	19.7	13.6	10.4	13.4	16.8	13.3	8.9
Улаанбаатар	18.6	19.1	19.8	19.1	18.1	16.2	14.5	14.5	13.9	9.6

6.3 ГЭДЭСНИЙ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилийн дунджаар гэдэсний халдварт өвчний нийт 7028 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 23 байна. Сүүлийн 10 жилийн дунджаар гэдэсний халдварын дийлэнх хувийг цусан суулга, гар хөл амны өвчин, вирүст хепатит А-ын тохиолдол эзэлж байна.

2021 онд бүртгэгдсэн 1063 тохиолдлыг сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 5965 тохиолдлоор буурсан байна.

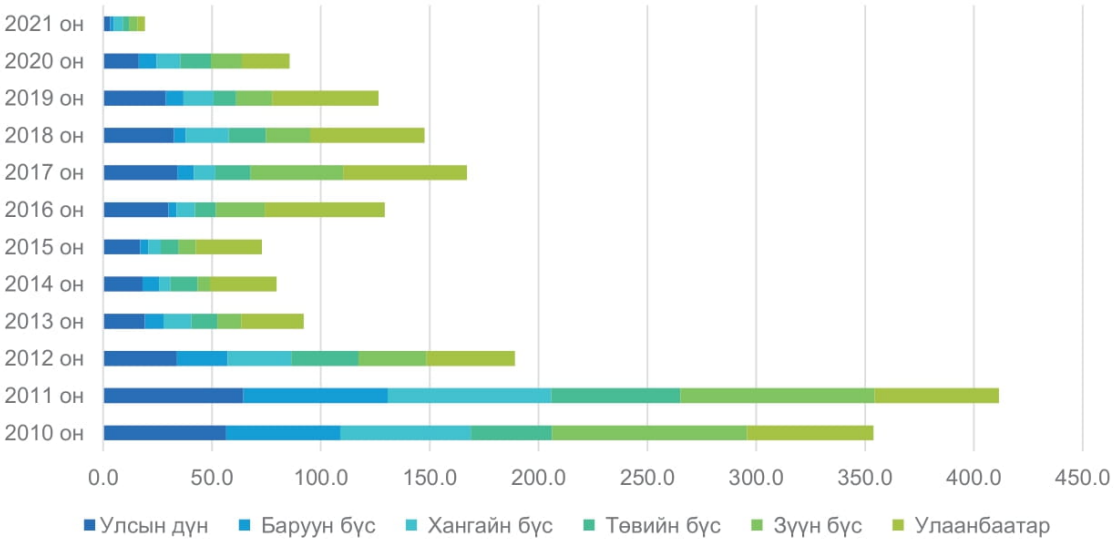
Зураг 6. 11 Гэдэсний халдварт өвчин, 2010-2021 он

Улсын хэмжээнд 2021 онд гэдэсний халдварын 6 төрлийн (цусан суулга, хүнсний гаралтай бактерт хордлого, сальмонеллёзын халдвар, суулгалт халдвар, гар, хөл, амны өвчин, цочмог гепатит А) халдварт өвчний нийт 1063 тохиолдол 10000 хүн ам тутамд (3.3-оор) өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4202 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Гэдэсний халдварт өвчин нийт халдварт өвчний дотор 7.2 хувийг эзэлж байна. Улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэдэсний халдварын 68.9 хувь нь цусан суулга, 10.2 хувь бактерийн гаралтай хоолны хордлого, 3.8 хувь нь сальмонеллёз, 2.6 хувь нь суулгалт халдвар, 12.9 хувь гар хөл амны өвчин, 1.7 цочмог гепатит А тус тус эзэлж байна.

Зураг 6. 12 Гэдэсний халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он

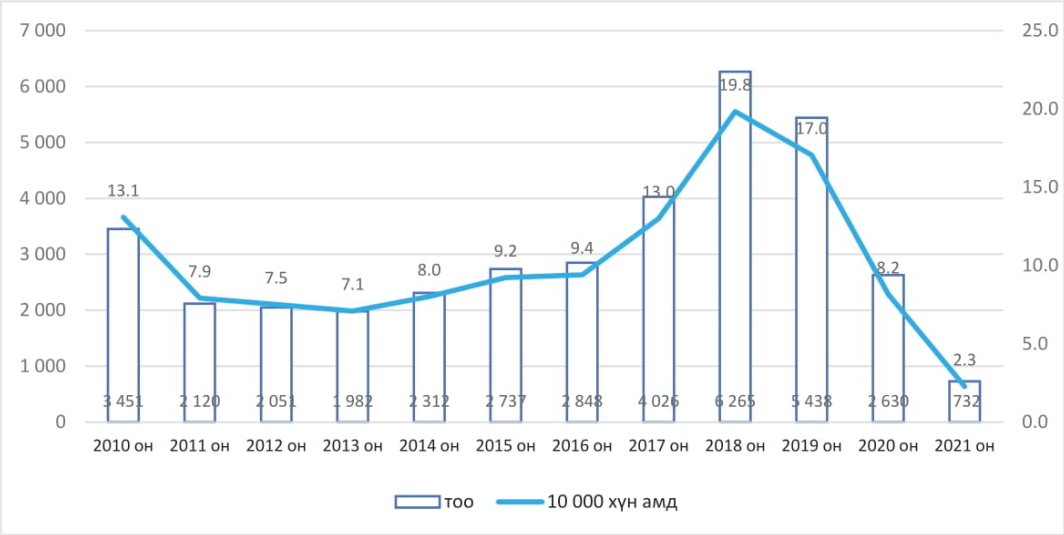
Хүснэгт 6. 4 Гэдэсний халдварт өвчнүүд, байршлаар, 10 000 хүн амд

Аймаг, бүс	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Улсын дүн	33.9	19.2	18.0	17.0	30.0	34.1	32.4	28.8	16.3	3.2
Баруун бүс	23.3	8.5	7.6	3.6	3.8	7.5	5.5	8.1	8.2	1.7
Завхан	29.3	5.6	4.1	0.6	2.2	1.3	2.9	6.5	18.6	1.9
Говь-Алтай	24.7	8.3	16.8	1.8	4.4	31.4	6.6	4.3	0.7	2.7
Баян-Өлгий	10.2	17.2	15.1	1.9	3.6	1.8	11.6	21.4	7.6	2.9
Ховд	23.6	5.7	2.2	2.3	4.2	3.7	3.1	1.4	0.8	0.1
Увс	26.4	7.6	3.7	10.9	5.1	7.4	5.2	8.0	8.5	1.5
Хангайн бүс	29.2	12.8	5.4	5.8	8.3	10.0	19.8	13.8	10.8	4.0
Орхон	29.2	13.4	9.2	14.5	10.1	11.9	35.9	28.1	9.8	9.2
Өвөрхангай	49.2	16.2	4.5	4.1	12.2	21.8	41.5	17.4	13.1	0.2
Булган	38.5	9.3	1.2	0.2	8.6	3.9	10.2	19.2	13.5	1.6
Баянхонгор	12.3	3.9	3.4	4.9	6.5	5.0	11.1	6.9	9.7	5.2
Архангай	30.7	14.5	7.3	3.8	5.7	6.3	7.8	8.8	9.7	4.1
Хөвсгөл	23.3	17.2	4.8	5.6	8.0	10.8	15.4	8.4	10.4	3.1
Төвийн бүс	30.8	11.9	12.3	8.3	9.6	16.1	17.1	10.5	14.2	2.9
Төв	112.0	62.5	22.2	96.3	74.6	89.1	92.3	39.7	41.7	16.0
Говьсүмбэр	3.8	1.8	1.7	0.4	1.5	2.0	6.1	0.6	0.0	0.2
Сэлэнгэ	53.9	23.2	4.4	3.8	5.1	6.7	8.0	7.0	10.2	0.7
Дорноговь	33.4	15.0	19.6	18.1	5.6	27.6	15.2	10.3	45.1	4.2
Дархан-Уул	41.8	15.5	43.3	1.7	13.0	17.2	48.2	24.0	35.4	2.2
Өмнөговь	32.1	12.1	13.7	6.2	11.5	22.2	9.5	17.2	6.6	6.2
Дундговь	19.7	2.0	1.8	6.5	7.2	11.5	9.4	0.9	4.7	1.2
Зүүн бүс	31.3	11.0	5.8	7.8	22.4	42.5	20.2	16.5	14.2	3.9
Дорнод	29.5	9.2	2.8	7.4	32.4	55.1	37.3	23.9	22.8	5.8
Сүхбаатар	22.9	10.3	5.8	8.9	22.2	52.9	14.2	19.3	13.1	5.1
Хэнтий	39.7	13.4	9.0	7.4	12.1	20.9	7.0	6.5	5.9	0.9
Улаанбаатар	40.6	28.7	30.6	30.3	55.2	56.8	52.6	48.9	21.9	3.3

6.3.1 ЦУСАН СУУЛГА ӨВЧИН

2021 онд цусан суулгын 732 тохиолдол бүртгэгдсэн 10 000 хүн амд 2.3 байгаа ба гэдэсний халдварт өвчний 68.9 хувийг эзэлж байна. Өмнөх онтой харьцуулахад 10 000 хүн ам тутамд 6, 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 8 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 6. 13 Цусан суулга өвчний өвчлөлийн тоо, түвшин, 2010-2021 он

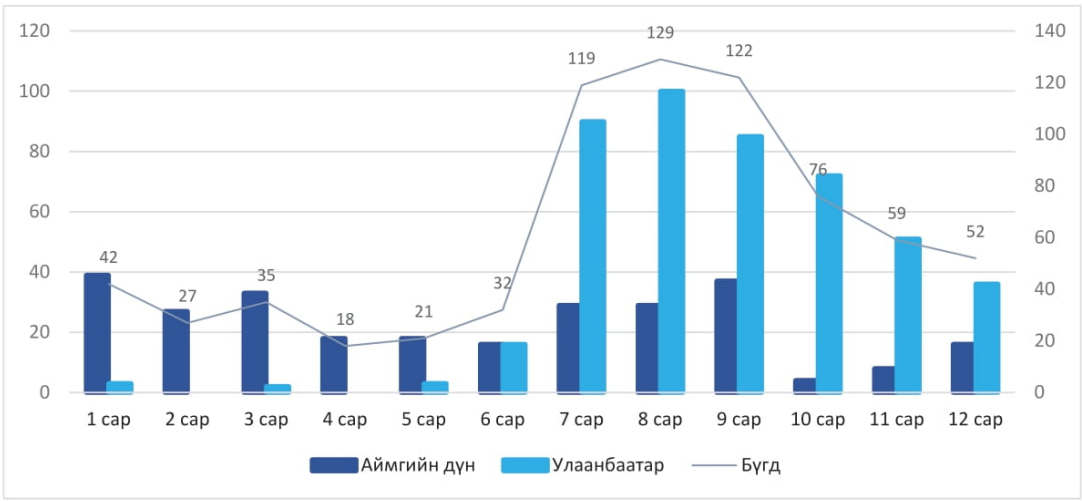

2021 онд цусан суулга өвчний 732 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 46.4 хувь нь эрэгтэй, 53.6 хувь эмэгтэй байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 55.3 хувь нь 5 хүртэлх насны, 18.4 хувь нь 5-9 насны, 5.2 хувь нь 10-14 насны хүүхдүүд эзэлж байна.

Халдварт өвчний онош тогтоогдсон байдлаас харахад 88 тохиолдлыг эмнэлзүйн шинж тэмдгээр оношилж, 536 тохиолдол нь эмнэлзүй лабораторийн шинжилгээгээр давхар баталсан байна.

Нийгмийн байдлаар нь авч үзвэл нийт өвчлөгчдийн 54.8 хувийг гэртээ байдаг хүүхдүүд, 18.4 хувийг сургуулийн сурагчид, 7.1 хувийг цэцэрлэгийн хүүхдүүд эзэлж байгаа дийлэнх хувийг эзэлж байна.

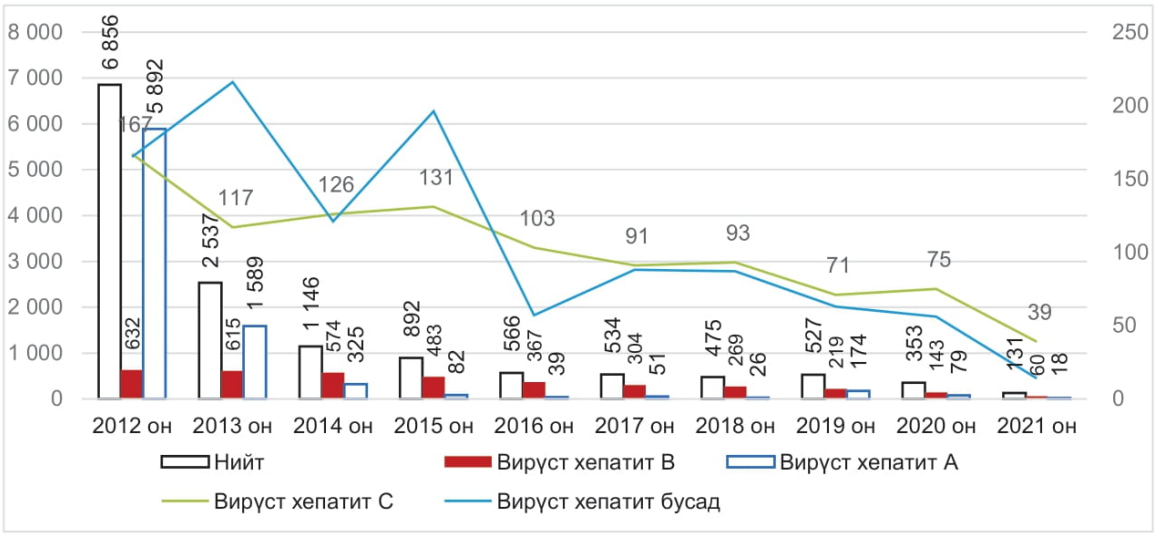
Зураг 6. 14 Цусан суулга өвчний тохиолдол, сараар, 2021 он

6.3.2 ВИРҮСТ ХЕПАТИТ

Улсын хэмжээнд 2021 оны байдлаар гепатитийн вирүсийн цочмог халдварын 131 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 0.4 байна. Өнгөрсөн онд бүртгэгдсэн өвчлөлтэй харьцуулахад 222 тохиолдол буюу 10000 хүн амд 0.5-оор буурсан байна.

Зураг 6. 15 Вирүст гепатитын бүртгэгдсэн тохиолдол, төрлөөр, 2010-2021 он

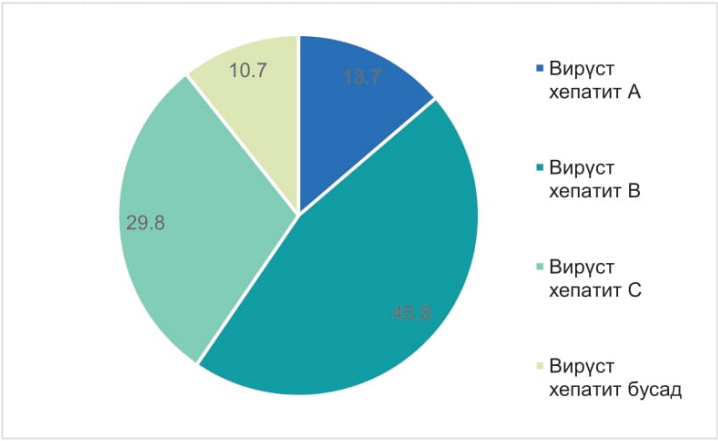

Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилд бүртгэгдсэн гепатитийн вирүсийн цочмог халдвар нь 2011 онд хамгийн их буюу 10000 хүн ам тутамд 52.8 ногдож, 2012 оноос өвчлөл тууштай буурч байна.

Гепатитийн вирүсийн цочмог халдварын хөдлөл зүй нь 2010 оны 12 дугаар сар, 2011 оны 11 дүгээр саруудад өвчлөл хамгийн их, оргил үедээ хүрч, 2012 оны 12 сараас өвчлөл тууштай буурч байна.

2021 оны байдлаар нийт гепатитийн вирүст халдварын 13.7 хувийг гепатитийн А вирүсийн халдвар, 45.8 хувийг гепатитийн В вирүсийн халдвар, 29.8 хувийг гепатитийн С вирүсийн халдвар, 10.7 хувийг гепатитийн бусад вирүсийн халдвар тус тус эзэлж байна.

Зураг 6. 16 Вирүст гепатитын бүтэц, 2021 он

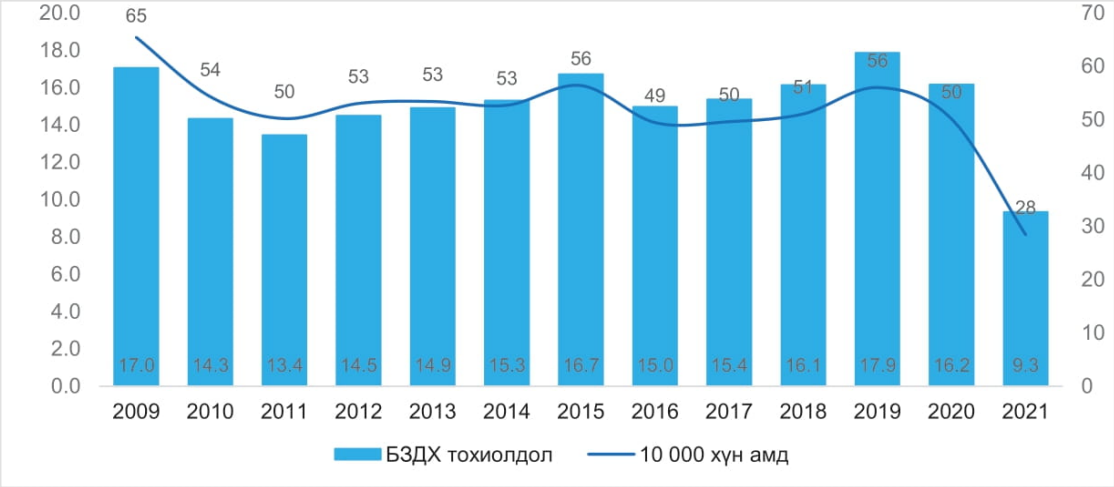
2021 онд бүртгэгдсэн тохиолдлын 55.0 хувь нь эрэгтэй, 45.0 хувь эмэгтэй байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 35.1 хувь нь 20-29 насны, 33.6 хувь нь 30-39 насныхан эзэлж байна.

Нийгмийн байдлаар нь авч үзвэл нийт өвчлөгчдийн 12.2 хувийг ажил эрхэлдэг, 13.0 хувийг ажил эрхэлдэггүй, 9.2 хувийг малчин, 4.6 хувийг оюутнууд байгаа дийлэнх хувийг эзэлж байна.

6.4 БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Бэлгийн замаар дамжих халдварын тохиолдол сүүлийн 10 жилийн дунджаар 15121 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд харьцуулахад 50 байгаа ба 2021 оны байдлаар нийт 9324 тохиолдол бүртгэгдсэн нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 5797 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд тутамд 21.6-оор бага, өмнөх онтой харьцуулахад 6833 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 21.7-оор тус тус бага байна.

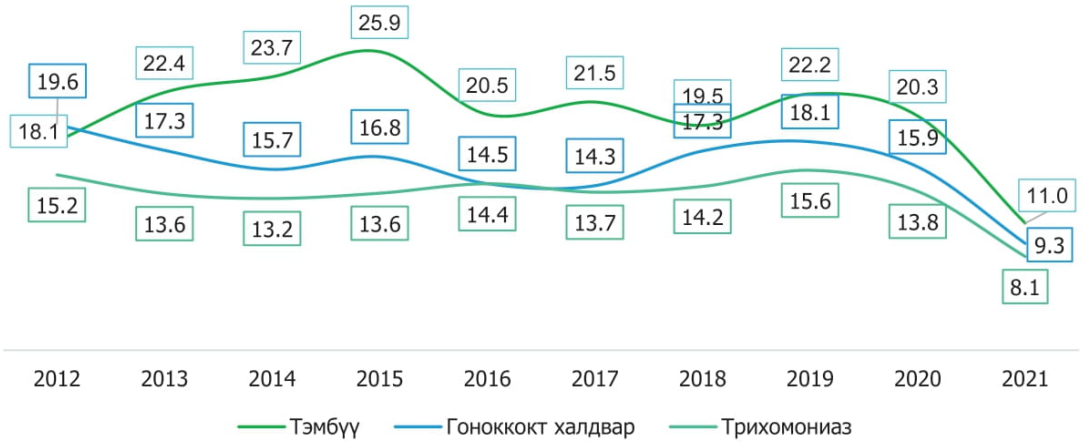
Зураг 6. 17 Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин, 2010- 2021 он

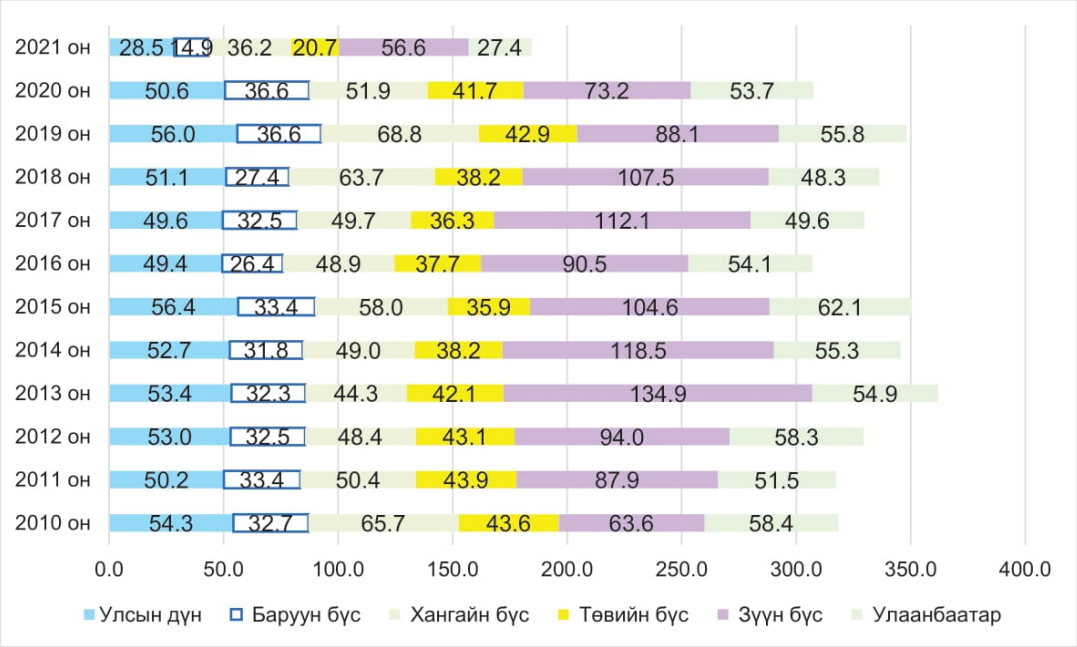
6.4.1 ЗОНХИЛОН ТОХИОЛДОХ БЭЛГИЙН ЗАМААР ДАМЖИХ ХАЛДВАР

Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдвараас тэмбүүгийн халдварын тохиолдол сүүлийн 10 жилийн дунджаар 6206 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд харьцуулахад 21 байна. 2021 онд тэмбүүгийн халдварын 3617 тохиолдол бүртгэгдсэн нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 2589, өмнөх оноос 2938 тохиолдлоор буурсан ба 10 000 хүн амд тутамд тэмбүүгийн халдварын тохиолдол сүүлийн 10 жилийн дунджаас 10, гонококкт халдвар 7, трихомониаз 5 тохиолдлоор тус тус буурсан байна.

Зураг 6. 18 Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, өвчний төрлөөр, 2010-2021 он

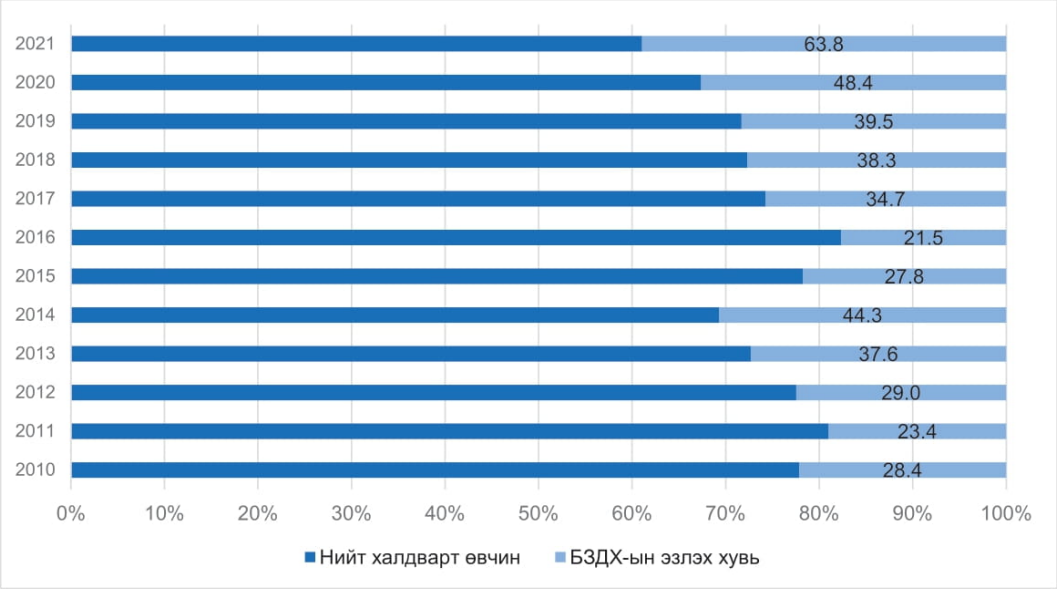

Зураг 6. 19 Бэлгийн замаар дамжих халдвар, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2010-2021 он

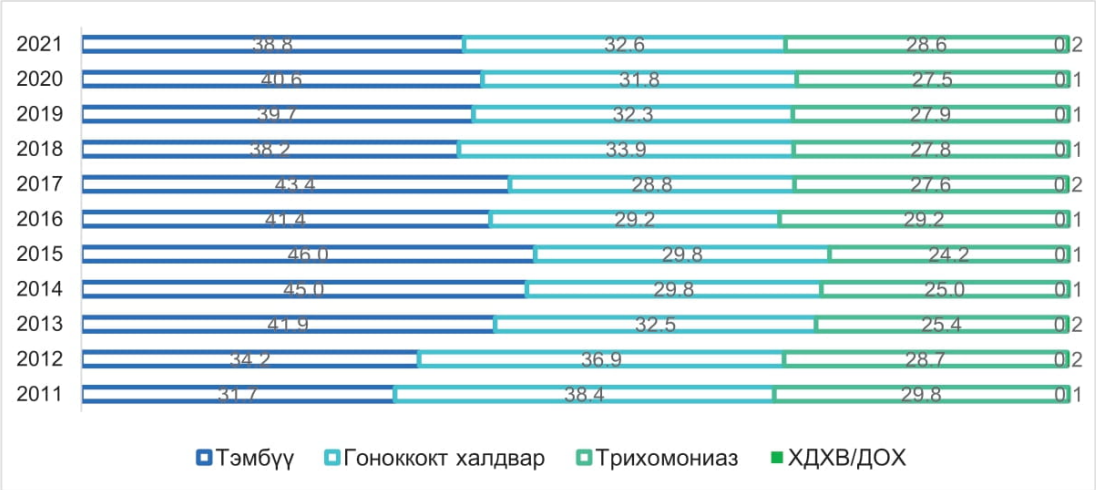
Сүүлийн 10 жилийн дунджаар нийт халдварт өвчинд (Коронавирусын халдвар (КОВИД-19)-аас бусад) бэлгийн замаар дамжих халдвар 34.5 хувь байгаа ба 2021 онд бэлгийн замаар дамжих халдварын эзлэх хувь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 29.3 пунктээр, өмнөх оноос 15.4 пунктээр тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 6. 20 Нийт халдварт өвчинд бэлгийн замын халдварт өвчний эзлэх хувь, 2010-2021 он

Бэлгийн замын халдварт өвчнийг төрлөөр, сүүлийн 10 жилийн байдлаар харвал 2011-2012 онд гоноккокт халдвар нийт бэлгийн замаар дамжих халдварын 36.9-38.4 хувийг эзэлж тэргүүлдэг байсан бол 2013-2021 онд тэмбүү өвчний тохиолдол 38.8-46.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг 6. 21 Бэлгийн замын халдварт өвчин, төрлөөр, дүнд эзлэх хувиар, 2011-2021 он

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар төрөлхийн тэмбүүгийн 19 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 14 тохиолдлоор буурсан байна. Аймгуудад 8 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт тохиолдлын 42.1 хувийг эзэлж байна.

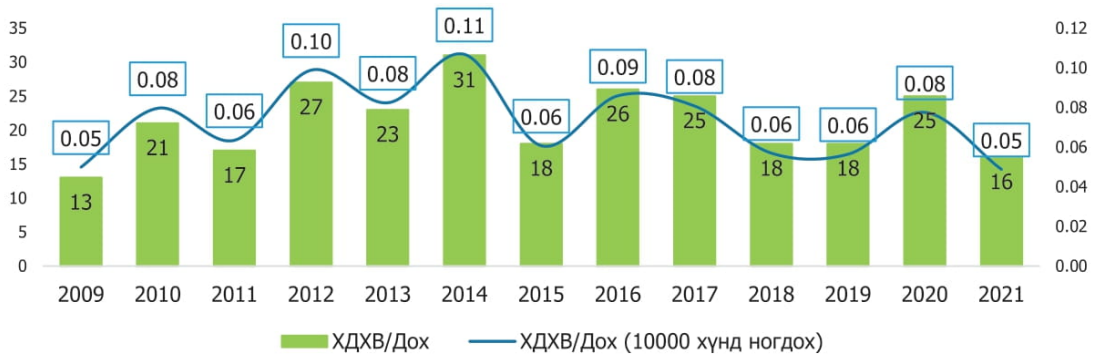
Орон нутгаас Дундговь, Сүхбаатар, Хэнтий, Төв, Дорнод аймгуудад тус бүр 1, Орхон аймагт 3 тохиолдол болон Улаанбаатар хотод 11 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

6.4.2 ХДХВ/ДОХ-ЫН ХАЛДВАР

Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчнүүд дунд хүний дархлал хомсдлын вирүс (ХДХВ/ ДОХ) нь анх 1981 онд бүртгэгдсэнээс хойш дэлхий нийтийг хамарсан халдварт өвчин болоод байгаа бөгөөд эпидемик халдвар болсноосоо хойш 75 сая хүн ХДХВ-ын халдвар авч, 32 сая хүн нас барсан байна.

Монгол Улсын нийт хүн амын дунд Хүний дархлал хомсдолын вирүсийн халдварын тархалтын түвшин 0.1 хувиас бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд 5.0 хувиас бага байгаа нь нийт хүн амын дунд бага, эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд төвлөрсөн тархалттай орны тоонд орж байна. 1992 онд Монгол Улсад ХДХВ/ДОХ-ын анхны тохиолдол бүртгэгдсэнээс хойш 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар ХДХВ/ДОХ-ын нийт 327 тохиолдол бүртгэгдэж, үүнээс 16 тохиолдол нь 2021 онд шинээр бүртгэгдсэн байна. Бүртгэгдсэн 327 тохиолдлын 50 нь нас барсан байна.

Зураг 6. 22 ХДХВ/ДОХ-ын халдварын тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2009-2021 он

6.5 ЗООНОЗЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Сүүлийн 10 жилийн дунджаар зоонозын халдварт өвчний 417 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт тохиолдлын 48.7%-ийг хачигаар дамжих халдварт өвчин эзэлж байна. Сүүлийн жилүүдэд тарваган тахал, боом, галзуугийн халдварын намжмал голомтын идэвх сэргэж, хачигаар дамжих халдвар нэмэгдэж, хумхаа, корона, эбола, зика, денге чичрэг зэрэг өвчин бусад улсаас зөөвөрлөгдөн орж ирэх эрсдэл өндөр байна.

Боомын хүний өвчлөлийн тохиолдол сүүлийн жилүүдэд буурч, жилд 1-2 тохиолдол бүртгэгдэж байгаа бол хумхаа, денгийн хүний өвчлөлийн зөөвөрлөгдөн ирсэн тохиолдлууд бүртгэгдэж байна.

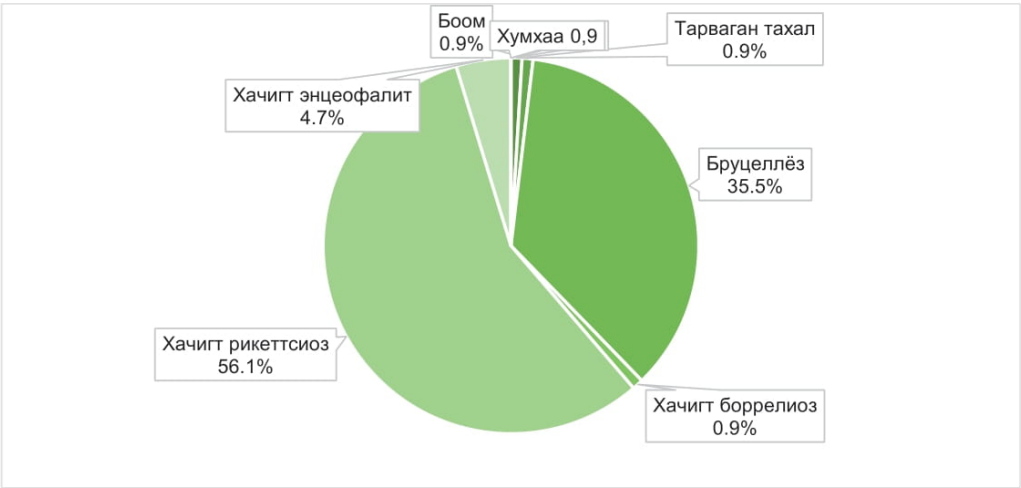
Улсын хэмжээнд 2021 онд зоонозын халдварт өвчний 107 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 0.3 байгаа ба сүүлийн 10 жилийн дунджаас 310 тохиолдол буюу 10 000 хүн ам тутамд 0.6-оор буурсан байна.

Зураг 6. 23 Зоонозын халдварт өвчний тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2010-2021 он

2021 онд бүртгэгдсэн зоонозын халдварт өвчний 56.1 хувь нь хачигт риккетсиоз, 35.5 хувь нь бруцеллез, 4.7 хувь нь хачигт энцефалит, хачигт боррелиоз, боом, тарваган тахал, хумхаа тус тус 0.9 хувийг эзэлж байна.

Зураг 6. 24 Зоонозын халдварт өвчний бүтэц, 2021 он

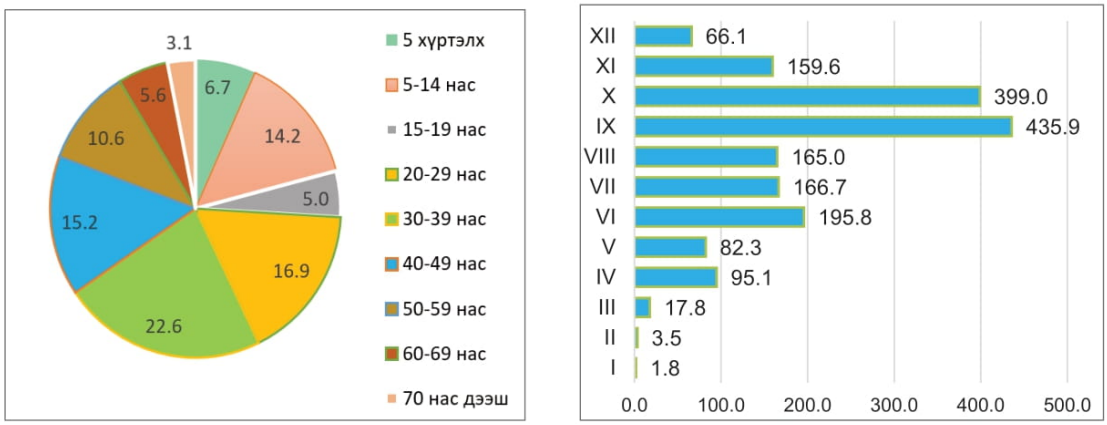

6.6 КОРОНАВИРҮСТ ХАЛДВАР (КОВИД-19)

2021 онд Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын өвчлөлийн 587.2 мянган тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд харьцуулахад 1788.6 байгаа ба 10 000 эрэгтэй хүн амд 1623.1, 10 000 эмэгтэй хүн амд 1949.4 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

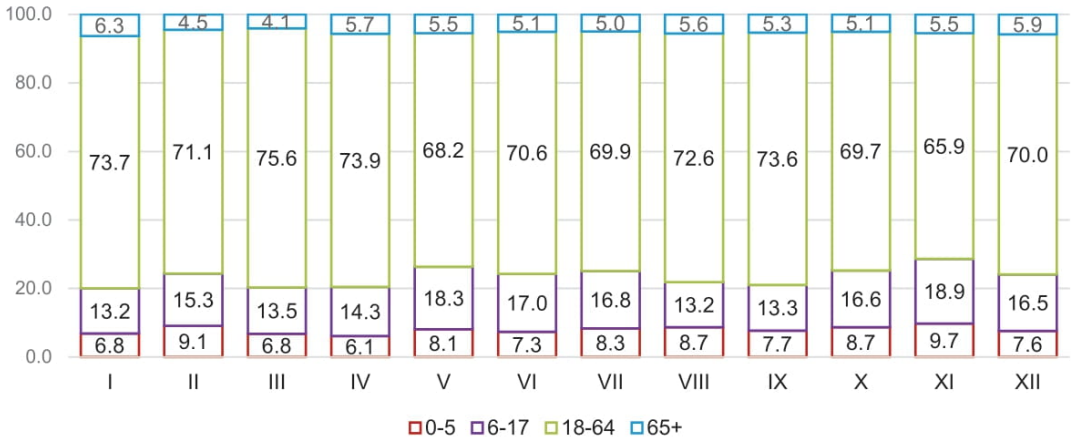
2021 онд бүртгэгдсэн Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын тохиолдлын 44.7 хувь нь эрэгтэйчүүд, 55.3 хувь нь эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 5 хүртэлх насны хүүхэд 6.7 хувь, 5-14 насны 14.2 хувь, 15-19 насны 5.0 хувь, 20-59 насныхан 65.3 хувь, 60-аас дээш насныхан 8.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 6. 25 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)- ын тохиолдол насны ангиллаар, 10 000 хүн амд, сараар, 2021 он

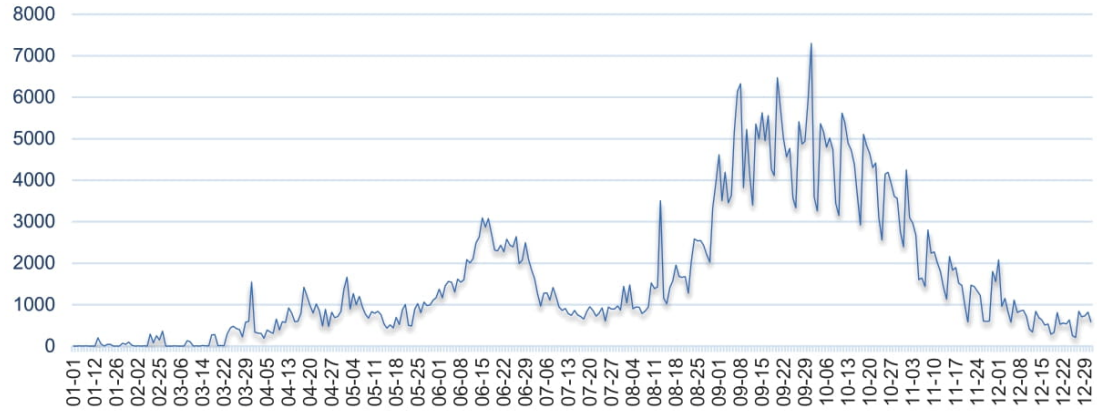
2021 онд бүртгэгдсэн Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын тохиолдлын тоо 9 дүгээр сард хамгийн өндөр буюу 10 000 хүн амд ногдох өвчлөлийн тохиолдол 435.9 байсан ба 10 дугаар сард 399, 6 дугаар сард 195.8, 7 дугаар сард 166.7 тохиолдол байгаа хамгийн өндөр бүртгэгдсэн байна.

Зураг 6. 26 Коронавирүст халдвар, насны бүлэг, сарын дүнд эзлэх хувиар, 2021 он, сараар

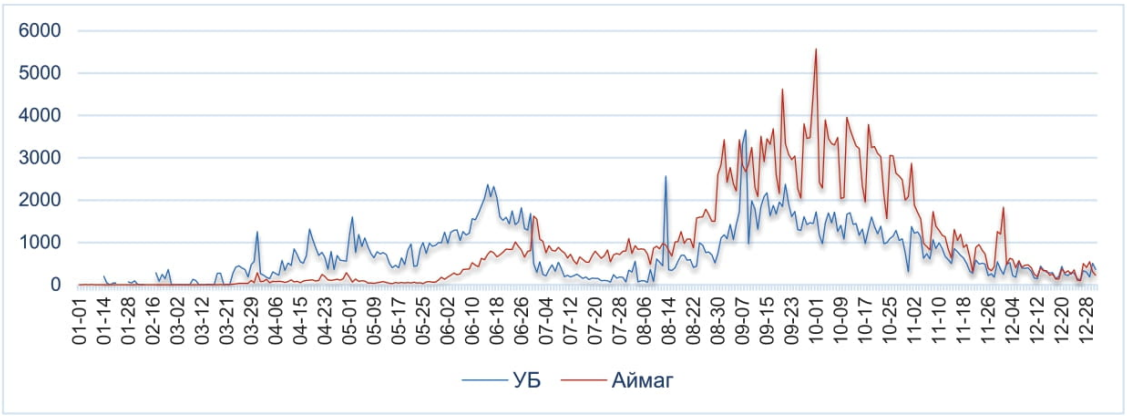
Бүртгэгдсэн өвчлөлийн тохиолдлыг өдрөөр зураг 6.27-т харуулав. Өдөрт дунджаар 3302 тохиолдол бүртгэгдсэнээс хамгийн олон тохиолдол нь 7300, хамгийн бага бүртгэгдсэн тохиолдол нь 1 тохиолдол байна.

Зураг 6. 27 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), нийт, 2021 он, өдрөөр

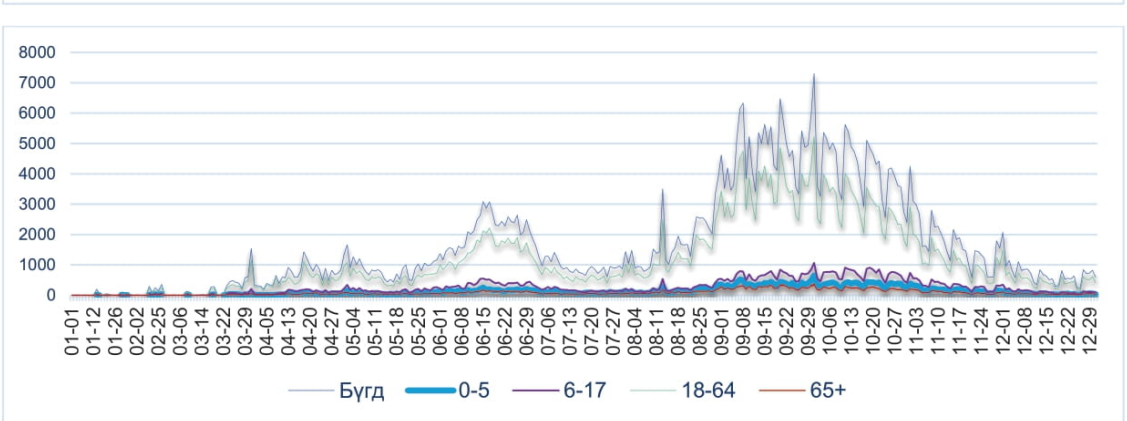

Амбулаторид бүртгэгдсэн тохиолдлыг байршлаар харуулбал, өдөрт дунджаар Улаанбаатар хотод 1490, орон нутагт 1870 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Улаанбаатар хотод 9 дүгээр сарын эхний 7 хоногт хамгийн өндөр тохиолдлууд бүртгэгдсэн ба мөн 6 дугаар сарын 2,3 дахь 7 хоногт дэгдэлтийн тоо хамгийн өндөр буюу өдөрт 3670 тохиолдол байна. Орон нутагт 9-р сарын сүүлийн 7 хоног, 10 дугаар сарын эхний 7 хоногт хамгийн өндөр тохиолдол бүртгэгдэж, өдрийн хамгийн олон тохиолдол нь 5580 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Зураг 6. 28 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), байршил, 2021 он, өдрөөр

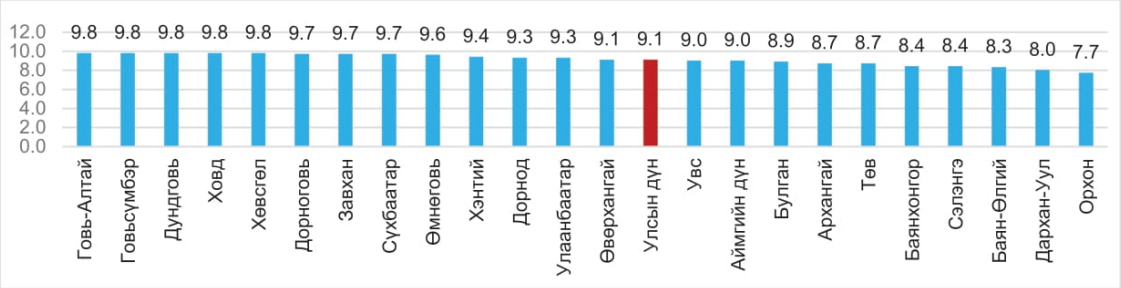
Зураг 6. 29 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19), насны бүлгээр, 2021 он, өдрөөр

2021 онд Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын улмаас 302.4 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн нь нийт хэвтэн эмчлүүлэгдийн 32.3 хувийг эзэлж байна. Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 40.4 хувь нь эрэгтэй, 59.6 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба насны ангиллаар авч үзвэл 5 хүртэлх насны хүүхэд 7.1 хувь, 5-14 насны 9.5 хувь, 15-19 насны 3.9 хувь, 20-59 насныхан 64.3 хувь, 60-аас дээш насныхан 15.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн дундаж ор хоног 9.1 байгаа бусад шалтгаанаар хэвтэн эмчлүүлсэн улсын дундаж үзүүлэлттэй харьцуулахад 1.8 хоногоор илүү байна.

Зураг 6. 30 Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-аар хэвтэн эмчлүүлэгчдийн дундаж ор хоног, аймгаар, 2021 он

Зураг 6. 31 Эрчимт эмчилгээний тасагт хэвтэн эмчлүүлсэн хүний тоо, өдрөөр, 2021 он

Зураг 6. 32 Эрчимт эмчилгээний тасагт уушгины хатгаагаар эмчлүүлсэн хүний тоо, өдрөөр, 2021 он

БҮЛЭГ 7.

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

БҮЛЭГ 7. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

Зүрх судасны өвчин, хорт хавдар, чихрийн шижин, амьсгалын замын архаг өвчин 30-70 насныханд эрт нас барах эрсдэл 16.2%-тай байна. Хэдийгээр ихэнх улс орнуудад сүүлийн 2 жилд ахиц гарч дэлхийн түвшингээс доогуур байгаа ч 2030 онд гуравны нэгийг бууруулах зорилт тавиад байна.

ТХЗ-ын шалгуур үзүүлэлтүүдээр харахад Номхон далайн бүс нутагт холимог дүр зураг харагдаж байна.

Тамхины хэрэглээний тархалт бүсийн улс орнуудад буурч харин архины хэрэглээ тал хувьд нь нэмэгдсэн байна. Хүүхдийн жингийн илүүдэл ихэнх улс орнуудад нэмэгдэж байгаа нь ХБӨ-ны өндөр эрсдэл ялангуяа насанд хүрэгчдийн хоолны дэглэмтэй холбоотой байгаа нь нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой асуудал болохоор байна.

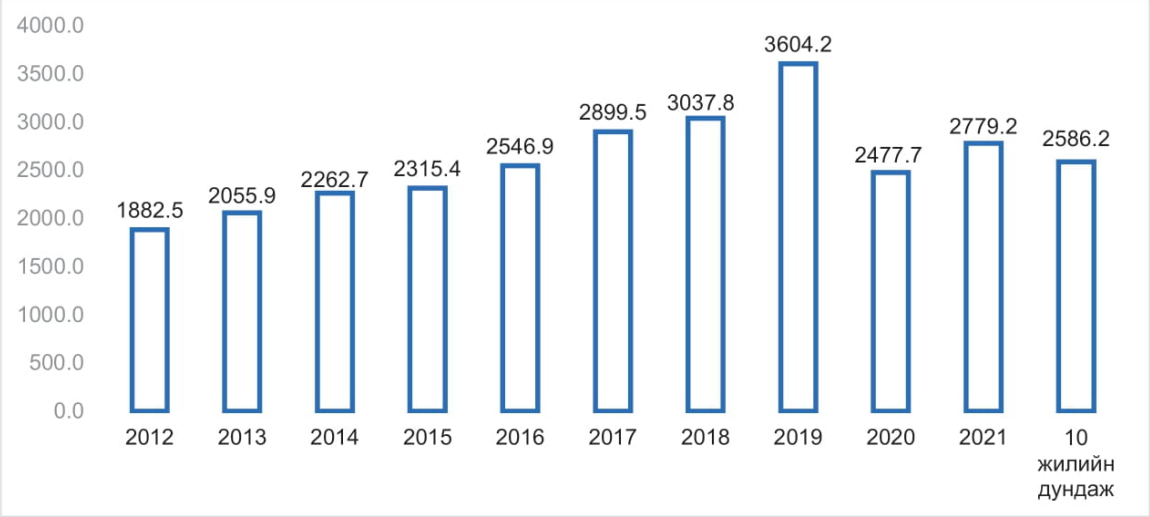
ТХЗ-ын өгөгдлүүд нь тэгш бус байдал, хамгийн их өртсөн эмзэг бүлгийг олж авахад улс хоорондын болон дотоодын аль алинд нь хангалтгүй байдаг. Гэсэн хэдий ч өгөгдөл нь хүйсийн ялгааг илтгэдэг бөгөөд эрчүүд илүү их магадлалтайг харуулж байна. Тухайлбал ХБӨ-өөр эрт нас барах, амиа хорлох, архи, тамхины хэрэглээ өндөр байх зэрэг юм.

Бүс нутгийн хэмжээнд замын хөдөлгөөний нас баралт 2013 онд 100 000 хүн амд 17.3 байсан бол 2016 онд 16.9 болж буурсан хэдий ч ТХЗ-ыг хэрэгжүүлэхэд хоцорч байна. Эмэгтэйчүүдийн 5-26%, хүүхдүүдийн бараг тал хувь нь ямар нэгэн хүчирхийлэлд өртсөн байна. Мэдээлэл цуглуулах системийг хөгжүүлэх нь энэ асуудлыг ойлгох, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авахад чухал үүрэг гүйцэтгэнэ.

Монгол Улсад 2016-2019 онуудад бүртгэгдсэн нийт тохиолдлын 62.1 хувийг эрэгтэйчүүд эзэлж байна. Осол гэмтлийн шалтгаант 10 шинэ тохиолдол тутамд 6 эрэгтэй, 4 эмэгтэй байжээ. Насны хувьд 5 хүртэлх нас, 25-29 насанд тохиолдлын түвшин өндөр байна.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын тооцоолсноор орчноос хамааралтай халдварт бус өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаанд цус харвалт, зүрхний шигдээс, санамсаргүй осол гэмтэл, хавдар, амьсгалын замын архаг өвчин, астма, амьсгалын дээд замын цочмог өвчлөл, нярайн өвчин, санаатай осол гэмтэл зэрэг өвчнүүдийг оруулсан байна.

Зураг 7. 1 Хүн амын өвчлөлийн тохиолдол, мянган хүн

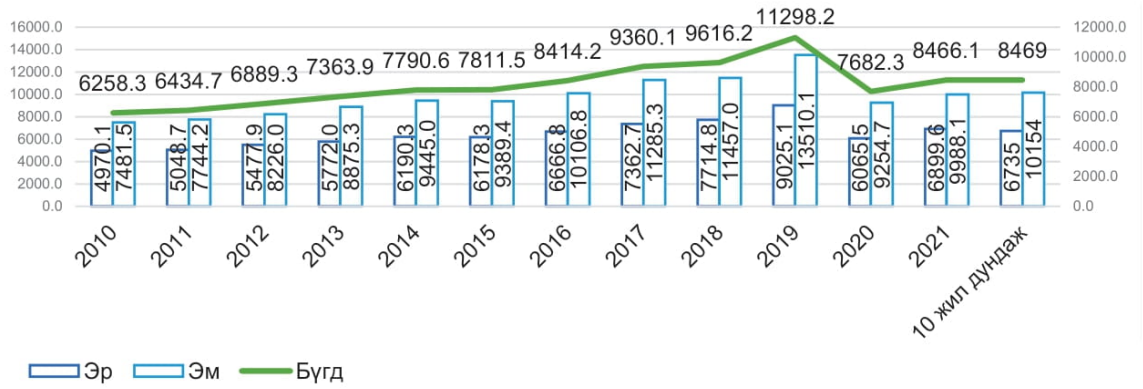
2021 онд улсын хэмжээнд хүн амын өвчлөлийн тохиолдол 2.7 саяд (давхардсан тоогоор) хүрч, 2012 оноос 896.7 мянгаар, өмнөх оноос 301.5 мянгаар тус тус нэмэгдсэн байна.

7.1. ХҮН АМЫН АМБУЛАТОРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Хүн амын амбулаторид бүртгэгдсэн нийт өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаар 10 000 хүн ам тутамд 8469 байгаа ба 10 000 эрэгтэй хүн амд 6735, эмэгтэй хүн амд 10154 байна.

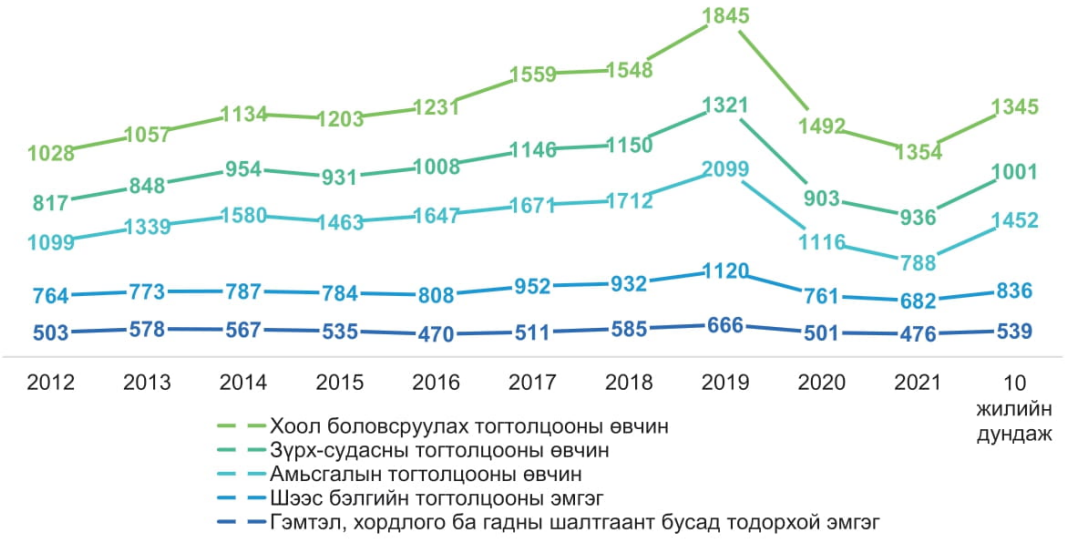
2021 оны байдлаар 10 000 хүн ам тутамд бүртгэгдсэн амбулаторийн өвчлөл 8466 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3 тохиолдлоор бага байгаа хэдий ч өмнөх онтой харьцуулахад 784 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна. 10 000 эрэгтэй хүн амд ногдох өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаас 164, өмнөх онтой харьцуулахад 834 тохиолдлоор нэмэгдсэн бол 10 000 эмэгтэй хүн амд ногдох өвчлөл сүүлийн 10 жилийн дунджаас 166 тохиолдлоор буурч, өмнөх онтой харьцуулахад 733 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Зураг 7. 2 Амбулаторт бүртгэгдсэн хүн амын нийт өвчлөл, 10 000 хүн амд, хүйсээр, 2010-2021 он

2021 оны байдлаар 10000 хүн амд, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1354.2, зүрх-судасны тогтолцооны өвчин 936.5, амьсгалын тогтолцооны өвчин 788.4, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин 682.3, гэмтэл, хордлого ба бусад гадны шалтгаант өвчин 475.8 ногдож байгаа бөгөөд 2020 онтой харьцуулахад зүрх-судасны тогтолцооны өвчлөл 33-оор нэмэгдэж, бусад өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаанууд 26-327-оор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7. 3 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2012-2021 он

Хүснэгт 7. 1 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, байршлаар, дүнд эзлэх хувиар, сонгосон онуудаар

Улсын дүн	2012 он	2015 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	16.6	19.1	17.8	18.6	13.8	9.3
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	15.5	15.7	16.1	16.3	17.8	16.0
Зүрх, судасны тогтолцооны өвчин	11.5	12.2	12.0	11.7	12.3	11.1
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	12.3	10.2	9.7	9.9	10.6	8.1
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	6.0	6.2	6.5	6.6	7.4	5.3
Бусад	38.1	36.5	37.9	36.9	38.1	50.3
Улаанбаатар	**2012 он**	**2015 он**	**2018 он**	**2019 он**	**2020 он**	**2021 он**
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	13.5	17.2	14.3	15.2	10.7	7.9
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	14.0	13.6	14.4	14.9	16.7	15.0
Зүрх, судасны тогтолцооны өвчин	11.1	10.6	10.0	10.4	10.6	9.8
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	9.5	8.9	8.7	9.3	9.8	7.4
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант	12.2	10.3	9.4	9.1	8.7	9.1
Бусад	39.6	39.4	43.2	41.2	43.5	50.8

2021 онд хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааныг байршлаар авч үзвэл хотод, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, зүрх судасны тогтолцооны өвчин, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг тэргүүлж, хөдөөд хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, зүрх судасны тогтолцооны өвчин, амьсгалын тогтолцооны өвчин, тэргүүлэх 3 шалтгаанд орж байна.

Тухайлбал 10000 хүн амд ногдох хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин хотод 1362, хөдөөд 1347, зүрх судасны тогтолцооны өвчин хотод 890, хөдөөд 976, амьсгалын тогтолцооны өвчин хотод 714, хөдөөд 852, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин хотод 670, хөдөөд 693, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг хотод 830, хөдөөд 171 ногдож байна.

10000 эмэгтэй хүн амд ногдох амбулаторт бүртгэгдсэн өвчлөлийн түвшин эрэгтэй хүн амтай харьцуулахад 1.4 дахин их байна. Өвчлөлийн шалтгаанаар авч үзвэл эрэгтэйчүүд гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэгийн улмаас амбулаторт үзүүлж, эмчлүүлсэн өвчлөлийн түвшин эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 1.5 дахин их, бусад өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааны хувьд өвчлөлийн түвшин 1.2-2.6 дахин бага байна.

Хүн амын өвчлөлийг бүс нутгаар авч үзвэл баруун бүсэд хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1879, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 1135, амьсгалын тогтолцооны өвчин 863, хангайн бүсэд амьсгалын тогтолцооны өвчин 751, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1105, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 1000, төвийн болон зүүн бүсэд амьсгалын тогтолцооны өвчин 893 ба 1010, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 1234 ба 1282 зүрх судасны тогтолцооны өвчин 864 ба 880 тэргүүлэх 3 шалтгаанд орж байна.

Мөн амьсгалын тогтолцооны өвчин баруун, төвийн болон зүүн бүсэд, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин баруун бүсэд, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин баруун болон хангайн бүсэд, зүрх судасны тогтолцооны өвчин хангайн болон баруун бүсэд улсын дундажтай харьцуулахад өндөр байна.

Хүснэгт 7. 2 Хүн амын амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, нас, хүйс, байршлаар, 10 000 хүн амд, 2021 он

Үзүүлэлт	Нийт өвчлөл	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	Гэмтэл, хордлого ба бусад гадны шалтгаант тодорхой эмгэг
Хүйс						
Эрэгтэй	6899.6	1030.6	695.7	721.1	375.3	579.6
Эмэгтэй	9988.1	1668.6	1170.4	853.7	980.6	375.0
Насны бүлэг						
Эрэгтэй						
20 хүртэлх	5335	953	31	1004	183	508
20-44	6162	791	394	431	323	699
45-65	10036	1488	2049	618	645	525
65 ба түүнээс дээш	16944	2186	4745	1091	1774	397
Эмэгтэй						
20 хүртэлх	5388	1111	38	946	209	337
20-44	10136	1605	662	671	1480	378
45-65	15966	2583	3105	965	1414	424
65 ба түүнээс дээш	19069	2635	5436	1050	1358	442
Байршил						
Хот	9084	1362	890	714	670	830
Хөдөө	7934	1347	976	852	693	171
Бүсээр						
Баруун	9304	1879	1135	863	896	198
Хангайн	7227	1105	1000	751	725	155
Төв	7627	1234	864	893	572	174
Зүүн	8023	1282	880	1010	511	158
Улсын дундаж	**8466**	**1354**	**936**	**788**	**682**	**476**

2021 онд Коронавируст халдвар (КОВИД-19)-ын халдварын тохиолдол хүн амын дунд цартахал хэлбэрээр тархаж хүн амын амбулаторын өвчлөлийн 21 хувийг эзэлж, 10 000 хүн ам тутамд 1788.6 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт хүн амын өвчлөлийн тохиолдол төдийлэн буураагүй ч тэргүүлэх шалтгаанууд буурсан харагдаж байна.

7.1.1.АМЬСГАЛЫН ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН

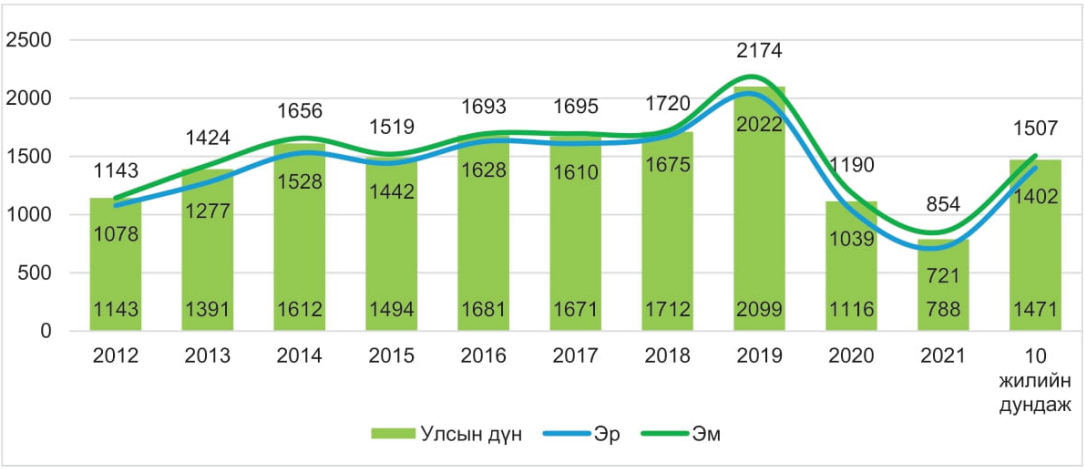
Амьсгалын тогтолцооны өвчин (10000 хүнд ногдох) 2021 онд улсын хэмжээнд 788 болж, сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 682-оор, Улаанбаатарт 714 болж, 762-оор, аймгийн түвшинд 852 болж, 614-оор тус тус буурсан байна.

Зураг 7. 4 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, 10000 хүнд амд, байршлаар, 2012-2021 он

Харин амьсгалын тогтолцооны өвчний түвшин, 2021 оны байдлаар харвал эрэгтэйчүүдийнх 721 болж, 10 жилийн дундажаас 681-оор, эмэгтэйчүүдийнх 854 болж, 10 жилийн дундажаас 653-оор тус тус буурсан байна.

Зураг 7. 5 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2012-2021 он

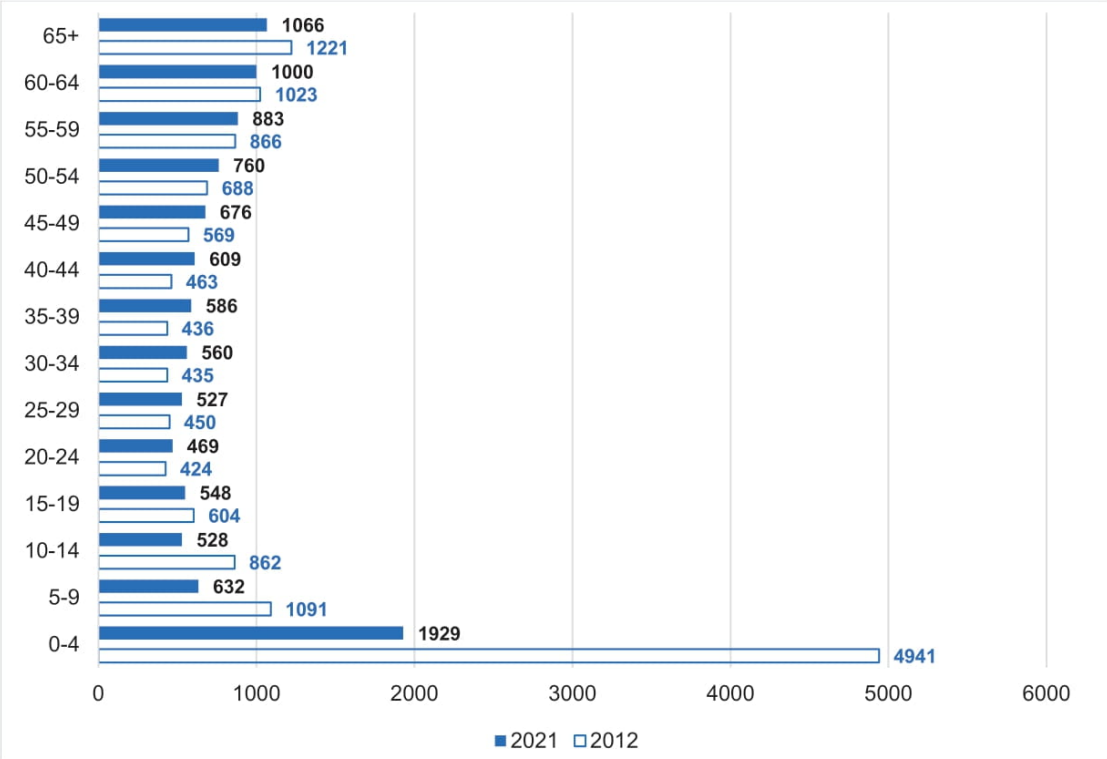
Амьсгалын тогтолцооны өвчнийг газарзүйн байршлаар нь харахад 2021 оны байдлаар 10000 хүнд ногдохоор зүүн бүсэд хамгийн өндөр байна.

Зураг 7. 6 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, бүсээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Амьсгалын тогтолцооны өвчний түвшинг 2012 онтой харьцуулахад бүх насанд нэмэгдэж, 2021 оны байдлаар, насны бүлгээр харвал 0-15 хүртэлх насны хүүхдүүдэд буурч, харин 15-аас дээш насныханд нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7. 7 Амьсгалын тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Амьсгалын тогтолцооны өвчнүүдийн бүтцийг 2021 онд амьсгалын дээд замын цочмог халдвар 28.2 хувь, хатгалгаа 6.8 хувь, томуу 6.4 хувь, цочмог бронхит 9.3 хувь, уушгины архаг бөглөрөлт өвчин 15.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

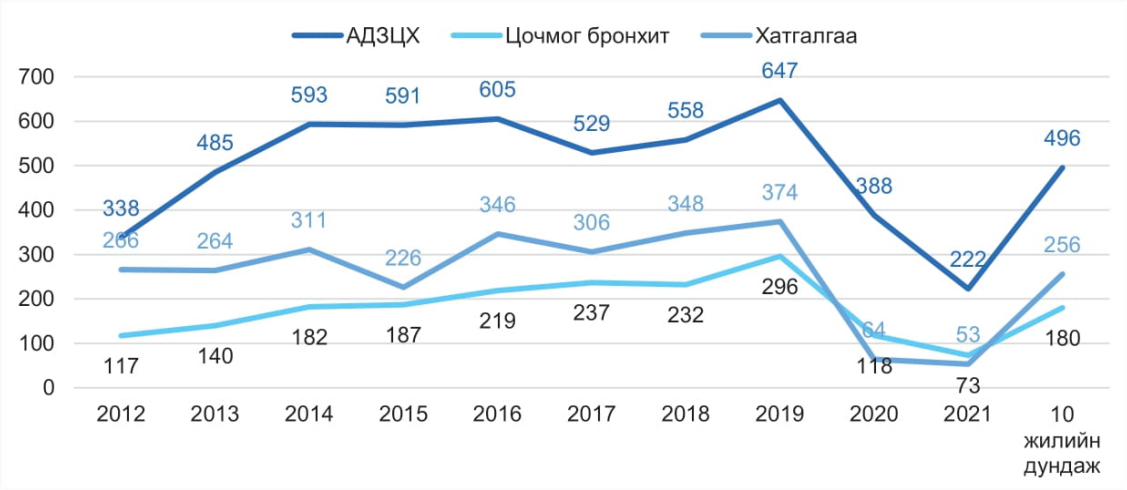
Өвчлөлийн бүтцийг хүйсээр харуулбал амьсгалын дээд замын цочмог халдвар, хатгалгаа зэрэг цочмог өвчлөлүүд эрэгтэйд илүү хувийг эзэлж байна.

Хүснэгт 7. 3 Амьсгалын тогтолцооны өвчний тэргүүлэх шалтгаан, хүйсээр, 2012, 2021 он

Тэргүүлэх өвчлөлүүд	Улс 2012			Улс 2021		
	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Амьсгалын дээд замын цочмог халдвар	29.4	29.7	29.6	30.6	26.3	28.2
Томуу	12.6	12.9	12.7	6.8	6.1	6.4
Хатгалгаа	25.1	21.6	23.3	6.9	6.7	6.8
Цочмог бронхит	11.0	9.5	10.2	10.5	8.2	9.3
Уушгины архаг бөглөрөлт өвчин	7.3	7.9	7.6	13.5	16.2	15.0
Бусад өвчин	14.5	18.3	16.5	31.8	36.5	34.4

Амьсгалын дээд замын цочмог халдварууд /цочмог назофарингит, цочмог синүсит, цочмог фарингит, цочмог тонзиллит, цочмог ларингит ба трахеит, бусад амьсгалын дээд замын цочмог халдваруудыг оруулав/-ыг 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 273-оор, хатгалгаа өвчин 202-оор, цочмог бронхит 107-оор тус тус буурчээ.

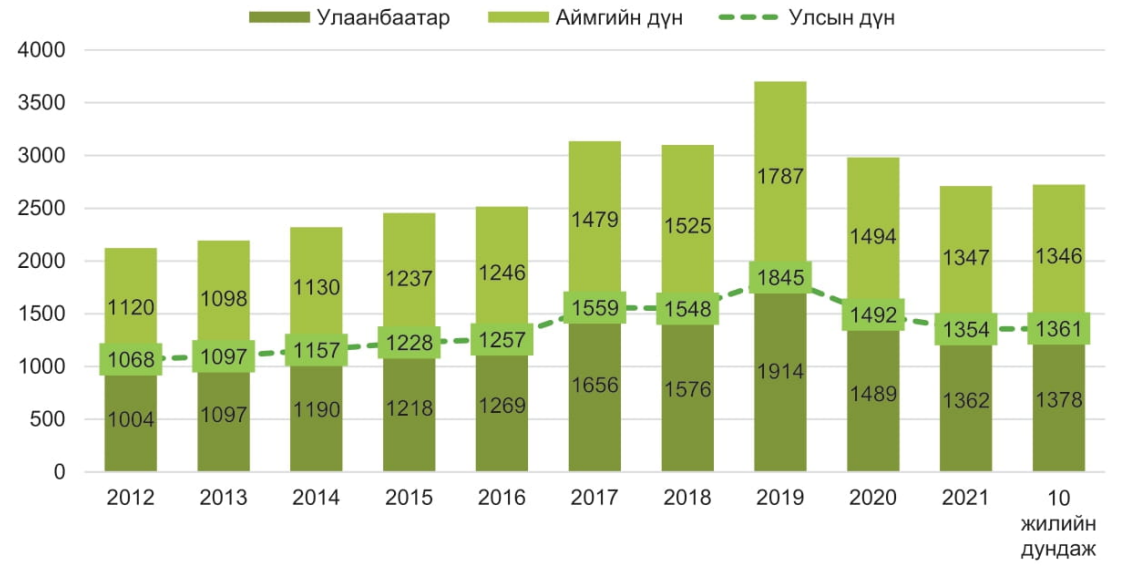
Зураг 7. 8 Амьсгалын тогтолцооны өвчнүүд, 10000 хүнд ногдох, 2012-2021 он

7.1.2 ХООЛ БОЛОВСРУУЛАХ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН

Хүн амын өвчлөлийн хоёрдугаар шалтгаан болсон хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин нийт өвчлөлийн 16.0 хувийг эзэлж байна.

Зураг 7. 9 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, байршлаар, 2012-2021 он

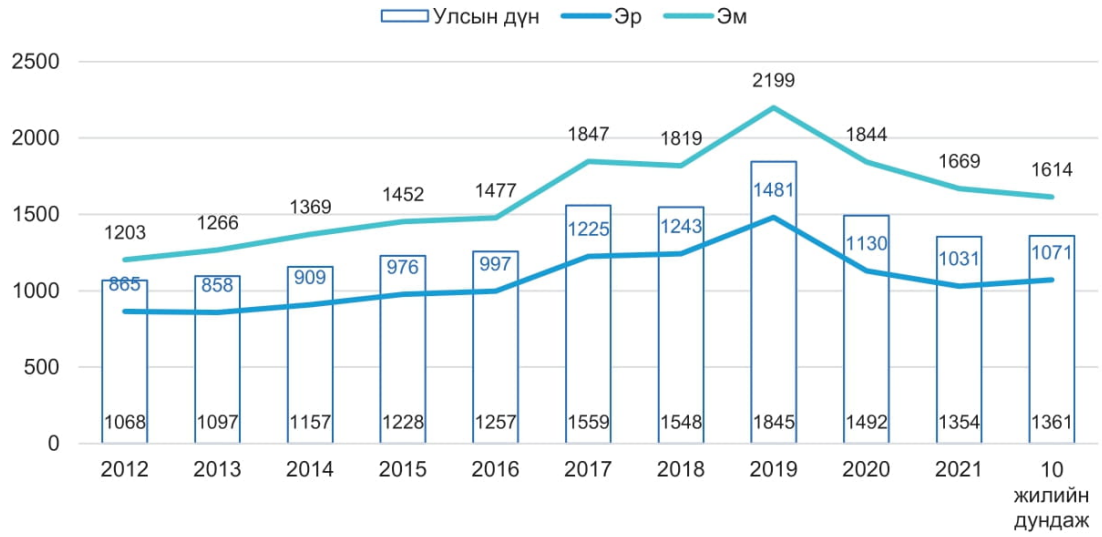

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшинг сүүлийн 10 жилийн дунджаар, байршлаар харахад аймгийн түвшинд 1346 болж, улсын дунджаас 14-оор бага, харин Улаанбаатарт 31-оор их байна. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын 2021 оны

түвшинг өмнөх онтой харьцуулахад улсын хэмжээнд 1354 болж, 138-оор, Улаанбаатарт 1362 болж, 127-оор, аймгийн хэмжээнд 1347 болж, 147-оор тус тус буурчээ.

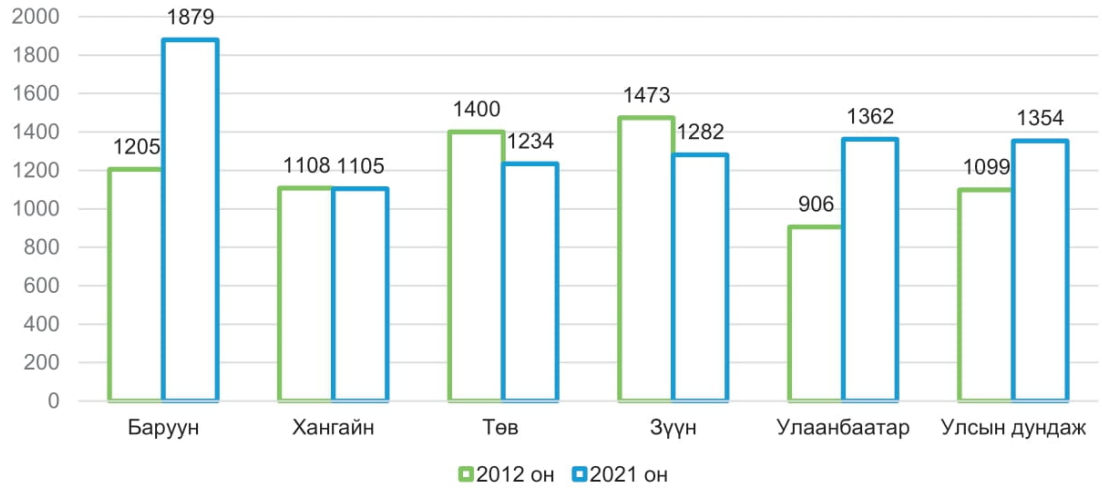
Харин хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний түвшин, 2021 оны байдлаар харвал эрэгтэйчүүдэд 1031 болж, 10 жилийн дундажаас 41-оор буурч, эмэгтэйчүүдэд 1669 болж, 10 жилийн дундажаас 54-оор илүү байна.

Зураг 7. 10 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, хүйсээр, 2012-2021 он

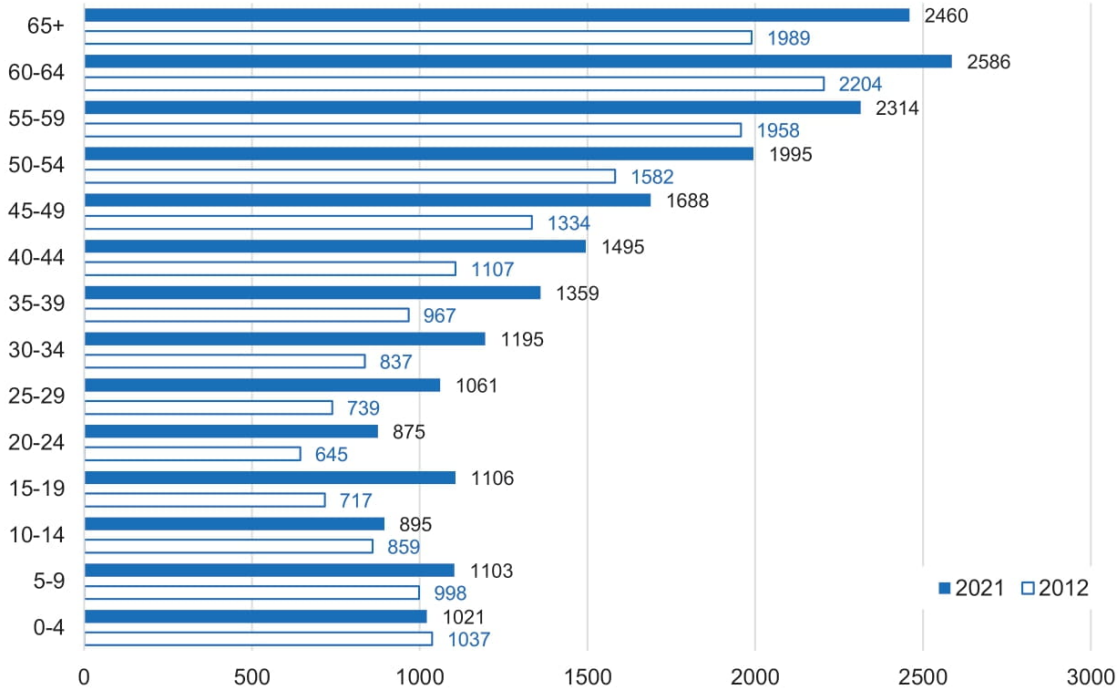
Хоол боловсруулах өвчнийг газарзүйн байршлаар нь харахад 2021 оны байдлаар 10000 хүнд ногдохоор, 2012 онтой харьцуулахад баруун бүсэд өвчлөл 674-оор, улаанбаатар хотод 457-оор тус тус нэмэгдэж, хангай, төв, зүүн бүсэд 3-192-оор тус тус буурсан байна.

Зураг 7. 11 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, улс, хот, бүсээр, 10000 хүн амд, 2012, 2021 он

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний түвшинг насны бүлгээр 2012, 2021 оныг харьцуулан харвал насны бүлэг дэх өвчлөл нэмэгдсэн байна. 2021 онд 60-64 насанд хамгийн их буюу 2586 болж, 2012 оныхоос 382-оор нэмэгдсэн байна.

Зураг 7. 12 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнүүдийн бүтцийг харахад 2021 онд амны хөндий, шүлсний булчирхай ба эрүүний өвчин 45.4 хувь, улаан хоолой, ходоод, дээд гэдэсний өвчин 19.8 хувь, цөсний хүүдий, цөсний зам ба нойр булчирхайн өвчин 14.3 хувь, элэгний өвчин 8.6 хувь, халдварт бус энтерит ба колит 5.5 хувь, мухар олгойн өвчин 1.3 хувийг тус тус эзэлж байна.

Өвчлөлийн бүтцийг хүйсээр харвал мухар олгойн өвчин, халдварт бус энтерит ба колит, элэгний өвчин эрэгтэйд илүү хувийг эзэлж байна.

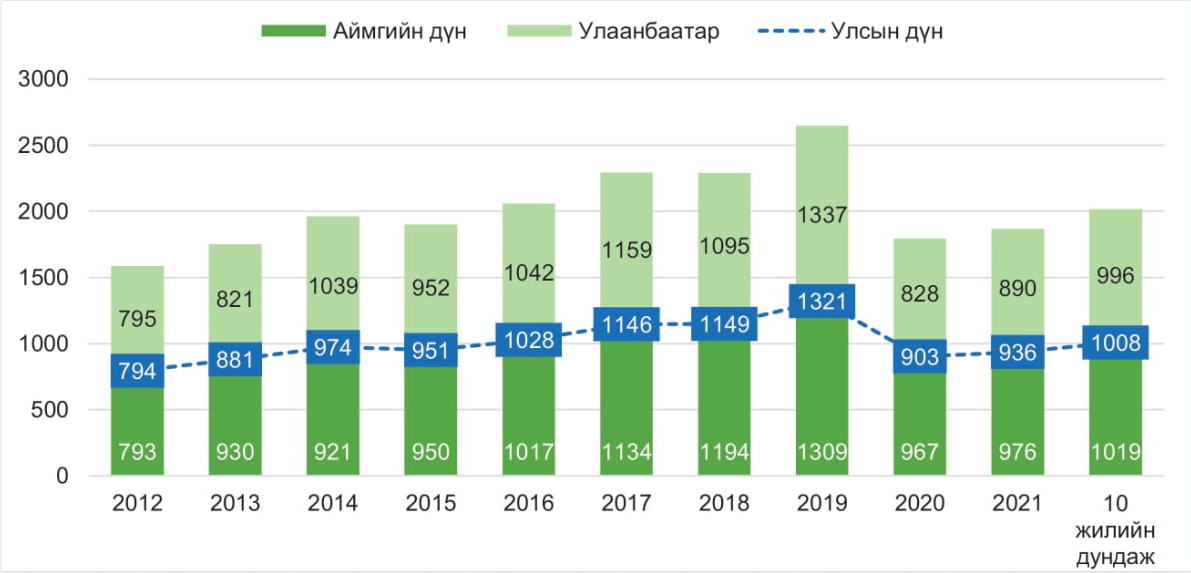
Хүснэгт 7. 4 Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар, 2012, 2021 он

Тэргүүлэх өвчлөлүүд	Улс 2012			Улс 2021		
	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Амны хөндий, шүлсний булчирхай ба эрүүний өвчин	31.2	35.3	33.6	43.8	46.4	45.4
Улаан хоолой, ходоод, дээд гэдэсний өвчин	17.0	18.4	17.8	18.6	20.5	19.8
Элэгний өвчин	15.0	12.3	13.4	9.7	7.9	8.6
Цөсний хүүдий, цөсний зам ба нойр булчирхайн өвчин	12.4	17.5	15.5	12.0	15.7	14.3
Халдварт бус энтерит ба колит	10.1	6.8	8.1	7.2	4.4	5.5
Мухар олгойн өвчин	6.9	6.1	6.4	1.5	1.2	1.3
Хоол боловсруулах тогтолцооны бусад өвчин	7.4	3.6	5.2	7.3	3.9	5.2

7.1.3 ЗҮРХ СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН

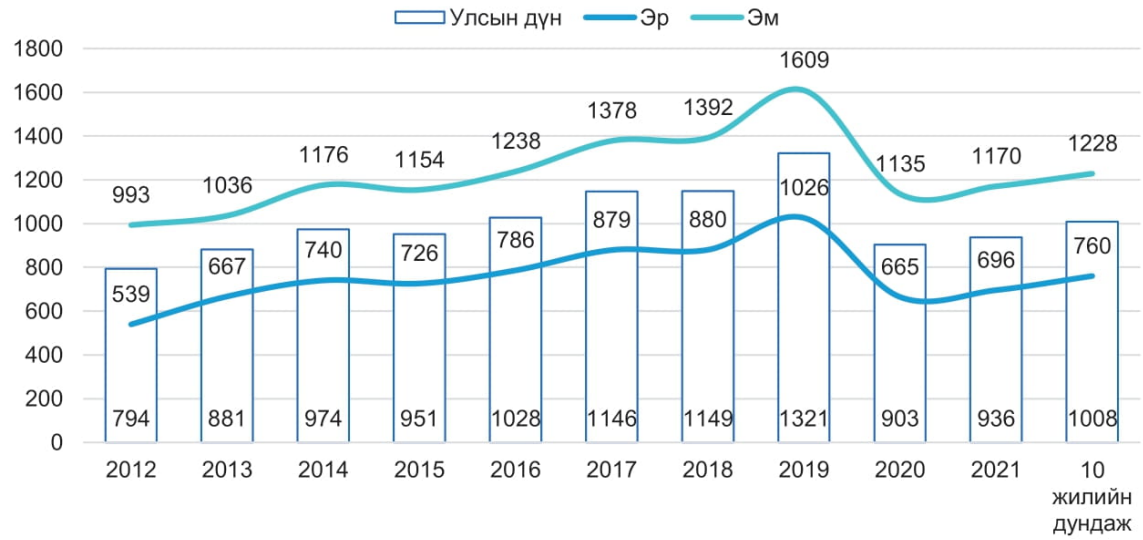
Хүн амын өвчлөлийн гуравдугаар шалтгаан болсон зүрх судасны тогтолцооны өвчин нийт өвчлөлийн 11.1 хувийг эзэлж байна. Зүрх судасны тогтолцооны өвчлөл (10000 хүн амд ногдох) 2021 онд 936 болж, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 128-аар илүү, өмнөх оноос 69-оор буурсан байна.

Зураг 7. 13 Зүрх, судасны тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10 000 хүнд амд, байршлаар, 2012-2021 он

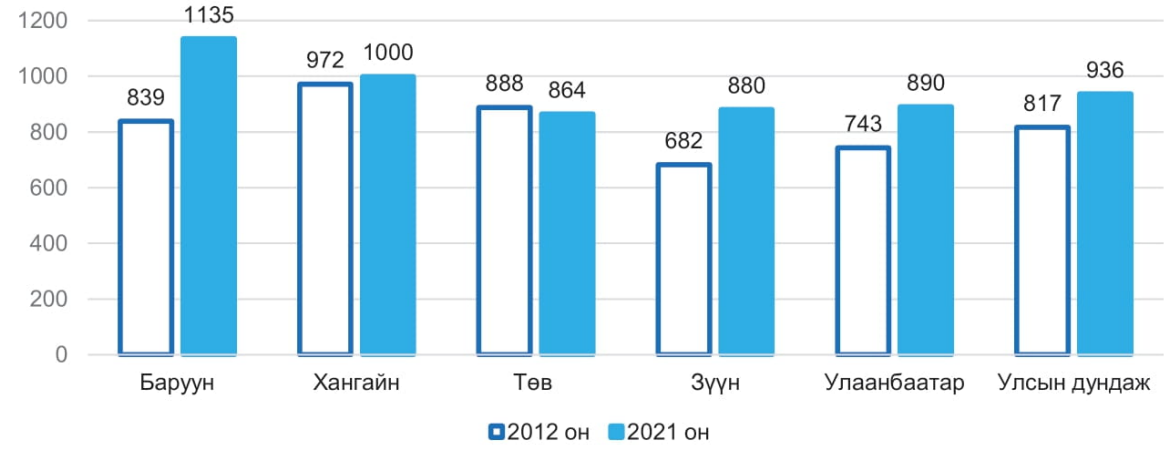
Харин зүрх судасны тогтолцооны өвчний түвшинг 2021 оны байдлаар харвал эрэгтэйчүүдийнх 696 болж, 10 жилийн дундажаас 65-оор, эмэгтэйчүүдийнх 1170 болж, 10 жилийн дундажаас 58-аар тус тус бага байна.

Зураг 7. 14 Зүрх судасны тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2012-2021 он

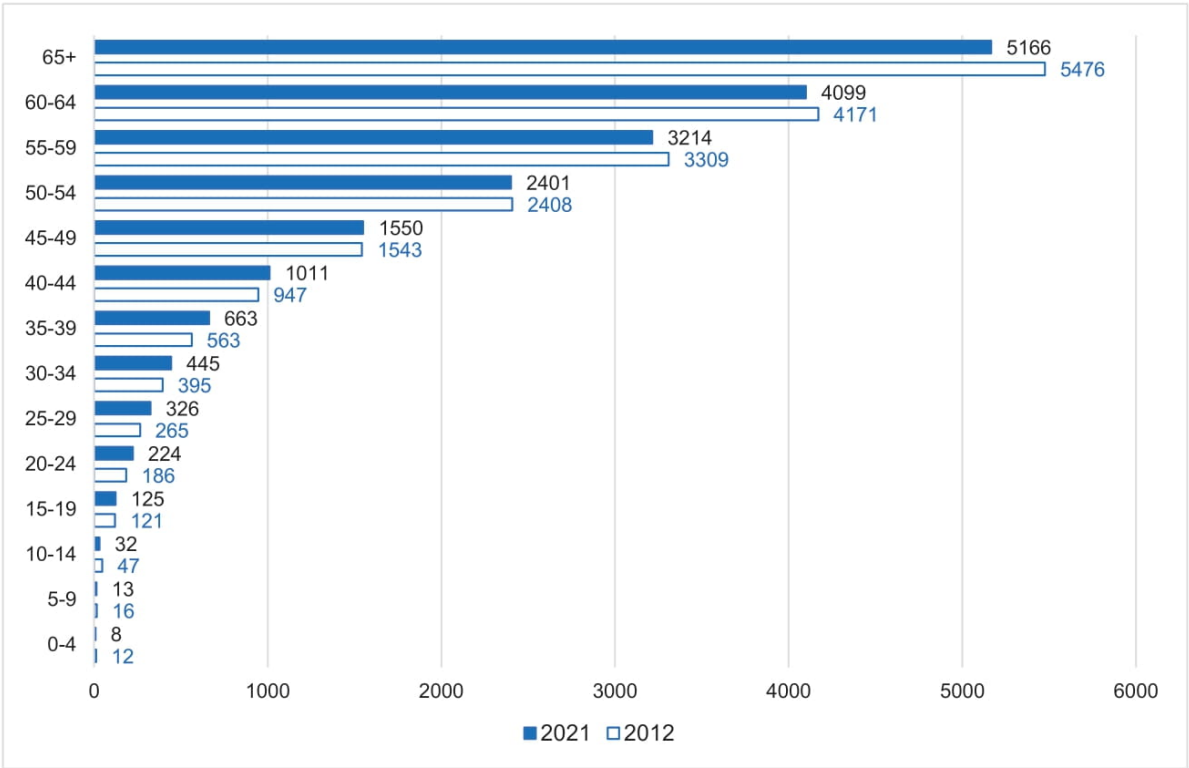
Зүрх судасны өвчнийг газарзүйн байршлаар нь харахад 2021 оны байдлаар 10000 хүнд ногдохоор, улсын дундаж(936)-аас хангайн бүсэд 108-оор, төвийн бүсэд 31-оор, баруун бүсэд 105-оор тус тус өндөр байна. Харин Улаанбаатар хотод өмнөх онтой харьцуулахад 149-оор нэмэгдсэн байна.

Зураг 7. 15 Зүрх судасны өвчин, 10000 хүн амд ногдохоор, бүсээр, 2012, 2021 он

Зүрх судасны тогтолцооны өвчний түвшинг насны бүлгээр 2012, 2021 оныг харьцуулан харвал насны бүлэг дэх өвчлөл нэмэгдсэн байна. 2021 онд 65-аас дээш насанд хамгийн их буюу 5166 болж, 2012 оноос 1.5 дахин нэмэгдсэн байна.

Зураг 7. 16 Зүрх судасны тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Зүрх судасны тогтолцооны өвчнүүдийн бүтцийг харахад 2021 онд цусны даралт ихсэх өвчнүүд 51.6 хувь, зүрхний ишеми өвчин 20.7 хувь, тархины судасны өвчин 10.2 хувь, тунгалгийн судас ба зангилааны өвчнүүд 5.9 хувь, хэрлэгийн гаралтай зүрхний өвчин 1.5 хувь, артер, артериол, хялгасан судасны өвчин 1.0 хувь, вен, зүрх судасны тогтолцооны бусад өвчин 9.1 хувийг эзэлж байна.

Өвчлөлийн бүтцийг хүйсээр харвал хэрлэгийн гаралтай зүрхний өвчин, цусны даралт ихсэх өвчнүүд эмэгтэйд илүү, зүрхний ишемит өвчин, тархины судасны өвчин, артери, артериол, хялгасан судасны өвчин, вен, тунгалгийн судас ба зангилааны өвчнүүд, зүрх судасны бусад өвчин эрэгтэйд илүү хувийг эзэлж байна.

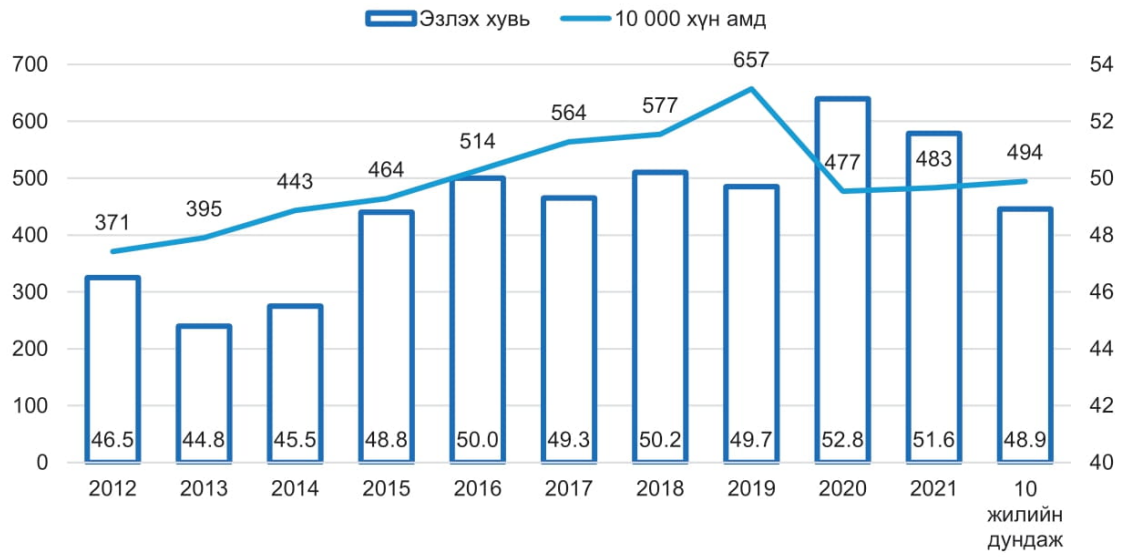
Хүснэгт 7. 5 Зүрх судасны тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар, 2012, 2021 он

Тэргүүлэх өвчлөлүүд	Улс 2012			Улс 2021		
	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Цусны даралт ихсэх өвчнүүд	39.7	46.2	43.7	47.6	53.9	51.6
Зүрхний ишемит өвчин	27.0	22.4	24.2	23.4	19.2	20.7
Тархины судасны өвчин	13.3	9.6	11.0	10.8	9.9	10.2
Вен, тунгалгийн судас ба зангилааны өвчнүүд	5.8	4.8	5.2	6.6	5.5	5.9
Хэрлэгийн гаралтай зүрхний өвчнүүд	3.7	5.1	4.5	1.1	1.7	1.5
Артери, артериол, хялгасан судасны өвчин	1.9	1.9	1.9	1.2	0.9	1.0
Зүрх судасны бусад	8.5	9.9	9.4	9.3	9.0	9.1

Зүрх судасны тогтолцооны зонхилон тохиолдох зарим эмгэгийг харвал:

Цусны даралт ихсэх өвчин зүрх судасны тогтолцооны өвчний дотор 2021 оны байдлаар 51.6 хувийг эзэлж, 10 000 хүн амд 483 байна.

Зураг 7. 17 Цусны даралт ихсэх өвчин, 10 000 хүн амд, 2012-2021 он

7.1.4 ШЭЭС БЭЛГИЙН ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧИН

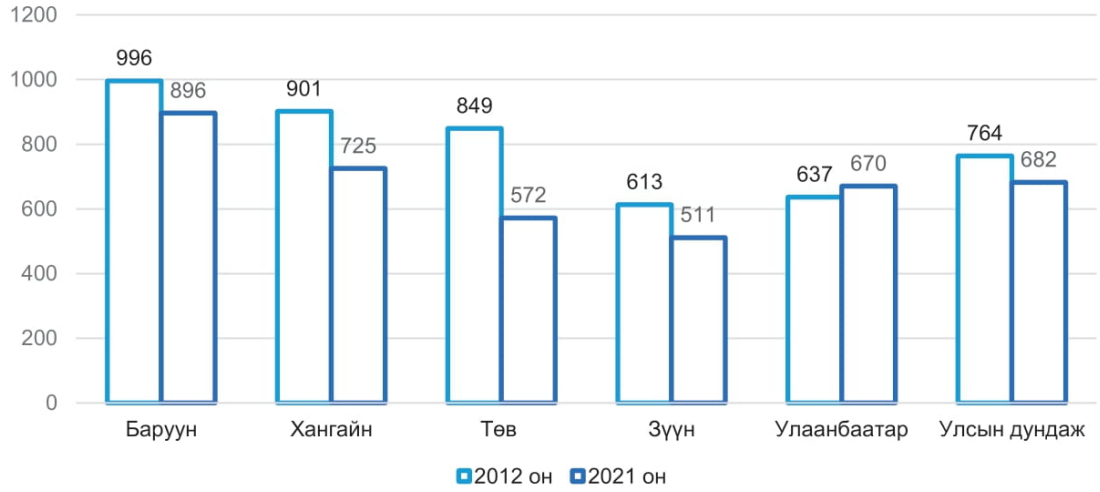
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчлөл (10000 хүн амд ногдох) 2021 онд 682 болж, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 167-оор, өмнөх оноос 79-оор тус тус буурсан байна. Харин шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний түвшинг 2021 оны байдлаар харвал эрэгтэйчүүдийнх 375 болж, 10 жилийн дундажаас 31-оор, эмэгтэйчүүдийнх 981 болж, 10 жилийн дундажаас 285-оор тус тус бага байна.

Зураг 7. 18 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний тохиолдлын түвшин, 10000 хүн амд, хүйсээр, 2012-2021 он

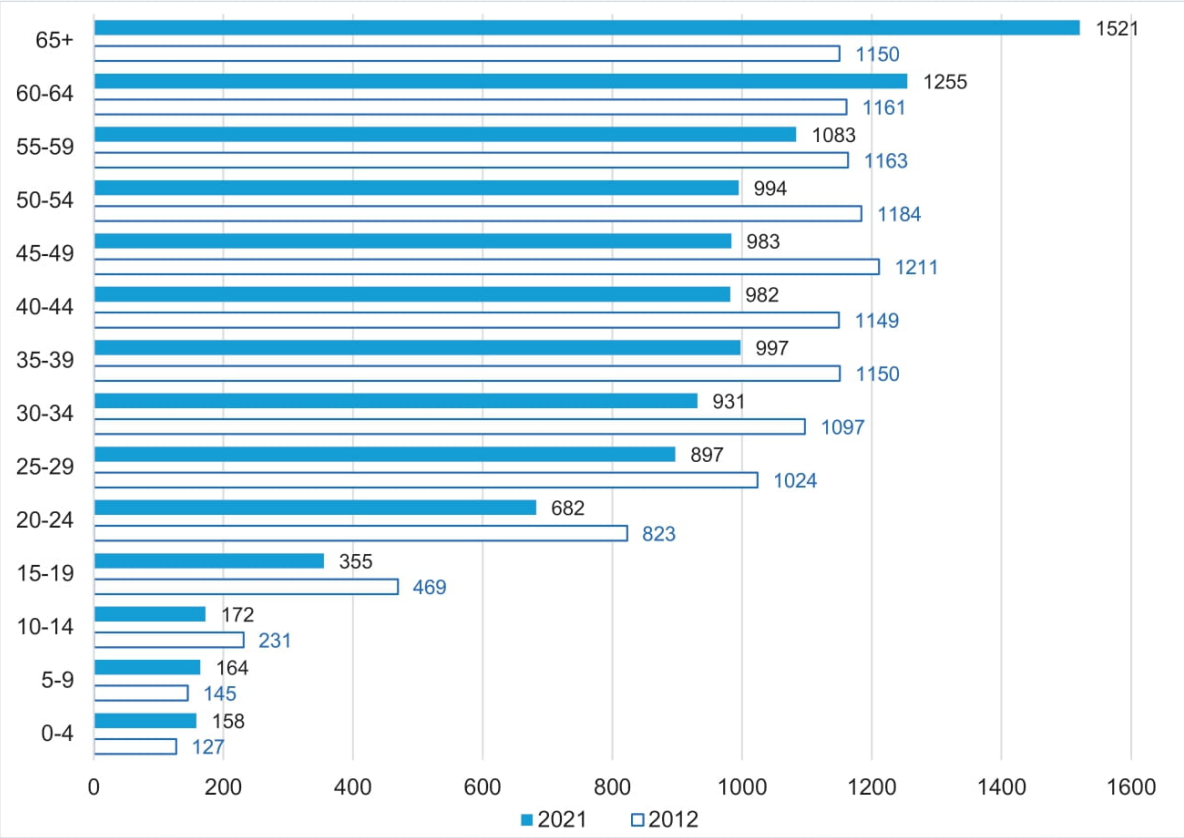
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчнийг газарзүйн байршлаар нь харахад 2021 оны байдлаар 10000 хүнд ногдохоор, улсын дундаж(682)-аас хангайн бүсэд 36-аар, баруун бүсэд 79-өөр тус тус өндөр байна.

Зураг 7. 19 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин, улс, хот, бүсээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний түвшинг насны бүлгээр 2012 онтой харьцуулахад 2021 онд 10 хүртэлх насны хүүхдэд 19-31-оор 60-аас дээш насанд 94-370-оор тус тус нэмэгдэж, бусад насны бүлгийн хүмүүст буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7. 20 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин, насны бүлгээр, 10000 хүнд ногдох, 2012, 2021 он

Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчнүүдийн бүтцийг харахад 2021 онд сувганцрын өвчнүүд 44.0 хувь, эмэгтэйн аарцгийн эрхтэний үрэвсэлт өвчин 16.3 хувь, эм бэлэг эрхтний үрэвсэлт бус өвчин 8.4 хувь, шээс ялгаруулах тогтолцооны бусад өвчин 7.2 хувь, эр бэлэг эрхтний өвчнүүд 9.2 хувь, хөхний өвчин 3.2 хувь, бөөрний түүдгэнцрийн өвчнүүд 2.6 хувь, бөөрний дутмагшил 2.9 хувь, шээс чулуужих өвчин 2.1, цистит 4.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 7. 6 Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчнүүд, дүнд эзлэх хувиар, 2012, 2021 он

Тэргүүлэх өвчлөлүүд	Улс 2012			Улс 2021		
	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд
Нийт	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Сувганцарын өвчнүүд	67.8	50.7	54.6	42.2	44.6	44.0
Эмэгтэйн аарцгийн эрхтэний үрэвсэл	0.0	22.1	17.0	0.0	22.4	16.3
Эм бэлэг эрхтэний үрэвсэлт бус	0.0	12.8	9.9	0.0	11.5	8.4
Түүдгэнцэрийн өвчнүүд	12.2	7.5	8.6	4.4	1.9	2.6
Хөхний өвчин	0.2	3.1	2.4	0.2	4.3	3.2
Цистит	1.6	2.4	2.2	2.4	4.8	4.1
Эр бэлэг эрхтэний бусад	14.1	0.0	3.2	34.1	0.0	9.2
Шээс ялгаруулах бусад	1.4	0.5	0.7	7.5	7.1	7.2
Шээс чулуужих өвчин	1.3	0.5	0.6	3.7	1.5	2.1
Бөөрний дутмагшил	1.5	0.4	0.6	5.6	2.0	2.9

7.2 ХОРТ ХАВДАР

ДЭМБ-ын статистик мэдээллээр 2020 онд 19.2 сая гаруй хүн хорт хавдраад өвдөж, 9.9 сая хүн хорт хавдрын шалтгааны улмаас нас баржээ. Монгол Улс дэлхийд хорт хавдрын нас баралтаараа нэгдүгээрт, элэгний хорт хавдрын өвчлөл, нас баралтаараа тэргүүлж байна.

ДЭМБ-ын статистик мэдээлэлд зонхилох байрлалын хорт хавдрын өвчлөлд хөх, түрүү булчирхай, уушиг, бүдүүн шулуун гэдэс, умайн хүзүүний хорт хавдрууд байна.

Монгол Улсын хүн амын дунд 2021 онд 5981 хорт хавдрын шинэ өвчлөл бүртгэгдсэн ба зонхилон байрлалын хорт хавдрын өвчлөлийн бүтцэд элэгний хорт хавдар 32.7%, ходоодны хорт хавдар 16.1%, уушиг гуурсан хоолой хорт хавдар 7.5%, улаан хоолой 5.7%, умайн хүзүүний хорт хавдар 5.2%, нийт хорт хавдрын 67.2%-ийг дээрх хорт хавдрууд эзэлж байна.

Эрэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, уушиг гуурсан хоолой, улаанхоолой, бүдүүн, шулуун гэдэсний хавдар, эмэгтэйчүүдийн дунд элэг, умайн хүзүү, ходоод, хөх, улаанхоолойн хорт хавдар зонхилон эхний 5 байрлалд тохиолдож байна. Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн түвшин аль ч хүйсэнд хамгийн өндөр буюу 100 000 эрэгтэй хүн амд 68 тохиолдол, эмэгтэй хүн амд 52 тохиолдол байна.

Нийт шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдрын өвчлөлийн 25% нь байрангаас 2 үе шатандаа, 75% нь хожуу үе шатандаа тус тус оношлогдсон байна. Монгол Улсад 2021 онд 0-19 насны 115 хүүхдэд хорт хавдрын шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн байна. 0-19 насны хүүхдийн хорт хавдрын өвчлөлийн бүтцэд лейкеми 37%, тархи мэдрэлийн 15%, яс мөгөөрсний 6%, ХБЛ 3%, өндгөвчний хорт хавдар 3%-ийг эзэлж байна. Монгол Улсад 2021 оны жилийн эцэст хорт хавдрын өвчлөлийн улмаас 24141 хүн амьдарч байгаагийн 456 (нийт хяналтын 1.8 хувь) 0-19 насны хүүхэд байна. Хорт хавдрын хяналтад байгаа хүмүүсийн 41 хувь нь 5 ба түүнээс дээш жил амьдарч байна.

7.2.1.ХОРТ ХАВДРЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

2021 оны хорт хавдрын тайлангаар 5981 хорт хавдрын шинэ өвчлөл оношлогдсоны 3131 эрэгтэй, 2850 эмэгтэй байна. Үүний 41.5 хувь нь орон нутагт, 30.5 хувь нь Хавдар судлалын үндэсний төв, 20.7 хувь нь нийслэлийн дүүргүүд, 7 хувь нь бусад эмнэлэг, хувийн эмнэлэгт оношлогдсон байна. Элэгний хорт хавдраар 1956 тохиолдол шинээр оношлогдсоны 1092 эрэгтэй, 864 эмэгтэй өвдөж, нийт хорт хавдрын 33%-ийг дангаараа эзэлж байна.

Хүснэгт 7. 7 Зонхилох арван байрлалын хорт хавдрын өвчлөл, хүйсээр 2021 он

№	Хорт хавдар			Эрэгтэй			Эмэгтэй		
	Хорт хавдрын байрлал	Т/тоо*	%	Хорт хавдрын байрлал	Т/тоо*	%	Хорт хавдрын байрлал	Т/тоо*	%
1	Элэг	1956	32.7	Элэг	1092	34.9	Элэг	864	30.3
2	Ходоод	963	16.1	Ходоод	659	21.0	Умайн хүзүү	312	11.0
3	Уушиг, гуурсан хоолой	446	7.5	Уушиг, гуурсан хоолой	364	11.6	Ходоод	304	10.7
4	Улаанхоолой	338	5.7	Улаанхоолой	191	6.1	Хөх	274	9.6
5	Умайн хүзүү	312	5.2	Бүдүүн шулуун гэдэс	142	4.5	Улаанхоолой	147	5.2
6	Хөх	278	4.6	Бөөр	89	2.8	Өндгөвч	144	5.1
7	Бүдүүн шулуун гэдэс	278	4.6	Нойр булчирхай	85	2.7	Бүдүүн шулуун гэдэс	136	4.8
8	Нойр булчирхай	162	2.7	Тархи, мэдрэл	65	2.1	Уушиг, гуурсан хоолой	82	2.9
9	Бөөр	152	2.5	Түрүү булчирхай	46	1.5	Нойр булчирхай	77	2.7
10	Өндгөвч	144	2.4	Залгиур	37	1.2	Бөөр	63	2.2
Улсын дундаж		5981			3131			2850	

Зураг 7. 21 Хорт хавдрын өвчлөлийн бүтэц, 2021 он

Хорт хавдрын өвчлөлийн түвшин (ӨТ) 100 000 хүн амд 185.4 тохиолдол ногдож байгаа ба энэ үзүүлэлт эрэгтэйчүүдэд 197, эмэгтэйчүүдэд 174 байна.

Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн түвшин 100 000 эрэгтэй хүн амд 68.7 тохиолдол, 100 000 эмэгтэй хүн амд 52.8 тохиолдол ногдож байна

Хүснэгт 7. 8 Хорт хавдрын шинэ өвчлөл, эзлэх хувь, ӨТ, ӨСТ 2021 он

№	Хорт хавдрын байрлал	Эрэгтэй				Эмэгтэй				Бүгд			
		ТТ	%	ӨТ*	ӨСТ (дэлхий)	ТТ	%	ӨТ*	ӨСТ (дэлхий)	ТТ	%	ӨТ*	ӨСТ (дэлхий)
1	Урүүл, амны хөндий	34	1.1	2.1	2.8	23	0.8	1.4	1.5	57	1.0	1.8	2.1
2	Бусад залгиур	35	1.1	2.2	2.8	17	0.6	1.0	1.1	52	0.9	1.6	1.8
3	Улаанхоолой	191	6.1	12.0	18.8	147	5.2	9.0	10.8	338	5.7	10.5	14.2
4	Ходоод	659	21.0	41.4	59.6	304	10.7	18.6	21.6	963	16.1	29.9	37.8
5	Бүдүүн шулуун гэдэс	142	4.5	8.9	12.2	136	4.8	8.3	8.9	278	4.6	8.6	10.3
6	Элэг	1092	34.9	68.7	98.8	864	30.3	52.8	61.9	1956	32.7	60.6	78.4
7	Цөсний хүүдий бусад	11	0.4	0.7	0.9	19	0.7	1.2	1.3	30	0.5	0.9	1.1
8	Нойр булчирхай	85	2.7	5.3	7.5	77	2.7	4.7	5.1	162	2.7	5.0	6.1
9	Төвөнх	20	0.6	1.3	2.0	2	0.1	0.1	0.1	22	0.4	0.7	0.9
10	Уушиг, гуурсан хоолой	364	11.6	22.9	36.6	82	2.9	5.0	5.8	446	7.5	13.8	18.6
11	Яс	33	1.1	2.1	2.6	16	0.6	1.0	1.1	49	0.8	1.5	1.8
12	Арьсны меланома	20	0.6	1.3	1.8	17	0.6	1.0	1.1	37	0.6	1.1	1.3
13	Хөх	4	0.1	0.3	0.4	274	9.6	16.8	16.9	278	4.6	8.6	9.4
14	Умайн хүзүү	0	0.0	0.0	*	312	10.9	19.1	18.4	312	5.2	9.7	9.9
15	Умайн их бие	0	0.0	0.0	*	45	1.6	2.8	2.9	45	0.8	1.4	1.6
16	Өндгөвч	0	0.0	0.0	*	144	5.1	8.8	9.2	144	2.4	4.5	5.1
17	Түрүү булчирхай	37	1.2	2.3	3.9	0	0.0	0.0	*	37	0.6	1.1	1.5
18	Төмсөг	15	0.5	0.9	1.0	0	0.0	0.0	*	15	0.3	0.5	0.5
19	Бөөр	89	2.8	5.6	7.2	63	2.2	3.9	4.0	152	2.5	4.7	5.4
20	Давсаг	30	1.0	1.9	2.8	14	0.5	0.9	1.0	44	0.7	1.4	1.7
21	Тархи, мэдрэлийн систем	65	2.1	4.1	5.3	43	1.5	2.6	2.7	108	1.8	3.3	3.9
22	Бамбай булчирхай	8	0.3	0.5	0.6	46	1.6	2.8	3.0	54	0.9	1.7	1.9
23	Ходжкины өвчин	4	0.1	0.3	0.3	6	0.2	0.4	0.4	10	0.2	0.3	0.4
24	Ходжкины бус лимфома	26	0.8	1.6	2.1	18	0.6	1.1	1.3	44	0.7	1.4	1.7
25	Миелома	10	0.3	0.6	0.8	4	0.1	0.2	0.3	14	0.2	0.4	0.5
26	Лейкеми	46	1.5	2.9	3.3	48	1.7	2.9	3.2	94	1.6	2.9	3.2
27	Бусад байрлал	111	3.5	7.0	9.2	129	4.5	7.9	7.8	240	4.0	7.4	8.6
28	Бүгд	3131	100.0	196.9	283.3	2850	100.0	174.3	191.9	5981	100.0	185.4	230.0

Зураг 7. 22 Зонхилох эхний 10 байрлалын хорт хавдар, өвчлөлийн түвшин, хүйсээр, 100 000 хүн амд, 2021 он

Эрэгтэй 100 000 хүн амд ходоодны хорт хавдар 41.5 тохиолдол, уушигны хорт хавдар 23 тохиолдол, улаанхоолойн хорт хавдар 12.0 тохиолдол, бүдүүн шулуун гэдэсний хорт хавдар 8.9 тохиолдол ногдож байна. Харин эмэгтэй 100 000 хүн амд умайн хүзүүний хорт хавдар 19.1 тохиолдол, ходоодны хорт хавдар 18.6 тохиолдол, хөхний хорт хавдар 16.8 тохиолдол, улаанхоолойн хорт хавдар 8.9 тохиолдол ногдож байна

Хүснэгт 7. 9 Хорт хавдрын шинэ өвчлөл, бодит тоо, 100 000 хүн амд, 2021 он

№	Аймаг, нийслэл	Өвчлөл		Нас баралт	
		Бодит тоо	100 000 хүн ам	Бодит тоо	100 000 хүн ам
1	Архангай	176	185.9	185	195.4*
2	Баян-Өлгий	147	140.2	99	94.4
3	Баянхонгор	136	153.4	123	138.7
4	Булган	112	182.3	105	170.9
5	Говь-Алтай	115	198.6	104	179.6
6	Говьсүмбэр	20	112.8	19	107.2
7	Дархан-Уул	234	227.5*	181	175.9
8	Дорноговь	112	158.8	105	148.8
9	Дорнод	174	210.3	163	197.0*
10	Дундговь	95	202.2	86	183.0
11	Завхан	164	225.4*	124	170.4
12	Орхон	247	235.9*	162	154.7
13	Өвөрхангай	246	211.6	183	157.4
14	Өмнөговь	124	175.8	79	112.0
15	Сүхбаатар	146	229.6*	129	202.8*
16	Сэлэнгэ	223	206.4	169	156.4
17	Төв	158	170.1	156	168.0
18	Увс	181	216.5*	158	189.0*
19	Ховд	166	187.5	130	146.8
20	Хөвсгөл	275	203.4	207	153.1
21	Хэнтий	164	210.5	145	186.1*
22	Улаанбаатар	2566	173.1	1747	117.8
23	Улсын дундаж	5981	185.4	4559	141.4

* Дундажаас өндөр аймаг Эх үүсвэр: ХСҮТ

Хорт хавдар оношлогдох үеийн TNM үе шатаар:

Олон улсад цусны, булчирхай, тархи, мэдрэлийн гаралтай хорт хавдраас бусад байрлалын хорт хавдрыг TNM ангилалыг баримтлан үе шатыг тогтоодог. TNM ангилалд хамаарах хорт хавдрын үе шатыг байрангаас 2 үе шатыг эрт үеийн хорт хавдар хэмээн тооцвол эрт үеийн хавдар 26.1 хувь, хожуу буюу 3-4 үе шатандаа 74 хувь нь оношлогдсон байна. Зонхилох байрлалын хорт хавдраас умайн хүзүүний хорт хавдрын нийт тохиолдлын 50% нь эрт үедээ, элэгний хорт хавдрын 77% нь хожуу буюу 3-4 үе шатандаа оношлогдсон байна.

Хүснэгт 7. 10 Хорт хавдрын оношлогдох үеийн үе шат (TNM ангилал), 2021 он, хувиар

№	Хавдрын байрлал	Байран	I	II	III	IV
1	Элэг	0.0	2.8	19.4	40.1	37.8
2	Ходоод	0.4	5.1	15.2	42.7	36.5
3	Уушиг, гуурсан хоолой	0.0	0.7	7.8	43.4	48.1
4	Умайн хүзүү	7.4	13.1	29.8	38.1	11.5
5	Улаанхоолой	0.0	3.9	8.9	51.6	35.6
6	Бүдүүн шулуун гэдэс	0.0	1.3	17.7	38.9	42.2
7	Хөх	2.5	7.9	39.9	40.6	9.0
8	Нойр булчирхай	0.0	1.2	11.1	42.6	45.1
9	Бөөр	0.0	33.1	18.9	29.7	18.2
10	Өндгөвч	0.0	8.4	16.8	49.0	25.9
11	**Улсын дундаж**	**0.6**	**5.4**	**20.1**	**41.3**	**32.7**

7.2.2 ХҮҮХДИЙН ХОРТ ХАВДАР

Монгол Улсад 2021 онд 0-19 насанд 115 хорт хавдрын шинэ өвчлөл бүртгэгдсэн байна. Үүний 55.6%(64) хөвгүүд, 44.4%(51) охид байна. 0-19 насны хүүхдийн хорт хавдрын өвчлөлийн бүтцэд лейкеми,тархи мэдрэлийн, яс мөгөөрсний, ходжкины бус лимфома, өндгөвчний хавдрууд орж байна. 0-19 насны 55 хүүхэд хорт хавдрын шалтгааны улмаас нас баржээ.

Зураг 7. 23 Хүүхдийн хорт хавдрын бүтэц, хувиар, 0-19 нас

Эх үүсвэр: ХСҮТ

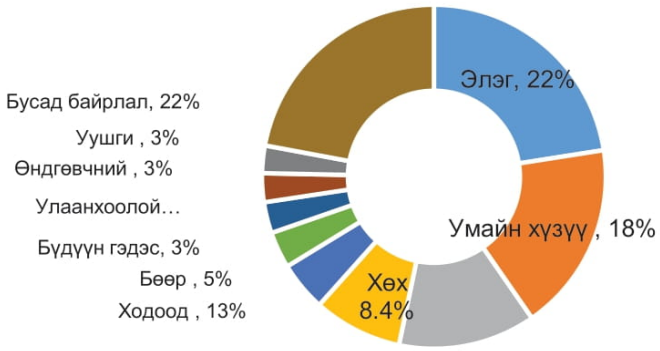
7.2.3 ХОРТ ХАВДРЫН ХЯНАЛТ

Монгол Улсад 2021 оны жилийн эцсийн тайлангаар 24141 хүн хорт хавдрын улмаас аймаг дүүргийн Хавдар судлаач их эмчийн хяналтад байгаагийн 36.3% эрэгтэй, 63.7% эмэгтэйчүүд эзэлж байна. 0-19 насны 456 хүүхэд хорт хавдрын улмаас хяналтад байгаагийн 57% эрэгтэй, 43% эмэгтэй байна.

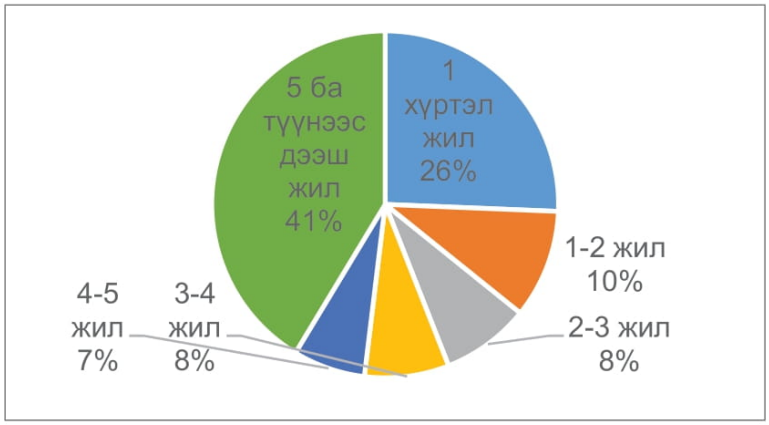
Хорт хавдрын хяналтад элэгний хорт хавдар 22%, умайн хүзүүний хорт хавдар 18%, ходоодны

хорт хавдар 13%, хөхний хорт хавдар 8%, бөөрний хорт хавдар 5%-ийг буюу нийт хяналтын 66%-ийг эзэлж байна. Мөн хорт хавдар анх оношлогдож хяналтад орсон хугацаанаас эхлэн он сар өдрөөр нь амьдарч буй жилүүдийг тооцоход 1 хүртэлх жил 26%, 1-2 жил 10%, 2-3 жил 8%, 3-4 жил 8%, 4-5 жил 7%, 5-аас дээш жил 41%-ийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 7. 24 Хорт хавдрын хяналт, 2021 он

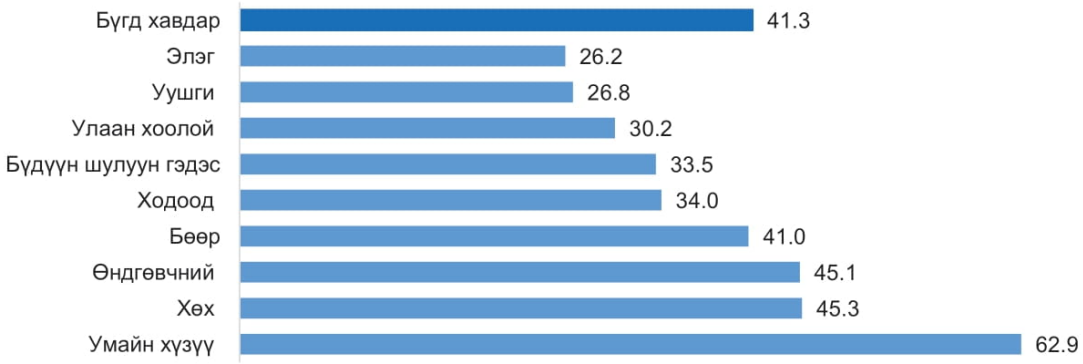
Зураг 7. 25 Хорт хавдрын хяналт, амьдарч буй хугацаагаар, 2021 он

Хяналтад авсанаас хойш 5-аас дээш жил амьдарсан хувийг зонхилох байрлалын хорт хавдруудаар тооцоход умайн хүзүүний хорт хавдар 62% байгаа нь бусад байрлалын хорт хавдруудаас өндөр үзүүлэлттэй байна.

Эх үүсвэр: ХСҮТ

Зураг 7. 26 Хорт хавдрын хяналтанд байгаа хүмүүсийн 5-аас дээш жил амьдарч байгаа хувь, зонхилох байрлалаар

7.3 ОСОЛ ГЭМТЭЛ БА ЗАРИМ ГАДНЫ ШАЛТГААНЫ ҮР ДАГАВАР

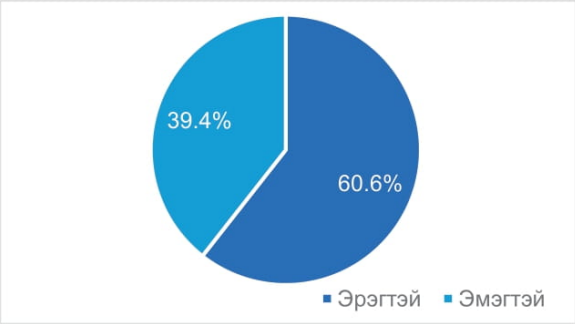
2021 онд Монгол Улсын хэмжээнд 142 442 осол гэмтлийн шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн нь 10 000 хүн ам тутамд 433.9 ногдож байгаа ба өмнөх оноос 7.4 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 7. 27 Осол гэмтлийн шинэ тохиолдол, 10 000 хүн амд, 2019-2021 он

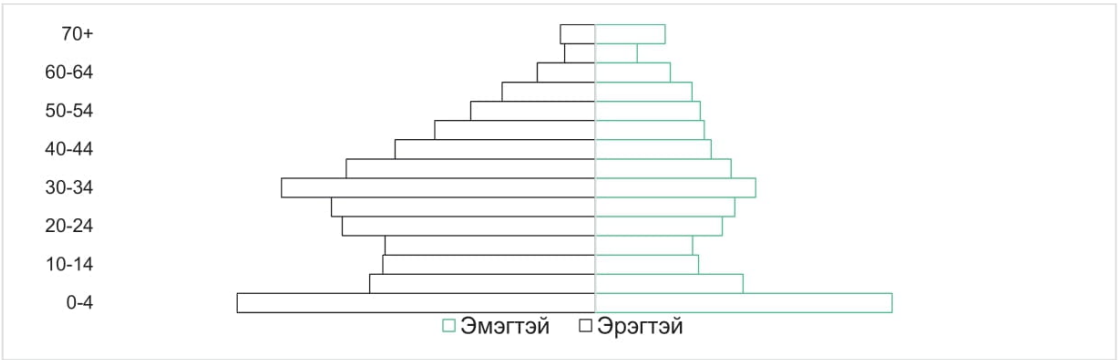
2021 онд осол гэмтэлд өртсөн нийт тохиолдлын 61% нь эрэгтэй, 39% нь эмэгтэй байна. Өөрөөр хэлбэл осол гэмтлийн шалтгаант 10 шинэ тохиолдол тутмын 6 нь эрэгтэй, 4 нь эмэгтэй байна

Зураг 7. 28 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, хүйсээр, 2021 он

Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын тоо эрэгтэй, эмэгтэй аль ч хүйсэнд 0-4 насанд (эрэгтэй 12.8%, эмэгтэй 16.3%) хамгийн өндөр байгаа бол 65-69 насанд хамгийн бага бүртгэгдсэн байна.

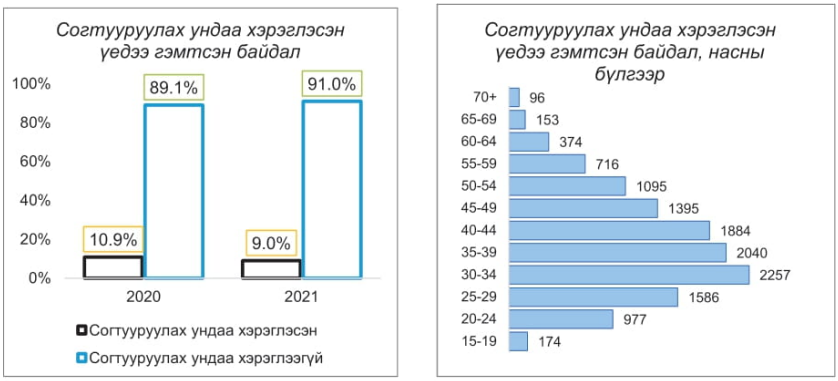
Зураг 7. 29 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, насны бүлэг, хүйсээр

Эх үүсвэр: ГССҮТ

2021 онд бүртгэгдсэн нийт осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын 9.0% нь согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмтсэн бөгөөд энэ нь өмнөх оноос 1.9%-иар буурсан үзүүлэлттэй байна. Насны бүлгээр 30-34 насанд бусад наснаас их бүртгэгдсэн байна.

Зураг 7. 30 Согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ осол, гэмтэлд өртсөн байдал

7.3.1.ОСОЛ ГЭМТЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын тэргүүлэх 5 шалтгаан:

1. Уналт W00-W19 /42.0%/
2. Амьгүй механик хүчинд өртөх W20-W49 /17.5%/
3. Зам тээврийн осол V00-V99 /11.2%/
4. Хүчирхийлэл X85-Y09 /9.7%/
5. Амьтай механик хүчинд өртөх W50-W64 /7.7%/

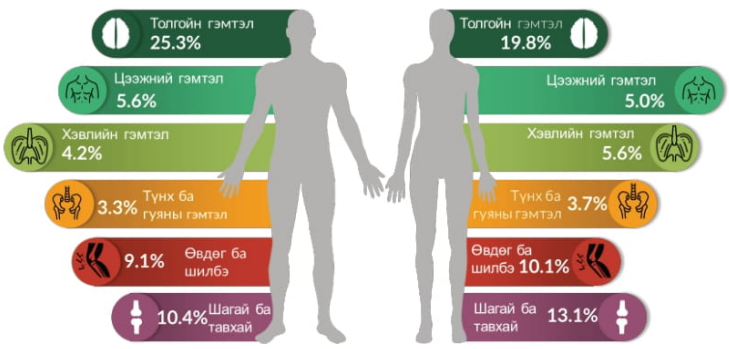
10000 хүн амд ногдох осол гэмтлийн түвшин аль ч онд 5 хүртэлх насны хүүхдийн осол гэмтлийн түвшин өндөр, харин 30 наснаас хойш буурдаг зүй тогтол ажиглагдаж байна. Хүйсийн хувьд эрэгтэйд 10000 хүнд ногдох осол гэмтэл 25-29 насанд хамгийн өндөр байгаа бол эмэгтэйд 80-аас дээш насанд өндөр байна.

2021 онд бүртгэгдсэн нийт осол гэмтэлд өртсөн 23.1% нь толгойн гэмтлийн оноштой байна. Мөн 36.7% нь дээд мөчдийн гэмтэл, 24.4% нь доод мөчдийн гэмтлийн оноштой байна. Эрэгтэй эмэгтэй аль ч хүйсэнд толгойн гэмтэл, шагай ба тавхайн гэмтэл болон өвдөг шилбэний гэмтэл тэргүүлж байна.

Эрэгтэйчүүдийн гэмтлийн 25.3 хувь, эмэгтэйчүүдийн гэмтлийн 19.8 хувийг толгойн гэмтэл эзэлж нэгдүгээрт орж байна. Эрэгтэйчүүдэд шагай ба тавхайн гэмтэл 10.4 хувь болон өвдөг ба шилбэний гэмтэл 9.1 хувь, эмэгтэйчүүдэд шагай тавхайн 13.1 өвдөг ба шилбэний гэмтэл 10.1 хувийг эзэлж тэргүүлж байна.

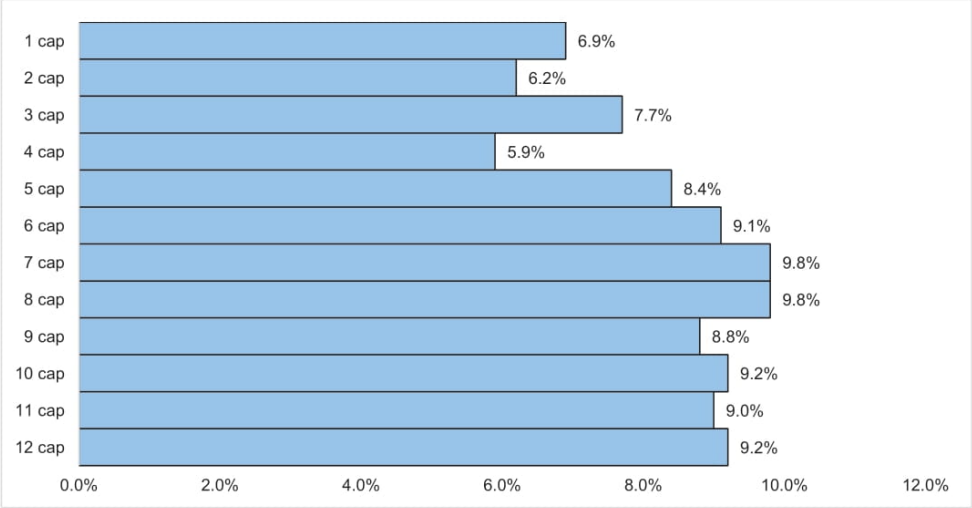
Осол гэмтлийн тэргүүлэх шалтгаан бүрт ямар эрхтэн илүү гэмтсэн байгааг авч үзэхэд зам тээврийн ослын үед гавал доторх гэмтэл, унаж гэмтэх үед зөөлөн эдийн гэмтэл, амьгүй болон амьтай механик хүчинд өртөх, хүчирхийллийн шалтгааны үед шархны онош тэргүүлсэн байна.

Зураг 7. 31 Гэмтсэн эрхтний байршил, хүйсээр, 2021 он

Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын 28.7% зун, 27.0% намар, 22.3% өвөл, 22.0% хаврын улиралд бүртгэгдсэн байна. 2021 онд осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл 7, 8 саруудад хамгийн их /19.6%/, 2, 4 /12.1%/ саруудад хамгийн бага бүртгэгдсэн байна.

Зураг 7. 32 Осол гэмтлийн шатгаант өвчлөл бүртгэгдсэн сар, хувиар

Эх үүсвэр: ГССҮТ

2021 онд 10 аймагт зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл, 9 аймагт уналтын шалтгаант өвчлөл тэргүүлсэн бол Говьсүмбэр, Өмнөговь аймгуудад амьгүй механик хүчинд өртөх гэмтэл их байсан байна.

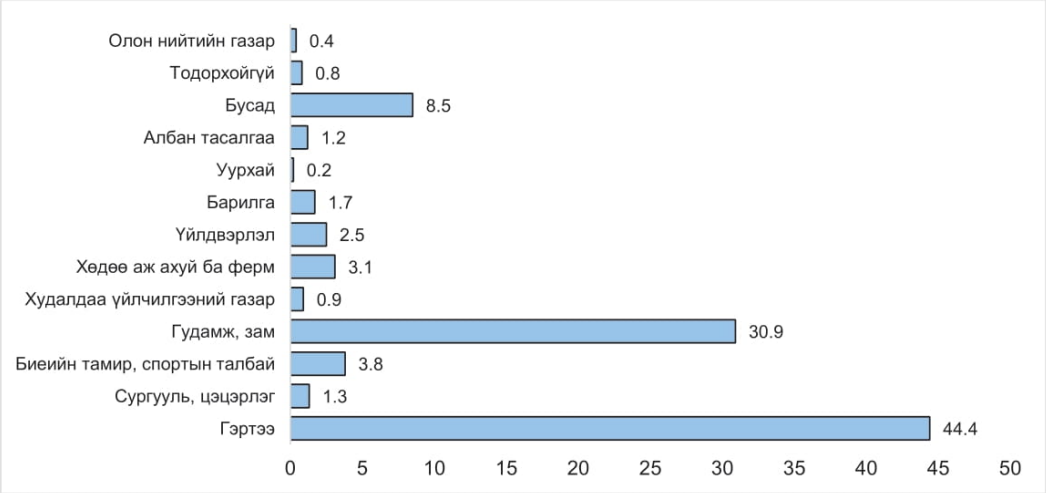
Түүнчлэн хүчирхийллийн шалтгаант өвчлөл Ховд аймгаас бусад газарт тэргүүлэх шалтгааны 3-5-р байрт орсон байна. Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл төвийн бүсэд хамгийн өндөр байгаа бол баруун бүсэд хамгийн бага байна.

Зураг 7. 33 Осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, бүсээр,10 000 хүн амд, 2021 он

Осол гэмтэлд өртсөн нийт тохиолдлыг байршлаар харуулбал: 44.4% гэртээ, 30.9% гудамж замд гэмтсэн байна. Осол гэмтэлд өртсөн хүмүүсийн 89.2 хувь нь эрүүл мэндийн байгууллагад өөрөө ирж тусламж авсан ба 8.8 хувь түргэн тусламжаар, 2 хувь нь такси болон бусад аргаар эмнэлэгт ирж тусламж үйлчилгээ авсан байна.

Зураг 7. 34 Осол гэмтэлд өртсөн байршил, хувиар, 2021 он

7.3.2. УНАЛТЫН ШАЛТГААНТ ОСОЛ ГЭМТЛИЙН ШИНЭ ТОХИОЛДОЛ /W00-W19/

2021 онд Улсын хэмжээнд уналтын шалтгаант 59839 шинэ тохиолдол бүртгэгдэж, осол гэмтлийн өвчлөлийг тэргүүлсэн хэвээр байна. Уналтын шалтгаант өвчлөлийн 10 000 хүн амд ногдох тохиолдлын түвшин 181.8 байгаа ба өмнөх оноос 1.4 тохиолдлоор өссөн байна.

Унаж гэмтсэний улмаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ авсан үйлчлүүлэгчдийн 52.9%-ийг эрэгтэйчүүд, 47.9%-ийг эмэгтэйчүүд эзэлсэн бол тохиолдлын түвшин эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 26.3 тохиолдлоор их байна.

Уналтын шалтгаант өвчлөлийг насны бүлгээр авч үзэхэд тохиолдын тоогоор 0-4 насны хүүхдэд их буюу нийт тохиолдлын 15.4%-ийг эзэлсэн байна.

Бүх насны бүлэгт нэг түвшин дээр, хальтирч тээглэж бүдэрч ойчих /W01/ төрлийн уналт тэргүүлсэн байгаа бол тоглоомын талбайн хэрэгслээс ойчих гэмтэл 5-14 насанд 2-р шалтгаан болсон байна. Орноос унах гэмтэл 0-9, 60-64, 70+ насанд илүүтэй тохиолддог байна.

Унаж гэмтсэн хүмүүсийн хамгийн их хувь нь тохой ба шууны /19.3%/, шагай тавхайн /19.2%/, гэмтэл авдаг байна. Нийт унаж гэмтсэн тохиолдлын 3.1% нь гэмтэх үедээ согтууруулах ундаа хэрэглэсэн байсан ба осол гарах үеийн байршлаар авч үзвэл 47.4% нь гэртээ, 28.7% нь гудамж замд гэмтсэн байна.

2021 оны уналтын шалтгаант өвчлөлийн 89.1% нийслэлд 1.9% орон нутагт бүртгэгджээ. Нийслэлийн 10000 хүн ам тутам ногдох тохиолдлын түвшин өмнөх оноос 15 тохиолдлоор нэмэгдсэн байгаа бол хөдөө орон нутагт тохиолдлын түвшин өмнөх онтой харьцуулахад ижил буюу 3.7 тохиолдлоор буурсан байна.

7.3.3. ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ ӨВЧЛӨЛ /V01-V99/

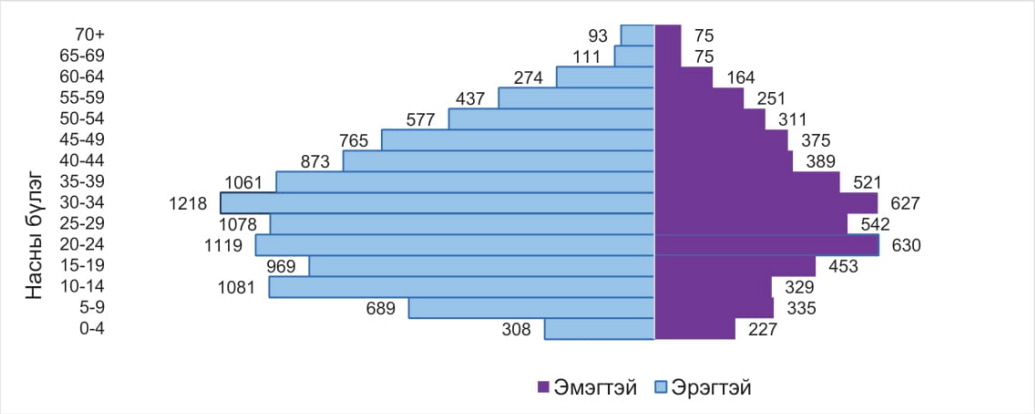
2021 оны осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааны 3 дугаар байранд зам тээврийн осол орсон байна. Өнгөрсөн онд зам тээврийн осолд өртсөний улмаас 15957 хүн эрүүл мэндийн байгууллагаас тусламж үйлчилгээ авсан нь 10000 хүн ам тутамд 6 тохиолдлоор буурсан байна.

2021 онд зам тээврийн осолд өртсөн иргэдийн 66.8% эрэгтэйчүүд, 33.2% эмэгтэйчүүд байна.

Монгол Улсын 10000 эрэгтэй тутмын 65.6, 10000 эмэгтэй тутмын 31.8 нь зам тээврийн осолд өртөж байгаа бөгөөд эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 2 дахин их байна. Зам тээврийн осолд өртөх тохиолдол эрэгтэйд 30-34 насанд, эмэгтэйд 20-24 насанд хамгийн их байна.

2021 онд ачааны машинтай явж байгаад гэмтсэн тохиолдлын 73.7%, суудлын машинтай явж байгаад гэмтсэн тохиолдлын 26.3% нь гэмтэл авах үедээ хамгаалах суудлын бүс хэрэглээгүй байна. Нийт тохиолдлын 9.9% нь согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ зам тээврийн осолд өртсөн байна.

Зураг 7. 35 Зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл, насны бүлэг, хүйсээр, 2021 он

Эх үүсвэр: ГССҮТ

Жил бүр 1800 гаруй хүн согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ зам тээврийн осолд өртөж байна. Өөрөөр хэлбэл 10000 хүн тутмын 4.8-7.2 тохиолдол нь согтууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ зам тээврийн осолд өртсөн гэсэн өгүүлэмжтэй байна. 2021 онд зам тээврийн осол зуны улиралд /38.2%/, даваа гаригт /14.8%/ хамгийн их бүртгэгдсэн байна. Зам тээврийн осол 6, 7, 8 саруудад буюу зуны улиралд хамгийн их тохиолдож байна.

Зураг 7. 36 Зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл, согтууруулах ундаа хэрэглэсэн байдал, 10 000 хүн амд, 2019-2021 он

Зам тээврийн осолд өртөх үедээ аль насны бүлэг ямар тээврийн хэрэгслээр зорчиж байсныг авч үзэхэд 5 хүртэлх болон 24-64 насанд суудлын машинд явж байх үедээ зам тээврийн осолд өртсөн тохиолдол хамгийн их бүртгэгдсэн байгаа бол 5-9 насанд явган явж байх үедээ тээврийн хэрэгсэлд мөргүүлж гэмтсэн тохиолдол 1-р шалтгаан болж байна. Ихэнх насны бүлэгт суудлын машин дотор явж байхдаа гэмтсэн тохиолдол тэргүүлж, ердийн хөсөг буюу морь, тэмээнээс унаж гэмтсэн тохиолдол 10-14 насанд 1-р байрыг эзэлж, бүх насны бүлгийн тэргүүлэх 5 шалгаанд орсон байна.

Зам тээврийн ослын улмаас эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ авсан иргэдийн 66.5% нийслэлд, 33.5% орон нутагт бүртгэгдсэн байна. Өнгөрсөн онд зам тээврийн ослын шалтгаант өвчлөл Архангай аймагт хамгийн их бүртгэгдсэн ба тухайн газар нутгийн 10 000 хүн амд ногдох тохиолдлын түвшин мөн адил Архангай, Говь-Алтай, Дорноговь аймагуудад өндөр байна. Харин зам тээврийн ослын тоо болон тохиолдлын түвшин 2020 онд Дархан-Уул аймагт хамгийн бага байсан бол 2021 онд Ховд аймагт хамгийн бага бүртгэгдлээ.

Хүснэгт 7. 11 Осол гэмтлийн шинэ тохиолдлын шалтгаан, хувиар, 2017-2021 он

Осол гэмтлийн шалтгаан (ӨОУА-10 дагуу)	Гэмтсэн он, хувиар					Дундаж %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Санамсаргүй осол гэмтэл						
Уналт /W00-W19/	37.3	39.2	41.2	41.6	42.0	40.3
Амьгүй механик хүчинд өртөх /W20-W49/	15.9	16.5	17.0	17.7	17.5	16.9
Зам тээврийн осол /V01-V99/	15.3	14.3	13.4	12.6	11.2	13.4
Амьд механик хүчинд өртөх /W50-W64/	6.0	6.0	6.9	7.1	7.7	6.7
Түлэгдэлт /W85-X19/	4.9	4.5	4.3	4.7	4.0	4.5
Тодорхойгүй осол /Y10-Y34/	4.1	4.3	2.9	3.4	3.5	3.6
Санамсаргүй хордох, хорт бодист өртөх / X40-X49/	0.9	0.9	1.2	1.4	2.0	1.3
Байгалийн хүчинд өртөх /X30-X39/	0.4	0.6	0.6	0.4	0.4	0.5
Амьсгал боогдох /W75-W84/	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Бусад осол /X50-X59/	0.1	0.3	0.3	0.4	0.8	0.4
Хорт амьтан ургамалд өртөх /X20-X29/	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Усанд унаж живэх /W65-W74/	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Санаатай үйлдлээс үүдсэн осол гэмтэл						
Хүчирхийлэл /X85-Y09/	14.1	12.5	11.3	9.7	9.7	11.5
Санаатайгаар өөртөө гэмтэл учруулах / X60-X84/	0.8	0.7	0.7	0.7	0.9	0.8

Осол гэмтлийн тэргүүлэх шалтгаан хүйсийн хувьд статистикийн ач холбогдол бүхий ялгаатай байгаа бөгөөд эрэгтэйчүүдийн хувьд зам тээврийн осол 13.7% (12106) гуравдугаар шалтгаан болж, эмэгтэйчүүдийн амьгүй механик хүчинд өртөх гэмтэл 13.3% (7764) хоёрдугаар шалтгаан болж байна. Осол гэмтлийн шалтгаан бүрт эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өндөр байна.

Ялангуяа усанд живсэн тохиолдлын 80%, байгалийн хүчинд өртсөн тохиолдлын 78%, халдлагад өртсөн тохиолдлын 72.6% нь эрэгтэй буюу 10 хүн тутмын 7-8 тохиолдлыг эрэгтэйчүүд эзэлж байна.

Гэмтсэн хүмүүсийн ажил эрхлэлтийн байдлыг гэмтлийн шалтгаантай харьцуулан судлахад амьсгал боогдох аюултай бусад осол болон түлэгдэлтэд 0-15 насны хүүхдүүд илүү их өртөж, ажилгүй иргэд санаатайгаар өөрийгөө болон бусдыг гэмтээх, байгалийн хүчинд өртөх осолд илүү өртжээ

Хүснэгт 7. 12 Осол гэмтэл бүртгэгдсэн байдал аймгаар, тохиолдлын тоо, 2016-2021 он

Бүс, аймаг, нийслэл	Тохиолдлын тоо					
	2017	2018	2019	2020	2021	5 жилийн нийт дүн
Баруун бүс	**4345**	**4285**	**3883**	**4611**	**3736**	**20860**
Баян-Өлгий	638	737	553	792	720	3440
Говь-Алтай	1293	1189	876	1279	1112	5749
Завхан	1029	1119	1049	987	768	4952
Увс	889	652	664	843	755	3803
Ховд	496	588	741	710	381	2916
Хангайн бүс	**6117**	**7052**	**6722**	**7162**	**6496**	**33549**
Архангай	1020	1613	1383	1904	1872	7792
Баянхонгор	841	1026	1065	1281	1235	5448
Булган	580	562	642	650	433	2867
Орхон	1035	1060	968	857	872	4792
Өвөрхангай	1387	1289	1041	1054	970	5741
Хөвсгөл	1254	1502	1623	1416	1114	6909
Төвийн бүс	**9813**	**9752**	**11251**	**10160**	**8859**	**49835**
Говьсүмбэр	935	808	775	520	258	3296
Дархан-Уул	1980	1222	1966	1587	1881	8636
Дорноговь	2576	3123	3473	2890	2233	14295
Дундговь	707	670	932	869	604	3782
Өмнөговь	1187	1532	1358	1479	1287	6843
Сэлэнгэ	1377	1369	1166	1132	979	6023
Төв	1051	1028	1581	1683	1617	6960
Зүүн бүс	**3680**	**3691**	**2982**	**3382**	**3469**	**17204**
Дорнод	1259	1307	1000	1251	1183	6000
Сүхбаатар	959	871	571	682	577	3660
Хэнтий	1462	1513	1411	1449	1709	7544
Аймгийн дүн	**23955**	**24780**	**24838**	**25315**	**22560**	**121448**
Улаанбаатар	91366	117885	131885	120182	119882	581200
Улсын дүн	**115321**	**142665**	**156723**	**145497**	**142442**	**702648**

7.4 ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Улсын хэмжээнд сүүлийн 10 жилийн байдлаар 10000 хүнд ногдох эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааныг харвал 2013, 2015 онд зүрх судасны тогтолцооны өвчин тэргүүлж, бусад онуудад өвчлөлийн хандлага ижил байна.

10000 хүнд ногдох эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн сүүлийн 10 жилийн дунджаар 2733 байгаа

ба эрэгтэйд 2059, эмэгтэй 3387 байна. 2021 оны байдлаар хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийг сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад нийт өвчлөл 10 000 хүн ам тутамд 155-оор, өмнөх онтой харьцуулахад 255-оор тус тус нэмэгдсэн байгаа хэдий ч хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тэргүүлэх шалтгаан болох амьсгалын тогтолцооны өвчин 224-оор, зүрх судасны тогтолцооны өвчин 126-оор буурч, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин 68-оор, шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин 69-оор, мэдрэлийн тогтолцооны өвчин 33-оор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 7. 13 Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 10000 хүн амд, 2012-2021 он

Өвчлөлийн шалтгаан	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	10 жилийн дундаж
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	403	400	393	392	407	412	422	427	365	263	388
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	331	345	331	338	339	333	341	342	341	262	330
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	316	313	309	307	312	316	320	328	323	240	308
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	405	366	424	353	465	432	466	478	298	161	385
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	173	181	173	190	198	211	215	226	229	141	194

Эмнэлэгт хэвтэлтийн түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 2153, 10 000 эмэгтэй хүн амд 3524 ногдож, ойролцоогоор эмнэлэгт хэвтэж байгаа 2 хүний нэг нь эрэгтэйчүүд байна. 10 000 эрэгтэй хүн амд ногдох хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн түвшин 10 000 эмэгтэй хүн амд ногдох өвчлөлийн түвшингээс 1.6 дахин бага байна.

2021 оны байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгааны дотор зонхилж буй өвчнүүдийг авч үзвэл: шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 63.1 хувийг бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчин, амьсгалын тогтолцооны өвчний дотор уушигны хатгалгааны улмаас хэвтэн эмчүүлэгчид 37.9 хувийг, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний дотор элэгний эмгэг 18.3 хувийг, зүрх судасны тогтолцооны өвчний дотор даралт ихсэх өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид 24.6 хувийг, зүрхний ишеми өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид 31.3 хувийг тус тус эзэлж эдгээр өвчнүүд хүн амын дунд зонхилон тохиолдож байна.

Уушигний хатгаа өвчин 2012 онд амьсгалын тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 46.9 хувийг эзэлж байсан бол 2015 онд 44.0 хувь болж буурсан, 2020 онтой харьцуулахад 2021 онд 6.0 хувиар буурсан байна.

2012 онд хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний дотор 26.6 хувийг элэгний эмгэг, 14.3 хувийг цөсний өвчнүүд эзэлж байсан бол 2015 онд буурч, 2021 онд элэгний эмгэг 18.3 хувь, цөсний хүүдийн өвчнүүд 14.4 болж буурсан байна.

Даралт ихсэх өвчин нь 2012 онд зүрх-судасны тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 37.7 хувийг эзэлж байсан бол 2021 онд 24.6 болж буурсан байна.

Хүснэгт 7. 14 Хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2021 он

Үзүүлэлт	Нийт өвчлөл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
Хүйс						
Эрэгтэй	2153	166	254	130	227	112
Эмэгтэй	3524	155	270	347	298	169
Насны бүлэг						
Эрэгтэй						
20 хүртэлх	1263	210	201	40	9	56
20-44	1893	85	221	121	111	110
45-65	3708	173	388	260	658	209
65 ба түүнээс дээш	7321	499	526	610	1788	296
Эмэгтэй						
20 хүртэлх	1247	170	181	58	10	53
20-44	4373	91	202	442	134	151
45-65	4957	181	454	584	727	349
65 ба түүнээс дээш	8352	394	685	833	1854	435
Байршил						
Хот	2945	167	307	211	239	134
Хөдөө	2765	155	223	265	283	147
Бүсээр						
Баруун	2847	167	280	287	329	193
Хангайн	2764	139	215	302	314	125
Төв	2693	155	197	231	238	139
Зүүн	2782	176	202	202	219	139
Улсын дундаж	**2848**	**161**	**262**	**240**	**263**	**141**

Хүснэгт 7. 15 Зонхилон тохиолдох хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн бүтэц, хувиар, 2021 он

Өвчний ангилал (ӨОУА-10)	Зонхилох шалтгаан	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	10 жилийн дундаж
Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин	Бөөрний сувганцрын үрэвсэл (N10-N16)	67.1	66.1	64.1	63.6	63.0	63.1	62.9	63.1	59.3	63.1	63.5
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хатгалгаа (J12-J18)	46.9	46.1	51.3	44.0	52.4	49.1	51.8	51.4	43.9	37.9	47.5
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Элэгний эмгэг (K70-K77)	26.6	27.0	27.8	26.9	26.0	25.5	23.2	23.6	19.6	18.3	24.4
	Мухар олгойн өвчин (K35-K38)	14.6	14.1	13.5	13.1	12.6	12.2	11.3	11.1	10.7	12.8	12.6
	Цөсний хүүдийн өвчнүүд (K80-K81)	14.3	14.6	13.6	13.2	13.4	13.5	14.3	13.8	14.9	14.4	14.0
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Даралт ихсэх өвчнүүд (I10-I15)	37.7	37.6	38.5	40.2	39.7	40.1	40.2	41.3	34.9	24.6	37.5
	Зүрхний ишеми өвчнүүд (I20, I23-I25)	26.1	26.7	24.6	23.6	24.3	24.1	23.3	22.5	24.4	31.3	25.1
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Мэдрэлийн ёзоор ба сүлжээний эмгэг (G50-G59)	30.9	33.8	27.7	34.8	36.4	37.2	38.9	40.4	40.7	31.9	35.3
	Эпилепси (G40-G41)	12.1	11.4	11.4	11.1	10.6	9.5	9.5	7.9	6.9	8.6	9.9

7.5 ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНИЙ ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ

7.5.1.АРТЕРИЙН ГИПЕРТЕНЗИ, ЧИХРИЙН ШИЖИНГИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ

2021 оны байдлаар артерийн даралт ихсэх эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 963 173 хүн хамрагдсан нь хамрагдвал зохих хүн амын 46.6 хувийг эзэлж байна. Хамрагдалтыг өмнөх онтой харьцуулахад 2.5 хувиар нэмэгдсэн байна. Нийт үзлэгт хамрагдсан хүн амын 42.1 хувь нь эрэгтэй, 57.9 хувь нь эмэгтэй байна. Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүмүүсийн биеийн жингийн индексийн үзүүлэлтээр авч үзвэл 5.0 хувь туранхай, 57.4 хувь нь хэвийн, 25.8 хувь нь илүүдэл жинтэй, 11.8 хувь нь тарган буюу 30кг/м2-аас дээш гарсан байна. Мөн үзлэгт хамрагдагсдын 69.4 хувь нь эрүүл мэндийн мэргэжилтний зохион байгуулсан тусгай дуудлагаар хамрагдсан бол 18.5 хувь нь өөрийн хүсэлтээр, 12.1 хувь нь зар сурталчилгаагаар ирсэн байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгийн үр дүнгийн үзүүлэлтээр 84.6 хувь нь хэвийн, 15.4 хувь нь артерийн даралттай байж болох гэж давтан үзлэгт ирүүлэхээр уригдсан байна. Эрт илрүүлгийн давтан үзлэгт нийт 90 368 хүн хамрагдаж 8 797 буюу нийт үзлэгээс 0.9% нь Артерийн даралт ихсэх өвчний онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 801 070 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 76.0 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 97.1%, өлөн үеийн глюкозын өөрчлөлттэй 2.9% илэрч хоёрдогч шатлалын эмнэлэгт онош батлуулахаар илгээсэн байна.

Чихрийн шижин хэв шинж 2 эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 801070 хүн хамрагдсан ба хамрагдалтын хувийг хүйсээр авч үзвэл эрэгтэй 42.3 хувь, эмэгтэй 57.7 хувийг эзэлж байна. Чихрийн шижин эрт илрүүлгийн үзлэгээс онош батлуулахаар хоёрдогч шатлалын эмнэлэгт 44516 хүн ирснээс 1366 хүн буюу нийт үзлэгт хамрагдсан хүмүүсийн 0.2 хувь нь чихрийн шижин хэв шинж 2 өвчний тохиолдол батлагдсан байна.

Хүснэгт 7. 16 Артерийн даралт, чихрийн шижин хэв шинж 2-ийн эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалт, 2020, 2021 он

Аймаг, хот	Артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэг				Чихрийн шижин хам шинж 2 эрт илрүүлэг үзлэг			
	Хамрагдсан хувь		Онош батлагдсан хувь		Хамрагдсан хувь		Онош батлагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Архангай	21.0	28.8	4.9	2.9	51.6	41.0	0.3	0.1
Баян-Өлгий	23.0	23.2	9.6	5.6	48.7	45.9	0.4	0.5
Баянхонгор	26.5	54.4	1.9	0.8	60.6	95.3	0.1	0.1
Булган	29.3	35.4	1.3	0.5	58.4	39.4	0.1	0.0
Говь-Алтай	24.3	46.0	4.9	1.5	54.9	69.1	0.3	0.1
Говь-Сүмбэр	61.6	94.2	1.3	0.4	99.9	96.9	0.2	0.0
Дархан-Уул	37.6	53.9	1.1	0.3	78.8	95.9	0.2	0.0
Дорноговь	39.5	73.7	0.4	0.6	88.9	99.1	0.1	0.2
Дорнод	36.7	38.2	0.6	0.4	78.7	79.4	0.1	0.1
Дундговь	24.6	32.1	1.6	0.3	52.9	55.3	0.1	0.0
Завхан	28.6	45.8	1.4	1.2	57.2	60.1	0.4	0.2
Орхон	30.9	54.0	1.5	0.7	63.3	64.4	0.2	0.3
Өвөрхангай	35.2	34.1	1.1	0.6	79.1	71.5	0.1	0.1
Өмнөговь	20.9	31.2	1.3	0.9	51.7	49.1	0.1	0.1
Сүхбаатар	43.8	41.2	1.3	0.9	86.1	81.3	0.1	0.1
Сэлэнгэ	37.9	42.2	0.7	0.5	74.4	70.4	0.4	0.2
Төв	60.9	55.5	2.2	1.2	64.6	56.6	0.1	0.1
Увс	31.4	41.7	1.1	1.0	75.6	67.8	0.1	0.2
Ховд	25.8	37.0	4.7	2.9	54.4	60.3	0.4	0.2
Хөвсгөл	35.9	39.6	4.5	1.8	75.4	67.9	0.2	0.1
Хэнтий	33.8	51.1	1.5	0.7	69.1	87.6	0.2	0.2
Аймгийн дундаж	33.2	43.5	2.2	1.1	68.5	68.8	0.2	0.1
Улаанбаатар	56.9	50.1	1.1	0.7	82.2	84.6	0.2	0.2
Улсын дундаж	44.1	46.6	1.5	0.9	88.7	76.0	0.2	0.2

7.5.2. УМАЙН ХҮЗҮҮ, ХӨХНИЙ ӨМӨНГИЙН ЭРТ ИЛРҮҮЛЭГ ҮЗЛЭГ

2021 оны байдлаар улсын хэмжээнд умайн хүзүүний хорт хавдрын илрүүлэгт зорилтот насны нийт 68163 эмэгтэй хамрагдаж, энэ нь хамрагдвал зохих эмэгтэйчүүдийн 28.6 хувийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд умайн хүзүүний хорт хавдрын илрүүлгийн зорилтот насны эмэгтэйчүүдийн хамрагдалтын хувь 2017-2018 онуудад 37.4 хувьтай байсан бол эдгээр онуудын дундаж нь 38.0 хувь, эсийн шинжилгээний хариу, дүгнэлтээр эерэг буюу эмгэг өөрчлөлт илэрсэн 3.0 хувь, мөн тус тайлант жилүүдэд нийслэл Улаанбаатар хотын дүүргүүдийн хамрагдалт нь улсын болон аймгийн дундажаас бага байгаа нь анхаарал татаж байна.

Зураг 7. 37 Умайн хүзүүний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2012-2021

Хүснэгт 7. 17 Эрт илрүүлэг үзлэгээр илэрсэн умайн хүзүүний хавдрын үе шат /2012-2021/

Үзүүлэлт	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Дундаж
											Нийт
ПАП эерэг тохиолдол	3682	4743	6694	10296	17309	4064	3580	4013	3403	2170	59954
	4.90%	7.20%	9.30%	12.80%	21.90%	4.30%	4.90%	4.60%	3.90%	4.10%	8.20%
Эдийн шинжилгээ-гээр оношбаталгааж-сан хувь	NA	NA	75.9	82.2	53.1	51.1	62.6	65.5	74.6	75	67.5
Илрүүлгээр илэрсэн хавдрын тохиолдлын тоо	65	118	103	78	68	55	35	42	72	33	669
Илрүүлгээр илэрсэн хавдрын эрт үе шатанд илэрсэн хувь	29.6	29.6	51.5	75.5	75	65.5	80	67.8	73.5	62.1	61

Хүснэгт 7. 18 Умайн хүзүү, хөхний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2021 он

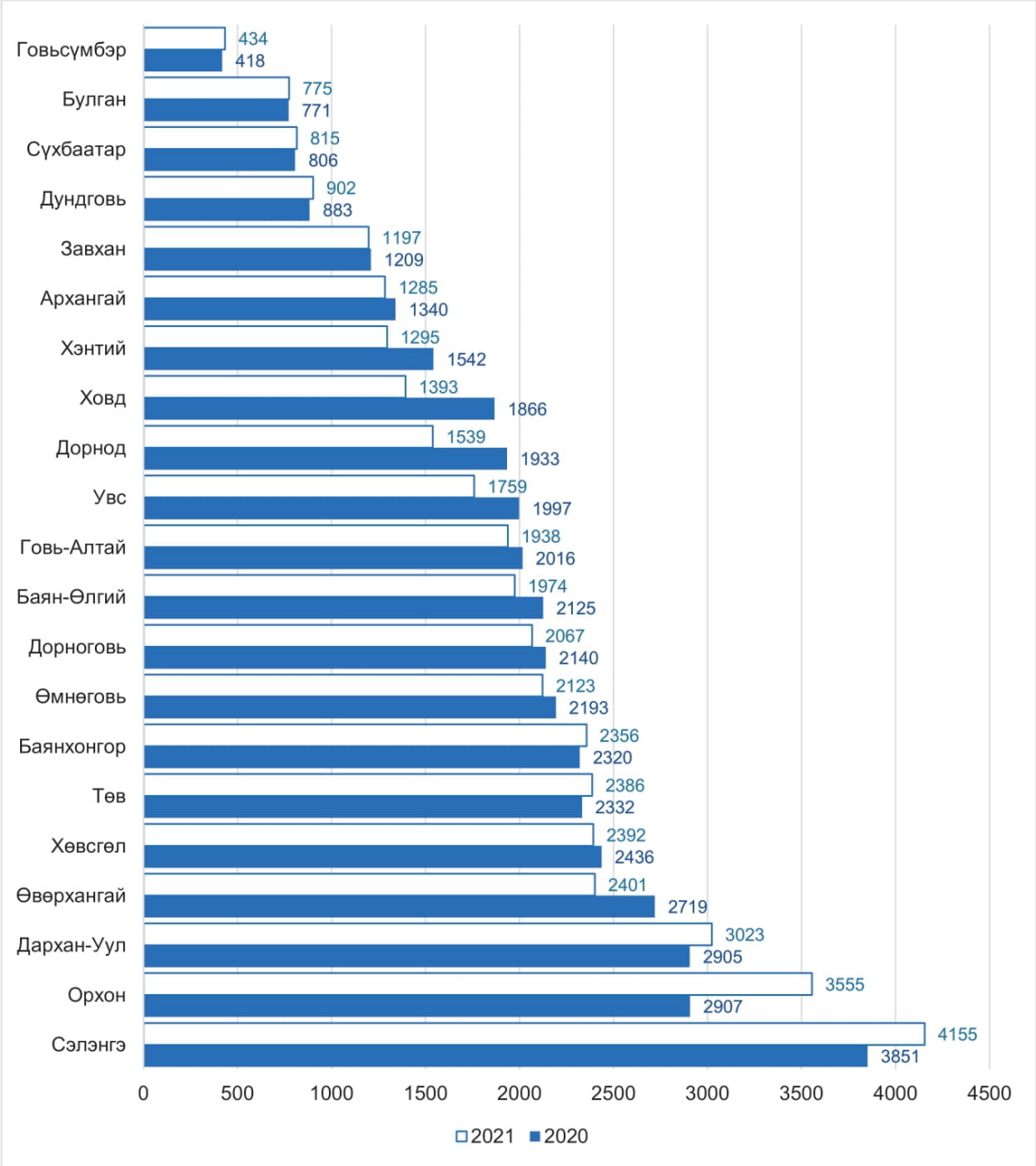
Аймаг, хот	Хамрагдвал зохих эмэгтэйчүүдийн тоо	Хамрагдсан зорилтот насны эмэгтэйчүүдийн тоо	Зорилтот насны эмэгтэйчүүдийн хамрагдалтын хувь*	Боломжит илрүүлэгт хамрагдсан эмэгтэйчүүдийн тоо
Архангай	6387	2476	38.8	14093
Баян-Өлгий	6424	1507	23.5	13650
Баянхонгор	6085	3060	50.3	3107
Булган	4283	2246	52.4	10188
Говь-Алтай	4010	1518	37.9	6942
Говьсүмбэр	1241	181	14.6	5116
Дархан-Уул	7637	4198	55	27743
Дорноговь	5006	2002	40	13050
Дорнод	5914	2368	40	11121
Дундговь	3109	1421	45.7	4276
Завхан	5006	1604	32	2761
Орхон	7949	2335	29.4	16910
Өвөрхангай	7952	3912	49.2	18411
Өмнөговь	5077	1110	21.9	7887
Сүхбаатар	4432	2664	60.1	12973
Сэлэнгэ	7492	1750	23.4	2220
Төв	6264	1762	28.1	10791
Увс	5310	2110	39.7	14555
Ховд	5546	2343	42.2	10011
Хөвсгөл	9526	4676	49.1	28388
Хэнтий	5270	1767	33.5	13162
Аймгийн дундаж	**119920**	**47010**	**39.2**	**247355**
Улаанбаатар	118011	21153	17.9	156194
Улсын дундаж	**237931**	**68163**	**28.6**	**403549**

Эрт илрүүлгийн хамрагдалт аймаг бүрт харилцан адилгүй байгаа бөгөөд 2021 онд хамгийн өндөр хамрагдалттай аймаг Сүхбаатар аймаг байгаа бол хамрагдалт хамгийн багатай нь Говьсүмбэр аймаг байна. Улаанбаатар хотод хамрагдалт аймаг, улсын дунджаас бага байсаар байна.

7.6 МЭС ЗАСЛЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Улсын хэмжээнд 2021 онд 159 831 өвчтөнд мэс заслын эмчилгээ хийгдсэн бөгөөд 75.1 хувь нь Улаанбаатар хотод, 24.9 хувь нь хөдөө орон нутагт хийгджээ. Улаанбаатар хотод хийгдсэн нийт мэс заслын эмчилгээний 15.1 хувь буюу 18 075 тохиолдолд 15 хүртэлх насны хүүхдэд хийгдсэн байна. Нийт хагалгааны 5.9 хувь нь дурангийн хагалгаа, 0.3 хувь нь давтан хагалгаа байна. Мэс заслын дараах хүндрэлийн хувь 0.2, нас баралтын хувь 0.3 байна.

Зураг 7. 38 Мэс заслын хагалгааны тоо, аймгаар, 2020, 2021 он

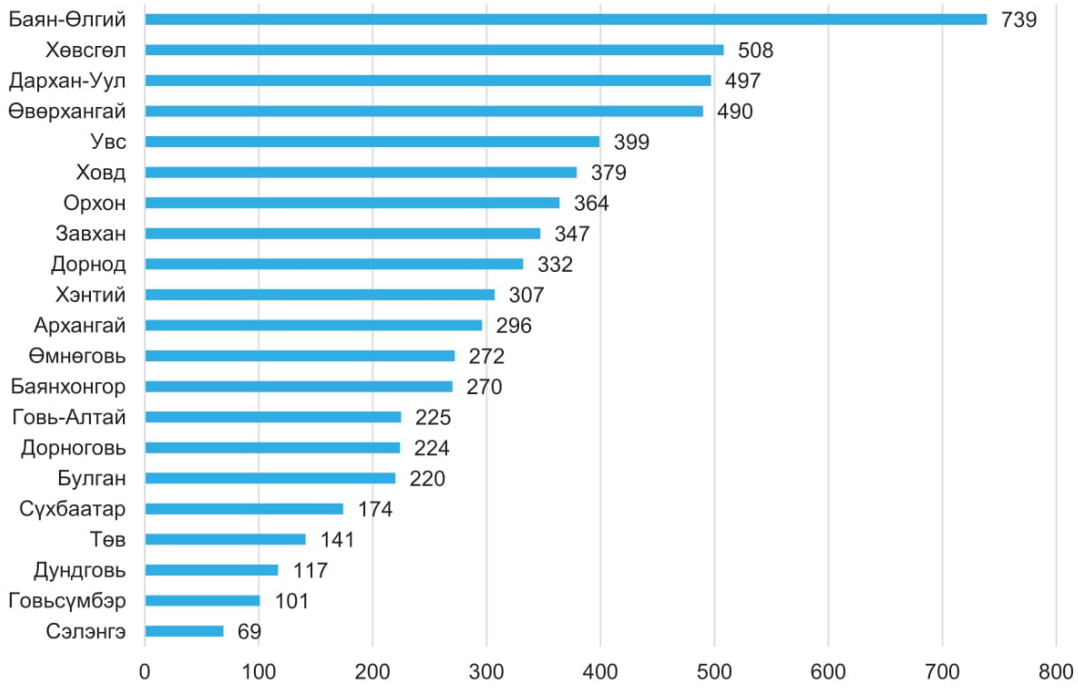
Хүснэгт 7. 19 Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд хийгдсэн мэс заслын тоо, 2021 он

Эрүүл мэндийн байгууллага	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо		Үүнээс		Мэс заслын дараах хүндрэл		Нас барсан	
	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас	Дурангийн мэс засал	Давтан хагалгаа	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас
Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	9725	16	2950	68	26	0	103	0
Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	3584	0	1046	57	16	0	61	0
Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	7105	156	128	10	32	4	42	5
Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	11474	5787	72	37	48	35	1	1
Хавдар судлалын үндэсний төв	2422	0	117	45	58	0	28	0
Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	0	0	0	0	0	0	0	0
Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв	9168	1613	263	14	2	0	172	9
Монгол Японы эмнэлэг	744	42	189	7	0	0	0	0
Эх, нярай, эмэгтэйчүүдийн үндэсний төв-2	166	0	0	0	0	0	0	0
НЭМГ-ын харьяа улсын болон хувийн эмнэлгүүд	56389	8007	761	8	7	0	1	0
ЭМЯ-ны харьяа хувийн эмнэлгүүд	19290	2454	2237	83	30	0	6	0
Бүгд	**120067**	**18075**	**7763**	**329**	**219**	**39**	**414**	**15**

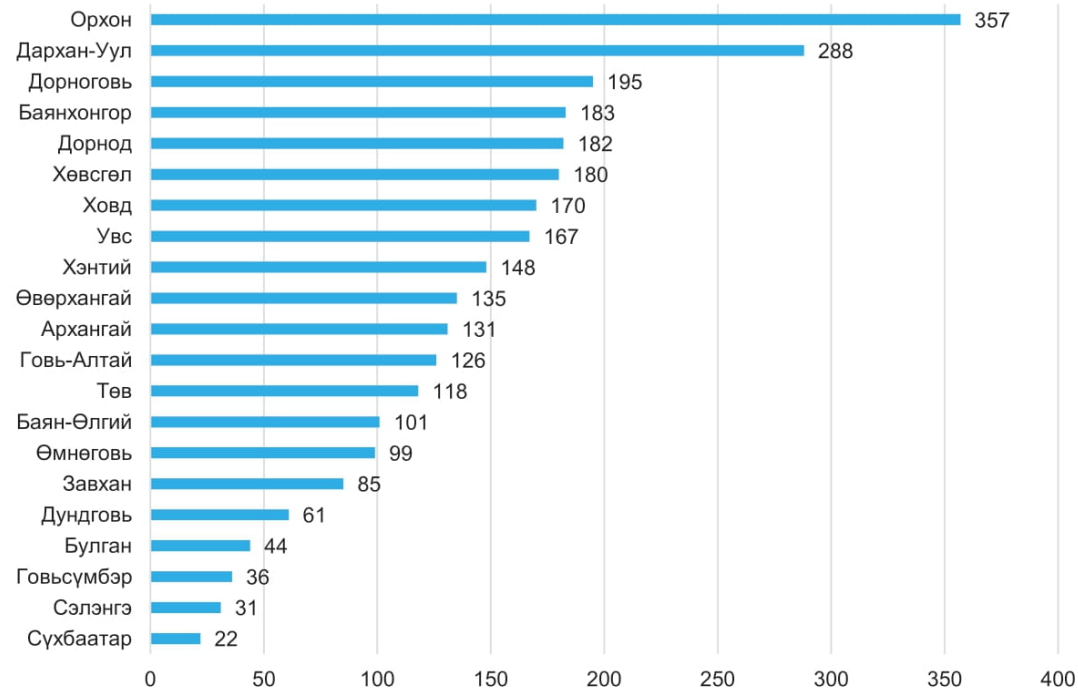
Зураг 7. 39 Зонхилон хийгдсэн мэс засал, төрлөөр, 2021 он

Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо		Үүнээс		Мэс заслын дараах хүндрэл		Нас барсан	
	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас	Дурангийн мэс засал	Давтан хагалгаа	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас	Бүгд	Үүнээс: 15 хүртэлх нас
Мэдрэлийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	2310	171	228	9	17	2	101	5
Дотоод шүүрлийн булчирхайн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	410	6	0	2	3	0	0	0
Нүдэнд хийгдэх мэс заслууд	8408	989	926	46	3	1	0	0
Чихэнд хийгдэх мэс заслууд	1603	447	22	3	3	3	1	0
Хамар, ам, залгиурт хийгдэх мэс заслууд	51009	12457	633	44	19	6	7	0
Амьсгалын эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	742	65	29	1	2	0	9	0
Зүрх судасны тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	3608	369	318	1	7	2	15	2
Цус болон тунгалгийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	157	23	1	2	1	0	4	0
Хоол боловсруулах эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	28184	3772	5264	234	160	24	207	7
Шээсний замд хийгдэх хагалгаанууд	2446	142	804	6	2	0	19	0
Эр бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд	2069	817	237	1	3	0	3	0
Эм бэлэг эрхтэнд хийгдэх мэс заслууд	16899	118	504	10	11	0	0	0
Эх барихын ажилбарууд	19512	6	4	16	32	0	0	0
Яс, булчингийн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	14815	2416	422	11	9	5	34	2
Гадна эрхтэн тогтолцоонд хийгдэх мэс заслууд	7659	1597	5	15	3	0	29	2
Бүгд	**159831**	**23395**	**9397**	**401**	**275**	**43**	**429**	**18**

Зураг 7. 40 Цочмог мухар олгойн мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2021 он

Зураг 7. 41 Цөсний замын мэс заслын хагалгаа, аймгаар, 2021 он

БҮЛЭГ 8.

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ 8. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

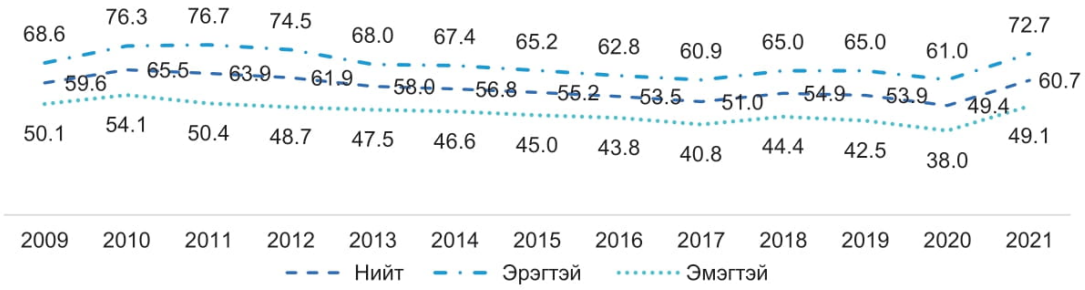
Монгол хүн амын өвчлөл, эндэгдлийн шалтгаанд 1990 оноос өмнө амьсгалын тогтолцооны өвчин тэргүүлж байсан бол 1990 оноос хойш зүрх судасны шалтгаант эмгэгүүд тогтмол тэргүүлэн улмаар өсөх хандлагатай боллоо. Зүрх судасны эмгэгийн шалтгаант нас баралт 1950-иад онд 7.1 хувь, 1985 онд 23.4 хувь, 1995 оноос 30.8 хувийг эзэлж байсан ба 2021 оны байдлаар 31.2 хувь байна. Зүрх судасны өвчний шалтгаант нас баралтын дийлэнхи хувийг артерийн даралт ихсэлт, зүрхний шигдээс, тархины цус харвалт эзэлж байна.

8.1 ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН

Монгол Улсад сүүлийн 10 жилийн дунджаар 16.8 мянган нас баралтын тохиолдол бүртгэгдсэнээс 60.4 хувь нь эрэгтэйчүүд, 39.6 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа бөгөөд шалтгаанаар авч үзвэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин (31.2%), хавдар (21.3%), осол гэмтэл, гадны шалтгаан (15.2%) зонхилж байна. Нас баралтад эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь өссөөр байна.

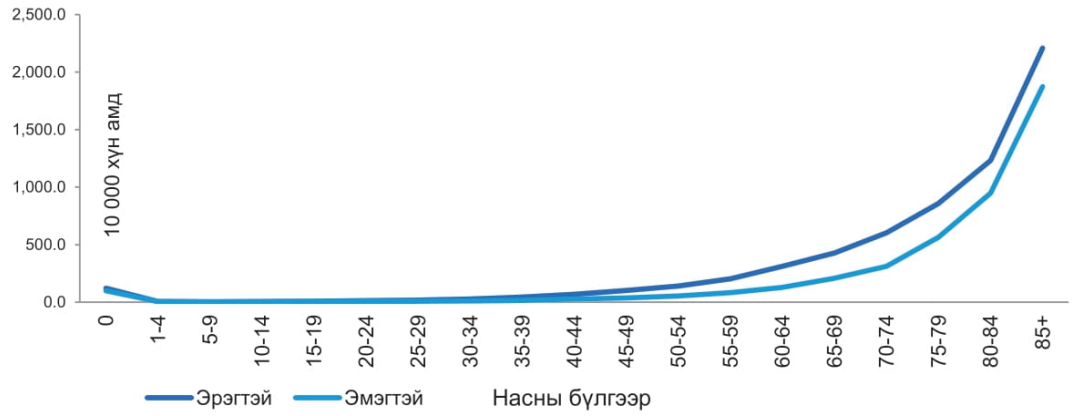
Хүн амын нас баралт 2021 онд 19.9 мянга болж, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 3094 хүн (18.4%)-ээр, өмнөх оноос 4009 (25.2%) хүнээр тус тус нэмэгдсэн. 10 000 хүн амд ногдох нас баралтын түвшин 2021 онд 60.7 байгаа бөгөөд 10 000 эрэгтэй хүн амд 72.7, эмэгтэй хүн амд 49.1 тус тус байна.

Зураг 8. 1 Хүн амын нас баралт,10 000 хүн амд, хүйсээр, 2009-2021 он

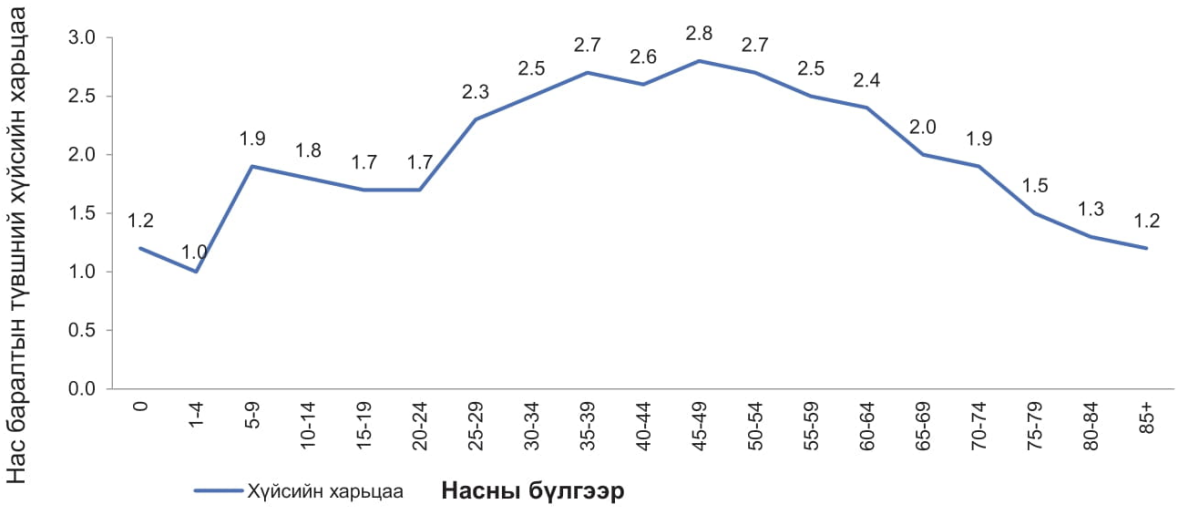
Нас баралтын өөр нэг үзүүлэлт нь насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент (НБНБК) бөгөөд хүйс тус бүрээр НБНБК-ийн дүрслэлийг 2021 оны байдлаар үзүүллээ. Манай улсын хувьд нялхсын эндэгдэл өндөр биш тул доорх дүрслэл нь “J” хэлбэртэй байгааг харж болно. Мөн бүх насны бүлэг дээр эрэгтэйчүүдийн нас баралтын коэффициент өндөр байна.

Зураг 8. 2 Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент, хүйсээр, 2021 он

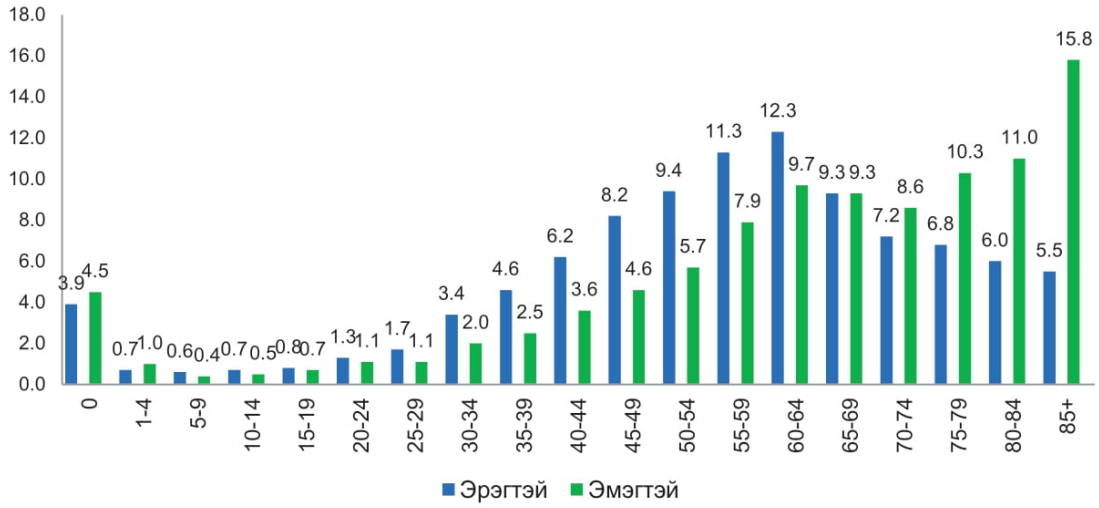
2021 оны байдлаар нас баралтын түвшний хүйсийн харьцааг насны бүлэг тус бүрээр харахад 45-49 насанд хамгийн өндөр буюу 2.8 байна. Тайлангийн жилд 45-49 насны бүлэгт нийт 1339 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 967 эрэгтэй, 372 эмэгтэй байна. Тухайн насны 10 000 эрэгтэй хүн амд харьцуулахад 100.5, эмэгтэй хүн амд 36.4 байгаа бөгөөд эрэгтэйчүүдийн нас баралтын шалтгаанд зүрх судасны тогтолцооны эмгэг хамгийн өндөр хувийг эзэлж байна.

Зураг 8. 3 Нас баралтын түвшний хүйсийн харьцаа, 2021 он

Мөн 35-39 болон 50-54 насанд хүйсийн харьцаа тус бүр 2.7 байгаа тухайн насны эрэгтэйчүүдийн нас баралт эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад бусад насны бүлгээс хамгийн өндөр байна. Нас баралтын шалтгаанаар авч үзвэл тухайн насны бүлгийн эрэгтэйчүүд осол гэмтэл, гадны шалтгаан, эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 4 дахин их байгаа ба хамгийн түгээмэл шалтгаан нь архины хордлого, амиа хорлолт, зам тээврийн осол байна. Мөн 40-49 насны эрэгтэйчүүдийн зүрх судасны эмгэгийн улмаас нас барах тохиолдол эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 3 дахин өндөр байгаа ба зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт хамгийн түгээмэл шалтгаан болж байна.

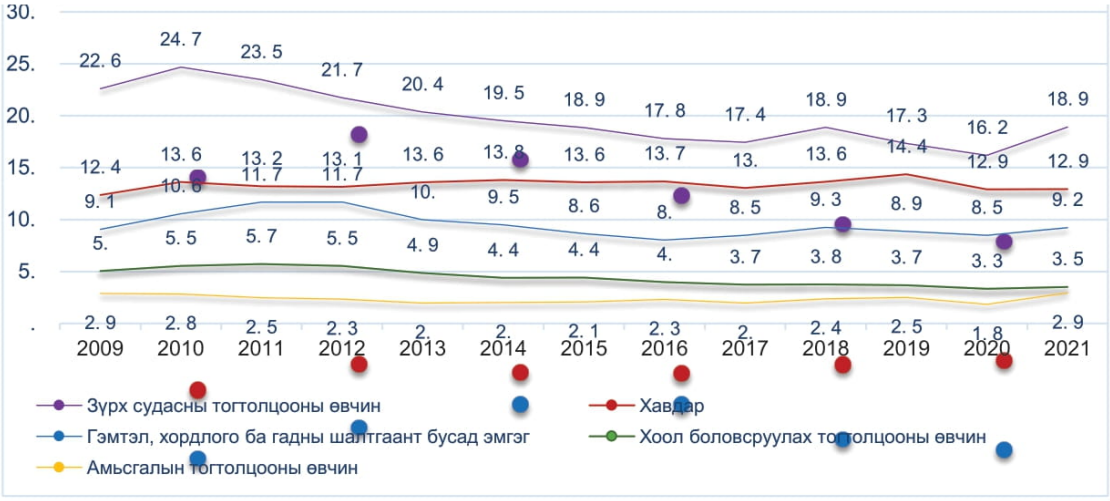
Зураг 8. 4 Нас бүлэг дэх нас баралтын хувь, хүйсээр, 2021 он

Манай улсын хүн амын нас баралтыг зонхилох шалтгаанаар авч үзвэл, 1990 онд амьсгалын тогтолцооны өвчин тэргүүлж байсан бол 1992 оноос эхлэн одоог хүртэл зүрх судасны тогтолцооны өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

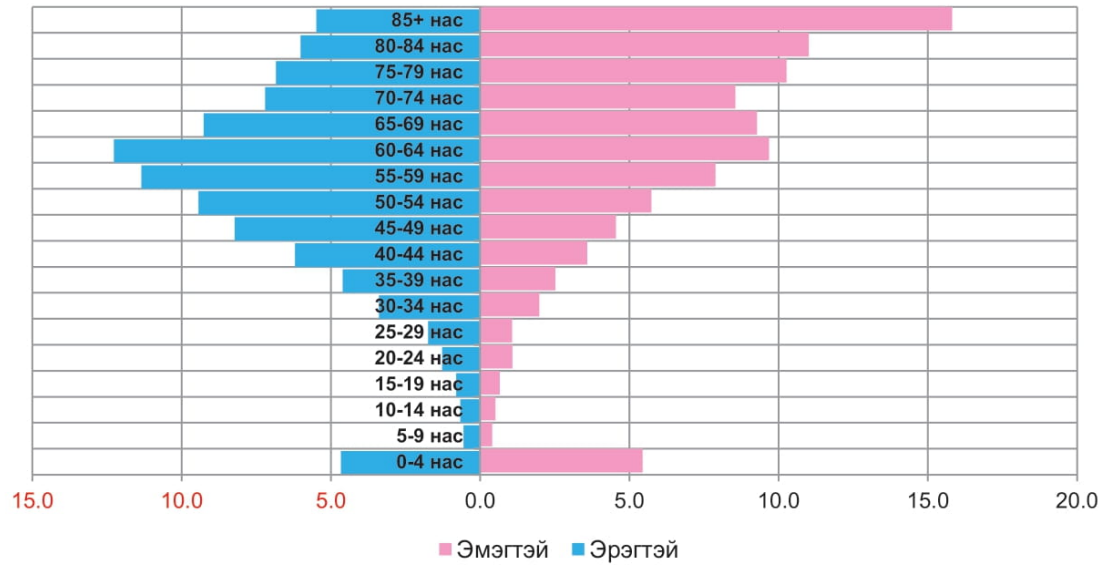
2021 оны байдлаар Зүрх судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт 10 000 хүн амд 18.9, хавдар 12.9, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт 9.2, хоол боловсруулах тогтолцооны эмгэг 3.5, амьсгалын тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт 2.9 байгаа нь тэргүүлэх 5 шалтгаан болж байна.

Зураг 8. 5 Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан,10 000 хүн амд, 2009-2021 он

Нас баралтыг насны бүлгийн эзлэх хувиар харвал нас барсан эрэгтэйчүүдийн 34.8%, эмэгтэйчүүдийн 72.6% нь тэтгэврийн насандаа нас барсан байна. Нөгөө талаас эрэгтэйчүүдийн 59.2% буюу тал хувь нь, эмэгтэйчүүдийн 21.3% нь хөдөлмөрийн насандаа нас барсан байна. Хөдөлмөрийн насны эрэгтэйчүүдийн нас баралт эмэгтэйгээс 2.8 дахин илүү байна.

Зураг 8. 6 Эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн нас баралтын хувь, насны бүлгээр, 2021

Хүснэгт 8. 1 Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаан 10 000 хүн амд, 2021 он

Үзүүлэлт	Нийт өвчлөл	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Хавдар	Осол гэмтэл, гадны шалтгаант	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин
Хүйс						
Эрэгтэй	72.7	22.4	14.7	14.8	4.3	3.4
Эмэгтэй	49.1	15.6	11.2	3.8	2.8	2.5
Насны бүлэг						
Эрэгтэй						
20 хүртэлх	11.9	0.4	0.5	3.5	0.2	0.4
20-44	33.0	4.9	2.5	18.4	2.8	0.9
45-65	168.7	52.8	42.7	32.0	12.7	7.3
65 ба түүнээс дээш	710.6	308.6	169.0	20.1	24.1	45.0
Эмэгтэй						
20 хүртэлх	9.1	0.3	0.5	1.6	0.2	0.5
20-44	13.6	2.0	2.0	4.6	0.9	0.5
45-65	68.7	17.9	19.7	6.3	5.5	2.9
65 ба түүнээс дээш	498.8	206.2	118.0	4.3	24.1	27.7
Байршил						
Хот	68.0	17.7	13.2	12.1	4.3	3.6
Хөдөө	54.4	20.0	12.7	6.7	2.8	2.4
Бүсээр						
Баруун	51.7	19.9	12.7	6.0	2.6	2.1
Хангайн	56.2	22.3	12.3	7.5	2.4	2.2
Төв	53.8	19.1	12.1	6.5	3.4	2.8
Зүүн	56.0	16.1	15.4	6.6	3.3	2.5
Улсын дундаж	**60.7**	**18.9**	**12.9**	**9.2**	**3.5**	**2.9**

8.2 ЗҮРХ СУДАСНЫ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Зүрх судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт 1950-иад онд нийт нас баралтын 7.1 хувь, 1985 онд 23.4 хувь байсан бол 1995 оноос 30.8 хувийг эзэлж байсан ба 2021 оны байдлаар 31.2 хувь байна. Зүрх судасны тогтолцооны өвчний улмаас жил бүр 5500-6000 хүн нас барж байгаа бөгөөд хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болсон хэвээр байна.

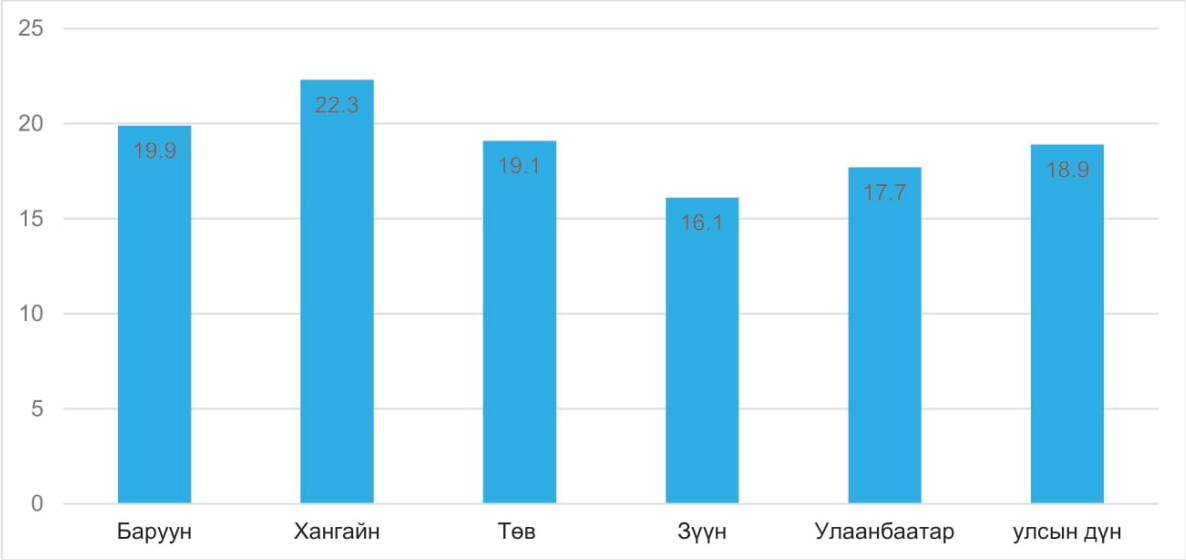
Хүн амын нас баралтын нэгдүгээр шалтгаан болох зүрх судасны тогтолцооны өвчний улмаас нас барсан хүмүүсийн 58.3% эрэгтэйчүүд, 41.7% нь эмэгтэйчүүд байна.

Зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөс зүрхний ишемит өвчин, тархины цус харвалт, бусад зүрх судасны тогтолцооны өвчин, зүрхний шигдээс дийлэнх хувийг эзэлж байна. Эдгээр нийтлэг өвчин тус бүрт эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс харьцангуй их байна.

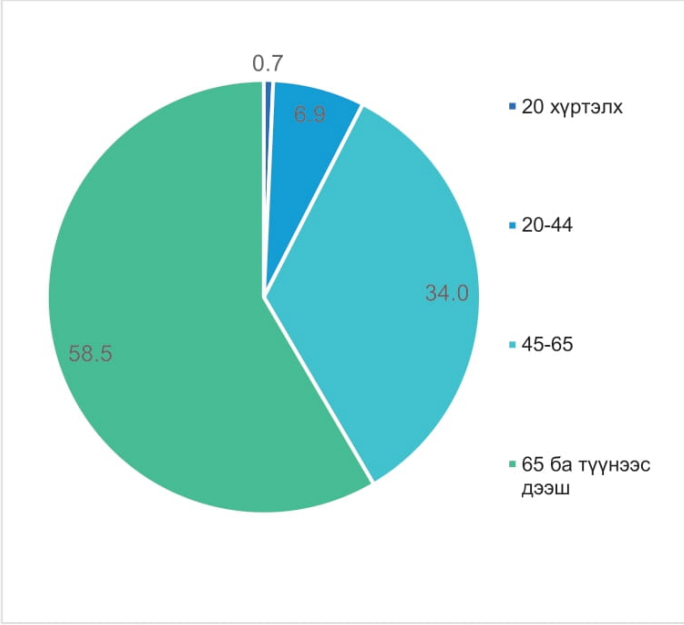
Нас барсан хүмүүсийн насны хувьд эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс илүү залуу насандаа нас барсан нь эрэгтэйчүүдийн дийлэнх нь 45-с дээш настай, эмэгтэйчүүдийн дийлэнх нь 60-с дээш настай байгаагаас харагдаж байна. Нөгөө талаас эрэгтэйчүүдийн 52% нь хөдөлмөр эрхлэх насандаа, эмэгтэйчүүдийн 20% нь хөдөлмөр эрхлэх насандаа зүрх судасны тогтолцооны өвчний улмаас нас барсан байна.

2021 онд зүрх судасны тогтолцооны шалтгаант нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 22.4, 10 000 эмэгтэй хүн амд 15.6 ногдож байна. Зүрх судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын түвшин хангайн бүсийн аймгуудад 10 000 хүн ам тутамд 22.3, баруун бүсийн аймгуудад 19.9, төвийн бүсэд 19.1 байгаа нь улсын дундажаас өндөр байгаа ба, зүүн бүсийн аймгууд болон Улаанбаатар хотод улсын дундажаас бага байна.

Зураг 8. 7 Зүрх судасны тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, бүсээр, 2021 он

Зураг 8. 8 Зүрх судасны тогтолцооны эмгэгийн шалтгаант нас баралт, насны ангиллаар, хувь, 2021 он

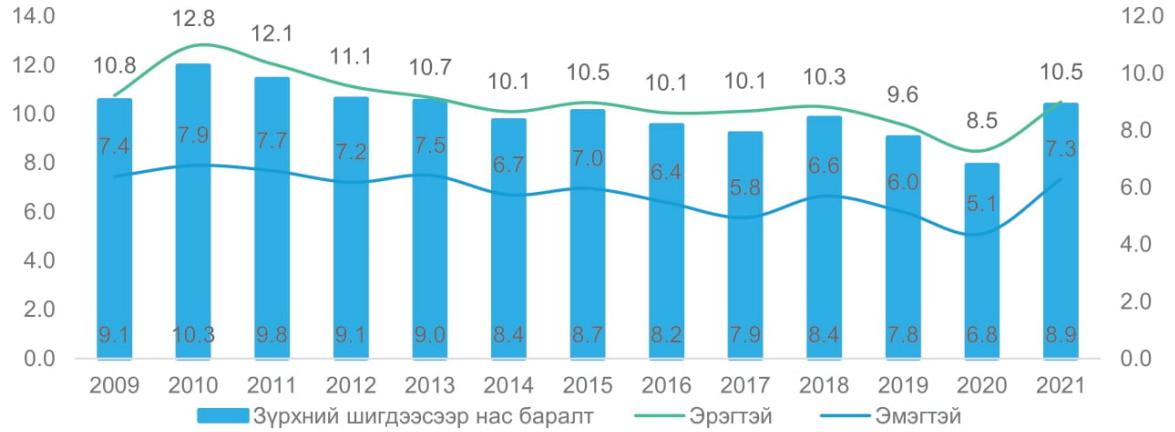
Аймаг, нийслэлээр харвал Хөвсгөл (25.9), Булган (21.2), Дундговь (22.4), Говь-Алтай (20.3), Баян-Өлгий (20.8), Завхан (23.7), Архангай (20.7), Өвөрхангай (22.6), Сэлэнгэ (22.3), Орхон (21.1), Төв (20.6) байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөр нас барсан хүмүүсийн 92.5 хувийг 45-өөс дээш насныхан эзэлж байна. Зүрх судасны тогтолцооны өвчний дотор зүрхний шигдээс 47.0 хувь, тархинд цус харвах өвчин 22.9 хувийг эзэлж байна. Зүрх судасны тогтолцооны өвчнөөр нас баралтыг байршлаар харвал Улаанбаатар хотод 43.2 хувь нь бүртгэгдсэн байна.

2021 оны байдлаар хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болсон зүрх судасны тогтолцооны өвчний 47.0 хувийг зүрхний шигдээс өвчний шалтгаант нас баралт эзэлж байгаа ба нийт 2919 хүн нас барсан нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 402, өмнөх оноос 733 тохиолдлоор тус тус нэмэгдсэн байна. 10000 эрэгтэй

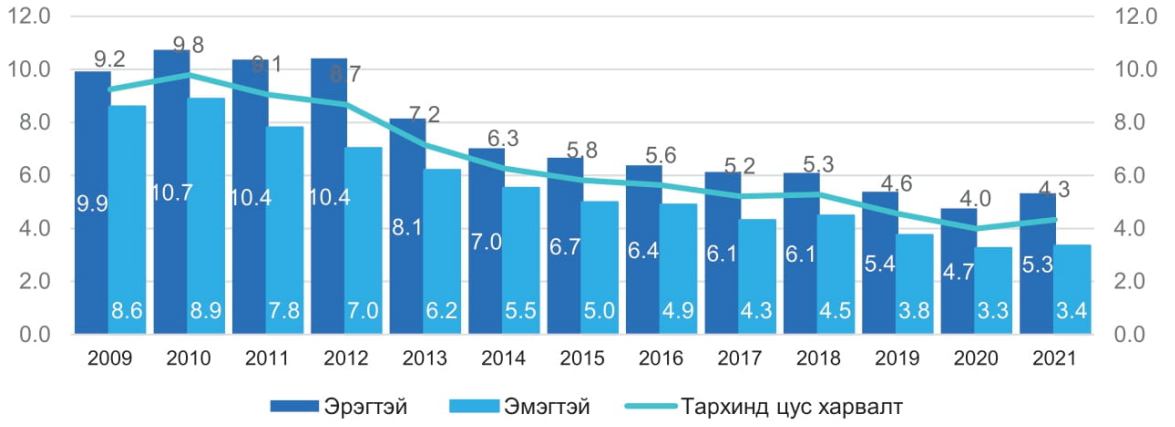
хүн амд 10.5, эмэгтэй хүн амд 7.3 байгаа нь эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 1.5 дахин их байна.

Зураг 8. 9 Зүрхний шигдээсээр нас баралтын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он

Зүрх судасны өвчний шалтгаант нас баралтын дийлэнх хувийг тархинд цус харвалт, зүрхний шигдээс эзэлж байгаа бөгөөд 2009 онд тархинд цус харвалт 40.2%, зүрхний шигдээс 40.1%-ийг эзэлж байсан бол 2021 онд тархинд цус харвалт 22.9%, зүрхний шигдээс 47.0%-ийг эзэлж байна.

Зураг 8. 10 Тархинд цус харвалтын шалтгаант нас баралт, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он

8.3 ХОРТ ХАВДРЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

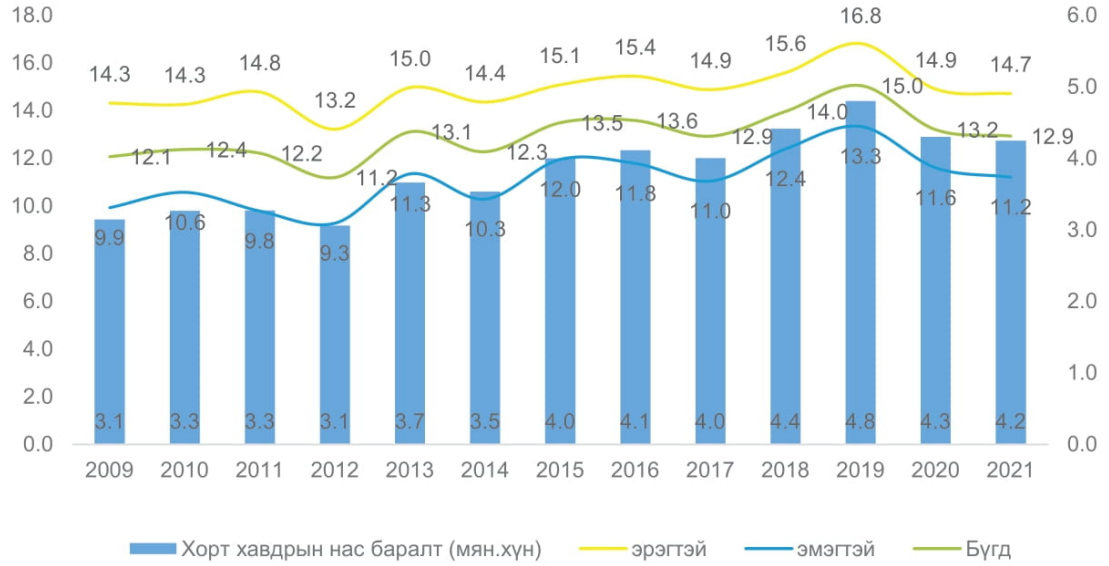
Хавдраас шалтгаалсан нас баралт 1990 оноос хойш нас баралтын 2 дахь шалтгаан болсоор байгаа бөгөөд нас барагчдыг хүйсээр авч үзэхэд 56.1 хувь нь эрэгтэйчүүд байгаа нь эмэгтэйчүүдээс илүү өвчилж, нас барж байна. Насны хувьд 40-өөс дээш насныхан 94.9 хувийг эзэлж байна.

2021 оны байдлаар хавдрын шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 23.1 хувийг эзэлж, нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 14.7, 10 000 эмэгтэй хүн амд 11.2 байна.

Нас баралтын зонхилох өвчлөлийн хоёр дахь гол шалтгаан болох хавдраас шалтгаалсан нас

баралтын 56% нь эрэгтэй, 44% нь эмэгтэй хүмүүс буюу эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 1.2 дахин их байна. Хавдрын төрлийн хувьд дийлэнх нь элэг ба элгэн дэх цөсний сувгийн хорт хавдар, ходоодны хорт хавдар болон амьсгуурсны (бронхын) ба уушгины хорт хавдраас болж нас барсан байна.

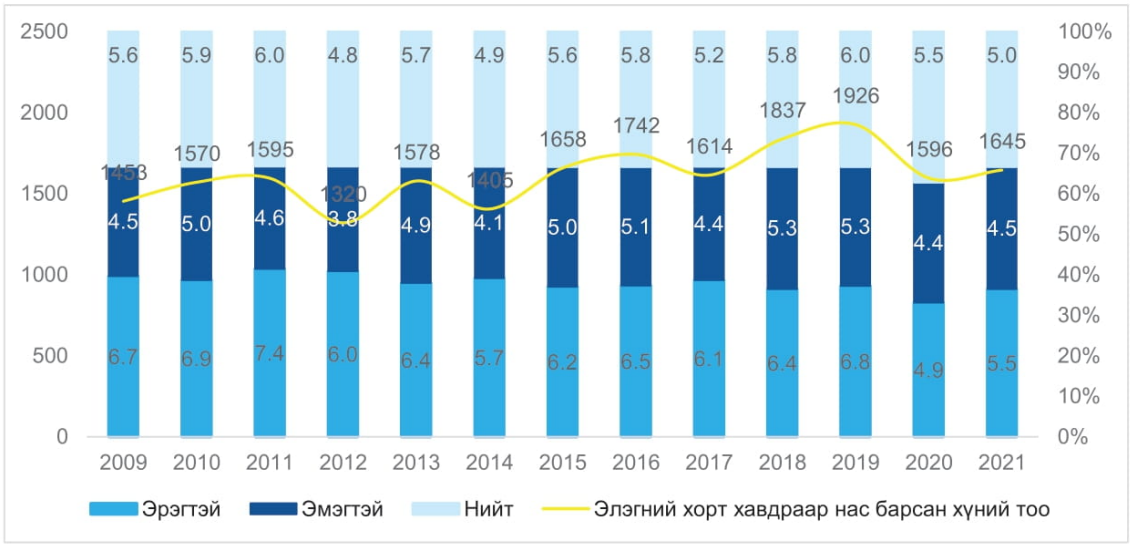
Зураг 8. 11 Хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын түвшин, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он

Эрэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, уушиг, гуурсан хоолой, улаан хоолой, бүдүүн шулуун гэдэс, эмэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, умайн хүзүү, улаан хоолой, уушиг, гуурсан хоолойн хорт хавдрын нас баралт тэргүүлэх 5 шалтгаан болж байна.

Элэгний хорт хавдар нь хүн амын нас баралтыг өвчлөлөөр тооцоход эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн нас баралтын 1-р шалтгаан болсоор байна. Жил ирэх тутам нас баралтын тоо нэмэгдэж байгаа ба 2021 оны байдлаар 2009 онтой харьцуулахад 187 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Зураг 8. 12 Элэгний хорт хавдрын шалтгаант нас баралт, 10000 хүнд амд, хүйсээр, 2009-2021 он

8.5 ОСОЛ ГЭМТЭЛ, ГАДНЫ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт нь монгол хүний нас баралтын 3 дахь шалтгаан болсоор байгаа бөгөөд 2021 оны байдлаар нийт нас баралтын 15.2 хувийг эзэлж байна. Зам тээврийн осол, амиа хорлолт, үйлдвэрлэлийн осол, бусдад хорлогдсон, бусад осол, тодорхой бус гэсэн шалтгаанууд байгаа ба эдгээр бүх хэлбэрт эрэгтэй хүмүүсийн нас баралт эмэгтэйгээс харьцангуй их байна.

Хүснэгт 8. 2 Хүн амын нас баралтын хэлбэр, сонгосон он

Хэлбэр		2005		2010		2015		2020		2021	
		эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй	эрэгтэй	эмэгтэй
Өвчлөл	Тоо	7158	5484	8112	6,376	7752	6059	7561	5625	9360	7542
	Хувь	75.6	91.4	78.6	91.7	78.9	92.5	77.9	90.5	79.6	92.3
Бусад осол	Тоо	1051	243	1120	301	914	243	1,112	345	1,337	417
	Хувь	11.1	4.0	10.8	4.3	9.3	3.7	11.5	5.5	11.4	5.1
Зам тээврийн осол	Тоо	427	116	375	116	447	118	373	114	370	98
	Хувь	4.5	1.9	3.6	1.7	4.6	1.8	3.8	1.8	3.1	1.2
Амиа хорлосон	Тоо	379	70	384	75	408	71	384	67	411	72
	Хувь	4.0	1.2	3.7	1.1	4.2	1.1	4.0	1.1	3.5	0.9
Бусдад хорлогдсон	Тоо	300	66	225	63	197	44	164	44	172	31
	Хувь	3.2	1.1	2.2	0.9	2.0	0.7	1.7	0.7	1.5	0.4
Тодорхой бус	Тоо	110	14	74	16	65	13	93	20	98	14
	Хувь	1.2	0.2	0.7	0.2	0.7	0.2	1.0	0.3	0.8	0.2
Үйлдвэрийн осол	Тоо	42	9	35	4	39	4	18	2	9	0
	Хувь	0.4	0.1	0.3	0.1	0.4	0.1	0.2	0.0	0.1	0.0

2021 онд бүртгэгдсэн 10-35 насны хүүхэд, залуучуудын нас баралтын шалтгааны 60 хувиас илүү нь осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт эзэлж байгаа ба үүнээс 15-19 насныхны 65 хувь орчим нь осол гэмтэл, гадны шалтгааны улмаас амиа алдсан байна. Мөн 10-14 насны хүүхдүүдийн 58 хувь, 20-24 насны залуучуудын 70 хувь, 25-29 насны залуучуудын 64 хувь нь гадны шалтгааны улмаас амь насаа алдсан байна.

Зураг 8. 13 Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он

8.5.1 ЗАМ ТЭЭВРИЙН ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын хэлбэрээр авч үзвэл 15.5 хувийг зам тээврийн осол эзэлж байгаа бөгөөд сүүлийн 10 жилийн дунджаар 547 хүн нас барсан байна.

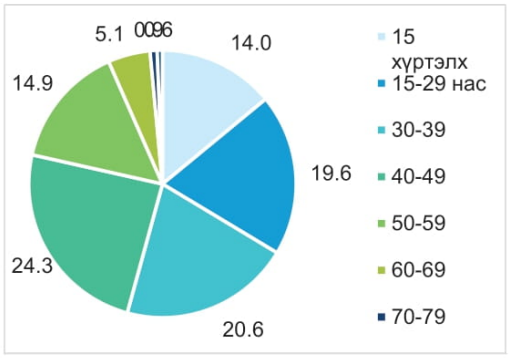
2021 онд 468 хүн зам тээврийн ослоор нас барсан нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 79, өмнөх оноос 19 тохиолдлоор тус тус буурсан байна. Эрэгтэйчүүдийн зам тээврийн осолд өртөж амь насаа алдах явдал эмэгтэйчүүдээс 3.8 дахин их байна.

Зураг 8. 14 Зам тээврийн ослыг шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он

Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтыг төрлөөр харуулбал: 2021 оны байдлаар бусад тээврийн осол-48.9%, мотоциклтой зорчигч зам тээврийн осолд орсон-23.7%, явган зорчигч зам тээврийн осолд орсон 26.9%-ийг тус тус эзэлж байна.

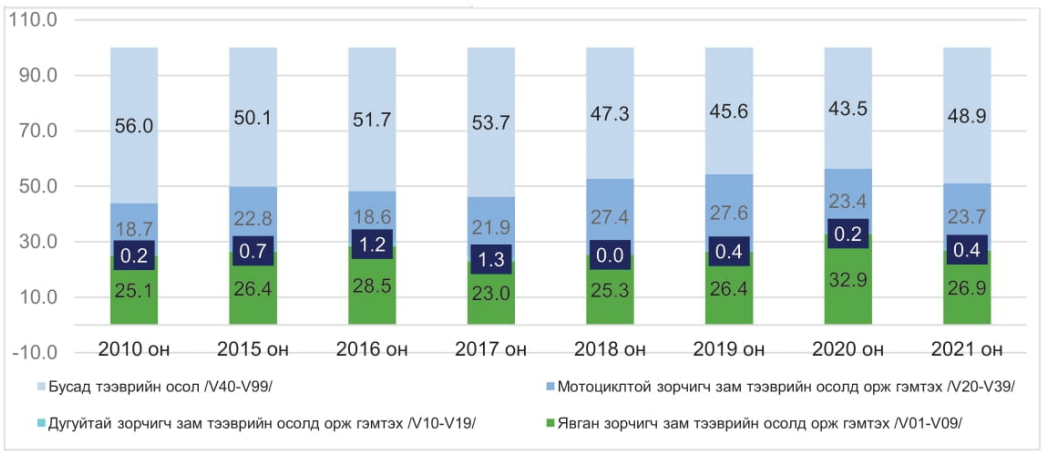
Зураг 8. 15 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралт, насны ангиллаар, 2021 он

Хүйсийн хувьд бусад тээврийн ослын улмаас нас барсан эрчүүд эмэгтэйчүүдээс 2.3 дахин их, явган зорчигч нас барсан тохиолдол 1.5 дахин их байгаа бол мотоциклтой зорчигч нас барсан тохиолдолд эрэгтэйчүүд 13 дахин илүү байна.

2021 онд зам тээврийн ослоор нас барсан тохиолдлыг насны ангиллаар харуулбал: 15 хүртэлх насны хүүхэд 14.0 хувь, 15-29 насныхан 19.6 хувийг эзэлж байгаа ба 30-39 насныхан 20.6 хувь, 40-49 насныхан 24.3 хувийг эзэлж байгаа нь насны ангилал дотроо өндөр үзүүлэлттэй байна.

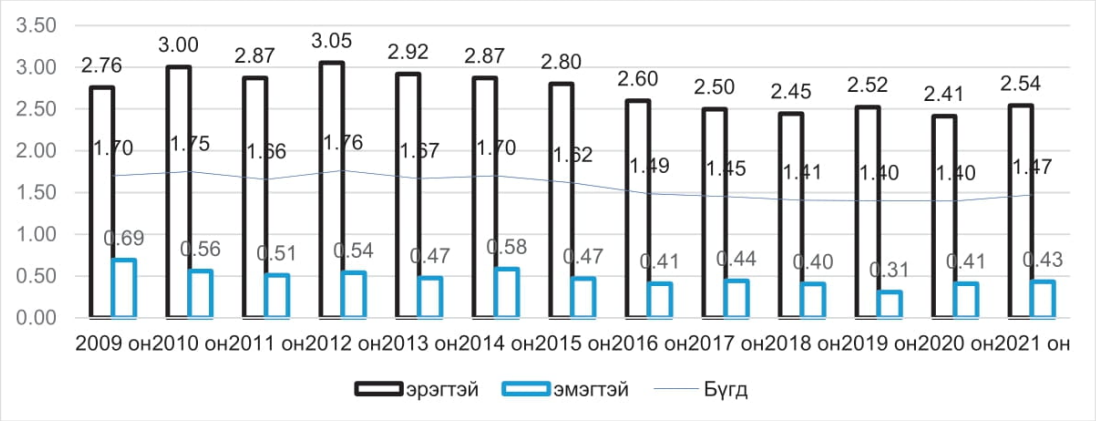
Зураг 8. 16 Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралт, шалтгаанаар, 2009-2021 он

8.5.2 АМИА ХОРЛОЛТ

Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын тоо 2021 онд 483, 10 000 хүн амд харьцуулахад 1.5 байгаа нь сүүлийн 10 жилийн дунджаас 19, өмнөх онтой харьцуулахад 32 тохиолдлоор тус тус нэмэгдсэн байна.

Зураг 8. 17 Амиа хорлож нас барсан тохиолдол, 10 000 хүн амд, хүйсээр

Хүснэгт 8. 3 Амиа хорлолт, хэлбэрээр, 2010, 2015-2021 он

Үзүүлэлт	Хүйс	2010 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Эмийн бодисоор өөрийгөө санаатайгаар хордуулах	Эр	0	0	0	0	1	0	1	0
	Эм	2	3	0	1	1	1	2	0
	Бүгд	2	3	0	1	2	1	3	0
Хортон шавьж устгах хороор өөрийгөө санаатай хордуулах	Эр	0	0	0	0	0	0	0	1
	Эм	0	0	0	0	1	0	0	0
	Бүгд	0	0	0	0	1	0	0	1
Өөрийгөө санаатайгаар дүүжлэх, боймлох, амьсгал боох	Эр	338	376	352	336	349	358	346	370
	Эм	55	61	58	55	61	46	56	64
	Бүгд	393	437	410	391	410	404	402	434
Санаатайгаар өөрөө живэх	Эр	0	3	3	0	0	0	2	0
	Эм	1	0	0	1	0	2	0	1
	Бүгд	1	3	3	1	0	2	2	1
Өөрийгөө санаатайгаар буу болон галт зэвсгээр хөнөөх	Эр	21	20	15	11	14	23	17	15
	Эм	3	0	0	1	0	0	2	0
	Бүгд	24	20	15	12	14	23	19	15
Санаатайгаар өөрөө өндрөөс үсрэх	Эр	7	3	8	19	1	1	2	4
	Эм	8	2	1	9	0	0	4	4
	Бүгд	15	5	9	28	1	1	6	8
Бусад аргаар өөртөө гэмтэл учруулах	Эр	20	6	9	14	15	15	16	21
	Эм	7	5	4	3	2	1	3	3
	Бүгд	27	11	13	17	17	16	19	24

8.5.3 БУСАД ОСЛЫН ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

Бусад ослын шалтгаант нас баралтаас архины хордлогын шалтгаант нас баралт 51 хувийг эзэлж байгаа ба ус, гал, байгалийн хүчинд өртсөн осол 12.3 хувийг эзэлж байна.

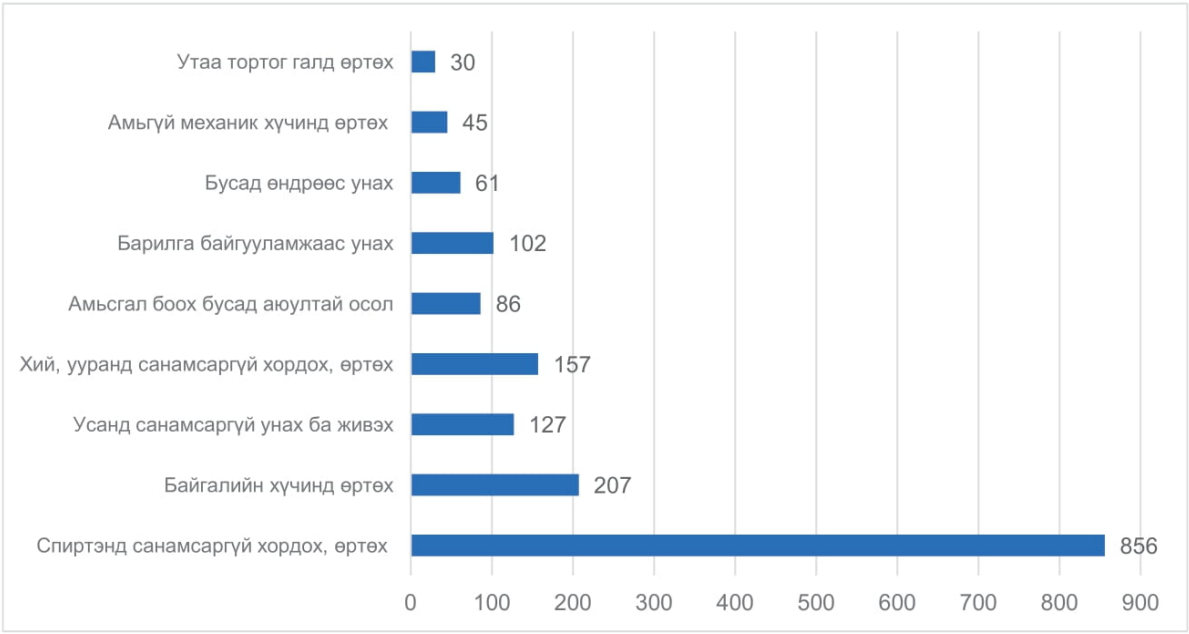
Бусад осолд спиртэнд хордох, байгалийн хүчинд өртөх, усанд живэх, амьсгал боох бусад аюултай осол, хий, ууранд санамсаргүй хордох, өртөх, барилга байгууламжаас унах, бусад өндрөөс унах, амьгүй механик хүчинд өртөх зэрэг ослууд орж байна.

Эдгээр эрсдэлт ослуудын бүх төрөлд эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс харьцангуй их өртсөн байгаагаас спиртэнд хордох, байгалийн хүчинд өртөх, амьгүй механик хүчинд өртөх гэсэн төрлүүдэд хамгийн их буюу эрэгтэйчүүд 80-90%-ийг эзэлж байна.

Зураг 8. 18 Архи, спиртэнд санамсаргүй хордож нас барсан тохиолдол, хүйсээр, 2009-2021 он

Зураг 8. 19 Нас баралтын бусад ослын шалтгаан, тоо, 2021 он

8.6 ХООЛ БОЛОВСРУУЛАХ ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

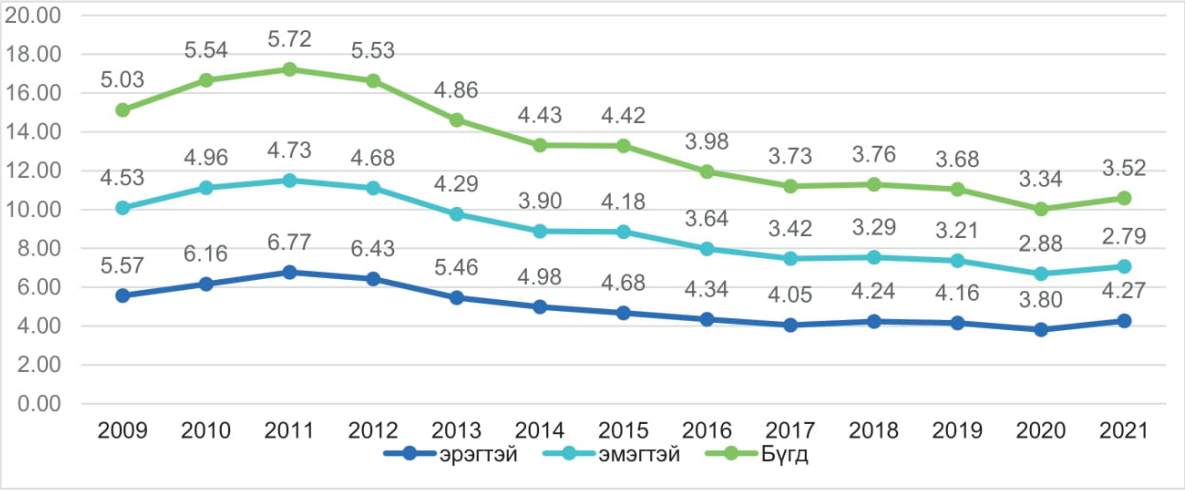
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт 2009 онд нийт нас баралтын 8.5 хувийг эзэлж байсан бол 2021 онд 1155 тохиолдол буюу 5.8 хувийг эзэлж байна. Сүүлийн 10 жилийн дунджаар 1240 тохиолдол бүртгэгдсэн ба 2021 онд сүүлийн 10 жилийн дунджаас 86 тохиолдлоор буурч, өмнөх оноос 79 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Зураг 8. 20 Хоол боловсруулах өвчний шалтгаант нас баралт, 2009-2021 он

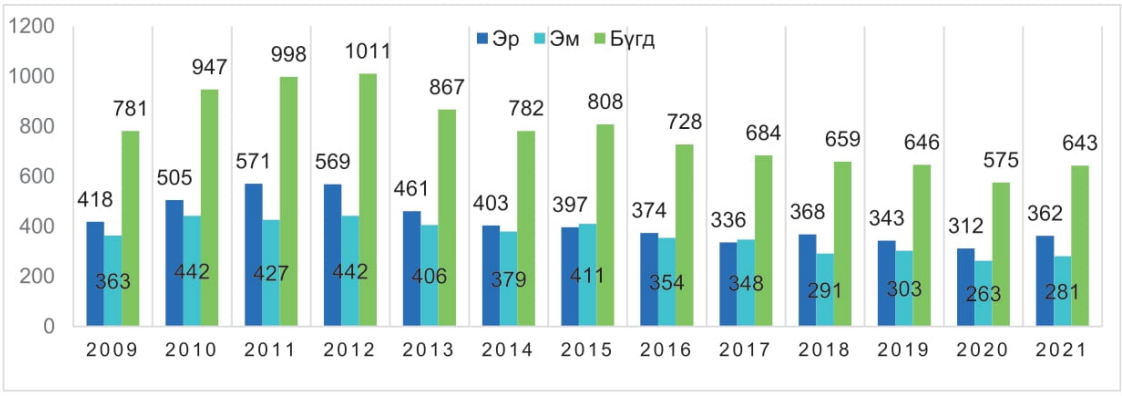
Хүн амын нас баралтын дөрөвдүгээр тэргүүлэх шалтгаан болох хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний улмаас нас барсан хүмүүсийн 59.8% эрэгтэйчүүд, 40.2% нь эмэгтэйчүүд байна.

Зураг 8. 21 Хоол боловсруулах тогтолцооны шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, хүйсээр, 2009-2021 он

2021 оны байдлаар хоол боловсруулах тогтолцооны шалтгаант нас баралтын 56.3 хувийг элэгний цирроз ба фиброзын шалтгаант нас баралт эзэлж байна. Насны ангиллаар харуулбал, 45-60 насныхан 62 хувь буюу дийлэнх хувийг эзэлж, эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс харьцангуй их байна.

Зураг 8. 22 Элэгний циррозын шалтгаант нас баралтын тоо, хүйсээр, 2009-2021 он

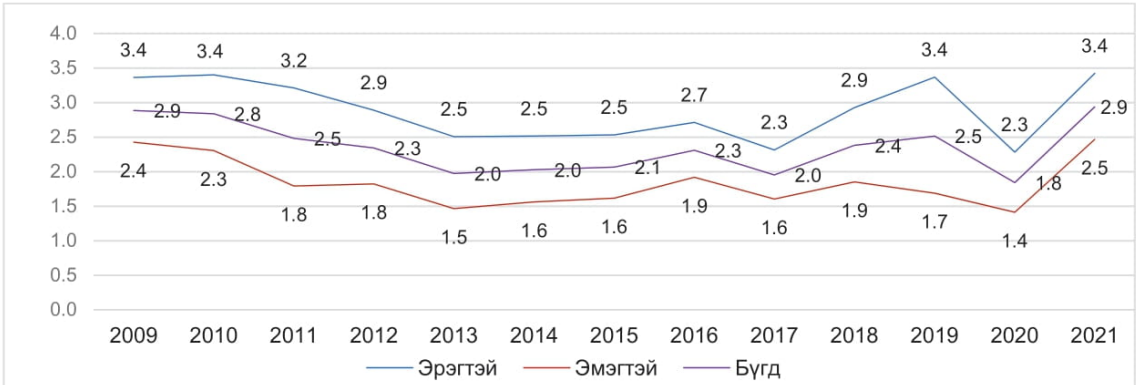
8.7 АМЬСГАЛЫН ТОГТОЛЦООНЫ ӨВЧНИЙ ШАЛТГААНТ НАС БАРАЛТ

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын 965 тохиолдол бүртгэгдэж, сүүлийн 10 жилийн дунджаас 284, өнгөрсөн оны мөн үеэс 371 тохиолдлоор тус тус нэмэгдсэн байна. Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаан нас баралтын 57.4 хувь нь эрэгтэй, 42.6 хувь эмэгтэйчүүд байна.

Зураг 8. 23 Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын тохиолдол, хүйсээр

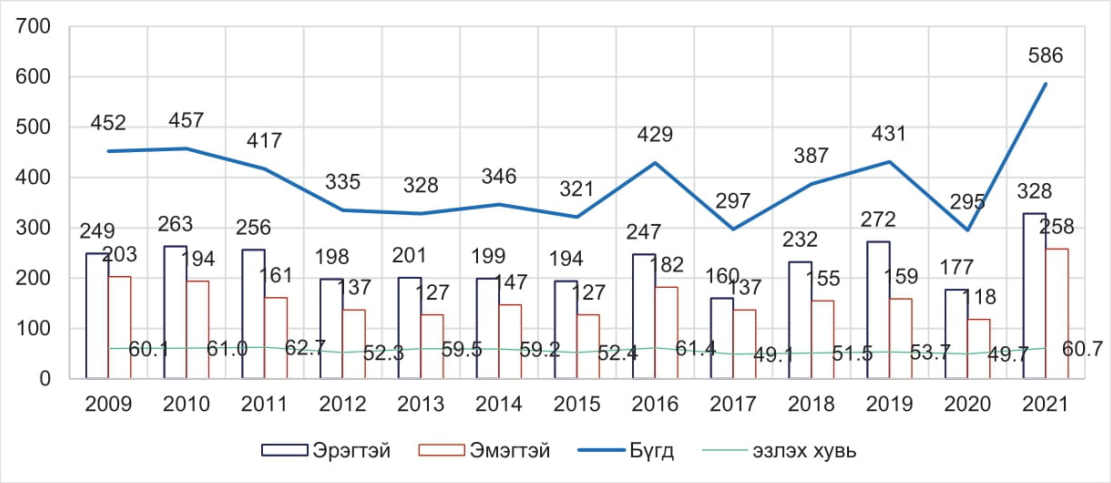

Зураг 8. 24 Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт, 10 000 хүн амд, 2009-2021 он

Амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаан нас баралт 10 000 хүн амд харьцуулахад 2012 онд 2.9 байсан бол 2021 онд 3.4 болж нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. 2021 оны байдлаар уушигны хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын нийт амьсгалын тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын 60.7 хувийг эзэлж байна.

Зураг 8. 25 Уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын тохиолдол, 2009-2021 он

БҮЛЭГ 9.

ЦУС СУДЛАЛЫН САЛБАРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ

БҮЛЭГ 9. ЦУС СЭЛБЭЛТ СУДЛАЛЫН САЛБАР ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Цус сэлбэлт судлалын салбар нь эрүүл мэндийн салбарын чухал хэсэг юм. 1975 оноос эхлэн Дэлхийн эрүүл мэндийн ассемблейгаас цусны чанар, аюулгүй байдал, хүртээмжийн асуудлыг судлан, гишүүн улс орнуудыг аюулгүй, үр дүнтэй үндэсний хэмжээний тогтолцоог бүрдүүлэхийг уриалсан бөгөөд өнөөг хүртэл тулгамдсан асуудлуудын нэг байсаар байна.

ДЭМБ-аас 2020 онд “Аюулгүй, үр дүнтэй, чанарын баталгаатай цус, цусан бүтээгдэхүүнийг бүх нийтэд хүртээмжтэй болгох үйл ажиллагааны хүрээ 2020-2023” баримт бичгийг гаргасан. Энэхүү баримт бичиг нь стратегийн 6 зорилттой. Үүнд:

1. Үндэсний хэмжээний зохицуулалт, нөөцийн тогтвортой хангамж бүхий сайн зохион байгуулагдсан цус сэлбэлтийн тогтолцоотой байх
2. Үндэсний хэмжээний тогтмол хяналт зохицуулалт болон үндэсний стандарт, чанарын үнэлгээний хөтөлбөртэй байх
3. Үр дүнтэй, зохион байгуулалт бүхий цусны албыг ажиллуулах
4. Эмнэлзүйн зохистой хэрэглээ, цус сэлбэх сайн дадлыг нэвтрүүлж, хэвшүүлэх
5. Үр дүнтэй харуулдан тандалт, цусны болон эмийн сонор сэрэмжийн тогтолцоог хөгжүүлэх
6. Түншлэл, хамтын ажиллагаа, мэдээллийн солилцоог өргөжүүлэх

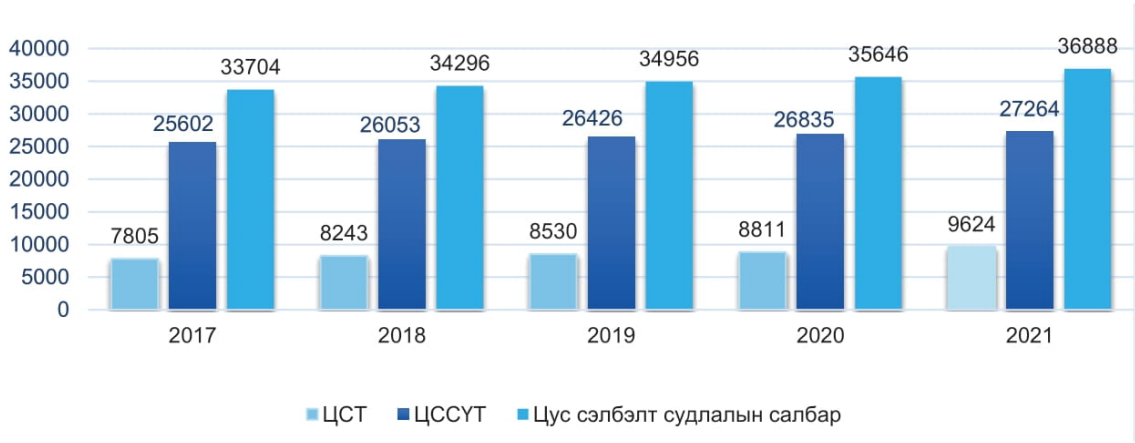
ЦССҮТ нь Улаанбаатар хотын хэмжээнд алслагдсан 2 дүүргийг оролцуулан нийт цус цуглуулах 5 суурин төв, орон нутагт 21 аймаг, 3 суманд нийт 24 Цусны салбар төв байгаа бөгөөд улсын хэмжээнд цус, цусан бүтээгдэхүүний нөөц, аюулгүй байдлыг ханган ажиллаж байна.

9.1 ЦУС, ЦУСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХАНГАЛТ

Монгол Улсын Цус сэлбэлт судлалын салбар нь 2021 онд улсын хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагуудыг аюулгүй, чанартай цус, цусан бүтээгдэхүүнээр 100 хувь ханган ажиллалаа.

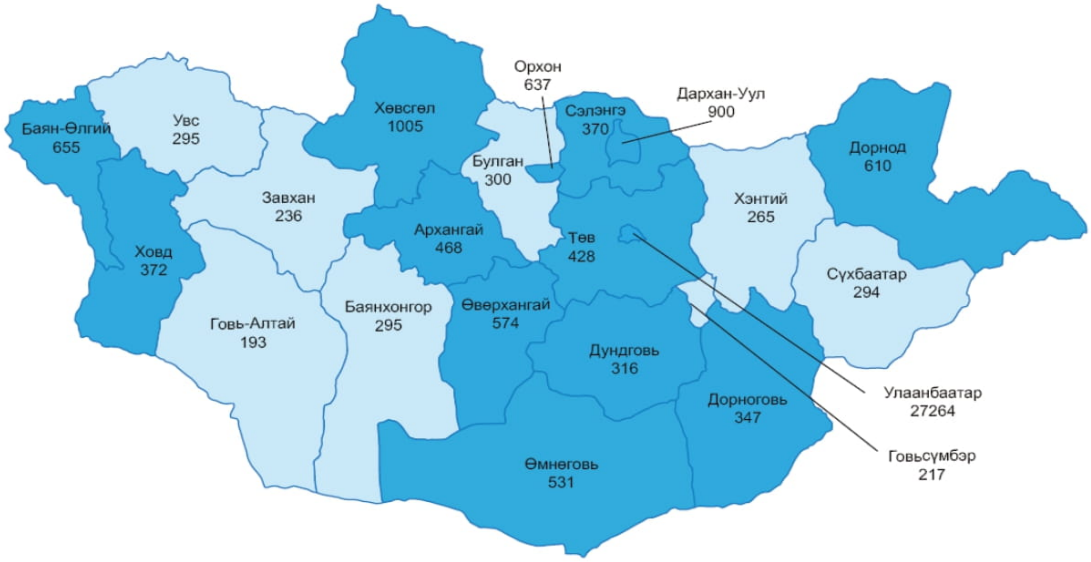
Сүүлийн 5 жилийн байдлаар улсын хэмжээнд нийт цус цуглуулалтын тоо 2017 онд 33704 байсан бол 2021 онд 36888 болж 9.4 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Нийт цус цуглуулалтын 27264 (73.9%) нь ЦССҮТ-д, 9624 (26.1%) нь Цусны салбар төвүүдэд тус тус цуглуулагдсан байна.

Зураг 9. 1 Нийт цус цуглуулалтын тоо, 2017-2021 он

Газарзүйн байршлаар нь авч үзвэл 2021 оны байдлаар цус цуглуулалтын тоо Хөвсгөл (1005) Дархан-Уул (900), Баян-Өлгий (655), Дорнод (610) аймгуудад харьцангуй өндөр байсан бол Завхан (236), Говьсүмбэр (217), Говь-Алтай (193) аймгуудад бусад аймгуудын үзүүлэлтээс харьцангуй бага байна.

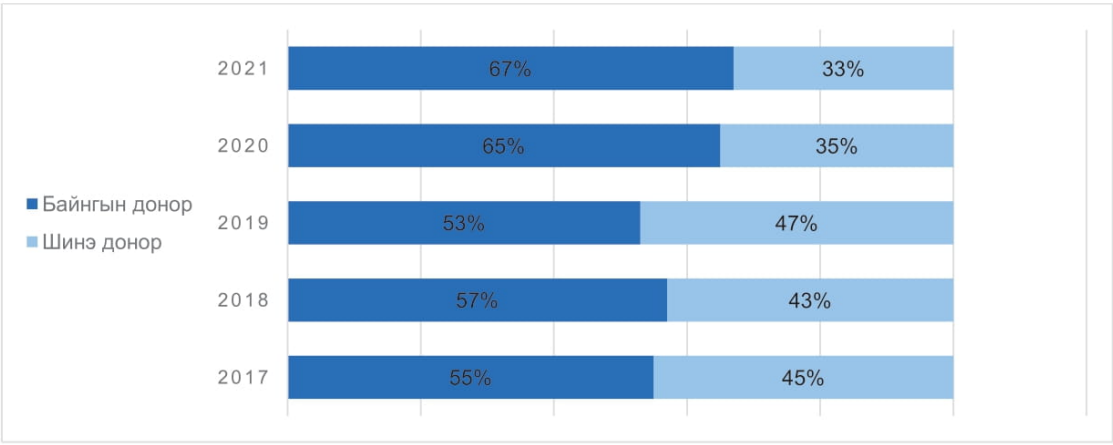
Зураг 9. 2 Цус цуглуулалтын тоо, аймгаар, 2021 он

Сүүлийн жилүүдэд улсын хэмжээнд цусны донор хадгалалт, алдаршуулалтын арга хэмжээг тогтмол хэрэгжүүлсний үр дүнд нийт доноруудын дунд байнгын донорын эзлэх хувь нэмэгдэж байна. Байнгын доноруудын эзлэх хувь нэмэгдэх нь цус, цусан бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлыг хангах, тасралтгүй нөөц бүрдүүлэхэд чухал ач холбогдолтой юм.

Донорын төрлөөр нь авч үзвэл 2017 онд нийт цусны доноруудын дунд байнгын донорын эзлэх хувь 55 байсан бол 2021 онд 67 хувь болж 12 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. (Зураг 9.3).

Зураг 9. 3 Цусны донорын төрөл, 2016-2021 он

Мөн нийт цус цуглуулалтын 72.5 хувийг суурин хэлбэрээр, 27.5 хувийг явуулын хэлбэрээр тус тус цуглуулсан байна. Суурин хэлбэрээр цус цуглуулалт 2019 онд 59.8%, 2020 онд 68.2% байсан бол 2021 онд 72.5% болж нэмэгдсэн байна. Энэ нь дэлхий нийтийг хамарсан Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын улмаас үүссэн нөхцөл байдалтай холбоотой ЦССҮТ-ээс авч хэрэгжүүлсэн хариу арга хэмжээний үр дүнтэй холбоотой гэж дүгнэж байна.

Цус цуглуулалтыг насны бүлгээр нь авч үзвэл 18-24 нас 25.5%, 25-44 нас 49.7%, 45-с дээш насны донорууд 24%-ийг тус тус эзэлж байна. Нийт цусны доноруудын 53.7 хувийг эрэгтэйчүүд, 46.3 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа ба эмэгтэй доноруудын идэвхи өмнөх жилээс 0.7 хувиар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

Зураг 9. 4 Цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээгээр хасагдалтын хувь, 2016-2021 он

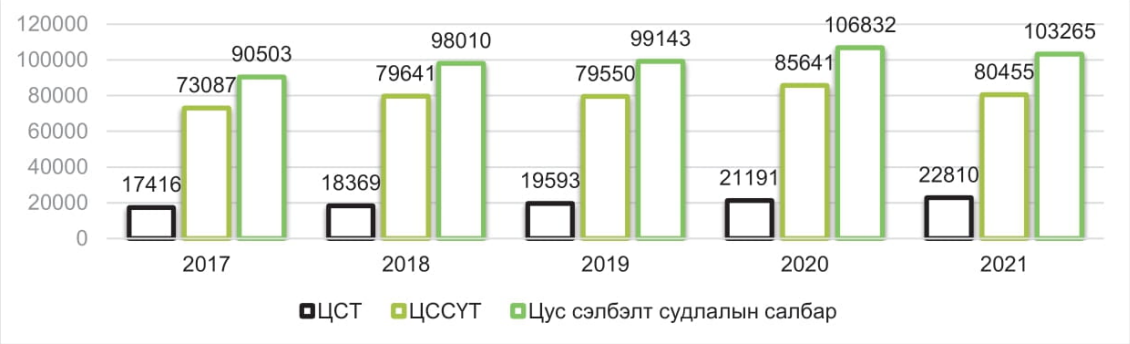
Цусаа өгсөн доноруудын сорьцод цус сэлбэлтээр дамжих 4 төрлийн халдвар илрүүлэх шинжилгээг 100 хувь хийдэг бөгөөд цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээгээр хасагдалтын хувь жил бүр тогтмол буурч байна. 2017 онд цус сэлбэлтээр дамжих халдвар илрүүлэх шинжилгээгээр хасагдалтын хувь 4.9 хувь байсан бол 2021 онд 3.2 хувь болж 1.5 дахин буурсан үзүүлэлттэй байна.

9.2 ЦУС, ЦУСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

ЦССҮТ нь 2015 онд 15 нэр төрлийн цус, цусан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байсан бол техник, технологийн шинэчлэлтийг үе шаттайгаар нэвтрүүлсний үр дүнд 2020 онд 34 нэр төрөл, 2021 онд нэмж SARS-COV-2 эсрэг бие агуулсан сийвэн, SARS-COV-2 эсрэг бие агуулсан эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн сийвэн үйлдвэрлэж эхэлснээр цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 36 нэр төрөл болж нэмэгдсэн байна.

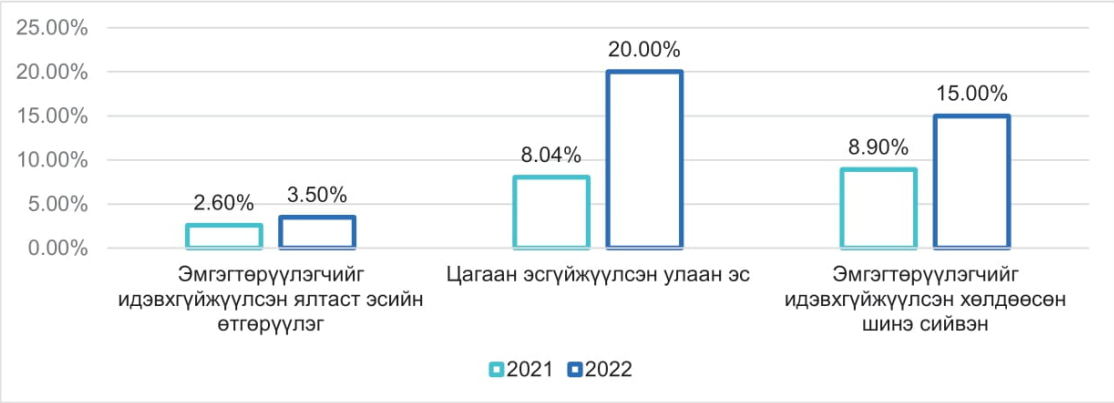
Улсын хэмжээнд цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг сүүлийн 5 жилийн байдлаар нь авч үзвэл 2017 онд 90503 нэгж цус, цусан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж байсан бол 2021 онд 103265 нэгж цус, цусан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, нийт үйлдвэрлэл 14.1 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс: ЦССҮТ-д 80455 нэгж (78%), Цусны салбар төвүүдэд 22810 (22%) нэгж бүтээгдэхүүнийг тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Зураг 9. 5 Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2016-2021 он

Мөн түүнчлэн цус, цусан бүтээгдэхүүнийг рентген туяагаар шарах технологи, улаан эсийг хөлдөөж хадгалах технологи, бүтээгдэхүүний эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлэх технологи зэрэг орчин үеийн шинэ технологийг үйл ажиллагаандаа нутагшуулсантай холбоотойгоор цаашид цагаан эсгүйжүүлсэн улаан эсийн бүтээгдэхүүн, эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн ялтаст эсийн өтгөрүүлэг, эмгэгтөрүүлэгчийг идэвхгүйжүүлсэн хөлдөөсөн шинэ сийвэнгийн үйлдвэрлэлд эзлэх хувийг 2022 онд нэмэгдүүлэн ажиллахыг зорьж байна.

Зураг 9. 6 Цус, цусан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд шинэ технологийг нутагшуулах, 2021-2022 он

9.3 ЦУСНЫ ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

ЦССҮТ нь бүх үйл ажиллагаандаа Чанарын менежментийн тогтолцооны MNS ISO 9001:2016 олон улсын стандартын шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлж, хөндлөнгийн байгууллагаар 2020 онд давтан баталгаажуулалт хийлгэн 3 жилээр сунгуулсан бол 2021 онд магадлах аудитад хамрагдан стандартын шаардлагыг үргэлжлүүлэн хангаж байна гэж дүгнэгдлээ.

Мөн лабораторийн чанар ба чадавхид тавигдах шаардлага MNS ISO 15189:2015 стандартын давтан баталгаажуулалтад амжилттай хамрагдаж, Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо-шаардлага OHSAS 18001:2012 стандартаас MNS ISO 45001:2018 стандарт руу шилжих бэлтгэл ажлыг хангалаа.

БҮЛЭГ 10.

ЭС, ЭД, ЭРХТНИЙГ ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ

БҮЛЭГ 10. ЭС, ЭД, ЭРХТНИЙГ ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Монгол Улсын Донорын тухай хууль анх 2000 онд батлагдан 2012 болон 2018 онд нэмэлт өөрчлөлт хийгдсэн, 2018 онд шинэчлэгдэн батлагдсан дагуу Эрүүл Мэндийн Хөгжлийн Төвийн Эс, эд, эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба 2018 оны 03 дугаар сарын 01-нд байгуулагдаж, 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллаж байна.

Тус алба нь Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны А/500, А/502, А/503, А/504, 2019 оны А/164 тушаалаар батлагдсан журмууд болон бөөр, элэг, ясны чөмөг, нойр булчирхай шилжүүлэн суулгах заавар, аргачлалын дагуу эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг нэгдсэн зохион байгуулалт, арга зүйгээр ханган ажиллаж байна.

10.1 ЭС, ЭД, ЭРХТЭН ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Манай Улсад эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслыг Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэгт бөөр, элэг, ясны чөмөг үүдэл эс, судас, шөрмөс, Хавдар судлалын үндэсний төвд элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал, Гэгээн мэлмий эмнэлэгт нүдний эвэрлэг мөн Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээг Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, CLWH, RMC, Өжинмед, Юнимед эмнэлгүүд тус тус амжилттай хийж байна. Эрүүл дөрвөн улирал эмнэлэг нь хэвлийн өөхөн эдээс үүдэл эс ялган тухайн хүнд эмчилгээ хийж эхлүүлээд байна. Мөн Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг болон Улсын нэгдүгээр төв эмнэлгийн хамтарсан Зүрх шилжүүлэн суулгах үндэсний баг байгуулагдан ажиллаж байна.

Засгийн Газрын 2017 оны тогтоолоор эрхтэн шилжүүлэн суулгах зардлыг төрөөс санхүүжүүлэх шийдвэр гарснаар 2017-2020 онд 9.1 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авснаар эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслын тоо нэмэгдсэн.

2021 оны жилийн эцсийн байдлаар бөөр шилжүүлэн суулгах мэс засал 252, элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал 186, ясны чөмөг үүдэл эс 24, нүдний эвэрлэг 24, арьс шилжүүлэн суулгах мэс засал 735, шөрмөс шилжүүлэн суулгах мэс засал нийт 60 эмчилгээг тус тус амжилттай хийгээд байна.

Зураг 10. 1 Амьд болон тархины үхэлтэй донороос хийгдсэн эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслын тоо, 2006-2021 он

Хүснэгт 10. 1 Шилжүүлэн суулгасан бөөр, элэгний мэс засал, 1996, 2006-2021 он

Үзүүлэлт	Элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал				Бөөр шилжүүлэн суулгах мэс засал	
	УНТЭ		ХСҮТ		УНТЭ	
	Амьд донор	Амьгүй донор	Амьд донор	Амьгүй донор	Амьд донор	Амьгүй донор
1996 он	-	-	-	-	1	-
2006 он	-		-	-	8	-
2007 он	-	-	-	-	4	-
2008 он	-	-	-	-	12	2
2009 он	-	-	-	-	9	2
2010 он	-	-	-	-	9	2
2011 он	3	-	-	-	8	-
2012 он	4	-	-	-	5	2
2013 он	4	-	-	-	12	-
2014 он	5	-	-	-	18	-
2015 он	6	-	-	-	15	-
2016 он	7	2	-	-	16	4
2017 он	9	-	-	-	18	-
2018 он	23	-	7	0	23	2
2019 он	22	4	9	4	18	11
2020 он	20	3	9	1	23	6
2021 он	28	3	9	4	14	8
Нийт	**131**	**12**	**34**	**9**	**213**	**39**

Монгол Улсад 2008 оноос тархины үхэлтэй донорын илрүүлэг, менежмент, эрхтэн шилжүүлэн суулгах үйл ажилллагаа хийгдэж байна. Тархины үхлийг тодорхойлох үйл явц MNS4621:2008 стандартын дагуу явагддаг.

Эс, эд, эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба байгуулагдснаар 2018 оноос Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв дээр Тархины үхэл тодорхойлох баг тогтмол үйл ажиллагаа явуулж байна.

2019 оны 01 дүгээр сард Эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмнэлэг, Донор эмнэлэг болон тус алба хамтран ажиллах гурвалсан гэрээг Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв, Хавдар судлалын үндэсний төвтэй тус тус байгуулсан.

2020 онд Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг, 2021 онд Өвөрхангай аймгийн Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв, Дархан-Уул аймгийн нэгдсэн эмнэлэг дээр тархины үхэл тодорхойлох баг шинээр байгуулагдснаар одоогоор улсын хэмжээнд нийт 6 баг энэхүү үйл ажиллагааг гүйцэтгэж байна.

Зураг 10. 2 Тархины үхэл тодорхойлох багуудын илрүүлэлт, 2018-2021 он

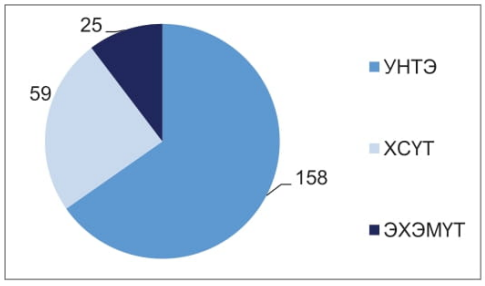

Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны А/504 дүгээр тушаалын дагуу эс, эд, эрхтнийг шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг зохицуулах алба нь тархины үхэлтэй боломжит донорын гэр бүлтэй уулзалт зохион байгуулан донор болох хүсэлтийг тавьдаг. Тархины үхэлтэй донорын зөвшөөрлийг гэр бүлийн 3 гишүүнээс авдаг.

2018 оноос хойш нийт 289 илрүүлэлт хийгдсэнээс 46 гэр бүлтэй уулзалт хийж, 24 гэр бүлээс зөвшөөрөл авсан. Үүнээс 21 нь бодит донор болж нийт 27 бөөр, 19 элэг амжилттай шилжүүлэн суулгаж 46 хүний амь насыг аварсан. Мөн 48 хүнд шөрмөс шилжүүлэн суулгаж амьдралын чанарыг сайжруулсан болно. Цаашид нойр булчирхай шилжүүлэн суулгах мэс заслын бэлтгэл ажлын хүрээнд эрхтэн авах мэс ажилбарыг 5 удаа хийгээд байна.

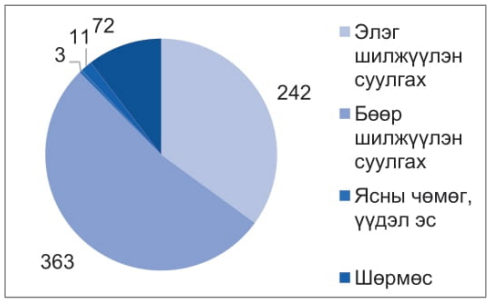
Нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн санд улсын хэмжээгээр эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах үйл ажиллагааг хийж буй байгууллагын тоо мэдээллийг оруулан нэгдсэн дүнг хянан, удирдан зохицуулдаг.

Зураг 10. 3 Элэг шилжүүлэн суулгах мэс заслын хүлээх жагсаалтад байгаа хүний тоо, 2021 он

Тархины үхэлтэй донороос элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал хийлгэхээр хүлээх жагсаалтад бүртгүүлсэн 242 үйлчлүүлэгч байгаа бөгөөд гепатит В, С вирүсийн халдварын улмаас элэгний хатуурлын шалтгаантай өвчлөл дийлэнх буюу 64.0 хувь, мөн элэгний анхдагч хавдар 24.0 хувь, хүүхдийн цөсний ерөнхий сувгийн төрөлхийн битүүрэл 12.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 10. 4 Эрхтэн шилжүүлэн суулгах мэс заслын хүлээх жагсаалтад байгаа хүний тоо, 2021 он

Хүлээх жагсаалтад байгаа мэдээллийг өвчний шалтгаанаар авч үзэхэд хүн амын өвчлөлийн дөрөвдүгээр шалтгаан болсон шээс бэлгийн тогтолцооны өвчний улмаас бөөр шилжүүлэн суулгах мэс засал хийлгэх шаардлагатай болсон хүний тоо 363, элэгний вирүст гепатит өвчлөл улмаас үүссэн элэгний хатуурал, элэгний хавдар, цөсний ерөнхий сувгийн төрөлхийн битүүрэл шалтгаант элэг шилжүүлэн суулгах мэс засал шаардлагатай 242, цусны хорт хавдар өвчний улмаас 3 хүн ясны чөмөг, үүдэл эс

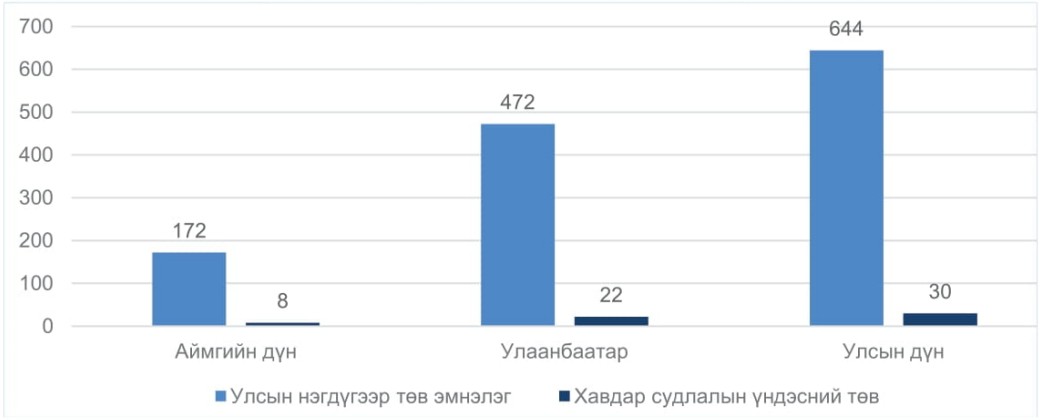
шилжүүлэн суулгахаар, шөрмөс шилжүүлэн суулгуулахаар 11 хүн, нүдний эвэрлэг шилжүүлэн суулгуулахаар 72 хүн тус тус эмчилгээ хийлгэхээр бүртгүүлсэн байна.

10.2 ЭС, ЭД, ЭРХТЭН ШИЛЖҮҮЛЭН СУУЛГАХ ЭМЧИЛГЭЭНИЙ ДАРААХ ХЯНАЛТ

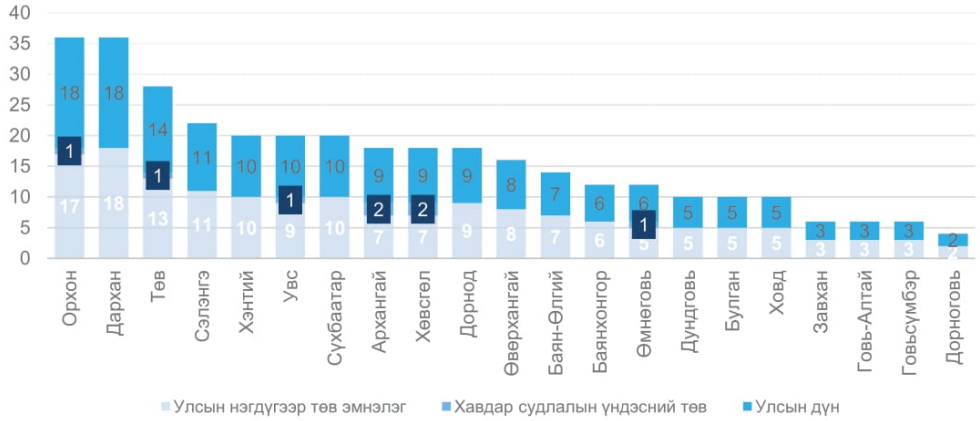
Эрхтэн шилжүүлэн суулгуулсан үйлчлүүлэгчдийн дархлаа дарангуйлах эмийн хэрэглээний мэдээллийг тухай бүр шинэчлэл баяжуулалт хийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулсан.

2021 оны байдлаар дархлаа дарангуйлах эмийг улсын хэмжээнд 644 хүн, үүнээс орон нутагт 180, нийслэлд 494 хүн тус тус ууж хэрэглэж байна.

Зураг 10. 5 Дархлаа дарангуйлах эм хэрэглэж буй хүний тоо, 2021 он

Зураг 10. 6 Эд, эс, эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмчилгээний дараа хяналтад буй хүний тоо, аймгаар, 2021

Зураг 10. 7 Эд, эс, эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмчилгээний дараа хяналтад буй хүний тоо, Нийслэлийн дүүргүүдээр, 2021

Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах эмчилгээний талаар сургалтыг Эрхтэн шилжүүлэн суулгах дэлхийн холбоо, БНСУ, БНТУ, Испани, Австрали, Франц, АНУ-ын нийгэмлэг холбоотой хамтран тогтмол зохион байгуулан эмч мэргэжилтний ур чадварыг нэмэгдүүлэн, судалгаа шинжилгээний ажлыг хамтран хийж байна.

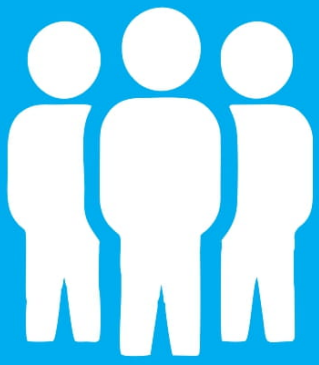
Хүснэгт 10. 2 Эс, эд, эрхтэн шилжүүлэн суулгах чиглэлээр сургалтад хамрагдсан эмч, мэргэжилтний тоо, 2018-2021 он

Үзүүлэлт	2018 он	2019 он	2020 он	2021 он
Гадаад сургалт	35	23	4	26
Дотоод сургалт	400	2020	600	250
Нийт	435	2043	604	276

1800-0119

ДУУДЛАГЫН ТӨВ

БҮЛЭГ 11.

ЭМЧИЙН ҮЗЛЭГИЙН ЦАГ, ЗАХИАЛГЫН 1800-0119 ДУУДЛАГЫН ТӨВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

БҮЛЭГ 11. ЭМЧИЙН ҮЗЛЭГИЙН ЦАГ, ЗАХИАЛГЫН ”1800-0119” ДУУДЛАГЫН ТӨВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн Дуудлага зохицуулах албаны “1800-0119” дуудлагын төв нь нийслэлийн дүүргийн эрүүл мэндийн төв, улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүдийн амбулаториор тусламж үйлчилгээ үзүүлэх эмчийн үзлэгийн цаг захиалгын үйлчилгээг иргэдэд чирэгдэлгүй, шуурхай үзүүлэх зорилгоор 2020 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн үйл ажиллагаа явуулж ирсэн.

Дуудлагын төв нь тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, дүүргийн эрүүл мэндийн төвүүдийн ажлын дадлага, туршлагатай 30 цахим бүртгэгч нарын бүрэлдэхүүнтэйгээр өдөрт дунджаар 3500-6000 орчим дуудлага хүлээн авдаг бөгөөд дуудлагын ажилтан бүр өдөрт дунджаар 200-300 дуудлага хүлээн авч байна.

Иргэдийн дуудлагыг түргэн шуурхай хүлээн авч ажилласныг хэмжих чанарын үзүүлэлтийг 80 ба түүнээс дээш хувь байхаар зорилт тавьж ажилласан ба 2021 оны байдлаар 85.7 хувийн гүйцэтгэлтэй үйлчилгээ үзүүлэн ажиллалаа.

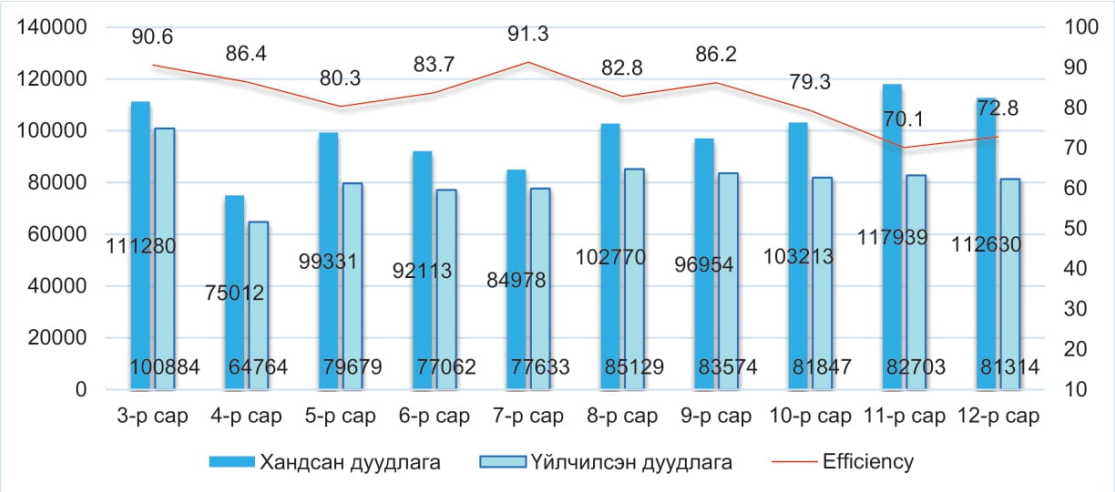
Хүснэгт 11. 1 Дуудлагын чанарын үзүүлэлт, 2021 он

*Efficiency чанарын стандарт нь нийт хүлээн авсан дуудлагын хэдэн хувьд нь хариу өгч ажилласан чанарын үзүүлэлтийг илтгэнэ.

**Service Level стандарт нь нэгж дуудлагыг 20 сек дотор авч, иргэдэд хүлээгдэлгүй үйлчилсэн байдлыг илтгэнэ

Дуудлагын чанарын үзүүлэлтүүд /нийт өдрүүдээр/		Зорилт	Гүйцэтгэл
Efficiency*	$Eff = \frac{\text{Үйлчилсэн дуудлага}}{\text{Хандсан дуудлага}} x100\%$	≥80%	85.7%
Service level**	$SL = \frac{\text{20 секундэд авсан дуудлага}}{\text{Үйлчилсэн дуудлага}} x100\%$	≥80%	-

Зураг 11. 1 Дуудлагын чанарын үзүүлэлт: /2021 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар/

11.1 НИЙТ ХҮЛЭЭН АВСАН ДУУДЛАГЫН БҮТЭЦ

Эрүүл мэндийн сайдын 2020 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдрийн “Журам батлах тухай” А/478 тоот тушаалын дагуу тус төвийн нэгдсэн сүлжээг өргөтгөн ЭМЯ-ны харьяа 11 эмнэлэг, нийслэлийн 7 дүүргийн эрүүл мэндийн төв, 2021 оны 5 сарын 24-нээс эхлэн хөдөө орон нутгийн 6 эрүүл мэндийн байгууллага /Өвөрхангай, Ховд аймгийн БОЭТ, Баянхонгор, Сүхбаатар, Хөвсгөл, Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг/-ыг нэмж холбон үйл ажиллагаагаа өргөжүүлсэн.

2021 оны байдлаар тус дуудлагын төвд нийт 1152561 дуудлага хандсан байна. Нийт хандсан дуудлагаас амжилттай үйлчилсэн дуудлага 943182 (81.8%), завгүй үеийн дуудлага 24650 (2.2%), ажлын бус цагаар залгасан дуудлага 62483 (5.7%), хариу өгөөгүй дуудлага 122246 (10.6%) эзэлж байна.

Зураг 11. 2 Нийт хандсан дуудлага 2020, 2021 он

2020 оны 9 дүгээр сарын 1-нээс 12 дугаар сарын 31-ныг хүртэлх үеийн дуудлагын бүтцийг 2021 оны тухайн үетэй нь харьцуулахад үйлчилсэн дуудлага 22.8%, хариу өгөөгүй дуудлага 8%, ажлын бус цагийн дуудлага 2.3%-иар тус тус нэмэгдэж, завгүй үеийн дуудлага 33.9%-иар буурсан нь “Гамшгаас хамгаалах бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэг”-т 2021 он гараад нийт 3 удаа шилжсэн байдалтай уялдуулан чиг үүрэг өөрчлөгдөн ажилласан, иргэдийн эмнэлэгт очихгүйгээр “1800-0119” дугаарт хандан эмчийн үзлэгийн цаг авах байдал нэмэгдсэн зэрэгтэй холбоотой байна.

Зураг 11. 3 Нийт хандсан дуудлага 2020.09.01-12.31

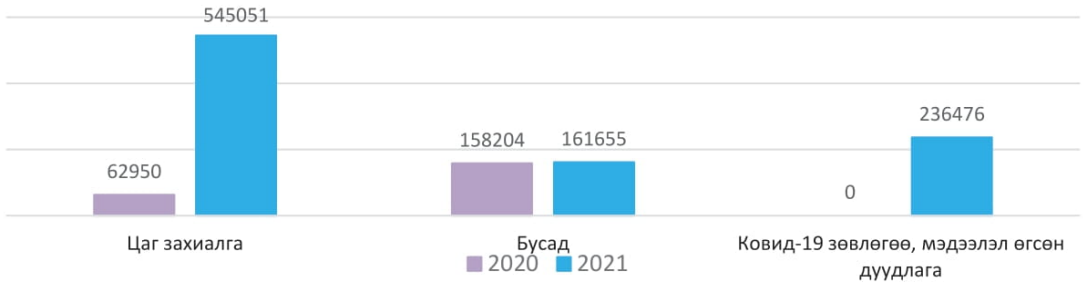
Зураг 11. 4 Нийт хандсан дуудлага 2021.09.01-12.31

Нийт хандсан дуудлагаас амжилттай үйлчилсэн 943182 дуудлагыг бүтцээр харуулбал:

-Эмчийн үзлэгийн цаг захиалга 545051(57.7%), -Коронавирүст халдвар (КОВИД-19) зөвлөгөө, мэдээлэл 236476 (25.1%), -Бусад дуудлага 161655 (17.2%) тус тус эзэлж байна.

Зураг 11. 5 Нийт үйлчилсэн дуудлага 2020, 2021 он

11.2 ЭМЧИЙН ҮЗЛЭГИЙН ЦАГ ЗАХИАЛСАН ДУУДЛАГЫН БҮТЭЦ

ДЭМБ-аас “Үйлчлүүлэгч эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ авахад хүлээж буй цаг хугацаа нь эрүүл мэндийн тогтолцооны хэрэгцээг хангаж чадаж байгаа эсэхийг хэмжих үндсэн шалгууруудын нэг” гэж тодорхойлсон байдаг.

“Амбулаторийн тусламж үйлчилгээний хүлээгдэл, түүнд нөлөөлж буй зарим хүчин зүйлс” 2017 он, судалгаанд өвчлөлийн тархалт өндөр, нэг эмч нормативаас илүү үйлчлүүлэгч үзэх болон үзлэг их хийгдэж байгаа нь лавлагаа шатлалын зарим эмнэлгүүдэд хүлээгдэл үүсгэх гол хүчин зүйл болж байна гэсэн үр дүн гарсан байна.

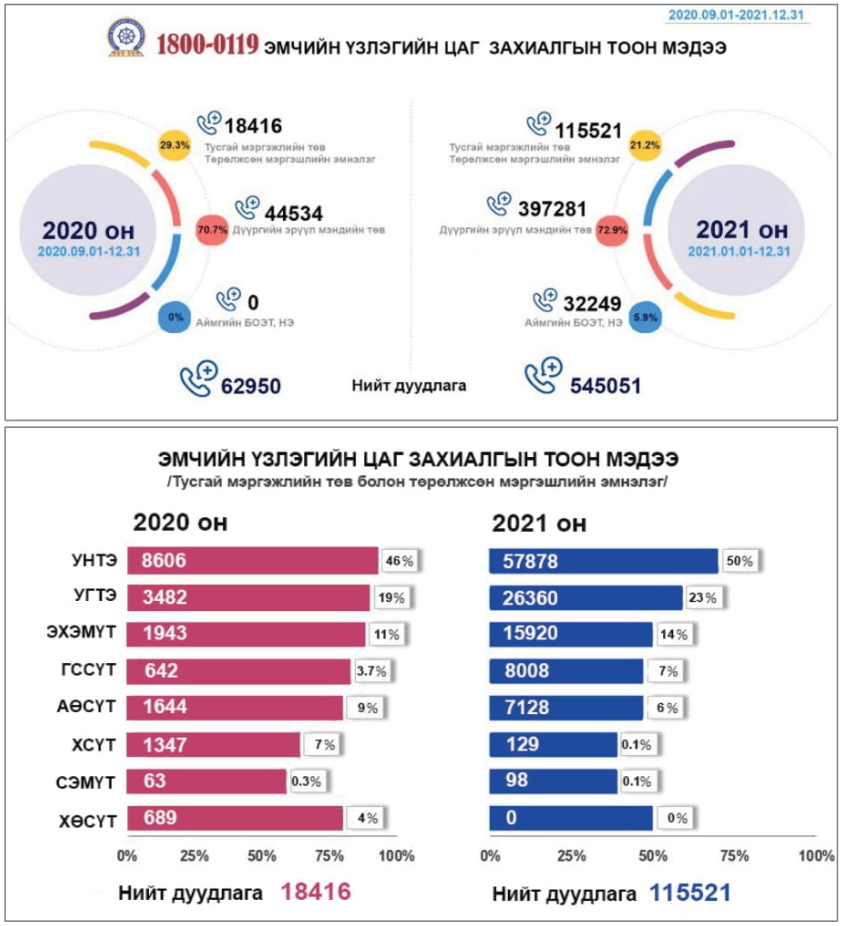
Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг болон тусгай мэргэжлийн төв, нийслэлийн дүүргийн ЭМТ, Нэгдсэн эмнэлгээр үйлчлүүлэгч нь 3 төрлөөр буюу өөрөө биеэр ирэх, “1800-0119” дуудлагын төвд хандах, давтан үзлэг бол шууд эмчээс үйлчилгээний цаг авах гэсэн хэлбэрээр амбулаторийн эмчийн үзлэгт хамрагдаж байна.

ЭМХТ-ийн Эрүүл мэндийн эдийн засаг, бодлогын судалгааны албанаас хийсэн “Нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын харьяа Дүүргийн Эрүүл мэндийн төвүүдийн амбулаторийн үзлэгийн цаг товлох үйлчилгээний хэрэгжилт, одоогийн байдал” 2021 он, судалгаанд дүүргүүдийн амбулаторийн нийт үзлэгийн дотор “1800-0119” дуудлагын төвөөр цаг товлосон үйлчилгээ 26.9-44.4 хувийг олгож байна гэсэн дүн гарсан нь энэ хэмжээгээр өглөө эртлэн эмнэлэгт өөрийн биеэр дугаарлан цаг авах, цаг дууссан үед дараа өдөр дахин дугаарлах иргэдийн тоо буурсан нь Коронавирүст халдвар (КОВИД-19)-ын эрсдлийн үед үр дүнтэй үйл ажиллагаа болсон.

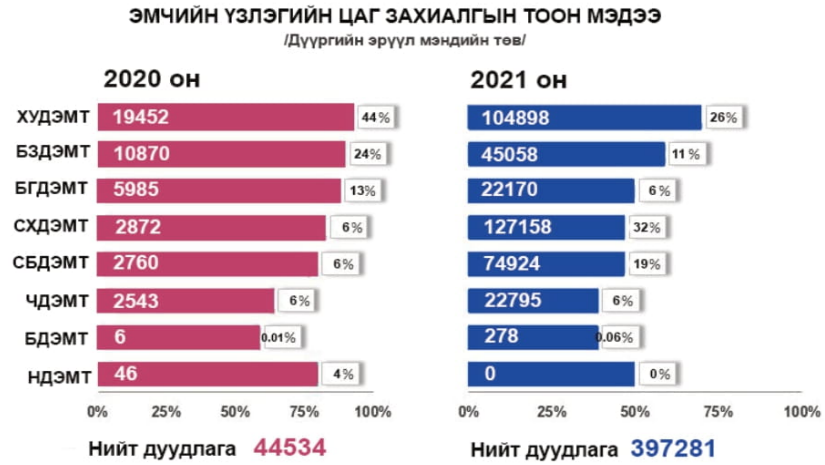
“1800-0119” тусгай дугаарт дуудлагын төв нь нийт 540051 дуудлагад эмчийн үзлэгийн цаг захиалгын үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Үүнээс:Тусгай мэргэжлийн төв, төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг 115521 (21.2%), дүүргийн эрүүл мэндийн төв 397281 (72.9%), аймгийн БОЭТ, Нэгдсэн эмнэлэг 32249 (5.9%)-ийг тус тус эзэлж байна.

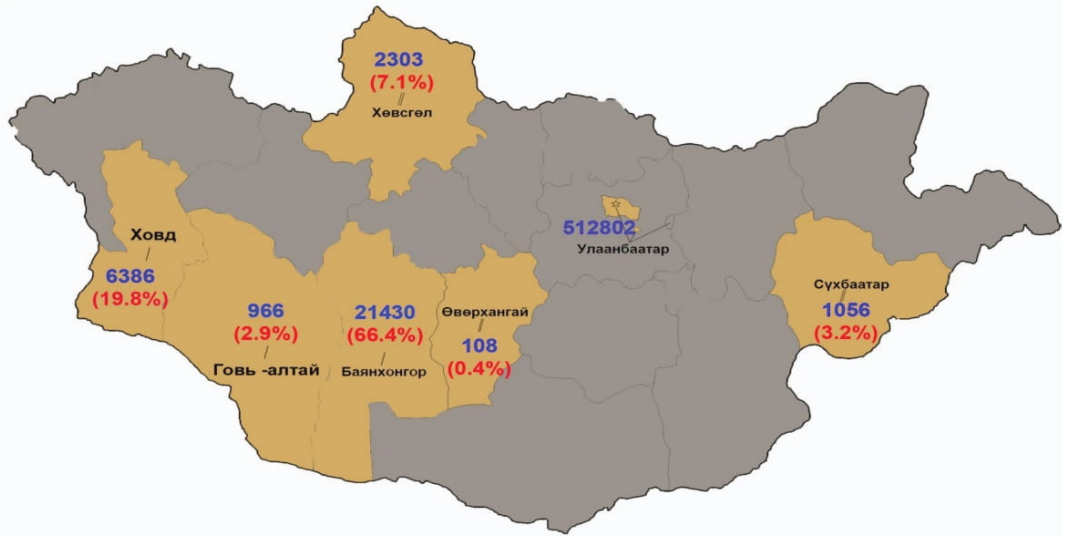
Зураг 11. 5 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалгын бүтэц, 2021 он

Зураг 11. 7 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалгын бүтэц, /дүүргийн эрүүл мэндийн төвүүд, 2020, 2021 он/

Зураг 11. 8 Эмчийн үзлэгийн цаг захиалгын бүтэц, / аймгаар, 2021 он /

БҮЛЭГ 12.

ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРҮҮД ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ

ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг батлсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2017 оны 289-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2017-2021 он
Гол зорилт	Зонхилон тохиолдож байгаа халдварт бус өвчлөл, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлсийн тархалтыг иргэн, гэр бүл, байгууллага, хамт олон, нийгмийн олон талт хамтын ажиллагаанд тулгуурлан зогсоох, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, өвчний эрт үеийн хяналт, тандалтыг сайжруулахад энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017 оны суурь түвшин	2018 оны түвшин	2019 оны түвшин	2020 оны түвшин	2021 онд хүрсэн түвшин	Эх сурвалж
А. Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт:								
I.Халдварт бус өвчний анхдагч эрсдэлт хүчин зүйлийн үзүүлэлт								
1	Хүн амын тамхины хэрэглээ, хувиар	Хувь	27.1	27.1	24.2	27	26	НЭМҮТ
2	Сүүлийн 30 хоногт тамхийг 1-2 хэрэглэсэн 13-15 насны хүүхэд, хувиар	Хувь	5.9	5.9	5.9	5.4	4.9	
3	Сүүлийн 30 хоногт тамхийг 1-2 хэрэглэсэн 16-17 насны хүүхэд, хувиар	Хувь	17.5	17.5	17.5	16	14.5	
4	Сүүлийн 30 хоногт ажлын байрандаа тамхины утаанд өртөгсөд, хувиар	Хувь	25.5	25.5	25.5	23.4	21.3	
5	15- аас дээш насны нэг хүнд ногдох бүртгэгдсэн согтууруулах ундаа, литр (архинд шилжүүлсэнээр)	мл	7.2	9.8	9.8	7.0	6.9	
6	Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэгчид, хувиар	Хувь	10.3	10.3	10.3	10	9.6	
7	Согтууруулах ундааг 1-2 удаа хэтрүүлэн хэрэглэгчид, хувиар	Хувь	23.1	23.1	23.1	22.3	21.6	
8	25-64 насны хүн амын давсны хоногийн дундаж хэрэглээ (гр/хоног)	Грамм	11.1	11.1	10.5	10	8.9	
9	Хөдөлгөөний хомсдолтой хүн ам, хувиар	Хувь	22.3	22.3	21.9	21.6	20.3	
II. Халдварт бус өвчний завсрын эрсдэлт хүчин зүйлийн үзүүлэлт:								
1	Илүүдэл жин, таргалалттай хүн амын эзлэх хувь (БЖИ>25кг/м)	Хувь	54.4	54.4	49.4	49.9	45.3	НЭМҮТ
2	Цусны даралт ихсэлт(артерийн дээд даралт >140,доод даралт>90ба даралт бууруулах эм хэрэглэж байгаа)- ийн тархалт хувиар	Хувь	27.5	27.5	23.6	25.2	22.9	
3	Цусан дахь нийт холестерины хэмжээ 5 ммол/л ба түүнээс их хүн амы эзлэх хувь	Хувь	61.9	61.9	61.9	56.7	51.9	

4	Захын цусан дахь нийт глюкозын 5.6-6.0 ммол/л хэмжээтэй байгаа хүн амын эзлэх хувь	Хувь	8.3	8.3	8.3	7.6	6.9	НЭМҮТ
5	Цусан дахь глюкозын хэмжээ ихэссэн (6.1 молл/лба түүнээс их), глюкоз бууруулах эм хэрэглэж байгаа хүн ам, хувиар	Хувь	6.9	6.9	8.3	6.3	5.8	
III.Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэлт, өвчлөлийн үзүүлэлт								
1	Умайн хүзүүний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам хувиар (30-60нас)	Хувь	44.9	37.9	38.6	46.3	26.2	ХСҮТ
2	Хөхний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрыагдсан хүн ам (30-60нас) бодит тоо	Тоо	286921	388528	411989	291121	274882	
3	Элэгний хорт хавдарыг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам хувиар (40-65нас)	Хувь	30	54.17		30	70	
4	Элэгний хорт хавдар эрт үе шатандаа оношлогдсүн хувь (I, II үеийн эзлэх хувь)	Хувь	18.9	23.1	22.2	20.7	50.3	ХСҮТ
5	Умайн хүзүүний хорт хавдарыг эрт үе шатандаа оношлогдсон хувиар (I үеийн эзлэх хувь)	Хувь	37.4	37.9	42.6	42.5	22.2	
6	Цусны даралт ихсэх өвчинг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам, хувиар (40-64 нас)	Хувь	65.1	71.7	77.4	69.0	46.6	
7	Чихрийн шижинг эрт илрүүлэх үзлэгт хамрагдсан хүн ам, хувиар (40-64 нас)	Хувь	60.3	67.8	73.1	65.0	76.0	
Б.Хөтөлбөрийн үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт:								
1	Хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралт (10000 хүн амд)		13.8	15.6	15	11.6	12.9	ЭМХТ
2	Зүрх судасны тогтолцооны шалтгаант нас баралт (10000 хүн амд)		17.8	18.9	17.5	17.6	18.9	
3	Бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчний улмаас эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн үйлчлүүлэгч, хувиар	Хувь	63.9	62.9	63.1	59.3	63.1	

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС СЭРГИЙЛЭХ, ХЯНАХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2017 оны 11-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2017-2021 он
Гол зорилт	“Халдварт өвчнийг тандах, сэргийлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээг уян хатан, чанартай, хүртээмжтэй, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг бэхжүүлэхэд бусад салбарын оролцоог нэмэгдүүлэх, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах замаар халдварт өвчний тархалтыг бууруулахад оршино”.

№	Шалгуур үзүүлэлтүүд		2015 оны суурь түвшин	2019 оны түвшин	2020 оны түвшин	2021 онд хүрсэн түвшин	Эх сурвалж
Зорилт 1. Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол, эндэгдлийг бууруулах							
1	Товлолын дархлаажуулалтын хамралтыг >95%-д хүрсэн сум хорооны хувь		80%	61.8%	62.7%	62.0%	ХӨСҮТ
2	Товлолын дархлаажуулалтын бүрэн тунгийн хамралт үндэсний түвшин		76%	96.4%	96.0%	95.1%	
3	Товлолын дархлаажуулалтын тун хоорондын завсардалт үндэсний түвшинд		-	-	0	-	
	Тавт 3-УГУ		3.0%	4.0%	2.6%	3.4%	
	1 УГУ1-ГепА1		6.7%	3.0%	4.6%	5.7%	
	ГепА1-ГепА2		8.0%	9.1%	4.4%	3.1%	
4	Цочмог сул саажилтын тандалт, лабораторийн шалгуур үзүүлэлтийн тоо		18	4	0	1	
5	Улаан бурхан өвчний дэгдэлт болон сэжигтэй тохиолдлыг лабораториор баталгаажуулсан аймаг, дүүргийн хувь		20%	77%	36.3%	-	
6	Шинээр нэвтрүүлсэн вакцин, биобэлдмэлийн тоо		-	1	0	-	
Зорилт 2. Хепатитийн вирүст халдвараас урьдчилан сэргийлэх, халдварыг эрт илрүүлэх хүн амын дундах вирүсийн халдварын тархалтыг хязгаарлах, өвчлөл, нас баралтыг бууруулах							
1	Хепатитийн вирүст халдвартай иргэдийг бүртгэх мэдээллийн цахим сүлжээнд холбогдсон нэгжийн тоо		-	62	62	30	ХӨСҮТ
2	Хепатитийн В вирүст халдварын эсрэг дархлаажуулалтад 24 цагийн дотор хамрагдсан нярайн хүүхдийн хувь		93%	98%	98%	98.4%	
3	Хепатитийн В вирүст халдварын эсрэг дархлаажуулалтад хамрагдсан эрүүл мэндийн ажилтны хувь		80%	85%	80%	90%	
4	Хепатитийн вирүсын халдвар (нийт)		2001-2015/24	1.6	1.1	0.4	ЭМХТ
	Хепатит вирүст халдварын өвчлөл (5 жилийн дунджаар промилиэр)	Хепатитийн А вирүст халдвар	2011-2015/21.3	0.5	0.2	0.1	
		Хепатитийн В вирүст халдвар	2011-2015/0.8	0.7	0.4	0.2	
		Хепатитийн С вирүст халдвар	2011-2015/0.6	0.2	0.2	0.1	
5	Ариутгалын чанарыг биологийн индикатороор, уурын тархалтыг тестээр хянадаг системтэй эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь		30%	65%	30%	70%	ХӨСҮТ

6	Хүн амын дунд хепатитийн В, С вирүсийн халдварыг илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний эзлэх хувь	0	65.2%	56%	48%	ХӨСҮТ
7	Хепатитийн С вирүст халдварын эмчилгээнд орвол зохих хүмүүсээс эмчилгээнд хамрагдсан хүний эзлэх хувь	0	56.8%	68%	68%	ХӨСҮТ
8	Хепатитийн В вирүст халдварын эмчилгээнд орвол зохих хүмүүсээс эмчилгээнд хамрагдсан хүний эзлэх хувь	0	28.8%	43.00	48%	ХӨСҮТ
Зорилт 3. Шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдвар, цар тахал, томуу, томуу төст өвчний тандалтыг өргөжүүлэх замаар хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг ханган орчны бохирдолтой халдварт өвчний дэгдэлтээс сэргийлэх, тандах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэх						
1	Олон улсын лавлагаа лабораторийн чанарын хяналтын сүлжээнд хамрагдсан лабораторийн тоо	2	-	-	6	ХӨСҮТ
2	Томуу болон шинэ, сэргэн тархаж байгаа халдварт өвчний дэгдэлтийн голомтод 24-48 цагийн дотор хариу арга хэмжээг эхэлсэн хувь	85%	-	-	95%	
3	Эрсдэлт бүлгийн хүн амыг томуугийн эсрэг вакцинаар дархлаажуулсан хувь	10%	-	-	40%	
4	Томуу шинэ сэргэн тархаж байгаа халдварт өвчний тандалт дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний чиглэлээр хийсэн сургалт дэмжлэгт хяналтын тоо	11	-	-	33	
5	Халдварт өвчний оношилгооны чиглэлээр магадлан итгэмжлэгдсэн лаборторийн тоо	1	-	-	2	
6	Шинээр боловсруулж хэвлэл мэдээлэл, цахим сүлжээгээр хүн амд түгээсэн мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны материалын тоо	50	-	-	90	ЭМЯ
7	Антиботикт тэсвэржсэн нянгийн баталгаажилтын хувь	5%	-	-	40%	ХӨСҮТ
8	Антибиотикт тэсвэржсэн нянгийн тандалтын сүлжээнд хамрагдсан лабораторийн тоо	11	-	-	20	WHO+NET-ийн сүлжээний тайлан
Зорилт 4. Сүрьеэ өвчний илрүүлэлт, оношилгоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлнэ.						
1	Сүрьеэгийн бүх хэлбэрийн бүртгэгдсэн тохиолдол, /100.000 хүн амд/	154.7	128.2	116.3	82.9	ХӨСҮТ
2	Сүрьеэгийн нас баралт, /100.000 хүн амд/	8.5	8.3	6.5	5.5	ЭМХТ
3	Бүх хэлбэрийн сүрьеэгийн илрүүлэлтийн хувь	37%	34.0%	27.0%	21%	ХӨСҮТ
4	Уушгины нян судлалын шинжилгээгээр батлагдсан сүрьеэгийн шинэ тохиолдлын эмчилгээний үр дүн	84.2%	85.3%	85.0%	86%	
5	Эмэнд тэсвэртэй сүрьеэтэй байж болзошгүй тохиолдлоос эмийн мэдрэг чанар тодорхойлох шинжилгээнд хамрагдсан хувь	61%	87%	92%	90%	
6	Олон мэнд болон рифампицинд тэсвэртэй сүрьеэгийн тохиолдлын эмчилгээний үр дүн	52.8%	56.4%	67.0%	71%	
Зорилт 5. БЗХД, ХДХВ-ын халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж халдварын тархалтыг бууруулна						
1	Эмэгтэй биеэ үнэлэгчдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалт	29.7% /ХТС 2014 он	14.7%	14.7%	14.7%	ХӨСҮТ
2	Эрчүүдтэй бэлгийн хавьталд ордог эрчүүдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалт	7.1% /ХТС 2014 он	10.1%	10.1%	10.1%	
3	Ретровирусын эсрэг эмчилгээнд хамрагдах зааллтай ХДХВ-ын халдвартай хүмүүсийн эмчилгээнд хамрагдсан байдал	83% /2015 он/	93%	96%	87%	
4	15-24 насны залуучуудын дундах тэмбүүгийн тохиолдлын түвшин (10000 хүн амд)	66	53.3	46.5%	53.3	
5	Лабораторийн шинжилгээгээр ХДХВ-ын халдвар авсан нь тогтоогдсон хүмүүсийн хувь	48% /2015 он/	34.5%	51.5%	40.2%	

Зорилт 6. Зоонозын шалтгаант болон дамжуулагчаар дамжих, зоонозын анзаарагддаггүй зарим өвчний тандалтын тогтолцоог өргөжүүлэх, дэгдэлтийн үеийн хариу арга хэмжээний чадавхийг сайжруулах						
1	Нутагшмал, шинээр болон сэргэн тархаж байгаа зоонозын өвчний байгалийн голомтын идэвхийг тогтоосон хувь	40%	67%	52%	39%	ЗӨСҮТ
2	Зоонозын өвчний шинэ тохиолдлын түвшин (10000 хүн амд)	0.67	0.5	0.6	0.2	
3	Хүний бруцеллёзыг тандаж, оношилж, эмчилдэг сумын эрүүл мэндийн төвийн эзлэх хувь	50%	50%	50%	50%	
4	Бруцеллёзын халдварын оношилгоо фермент холбоот эсрэг биеийн урвалын аргыг ашигладаг нэгдсэн эмнэлэг бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвийн эзлэх хувь	0%	5.0%	50.0%	100%	
5	Орон нутгийн зоонозын өвчин судлалын төвийн лабораторийн шинжилгээгээр эерэг гарсан сорцыг үндэсний лавлагаа лабораторид баталгаажуулсан хувь	30%	100%	100%	100%	
6	Зоонозын халдварт өвчний оношилгооны чиглэлээр чанарын хяналт явуулдаг лабораторийн тоо	0	1	1	1	
Зорилт 7. Талбарын тархвар судлалын сургалтын хөтөлбөрийг сайжруулах, эрсдэлийг үеийн мэдээлэл, харилцаа холбооны чадавхийг бэхжүүлэх						
1	Шинээр байгуулсан талбарын тархвар судлалын сургалтын нэгжийн тоо	0	2	2	0	ХӨСҮТ
2	Талбарын тархвар судлаачдын гүйцэтгэсэн судалгаа, тайлан, зөвлөмжийн тоо	4	17	16	20	
Үр дүнгийн үзүүлэлт						
1	Сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол /10000 хүн амд/	14.1	12.8	10.9	7.1	ЭМХТ
2	Сүрьеэгийн нас баралт, /100.000 хүн амд/	8.5	8.3	6.5	5.5	ЭМХТ
3	Хепатит А вирүсийн цочмог халдварт өвчлөл (10000 хүн амд)	9.1	0.5	0.2	0.1	ЭМХТ
4	Хепатит В вирүсийн цочмог халдварт өвчлөл (10000 хүн амд)	1.6	0.7	0.4	0.2	
5	Цусан суулга (10000 хүн амд)	9.2	16.8	8.0	2.2	
6	Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт тэмбүү, заг хүйтэн, трихомониаз өвчнүүд /10000 хүн амд	56.3	55.9	50.6	27.8	
7	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах тэмбүүгийн халдварын тархалтын хувь	3.0%	2.0%	1.7%	1.0%	
8	Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол (100 000 амьд төрөлтөд)	64.3	66.0	48.5	26.5	
9	Хүний бруцеллёзын өвчлөл (10000 хүн амд)	0.1	0.3	1	0.1	

“ОСОЛ ГЭМТЛЭЭС СЭРГИЙЛЭХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017 оны суурь түвшин	2019 оны хүрсэн түвшин	2020 оны хүрсэн түвшин	2021 онд хүрсэн түвшин	Эх үүсвэр
Үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт							
Зорилго: Осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэл хүчин зүйлийг бууруулах талаар иргэдийн мэдлэг ойлголтыг дээшүүлэх, аюулгүй байдалыг бүрдүүлэх, гэмтлийн үеийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах замаар хүн амын осол, гэмтлийн шалтгаант өвчлөл, нас баралтыг бууруулах энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.	Осол гэмтэл, гадны шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	369.6	483.7	441.3	430.0	ГССҮТ
	Осол гэмтэл гадны шалтгаант нас баралтын түвшин	10000 хүн тутамд	8.4	8.9	8.3	9.1	ГССҮТ
Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт							
Зорилт:1 Осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх талаарх иргэдийн мэдлэг, ойлголтыг дээшлүүлж зөв зохистой зан үйлийг төлөвшүүлэх	0-19 насны залуучуудын осол, гэмтлийн шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	327	474.4	426.6	392.4	ГССҮТ
	0-19 насны залуучуудын осол,гэмтлийн шалтгаант нас баралтын түвшин	10000 хүн тутамд	3.1	2.5	2.8	2.5	
	Түлэгдэлтийн шалтгаант 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	80.2	94.2	94.1	79.1	
	Түлэгдэлтийн шалтгаант 5 хүртлэх насны хүүхдийннас баралтын түвшин	10000 хүн тутамд	0.6	0.4	0.3	0.2	
Зорилт:2 Осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах, аюулгүй нөхцөлийг бүрдүүлэхэд салбар дундын болон иргэн, хамт олон,байгууллага, аж ахуй нэгжийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	Зам тээврийн ослын тоо	Бодит тоо	36591	20978	18306	15957	ГССҮТ
	Зам тээврийн шалтгаант осол, гэмтлийн тохиолдлын түвшин	10000 хүн тутамд	56.4	65.8	55.5	48.6	
	Зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин	10000 хүн тутамд	1.7	1.7	1.5	1.4	
	Уналтаас шалтгаалсан осол, гэмтлийн өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	137.8	202.4	183.6	182.2	

	Түлэгдэлтийн шалтгаант өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	18.2	21	20.5	17.1	
Зорилт:2 Осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх, түүний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах, аюулгүй нөхцөлийг бүрдүүлэхэд салбар дундын болон иргэн, хамт олон,байгууллага, аж ахуй нэгжийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	Нохой болон бусад амьтанд хазуулсан шалтгаант осол, гэмтлийн өвчлөлийн түвшин	10000 хүн тутамд	22.1/12.8	34.1/11.6	30.9/11.7	14.9/19.0	ГССҮТ
Зорилт:3 Осол гэмтлийн үед үзүүлэх яаралтай болон гэмтлийн дараахь сэргээн засах тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна	Гэмтлийн үеийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх ор бүхий тасагтай эмнэлгийн тоо	Бодит тоо	18	22	22	22	
	Осол гэмтлийн улмаас хөдөлмөрийн чадвар алдсан, хөгжлийн бэрхшээлтэй болсон иргэдийн бүртгэл мэдээллийн сан бүрдүүлэх	Бодит тоо	0	1	1	1	НҮТС

“ЭХ, ХҮҮХЭД, НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт			Хүрэх үзүүлэлт			
			2016 оны суурь үзүүлэлт	2019 оны хүрсэн түвшин	2020 оны хүрсэн түвшин	2021 онд хүрсэн түвшин
Үр нөлөөний шалгуур үзүүлэлт						
Зорилт	Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг сайжруулах нийгэм, эдийн засгийн таатай орчинг бүрдүүлж хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны санхүүгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлж, иргэдийн болон иргэний нийгмийн оролцоог хангах замаар эрүүл мэндийн хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд тэгш хүргэснээр эх, хүүхдийн эндэгдлийг тогтвортой бууруулна	Эхийн эндэгдлийн түвшин (100 000 амьд төрөлтөд)	48.6	23.0	30.2	94.9
		5 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	20.8	16.1	14	13.9
		Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	16.8	13.3	11.5	11.6
		Нярай эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	9.2	8.3	7.8	8.2
		Перинаталь эндэгдлийн түвшин (1000 нийт төрөлтөд)	12.9	11	11.1	11.8
Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт						
Зорилт 1	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн асуудлыг бусад салбарын бодлогод туслах замаар эрх зүйн орчныг сайжруулж, салбар хоорондын хамтын ажиллагааг, түншлэлийг дэмжсэнээр нийгэм, эдийн засгийн ээлтэй орчинг бүрдүүлнэ	Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжсэн нэмэлт өөрчлөлт оруулсан хуулийн тоо			1	1
Зорилт 1	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн асуудлыг бусад салбарын бодлогод туслах замаар эрх зүйн орчныг сайжруулж, салбар хоорондын хамтын ажиллагааг, түншлэлийг дэмжсэнээр нийгэм, эдийн засгийн ээлтэй орчинг бүрдүүлнэ	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний нэгж, цогцолбор байгуулсан аймаг дүүргийн тоо	Жил бүр 3-5	3-5	3-5	3-5
		Өсвөр үед ээлтэй клиникийн тоо	29	31	1	1
		Жирэмлэхээс сэргийлэх эм, хэрэгсэлд улсын төсөвөөс зарцуулж байгаа хөрөнгийн нэмжээ	150 сая			400 сая

Зорилт 2	Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тэгш, хүртээмжтэй, чанартай тусламж, үйлчилгээг бүх нийтэд хүргэнэ.	Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	84.7	88.7	89.9	90.6
		Жирэмсний хугацаанд 6 болон түүнээс дээш үзүүлсэн эхийн эзлэх хувь	77.5	73.9	73.5	76.0
		Төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдлын түвшин (100000 амьд төрөлтөд)	53.7	47.3	65.6	26.5
		Жирэмсний 18-21 долоо хоногийн хугацаанд ургийг (бүтэцийн) хэт авиан шинжилгээнд хамруулсан хувь	50	50	50	50
		Төрөлт бүрт нэг удаагийн цомог хэргэлсэн хувь	30	100	100	100
		Хийсвэр хагалгааны дараах ноцтой хүндрэлийн хувь	24.8	6	10/0.05	3.4
		Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламж үйлчилгээний хэрэгжилтийн хувь	70	100	100	100
Зорилт 3	Нөхөн үржихүйн эрхийг хангасан гэр бүл төлөвлөлтийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж, хэрэглээг нэмэгдүүлэх замаар хүсээгүй жирэмслэлт үр хөндөлтийг бууруулах	Жирэмслэхээс сэргийлэх орчин үеийн арга хэрэглэж байгаа нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн хувь	48.2	56.6	53.9	49.3
		15-19 насны эмэгтэйчүүдийн гэр бүл төлөвлөлтийн хангагдсан хэрэгцээ	70	70	70	70
		Үр хөндөлтийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)	224.6	195.1	191.7	168.1
		Жирэмслэхээс сэргийлэх 5-аас доошгүй эм хэрэгслээр үйлчилж байгаа анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын хувь	30.4	85	90	90

Зорилт 4	Хүн амд жендерийн мэдрэмжтэй эрүүл эрүүл мэндийн боловсрол олгон эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлж эх, хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалахад гэр бүлийн гишүүд, иргэдийн оролцоо, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэнэ.	ХДХВ/ДОХ-ын талаар цогц мэдлэгтэй 15-24 насны залуучуудын хувь Эрэгтэй Эмэгтэй	22.8 /эр-21.6, эм 20.7/	21.4 /эр-21.6, эм 21.4/	21.4 /эр21.6 эм21.4/	21.4 /эр21.6 эм21.4/
		15-19 насны охидын төрөлтийн түвшин /15-19 насны 1000 охидод/	"40.4"	31.6	27.6	24.1
		Осол гэмтлээс шалтгаалсан хүүхдийн эндэгдлийн тохиолдол	210	156	150	111
		5 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдэлд уушгины хатгалгаа өвчний шалтгаант нас баралтын эзлэх хувь	9	11.9	7.1	5.0
		6 сар хүртэл эхийн сүүгээр дагнан хооллосон хүүхдийн эзлэх хувь	47.1	50.2	50.2	50.2
	Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний бүртгэл, мэдээлэл тандалт, судалгаа, хяналт, шинжилгээ, үнэлгээг сайжруулна.	Тав хүртлэх хүүхдийн батлагдсан маягтын дагуу цахим хэлбэрээр мэдээлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага
		Тав хүртлэх хүүхдийн төрөлхийн гажгийг батлагдсан маягтын дагуу цахим хэлбэрээр мэдээлж байгаа эрүүл мэндийн байгууллагын эзлэх хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага
		Нярайн эрт үеийн нэн шаардлагатай тусламжийн тандалтыг хэрэгжүүлж байгаа эмнэлгийн хувь	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага	Бүх байгууллага

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН АЖИЛТНЫ НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

№	Зорилт	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 оны суурь түвшин	2019 оны хүрсэн түвшин	2020 оны хүрсэн түвшин	2021 онд хүрсэн түвшин	2023 онд хүрэх түвшин
1	Эрүүл мэндийн ажилтны аюулгүй, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлж, эрүүл мэндийг нь хамгаалах	Эрүүл мэндийн ажилтнуудад бүртгэгдсэн үйлдвэрийн ослын тохиолдол	Тоо	"35 (2017 он)"	1467	1497	1497	15
		Анагаах ухааны боловсрол олгох сургуульд шинээр элссэн оюутнуудын элэгний В вирүсын эсрэг сэргээх дархлаажуулалтад хамрагдалт	Хувь	0	Оюутан-0, Эмнэлгийн ажиллагчид -4364	Оюутан-0, Эмнэлгийн ажиллагчид -7070	Оюутан-0 Эмнэлгийн ажиллагчид -2172	80.0
2		Төгсөлтийн дараахь сургалт зохион байгуулдаг нэгдсэн эмнэлэг / БОЭТ	Тоо	2	3	2	2	8
		Эмнэл зүйн сургагч багшийн сургалтад хамрагдсан сувилагч-сургагч багш	Тоо	2	41	134	239	80
		Нэг жилийн хугацаанд гадаад сургалтад хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтэн	Тоо	167	241	сургалт явуулаагүй	465	225
		Зайн сургалтаар явагдсан мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын чиглэл	Тоо	0	10 байгууллага 62 удаа 3077 мэргэжилтэн	12 байгууллага 2 удаа 228 сургагч багш	12 байгууллага 2 удаа 228 сургагч багш	5
3	Санхүүгийн болон санхүүгийн бус урамшууллын шинэ аргыг нэвтрүүлж, эрүүл мэндийн ажилтны бодит орлогыг нэмэгдүүлэх	Эмнэлгийн мэргэжилтний хөдөлмөрийн норм, норматив тооцох аргачлал	Тоо	Нэгдсэн аргачлал байхгүй	Нэгдсэн аргачлал байхгүй	Нэгдсэн аргачлал байхгүй	Нэгдсэн аргачлал байхгүй	Нэгдсэн аргачлал батлагдан эрүүл мэндийн байгууллагуудад нэвтэрсэн байна.

4	Эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгаллын чиглэлийн судалгаа, бүртгэл мэдээллийг сайжруулж, нотолгоонд суурилсан шийдвэр гаргах үйл ажиллагааг дэмжин, оролцогч талуудын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	Эрүүл мэндийн ажилтны хөдөлмөрийн чадвар түр алдалт, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчлөлтэй холбоотой эрүүл мэндийн албан ёсны статистик мэдээ	Тоо	Байхгүй	ЭМС-ын 611 дугээр тушаалын дагуу ажил мэргэжлийн ангиллаар эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын өвчлөл, нас баралтыг бүртгэж эхэлсэн.	ЭМС-ын 611 дүгээр тушаалын дагуу ажил мэргэжлийн ангиллаар эрүүл мэндийн салбарын ажилчдын өвчлөл, нас баралтыг бүртгэж эхэлсэн.	Эрүүл мэндийн албан ёсны статистикаар бүртгэдэг болсон байна.

БҮЛЭГ 13.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД 10 ЖИЛЭЭР

ТӨРСӨН ЭХ /БОДИТ ТОО/

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	2045	1946	2005	1973	2101	2170	2037	1951	1890	1737	1698	1628	1642
2	Баян-Өлгий	2558	2459	2569	2568	2783	2801	2761	2838	2844	2913	2971	2849	2923
3	Баянхонгор	2047	1874	2098	2119	2308	2174	2125	1960	1997	2066	2089	2044	1844
4	Булган	1060	975	962	953	1023	999	985	868	825	778	752	760	836
5	Говь-Алтай	1374	1303	1310	1373	1376	1265	1284	1176	1216	1277	1355	1395	1289
6	Говьсүмбэр	361	379	352	443	478	488	442	446	416	471	427	435	472
7	Дархан-Уул	2592	2469	2496	2609	2680	2843	2628	2476	2249	2397	2370	2238	2170
8	Дорноговь	1337	1288	1348	1405	1502	1483	1534	1426	1318	1365	1351	1455	1444
9	Дорнод	1927	1842	1993	1923	1972	1982	1958	2067	1922	1948	1919	1988	1783
10	Дундговь	1085	864	766	811	890	947	996	955	878	904	943	889	855
11	Завхан	1878	1656	1383	1448	1501	1612	1628	1413	1321	1431	1357	1361	1322
12	Орхон	2489	2294	2570	2581	2891	2826	2680	2598	2566	2731	2623	2547	2502
13	Өвөрхангай	2942	2752	2511	2582	2779	2742	2741	2664	2417	2404	2586	2421	2202
14	Өмнөговь	1280	1167	1213	1293	1536	1439	1509	1401	1297	1536	1638	1677	1633
15	Сүхбаатар	1192	1149	1288	1248	1217	1329	1395	1251	1275	1300	1291	1337	1365
16	Сэлэнгэ	1848	1896	1859	1932	1924	2024	1945	1826	1712	1705	1772	1641	1615
17	Төв	934	922	923	1126	1238	1325	1279	1226	1192	1141	1101	1072	1130
18	Увс	2379	1953	1964	2041	1994	2110	1996	2027	2029	1896	1892	2016	1859
19	Ховд	2227	2076	2396	2346	2364	2306	2312	2208	2196	2349	2271	2263	2016
20	Хөвсгөл	3149	2933	3108	3186	3297	3306	3119	2963	2767	2880	2817	2726	2650
21	Хэнтий	1560	1388	1483	1490	1611	1630	1633	1638	1442	1456	1555	1574	1511
22	**Аймгийн дүн**	**38264**	**35585**	**36597**	**37450**	**39465**	**39801**	**38987**	**37378**	**35769**	**36685**	**36778**	**36316**	**35063**
23	Улаанбаатар	30280	30075	33731	37024	39906	41427	41447	40425	38115	40373	40823	39378	36103
24	**Улсын дүн**	**68544**	**65660**	**70328**	**74474**	**79371**	**81228**	**80434**	**77803**	**73884**	**77058**	**77601**	**75694**	**71166**

АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД / БОДИТ ТОО /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	2049	1950	2013	1985	2115	2180	2051	1957	1902	1738	1708	1639	1650
2	Баян-Өлгий	2518	2415	2546	2546	2762	2789	2770	2831	2849	2919	2990	2864	2927
3	Баянхонгор	2058	1884	2107	2124	2316	2183	2133	1966	2001	2074	2104	2051	1858
4	Булган	1068	978	964	962	1024	1008	991	871	835	785	763	760	842
5	Говь-Алтай	1379	1303	1315	1370	1387	1265	1293	1176	1221	1286	1368	1406	1296
6	Говьсүмбэр	360	377	354	443	479	491	446	450	418	470	429	441	478
7	Дархан-Уул	2612	2477	2500	2634	2698	2855	2644	2486	2260	2408	2390	2246	2194
8	Дорноговь	1332	1296	1355	1414	1509	1488	1549	1436	1325	1371	1358	1461	1458
9	Дорнод	1930	1847	1999	1922	1984	1984	1970	2076	1934	1957	1927	2005	1790
10	Дундговь	1093	867	764	817	890	948	1001	953	881	912	952	896	855
11	Завхан	1877	1651	1377	1452	1512	1615	1631	1421	1329	1431	1364	1371	1330
12	Орхон	2506	2306	2585	2589	2911	2831	2696	2621	2579	2751	2648	2555	2517
13	Өвөрхангай	2946	2752	2510	2590	2783	2757	2755	2675	2428	2403	2605	2428	2206
14	Өмнөговь	1282	1178	1221	1301	1544	1441	1505	1409	1301	1552	1646	1680	1639
15	Сүхбаатар	1190	1160	1297	1259	1224	1330	1395	1262	1275	1307	1291	1345	1376
16	Сэлэнгэ	1845	1909	1858	1940	1934	2029	1956	1836	1720	1706	1780	1655	1624
17	Төв	932	927	923	1127	1240	1334	1274	1218	1197	1147	1102	1074	1129
18	Увс	2386	1946	1964	2045	1999	2127	2009	2040	2036	1912	1910	2024	1859
19	Ховд	2227	2075	2391	2351	2372	2320	2313	2220	2212	2355	2281	2274	2035
20	Хөвсгөл	3160	2932	3114	3197	3295	3317	3128	2965	2775	2881	2834	2728	2656
21	Хэнтий	1575	1386	1495	1496	1615	1637	1634	1638	1446	1460	1567	1579	1524
22	**Аймгийн дүн**	**38325**	**35616**	**36652**	**37564**	**39593**	**39929**	**39144**	**37507**	**35924**	**36825**	**37017**	**36482**	**35243**
23	Улаанбаатар	30437	30273	33924	37214	40187	41786	41731	40687	38404	40703	41206	39779	36416
24	**Улсын дүн**	**68762**	**65889**	**70576**	**74778**	**79780**	**81715**	**80875**	**78194**	**74328**	**77528**	**78223**	**76261**	**71659**

ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ /100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД/

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	48.8	51.3	49.7	50.4	0.0	45.9	0.0	102.2	0.0	115.1	58.5	122.0	242.4
2	Баян-Өлгий	198.6	41.4	78.6	117.8	144.8	35.9	72.2	35.3	35.1	0.0	0.0	174.6	68.3
3	Баянхонгор	97.2	0.0	0.0	188.3	0.0	137.4	46.9	101.7	0.0	0.0	0.0	0.0	53.8
4	Булган	187.3	0.0	103.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5	Говь-Алтай	72.5	76.7	76.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
6	Говьсүмбэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	0.0	0.0	0.0	38.0	37.1	0.0	0.0	40.2	0.0	83.1	0.0	0.0	136.7
8	Дорноговь	0.0	0.0	0.0	0.0	66.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	68.4	68.6
9	Дорнод	0.0	0.0	50.0	52.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	51.9	0.0	167.6
10	Дундговь	91.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
11	Завхан	159.8	60.6	72.6	206.6	66.1	0.0	0.0	0.0	150.5	0.0	0.0	0.0	75.2
12	Орхон	39.9	86.7	38.7	38.6	0.0	35.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	39.7
13	Өвөрхангай	67.9	0.0	159.4	38.6	35.9	0.0	36.3	74.8	0.0	0.0	38.4	41.2	45.3
14	Өмнөговь	78.0	169.8	0.0	0.0	0.0	69.4	66.4	212.9	76.9	0.0	0.0	0.0	0.0
15	Сүхбаатар	168.1	0.0	77.1	79.4	0.0	0.0	0.0	158.5	78.4	0.0	77.5	0.0	0.0
16	Сэлэнгэ	54.2	52.4	107.6	51.5	0.0	0.0	51.1	108.9	0.0	58.6	56.2	0.0	123.2
17	Төв	321.9	0.0	0.0	177.5	0.0	0.0	78.5	82.1	0.0	0.0	0.0	0.0	177.1
18	Увс	0.0	205.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	49.1	0.0	0.0	0.0	0.0
19	Ховд	89.8	96.4	83.6	0.0	84.3	86.2	0.0	90.1	45.2	127.4	43.8	44.0	147.4
20	Хөвсгөл	94.9	34.1	64.2	31.3	91.0	30.1	32.0	101.2	0.0	34.7	70.6	73.3	37.7
21	Хэнтий	127.0	0.0	0.0	133.7	0.0	0.0	61.2	0.0	69.2	0.0	0.0	0.0	0.0
22	**Аймгийн дундаж**	**83.5**	**44.9**	**51.8**	**58.6**	**32.8**	**25.0**	**23.0**	**56.0**	**22.3**	**24.4**	**21.6**	**32.9**	**70.9**
23	Улаанбаатар	78.9	46.2	44.2	43.0	52.3	35.9	28.8	41.8	31.2	29.5	24.3	27.7	118.1
24	**Улсын дундаж**	**81.4**	**45.5**	**48.2**	**50.8**	**42.6**	**30.6**	**26.0**	**48.6**	**26.9**	**27.1**	**23.0**	**30.2**	**94.9**

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ / 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	25.9	26.2	16.4	19.6	18.4	13.3	14.1	18.9	16.8	19.6	15.2	13.4	9.7
2	Баян-Өлгий	27.0	22.8	24.7	23.2	17.4	23.7	24.9	27.9	13.3	17.8	20.7	16.4	16.4
3	Баянхонгор	22.8	26.5	19.5	14.1	18.1	15.1	14.1	23.9	15.5	11.6	12.8	8.8	8.6
4	Булган	18.7	20.4	11.4	18.7	17.6	20.8	17.2	13.8	10.8	16.6	18.3	14.5	14.3
5	Говь-Алтай	26.8	20.7	24.3	20.4	25.2	24.5	13.1	16.2	16.4	16.3	14.6	8.5	17.7
6	Говьсүмбэр	22.2	2.7	8.5	11.3	14.6	6.1	13.5	15.6	7.2	2.1	11.7	6.8	2.1
7	Дархан-Уул	9.6	8.1	9.2	8.0	8.2	7.0	10.2	12.5	10.6	10.8	7.5	9.3	9.6
8	Дорноговь	21.8	24.7	13.3	16.3	15.2	13.4	12.3	14.6	12.8	11.7	7.4	8.9	8.9
9	Дорнод	17.1	20.0	20.0	14.6	13.1	9.6	7.6	11.1	13.4	4.1	7.3	15.5	7.8
10	Дундговь	20.1	21.9	13.1	11.0	10.1	16.9	7.0	16.8	9.1	7.7	7.4	7.8	14.0
11	Завхан	22.9	26.7	22.5	22.7	17.9	23.5	25.8	15.5	16.6	13.3	16.1	13.9	19.5
12	Орхон	15.6	14.7	13.5	14.7	11.3	14.5	12.2	12.6	5.0	6.5	8.3	8.6	12.3
13	Өвөрхангай	23.1	28.3	27.1	23.2	14.7	12.7	14.2	20.6	16.1	15.0	14.6	8.2	10.9
14	Өмнөговь	21.1	22.1	19.7	16.9	16.8	20.1	16.6	19.2	16.1	14.8	21.3	11.9	11.0
15	Сүхбаатар	18.5	21.6	18.5	22.2	15.5	20.3	18.6	22.2	17.3	10.7	10.1	7.4	5.1
16	Сэлэнгэ	14.1	8.4	5.4	6.7	7.8	6.4	8.2	14.7	11.0	10.6	9.6	8.5	10.5
17	Төв	18.2	25.9	27.1	19.5	13.7	16.5	13.3	20.5	10.0	18.3	15.4	11.2	15.1
18	Увс	30.6	33.4	23.4	15.2	17.0	18.8	20.4	21.6	18.7	14.1	13.6	13.8	10.2
19	Ховд	18.9	24.1	18.4	18.3	14.3	19.4	20.8	18.9	16.7	14.9	18.0	11.9	18.2
20	Хөвсгөл	29.4	29.7	29.9	26.0	23.1	16.0	22.4	28.3	22.0	18.0	18.0	13.6	13.6
21	Хэнтий	29.2	19.5	18.7	16.0	18.0	15.3	17.1	15.3	19.4	11.6	16.0	8.2	9.8
22	**Аймгийн дундаж**	**21.9**	**22.1**	**19.2**	**17.5**	**15.7**	**15.7**	**15.9**	**18.8**	**14.5**	**13.1**	**13.8**	**11.2**	**12.0**
23	Улаанбаатар	18.0	16.1	13.3	13.1	13.6	15.0	14.7	15.0	12.7	13.6	12.9	11.8	11.1
24	**Улсын дундаж**	**20.2**	**19.4**	**16.3**	**15.3**	**14.6**	**15.3**	**15.3**	**16.8**	**13.6**	**13.4**	**13.3**	**11.5**	**11.6**

ПЕРИНАТАЛЬ ЭНДЭГДЭЛ / 1000 НИЙТ ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	17.0	20.4	13.8	12.5	15.1	13.2	9.7	12.7	10.5	13.2	7.0	7.9	7.2
2	Баян-Өлгий	28.3	30.7	33.9	23.5	22.8	18.5	16.9	16.8	13.2	12.2	11.0	10.8	14.2
3	Баянхонгор	16.9	20.0	16.0	13.1	15.8	17.7	14.0	10.6	11.4	9.1	9.5	9.2	6.4
4	Булган	12.1	8.2	16.4	14.5	12.6	13.8	16.1	12.5	7.2	16.5	14.3	17.0	10.7
5	Говь-Алтай	16.5	18.3	21.1	18.8	18.0	22.7	9.2	15.2	14.7	13.1	12.4	9.9	15.3
6	Говьсүмбэр	11.1	7.9	5.6	6.8	12.5	8.1	8.9	6.6	4.8	2.1	13.9	0.0	4.2
7	Дархан-Уул	8.8	8.4	9.5	7.2	9.6	7.7	9.4	8.4	9.3	9.9	10.0	11.1	9.5
8	Дорноговь	25.3	20.7	11.0	8.5	15.2	10.7	9.7	11.1	14.3	11.6	8.1	9.5	5.5
9	Дорнод	17.5	15.6	14.9	16.5	12.0	13.5	8.6	10.1	13.3	6.6	7.2	7.5	13.3
10	Дундговь	12.8	13.8	16.9	12.2	8.9	13.6	4.0	16.7	9.0	5.5	8.4	5.6	9.3
11	Завхан	16.9	22.2	28.0	23.2	12.5	14.8	17.6	10.5	16.5	9.1	15.3	9.4	15.7
12	Орхон	13.1	16.4	16.5	14.2	14.0	14.4	13.3	11.4	8.9	8.3	8.3	8.6	13.4
13	Өвөрхангай	17.2	19.4	21.7	19.6	12.9	12.6	11.6	10.8	11.1	12.8	9.6	8.2	9.0
14	Өмнөговь	15.5	19.4	13.1	14.6	16.1	18.6	17.1	13.4	14.5	12.2	18.2	11.8	12.7
15	Сүхбаатар	20.0	12.0	16.8	13.5	10.6	13.4	16.4	13.4	11.7	9.1	9.2	10.3	7.2
16	Сэлэнгэ	11.3	9.4	8.6	9.8	7.2	9.3	8.1	7.1	7.0	7.6	10.6	12.0	10.4
17	Төв	18.1	17.2	21.5	14.1	16.0	9.7	18.6	21.1	9.2	10.4	18.0	8.3	19.3
18	Увс	18.3	25.9	18.2	17.9	16.4	15.9	14.9	14.1	15.6	9.4	8.9	12.2	13.9
19	Ховд	18.2	22.5	18.6	16.8	16.7	15.5	19.3	15.2	15.7	14.3	10.9	9.6	12.2
20	Хөвсгөл	18.5	18.6	17.2	19.3	17.1	17.3	18.1	16.8	12.9	14.2	11.2	13.5	14.2
21	Хэнтий	17.1	17.2	12.7	12.6	12.3	15.8	12.8	8.5	11.0	10.9	8.9	6.9	7.9
22	**Аймгийн дундаж**	**17.0**	**18.2**	**17.4**	**15.4**	**14.4**	**14.3**	**13.4**	**12.6**	**11.9**	**10.8**	**10.6**	**9.9**	**11.4**
23	Улаанбаатар	16.8	15.4	13.2	14.4	14.3	14.7	15.6	13.2	12.9	12.8	11.4	12.2	12.1
24	**Улсын дундаж**	**16.9**	**16.9**	**15.4**	**14.9**	**14.4**	**14.5**	**14.6**	**12.9**	**12.4**	**11.9**	**11.0**	**11.1**	**11.8**

ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ / 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	28.8	31.3	20.9	23.7	22.7	18.3	18.0	27.6	20.5	25.3	21.7	18.9	13.3
2	Баян-Өлгий	36.9	33.1	29.1	27.9	23.9	26.5	31.4	32.1	17.9	25.0	25.1	19.9	18.4
3	Баянхонгор	26.7	32.9	25.6	17.9	20.7	19.7	18.3	30.0	18.0	18.8	17.6	13.2	11.3
4	Булган	21.5	24.5	13.5	19.8	20.5	23.8	19.2	16.1	13.2	22.9	21.0	15.8	14.3
5	Говь-Алтай	35.5	26.9	25.9	22.6	30.3	26.9	15.5	20.4	19.7	19.4	19.0	9.2	21.6
6	Говьсүмбэр	27.8	5.3	8.5	11.3	14.6	6.1	15.7	20.0	14.4	6.4	11.7	11.3	2.1
7	Дархан-Уул	11.9	11.7	12.8	11.0	10.7	8.4	12.1	15.3	12.8	13.7	9.6	12.5	10.9
8	Дорноговь	24.0	28.5	19.2	18.4	21.9	19.5	12.3	16.7	13.6	16.0	12.5	10.3	12.3
9	Дорнод	20.2	23.8	25.5	16.6	19.2	13.1	10.2	15.4	18.1	6.6	10.4	19.5	10.1
10	Дундговь	22.9	30.0	15.7	12.2	14.6	20.0	10.0	21.0	15.9	13.2	9.5	10.0	15.2
11	Завхан	24.5	32.7	26.1	28.2	21.2	26.6	28.2	19.0	17.3	20.3	21.3	19.0	24.8
12	Орхон	16.8	18.2	15.9	16.6	13.4	16.2	15.2	14.5	5.4	9.5	10.6	10.2	13.9
13	Өвөрхангай	25.8	33.1	33.1	27.0	19.4	16.0	18.9	28.4	20.2	19.1	17.7	9.9	13.1
14	Өмнөговь	23.4	26.3	22.9	23.1	19.4	26.4	19.9	24.1	20.0	16.1	24.9	14.3	12.2
15	Сүхбаатар	22.7	25.9	24.7	26.2	21.2	24.8	22.9	27.7	20.4	16.1	13.2	12.6	5.8
16	Сэлэнгэ	16.3	13.1	9.7	10.3	11.4	8.9	11.8	19.1	15.1	12.3	12.4	12.7	14.8
17	Төв	20.4	30.2	32.5	29.3	14.5	17.2	17.3	30.4	17.5	26.2	20.9	20.5	21.3
18	Увс	36.5	43.2	27.5	19.6	20.0	23.0	23.4	27.0	22.1	19.9	17.8	15.8	11.8
19	Ховд	25.1	29.9	22.6	22.5	17.7	24.1	23.3	23.4	22.2	19.1	21.5	15.4	21.1
20	Хөвсгөл	33.9	37.9	32.8	29.1	28.8	19.3	27.5	32.4	26.3	23.6	22.6	17.2	18.1
21	Хэнтий	31.7	28.1	27.4	23.4	23.5	18.3	18.4	23.2	24.9	15.1	20.4	13.3	13.1
22	**Аймгийн дундаж**	**25.7**	**28.0**	**23.5**	**21.3**	**19.7**	**19.0**	**19.2**	**23.7**	**18.1**	**17.7**	**17.6**	**14.6**	**14.7**
23	Улаанбаатар	21.0	20.6	16.2	16.0	16.3	17.8	17.3	18.2	15.4	16.1	14.9	13.4	13.1
24	**Улсын дундаж**	**23.6**	**24.6**	**20.0**	**18.7**	**18.0**	**18.4**	**18.3**	**20.8**	**16.7**	**16.9**	**16.1**	**14.0**	**13.9**

НИЙТ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	61.0	68.1	127.4	89.7	82.0	62.6	64.1	159.7	53.3	61.2	55.6	37.7	1371.8
2	Баян-Өлгий	86.1	72.1	53.0	33.4	45.5	40.7	65.5	61.8	33.1	30.5	38.9	29.4	1074.1
3	Баянхонгор	266.4	339.6	272.0	161.0	126.4	142.5	183.1	268.8	134.3	167.2	183.1	149.8	2070.0
4	Булган	191.0	135.2	207.4	161.6	90.9	73.4	68.5	125.5	80.0	56.6	88.7	85.6	1967.2
5	Говь-Алтай	72.3	161.4	125.0	80.8	49.2	88.1	75.8	171.7	140.0	83.8	71.2	49.9	2258.5
6	Говьсүмбэр	113.9	206.2	213.4	140.6	137.2	106.1	74.5	176.7	141.6	150.7	95.4	40.1	3097.3
7	Дархан-Уул	176.8	144.8	153.9	114.1	96.2	101.0	77.3	313.8	93.0	114.2	148.0	96.4	1268.0
8	Дорноговь	190.7	238.6	209.3	166.9	172.5	134.6	139.8	266.9	105.3	108.1	160.6	129.6	2883.2
9	Дорнод	281.4	257.9	332.8	315.8	421.7	334.5	337.8	337.1	381.2	354.5	268.6	194.8	2398.4
10	Дундговь	44.4	75.8	171.3	116.0	80.7	91.0	125.3	144.7	110.5	89.0	87.3	65.6	2650.0
11	Завхан	81.3	96.9	143.1	108.0	107.9	66.7	75.2	112.8	65.4	63.6	97.8	88.2	1656.4
12	Орхон	148.4	132.4	147.9	107.2	74.0	68.5	104.2	138.6	66.8	84.9	87.8	62.8	1138.0
13	Өвөрхангай	140.1	103.0	128.7	94.6	105.5	57.7	81.2	196.0	99.2	88.0	77.3	48.9	1511.7
14	Өмнөговь	64.5	60.6	166.7	84.3	91.8	82.7	155.9	158.6	115.8	96.8	106.3	127.8	2502.9
15	Сүхбаатар	164.5	145.1	155.8	146.9	182.2	102.4	142.5	218.3	216.1	110.9	154.5	80.0	2230.0
16	Сэлэнгэ	123.2	99.7	115.2	92.9	83.7	81.7	84.9	174.0	72.9	73.5	67.6	90.4	1431.8
17	Төв	53.6	70.7	116.6	100.9	81.0	57.0	136.6	133.5	88.9	70.4	76.6	60.6	1778.8
18	Увс	107.9	108.8	167.3	86.9	63.7	64.8	109.8	88.3	88.0	74.3	75.3	73.3	1740.8
19	Ховд	88.0	72.4	114.0	175.2	93.3	71.8	102.7	146.0	61.8	72.8	85.7	61.8	2241.4
20	Хөвсгөл	220.5	192.1	150.3	115.4	144.9	120.1	151.2	172.8	119.5	184.4	170.0	102.7	1427.5
21	Хэнтий	134.8	169.5	193.8	148.3	132.1	98.8	142.0	157.4	95.0	84.3	69.0	57.0	1901.5
22	**Аймгийн дундаж**	**137.3**	**136.9**	**158.3**	**121.7**	**114.3**	**95.4**	**118.7**	**177.5**	**106.8**	**105.1**	**108.4**	**83.3**	**1795.9**
23	Улаанбаатар	205.5	216.1	179.7	204.2	158.0	136.0	295.9	287.7	190.2	164.4	181.5	127.2	1706.6
24	**Улсын дундаж**	**164.8**	**169.4**	**168.0**	**159.5**	**132.7**	**114.4**	**200.5**	**227.8**	**144.9**	**132.4**	**141.8**	**103.5**	**1754.6**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	114.0	121.6	135.1	134.8	137.3	134.3	135.6	134.7	129.9	132.4	135.2	135.7	132.8
2	Баян-Өлгий	99.2	103.3	118.4	118.4	124.1	123.9	122.1	121.5	125.1	128.4	139.3	143.9	146.5
3	Баянхонгор	120.9	120.5	140.9	146.2	151.9	146.5	139.8	138.2	135.7	136.7	145.9	139.7	137.3
4	Булган	126.7	123.9	145.6	147.4	141.4	138.1	127.5	126.8	125.3	123.1	134.4	143.1	133.2
5	Говь-Алтай	167.6	174.5	194.5	196.1	203.5	195.9	190.5	195.9	192.8	189.4	190.6	196.7	198.7
6	Говьсүмбэр	168.1	167.0	172.9	169.7	175.2	168.5	160.2	148.3	152.6	159.9	155.7	156.8	168.7
7	Дархан-Уул	129.9	126.3	128.0	133.2	131.5	131.8	136.7	138.6	137.8	135.1	133.0	141.8	152.6
8	Дорноговь	141.9	145.3	145.8	152.3	157.0	149.9	150.6	158.2	165.4	167.0	158.0	172.5	168.1
9	Дорнод	129.6	128.8	136.8	142.3	142.4	139.6	136.3	132.7	131.0	129.9	129.8	131.2	134.5
10	Дундговь	139.1	140.2	165.6	182.8	185.3	169.9	157.9	156.7	154.3	152.8	156.8	152.2	157.4
11	Завхан	136.0	138.9	169.0	176.3	182.8	177.4	168.1	158.3	155.7	154.1	157.6	156.1	155.7
12	Орхон	121.6	138.0	126.2	134.1	137.5	135.3	133.0	150.3	148.7	155.3	157.3	161.6	173.0
13	Өвөрхангай	101.5	104.1	121.9	123.3	126.4	125.0	123.6	123.6	125.4	124.7	131.8	137.4	141.3
14	Өмнөговь	124.5	125.4	106.2	108.7	110.2	118.7	128.1	132.0	126.5	136.8	141.7	138.9	141.8
15	Сүхбаатар	136.3	138.8	148.8	150.0	151.2	136.7	136.2	133.6	128.9	129.7	129.6	132.9	131.5
16	Сэлэнгэ	108.6	107.7	110.2	107.5	116.7	112.6	112.6	116.9	121.8	119.2	126.0	117.0	116.4
17	Төв	120.0	118.6	132.5	135.4	141.6	145.3	135.2	139.5	143.4	139.4	140.4	147.0	146.3
18	Увс	121.8	124.6	134.3	138.4	146.0	148.5	146.4	141.2	133.8	137.8	141.1	144.6	146.9
19	Ховд	109.4	113.3	130.0	135.9	136.4	134.9	134.1	138.8	141.5	141.5	149.4	152.3	152.7
20	Хөвсгөл	110.9	111.9	120.8	125.8	125.3	122.6	119.7	117.0	115.7	118.9	115.7	115.0	118.8
21	Хэнтий	135.2	134.9	146.2	147.1	147.5	146.2	140.6	139.2	135.7	133.8	136.4	133.1	132.0
22	**Аймгийн дундаж**	**122.1**	**124.4**	**134.7**	**138.1**	**141.1**	**138.7**	**136.2**	**137.2**	**136.6**	**137.3**	**140.5**	**142.5**	**144.3**
23	Улаанбаатар	173.5	171.2	163.1	172.0	172.2	174.9	181.2	178.0	195.3	199.5	208.2	213.6	218.9
24	**Улсын дундаж**	**142.8**	**143.6**	**147.6**	**153.6**	**155.5**	**155.4**	**156.7**	**156.0**	**163.1**	**165.5**	**171.4**	**175.2**	**178.8**

ИХ ЭМЧ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	13.5	14.8	16.9	17.3	17.7	17.9	18.0	19.9	18.3	19.4	21.6	22.0	21.3
2	Баян-Өлгий	13.0	14.2	16.4	16.2	16.3	16.6	17.0	18.6	20.2	20.7	22.9	24.3	24.9
3	Баянхонгор	12.2	13.0	16.4	17.3	18.7	20.4	19.0	20.6	21.7	23.0	24.2	22.9	21.6
4	Булган	15.2	14.6	18.7	19.9	18.5	18.4	18.4	19.9	19.8	17.9	21.8	23.9	22.2
5	Говь-Алтай	19.3	21.1	25.9	27.9	29.3	29.3	30.5	31.4	32.8	33.4	32.0	35.4	35.2
6	Говьсүмбэр	31.3	28.8	33.1	34.1	38.5	37.6	34.4	31.1	33.2	36.1	37.9	32.2	39.8
7	Дархан-Уул	25.9	25.4	25.3	25.6	25.4	25.3	26.2	28.0	27.2	26.3	27.3	29.7	29.6
8	Дорноговь	30.8	31.2	30.1	30.1	33.1	31.0	32.5	33.9	32.9	35.1	35.7	38.6	37.3
9	Дорнод	18.7	18.2	19.7	22.5	24.1	23.2	22.3	22.6	23.3	23.2	24.4	23.8	24.0
10	Дундговь	19.0	18.7	22.0	26.2	28.2	27.2	27.7	28.7	30.7	29.4	32.8	34.3	31.6
11	Завхан	14.8	15.4	19.8	22.2	23.2	22.8	23.1	25.9	25.3	24.5	25.1	25.3	25.3
12	Орхон	27.1	29.1	27.6	27.9	28.7	27.5	27.4	32.1	31.9	33.6	35.9	33.8	36.9
13	Өвөрхангай	14.8	15.0	17.8	19.1	20.9	20.3	22.0	22.6	22.5	22.8	24.6	25.5	25.0
14	Өмнөговь	21.8	23.3	19.0	21.0	22.2	25.1	28.0	29.1	29.2	29.2	32.7	33.3	34.1
15	Сүхбаатар	18.4	19.3	21.7	22.0	22.9	21.9	24.0	25.6	25.2	25.3	23.3	25.8	24.5
16	Сэлэнгэ	16.1	15.3	16.8	15.8	17.6	18.1	19.7	22.0	22.8	23.0	22.9	21.4	21.4
17	Төв	14.9	15.4	18.0	18.4	20.8	20.9	20.9	21.9	23.3	22.9	22.9	26.2	25.3
18	Увс	14.6	15.5	16.4	18.5	18.7	19.1	21.6	21.0	20.6	21.8	23.7	23.6	24.8
19	Ховд	13.9	16.7	19.3	21.7	21.2	22.2	23.5	24.8	26.8	27.2	29.9	32.2	30.6
20	Хөвсгөл	12.9	14.1	14.9	17.0	17.3	17.7	18.2	18.6	19.0	19.5	20.4	19.4	21.1
21	Хэнтий	20.5	19.7	21.8	22.7	22.7	21.8	21.6	22.6	24.1	23.4	25.0	26.6	26.5
22	**Аймгийн дундаж**	**17.4**	**18.0**	**20.0**	**21.1**	**22.0**	**22.0**	**22.6**	**24.0**	**24.4**	**24.7**	**26.1**	**26.8**	**26.8**
23	Улаанбаатар	39.6	40.3	38.8	41.1	40.9	42.4	42.3	42.2	46.0	48.2	49.9	52.4	54.2
24	**Улсын дундаж**	**26.4**	**27.2**	**28.5**	**30.3**	**30.7**	**31.4**	**31.6**	**32.4**	**34.1**	**35.4**	**37.0**	**38.5**	**39.5**

СУВИЛАГЧ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	28.0	27.8	30.1	30.9	30.6	30.2	29.5	29.8	29.0	30.0	31.5	29.7	29.7
2	Баян-Өлгий	24.3	24.9	27.5	27.3	27.5	30.2	30.4	30.7	31.5	31.9	34.8	35.9	36.5
3	Баянхонгор	28.8	29.1	33.1	35.3	36.2	36.8	35.0	34.6	34.0	33.9	34.7	32.9	33.7
4	Булган	30.1	29.7	36.4	36.4	35.4	35.8	32.9	32.2	31.5	30.9	33.4	37.0	34.5
5	Говь-Алтай	37.4	38.2	42.5	42.9	44.5	44.3	43.6	44.9	44.5	44.1	46.1	44.0	45.6
6	Говьсүмбэр	40.5	37.8	39.0	41.2	38.5	42.1	37.4	37.1	39.0	37.3	33.3	29.3	32.6
7	Дархан-Уул	36.7	35.6	35.3	36.6	37.9	37.5	39.7	36.6	35.6	35.5	43.0	43.1	44.0
8	Дорноговь	30.1	31.1	30.1	29.3	31.7	31.3	32.2	34.3	37.7	36.3	33.9	38.4	35.0
9	Дорнод	30.8	31.4	34.5	34.3	36.3	36.5	35.6	35.6	35.2	34.5	35.1	36.0	35.7
10	Дундговь	30.7	32.0	36.1	38.1	39.7	37.0	35.6	34.1	32.4	33.0	33.5	33.6	35.0
11	Завхан	31.0	28.9	34.6	37.6	39.5	38.7	39.2	39.9	38.1	38.7	39.4	38.6	38.5
12	Орхон	38.9	38.1	34.5	35.5	35.2	36.2	36.3	41.3	41.3	42.6	40.0	40.1	40.9
13	Өвөрхангай	23.7	24.5	28.1	28.7	28.7	29.1	28.7	29.1	28.6	28.6	30.2	32.6	35.4
14	Өмнөговь	25.8	24.1	22.1	24.4	23.1	26.8	27.9	29.0	27.1	27.9	27.3	29.1	26.6
15	Сүхбаатар	30.4	29.1	30.4	31.8	32.5	36.7	36.6	36.0	35.4	35.8	35.2	36.0	37.4
16	Сэлэнгэ	27.3	26.0	26.6	25.9	29.3	26.9	27.5	27.7	30.6	29.9	30.4	30.2	29.2
17	Төв	26.8	25.8	28.4	29.3	29.9	33.5	31.1	32.4	31.5	30.7	31.8	32.6	33.2
18	Увс	30.5	31.2	33.0	31.5	36.3	36.2	34.4	34.6	31.6	34.2	35.2	37.1	37.0
19	Ховд	28.4	28.1	30.3	29.8	29.7	34.4	33.5	33.7	34.6	34.2	35.7	36.3	36.8
20	Хөвсгөл	26.1	26.8	26.4	28.3	28.3	28.5	28.6	27.9	28.2	29.8	29.4	30.9	32.6
21	Хэнтий	31.0	30.8	34.0	34.9	35.0	34.0	33.7	32.4	31.0	31.4	32.0	30.9	32.3
22	**Аймгийн дундаж**	**29.5**	**29.4**	**31.2**	**32.0**	**32.8**	**33.5**	**33.1**	**33.4**	**33.1**	**33.4**	**34.3**	**34.9**	**35.3**
23	Улаанбаатар	38.8	38.2	36.9	38.4	37.6	40.9	42.8	41.6	45.1	45.9	46.8	47.4	47.7
24	**Улсын дундаж**	**33.3**	**33.0**	**33.8**	**34.9**	**35.0**	**36.9**	**37.5**	**37.2**	**38.5**	**39.1**	**40.0**	**40.7**	**41.0**

ОРНЫ ТОО / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	62.1	60.7	79.2	80.1	66.6	57.2	55.2	56.0	55.0	54.3	54.6	58.2	161.4
2	Баян-Өлгий	58.7	60.8	70.9	82.1	74.8	70.5	68.9	72.7	77.1	76.9	76.1	90.5	88.3
3	Баянхонгор	58.5	58.5	65.3	64.6	66.5	57.8	57.1	62.2	63.4	67.3	67.1	74.8	214.3
4	Булган	60.0	59.2	72.3	71.8	73.0	57.7	55.1	62.3	60.4	60.7	61.6	58.3	158.1
5	Говь-Алтай	77.2	73.9	85.6	84.4	84.1	68.1	66.4	77.8	78.7	78.6	81.4	83.1	83.9
6	Говьсүмбэр	81.0	78.3	77.3	74.6	85.9	55.7	64.5	70.6	72.2	71.1	70.1	75.6	159.8
7	Дархан-Уул	56.9	57.4	57.8	58.7	57.8	66.0	67.1	73.2	73.6	73.9	73.9	75.2	51.8
8	Дорноговь	61.6	62.1	61.5	60.2	59.1	62.8	62.6	66.5	68.8	71.3	72.6	74.1	79.9
9	Дорнод	65.2	65.2	70.1	69.3	70.7	58.3	56.4	69.8	69.9	68.8	67.4	68.5	41.8
10	Дундговь	62.1	63.4	78.0	78.9	79.3	55.6	51.1	67.5	65.5	66.3	66.3	74.7	279.1
11	Завхан	66.6	68.9	96.6	93.4	104.3	66.4	71.2	81.7	82.1	78.8	76.1	92.6	180.0
12	Орхон	50.9	50.9	51.4	55.2	58.3	62.7	61.4	64.2	63.4	70.8	83.1	85.5	85.1
13	Өвөрхангай	54.4	54.1	62.3	61.9	62.9	63.7	60.7	63.5	72.7	71.7	74.0	80.3	137.2
14	Өмнөговь	55.9	56.0	46.6	45.2	43.9	69.1	73.5	71.4	102.5	99.3	100.1	98.5	208.2
15	Сүхбаатар	57.7	57.6	61.4	60.7	60.3	66.0	62.7	61.4	66.7	67.1	73.6	86.3	84.6
16	Сэлэнгэ	63.0	61.5	63.3	65.2	60.4	59.3	58.4	66.2	65.7	73.5	77.8	75.4	76.4
17	Төв	48.3	47.3	49.6	49.2	49.1	59.2	57.7	57.4	53.8	53.5	55.1	60.8	136.7
18	Увс	60.3	60.9	65.4	65.1	66.4	68.8	69.0	70.5	67.2	70.7	70.7	73.0	67.8
19	Ховд	63.1	65.8	71.4	74.7	73.6	70.5	67.6	67.4	66.8	64.0	68.8	86.2	92.1
20	Хөвсгөл	48.9	49.7	54.4	52.9	56.7	54.8	60.2	61.2	59.7	67.0	65.6	66.1	67.4
21	Хэнтий	60.9	60.6	65.6	64.8	64.3	58.4	60.2	67.5	63.0	63.6	63.3	71.7	129.9
22	**Аймгийн дундаж**	**59.1**	**59.2**	**65.3**	**65.9**	**65.5**	**62.4**	**62.1**	**66.6**	**68.1**	**69.6**	**71.2**	**76.3**	**113.3**
23	Улаанбаатар	74.8	72.3	71.5	72.6	72.0	77.6	83.2	83.4	88.1	89.8	91.4	92.9	100.9
24	**Улсын дундаж**	**65.4**	**64.6**	**68.1**	**69.0**	**68.5**	**69.4**	**71.8**	**74.3**	**77.1**	**78.8**	**80.4**	**84.0**	**107.6**

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	2428.0	2525.3	2585.3	2524.5	2410.6	2319.9	2052.7	2255.0	2128.3	2179.0	2038.6	2041.8	2528.8
2	Баян-Өлгий	2256.9	2327.6	2665.0	2679.5	2775.1	2831.9	2793.4	2916.3	2724.3	2642.4	2753.0	2556.4	2829.4
3	Баянхонгор	2216.6	2272.8	2625.9	2518.9	2513.0	2481.0	2280.9	2442.3	2308.3	2380.4	2625.2	2688.9	3438.1
4	Булган	2118.8	2048.1	2380.9	2420.3	2316.5	2075.7	1931.3	2039.9	1919.0	2028.2	1950.0	1773.4	2500.2
5	Говь-Алтай	2291.1	2334.4	2767.8	2682.1	2713.1	2669.5	2562.2	2586.3	2517.4	2464.9	2350.3	2298.9	3225.5
6	Говьсүмбэр	3251.1	3434.7	3336.8	3213.7	3050.6	3399.9	2804.2	3003.5	2826.4	2948.3	2780.5	2461.9	3982.2
7	Дархан-Уул	2336.6	2525.1	2409.5	2401.9	2465.0	2891.5	2818.1	3010.9	2976.8	3018.8	2975.7	2713.3	3443.3
8	Дорноговь	2236.8	2345.6	2279.4	2184.2	2074.1	2220.0	2103.9	2415.8	2381.9	2453.7	2493.1	2390.4	2876.7
9	Дорнод	2293.1	2214.0	2489.7	2473.0	2400.5	2327.0	2238.1	2528.0	2416.5	2368.2	2329.1	2166.9	2830.1
10	Дундговь	2232.6	2269.5	2634.5	2879.8	2736.1	2662.7	2271.0	2548.0	2403.5	2385.9	2321.1	2158.9	2837.1
11	Завхан	2296.9	2337.4	2771.3	2767.2	2668.9	2485.0	2339.3	2457.3	2279.4	2371.1	2409.1	2302.6	2783.9
12	Орхон	1935.7	2030.5	1956.4	2072.7	2070.8	2124.9	2073.9	2197.5	2248.2	2451.7	2634.7	2451.8	3469.8
13	Өвөрхангай	1842.1	1961.9	2073.4	2183.7	2162.0	2206.7	2076.2	2241.1	2111.6	2114.1	2160.8	2003.9	2386.9
14	Өмнөговь	2143.6	1941.7	1593.1	1615.4	1620.7	1877.3	2008.9	2174.1	2105.9	2236.1	2273.4	2182.0	2552.4
15	Сүхбаатар	2354.7	2314.9	2444.3	2354.0	2306.2	2342.6	2167.6	2242.6	2168.3	2187.5	2190.5	2125.5	2479.9
16	Сэлэнгэ	2126.6	2222.8	2222.2	2182.7	1959.7	2029.8	1935.6	2196.7	2105.7	2132.0	2172.3	1825.2	2202.2
17	Төв	1789.7	1760.5	1823.6	1789.4	1746.8	1812.8	1615.5	1826.9	1663.9	1640.7	1662.6	1448.6	2071.3
18	Увс	2384.6	2467.4	2724.0	2617.2	2654.7	2663.9	2401.1	2592.1	2635.7	2529.1	2493.5	2273.7	2560.4
19	Ховд	2530.4	2523.6	2714.6	2765.2	2921.4	2958.2	2773.8	2758.1	2647.7	2701.0	2588.8	2692.5	2944.4
20	Хөвсгөл	2163.0	2159.8	2272.3	2285.8	2246.6	2200.2	2149.3	2280.2	2139.7	2233.6	2251.0	2100.7	2380.6
21	Хэнтий	2279.9	2304.1	2475.4	2475.8	2341.2	2376.5	2147.9	2297.8	2085.4	2159.2	2248.2	2198.8	2978.0
22	**Аймгийн дундаж**	**2210.2**	**2251.4**	**2380.5**	**2375.7**	**2339.6**	**2378.2**	**2242.0**	**2406.7**	**2302.3**	**2340.8**	**2359.2**	**2224.4**	**2764.8**
23	Улаанбаатар	2672.5	2769.4	2625.2	2712.8	2750.2	2872.1	3012.2	3151.6	3307.7	3479.6	3558.3	3026.3	2945.0
24	**Улсын дундаж**	**2396.5**	**2464.0**	**2491.6**	**2530.4**	**2530.1**	**2606.1**	**2593.1**	**2748.8**	**2756.4**	**2856.7**	**2906.8**	**2593.0**	**2848.2**

АМБУЛАТОРЬ БҮРТГЭГДСЭН ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ / 10 000 ХҮН АМД /

№	Аймаг/хот	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Архангай	6619.1	6460.4	7500.0	7766.6	6722.2	7996.4	7977.1	9203.9	10178.0	9686.9	10094.1	7902.2	7254.7
2	Баян-Өлгий	3513.3	3493.6	4459.4	4541.3	4594.0	5155.5	4711.8	4573.3	5408.8	6040.1	8582.6	5436.4	8292.9
3	Баянхонгор	7379.4	8010.9	9872.4	8642.9	9389.0	9639.1	9644.5	9799.2	10745.8	12146.8	12803.5	9373.1	8915.7
4	Булган	4403.3	4282.2	4318.8	4965.2	5888.1	7309.8	8042.1	8347.8	10707.1	9119.7	10038.1	4660.3	10144.8
5	Говь-Алтай	5930.6	6967.4	7480.1	7262.7	6865.1	6592.9	5646.5	6819.7	7442.8	8198.2	12127.1	10010.5	9546.5
6	Говьсүмбэр	9228.1	13085.5	12232.4	9023.3	6396.6	6743.4	6415.0	6337.6	6338.3	6770.8	5910.9	2540.8	5421.9
7	Дархан-Уул	7899.2	7337.7	7178.6	7246.7	7787.0	8668.3	7998.5	8334.3	8945.2	8779.5	9854.2	4242.9	4797.8
8	Дорноговь	5534.0	6078.2	6131.2	6239.6	6374.9	7232.2	7821.0	9302.9	13795.3	13643.6	15268.8	12312.4	13060.3
9	Дорнод	7281.9	6753.0	7306.1	7676.5	7430.7	6779.5	8009.9	7419.5	7837.1	7736.5	8080.6	4823.5	8032.0
10	Дундговь	3656.6	3991.7	5200.0	5397.4	5974.4	6064.3	5392.2	6353.6	5926.6	7403.3	9705.7	7450.5	7686.9
11	Завхан	3760.7	3877.4	4592.0	6604.6	4686.1	5501.9	5559.1	6545.3	8723.5	9295.7	10288.9	8351.4	9749.0
12	Орхон	4560.7	4773.7	4358.2	4259.1	4180.8	4496.2	5813.7	6556.9	5959.4	5075.3	8105.1	5776.6	6386.3
13	Өвөрхангай	5944.1	6242.5	7051.8	6845.7	7152.3	6982.1	6691.5	7129.5	7804.1	7334.2	8181.9	4906.4	5200.4
14	Өмнөговь	6845.6	8427.2	7143.1	7251.9	7597.4	8094.4	9652.7	11227.6	10970.7	11884.0	13863.9	11509.4	10362.9
15	Сүхбаатар	5234.2	5286.4	4889.7	5307.6	5561.6	5508.2	7832.5	7876.5	7478.0	7417.0	9009.5	5902.1	6158.2
16	Сэлэнгэ	4168.8	5065.1	5326.1	4962.3	4874.9	4950.3	4543.7	4661.9	5046.2	5291.5	6320.3	4011.8	4888.3
17	Төв	7062.2	5948.7	5985.9	7104.8	6968.1	7923.9	8298.5	9053.2	9041.8	10587.1	12726.8	9076.1	8081.7
18	Увс	6059.3	5661.0	6420.5	6578.9	7223.3	6938.8	7439.0	7853.6	8278.3	8990.5	10157.6	8106.3	9755.4
19	Ховд	3979.4	4235.9	7008.4	6696.0	5966.4	5459.2	5566.8	5913.1	7297.1	9417.6	9640.4	7350.4	9566.9
20	Хөвсгөл	5524.1	5202.8	4499.3	6154.3	5866.9	5911.4	5542.4	6498.2	8001.0	7998.7	9481.1	7050.8	7166.2
21	Хэнтий	5429.0	5375.5	6646.0	6299.0	6199.3	6348.9	6016.5	7039.9	7298.4	7692.8	10033.1	7414.0	9543.1
22	**Аймгийн дундаж**	**5575.4**	**5695.7**	**6217.2**	**6417.6**	**6349.0**	**6658.7**	**6816.5**	**7392.0**	**8198.5**	**8508.6**	**9963.1**	**7013.4**	**7934.1**
23	Улаанбаатар	6601.0	6405.5	6151.2	6879.2	7949.9	8770.3	8644.1	9250.5	10770.4	10953.7	12886.3	8468.5	9083.6
24	**Улсын дундаж**	**5988.7**	**5987.0**	**6187.2**	**6629.3**	**7091.8**	**7633.2**	**7649.5**	**8245.4**	**9360.1**	**9616.2**	**11298.2**	**7682.3**	**8466.1**

БҮЛЭГ 14.

СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ИХ ЭМЧ, СУВИЛАГЧ БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2020, 2021 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Улсын дүн	**3225152**	**3282779**	**12431**	**12970**	**259**	**253**	**13112**	**13473**	**246**	**244**	**1**	**1**	**21960**	**22674**	**2**	**2**
Баруун бүс	**407703**	**413628**	**1126**	**1143**	**362**	**362**	**1544**	**1585**	**264**	**261**	**1**	**1**	**2982**	**3035**	**3**	**3**
Завхан	**72769**	**73517**	**184**	**186**	**395**	**395**	**281**	**283**	**259**	**260**	**2**	**2**	**560**	**546**	**3**	**3**
Улиастай	16314	16489	98	103	166	160	137	137	119	120	1	1	226	220	2	2
Алдархаан	2978	3041	1	3	2978	1014	5	6	596	507	5	2	12	14	12	5
Асгат	1030	1046	1	1	1030	1046	5	5	206	209	5	5	10	9	10	9
Баянтэс	2637	2647	3	2	879	1323	6	6	440	441	2	3	14	14	5	7
Баянхайрхан	1801	1788	2	1	901	1788	5	5	360	358	3	5	13	13	7	13
Дөрвөлжин	2277	2285	3	3	759	762	6	6	380	381	2	2	15	12	5	4
Завханмандал	1082	1099	6	4	180	275	6	6	180	183	1	2	13	13	2	3
Идэр	2520	2527	3	3	840	842	6	6	420	421	2	2	13	13	4	4
Их Уул	6463	6520	6	6	1077	1087	7	6	923	1087	1	1	20	21	3	4
Нөмрөг	1914	1948	2	2	957	974	5	5	383	390	3	3	12	12	6	6
Отгон	2612	2606	2	3	1306	869	6	6	435	434	3	2	15	14	8	5
Сантмаргац	1544	1560	2	2	772	780	5	5	309	312	3	3	11	12	6	6
Сонгино	1530	1527	2	2	765	764	5	5	306	305	3	3	11	11	6	6
Тосонцэнгэл	9371	9487	26	25	360	379	23	23	407	412	1	1	42	37	2	1
Түдэвтэй	1902	1928	7	7	272	275	7	8	272	241	1	1	15	16	2	2
Тэлмэн	2847	2896	3	2	949	1448	6	6	475	483	2	3	14	14	5	7
Тэс	2900	2943	3	2	967	1472	6	6	483	491	2	3	15	15	5	8
Ургамал	1314	1332	2	2	657	666	5	5	263	266	3	3	13	11	7	6
Цагаанхайрхан	1329	1385	2	2	665	692	5	5	266	277	3	3	11	10	6	5
Цагаанчулуут	1284	1289	1	2	1284	645	4	5	321	258	4	3	11	12	11	6
Цэцэн-Уул	1619	1627	2	2	810	814	5	5	324	325	3	3	14	14	7	7
Шилүүстэй	1790	1794	4	3	448	598	6	6	298	299	2	2	15	14	4	5
Эрдэнэхайрхан	1702	1724	2	2	851	862	5	5	340	345	3	3	13	13	7	7
Яруу	2009	2033	1	2	2009	1016	5	5	402	407	5	3	12	12	12	6
Говь-Алтай	**57911**	**58539**	**205**	**206**	**282**	**284**	**255**	**267**	**227**	**219**	**1**	**1**	**497**	**522**	**2**	**3**
Есөнбулаг	18592	18803	163	170	114	111	171	180	109	104	1	1	294	313	2	2
Алтай	2073	2094	2	2	1037	1047	5	5	415	419	3	3	10	12	5	6
Баян-Уул	3025	3062	5	4	605	766	6	6	504	510	1	2	15	15	3	4
Бигэр	2248	2259	5	4	450	565	6	6	375	377	1	2	15	15	3	4
Бугат	2167	2197	3	2	722	1098	5	5	433	439	2	3	12	13	4	7
Дарви	1780	1784	2	1	890	1784	5	5	356	357	3	5	9	10	5	10
Дэлгэр	3151	3183	2	2	1576	1591	6	6	525	530	3	3	14	14	7	7

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Жаргалан	1821	1854	2	2	911	927	4	4	455	464	2	2	11	11	6	6
Тайшир	1634	1651	1	1	1634	1651	4	4	409	413	4	4	9	10	9	10
Тонхил	2248	2261	2	2	1124	1131	5	5	450	452	3	3	12	14	6	7
Төгрөг	2073	2092	4	4	518	523	4	5	518	418	1	1	13	13	3	3
Халиун	2432	2458	2	1	1216	2458	5	5	486	492	3	5	12	13	6	13
Хөхморьт	2355	2351	2	1	1178	2351	6	6	393	392	3	6	13	13	7	13
Цогт	3523	3556	2	3	1762	1185	3	4	1174	889	2	1	12	11	6	4
Цээл	2249	2286	1	2	2249	1143	5	6	450	381	5	3	12	12	12	6
Чандмань	2253	2307	3	2	751	1153	5	5	451	461	2	3	11	12	4	6
Шарга	1975	2010	2	2	988	1005	4	4	494	503	2	2	12	10	6	5
Эрдэнэ	2312	2334	2	1	1156	2334	6	6	385	389	3	6	11	11	6	11
Баян-Өлгий	**104880**	**107115**	**255**	**267**	**411**	**401**	**377**	**391**	**278**	**274**	**1**	**1**	**685**	**712**	**3**	**3**
Өлгий	37818	39011	199	212	190	184	276	287	137	136	1	1	445	471	2	2
Алтай	4259	4310	4	3	1065	1437	6	6	710	718	2	2	15	15	4	5
Алтанцөгц	2890	2893	2	2	1445	1446	6	6	482	482	3	3	14	14	7	7
Баяннуур	4875	4941	4	5	1219	988	6	9	813	549	2	2	16	18	4	4
Бугат	3877	3966	3	2	1292	1983	8	8	485	496	3	4	15	16	5	8
Булган	5072	5134	4	4	1268	1283	7	8	725	642	2	2	19	19	5	5
Буянт	2808	2831	3	3	936	944	7	7	401	404	2	2	14	14	5	5
Дэлүүн	7417	7548	8	7	927	1078	8	8	927	943	1	1	26	27	3	4
Ногооннуур	8029	8185	6	8	1338	1023	10	10	803	819	2	1	24	23	4	3
Сагсай	5254	5343	3	3	1751	1781	10	10	525	534	3	3	20	20	7	7
Толбо	4231	4320	3	3	1410	1440	7	7	604	617	2	2	16	16	5	5
Улаанхус	8694	8839	6	6	1449	1473	13	13	669	680	2	2	30	30	5	5
Цэнгэл	9656	9799	10	9	966	1089	13	12	743	817	1	1	31	29	3	3
Ховд	**88526**	**89654**	**285**	**274**	**311**	**327**	**321**	**330**	**276**	**272**	**1**	**1**	**627**	**647**	**2**	**2**
Жаргалант	30929	31531	214	213	145	148	221	231	140	136	1	1	395	412	2	2
Алтай	3341	3376	5	4	668	844	6	6	557	563	1	2	11	13	2	3
Булган	9864	9995	18	15	548	666	12	12	822	833	1	1	33	33	2	2
Буянт	3667	3753	3	3	1222	1251	6	6	611	625	2	2	14	14	5	5
Дарви	3007	3021	4	3	752	1007	7	7	430	432	2	2	14	16	4	5
Дөргөн	3061	3106	3	3	1020	1035	5	5	612	621	2	2	11	11	4	4
Дуут	1989	1944	2	2	995	972	5	4	398	486	3	2	12	11	6	6
Зэрэг	3341	3364	4	4	835	841	5	5	668	673	1	1	11	11	3	3
Манхан	4298	4303	4	4	1075	1076	5	6	860	717	1	2	14	15	4	4
Мөнххайрхан	2193	2193	3	2	731	1096	7	6	313	365	2	3	13	11	4	6
Мөст	3151	3177	3	3	1050	1059	6	6	525	529	2	2	15	15	5	5
Мянгад	3674	3731	3	3	1225	1244	6	7	612	533	2	2	15	16	5	5

Үенч	3923	3953	5	2	785	1977	7	6	560	659	1	3	14	14	3	7
Ховд	3468	3511	3	3	1156	1170	6	6	578	585	2	2	14	14	5	5
Цэцэг	3153	3179	4	3	788	1060	6	6	526	530	2	2	15	15	4	5
Чандмань	3041	3087	3	3	1014	1029	6	6	507	514	2	2	15	15	5	5
Эрдэнэбүрэн	2426	2436	4	4	607	609	5	5	485	487	1	1	11	11	3	3
Увс	**83617**	**84804**	**197**	**210**	**424**	**404**	**310**	**314**	**270**	**270**	**2**	**1**	**613**	**608**	**3**	**3**
Улаангом	32029	32660	142	155	226	211	197	213	163	153	1	1	341	358	2	2
Баруунтуруун	2713	2784	7	4	388	696	8	8	339	348	1	2	13	15	2	4
Бөхмөрөн	2276	2294	2	2	1138	1147	4	5	569	459	2	3	13	13	7	7
Давст	1598	1595	2	3	799	532	6	5	266	319	3	2	14	12	7	4
Завхан	1869	1895	2	1	935	1895	6	5	312	379	3	5	14	11	7	11
Зүүнговь	2820	2872	3	4	940	718	5	5	564	574	2	1	13	15	4	4
Зүүнхангай	2371	2400	3	3	790	800	6	6	395	400	2	2	14	13	5	4
Малчин	2457	2465	2	2	1229	1233	5	5	491	493	3	3	14	14	7	7
Наранбулаг	4321	4376	3	2	1440	2188	6	6	720	729	2	3	13	12	4	6
Өлгий	2427	2474	2	2	1214	1237	5	5	485	495	3	3	13	13	7	7
Өмнөговь	4690	4746	6	6	782	791	8	7	586	678	1	1	17	16	3	3
Өндөрхангай	3205	3229	5	5	641	646	6	7	534	461	1	1	17	17	3	3
Сагил	2462	2495	2	2	1231	1248	5	5	492	499	3	3	16	16	8	8
Тариалан	3987	4039	3	5	1329	808	5	4	797	1010	2	1	16	13	5	3
Түргэн	2079	2089	2	2	1040	1045	5	6	416	348	3	3	13	13	7	7
Тэс	5202	5196	4	4	1301	1299	6	6	867	866	2	2	18	17	5	4
Ховд	2490	2543	2	2	1245	1271	7	7	356	363	4	4	14	13	7	7
Хяргас	2555	2561	3	4	852	640	4	4	639	640	1	1	14	13	5	3
Цагаанхайрхан	2066	2095	2	2	1033	1047	5	5	413	419	3	3	15	14	8	7
Хангайн бүс	**600940**	**606465**	**1470**	**1506**	**409**	**403**	**2017**	**2092**	**298**	**290**	**1**	**1**	**3880**	**3853**	**3**	**3**
Орхон	**104696**	**105753**	**354**	**390**	**296**	**271**	**420**	**433**	**249**	**244**	**1**	**1**	**754**	**726**	**2**	**2**
Баян-Өндөр	101274	102272	350	386	289	265	416	428	243	239	1	1	743	714	2	2
Жаргалант	3422	3482	4	4	856	870	4	5	856	696	1	1	11	12	3	3
Өвөрхангай	**116261**	**117023**	**296**	**293**	**393**	**399**	**379**	**414**	**307**	**283**	**1**	**1**	**705**	**730**	**2**	**2**
Арвайхээр	33317	34174	209	201	159	170	256	287	130	119	1	1	415	441	2	2
Б-Баян-Улаан	2785	2758	2	1	1393	2758	4	4	696	690	2	4	12	12	6	12
Бат-Өлзий	7577	7598	8	8	947	950	6	6	1263	1266	1	1	20	20	3	3
Баянгол	3828	3789	2	4	1914	947	5	4	766	947	3	1	16	15	8	4
Баян-Өндөр	3649	3612	2	3	1825	1204	4	4	912	903	2	1	13	12	7	4
Богд	5747	5799	5	6	1149	966	6	7	958	828	1	1	19	20	4	3
Бүрд	2902	2912	3	2	967	1456	4	3	726	971	1	2	12	9	4	5
Гучин ус	2195	2177	3	2	732	1089	4	4	549	544	1	2	9	10	3	5
Зүйл	2883	2819	3	3	961	940	5	5	577	564	2	2	11	12	4	4
З-Баян-Улаан	3853	3851	3	3	1284	1284	4	4	963	963	1	1	11	11	4	4

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Нарийн тээл	3595	3623	5	4	719	906	8	9	449	403	2	2	18	19	4	5
Өлзийт	2391	2368	3	1	797	2368	4	4	598	592	1	4	10	11	3	11
Сант	3552	3524	3	2	1184	1762	4	5	888	705	1	3	12	12	4	6
Тарагт	3181	3285	2	4	1591	821	5	5	636	657	3	1	14	13	7	3
Төгрөг	2722	2715	1	2	2722	1358	5	5	544	543	5	3	13	12	13	6
Уянга	9531	9523	11	11	866	866	12	12	794	794	1	1	25	24	2	2
Хайрхандулаан	3492	3499	2	4	1746	875	4	5	873	700	2	1	13	14	7	4
Хархорин	12273	12208	23	26	534	470	31	32	396	381	1	1	45	45	2	2
Хужирт	6788	6793	6	6	1131	1132	8	9	849	755	1	2	17	18	3	3
Булган	**61430**	**61727**	**147**	**137**	**418**	**451**	**227**	**213**	**271**	**290**	**2**	**2**	**417**	**402**	**3**	**3**
Булган	12532	12696	102	101	182	182	139	123	90	103	1	1	228	218	2	2
Баян-Агт	3288	3334	3	1	1084	1084	6	5	548	667	2	5	15	14	5	14
Баяннуур	1786	1833	2	2	914	914	6	6	298	306	3	3	10	10	5	5
Бугат	2156	2182	1	2	1099	1099	5	5	431	436	5	3	9	10	9	5
Бүрэгхангай	2823	2876	3	3	1436	1436	3	4	941	719	1	1	10	7	3	2
Гурванбулаг	3284	3282	3	3	1645	1645	6	7	547	469	2	2	15	16	5	5
Дашинчилэн	3063	3046	3	2	1003	1003	5	6	613	508	2	3	11	13	4	7
Могод	2668	2671	2	1	1356	1356	6	6	445	445	3	6	12	13	6	13
Орхон	3595	3494	2	0	1739	1739	5	5	719	699	3	0	11	11	6	0
Рашаант	3229	3212	4	4	1084	1084	5	5	646	642	1	1	10	10	3	3
Сайхан	3573	3584	2	1	1781	1781	6	6	596	597	3	6	14	13	7	13
Сэлэнгэ	3261	3304	4	2	1114	1114	8	8	408	413	2	4	15	13	4	7
Тэшиг	3609	3624	3	2	1780	1780	8	9	451	403	3	5	15	16	5	8
Хангал	4500	4517	2	1	2330	2330	4	2	1125	2258	2	2	8	6	4	6
Хишиг-Өндөр	3017	3030	5	4	630	630	5	6	603	505	1	2	14	15	3	4
Хутаг-Өндөр	5046	5045	6	8	721	721	10	10	505	505	2	1	20	17	3	2
Баянхонгор	**88669**	**89652**	**203**	**194**	**437**	**462**	**292**	**302**	**304**	**297**	**1**	**2**	**600**	**598**	**3**	**3**
Баянхонгор	31840	32201	143	149	223	216	180	192	177	168	1	1	350	363	2	2
Баацагаан	3263	3280	3	3	1088	1093	6	6	544	547	2	2	15	13	5	4
Баянбулаг	1789	1789	2	2	895	894	5	5	358	358	3	3	11	11	6	6
Баянговь	3017	3067	2	2	1509	1534	5	6	603	511	3	3	12	13	6	7
Баянлиг	3856	3854	4	3	964	1285	7	7	551	551	2	2	14	14	4	5
Баян-Овоо	2585	2610	2	2	1293	1305	6	6	431	435	3	3	12	10	6	5
Баян-Өндөр	2625	2633	3	1	875	2633	6	6	438	439	2	6	12	12	4	12

Баянцагаан	3542	3570	5	3	708	1190	6	6	590	595	1	2	14	13	3	4
Богд	3106	3127	3	4	1035	782	7	6	444	521	2	2	16	17	5	4
Бөмбөгөр	3327	3382	4	3	832	1127	7	7	475	483	2	2	13	14	3	5
Бууцагаан	3675	3695	5	1	735	3695	5	6	735	616	1	6	13	13	3	13
Галуут	4123	4192	4	4	1031	1048	7	7	589	599	2	2	16	14	4	4
Гурванбулаг	2281	2314	2	2	1141	1157	7	5	326	463	4	3	15	12	8	6
Жаргалант	2898	2945	4	2	725	1473	7	6	414	491	2	3	13	11	3	6
Жинст	2236	2259	3	3	745	753	6	6	373	377	2	2	13	11	4	4
Заг	2095	2132	2	2	1048	1066	5	5	419	426	3	3	11	11	6	6
Өлзийт	3831	3888	3	2	1277	1944	5	5	766	778	2	3	13	12	4	6
Хүрээмарал	1753	1767	2	2	877	884	5	5	351	353	3	3	12	10	6	5
Шинэжинст	2495	2517	4	1	624	2517	4	4	624	629	1	4	11	9	3	9
Эрдэнэцогт	4332	4434	3	3	1444	1478	6	6	722	739	2	2	14	15	5	5
Архангай	**94696**	**95467**	**208**	**203**	**455**	**470**	**281**	**284**	**337**	**336**	**1**	**1**	**551**	**545**	**3**	**3**
Эрдэнэбулган	21549	21715	137	138	157	157	168	167	128	130	1	1	316	313	2	2
Батцэнгэл	3770	3786	5	4	754	946	5	7	754	541	1	2	13	13	3	3
Булган	2744	2792	2	1	1372	2792	5	5	549	558	3	5	10	9	5	9
Жаргалант	4397	4413	3	4	1466	1103	7	6	628	736	2	2	14	13	5	3
Ихтамир	5573	5664	5	5	1115	1133	6	5	929	1133	1	1	14	12	3	2
Өгийнуур	3113	3118	4	4	778	780	6	6	519	520	2	2	12	13	3	3
Өлзийт	3415	3433	3	3	1138	1144	8	7	427	490	3	2	12	12	4	4
Өндөр-Улаан	5770	5846	4	4	1443	1462	9	11	641	531	2	3	14	16	4	4
Тариат	4930	4970	8	7	616	710	8	9	616	552	1	1	16	17	2	2
Төвшрүүлэх	2915	2940	2	2	1458	1470	6	6	486	490	3	3	10	7	5	4
Хайрхан	3715	3719	3	3	1238	1240	5	5	743	744	2	2	10	11	3	4
Хангай	3225	3279	3	3	1075	1093	5	5	645	656	2	2	14	14	5	5
Хашаат	3201	3223	3	2	1067	1611	8	8	400	403	3	4	12	12	4	6
Хотонт	4369	4398	4	4	1092	1100	5	5	874	880	1	1	12	13	3	3
Цахир	2432	2459	3	4	811	615	5	5	486	492	2	1	12	12	4	3
Цэнхэр	5986	6068	4	3	1497	2023	7	7	855	867	2	2	17	16	4	5
Цэцэрлэг	3801	3818	4	3	950	1273	6	6	634	636	2	2	13	12	3	4
Чулуут	4151	4176	3	2	1384	2088	5	6	830	696	2	3	13	14	4	7
Эрдэнэмандал	5640	5653	8	7	705	808	7	8	806	707	1	1	17	16	2	2
Хөвсгөл	**135188**	**136843**	**262**	**289**	**516**	**474**	**418**	**446**	**323**	**307**	**2**	**2**	**853**	**852**	**3**	**3**
Мөрөн	41178	42005	189	215	218	195	235	261	175	161	1	1	473	487	3	2
Алаг-Эрдэнэ	6849	7004	2	3	3425	2335	6	7	1142	1001	3	2	15	15	8	5
Арбулаг	4074	4134	2	3	2037	1378	8	8	509	517	4	3	15	15	8	5
Баянзүрх	4002	4041	3	2	1334	2021	9	8	445	505	3	4	17	15	6	8
Бүрэнтогтох	4427	4430	3	4	1476	1107	8	8	553	554	3	2	17	16	6	4
Галт	5452	5503	4	6	1363	917	12	8	454	688	3	1	20	15	5	3
Жаргалант	5520	5503	3	4	1840	1376	8	10	690	550	3	3	18	19	6	5

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Их-Уул	4149	4206	6	5	692	841	11	11	377	382	2	2	22	22	4	4
Рашаант	3809	3831	2	3	1905	1277	5	8	762	479	3	3	14	16	7	5
Ренчинлхүмбэ	4871	4874	3	4	1624	1218	7	8	696	609	2	2	19	19	6	5
Тариалан	6221	6262	5	5	1244	1252	12	12	518	522	2	2	21	21	4	4
Тосонцэнгэл	4451	4465	3	3	1484	1488	7	7	636	638	2	2	14	14	5	5
Төмөрбулаг	4345	4388	2	2	2173	2194	8	8	543	548	4	4	15	15	8	8
Түнэл	4332	4359	3	3	1444	1453	5	6	866	727	2	2	16	14	5	5
Улаан-Уул	4262	4305	6	5	710	861	9	9	474	478	2	2	20	19	3	4
Ханх	2822	2847	2	1	1411	2847	7	8	403	356	4	8	13	13	7	13
Цагааннуур	2003	2039	1	1	2003	2039	7	8	286	255	7	8	13	13	13	13
Цагаан-Уул	5768	5877	2	4	2884	1469	12	11	481	534	6	3	20	22	10	6
Цагаан-Үүр	2679	2691	6	3	447	897	7	7	383	384	1	2	20	15	3	5
Цэцэрлэг	4666	4663	4	2	1167	2332	10	7	467	666	3	4	21	17	5	9
Чандмань-Өндөр	3090	3136	2	3	1545	1045	9	9	343	348	5	3	17	17	9	6
Шинэ-Идэр	3169	3170	7	6	453	528	7	7	453	453	1	1	18	16	3	3
Эрдэнэбулган	3049	3115	2	2	1525	1558	9	10	339	312	5	5	15	17	8	9
Төвийн бүс	509620	515731	1505	1512	339	341	1758	1754	290	294	1	1	3031	3067	2	2
Төв	**92871**	**93687**	**243**	**237**	**382**	**395**	**303**	**311**	**307**	**301**	**1**	**1**	**518**	**531**	**2**	**2**
Зуунмод	16847	17165	174	163	97	105	185	192	91	89	1	1	260	269	1	2
Алтанбулаг	3222	3300	2	2	1611	1650	5	5	644	660	3	3	9	9	5	5
Аргалант	1541	1577	3	2	514	788	4	4	385	394	1	2	8	7	3	4
Архуст	1338	1348	2	2	669	674	4	5	335	270	2	3	8	8	4	4
Батсүмбэр	6888	6977	5	3	1378	2326	6	5	1148	1395	1	2	14	13	3	4
Баян	2280	2153	1	4	2280	538	2	4	1140	538	2	1	6	8	6	2
Баяндэлгэр	1579	1596	2	2	790	798	4	4	395	399	2	2	8	7	4	4
Баянжаргалан	1633	1641	2	1	817	1641	4	4	408	410	2	4	10	9	5	9
Баян-Өнжүүл	2225	2215	1	1	2225	2215	1	2	2225	1107	1	2	7	8	7	8
Баянхангай	1374	1392	2	2	687	696	4	4	344	348	2	2	7	8	4	4
Баянцагаан	1875	1871	1	2	1875	935	4	4	469	468	4	2	8	9	8	5
Баянцогт	1705	1718	2	2	853	859	5	4	341	430	3	2	9	8	5	4
Баянчандмана	4210	4237	3	3	1403	1412	5	3	842	1412	2	1	12	11	4	4
Борнуур	4923	4973	4	5	1231	995	5	5	985	995	1	1	9	10	2	2
Бүрэн	2967	2957	2	2	1484	1478	5	4	593	739	3	2	11	10	6	5

Дэлгэрхаан	1777	1797	1	2	1777	898	4	4	444	449	4	2	7	9	7	5
Жаргалант	6625	6715	6	5	1104	1343	5	5	1325	1343	1	1	13	14	2	3
Заамар	5806	5840	6	7	968	834	8	8	726	730	1	1	17	16	3	2
Лүн	2508	2518	2	3	1254	839	4	5	627	504	2	2	11	11	6	4
Мөнгөнморьт	2200	2216	1	1	2200	2216	6	5	367	443	6	5	11	11	11	11
Өндөрширээт	2036	2015	1	2	2036	1007	4	5	509	403	4	3	9	11	9	6
Сүмбэр	1739	1733	2	2	870	866	3	5	580	347	2	3	8	8	4	4
Сэргэлэн	2012	2048	2	2	1006	1024	4	4	503	512	2	2	10	10	5	5
Угтаалцайдам	2602	2624	3	3	867	875	5	5	520	525	2	2	10	11	3	4
Цээл	2579	2629	3	2	860	1314	5	5	516	526	2	3	11	12	4	6
Эрдэнэ	3916	3938	5	4	783	984	5	4	783	984	1	1	9	8	2	2
Эрдэнэсант	4464	4502	5	8	893	563	6	7	744	643	1	1	15	16	3	2
Говьсүмбэр	**17726**	**18081**	**57**	**72**	**311**	**251**	**52**	**59**	**341**	**306**	**1**	**1**	**101**	**109**	**2**	**2**
Сүмбэр	12893	13117	51	67	253	196	42	48	307	273	1	1	85	92	2	1
Баянтал	1117	1142	2	2	559	571	5	5	223	228	3	3	6	7	3	4
Шивээговь	3716	3822	4	3	929	1274	5	6	743	637	1	2	10	10	3	3
Сэлэнгэ	**108062**	**108629**	**231**	**232**	**468**	**468**	**326**	**317**	**331**	**343**	**1**	**1**	**567**	**567**	**2**	**2**
Сүхбаатар	22524	22441	136	142	166	158	180	173	125	130	1	1	320	322	2	2
Алтанбулаг	4767	4775	3	3	1589	1592	5	5	953	955	2	2	13	13	4	4
Баруунбүрэн	3111	3125	2	4	1556	781	5	4	622	781	3	1	10	8	5	2
Баянгол	5600	5664	5	5	1120	1133	7	7	800	809	1	1	12	13	2	3
Ерөө	6880	6994	4	4	1720	1748	6	5	1147	1399	2	1	11	10	3	3
Жавхлант	1983	2023	2	2	992	1011	2	2	992	1011	1	1	6	6	3	3
Зүүнбүрэн	2839	2926	3	2	946	1463	3	4	946	732	1	2	7	8	2	4
Мандал	27066	27069	49	46	552	588	63	65	430	416	1	1	93	92	2	2
Орхон	2292	2292	2	1	1146	2292	4	4	573	573	2	4	9	9	5	9
Орхонтуул	3771	3795	2	1	1886	3795	5	5	754	759	3	5	7	8	4	8
Сайхан	9292	9307	11	12	845	776	18	14	516	665	2	1	28	28	3	2
Сант	2129	2155	2	1	1065	2155	5	5	426	431	3	5	9	8	5	8
Түшиг	1861	1886	2	1	931	1886	5	5	372	377	3	5	9	8	5	8
Хүдэр	2724	2434	3	3	908	811	4	4	681	609	1	1	7	7	2	2
Хушаат	2083	2485	1	1	2083	2485	3	4	694	621	3	4	7	8	7	8
Цагааннуур	5114	5201	4	3	1279	1734	6	6	852	867	2	2	11	10	3	3
Шаамар	4026	4060	0	1	0	4060	5	5	805	812	0	5	8	9	0	9
Дорноговь	**70546**	**71673**	**272**	**267**	**259**	**268**	**271**	**251**	**260**	**286**	**1**	**1**	**490**	**453**	**2**	**2**
Сайншанд	26234	26982	198	204	132	132	183	169	143	160	1	1	336	312	2	2
Айраг	3647	3628	5	5	729	726	6	5	608	726	1	1	9	8	2	2
Алтанширээ	1341	1449	2	3	671	483	4	5	335	290	2	2	8	8	4	3
Даланжаргалан	3014	3003	3	2	1005	1502	6	5	502	601	2	3	7	8	2	4
Дэлгэрэх	1849	1899	3	3	616	633	5	6	370	317	2	2	8	9	3	3
Замын-Үүд	18960	19056	44	35	431	544	30	26	632	733	1	1	54	44	1	1
Иххэт	2084	2086	2	2	1042	1043	5	5	417	417	3	3	11	9	6	5

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Мандах	1563	1562	2	3	782	521	4	3	391	521	2	1	5	6	3	2
Өргөн	2166	2174	2	1	1083	2174	5	4	433	544	3	4	10	9	5	9
Сайхандулаан	1376	1398	2	1	688	1398	5	5	275	280	3	5	9	8	5	8
Улаанбадрах	1492	1514	5	3	298	505	4	4	373	379	1	1	6	7	1	2
Хатанбулаг	2906	2985	1	1	2906	2985	4	4	727	746	4	4	9	9	9	9
Хөвсгөл	1575	1561	1	1	1575	1561	5	5	315	312	5	5	6	6	6	6
Эрдэнэ	2339	2380	2	3	1170	793	5	5	468	476	3	2	12	10	6	3
Дархан-Уул	**102876**	**104159**	**306**	**308**	**336**	**338**	**443**	**458**	**232**	**227**	**1**	**1**	**649**	**700**	**2**	**2**
Дархан	85925	87071	290	295	296	295	423	435	203	200	1	1	606	656	2	2
Орхон	3227	3303	2	3	1614	1101	5	5	645	661	3	2	12	10	6	3
Хонгор	5875	5927	5	4	1175	1482	4	6	1469	988	1	2	10	11	2	3
Шарын гол	7849	7858	9	6	872	1310	11	12	714	655	1	2	21	23	2	4
Өмнөговь	**70553**	**72096**	**235**	**246**	**300**	**293**	**205**	**192**	**344**	**375**	**1**	**1**	**414**	**414**	**2**	**2**
Даланзадгад	26946	28190	169	174	159	162	135	122	200	231	1	1	272	273	2	2
Баяндалай	2092	2088	2	3	1046	696	5	4	418	522	3	1	9	7	5	2
Баяновоо	1863	1847	5	5	373	369	4	4	466	462	1	1	6	6	1	1
Булган	2079	2066	3	3	693	689	5	3	416	689	2	1	7	5	2	2
Гурвантэс	5154	5262	8	5	644	1052	5	6	1031	877	1	1	9	12	1	2
Мандал-Овоо	1616	1626	3	3	539	542	4	4	404	407	1	1	10	9	3	3
Манлай	2650	2705	5	6	530	451	5	5	530	541	1	1	9	9	2	2
Ноён	1394	1385	8	11	174	126	7	7	199	198	1	1	13	13	2	1
Номгон	2526	2524	3	2	842	1262	4	4	632	631	1	2	9	9	3	5
Сэврэй	2036	2023	3	2	679	1012	4	5	509	405	1	3	7	9	2	5
Ханбогд	8522	8395	11	12	775	700	8	6	1065	1399	1	1	15	13	1	1
Ханхонгор	1983	1998	1	1	1983	1998	5	4	397	499	5	4	11	9	11	9
Хүрмэн	1567	1565	2	2	784	782	3	4	522	391	2	2	8	9	4	5
Цогт-Овоо	1853	1914	3	3	618	638	4	4	463	478	1	1	9	10	3	3
Цогтцэций	8272	8512	9	14	919	608	7	10	1182	851	1	1	20	21	2	2
Дундговь	**46986**	**47408**	**161**	**150**	**292**	**316**	**158**	**166**	**297**	**286**	**1**	**1**	**292**	**293**	**2**	**2**
Сайнцагаан	15882	16197	112	106	142	153	95	96	167	169	1	1	160	161	1	2
Адаацаг	2831	2812	4	4	708	703	4	7	708	402	1	2	8	11	2	3
Баянжаргалан	1307	1319	1	3	1307	440	4	4	327	330	4	1	8	8	8	3
Говь-Угтаал	1548	1532	4	4	387	383	5	5	310	306	1	1	9	10	2	3
Гурвансайха	2137	2145	3	2	712	1073	4	5	534	429	1	3	9	8	3	4

Дэлгэрхангай	2318	2309	3	1	773	2309	4	6	580	385	1	6	9	11	3	11
Дэлгэрцогт	1645	1656	3	1	548	1656	4	5	411	331	1	5	8	9	3	9
Дэрэн	2149	2151	5	4	430	538	4	5	537	430	1	1	8	10	2	3
Луус	1895	1919	4	4	474	480	5	6	379	320	1	2	10	9	3	2
Өлзийт	2389	2395	4	4	597	599	5	5	478	479	1	1	13	10	3	3
Өндөршил	1424	1437	3	2	475	719	4	4	356	359	1	2	7	6	2	3
Сайхан овоо	2133	2154	1	1	2133	2154	4	3	533	718	4	3	10	9	10	9
Хулд	2391	2393	4	6	598	399	5	3	478	798	1	1	8	7	2	1
Цагаандэлгэр	1051	1046	3	2	350	523	4	5	263	209	1	3	7	7	2	4
Эрдэнэдалай	5886	5946	7	6	841	991	7	7	841	849	1	1	18	17	3	3
Зүүн бүс	**224256**	**227760**	**568**	**570**	**395**	**400**	**768**	**797**	**292**	**286**	**1**	**1**	**1345**	**1350**	**2**	**2**
Дорнод	**82747**	**84024**	**197**	**202**	**420**	**416**	**298**	**300**	**278**	**280**	**2**	**1**	**506**	**500**	**3**	**2**
Хэрлэн	46452	46918	162	171	287	274	231	236	201	199	1	1	371	364	2	2
Баяндун	3138	3195	1	3	3138	1065	5	5	628	639	5	2	10	13	10	4
Баянтүмэн	2619	2790	1	2	2619	1395	5	5	524	558	5	3	11	12	11	6
Баян-Уул	4730	4809	5	4	946	1202	7	6	676	802	1	2	12	12	2	3
Булган	2018	2084	3	2	673	1042	4	4	505	521	1	2	8	8	3	4
Гурванзагал	1488	1546	1	1	1488	1546	5	4	298	386	5	4	9	9	9	9
Дашбалбар	3457	3536	5	4	691	884	10	10	346	354	2	3	15	15	3	4
Матад	3261	3207	2	2	1631	1604	2	2	1631	1604	1	1	9	9	5	5
Сэргэлэн	2027	2066	2	1	1014	2066	4	4	507	517	2	4	10	8	5	8
Халхгол	3327	3468	5	4	665	867	7	6	475	578	1	2	11	11	2	3
Хөлөнбуйр	1892	1929	2	2	946	965	5	5	378	386	3	3	11	11	6	6
Цагаан-Овоо	3745	3828	4	3	936	1276	4	4	936	957	1	1	8	11	2	4
Чойбалсан	2727	2757	2	1	1364	2757	5	4	545	689	3	4	11	8	6	8
Чулуунхороот	1866	1894	2	2	933	947	4	5	467	379	2	3	10	9	5	5
Сүхбаатар	**63596**	**64768**	**164**	**159**	**388**	**407**	**229**	**242**	**278**	**268**	**1**	**2**	**398**	**409**	**2**	**3**
Баруун-Урт	22200	22826	114	115	195	198	130	137	171	167	1	1	220	225	2	2
Асгат	1913	1967	1	2	1913	984	7	7	273	281	7	4	14	13	14	7
Баяндэлгэр	5068	5105	6	6	845	851	10	10	507	511	2	2	18	19	3	3
Дарьганга	3108	3167	6	5	518	633	9	9	345	352	2	2	13	15	2	3
Мөнххаан	4879	4964	5	5	976	993	12	13	407	382	2	3	18	19	4	4
Наран	1653	1676	3	2	551	838	6	4	276	419	2	2	10	8	3	4
Онгон	3847	3855	6	6	641	642	11	13	350	297	2	2	22	23	4	4
Сүхбаатар	3449	3550	3	4	1150	888	7	10	493	355	2	3	14	18	5	5
Түвшинширээ	3405	3430	4	2	851	1715	8	8	426	429	2	4	16	16	4	8
Түмэнцогт	2493	2528	2	2	1247	1264	7	6	356	421	4	3	14	11	7	6
Уулбаян	2959	2950	3	2	986	1475	7	9	423	328	2	5	12	15	4	8
Халзан	1791	1824	3	2	597	912	6	7	299	261	2	4	12	13	4	7
Рдэнэцагаан	6831	6929	8	6	854	1155	9	9	759	770	1	2	15	14	2	2

Засаг захиргааны нэгж	Хүн амын тоо		Их эмчийн тоо		Нэг эмчид ногдох хүний тоо		Сувилагчийн тоо		Нэг сувилагчид ногдох хүний тоо		Эмч, сувилагчийн харьцаа		Дунд мэргэжилтэн		Нэг эмчид ногдох дунд мэргэжилтэн	
А	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Хэнтий	**77913**	**78968**	**207**	**209**	**376**	**378**	**241**	**255**	**323**	**310**	**1**	**1**	**441**	**441**	**2**	**2**
Хэрлэн	23901	24076	138	143	173	168	147	155	163	155	1	1	268	274	2	2
Батноров	5619	5729	3	3	1873	1910	5	5	1124	1146	2	2	12	10	4	3
Батширээт	2371	2399	3	4	790	600	5	6	474	400	2	2	10	10	3	3
Баянадрага	2473	2505	3	3	824	835	5	5	495	501	2	2	10	9	3	3
Баянмөнх	1755	1780	3	3	585	593	4	4	439	445	1	1	8	7	3	2
Баян овоо	1913	1978	5	5	383	396	5	5	383	396	1	1	9	8	2	2
Баянхутаг	2445	2491	2	3	1223	830	5	5	489	498	3	2	9	10	5	3
Биндэр	4051	4104	7	7	579	586	7	7	579	586	1	1	14	13	2	2
Галшир	2201	2236	2	1	1101	2236	5	5	440	447	3	5	9	9	5	9
Дадал	3123	3201	4	4	781	800	5	5	625	640	1	1	8	8	2	2
Дархан	1966	2054	2	3	983	685	4	4	492	514	2	1	9	7	5	2
Дэлгэрхаан	2498	2502	3	3	833	834	5	5	500	500	2	2	9	9	3	3
Жаргалтхаан	2272	2301	4	4	568	575	5	5	454	460	1	1	8	7	2	2
Мөрөн	1870	1911	1	2	1870	956	4	3	468	637	4	2	7	6	7	3
Норовлин	2665	2766	5	5	533	553	3	5	888	553	1	1	8	9	2	2
Өмнөдэлгэр	5870	5928	5	4	1174	1482	7	8	839	741	1	2	12	12	2	3
Цэнхэрмандал	2072	2114	3	1	691	2114	4	5	518	423	1	5	6	6	2	6
Бор Өндөр	8848	8899	14	11	632	809	16	18	553	494	1	2	25	27	2	2
Улаанбаатар	**1482633**	**1519196**	**7762**	**8239**	**191**	**184**	**7025**	**7245**	**211**	**210**	**1**	**1**	**10722**	**11369**	**1**	**1**

ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2020, 2021 ОН

Засаг захиргааны нэгж	ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ, 100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД		НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД				ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД			
	2020	2021	2020		2021		2020		2021	
А	Бүгд	Бүгд	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Улсын дүн	**30.2**	**94.9**	**11.5**	**10.4**	**11.6**	**13.3**	**14.0**	**12.9**	**13.9**	**12.7**
Баруун бүс	**60.4**	**63.5**	**13.4**	**11.9**	**16.2**	**17.8**	**16.4**	**15.7**	**19.1**	**17.8**
Завхан	**0.0**	**75.2**	**13.9**	**8.8**	**19.5**	**18.6**	**19.0**	**16.1**	**24.8**	**18.6**
Улиастай	0.0	117.5	10.1	4.6	16.5	15.2	12.4	6.9	16.5	15.2
Алдархаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Асгат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянтэс	0.0	0.0	333.3	333.3	0.0	0.0	333.3	333.3	0.0	0.0
Баянхайрхан	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Дөрвөлжин	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Завханмандал	0.0	0.0	1000.0	0.0	1000.0	0.0	1000.0	0.0	1000.0	0.0
Идэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0
Их Уул	0.0	0.0	37.0	0.0	22.7	0.0	37.0	0.0	22.7	45.5
Нөмрөг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Отгон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сантмаргац	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Сонгино	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	142.9	166.7	333.3	200.0	142.9
Тосонцэнгэл	0.0	0.0	10.0	9.3	13.5	10.8	17.5	18.6	21.6	16.1
Түдэвтэй	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэлмэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэс	0.0	0.0	166.7	0.0	0.0	0.0	166.7	0.0	142.9	0.0
Ургамал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаанхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Цагаанчулуут	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цэцэн-Уул	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0
Шилүүстэй	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Яруу	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Говь-Алтай	**0.0**	**0.0**	**8.5**	**7.5**	**17.7**	**17.9**	**9.2**	**7.5**	**21.6**	**24.5**
Есөнбулаг	0.0	0.0	5.4	1.6	14.2	14.1	5.4	1.6	15.8	17.7
Алтай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0
Бигэр	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дарви	0.0	0.0	76.9	100.0	285.7	1000.0	76.9	100.0	285.7	1000.0
Дэлгэр	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Жаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2020	2021	2020		2021		2020		2021	
Тайшир	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тонхил	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	142.9	333.3
Төгрөг	0.0	0.0	71.4	125.0	0.0	0.0	71.4	125.0	0.0	0.0
Халиун	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	2000.0	1000.0
Хөхморьт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0
Цээл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Чандмань	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шарга	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	250.0	333.3	0.0	0.0	500.0	333.3	0.0	0.0
Баян-Өлгий	**174.6**	**68.3**	**16.4**	**15.1**	**16.4**	**18.8**	**19.9**	**18.7**	**18.4**	**16.7**
Өлгий	166.7	40.3	12.5	10.5	14.5	18.0	14.2	13.1	15.3	12.3
Алтай	0.0	0.0	52.6	0.0	58.8	200.0	52.6	0.0	58.8	0.0
Алтанцөгц	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	0.0	2381.0	0.0	0.0	47.6	55.6	20.4	0.0	47.6	55.6
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Булган	0.0	0.0	38.5	73.2	31.3	0.0	38.5	73.2	46.9	54.1
Буянт	0.0	0.0	250.0	1000.0	0.0	0.0	250.0	1000.0	1000.0	0.0
Дэлүүн	0.0	0.0	117.6	58.8	22.7	47.6	117.6	58.8	22.7	0.0
Ногооннуур	0.0	0.0	24.7	25.0	0.0	0.0	24.7	25.0	14.5	0.0
Сагсай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Толбо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаанхус	2000.0	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0	20.0	0.0	0.0	0.0
Цэнгэл	0.0	0.0	84.7	103.4	61.9	48.8	152.5	137.9	61.9	97.6
Ховд	**44.0**	**147.4**	**11.9**	**9.1**	**18.2**	**19.1**	**15.4**	**14.6**	**21.1**	**21.1**
Жаргалант	0.0	113.9	8.9	6.6	17.7	19.9	10.4	9.9	18.8	17.6
Алтай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Булган	471.7	735.3	4.7	0.0	22.1	0.0	4.7	0.0	22.1	46.2
Буянт	0.0	0.0	200.0	250.0	200.0	0.0	400.0	250.0	200.0	1000.0
Дарви	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	125.0	0.0	0.0	66.7	0.0
Дөргөн	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	2000.0	0.0	0.0
Дуут	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Зэрэг	0.0	0.0	30.3	0.0	0.0	0.0	30.3	0.0	0.0	0.0
Манхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	62.5	55.6	32.3	0.0
Мөнххайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Мөст	0.0	0.0	666.7	0.0	0.0	0.0	666.7	0.0	0.0	0.0
Мянгад	0.0	0.0	133.3	100.0	66.7	166.7	133.3	100.0	133.3	166.7
Үенч	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	1000.0
Ховд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Цэцэг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	76.9	200.0	0.0	0.0
Чандмань	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэбүрэн	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	1000.0	0.0
Увс	**0.0**	**0.0**	**13.8**	**16.0**	**10.2**	**13.7**	**15.8**	**18.1**	**11.8**	**10.3**
Улаангом	0.0	0.0	10.3	12.3	11.3	14.9	10.9	13.5	12.5	10.8
Баруунтуруун	0.0	0.0	64.5	76.9	0.0	0.0	64.5	76.9	0.0	0.0
Бөхмөрөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Давст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Завхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Зүүнговь	0.0	0.0	62.5	100.0	0.0	0.0	62.5	100.0	0.0	0.0
Зүүнхангай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Малчин	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Наранбулаг	0.0	0.0	142.9	333.3	0.0	0.0	142.9	333.3	0.0	0.0
Өлгий	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өмнөговь	0.0	0.0	36.4	34.5	26.3	45.5	36.4	34.5	26.3	0.0
Өндөрхангай	0.0	0.0	30.3	0.0	0.0	0.0	30.3	0.0	0.0	0.0
Сагил	0.0	0.0	200.0	500.0	0.0	0.0	200.0	500.0	0.0	0.0
Тариалан	0.0	0.0	20.4	0.0	0.0	0.0	40.8	0.0	0.0	0.0
Түргэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэс	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	52.6	125.0
Ховд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0
Хяргас	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0
Цагаанхайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Хангайн бүс	**41.1**	**68.2**	**10.7**	**9.5**	**11.5**	**14.3**	**13.7**	**11.8**	**14.2**	**11.6**
Орхон	**0.0**	**39.7**	**8.6**	**7.8**	**12.3**	**14.3**	**10.2**	**9.4**	**13.9**	**14.3**
Баян-Өндөр	0.0	39.8	7.8	7.8	12.3	14.3	9.4	9.4	13.9	14.3
Жаргалант	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Өвөрхангай	**41.2**	**45.3**	**8.2**	**7.6**	**10.9**	**10.4**	**9.9**	**8.4**	**13.1**	**13.2**
Арвайхээр	51.6	58.5	5.7	6.4	12.9	12.2	5.7	6.4	14.6	14.7
Б-Баян-Улаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бат-Өлзий	0.0	0.0	0.0	0.0	33.3	0.0	34.5	0.0	33.3	66.7
Баянгол	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Богд	0.0	0.0	47.6	41.7	19.6	40.0	47.6	41.7	19.6	0.0
Бүрд	0.0	0.0	300.0	285.7	0.0	0.0	300.0	285.7	0.0	0.0
Гучин ус	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Зүйл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	333.3	0.0	0.0
З-Баян-Улаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нарийн тээл	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тарагт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2020	2021	2020		2021		2020		2021	
Төгрөг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Уянга	0.0	0.0	48.8	0.0	0.0	0.0	48.8	0.0	54.1	50.0
Хайрхандулаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хархорин	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0
Хужирт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	43.5	0.0	0.0	0.0
Булган	**0.0**	**0.0**	**14.5**	**16.3**	**14.3**	**19.7**	**15.8**	**16.3**	**14.3**	**9.9**
Булган	0.0	0.0	9.3	12.7	7.0	8.7	9.3	12.7	7.0	5.8
Баян-Агт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяннуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бугат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүрэгхангай	0.0	0.0	500.0	0.0	1000.0	3000.0	500.0	0.0	1000.0	0.0
Гурванбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дашинчилэн	0.0	0.0	200.0	0.0	200.0	0.0	200.0	0.0	200.0	1000.0
Могод	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Рашаант	0.0	0.0	0.0	0.0	41.7	71.4	0.0	0.0	41.7	0.0
Сайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сэлэнгэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тэшиг	0.0	0.0	0.0	0.0	50.0	0.0	50.0	0.0	50.0	166.7
Хангал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хишиг-Өндөр	0.0	0.0	666.7	500.0	0.0	0.0	666.7	500.0	0.0	0.0
Хутаг-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянхонгор	**0.0**	**53.8**	**8.8**	**5.8**	**8.6**	**10.9**	**13.2**	**10.7**	**11.3**	**9.8**
Баянхонгор	0.0	58.6	4.8	2.1	8.2	10.8	7.4	5.2	8.8	7.2
Баацагаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Баянговь	0.0	0.0	71.4	66.7	0.0	0.0	71.4	66.7	0.0	0.0
Баянлиг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Өндөр	0.0	0.0	200.0	333.3	0.0	0.0	200.0	333.3	0.0	0.0
Баянцагаан	0.0	0.0	125.0	142.9	0.0	0.0	125.0	142.9	125.0	0.0
Богд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	133.3	142.9	0.0	0.0
Бөмбөгөр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	0.0
Бууцагаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Галуут	0.0	0.0	71.4	0.0	58.8	0.0	71.4	0.0	58.8	100.0
Гурванбулаг	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0	300.0	166.7	125.0	500.0
Жаргалант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Жинст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Заг	0.0	0.0	166.7	333.3	0.0	0.0	166.7	333.3	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүрээмарал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шинэжинст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Архангай	**122.0**	**242.4**	**13.4**	**13.8**	**9.7**	**11.8**	**18.9**	**18.9**	**13.3**	**8.3**
Эрдэнэбулган	146.8	216.6	8.1	7.6	7.2	9.8	11.0	12.1	7.2	4.2
Батцэнгэл	0.0	0.0	250.0	333.3	0.0	0.0	250.0	333.3	0.0	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Жаргалант	0.0	6250.0	0.0	0.0	62.5	166.7	0.0	0.0	187.5	166.7
Ихтамир	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0
Өгийнуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	0.0	0.0	0.0
Өндөр-Улаан	0.0	0.0	41.7	0.0	32.3	0.0	41.7	0.0	96.8	90.9
Тариат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Төвшрүүлэх	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хайрхан	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	52.6	0.0	0.0	66.7	52.6
Хангай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хашаат	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Хотонт	0.0	0.0	153.8	0.0	111.1	0.0	307.7	125.0	111.1	166.7
Цахир	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0
Цэнхэр	0.0	0.0	1000.0	250.0	0.0	0.0	1000.0	250.0	0.0	0.0
Цэцэрлэг	0.0	0.0	142.9	333.3	0.0	0.0	142.9	333.3	0.0	0.0
Чулуут	0.0	0.0	100.0	200.0	0.0	0.0	200.0	200.0	0.0	0.0
Эрдэнэмандал	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0
Хөвсгөл	**73.3**	**37.7**	**13.6**	**11.2**	**13.6**	**19.7**	**17.2**	**12.6**	**18.1**	**11.8**
Мөрөн	43.7	0.0	13.1	9.6	12.9	21.8	14.0	9.6	14.6	7.3
Алаг-Эрдэнэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	50.0	0.0	0.0	0.0
Арбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0
Баянзүрх	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бүрэнтогтох	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0	200.0	0.0	1000.0	1000.0
Галт	0.0	0.0	90.9	0.0	0.0	0.0	90.9	0.0	0.0	0.0
Жаргалант	0.0	20000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	500.0
Их-Уул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	45.5	0.0
Рашаант	0.0	0.0	43.5	71.4	0.0	0.0	43.5	71.4	52.6	0.0
Ренчинлхүмбэ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Тариалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	22.2	0.0	18.5	0.0
Тосонцэнгэл	0.0	0.0	43.5	111.1	47.6	0.0	43.5	111.1	47.6	90.9
Төмөрбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	0.0
Түнэл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаан-Уул	0.0	0.0	0.0	0.0	52.6	0.0	136.4	166.7	105.3	250.0
Ханх	0.0	0.0	45.5	0.0	0.0	0.0	45.5	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд		Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд				Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд			
	2020	2021	2020		2021		2020		2021	
Цагааннуур	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаан-Уул	0.0	0.0	37.0	0.0	38.5	71.4	74.1	76.9	38.5	0.0
Цагаан-Үүр	8333.3	0.0	0.0	0.0	71.4	0.0	0.0	0.0	71.4	166.7
Цэцэрлэг	0.0	0.0	27.8	66.7	62.5	0.0	27.8	66.7	62.5	200.0
Чандмань-Өндөр	0.0	0.0	125.0	166.7	0.0	0.0	125.0	166.7	0.0	0.0
Шинэ-Идэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Эрдэнэбулган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Төвийн бүс	**10.6**	**85.3**	**9.5**	**8.9**	**10.6**	**11.5**	**13.1**	**12.2**	**13.2**	**13.0**
Төв	**0.0**	**177.1**	**11.2**	**5.7**	**15.1**	**18.8**	**20.5**	**17.1**	**21.3**	**18.8**
Зуунмод	0.0	209.0	4.4	2.3	12.5	15.4	6.6	4.6	12.5	11.0
Алтанбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Аргалант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Архуст	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Батсүмбэр	0.0	0.0	16.4	0.0	0.0	0.0	49.2	40.0	0.0	0.0
Баян	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяндэлгэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	0.0
Баян-Өнжүүл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянхангай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянцагаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянчандмана	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0	2000.0	2000.0
Борнуур	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	500.0	111.1	0.0	200.0	0.0
Бүрэн	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0	200.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрхаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Жаргалант	0.0	0.0	125.0	250.0	0.0	0.0	125.0	250.0	0.0	0.0
Заамар	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	285.7	250.0	200.0	0.0
Лүн	0.0	0.0	142.9	142.9	0.0	0.0	142.9	142.9	0.0	0.0
Мөнгөнморьт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөрширээт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
Сүмбэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	333.3	0.0	0.0
Сэргэлэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Угтаалцайдам	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0
Цээл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	400.0	0.0	0.0	0.0	400.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэсант	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	250.0	0.0	0.0	66.7	0.0
Говьсүмбэр	**0.0**	**0.0**	**6.8**	**13.5**	**2.1**	**4.3**	**11.3**	**22.5**	**2.1**	**0.0**

Сүмбэр	0.0	0.0	6.8	13.5	2.1	4.3	11.4	22.5	2.1	0.0
Баянтал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шивээговь	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сэлэнгэ	**0.0**	**123.2**	**8.5**	**3.6**	**10.5**	**9.9**	**12.7**	**6.1**	**14.8**	**13.6**
Сүхбаатар	0.0	226.5	12.7	4.7	13.6	13.5	16.2	4.7	18.1	13.5
Алтанбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баруунбүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянгол	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	1000.0	0.0
Ерөө	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Жавхлант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Зүүнбүрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Мандал	0.0	0.0	3.1	3.0	0.0	0.0	3.1	3.0	0.0	0.0
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Орхонтуул	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	7.9	0.0	0.0	0.0	7.9	15.6
Сант	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0
Түшиг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүдэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	90.9	200.0
Хушаат	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Цагаannуур	0.0	0.0	0.0	0.0	666.7	0.0	375.0	333.3	666.7	2000.0
Шаамар	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Дорноговь	**68.4**	**68.6**	**8.9**	**7.3**	**8.9**	**8.4**	**10.3**	**7.3**	**12.3**	**15.4**
Сайншанд	87.4	88.7	8.7	5.6	9.8	9.0	9.6	5.6	13.3	16.2
Айраг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Алтанширээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Даланжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрэх	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Замын-Үүд	0.0	0.0	6.5	7.1	3.2	6.7	6.5	7.1	6.3	6.7
Иххэт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Мандах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0
Өргөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхандулаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаанбадрах	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хатанбулаг	0.0	0.0	0.0	0.0	250.0	0.0	0.0	0.0	250.0	500.0
Хөвсгөл	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэ	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0	500.0	1000.0	0.0	0.0
Дархан-Уул	**0.0**	**136.7**	**9.3**	**10.9**	**9.6**	**8.3**	**12.5**	**13.7**	**10.9**	**12.9**
Дархан	0.0	136.8	8.9	10.0	9.1	8.3	11.6	12.8	10.5	11.9
Орхон	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хонгор	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Шарын гол	0.0	0.0	500.0	1000.0	1000.0	0.0	1000.0	1000.0	1000.0	1000.0
Өмнөговь	**0.0**	**0.0**	**11.9**	**12.6**	**11.0**	**14.2**	**14.3**	**15.1**	**12.2**	**11.6**
Даланзадгад	0.0	0.0	8.7	7.8	8.4	9.3	10.2	10.9	9.1	9.3
Баяндалай	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ, 100 000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД		НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД				ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, 1000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД			
	2020	2021	2020		2021		2020		2021	
Баяновоо	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	500.0	0.0	0.0	166.7	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	500.0	142.9	0.0	200.0	0.0
Гурвантэс	0.0	0.0	90.9	0.0	45.5	142.9	90.9	0.0	45.5	0.0
Мандал-Овоо	0.0	0.0	500.0	500.0	1000.0	0.0	1000.0	500.0	1000.0	0.0
Манлай	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0
Ноён	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Номгон	0.0	0.0	58.8	0.0	76.9	0.0	58.8	0.0	76.9	125.0
Сэврэй	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ханбогд	0.0	0.0	11.5	29.4	12.0	0.0	11.5	29.4	24.1	54.1
Ханхонгор	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүрмэн	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0
Цогт-Овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цогтцэций	0.0	0.0	8.0	15.6	7.9	16.1	8.0	15.6	7.9	0.0
Дундговь	**0.0**	**0.0**	**7.8**	**11.0**	**14.0**	**17.8**	**10.0**	**11.0**	**15.2**	**11.1**
Сайнцагаан	0.0	0.0	6.2	7.3	10.2	11.9	7.4	7.3	10.2	7.2
Адаацаг	0.0	0.0	142.9	333.3	125.0	0.0	142.9	333.3	250.0	666.7
Баянжаргалан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Говь-Угтаал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гурвансайхан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэлгэрхангай	0.0	0.0	71.4	100.0	0.0	0.0	71.4	100.0	0.0	0.0
Дэлгэрцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дэрэн	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	333.3	0.0	0.0	200.0	0.0
Луус	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөршил	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхан овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	500.0	500.0	0.0	200.0	0.0
Хулд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаандэлгэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэдалай	0.0	0.0	0.0	0.0	40.0	100.0	0.0	0.0	40.0	0.0
Зүүн бүс	**0.0**	**64.0**	**11.0**	**9.2**	**7.7**	**10.2**	**15.6**	**13.8**	**9.8**	**8.4**
Дорнод	**0.0**	**167.6**	**15.5**	**12.2**	**7.8**	**9.3**	**19.5**	**15.2**	**10.1**	**10.5**
Хэрлэн	0.0	114.6	12.8	10.4	8.0	9.5	13.8	11.5	10.3	10.7
Баяндун	0.0	0.0	500.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0
Баянтүмэн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	0.0	0.0	142.9	0.0	0.0	0.0	285.7	0.0	0.0	0.0
Булган	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Гурванзагал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1000.0	0.0	0.0	0.0
Дашбалбар	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Матад	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0

Сэргэлэн	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0	1000.0	1000.0	0.0	0.0
Халхгол	0.0	100000.0	0.0	0.0	0.0	0.0	666.7	0.0	0.0	0.0
Хөлөнбуйр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Цагаан-Овоо	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0	500.0	500.0	0.0	0.0
Чойбалсан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Чулуунхороот	0.0	0.0	111.1	0.0	0.0	0.0	111.1	0.0	0.0	0.0
Сүхбаатар	**0.0**	**0.0**	**7.4**	**6.2**	**5.1**	**7.2**	**12.6**	**12.3**	**5.8**	**4.3**
Баруун-Урт	0.0	0.0	4.7	6.4	3.9	4.7	6.3	8.0	4.7	4.7
Асгат	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баяндэлгэр	0.0	0.0	0.0	0.0	200.0	250.0	125.0	0.0	200.0	0.0
Дарьганга	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Мөнххаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Наран	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Онгон	0.0	0.0	52.6	0.0	0.0	0.0	52.6	0.0	0.0	0.0
Сүхбаатар	0.0	0.0	500.0	0.0	166.7	200.0	1000.0	0.0	166.7	0.0
Түвшинширээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Түмэнцогт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	0.0	0.0	0.0
Уулбаян	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Халзан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэцагаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	87.0	222.2	0.0	0.0
Хэнтий	**0.0**	**0.0**	**8.2**	**8.0**	**9.8**	**14.1**	**13.3**	**13.3**	**13.1**	**9.9**
Хэрлэн	0.0	0.0	6.2	6.4	7.9	10.1	9.2	9.6	8.6	6.7
Батноров	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Батширээт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянадрага	0.0	0.0	100.0	166.7	0.0	0.0	200.0	166.7	250.0	500.0
Баянмөнх	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0	666.7	1000.0	0.0	0.0
Баян овоо	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянхутаг	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Биндэр	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	47.6	125.0
Галшир	0.0	0.0	0.0	0.0	333.3	1000.0	0.0	0.0	333.3	0.0
Дадал	0.0	0.0	166.7	0.0	166.7	1000.0	333.3	1000.0	166.7	0.0
Дархан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	500.0	0.0
Дэлгэрхаан	0.0	0.0	0.0	0.0	166.7	250.0	0.0	0.0	166.7	0.0
Жаргалтхаан	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	83.3	125.0	0.0	0.0
Мөрөн	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Норовлин	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өмнөдэлгэр	0.0	0.0	400.0	0.0	83.3	0.0	400.0	0.0	83.3	166.7
Цэнхэрмандал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бор-Өндөр	0.0	0.0	0.0	0.0	6.7	15.2	0.0	0.0	13.3	0.0
Улаанбаатар	**27.7**	**118.1**	**11.8**	**10.8**	**11.1**	**12.6**	**13.4**	**12.6**	**13.1**	**12.3**

ОРНЫ АШИГЛАЛТ, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМААР, 2020, 2021 ОН

Засаг захиргааны нэгж	ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТ		ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТЫН ХУВЬ		ОРНЫ ЭРГЭЛТ		ЭМНЭЛГИЙН НЭГ ОРОНД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО		ДУНДАЖ ОР ХОНОГ	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Улсын дүн	**214.4**	**198.0**	**65.0**	**54.3**	**31.6**	**26.6**	**119.1**	**93.0**	**6.8**	**7.4**
Баруун бүс	**200.4**	**218.6**	**60.7**	**59.9**	**29.0**	**28.4**	**117.3**	**99.4**	**6.9**	**7.7**
Завхан	**175.1**	**123.4**	**53.1**	**33.8**	**24.9**	**15.5**	**108.0**	**55.6**	**7.0**	**7.9**
Улиастай	193.3	94.2	58.6	25.8	26.3	11.5	44.9	16.5	7.4	8.2
Алдархаан	90.7	269.7	27.5	73.9	12.9	32.2	330.9	337.9	7.0	8.4
Асгат	144.8	208.2	43.9	57.0	23.2	29.7	171.7	174.3	6.3	7.0
Баянтэс	203.3	262.2	61.6	71.8	30.9	37.6	239.7	240.6	6.6	7.0
Баянхайрхан	121.1	137.1	36.7	37.6	20.3	23.6	200.1	255.4	6.0	5.8
Дөрвөлжин	129.1	466.8	39.1	127.9	20.3	57.6	253.0	253.9	6.3	8.1
Завханмандал	201.1	331.0	60.9	90.7	26.3	41.9	98.4	156.9	7.7	7.9
Идэр	217.7	316.9	66.0	86.8	34.4	41.9	252.0	252.7	6.3	7.6
Их Уул	158.3	181.8	48.0	49.8	23.5	26.1	269.3	271.7	6.7	7.0
Нөмрөг	185.6	305.3	56.3	83.6	26.5	37.0	239.3	278.2	7.0	8.3
Отгон	65.9	118.2	20.0	32.4	11.6	15.3	261.2	260.6	5.7	7.7
Сантмаргац	128.1	109.0	38.8	29.9	20.1	16.3	193.0	260.0	6.4	6.7
Сонгино	60.8	146.4	18.4	40.1	10.5	18.4	170.0	190.9	5.8	8.0
Тосонцэнгэл	163.6	169.1	49.6	46.3	25.9	23.0	109.0	83.2	6.3	7.3
Түдэвтэй	69.1	80.5	20.9	22.1	9.7	10.8	76.1	87.6	7.1	7.5
Тэлмэн	155.6	270.0	47.2	74.0	26.7	37.2	284.7	289.6	5.8	7.3
Тэс	158.3	268.0	48.0	73.4	20.4	31.0	290.0	294.3	7.8	8.6
Ургамал	167.3	371.4	50.7	101.7	23.9	47.6	187.7	166.5	7.0	7.8
Цагаанхайрхан	372.9	296.3	113.0	81.2	49.1	38.5	189.9	173.1	7.6	7.7
Цагаанчулуут	210.0	309.0	63.6	84.7	31.4	41.0	183.4	161.1	6.7	7.5
Цэцэн-Уул	145.0	287.8	43.9	78.9	22.8	33.8	202.4	271.2	6.4	8.5
Шилүүстэй	161.8	226.0	49.0	61.9	21.7	29.8	149.2	163.0	7.5	7.6
Эрдэнэхайрхан	162.4	284.4	49.2	77.9	24.6	32.0	243.1	246.3	6.6	8.9
Яруу	170.0	324.0	51.5	88.8	26.8	40.2	251.1	338.8	6.3	8.1
Говь-Алтай	**198.5**	**319.5**	**60.1**	**87.5**	**27.7**	**38.7**	**120.4**	**119.2**	**7.2**	**8.3**
Есөнбулаг	230.7	295.4	69.9	80.9	31.8	36.7	62.8	61.4	7.3	8.0
Алтай	282.1	475.9	85.5	130.4	34.5	49.7	207.3	209.4	8.2	9.6
Баян-Уул	131.9	351.9	40.0	96.4	18.1	40.6	201.7	204.1	7.3	8.7
Бигэр	121.6	259.5	36.8	71.1	18.4	31.3	149.9	150.6	6.6	8.3
Бугат	220.9	373.0	66.9	102.2	30.2	48.0	216.7	219.7	7.3	7.8
Дарви	170.4	302.6	51.6	82.9	25.9	37.5	178.0	178.4	6.6	8.1
Дэлгэр	164.2	598.9	49.8	164.1	20.2	58.5	315.1	318.3	8.1	10.2
Жаргалан	127.9	344.8	38.8	94.5	19.0	40.5	182.1	185.4	6.7	8.5
Тайшир	99.7	295.2	30.2	80.9	14.2	37.0	163.4	165.1	7.0	8.0

Тонхил	124.0	358.0	37.6	98.1	16.7	42.5	224.8	226.1	7.4	8.4
Төгрөг	104.3	188.3	31.6	51.6	14.3	23.5	138.2	139.4	7.3	8.0
Халиун	96.9	372.2	29.4	102.0	11.9	39.0	243.2	245.8	8.1	9.6
Хөхморьт	156.8	285.8	47.5	78.3	23.2	35.8	235.5	235.1	6.8	8.0
Цогт	156.4	324.3	47.4	88.8	24.8	39.2	352.3	355.6	6.3	8.3
Цээл	187.9	596.3	56.9	163.4	29.9	68.9	224.9	228.6	6.3	8.7
Чандмань	131.8	330.0	39.9	90.4	22.9	45.1	225.3	230.7	5.8	7.3
Шарга	135.7	455.1	41.1	124.7	20.7	51.9	197.5	201.0	6.6	8.8
Эрдэнэ	127.0	335.8	38.5	92.0	23.5	40.5	231.2	233.4	5.4	8.3
Баян-Өлгий	**189.8**	**230.3**	**57.5**	**63.1**	**28.4**	**32.1**	**110.5**	**113.2**	**6.7**	**7.2**
Өлгий	200.6	258.6	60.8	70.9	28.7	35.1	54.6	56.5	7.0	7.4
Алтай	167.4	152.4	50.7	41.8	26.7	24.5	250.5	253.5	6.3	6.2
Алтанцөгц	118.3	137.2	35.8	37.6	21.7	18.0	262.7	263.0	5.5	7.6
Баяннуур	108.0	138.8	32.7	38.0	18.4	22.5	221.6	224.6	5.9	6.2
Бугат	205.3	142.3	62.2	39.0	30.7	20.6	323.1	330.5	6.7	6.9
Булган	225.5	215.8	68.3	59.1	43.7	37.5	230.5	233.3	5.2	5.8
Буянт	188.5	184.4	57.1	50.5	27.2	23.7	255.3	257.3	6.9	7.8
Дэлүүн	116.5	119.8	35.3	32.8	18.8	19.7	264.9	279.5	6.2	6.1
Ногооннуур	189.8	130.6	57.5	35.8	31.5	21.5	276.9	282.2	6.0	6.1
Сагсай	136.0	91.1	41.2	25.0	22.9	16.1	238.8	242.8	5.9	5.7
Толбо	178.5	193.6	54.1	53.0	29.6	29.6	264.4	270.0	6.0	6.5
Улаанхус	144.8	155.1	43.9	42.5	25.7	24.0	263.5	267.8	5.6	6.5
Цэнгэл	174.1	189.0	52.7	51.8	30.9	28.8	292.6	296.9	5.6	6.6
Ховд	**229.8**	**259.6**	**69.6**	**71.1**	**32.4**	**32.1**	**116.0**	**108.5**	**7.1**	**8.1**
Жаргалант	222.5	241.9	67.4	66.3	30.7	29.6	56.4	52.1	7.3	8.2
Алтай	185.0	496.3	56.1	136.0	29.1	32.6	303.7	259.7	6.4	15.2
Булган	279.5	287.4	84.7	78.8	37.4	37.3	197.3	199.9	7.5	7.7
Буянт	284.6	300.3	86.2	82.3	39.6	38.6	366.7	375.3	7.2	7.8
Дарви	262.8	359.3	79.6	98.4	40.1	54.4	273.4	274.6	6.6	6.6
Дөргөн	222.6	272.5	67.5	74.6	36.0	36.8	306.1	282.3	6.2	7.4
Дуут	211.3	301.4	64.0	82.6	32.3	33.5	248.6	242.9	6.6	9.0
Зэрэг	242.4	348.5	73.4	95.5	40.0	48.5	257.0	258.7	6.1	7.2
Манхан	229.8	333.4	69.6	91.3	38.7	46.4	286.5	307.3	5.9	7.2
Мөнххайрхан	254.0	264.1	77.0	72.4	38.3	35.3	219.3	219.3	6.6	7.5
Мөст	274.8	258.5	83.3	70.8	38.8	35.4	242.4	226.9	7.1	7.3
Мянгад	256.2	320.1	77.6	87.7	39.6	45.4	367.4	373.1	6.5	7.1
Үенч	288.9	212.3	87.6	58.2	43.9	29.4	326.9	263.5	6.6	7.2
Ховд	142.2	108.9	43.1	29.8	19.9	15.1	315.3	319.1	7.2	7.2
Цэцэг	225.3	494.5	68.3	135.5	40.2	61.4	315.3	317.9	5.6	8.1
Чандмань	310.8	474.7	94.2	130.1	41.9	56.9	276.5	280.6	7.4	8.3
Эрдэнэбүрэн	178.3	172.9	54.0	47.4	27.6	24.8	242.6	243.6	6.5	7.0
Увс	**209.5**	**273.3**	**63.5**	**74.9**	**31.2**	**37.9**	**137.1**	**147.5**	**6.7**	**7.2**

Засаг захиргааны нэгж	ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТ		ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТЫН ХУВЬ		ОРНЫ ЭРГЭЛТ		ЭМНЭЛГИЙН НЭГ ОРОНД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО		ДУНДАЖ ОР ХОНОГ	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Улаангом	219.9	251.1	66.6	68.8	32.2	34.8	85.0	89.5	6.8	7.2
Баруунтуруун	207.3	248.2	62.8	68.0	31.6	36.4	150.7	174.0	6.6	6.8
Бөхмөрөн	251.5	431.2	76.2	118.1	39.7	61.1	189.7	208.5	6.3	7.1
Давст	144.5	345.4	43.8	94.6	21.1	49.4	159.8	177.2	6.9	7.0
Завхан	123.6	221.0	37.5	60.5	18.4	32.2	186.9	189.5	6.7	6.9
Зүүнговь	129.4	448.6	39.2	122.9	22.4	58.7	282.0	319.1	5.8	7.6
Зүүнхангай	227.0	367.3	68.8	100.6	36.0	49.6	215.5	218.2	6.3	7.4
Малчин	143.9	355.2	43.6	97.3	25.1	46.5	223.4	246.5	5.7	7.6
Наранбулаг	117.6	139.3	35.6	38.2	16.6	19.0	308.6	364.7	7.1	7.3
Өлгий	256.5	423.6	77.7	116.1	40.0	61.3	220.6	247.4	6.4	6.9
Өмнөговь	220.9	294.1	66.9	80.6	33.4	42.8	260.6	296.6	6.6	6.9
Өндөрхангай	216.2	304.3	65.5	83.4	33.9	42.0	178.1	201.8	6.4	7.2
Сагил	216.2	596.8	65.5	163.5	33.9	73.1	223.8	277.2	6.4	8.2
Тариалан	170.0	222.1	51.5	60.8	26.8	30.8	306.7	367.2	6.3	7.2
Түргэн	217.7	455.3	66.0	124.7	30.5	64.3	207.9	232.1	7.1	7.1
Тэс	174.4	182.8	52.9	50.1	26.8	27.7	236.5	259.8	6.5	6.6
Ховд	206.7	209.9	62.6	57.5	31.1	30.3	207.5	254.3	6.6	6.9
Хяргас	194.8	323.7	59.0	88.7	29.3	44.4	232.3	256.1	6.6	7.3
Цагаанхайрхан	228.9	315.3	69.4	86.4	31.7	40.5	187.8	190.4	7.2	7.8
Хангайн бүс	**209.7**	**158.2**	**63.6**	**43.3**	**30.7**	**21.4**	**139.9**	**77.1**	**6.8**	**7.4**
Орхон	**200.6**	**283.7**	**60.8**	**77.7**	**28.6**	**41.1**	**117.0**	**117.5**	**7.0**	**6.9**
Баян-Өндөр	200.5	285.4	60.8	78.2	28.6	41.4	114.4	114.9	7.0	6.9
Жаргалант	205.3	136.8	62.2	37.5	29.4	19.0	342.2	348.2	7.0	7.2
Өвөрхангай	**172.4**	**134.5**	**52.2**	**36.9**	**25.0**	**17.5**	**124.5**	**72.9**	**6.9**	**7.7**
Арвайхээр	191.0	163.1	57.9	44.7	27.2	20.5	64.3	49.7	7.0	8.0
Б-Баян-Улаан	140.5	50.8	42.6	13.9	23.0	6.4	198.9	43.1	6.1	8.0
Бат-Өлзий	139.0	97.2	42.1	26.6	23.3	13.4	303.1	91.5	6.0	7.3
Баянгол	171.7	77.8	52.0	21.3	20.6	8.1	255.2	64.2	8.4	9.6
Баян-Өндөр	76.7	143.0	23.3	39.2	12.2	17.9	243.3	240.8	6.3	8.0
Богд	148.4	60.4	45.0	16.5	25.6	15.1	239.5	55.8	5.8	4.0
Бүрд	152.8	199.1	46.3	54.6	25.2	30.0	193.5	194.1	6.1	6.6
Гучин ус	85.0	29.2	25.8	8.0	14.7	4.2	156.8	43.5	5.8	6.9
Зүйл	123.3	117.3	37.4	32.1	19.3	17.2	120.1	117.5	6.4	6.8
З-Баян-Улаан	160.3	103.0	48.6	28.2	25.3	16.8	321.1	320.9	6.3	6.1
Нарийн тээл	168.8	77.6	51.2	21.3	25.5	9.8	143.8	42.6	6.6	7.9
Өлзийт	71.5	45.4	21.7	12.4	11.2	5.8	199.3	56.4	6.4	7.8

Сант	126.5	82.5	38.3	22.6	19.0	11.4	208.9	86.0	6.7	7.2
Тарагт	106.6	80.7	32.3	22.1	14.4	11.4	227.2	113.3	7.4	7.1
Төгрөг	131.4	326.7	39.8	89.5	19.2	36.6	226.8	226.3	6.9	8.9
Уянга	91.9	69.5	27.9	19.1	14.2	10.1	211.8	105.8	6.5	6.9
Хайрхандулаан	85.7	201.1	26.0	55.1	13.5	24.6	158.7	159.0	6.4	8.2
Хархорин	268.5	485.9	81.4	133.1	35.8	58.5	163.6	162.8	7.5	8.3
Хужирт	126.6	59.6	38.4	16.3	20.4	8.0	188.6	70.8	6.2	7.5
Булган	**208.8**	**125.6**	**63.3**	**34.4**	**30.7**	**15.9**	**171.6**	**63.2**	**6.8**	**7.9**
Булган	225.8	159.9	68.4	43.8	31.8	20.3	55.0	34.7	7.1	7.9
Баян-Агт	254.8	157.4	77.2	43.1	41.1	18.6	411.0	90.1	6.2	8.5
Баяннуур	168.0	77.9	50.9	21.3	26.2	11.4	297.7	45.8	6.4	6.8
Бугат	152.0	57.1	46.1	15.7	22.3	7.0	431.2	62.3	6.8	8.2
Бүрэгхангай	159.9	109.1	48.5	29.9	28.5	13.6	313.7	82.2	5.6	8.0
Гурванбулаг	199.8	152.4	60.5	41.8	30.9	17.1	364.9	69.8	6.5	8.9
Дашинчилэн	106.3	73.1	32.2	20.0	16.3	9.7	437.6	60.9	6.5	7.5
Могод	139.0	48.4	42.1	13.3	23.0	6.9	381.1	65.1	6.0	7.0
Орхон	193.0	146.0	58.5	40.0	29.3	18.4	599.2	139.8	6.6	7.9
Рашаант	157.1	85.8	47.6	23.5	32.2	11.8	403.6	86.8	4.9	7.3
Сайхан	154.8	153.6	46.9	42.1	30.6	20.0	446.6	89.6	5.1	7.7
Сэлэнгэ	197.3	63.3	59.8	17.4	30.1	7.7	465.9	61.2	6.5	8.2
Тэшиг	214.5	142.8	65.0	39.1	34.6	17.4	451.1	103.5	6.2	8.2
Хангал	268.3	50.1	81.3	13.7	39.6	6.1	1125.0	136.9	6.8	8.2
Хишиг-Өндөр	201.4	139.8	61.0	38.3	29.1	16.8	177.5	68.9	6.9	8.3
Хутаг-Өндөр	156.0	128.8	47.3	35.3	23.8	17.2	240.3	88.5	6.5	7.5
Баянхонгор	**241.7**	**119.6**	**73.2**	**32.8**	**36.0**	**16.1**	**133.7**	**46.7**	**6.7**	**7.4**
Баянхонгор	258.7	161.1	78.4	44.1	38.6	22.3	70.0	39.2	6.7	7.2
Баацагаан	199.8	67.7	60.6	18.6	30.1	8.0	271.9	48.2	6.6	8.5
Баянбулаг	256.8	108.1	77.8	29.6	38.7	13.2	223.6	54.2	6.6	8.2
Баянговь	184.1	103.3	55.8	28.3	26.1	14.2	274.3	66.7	7.0	7.3
Баянлиг	150.8	44.8	45.7	12.3	19.8	5.8	275.4	40.1	7.6	7.7
Баян-Овоо	198.9	66.1	60.3	18.1	29.5	9.0	287.2	53.3	6.7	7.3
Баян-Өндөр	185.6	88.0	56.2	24.1	28.2	11.4	262.5	52.7	6.6	7.7
Баянцагаан	256.7	73.9	77.8	20.2	33.0	11.3	272.5	56.7	7.8	6.5
Богд	237.5	78.8	72.0	21.6	35.4	11.0	282.4	49.6	6.7	7.2
Бөмбөгөр	184.5	96.8	55.9	26.5	27.6	12.5	277.3	48.3	6.7	7.7
Бууцагаан	215.1	141.9	65.2	38.9	31.2	16.4	306.3	59.6	6.9	8.7
Галуут	200.1	112.9	60.6	30.9	30.3	13.6	274.9	55.9	6.6	8.3
Гурванбулаг	207.3	156.5	62.8	42.9	29.9	18.0	228.1	62.5	6.9	8.7
Жаргалант	175.9	82.1	53.3	22.5	26.3	12.1	263.5	37.8	6.7	6.8
Жинст	112.4	65.4	34.1	17.9	17.6	8.1	279.5	45.2	6.4	8.0
Заг	313.6	107.9	95.0	29.6	53.9	14.0	232.8	38.1	5.8	7.7
Өлзийт	273.3	75.4	82.8	20.7	39.2	9.1	383.1	62.7	7.0	8.3

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Хүрээмарал	210.6	65.3	63.8	17.9	32.6	8.2	219.1	30.5	6.5	7.9
Шинэжинст	224.0	115.0	67.9	31.5	35.3	17.0	249.5	71.9	6.3	6.8
Эрдэнэцогт	145.7	100.2	44.1	27.5	21.6	13.2	288.8	90.5	6.7	7.6
Архангай	**246.8**	**117.2**	**74.8**	**32.1**	**35.1**	**15.8**	**171.9**	**62.0**	**7.0**	**7.4**
Эрдэнэбулган	276.9	158.5	83.9	43.4	37.7	21.8	61.9	35.3	7.3	7.3
Батцэнгэл	164.8	62.6	49.9	17.1	25.4	8.0	418.9	77.3	6.5	7.8
Булган	234.3	104.9	71.0	28.7	39.1	15.3	392.0	103.4	6.0	6.9
Жаргалант	212.5	117.0	64.4	32.0	30.7	14.4	399.7	107.6	6.9	8.1
Ихтамир	138.8	88.0	42.1	24.1	19.6	11.4	428.7	103.0	7.1	7.7
Өгийнуур	258.5	85.4	78.3	23.4	38.2	11.2	311.3	52.0	6.8	7.6
Өлзийт	189.0	85.0	57.3	23.3	29.0	10.1	310.5	52.0	6.5	8.4
Өндөр-Улаан	201.7	125.6	61.1	34.4	32.2	16.0	443.8	116.9	6.3	7.9
Тариат	207.2	83.6	62.8	22.9	33.8	10.9	234.8	63.7	6.1	7.7
Төвшрүүлэх	148.8	63.6	45.1	17.4	21.2	8.2	323.9	60.0	7.0	7.8
Хайрхан	163.8	65.5	49.6	17.9	26.1	9.7	337.7	66.4	6.3	6.8
Хангай	179.1	120.7	54.3	33.1	29.4	15.7	358.3	96.4	6.1	7.7
Хашаат	203.6	74.1	61.7	20.3	28.7	10.2	355.7	65.8	7.1	7.2
Хотонт	181.5	89.3	55.0	24.5	29.5	10.7	436.9	80.0	6.2	8.4
Цахир	272.0	90.8	82.4	24.9	45.1	14.9	347.4	76.8	6.0	6.1
Цэнхэр	194.5	132.1	58.9	36.2	31.1	15.6	460.5	110.3	6.3	8.5
Цэцэрлэг	215.8	103.5	65.4	28.4	30.4	13.8	380.1	95.5	7.1	7.5
Чулуут	185.6	64.3	56.2	17.6	33.6	9.8	461.2	65.2	5.5	6.6
Эрдэнэмандал	194.2	95.1	58.8	26.1	32.5	11.6	268.6	85.7	6.0	8.2
Хөвсгөл	**211.7**	**260.1**	**64.2**	**71.3**	**32.0**	**35.5**	**151.4**	**148.4**	**6.6**	**7.3**
Мөрөн	253.5	266.0	76.8	72.9	37.6	37.1	72.4	70.2	6.7	7.2
Алаг-Эрдэнэ	188.9	473.5	57.2	129.7	29.8	60.9	856.1	875.5	6.3	7.8
Арбулаг	157.0	207.9	47.6	57.0	29.5	32.6	407.4	413.4	5.3	6.4
Баянзүрх	137.6	238.5	41.7	65.4	27.8	37.4	266.8	269.4	4.9	6.4
Бүрэнтогтох	195.0	294.8	59.1	80.8	33.2	39.8	553.4	553.7	5.9	7.4
Галт	137.5	158.3	41.7	43.4	21.9	22.1	247.8	250.1	6.3	7.2
Жаргалант	134.3	238.6	40.7	65.4	21.2	31.0	290.5	289.6	6.3	7.7
Их-Уул	139.4	248.8	42.3	68.2	22.6	32.6	230.5	233.6	6.2	7.6
Рашаант	101.0	188.4	30.6	51.6	18.3	24.6	272.1	273.6	5.5	7.6
Ренчинлхүмбэ	139.5	256.4	42.3	70.3	20.1	32.1	232.0	232.1	6.9	8.0
Тариалан	156.3	529.9	47.4	145.2	23.6	63.7	270.5	272.3	6.6	8.3
Тосонцэнгэл	114.4	486.3	34.7	133.2	18.3	54.1	494.6	496.1	6.3	9.0

Төмөрбулаг	69.4	107.5	21.0	29.5	12.8	14.5	362.1	365.6	5.4	7.4
Түнэл	294.6	410.0	89.3	112.3	45.3	52.8	541.5	544.9	6.5	7.8
Улаан-Уул	142.8	183.6	43.3	50.3	22.5	24.7	236.8	239.2	6.3	7.4
Ханх	142.5	155.0	43.2	42.5	23.7	22.9	188.1	189.8	6.0	6.8
Цагааннуур	67.1	125.2	20.3	34.3	10.9	15.6	222.6	226.5	6.2	8.1
Цагаан-Уул	110.1	218.5	33.4	59.9	17.5	28.8	339.3	345.7	6.3	7.6
Цагаан-Үүр	224.8	334.0	68.1	91.5	34.5	42.7	206.1	207.0	6.5	7.8
Цэцэрлэг	115.6	197.5	35.0	54.1	16.9	24.6	233.3	233.2	6.9	8.0
Чандмань-Өндөр	101.2	191.9	30.7	52.6	18.0	29.3	220.7	224.0	5.6	6.6
Шинэ-Идэр	154.4	169.5	46.8	46.4	23.4	24.9	176.1	176.1	6.6	6.8
Эрдэнэбулган	99.8	213.4	30.2	58.5	15.8	25.5	234.5	239.6	6.3	8.4
Төвийн бүс	**198.7**	**183.9**	**60.2**	**50.4**	**28.0**	**24.1**	**132.1**	**88.8**	**7.1**	**7.6**
Төв	**175.5**	**120.6**	**53.2**	**33.1**	**23.9**	**15.3**	**164.4**	**73.1**	**7.3**	**7.9**
Зуунмод	215.0	217.1	65.2	59.5	27.9	25.7	65.0	47.5	7.7	8.4
Алтанбулаг	262.0	175.4	79.4	48.1	30.0	20.7	292.9	183.3	8.7	8.5
Аргалант	128.3	56.0	38.9	15.3	19.1	7.5	220.1	50.9	6.7	7.5
Архуст	84.8	60.8	25.7	16.7	10.4	6.4	167.3	58.6	8.1	9.5
Батсүмбэр	122.4	98.0	37.1	26.8	19.1	14.5	275.5	183.6	6.4	6.7
Баян	134.4	133.5	40.7	36.6	15.2	15.4	253.3	134.5	8.9	8.6
Баяндэлгэр	78.8	216.0	23.9	59.2	11.0	27.8	197.4	199.4	7.2	7.8
Баянжаргалан	182.9	183.9	55.4	50.4	28.5	26.8	204.1	205.1	6.4	6.9
Баян-Өнжүүл	102.2	77.8	31.0	21.3	16.1	10.2	247.2	88.6	6.4	7.6
Баянхангай	163.0	35.7	49.4	9.8	26.6	5.3	171.8	17.2	6.1	6.7
Баянцагаан	142.8	61.4	43.3	16.8	21.8	8.5	234.4	93.5	6.5	7.2
Баянцогт	143.5	88.8	43.5	24.3	21.7	12.2	213.1	61.4	6.6	7.3
Баянчандмана	98.0	79.7	29.7	21.8	15.4	12.3	280.7	121.0	6.4	6.5
Борнуур	182.8	25.3	55.4	6.9	21.2	3.2	273.5	31.9	8.6	7.9
Бүрэн	125.3	64.6	38.0	17.7	23.1	9.4	269.7	50.1	5.4	6.9
Дэлгэрхаан	139.1	118.8	42.2	32.5	18.6	15.8	222.1	224.6	7.5	7.5
Жаргалант	132.2	67.2	40.1	18.4	20.3	10.3	254.8	92.0	6.5	6.5
Заамар	67.4	293.0	20.4	80.3	11.3	34.5	223.3	201.4	6.0	8.5
Лүн	158.5	130.6	48.0	35.8	23.2	18.5	250.8	93.2	6.8	7.1
Мөнгөнморьт	175.0	67.2	53.0	18.4	28.0	10.5	275.0	71.5	6.3	6.4
Өндөрширээт	132.5	55.1	40.2	15.1	21.4	8.0	254.5	40.3	6.2	6.9
Сүмбэр	224.9	117.4	68.1	32.2	31.0	15.5	217.4	64.2	7.3	7.6
Сэргэлэн	155.9	78.2	47.2	21.4	21.6	8.7	251.5	75.9	7.2	9.0
Угтаалцайдам	134.8	258.6	40.8	70.8	19.7	32.5	260.2	262.4	6.8	8.0
Цээл	179.3	237.3	54.3	65.0	27.6	33.3	257.9	219.0	6.5	7.1
Эрдэнэ	178.0	109.6	53.9	30.0	21.1	12.8	261.1	109.4	8.4	8.6
Эрдэнэсант	174.3	98.4	52.8	27.0	25.8	14.9	279.0	102.3	6.8	6.6
Говьсүмбэр	**229.8**	**187.8**	**69.6**	**51.5**	**32.4**	**25.1**	**132.3**	**62.6**	**7.1**	**7.5**
Сүмбэр	243.8	221.1	73.9	60.6	34.2	29.4	117.2	62.5	7.1	7.5

Засаг захиргааны нэгж	Орны фонд ашиглалт		Орны фонд ашиглалтын хувь		Орны эргэлт		Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо		Дундаж ор хоног	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Баянтал	143.0	84.9	43.3	23.3	16.3	10.2	111.7	38.1	8.8	8.3
Шивээговь	181.9	108.0	55.1	29.6	29.8	15.5	265.4	78.0	6.1	7.0
Сэлэнгэ	**181.9**	**220.0**	**55.1**	**60.3**	**24.1**	**29.0**	**132.6**	**130.9**	**7.5**	**7.6**
Сүхбаатар	207.7	243.1	62.9	66.6	26.5	31.7	58.2	55.8	7.8	7.7
Алтанбулаг	218.5	270.5	66.2	74.1	22.3	29.7	366.7	367.3	9.8	9.1
Баруунбүрэн	105.7	80.6	32.0	22.1	20.5	13.5	222.2	223.2	5.2	6.0
Баянгол	156.2	202.1	47.3	55.4	23.9	28.9	373.3	404.5	6.5	7.0
Ерөө	150.7	459.5	45.7	125.9	19.8	57.4	458.7	499.5	7.6	8.0
Жавхлант	116.4	306.9	35.3	84.1	16.7	40.1	198.3	183.9	7.0	7.7
Зүүнбүрэн	98.8	106.3	29.9	29.1	15.2	13.0	189.3	195.1	6.5	8.2
Мандал	200.3	207.2	60.7	56.8	27.4	28.2	145.5	145.5	7.3	7.3
Орхон	127.9	123.8	38.8	33.9	17.3	17.7	191.0	191.0	7.4	7.0
Орхонтуул	186.7	188.8	56.6	51.7	22.5	21.2	377.1	379.5	8.3	8.9
Сайхан	97.3	201.1	29.5	55.1	15.6	26.6	154.9	155.1	6.2	7.6
Сант	91.3	101.1	27.7	27.7	13.2	15.0	177.4	179.5	6.9	6.7
Түшиг	128.1	104.2	38.8	28.5	16.3	13.4	186.1	188.6	7.9	7.8
Хүдэр	155.2	142.2	47.0	38.9	19.4	17.5	227.0	187.2	8.0	8.1
Хушаат	33.4	19.2	10.1	5.3	5.3	3.1	173.6	207.1	6.4	6.2
Цагааннуур	192.9	187.3	58.4	51.3	25.9	28.5	255.7	260.1	7.4	6.6
Шаамар	105.8	325.7	32.0	89.2	16.1	41.6	335.5	338.3	6.6	7.8
Дорноговь	**224.8**	**304.7**	**68.1**	**83.5**	**32.2**	**38.5**	**134.9**	**132.7**	**7.0**	**7.9**
Сайншанд	243.3	312.9	73.7	85.7	35.0	39.9	80.2	78.0	7.0	7.9
Айраг	144.4	239.5	43.7	65.6	19.3	27.7	260.5	241.8	7.5	8.6
Алтанширээ	164.9	218.0	50.0	59.7	22.0	30.4	191.6	181.1	7.5	7.2
Даланжаргалан	160.3	218.9	48.6	60.0	25.6	26.7	301.4	273.0	6.3	8.2
Дэлгэрэх	182.3	211.1	55.2	57.8	22.4	26.0	264.1	237.4	8.1	8.1
Замын-Үүд	267.7	368.6	81.1	101.0	37.6	45.6	240.0	232.4	7.1	8.1
Иххэт	180.5	225.0	54.7	61.6	26.3	29.2	208.4	189.6	6.9	7.7
Мандах	181.4	317.1	55.0	86.9	29.0	39.9	195.4	173.5	6.3	7.9
Өргөн	143.4	209.6	43.5	57.4	23.6	25.9	309.4	271.8	6.1	8.1
Сайхандулаан	150.8	202.1	45.7	55.4	23.2	26.7	229.3	199.6	6.5	7.6
Улаанбадрах	221.9	283.3	67.2	77.6	28.4	33.5	213.1	189.3	7.8	8.5
Хатанбулаг	49.6	117.4	15.0	32.2	7.6	17.0	107.6	271.3	6.5	6.9
Хөвсгөл	176.7	225.6	53.5	61.8	21.8	24.7	262.5	223.0	8.1	9.1
Эрдэнэ	214.9	342.4	65.1	93.8	33.6	43.1	292.4	264.4	6.4	7.9
Дархан-Уул	**263.1**	**262.6**	**79.7**	**72.0**	**36.1**	**35.5**	**132.9**	**102.3**	**7.3**	**7.4**
Дархан	262.7	247.2	79.6	67.7	36.2	33.7	119.2	90.4	7.3	7.3
Орхон	260.5	460.6	78.9	126.2	36.3	59.0	293.4	300.3	7.2	7.8
Хонгор	231.2	414.9	70.1	113.7	32.4	53.0	419.6	370.4	7.1	7.8

Шарын гол	289.6	628.0	87.8	172.0	36.1	77.5	280.3	280.6	8.0	8.1
Өмнөговь	**140.3**	**90.2**	**42.5**	**24.7**	**22.2**	**12.3**	**101.5**	**48.0**	**6.3**	**7.3**
Даланзадгад	141.2	121.1	42.8	33.2	22.2	16.9	55.9	40.2	6.4	7.2
Баяндалай	91.5	70.3	27.7	19.2	12.5	7.9	190.2	41.8	7.3	8.9
Баяновоо	157.6	59.4	47.8	16.3	21.7	7.8	186.3	47.3	7.3	7.6
Булган	83.8	45.5	25.4	12.5	13.6	5.1	207.9	35.0	6.2	8.9
Гурвантэс	137.8	44.7	41.7	12.3	24.2	6.1	303.2	75.2	5.7	7.4
Мандал-Овоо	151.1	84.0	45.8	23.0	27.0	10.7	161.6	47.8	5.6	7.9
Манлай	113.3	58.4	34.3	16.0	17.0	6.4	220.8	44.3	6.7	9.1
Ноён	209.8	104.3	63.6	28.6	28.1	12.6	126.7	34.6	7.5	8.3
Номгон	73.2	37.4	22.2	10.3	12.4	5.9	210.5	97.1	5.9	6.3
Сэврэй	85.8	53.9	26.0	14.8	14.5	7.3	169.7	65.3	5.9	7.4
Ханбогд	168.9	63.1	51.2	17.3	26.6	9.3	243.5	64.6	6.3	6.8
Ханхонгор	177.9	67.2	53.9	18.4	21.6	7.3	283.3	39.2	8.2	9.2
Хүрмэн	111.8	29.5	33.9	8.1	14.9	3.4	156.7	31.9	7.5	8.7
Цогт-Овоо	137.2	65.0	41.6	17.8	27.0	8.4	168.5	42.5	5.1	7.8
Цогтцэций	151.2	84.0	45.8	23.0	26.1	12.7	183.8	74.0	5.8	6.6
Дундговь	**197.5**	**312.8**	**59.9**	**85.7**	**28.8**	**38.6**	**133.9**	**135.1**	**6.9**	**8.1**
Сайнцагаан	223.7	284.9	67.8	78.0	32.3	36.2	70.9	72.3	6.9	7.9
Адаацаг	137.8	431.9	41.8	118.3	20.8	49.2	235.9	234.3	6.6	8.8
Баянжаргалан	87.8	282.1	26.6	77.3	14.5	37.0	163.4	164.8	6.1	7.6
Говь-Угтаал	102.5	118.2	31.0	32.4	15.0	15.9	119.1	117.8	6.8	7.4
Гурвансайхан	77.4	173.7	23.5	47.6	12.6	21.9	305.3	306.4	6.1	7.9
Дэлгэрхангай	110.5	452.3	33.5	123.9	18.3	48.0	289.8	288.6	6.1	9.4
Дэлгэрцогт	232.1	552.7	70.3	151.4	40.3	67.3	235.0	236.5	5.8	8.2
Дэрэн	131.4	357.8	39.8	98.0	20.3	42.0	268.6	268.8	6.5	8.5
Луус	138.6	521.3	42.0	142.8	21.0	67.1	270.7	274.1	6.6	7.8
Өлзийт	120.9	345.0	36.6	94.5	17.0	38.2	265.4	266.1	7.1	9.0
Өндөршил	196.4	419.9	59.5	115.0	39.8	53.0	203.4	205.3	4.9	7.9
Сайхан овоо	153.8	293.4	46.6	80.4	19.4	36.0	266.6	269.3	7.9	8.1
Хулд	126.3	665.6	38.3	182.4	19.3	74.9	298.9	299.1	6.6	8.9
Цагаандэлгэр	135.2	275.2	41.0	75.4	20.1	41.0	175.2	174.3	6.7	6.7
Эрдэнэдалай	260.1	339.1	78.8	92.9	33.5	37.2	309.8	312.9	7.8	9.1
Зүүн бүс	**216.7**	**241.1**	**65.7**	**66.0**	**29.1**	**29.7**	**133.9**	**106.1**	**7.5**	**8.1**
Дорнод	**228.8**	**331.9**	**69.3**	**90.9**	**31.8**	**41.9**	**145.9**	**146.6**	**7.2**	**7.9**
Хэрлэн	239.8	312.0	72.7	85.5	32.7	39.7	103.9	105.0	7.3	7.9
Баяндун	212.5	401.7	64.4	110.0	29.3	45.3	285.3	266.2	7.3	8.9
Баянтүмэн	101.4	510.7	30.7	139.9	14.6	67.4	374.1	398.6	6.9	7.6
Баян-Уул	167.0	398.5	50.6	109.2	22.8	51.3	315.3	320.6	7.3	7.8
Булган	183.5	426.5	55.6	116.8	26.8	49.8	336.3	347.3	6.8	8.6
Гурванзагал	236.2	540.7	71.6	148.1	35.8	63.2	248.0	257.6	6.6	8.6
Дашбалбар	273.2	418.5	82.8	114.7	41.5	53.5	288.1	294.6	6.6	7.8
Матад	194.4	312.6	58.9	85.6	30.0	41.1	362.3	356.3	6.5	7.6
Сэргэлэн	137.3	280.3	41.6	76.8	22.9	34.9	253.4	258.3	6.0	8.0

Засаг захиргааны нэгж	ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТ		ОРНЫ ФОНД АШИГЛАЛТЫН ХУВЬ		ОРНЫ ЭРГЭЛТ		ЭМНЭЛГИЙН НЭГ ОРОНД НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО		ДУНДАЖ ОР ХОНОГ	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Халхгол	252.2	448.5	76.4	122.9	36.6	55.0	255.9	266.8	6.9	8.2
Хөлөнбуйр	128.6	272.6	39.0	74.7	20.3	37.9	210.2	214.3	6.3	7.2
Цагаан-Овоо	172.4	400.4	52.2	109.7	28.7	48.6	374.5	348.0	6.0	8.2
Чойбалсан	169.0	553.9	51.2	151.7	26.3	65.8	340.9	344.6	6.4	8.4
Чулуунхороот	141.3	335.5	42.8	91.9	23.6	38.5	311.0	189.4	6.0	8.7
Сүхбаатар	**197.4**	**250.3**	**59.8**	**68.6**	**24.6**	**29.5**	**115.8**	**118.2**	**8.0**	**8.5**
Баруун-Урт	209.4	246.1	63.5	67.4	25.2	27.9	59.5	61.4	8.3	8.8
Асгат	149.3	329.4	45.2	90.2	22.6	48.1	191.3	196.7	6.6	6.8
Баяндэлгэр	172.4	289.4	52.2	79.3	22.8	36.8	281.6	283.6	7.6	7.9
Дарьганга	155.9	209.1	47.3	57.3	23.8	29.7	222.0	226.2	6.6	7.0
Мөнххаан	165.4	276.8	50.1	75.8	20.2	33.3	232.3	236.4	8.2	8.3
Наран	138.1	269.9	41.8	73.9	18.5	32.9	165.3	167.6	7.5	8.2
Онгон	183.1	181.5	55.5	49.7	27.4	23.8	160.3	160.6	6.7	7.6
Сүхбаатар	203.7	359.9	61.7	98.6	26.4	42.0	229.9	236.7	7.7	8.6
Түвшинширээ	90.8	206.3	27.5	56.5	11.7	23.3	227.0	228.6	7.8	8.9
Түмэнцогт	169.1	181.4	51.2	49.7	25.3	25.5	207.8	210.6	6.7	7.1
Уулбаян	146.5	193.1	44.4	52.9	22.1	26.6	246.6	245.8	6.6	7.3
Халзан	176.7	453.5	53.5	124.2	21.5	49.2	179.1	182.4	8.2	9.2
Эрдэнэцагаан	282.2	252.9	85.5	69.3	34.1	34.6	455.4	461.9	8.3	7.3
Хэнтий	**223.4**	**185.4**	**67.7**	**50.8**	**30.7**	**23.0**	**139.4**	**77.0**	**7.3**	**8.0**
Хэрлэн	218.0	141.7	66.1	38.8	29.5	17.5	64.9	30.9	7.4	8.1
Батноров	196.7	492.4	59.6	134.9	30.3	61.1	624.3	636.5	6.5	8.1
Батширээт	280.0	488.1	84.8	133.7	39.5	60.0	296.4	299.8	7.1	8.1
Баянадрага	196.3	336.6	59.5	92.2	29.0	45.3	309.1	313.1	6.8	7.4
Баянмөнх	180.9	191.5	54.8	52.5	31.1	28.3	219.4	222.4	5.8	6.8
Баян овоо	222.0	255.1	67.3	69.9	29.6	43.8	239.1	247.2	7.5	5.8
Баянхутаг	192.4	399.0	58.3	109.3	23.9	43.5	305.6	311.3	8.1	9.2
Биндэр	180.3	180.6	54.6	49.5	27.9	22.3	238.3	105.2	6.5	8.1
Галшир	280.6	527.0	85.0	144.4	46.5	62.3	275.1	279.4	6.0	8.5
Дадал	244.5	457.1	74.1	125.2	36.9	54.4	390.4	400.1	6.6	8.4
Дархан	284.6	336.9	86.2	92.3	41.4	47.3	280.9	293.4	6.9	7.1
Дэлгэрхаан	232.8	495.3	70.5	135.7	35.8	61.6	312.3	312.8	6.5	8.0
Жаргалтхаан	217.6	332.3	65.9	91.0	31.9	44.9	284.0	287.6	6.8	7.4
Мөрөн	220.0	462.4	66.7	126.7	26.6	53.0	233.8	238.9	8.3	8.7
Норовлин	212.3	682.1	64.3	186.9	28.7	78.5	333.1	345.7	7.4	8.7
Өмнөдэлгэр	203.5	410.5	61.7	112.5	26.1	51.1	345.3	348.7	7.8	8.0
Цэнхэрмандал	199.8	220.3	60.5	60.3	29.1	28.0	259.0	264.2	6.9	7.9
Бор-Өндөр	287.7	258.3	87.2	70.8	38.3	32.2	196.6	114.1	7.5	8.0
Улаанбаатар	**223.4**	**212.2**	**67.7**	**58.1**	**33.8**	**29.3**	**107.6**	**99.1**	**6.6**	**7.3**

ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ, БҮС, АЙМАГ, СУМААР, 2020, 2021 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Улсын дүн	**89.9**	**90.6**	**99.9**	**99.9**	**73.5**	**76.0**
Баруун бүс	**90.5**	**90.6**	**99.9**	**99.9**	**66.1**	**78.0**
Завхан	**87.4**	**87.2**	**99.6**	**99.8**	**76.6**	**79.0**
Улиастай	84.2	82.0	99.9	100.0	74.7	78.0
Алдархаан	96.7	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Асгат	85.0	85.7	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянтэс	92.3	88.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянхайрхан	83.3	85.0	66.7	100.0	66.7	75.0
Дөрвөлжин	100.0	95.5	100.0	100.0	100.0	0.0
Завханмандал	100.0	95.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Идэр	89.3	84.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Их Уул	91.9	94.1	100.0	95.6	92.6	93.3
Нөмрөг	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Отгон	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Сантмаргац	82.9	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Сонгино	92.6	82.6	100.0	100.0	100.0	90.0
Тосонцэнгэл	74.5	68.9	99.0	100.0	77.5	77.7
Түдэвтэй	93.3	88.9	100.0	100.0	75.0	77.8
Тэлмэн	100.0	97.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэс	85.4	93.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Ургамал	93.1	96.7	100.0	66.7	100.0	100.0
Цагаанхайрхан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаанчулуут	90.5	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Цэцэн-Уул	100.0	90.0	100.0	100.0	0.0	0.0
Шилүүстэй	100.0	76.0	100.0	100.0	100.0	0.0
Эрдэнэхайрхан	85.0	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Яруу	83.3	95.0	100.0	100.0	85.7	100.0
Говь-Алтай	**89.7**	**92.5**	**99.9**	**99.8**	**61.8**	**71.2**
Есөнбулаг	86.7	95.5	100.0	99.9	61.1	70.2
Алтай	97.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баян-Уул	95.0	95.6	100.0	100.0	83.3	80.0
Бигэр	97.5	93.3	100.0	100.0	83.3	66.7
Бугат	79.4	81.8	100.0	100.0	12.5	88.9
Дарви	80.8	85.3	100.0	100.0	46.2	87.5
Дэлгэр	92.9	97.1	100.0	100.0	75.0	100.0
Жаргалан	88.9	100.0	100.0	100.0	0.0	50.0
Тайшир	92.3	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Тонхил	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Төгрөг	93.0	87.9	100.0	100.0	92.9	100.0
Халиун	85.3	88.9	100.0	0.0	100.0	100.0
Хөхморьт	88.9	78.4	100.0	0.0	100.0	0.0
Цогт	90.2	76.2	77.8	100.0	44.4	57.1
Цээл	96.2	97.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Чандмань	91.8	90.3	100.0	100.0	41.7	58.3
Шарга	93.3	91.7	0.0	100.0	0.0	100.0
Эрдэнэ	95.3	91.4	100.0	100.0	80.0	75.0
Баян-Өлгий	**88.2**	**87.1**	**100.0**	**99.9**	**57.4**	**77.9**
Өлгий	88.4	89.2	100.0	100.0	50.9	76.4
Алтай	96.1	91.6	100.0	100.0	68.4	72.2
Алтанцөгц	88.7	83.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Баяннуур	86.8	80.3	100.0	100.0	100.0	90.5
Бугат	86.7	83.0	0.0	100.0	0.0	0.0
Булган	86.8	85.4	100.0	100.0	90.0	92.3
Буянт	89.3	88.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Дэлүүн	94.1	91.7	100.0	100.0	97.0	88.6
Ногооннуур	79.5	79.5	100.0	100.0	81.5	85.7
Сагсай	85.3	85.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Толбо	97.1	91.0	100.0	100.0	97.1	100.0
Улаанхус	90.8	86.1	100.0	100.0	98.0	97.8
Цэнгэл	83.2	84.0	100.0	98.0	80.0	68.7
Ховд	**92.0**	**92.2**	**99.9**	**99.9**	**68.2**	**96.7**
Жаргалант	91.1	93.7	99.9	99.9	64.8	98.3
Алтай	91.9	83.1	100.0	100.0	75.0	66.7
Булган	86.4	80.3	100.0	100.0	81.1	85.3
Буянт	92.2	86.2	100.0	100.0	80.0	80.0
Дарви	91.1	88.6	100.0	100.0	92.3	73.3
Дөргөн	100.0	91.7	100.0	100.0	100.0	83.3
Дуут	94.9	97.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Зэрэг	95.8	100.0	100.0	100.0	97.0	91.3
Манхан	93.3	96.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөнххайрхан	87.5	83.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөст	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	66.7
Мянгад	96.9	100.0	100.0	100.0	86.7	93.3
Үенч	89.0	89.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Ховд	97.6	92.2	100.0	100.0	100.0	20.0
Цэцэг	95.6	100.0	100.0	95.2	92.3	95.2

Чандмань	96.4	96.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэбүрэн	80.0	93.9	100.0	100.0	50.0	0.0
Увс	**95.3**	**96.0**	**99.9**	**99.9**	**72.1**	**62.1**
Улаангом	96.4	96.4	99.9	99.9	69.2	57.0
Баруунтуруун	95.9	97.0	100.0	100.0	96.8	100.0
Бөхмөрөн	100.0	96.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Давст	95.3	96.4	100.0	100.0	66.7	100.0
Завхан	100.0	97.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүүнговь	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүүнхангай	88.9	89.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Малчин	93.0	97.8	100.0	100.0	100.0	83.3
Наранбулаг	97.0	93.6	100.0	100.0	85.7	71.4
Өлгий	86.4	95.2	100.0	100.0	57.1	93.3
Өмнөговь	93.2	97.5	98.2	100.0	89.5	92.3
Өндөрхангай	100.0	100.0	100.0	100.0	93.9	88.2
Сагил	89.8	84.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Тариалан	91.8	95.2	100.0	97.1	74.5	88.2
Түргэн	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Тэс	94.4	99.0	100.0	100.0	100.0	90.5
Ховд	88.9	76.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Хяргас	91.9	95.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Цагаанхайрхан	100.0	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Хангайн бүс	**90.8**	**92.1**	**99.9**	**99.9**	**67.1**	**65.8**
Орхон	**95.0**	**96.8**	**99.9**	**99.9**	**57.1**	**56.7**
Баян-Өндөр	95.0	96.7	99.9	99.9	57.1	56.7
Жаргалант	94.9	100.0	100.0	100.0	50.0	50.0
Өвөрхангай	**92.1**	**92.8**	**100.0**	**100.0**	**72.7**	**58.5**
Арвайхээр	93.5	91.8	100.0	100.0	68.2	51.2
Б-Баян-Улаан	79.7	86.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Бат-Өлзий	94.4	96.4	100.0	100.0	100.0	90.0
Баянгол	90.9	98.3	0.0	100.0	0.0	100.0
Баян-Өндөр	98.6	94.5	100.0	100.0	88.9	100.0
Богд	88.4	94.9	100.0	100.0	97.6	98.0
Бүрд	92.0	92.3	100.0	100.0	77.8	100.0
Гучин ус	97.6	94.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Зүйл	73.9	90.5	100.0	100.0	100.0	100.0
З-Баян-Улаан	82.9	96.4	100.0	100.0	83.3	66.7
Нарийн тээл	97.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Өлзийт	96.3	76.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Сант	91.1	96.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Тарагт	87.8	97.8	0.0	100.0	0.0	100.0

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Төгрөг	94.4	96.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Уянга	96.8	97.7	100.0	100.0	97.6	100.0
Хайрхандулаан	92.3	94.9	100.0	100.0	85.7	100.0
Хархорин	96.2	90.6	100.0	100.0	85.9	76.4
Хужирт	83.6	82.6	100.0	100.0	97.9	85.7
Булган	**91.1**	**92.5**	**99.6**	**99.8**	**80.3**	**73.9**
Булган	81.8	90.7	99.7	99.9	78.8	70.2
Баян-Агт	95.9	91.7	100.0	100.0	63.6	100.0
Баяннуур	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Бугат	95.8	95.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Бүрэгхангай	95.3	100.0	100.0	100.0	75.0	66.7
Гурванбулаг	84.5	66.1	100.0	100.0	0.0	100.0
Дашинчилэн	98.4	97.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Могод	94.4	94.3	100.0	66.7	100.0	100.0
Орхон	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Рашаант	90.9	96.8	100.0	100.0	100.0	91.7
Сайхан	98.2	96.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Сэлэнгэ	93.9	88.9	100.0	100.0	87.5	75.0
Тэшиг	86.9	92.9	100.0	100.0	85.7	100.0
Хангал	87.5	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хишиг-Өндөр	95.7	96.4	66.7	100.0	66.7	100.0
Хутаг-Өндөр	98.0	98.7	100.0	100.0	92.9	93.3
Баянхонгор	**88.5**	**90.4**	**99.9**	**99.9**	**76.4**	**80.5**
Баянхонгор	85.7	87.7	99.9	99.9	75.5	79.0
Баацагаан	90.3	92.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянбулаг	90.3	96.6	100.0	100.0	50.0	100.0
Баянговь	96.1	98.4	96.4	100.0	96.4	100.0
Баянлиг	96.0	89.1	100.0	96.3	100.0	96.3
Баян-Овоо	82.0	86.4	100.0	0.0	100.0	0.0
Баян-Өндөр	93.0	88.7	100.0	100.0	0.0	80.0
Баянцагаан	91.0	94.1	100.0	100.0	81.3	100.0
Богд	90.3	96.2	100.0	100.0	93.3	100.0
Бөмбөгөр	97.7	97.1	100.0	100.0	75.0	100.0
Бууцагаан	87.0	80.5	0.0	0.0	0.0	0.0
Галуут	93.0	92.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Гурванбулаг	94.5	95.7	100.0	100.0	90.0	100.0
Жаргалант	89.0	100.0	100.0	100.0	94.4	100.0

Жинст	90.9	90.6	100.0	100.0	85.7	100.0
Заг	78.7	77.1	100.0	100.0	83.3	100.0
Өлзийт	92.4	95.5	100.0	0.0	100.0	0.0
Хүрээмарал	90.6	92.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Шинэжинст	86.8	93.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Эрдэнэцогт	81.0	94.8	100.0	100.0	50.0	100.0
Архангай	**91.3**	**90.7**	**99.9**	**99.7**	**53.6**	**58.7**
Эрдэнэбулган	89.7	90.2	99.9	99.9	44.5	51.8
Батцэнгэл	86.0	97.8	100.0	93.3	100.0	93.3
Булган	94.7	92.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалант	87.1	74.6	100.0	100.0	94.1	81.3
Ихтамир	84.5	80.9	100.0	75.0	75.0	50.0
Өгийнуур	90.7	91.8	100.0	100.0	92.3	100.0
Өлзийт	94.2	96.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Өндөр-Улаан	92.9	89.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Тариат	96.8	93.2	100.0	100.0	100.0	96.8
Төвшрүүлэх	85.7	96.4	92.9	100.0	100.0	100.0
Хайрхан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хангай	94.1	94.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Хашаат	97.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хотонт	94.8	93.9	100.0	100.0	92.3	100.0
Цахир	97.9	90.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Цэнхэр	88.0	94.0	100.0	88.9	100.0	55.6
Цэцэрлэг	97.5	92.8	100.0	100.0	33.3	80.0
Чулуут	97.5	95.2	100.0	100.0	100.0	90.9
Эрдэнэмандал	84.1	82.8	100.0	100.0	100.0	81.8
Хөвсгөл	**88.0**	**90.2**	**99.9**	**99.8**	**69.0**	**72.0**
Мөрөн	86.0	89.8	100.0	99.8	63.9	68.5
Алаг-Эрдэнэ	89.1	83.6	100.0	100.0	100.0	90.0
Арбулаг	85.6	89.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянзүрх	89.9	79.7	100.0	100.0	88.5	83.3
Бүрэнтогтох	71.2	88.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Галт	90.5	95.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалант	93.1	92.6	100.0	100.0	89.5	100.0
Их-Уул	88.9	92.7	100.0	100.0	98.2	100.0
Рашаант	93.1	97.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Ренчинлхүмбэ	90.5	78.5	100.0	100.0	93.3	100.0
Тариалан	95.1	93.3	100.0	100.0	97.8	100.0
Тосонцэнгэл	84.4	91.0	95.8	100.0	91.7	100.0
Төмөрбулаг	87.6	90.2	100.0	100.0	95.2	86.7
Түнэл	95.1	95.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Улаан-Уул	85.2	89.7	95.7	100.0	91.3	89.5

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Ханх	96.3	97.1	100.0	100.0	95.7	100.0
Цагааннуур	71.7	94.4	100.0	100.0	75.0	50.0
Цагаан-Уул	85.4	83.3	100.0	100.0	96.3	100.0
Цагаан-Үүр	96.8	93.2	100.0	100.0	100.0	92.9
Цэцэрлэг	94.2	93.9	100.0	100.0	91.7	87.5
Чандмань-Өндөр	96.4	93.1	100.0	100.0	75.0	90.0
Шинэ-Идэр	89.1	90.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэбулган	81.5	90.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Төвийн бүс	**90.4**	**90.8**	**99.9**	**99.8**	**73.9**	**78.5**
Төв	**91.6**	**91.1**	**99.7**	**99.6**	**45.1**	**70.2**
Зуунмод	88.8	84.2	99.9	99.9	38.6	67.2
Алтанбулаг	100.0	87.8	100.0	100.0	87.5	100.0
Аргалант	90.9	88.9	100.0	0.0	100.0	0.0
Архуст	90.5	92.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Батсүмбэр	93.0	93.6	98.4	98.0	78.7	82.4
Баян	86.4	96.4	100.0	100.0	0.0	100.0
Баяндэлгэр	100.0	88.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Баянжаргалан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баян-Өнжүүл	93.8	92.6	0.0	100.0	0.0	100.0
Баянхангай	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянцагаан	88.0	88.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянцогт	95.8	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянчандмана	94.8	95.4	50.0	100.0	0.0	100.0
Борнуур	92.6	88.1	100.0	100.0	100.0	80.0
Бүрэн	92.9	96.7	100.0	100.0	50.0	100.0
Дэлгэрхаан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалант	87.5	89.4	100.0	100.0	37.5	28.6
Заамар	93.1	93.3	100.0	100.0	85.7	80.0
Лүн	87.8	85.7	100.0	100.0	85.7	77.8
Мөнгөнморьт	96.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Өндөрширээт	96.3	93.8	100.0	83.3	100.0	100.0
Сүмбэр	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	83.3
Сэргэлэн	100.0	100.0	0.0	66.7	0.0	66.7
Угтаалцайдам	97.1	89.1	100.0	100.0	60.0	0.0
Цээл	91.8	92.3	100.0	100.0	80.0	100.0
Эрдэнэ	78.9	92.7	100.0	0.0	60.0	0.0

Эрдэнэсант	91.3	89.0	100.0	100.0	91.7	93.3
Говьсүмбэр	**87.8**	**92.6**	**100.0**	**99.8**	**89.7**	**86.4**
Сүмбэр	85.8	92.8	100.0	99.8	89.6	86.4
Баянтал	100.0	89.5	0.0	0.0	0.0	0.0
Шивээговь	94.1	92.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Сэлэнгэ	**87.9**	**87.8**	**99.9**	**99.9**	**68.7**	**67.4**
Сүхбаатар	83.3	84.9	99.9	99.9	49.6	50.8
Алтанбулаг	98.8	90.9	100.0	0.0	0.0	0.0
Баруунбүрэн	96.7	89.7	100.0	100.0	66.7	80.0
Баянгол	91.3	80.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Ерөө	100.0	98.5	100.0	100.0	78.6	70.6
Жавхлант	97.1	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0
Зүүнбүрэн	97.8	80.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Мандал	0.0	0.0	100.0	100.0	90.7	90.6
Орхон	100.0	96.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Орхонтуул	88.5	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сайхан	88.1	91.0	100.0	99.2	87.5	74.6
Сант	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Түшиг	93.6	93.3	100.0	100.0	100.0	75.0
Хүдэр	97.1	94.5	100.0	100.0	100.0	100.0
Хушаат	100.0	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Цагааннуур	82.7	94.6	100.0	100.0	55.6	66.7
Шаамар	91.7	87.9	100.0	100.0	0.0	0.0
Дорноговь	**90.4**	**93.0**	**99.8**	**99.9**	**71.1**	**82.8**
Сайншанд	89.9	93.5	99.8	100.0	66.4	81.6
Айраг	89.7	93.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Алтанширээ	94.1	88.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Даланжаргалан	82.3	86.9	100.0	100.0	50.0	100.0
Дэлгэрэх	100.0	93.8	100.0	100.0	0.0	50.0
Замын-Үүд	88.4	92.4	100.0	100.0	88.3	87.2
Иххэт	96.0	93.8	0.0	100.0	0.0	66.7
Мандах	97.2	95.2	100.0	0.0	100.0	0.0
Өргөн	100.0	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Сайхандулаан	100.0	96.3	0.0	100.0	0.0	100.0
Улаанбадрах	87.5	84.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хатанбулаг	89.5	92.7	100.0	75.0	100.0	75.0
Хөвсгөл	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэ	95.7	92.1	100.0	0.0	100.0	0.0
Дархан-Уул	**92.5**	**92.6**	**99.9**	**99.8**	**70.5**	**75.4**
Дархан	92.2	92.5	99.9	99.8	70.4	75.4
Орхон	100.0	95.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Хонгор	97.3	93.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Шарын гол	89.0	93.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Өмнөговь	**90.2**	**90.6**	**99.9**	**99.8**	**92.7**	**91.8**

Засаг захиргааны нэгж	Жирэмсний эрт хяналтын хувь		Мэргэжлийн эмч эх барьсан төрөлтийн эзлэх хувь		Зургаа ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан хувь	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Даланзадгад	89.7	88.7	100.0	99.8	98.9	101.6
Баяндалай	86.2	90.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Баяновоо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Булган	71.4	81.0	100.0	100.0	100.0	60.0
Гурвантэс	90.7	94.2	100.0	100.0	95.5	100.0
Мандал-Овоо	97.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Манлай	93.2	91.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Ноён	100.0	97.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Номгон	97.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Сэврэй	95.1	0.0	100.0	100.0	100.0	0.0
Ханбогд	0.0	94.3	100.0	100.0	0.0	88.2
Ханхонгор	86.7	91.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Хүрмэн	96.8	88.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Цогт-Овоо	86.4	0.0	100.0	100.0	100.0	0.0
Цогтцэций	87.9	0.0	99.2	100.0	84.8	0.0
Дундговь	**90.7**	**88.8**	**99.9**	**99.5**	**87.9**	**81.5**
Сайнцагаан	88.1	86.3	99.9	99.7	88.5	82.9
Адаацаг	92.9	85.7	100.0	75.0	85.7	62.5
Баянжаргалан	92.6	85.7	100.0	100.0	100.0	100.0
Говь-Угтаал	96.3	100.0	100.0	100.0	69.2	66.7
Гурвансайхан	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Дэлгэрхангай	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Дэлгэрцогт	81.3	80.0	100.0	0.0	100.0	0.0
Дэрэн	88.6	83.9	100.0	100.0	100.0	40.0
Луус	87.9	92.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Өлзийт	100.0	94.4	100.0	100.0	80.0	83.3
Өндөршил	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0	85.7
Сайхан овоо	83.8	82.4	100.0	100.0	100.0	100.0
Хулд	86.7	100.0	100.0	100.0	50.0	50.0
Цагаандэлгэр	90.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Эрдэнэдалай	92.9	86.4	100.0	100.0	77.3	52.0
Зүүн бүс	**90.2**	**91.2**	**100.0**	**99.9**	**77.6**	**82.0**
Дорнод	**92.8**	**93.6**	**99.9**	**99.9**	**71.9**	**78.1**
Хэрлэн	91.3	91.6	100.0	99.9	71.5	78.0
Баяндун	94.4	93.5	100.0	0.0	100.0	0.0
Баянтүмэн	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	98.8	97.6	100.0	100.0	100.0	50.0
Булган	96.8	97.0	0.0	100.0	0.0	66.7
Гурванзагал	69.0	87.5	100.0	0.0	0.0	0.0

Дашбалбар	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Матад	0.0	98.6	100.0	100.0	0.0	100.0
Сэргэлэн	89.5	88.4	100.0	100.0	0.0	100.0
Халхгол	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Хөлөнбуйр	100.0	100.0	0.0	100.0	0.0	50.0
Цагаан-Овоо	92.7	93.7	100.0	0.0	75.0	0.0
Чойбалсан	90.2	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0
Чулуунхороот	97.5	92.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Сүхбаатар	**87.4**	**87.8**	**99.9**	**99.8**	**91.2**	**93.0**
Баруун-Урт	82.5	83.5	100.0	99.8	91.2	94.0
Асгат	80.0	87.2	0.0	100.0	0.0	100.0
Баяндэлгэр	90.1	90.9	100.0	100.0	75.0	40.0
Дарьганга	89.7	88.7	100.0	100.0	50.0	0.0
Мөнххаан	94.7	93.1	100.0	100.0	100.0	55.6
Наран	92.9	83.3	100.0	100.0	33.3	100.0
Онгон	89.3	93.6	95.0	100.0	95.0	90.9
Сүхбаатар	85.1	81.0	100.0	100.0	50.0	83.3
Түвшинширээ	86.3	88.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Түмэнцогт	92.0	90.6	100.0	50.0	100.0	50.0
Уулбаян	92.0	93.6	100.0	100.0	100.0	66.7
Халзан	97.2	91.7	0.0	100.0	0.0	0.0
Эрдэнэцагаан	93.2	93.9	100.0	100.0	100.0	91.7
Хэнтий	**89.7**	**91.4**	**100.0**	**99.9**	**73.4**	**76.7**
Хэрлэн	84.2	87.1	100.0	99.8	72.3	74.7
Батноров	95.3	96.9	100.0	100.0	100.0	100.0
Батширээт	89.1	86.5	100.0	100.0	33.3	100.0
Баянадрага	98.2	90.9	100.0	100.0	70.0	100.0
Баянмөнх	93.0	96.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Баян овоо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Баянхутаг	100.0	85.2	0.0	100.0	0.0	100.0
Биндэр	94.9	93.1	100.0	100.0	100.0	90.5
Галшир	91.4	84.0	100.0	100.0	80.0	75.0
Дадал	97.7	98.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Дархан	89.7	87.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Дэлгэрхаан	70.2	89.2	100.0	100.0	100.0	100.0
Жаргалтхаан	94.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөрөн	85.2	96.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Норовлин	100.0	91.8	100.0	100.0	100.0	100.0
Өмнөдэлгэр	95.5	98.8	100.0	100.0	80.0	91.7
Цэнхэрмандал	100.0	87.9	100.0	100.0	100.0	85.7
Бор-Өндөр	90.3	93.3	100.0	100.0	68.8	80.5
Улаанбаатар	**89.3**	**90.0**	**99.9**	**99.9**	**76.7**	**77.3**

АМБУЛАТОРИЙН ҮЗЛЭГ, БҮС, АЙМАГ, СУМААР, 2020, 2021 ОН

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Улсын дүн	**17540516**	**16651444**	**5006881**	**5078063**	**28.5**	**30.5**	**1411**	**1284**	**5**	**5**
Баруун бүс	**1701296**	**1931801**	**461725**	**684433**	**27.1**	**35.4**	**1511**	**1690**	**4**	**5**
Завхан	**310889**	**347450**	**94197**	**134810**	**30.3**	**38.8**	**1690**	**1868**	**4**	**5**
Улиастай	148227	156484	38946	47568	26.3	30.4	1513	1519	9	9
Алдархаан	10245	8992	4247	4089	41.5	45.5	10245	2997	3	3
Асгат	1942	3356	919	2365	47.3	70.5	1942	3356	2	3
Баянтэс	9632	11625	2881	6572	29.9	56.5	3211	5813	4	4
Баянхайрхан	1968	3725	888	1578	45.1	42.4	984	3725	1	2
Дөрвөлжин	5090	5693	2142	4067	42.1	71.4	1697	1898	2	2
Завханмандал	5575	5584	3082	3472	55.3	62.2	929	1396	5	5
Идэр	4748	6814	544	3613	11.5	53.0	1583	2271	2	3
Их Уул	24492	25061	7278	10071	29.7	40.2	4082	4177	4	4
Нөмрөг	5452	6525	1640	3256	30.1	49.9	2726	3263	3	3
Отгон	4281	6385	1888	3600	44.1	56.4	2141	2128	2	2
Сантмаргац	5114	7459	2477	5391	48.4	72.3	2557	3730	3	5
Сонгино	5348	6110	2485	3566	46.5	58.4	2674	3055	3	4
Тосонцэнгэл	32256	35775	8029	4927	24.9	13.8	1241	1431	3	4
Түдэвтэй	5234	8370	2053	5446	39.2	65.1	748	1196	3	4
Тэлмэн	7681	9123	3714	5462	48.4	59.9	2560	4562	3	3
Тэс	8448	9887	3049	4762	36.1	48.2	2816	4944	3	3
Ургамал	3216	3097	1273	735	39.6	23.7	1608	1549	2	2
Цагаанхайрхан	3226	2401	739	560	22.9	23.3	1613	1201	2	2
Цагаанчулуут	2958	3106	594	1280	20.1	41.2	2958	1553	2	2
Цэцэн-Уул	4235	6356	1238	3546	29.2	55.8	2118	3178	3	4
Шилүүстэй	4140	3844	1251	1829	30.2	47.6	1035	1281	2	2
Эрдэнэхайрхан	3441	5114	1014	2516	29.5	49.2	1721	2557	2	3
Яруу	3940	6564	1826	4539	46.3	69.1	3940	3282	2	3
Говь-Алтай	**260005**	**271151**	**69638**	**104258**	**26.8**	**38.5**	**1268**	**1316**	**4**	**5**
Есөнбулаг	184168	190163	46932	59887	25.5	31.5	1130	1119	10	10
Алтай	2415	3263	520	2125	21.5	65.1	1208	1632	1	2
Баян-Уул	6081	4627	2156	1412	35.5	30.5	1216	1157	2	2
Бигэр	5383	5110	1499	2844	27.8	55.7	1077	1278	2	2
Бугат	6074	7315	1844	4532	30.4	62.0	2025	3658	3	3
Дарви	4948	4506	866	2191	17.5	48.6	2474	4506	3	3
Дэлгэр	4419	4115	1597	1930	36.1	46.9	2210	2058	1	1
Жаргалан	3628	4868	1460	3421	40.2	70.3	1814	2434	2	3

Тайшир	2724	1984	1077	841	39.5	42.4	2724	1984	2	1
Тонхил	6133	8237	1784	4072	29.1	49.4	3067	4119	3	4
Төгрөг	4497	5137	1574	2743	35.0	53.4	1124	1284	2	2
Халиун	4338	5039	1626	3123	37.5	62.0	2169	5039	2	2
Хөхморьт	5639	6844	874	3487	15.5	50.9	2820	6844	2	3
Цогт	4480	4261	1433	2171	32.0	51.0	2240	1420	1	1
Цээл	5534	4093	1793	2444	32.4	59.7	5534	2047	2	2
Чандмань	4025	5672	883	3421	21.9	60.3	1342	2836	2	2
Шарга	2622	3150	909	1988	34.7	63.1	1311	1575	1	2
Эрдэнэ	2897	2767	811	1626	28.0	58.8	1449	2767	1	1
Баян-Өлгий	**362978**	**526146**	**103369**	**197891**	**28.5**	**37.6**	**1423**	**1971**	**3**	**5**
Өлгий	221334	341203	72054	122793	32.6	36.0	1112	1609	6	9
Алтай	14777	19509	3878	9043	26.2	46.4	3694	6503	3	5
Алтанцөгц	5141	6945	2379	2879	46.3	41.5	2571	3473	2	2
Баяннуур	11407	10336	1971	2211	17.3	21.4	2852	2067	2	2
Бугат	5026	11355	1031	5761	20.5	50.7	1675	5678	1	3
Булган	9130	17386	1197	8766	13.1	50.4	2283	4347	2	3
Буянт	5373	8467	856	4684	15.9	55.3	1791	2822	2	3
Дэлүүн	14530	18284	2217	7927	15.3	43.4	1816	2612	2	2
Ногооннуур	10416	13963	2488	7086	23.9	50.7	1736	1745	1	2
Сагсай	16792	16141	4502	5603	26.8	34.7	5597	5380	3	3
Толбо	8384	9579	2485	3504	29.6	36.6	2795	3193	2	2
Улаанхус	16488	18626	2939	6236	17.8	33.5	2748	3104	2	2
Цэнгэл	24180	34352	5372	11398	22.2	33.2	2418	3817	3	4
Ховд	**389665**	**393496**	**93578**	**116090**	**24.0**	**29.5**	**1367**	**1436**	**4**	**4**
Жаргалант	279560	288556	63291	79770	22.6	27.6	1306	1355	9	9
Алтай	7840	6208	4316	2356	55.1	38.0	1568	1552	2	2
Булган	19141	20181	2090	1847	10.9	9.2	1063	1345	2	2
Буянт	6233	4559	2352	1744	37.7	38.3	2078	1520	2	1
Дарви	6083	10630	1138	4992	18.7	47.0	1521	3543	2	4
Дөргөн	5363	4991	1008	1805	18.8	36.2	1788	1664	2	2
Дуут	3795	4296	676	1905	17.8	44.3	1898	2148	2	2
Зэрэг	5118	4309	1490	2210	29.1	51.3	1280	1077	2	1
Манхан	9630	6439	3588	2836	37.3	44.0	2408	1610	2	1
Мөнххайрхан	6269	5392	1861	2673	29.7	49.6	2090	2696	3	2
Мөст	5153	3144	2449	1731	47.5	55.1	1718	1048	2	1
Мянгад	7147	6948	2555	3130	35.7	45.0	2382	2316	2	2
Үенч	6717	7530	2233	2862	33.2	38.0	1343	3765	2	2
Ховд	6157	4561	1630	1829	26.5	40.1	2052	1520	2	1
Цэцэг	5657	5797	375	1100	6.6	19.0	1414	1932	2	2
Чандмань	7062	5711	1766	1499	25.0	26.2	2354	1904	2	2
Эрдэнэбүрэн	2740	4244	760	1801	27.7	42.4	685	1061	1	2

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Увс	**377759**	**393558**	**100943**	**131384**	**26.7**	**33.4**	**1918**	**1874**	**5**	**5**
Улаангом	243938	233908	64252	68163	26.3	29.1	1718	1509	8	7
Баруунтуруун	10274	12354	2021	4187	19.7	33.9	1468	3089	4	4
Бөхмөрөн	5800	7046	1771	2453	30.5	34.8	2900	3523	3	3
Давст	5474	6097	1249	2277	22.8	37.3	2737	2032	3	4
Завхан	6179	5436	934	1759	15.1	32.4	3090	5436	3	3
Зүүнговь	7671	8166	1627	2063	21.2	25.3	2557	2042	3	3
Зүүнхангай	6734	11138	2186	6085	32.5	54.6	2245	3713	3	5
Малчин	4647	3220	1564	962	33.7	29.9	2324	1610	2	1
Наранбулаг	7259	12673	2034	6706	28.0	52.9	2420	6337	2	3
Өлгий	6353	6150	1379	681	21.7	11.1	3177	3075	3	2
Өмнөговь	10678	12440	1423	3628	13.3	29.2	1780	2073	2	3
Өндөрхангай	12682	10369	4584	3898	36.1	37.6	2536	2074	4	3
Сагил	8109	9776	2227	3597	27.5	36.8	4055	4888	3	4
Тариалан	11528	16232	2915	6562	25.3	40.4	3843	3246	3	4
Түргэн	3173	3227	971	791	30.6	24.5	1587	1614	2	2
Тэс	11124	15561	4217	7095	37.9	45.6	2781	3890	2	3
Ховд	4304	4528	1711	1402	39.8	31.0	2152	2264	2	2
Хяргас	6776	7985	2223	4974	32.8	62.3	2259	1996	3	3
Цагаанхайрхан	5056	7252	1655	4101	32.7	56.5	2528	3626	2	3
Хангайн бүс	**2324241**	**2339154**	**757538**	**934464**	**32.6**	**39.9**	**1581**	**1553**	**4**	**4**
Орхон	**648460**	**671736**	**234818**	**268320**	**36.2**	**39.9**	**1832**	**1722**	**6**	**6**
Баян-Өндөр	637758	651715	231595	256425	36.3	39.3	1822	1688	6	6
Жаргалант	10702	20021	3223	11895	30.1	59.4	2676	5005	3	6
Өвөрхангай	**368097**	**350849**	**97774**	**124142**	**26.6**	**35.4**	**1244**	**1197**	**3**	**3**
Арвайхээр	240549	218504	63550	70623	26.4	32.3	1151	1087	7	6
Б-Баян-Улаан	2357	5076	792	3655	33.6	72.0	1179	5076	1	2
Бат-Өлзий	8839	13737	2522	8098	28.5	59.0	1105	1717	1	2
Баянгол	5544	4975	1308	1458	23.6	29.3	2772	1244	1	1
Баян-Өндөр	2606	4307	1054	1884	40.4	43.7	1303	1436	1	1
Богд	5117	8596	1371	5549	26.8	64.6	1023	1433	1	1
Бүрд	3148	3289	685	1971	21.8	59.9	1049	1645	1	1
Гучин ус	2309	1548	741	669	32.1	43.2	770	774	1	1
Зүйл	2218	2691	920	1395	41.5	51.8	739	897	1	1
З-Баян-Улаан	6305	5991	2245	2095	35.6	35.0	2102	1997	2	2
Нарийн тээл	6885	5904	2368	2110	34.4	35.7	1377	1476	2	2

Өлзийт	2236	1755	773	629	34.6	35.8	745	1755	1	1
Сант	2963	3692	756	1108	25.5	30.0	988	1846	1	1
Тарагт	3942	6662	1508	4172	38.3	62.6	1971	1666	1	2
Төгрөг	6325	7846	2035	3145	32.2	40.1	6325	3923	2	3
Уянга	19910	13458	7605	5978	38.2	44.4	1810	1223	2	1
Хайрхандулаан	2416	2216	779	660	32.2	29.8	1208	554	1	1
Хархорин	32466	30125	3716	5340	11.4	17.7	1412	1159	3	2
Хужирт	11962	10477	3046	3603	25.5	34.4	1994	1746	2	2
Булган	**195618**	**206722**	**53407**	**81881**	**27.3**	**39.6**	**1331**	**1509**	**3**	**3**
Булган	98959	100496	17858	22997	18.0	22.9	970	995	8	8
Баян-Агт	9562	11161	3514	6622	36.7	59.3	3187	11161	3	3
Баяннуур	5655	4296	2048	2325	36.2	54.1	2828	2148	3	2
Бугат	2966	4030	1032	2581	34.8	64.0	2966	2015	1	2
Бүрэгхангай	8129	5363	4283	3076	52.7	57.4	2710	1788	3	2
Гурванбулаг	3434	6124	1224	2870	35.6	46.9	1145	2041	1	2
Дашинчилэн	6728	8844	2022	6063	30.1	68.6	2243	4422	2	3
Могод	3788	4787	1270	2576	33.5	53.8	1894	4787	1	2
Орхон	6568	5681	2397	3307	36.5	58.2	3284	0	2	2
Рашаант	3728	3886	1702	2474	45.7	63.7	932	972	1	1
Сайхан	9380	8407	3314	5102	35.3	60.7	4690	8407	3	2
Сэлэнгэ	6248	8763	1863	5464	29.8	62.4	1562	4382	2	3
Тэшиг	3694	4069	1372	1939	37.1	47.7	1231	2035	1	1
Хангал	3584	6172	1829	4247	51.0	68.8	1792	6172	1	1
Хишиг-Өндөр	7767	5542	2485	2159	32.0	39.0	1553	1386	3	2
Хутаг-Өндөр	15428	19101	5194	8079	33.7	42.3	2571	2388	3	4
Баянхонгор	**286449**	**275467**	**72218**	**95597**	**25.2**	**34.7**	**1411**	**1420**	**3**	**3**
Баянхонгор	172654	155733	37553	37546	21.8	24.1	1207	1045	5	5
Баацагаан	6861	8285	2223	4500	32.4	54.3	2287	2762	2	3
Баянбулаг	4580	5651	1540	2889	33.6	51.1	2290	2826	3	3
Баянговь	6833	8440	2209	4116	32.3	48.8	3417	4220	2	3
Баянлиг	8746	6042	2981	2021	34.1	33.4	2187	2014	2	2
Баян-Овоо	6667	7507	1596	2932	23.9	39.1	3334	3754	3	3
Баян-Өндөр	5237	4477	1415	1983	27.0	44.3	1746	4477	2	2
Баянцагаан	6075	5941	1432	1835	23.6	30.9	1215	1980	2	2
Богд	6109	6179	2613	2886	42.8	46.7	2036	1545	2	2
Бөмбөгөр	9075	7717	2566	3551	28.3	46.0	2269	2572	3	2
Бууцагаан	7169	5972	1832	2348	25.6	39.3	1434	5972	2	2
Галуут	6232	7392	2213	4399	35.5	59.5	1558	1848	2	2
Гурванбулаг	3483	5568	631	3636	18.1	65.3	1742	2784	2	2
Жаргалант	5186	5160	2129	2899	41.1	56.2	1297	2580	2	2
Жинст	5604	6359	1032	2814	18.4	44.3	1868	2120	3	3
Заг	4318	4149	835	1322	19.3	31.9	2159	2075	2	2

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Өлзийт	4897	5227	1579	2806	32.2	53.7	1632	2614	1	1
Хүрээмарал	7250	7534	2845	4011	39.2	53.2	3625	3767	4	4
Шинэжинст	5324	4476	1449	1986	27.2	44.4	1331	4476	2	2
Эрдэнэцогт	4149	7658	1545	5117	37.2	66.8	1383	2553	1	2
Архангай	**326661**	**346509**	**123888**	**164183**	**37.9**	**47.4**	**1570**	**1707**	**3**	**4**
Эрдэнэбулган	163770	162620	50625	54005	30.9	33.2	1195	1178	8	7
Батцэнгэл	10470	15554	4179	9519	39.9	61.2	2094	3889	3	4
Булган	5608	10118	1995	6978	35.6	69.0	2804	10118	2	4
Жаргалант	11431	16487	3904	8338	34.2	50.6	3810	4122	3	4
Ихтамир	9474	7262	4711	4477	49.7	61.6	1895	1452	2	1
Өгийнуур	7174	9282	2877	7002	40.1	75.4	1794	2321	2	3
Өлзийт	10474	12966	6442	10137	61.5	78.2	3491	4322	3	4
Өндөр-Улаан	12765	15828	6114	9605	47.9	60.7	3191	3957	2	3
Тариат	15289	12943	4546	4318	29.7	33.4	1911	1849	3	3
Төвшрүүлэх	4754	4598	2028	2946	42.7	64.1	2377	2299	2	2
Хайрхан	10099	7869	4635	3460	45.9	44.0	3366	2623	3	2
Хангай	7685	6436	4153	4575	54.0	71.1	2562	2145	2	2
Хашаат	7095	10250	3859	7041	54.4	68.7	2365	5125	2	3
Хотонт	7021	8780	4582	6504	65.3	74.1	1755	2195	2	2
Цахир	8298	11136	4325	7117	52.1	63.9	2766	2784	3	5
Цэнхэр	6871	5901	3441	3571	50.1	60.5	1718	1967	1	1
Цэцэрлэг	10206	11124	3681	4281	36.1	38.5	2552	3708	3	3
Чулуут	9642	10864	4832	7299	50.1	67.2	3214	5432	2	3
Эрдэнэмандал	8535	6491	2959	3010	34.7	46.4	1067	927	2	1
Хөвсгөл	**498956**	**487871**	**175433**	**200341**	**35.2**	**41.1**	**1904**	**1688**	**4**	**4**
Мөрөн	297980	261257	84779	72436	28.5	27.7	1577	1215	7	6
Алаг-Эрдэнэ	2614	9175	602	7875	23.0	85.8	1307	3058	0	1
Арбулаг	2580	7627	776	4134	30.1	54.2	1290	2542	1	2
Баянзүрх	4662	4442	945	1426	20.3	32.1	1554	2221	1	1
Бүрэнтогтох	13338	13313	7359	9075	55.2	68.2	4446	3328	3	3
Галт	12775	14110	4475	7299	35.0	51.7	3194	2352	2	3
Жаргалант	17946	20401	10264	12684	57.2	62.2	5982	5100	3	4
Их-Уул	12629	11584	6831	5222	54.1	45.1	2105	2317	3	3
Рашаант	7266	10294	2956	5693	40.7	55.3	3633	3431	2	3
Ренчинлхүмбэ	11352	9821	4723	5522	41.6	56.2	3784	2455	2	2
Тариалан	25312	19285	14406	9356	56.9	48.5	5062	3857	4	3

Тосонцэнгэл	9915	12277	4795	6888	48.4	56.1	3305	4092	2	3
Төмөрбулаг	3672	2825	766	657	20.9	23.3	1836	1413	1	1
Түнэл	3764	4189	2073	1738	55.1	41.5	1255	1396	1	1
Улаан-Уул	5515	10280	2024	5123	36.7	49.8	919	2056	1	2
Ханх	2452	2265	287	236	11.7	10.4	1226	2265	1	1
Цагааннуур	3490	3478	951	2250	27.2	64.7	3490	3478	2	2
Цагаан-Уул	19290	24503	6407	13973	33.2	57.0	9645	6126	3	4
Цагаан-Үүр	2912	2537	1048	1101	36.0	43.4	485	846	1	1
Цэцэрлэг	13561	16923	3562	9914	26.3	58.6	3390	8462	3	4
Чандмань-Өндөр	8217	11715	3726	8263	45.3	70.5	4109	3905	3	4
Шинэ-Идэр	11317	9917	7505	6035	66.3	60.9	1617	1653	4	3
Эрдэнэбулган	6397	5653	4173	3441	65.2	60.9	3199	2827	2	2
Төвийн бүс	**2377193**	**2310359**	**776318**	**860120**	**32.7**	**37.2**	**1580**	**1528**	**5**	**4**
Төв	**327282**	**289641**	**143511**	**140250**	**43.8**	**48.4**	**1347**	**1222**	**4**	**3**
Зуунмод	155523	116318	54004	31377	34.7	27.0	894	714	9	7
Алтанбулаг	8762	9195	4344	6515	49.6	70.9	4381	4598	3	3
Аргалант	3260	4198	1539	3000	47.2	71.5	1087	2099	2	3
Архуст	4685	4766	2122	3175	45.3	66.6	2343	2383	4	4
Батсүмбэр	14375	16155	5466	6413	38.0	39.7	2875	5385	2	2
Баян	4083	6880	2416	4887	59.2	71.0	4083	1720	2	3
Баяндэлгэр	4616	4235	2666	2745	57.8	64.8	2308	2118	3	3
Баянжаргалан	3054	1851	1567	732	51.3	39.5	1527	1851	2	1
Баян-Өнжүүл	2737	2283	1720	1647	62.8	72.1	2737	2283	1	1
Баянхангай	4449	4351	2459	3096	55.3	71.2	2225	2176	3	3
Баянцагаан	4483	4230	2207	3051	49.2	72.1	4483	2115	2	2
Баянцогт	4206	3896	2594	2406	61.7	61.8	2103	1948	2	2
Баянчандмана	10723	8056	4554	4920	42.5	61.1	3574	2685	3	2
Борнуур	7601	5600	3463	2576	45.6	46.0	1900	1120	2	1
Бүрэн	5822	4928	4020	2912	69.0	59.1	2911	2464	2	2
Дэлгэрхаан	5203	6980	2614	4229	50.2	60.6	5203	3490	3	4
Жаргалант	13793	10069	6310	5211	45.7	51.8	2299	2014	2	1
Заамар	16882	13300	11720	9791	69.4	73.6	2814	1900	3	2
Лүн	6519	6863	4391	5205	67.4	75.8	3260	2288	3	3
Мөнгөнморьт	5529	5460	2264	2929	40.9	53.6	5529	5460	3	2
Өндөрширээт	4871	5908	2476	4394	50.8	74.4	4871	2954	2	3
Сүмбэр	4611	5501	2381	3702	51.6	67.3	2306	2751	3	3
Сэргэлэн	4385	3838	2935	2497	66.9	65.1	2193	1919	2	2
Угтаалцайдам	7996	7759	3960	5541	49.5	71.4	2665	2586	3	3
Цээл	5077	5183	2322	3081	45.7	59.4	1692	2592	2	2
Эрдэнэ	6014	8271	3252	5309	54.1	64.2	1203	2068	2	2
Эрдэнэсант	8023	13567	3745	8909	46.7	65.7	1605	1696	2	3
Говьсүмбэр	**100930**	**101753**	**29739**	**34356**	**29.5**	**33.8**	**1771**	**1413**	**6**	**6**

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Сүмбэр	88422	88959	25201	27721	28.5	31.2	1734	1328	7	7
Баянтал	4388	4300	2281	2585	52.0	60.1	2194	2150	4	4
Шивээговь	8120	8494	2257	4050	27.8	47.7	2030	2831	2	2
Сэлэнгэ	**377444**	**358892**	**106005**	**108034**	**28.1**	**30.1**	**1634**	**1547**	**3**	**3**
Сүхбаатар	228486	224479	54221	55858	23.7	24.9	1680	1581	10	10
Алтанбулаг	6220	4856	1357	705	21.8	14.5	2073	1619	1	1
Баруунбүрэн	4283	3212	1917	1482	44.8	46.1	2142	803	1	1
Баянгол	9902	9180	3013	4276	30.4	46.6	1980	1836	2	2
Ерөө	3804	3663	458	653	12.0	17.8	951	916	1	1
Жавхлант	4167	3883	2419	2906	58.1	74.8	2084	1942	2	2
Зүүнбүрэн	3666	2067	1304	1074	35.6	52.0	1222	1034	1	1
Мандал	63917	61555	21778	21951	34.1	35.7	1304	1338	2	2
Орхон	2845	3618	1004	1550	35.3	42.8	1423	3618	1	2
Орхонтуул	4699	4093	1186	1279	25.2	31.2	2350	4093	1	1
Сайхан	23763	14719	9578	5371	40.3	36.5	2160	1227	3	2
Сант	4729	5964	3121	3288	66.0	55.1	2365	5964	2	3
Түшиг	2958	2702	1446	1996	48.9	73.9	1479	2702	2	1
Хүдэр	3983	3173	1084	1390	27.2	43.8	1328	1058	1	1
Хушаат	1618	2221	375	884	23.2	39.8	1618	2221	1	1
Цагааннуур	5443	7442	1005	2874	18.5	38.6	1361	2481	1	1
Шаамар	2961	2065	739	497	25.0	24.1	0	2065	1	1
Дорноговь	**398425**	**442529**	**135065**	**167992**	**33.9**	**38.0**	**1465**	**1657**	**6**	**6**
Сайншанд	238231	272279	72241	88691	30.3	32.6	1203	1335	9	10
Айраг	17026	23270	6208	14562	36.5	62.6	3405	4654	5	6
Алтанширээ	5782	5907	1725	3669	29.8	62.1	2891	1969	4	4
Даланжаргалан	8127	7440	2042	1648	25.1	22.2	2709	3720	3	2
Дэлгэрэх	9261	9562	3887	5249	42.0	54.9	3087	3187	5	5
Замын-Үүд	56639	50426	23386	14725	41.3	29.2	1287	1441	3	3
Иххэт	9385	10441	3932	6380	41.9	61.1	4693	5221	5	5
Мандах	8768	13099	2904	6445	33.1	49.2	4384	4366	6	8
Өргөн	10361	10173	4287	5501	41.4	54.1	5181	10173	5	5
Сайхандулаан	5994	7887	2345	4318	39.1	54.7	2997	7887	4	6
Улаанбадрах	8374	9598	4585	5457	54.8	56.9	1675	3199	6	6
Хатанбулаг	6399	5933	3315	3404	51.8	57.4	6399	5933	2	2
Хөвсгөл	3982	5466	977	3621	24.5	66.2	3982	5466	3	4
Эрдэнэ	10096	11048	3231	4322	32.0	39.1	5048	3683	4	5
Дархан-Уул	**643978**	**629070**	**192995**	**205295**	**30.0**	**32.6**	**2105**	**2042**	**6**	**6**
Дархан	590357	587436	172975	183849	29.3	31.3	2036	1991	7	7
Орхон	12481	9249	2791	3027	22.4	32.7	6241	3083	4	3

Хонгор	15714	11139	6813	6199	43.4	55.7	3143	2785	3	2
Шарын гол	25426	21246	10416	12220	41.0	57.5	2825	3541	3	3
Өмнөговь	**345268**	**331896**	**114320**	**137145**	**33.1**	**41.3**	**1469**	**1349**	**5**	**5**
Даланзадгад	223249	210501	66212	83240	29.7	39.5	1321	1210	8	7
Баяндалай	7872	8826	2566	3093	32.6	35.0	3936	2942	4	4
Баяновоо	3950	4961	1849	3619	46.8	72.9	790	992	2	3
Булган	2705	2794	776	1230	28.7	44.0	902	931	1	1
Гурвантэс	15195	12168	8524	6884	56.1	56.6	1899	2434	3	2
Мандал-Овоо	6087	3690	1994	930	32.8	25.2	2029	1230	4	2
Манлай	8537	6938	4419	3039	51.8	43.8	1707	1156	3	3
Ноён	13645	11474	8347	6457	61.2	56.3	1706	1043	10	8
Номгон	4903	7177	1758	4887	35.9	68.1	1634	3589	2	3
Сэврэй	5054	4853	1775	2358	35.1	48.6	1685	2427	2	2
Ханбогд	20839	16968	4733	5209	22.7	30.7	1894	1414	2	2
Ханхонгор	7738	10056	5301	7423	68.5	73.8	7738	10056	4	5
Хүрмэн	5643	5784	2043	2547	36.2	44.0	2822	2892	4	4
Цогт-Овоо	5773	8833	2279	4769	39.5	54.0	1924	2944	3	5
Цогтцэций	14078	16873	1744	1460	12.4	8.7	1564	1205	2	2
Дундговь	**183866**	**156578**	**54683**	**67048**	**29.7**	**42.8**	**1142**	**1044**	**4**	**3**
Сайнцагаан	140266	103331	40889	33744	29.2	32.7	1252	975	9	6
Адаацаг	3561	5090	514	2958	14.4	58.1	890	1273	1	2
Баянжаргалан	1905	2124	511	1440	26.8	67.8	1905	708	1	2
Говь-Угтаал	3687	4053	1303	2321	35.3	57.3	922	1013	2	3
Гурвансайхан	3768	2294	669	881	17.8	38.4	1256	1147	2	1
Дэлгэрхангай	2470	1381	570	412	23.1	29.8	823	1381	1	1
Дэлгэрцогт	1904	3499	297	1776	15.6	50.8	635	3499	1	2
Дэрэн	2421	1993	716	1000	29.6	50.2	484	498	1	1
Луус	2808	4129	1159	3030	41.3	73.4	702	1032	1	2
Өлзийт	3387	4005	1713	2919	50.6	72.9	847	1001	1	2
Өндөршил	3583	5282	1073	3294	29.9	62.4	1194	2641	3	4
Сайхан овоо	1031	1506	191	902	18.5	59.9	1031	1506	0	1
Хулд	1075	1446	362	908	33.7	62.8	269	241	0	1
Цагаандэлгэр	1592	2576	545	1909	34.2	74.1	531	1288	2	2
Эрдэнэдалай	10408	13869	4171	9554	40.1	68.9	1487	2312	2	2
Зүүн бүс	**1040663**	**948699**	**338157**	**364596**	**32.5**	**38.4**	**1832**	**1664**	**5**	**4**
Дорнод	**427258**	**401174**	**156443**	**165580**	**36.6**	**41.3**	**2169**	**1986**	**5**	**5**
Хэрлэн	331419	290739	121186	102393	36.6	35.2	2046	1700	7	6
Баяндун	10075	14390	3625	7592	36.0	52.8	10075	4797	3	5
Баянтүмэн	7518	7631	3178	5040	42.3	66.0	7518	3816	3	3
Баян-Уул	10614	11855	3410	4723	32.1	39.8	2123	2964	2	2
Булган	5555	6511	2636	4322	47.5	66.4	1852	3256	3	3
Гурванзагал	5030	5940	1773	3093	35.2	52.1	5030	5940	3	4
Дашбалбар	8539	11526	2752	7062	32.2	61.3	1708	2882	2	3
Матад	5143	8366	2042	5880	39.7	70.3	2572	4183	2	3

Засаг захиргааны нэгж	Амбулаторийн үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь		Нэг эмчид ногдох үзлэгийн тоо		Нэг иргэний жилд үзүүлсэн дундаж тоо	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Сэргэлэн	4985	6015	1957	3985	39.3	66.3	2493	6015	2	3
Халхгол	13642	11397	5636	6245	41.3	54.8	2728	2849	4	3
Хөлөнбуйр	7508	9153	2232	5095	29.7	55.7	3754	4577	4	5
Цагаан-Овоо	8237	8857	3267	5992	39.7	67.7	2059	2952	2	2
Чойбалсан	5121	5009	1556	2461	30.4	49.1	2561	5009	2	2
Чулуунхороот	3872	3785	1193	1697	30.8	44.8	1936	1893	2	2
Сүхбаатар	**287537**	**195765**	**94217**	**62324**	**32.8**	**31.8**	**1753**	**1231**	**5**	**3**
Баруун-Урт	191154	114977	54074	19608	28.3	17.1	1677	1000	9	5
Асгат	3764	2920	1860	1765	49.4	60.4	3764	1460	2	1
Баяндэлгэр	11084	14270	5068	10071	45.7	70.6	1847	2378	2	3
Дарьганга	8259	8914	2736	3995	33.1	44.8	1377	1783	3	3
Мөнххаан	11490	5971	4539	2857	39.5	47.8	2298	1194	2	1
Наран	3869	3345	1671	2157	43.2	64.5	1290	1673	2	2
Онгон	8305	8315	2448	2672	29.5	32.1	1384	1386	2	2
Сүхбаатар	11321	7210	6514	4122	57.5	57.2	3774	1803	3	2
Түвшинширээ	8734	8593	3072	4293	35.2	50.0	2184	4297	3	3
Түмэнцогт	8893	4964	3628	1996	40.8	40.2	4447	2482	4	2
Уулбаян	4405	3976	1692	2011	38.4	50.6	1468	1988	1	1
Халзан	5008	7080	2414	5416	48.2	76.5	1669	3540	3	4
Эрдэнэцагаан	11251	5230	4501	1361	40.0	26.0	1406	872	2	1
Хэнтий	**325868**	**351760**	**87497**	**136692**	**26.9**	**38.9**	**1574**	**1683**	**4**	**4**
Хэрлэн	207958	208560	52989	73077	25.5	35.0	1507	1458	9	9
Батноров	8304	10016	2827	5855	34.0	58.5	2768	3339	1	2
Батширээт	10852	12892	5528	6744	50.9	52.3	3617	3223	5	5
Баянадрага	3407	5830	1130	3050	33.2	52.3	1136	1943	1	2
Баянмөнх	7073	14420	2056	9774	29.1	67.8	2358	4807	4	8
Баян овоо	2425	3541	522	1777	21.5	50.2	485	708	1	2
Баянхутаг	2294	1902	551	924	24.0	48.6	1147	634	1	1
Биндэр	12064	14092	3738	8154	31.0	57.9	1723	2013	3	3
Галшир	6253	7488	2090	3387	33.4	45.2	3127	7488	3	3
Дадал	4320	5927	1771	3434	41.0	57.9	1080	1482	1	2
Дархан	3282	3312	1418	1183	43.2	35.7	1641	1104	2	2
Дэлгэрхаан	2756	3479	1059	1641	38.4	47.2	919	1160	1	1
Жаргалтхаан	4408	5651	813	1328	18.4	23.5	1102	1413	2	2
Мөрөн	3148	4065	742	1975	23.6	48.6	3148	2033	2	2
Норовлин	9097	9808	1748	3964	19.2	40.4	1819	1962	3	4
Өмнөдэлгэр	8587	9323	3559	3990	41.4	42.8	1717	2331	1	2
Цэнхэрмандал	2855	6346	532	3263	18.6	51.4	952	6346	1	3
Бор-Өндөр	26785	25108	4424	3172	16.5	12.6	1913	2283	3	3
Улаанбаатар	**10097123**	**9121431**	**2673143**	**2234450**	**26.5**	**24.5**	**1301**	**1107**	**7**	**6**

БҮЛЭГ 15.

ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТҮҮД

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЗАРИМ ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2021 ОН

№	Аймаг/ хотын нэр	2021 оны жилийн эцсийн хүн амын тоо	10.000 хүн амд							Эмнэлгийн нэг оронд ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох сувилагчийн тоо	Жилд нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо	1000 хүнд ногдох			1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	
			Орны тоо	Их эмч	Сувилагч	Эх бариг	Бага эмч	Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан-Бүгд	Нийт ажиллагчид					Төрөлт	Нас баралт	Цэвэр өсөлт		Мөн насны 1000 хүүхдэд	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Архангай	94205	161.4	21.3	29.7	4.4	8.5	14.5	132.8	62.0	470.3	1.4	3.6	17.3	5.4	11.9	9.7	2.1	13.3
2	Баян-Өлгий	112836	88.3	24.9	36.5	2.9	13.1	14.0	146.5	113.2	401.2	1.5	4.9	27.3	4.7	22.6	16.4	3.7	18.4
3	Баянхонгор	89043	214.3	21.6	33.7	4.0	10.9	18.1	137.3	46.7	462.1	1.6	3.1	20.7	5.6	15.1	8.6	2.0	11.3
4	Булган	61943	158.1	22.2	34.5	4.2	11.5	14.9	133.2	63.2	450.6	1.6	3.3	13.6	5.5	8.2	14.3	1.9	14.3
5	Говь-Алтай	57818	83.9	35.2	45.6	6.8	14.0	22.7	198.7	119.2	284.2	1.3	4.6	22.1	5.4	16.7	17.7	4.2	21.6
6	Говьсүмбэр	18150	159.8	39.8	32.6	5.0	8.8	13.8	168.7	62.6	251.1	0.8	5.6	26.4	5.4	21.1	2.1	0.4	2.1
7	Дархан-Уул	107751	97.7	29.6	44.0	3.5	2.1	17.7	152.6	102.3	338.2	1.5	6.0	21.1	5.2	15.9	9.6	2.1	10.9
8	Дорноговь	71457	75.3	37.3	35.0	2.8	6.1	19.3	168.1	132.7	268.4	0.9	6.2	20.3	5.6	14.8	8.9	2.3	12.3
9	Дорнод	83757	68.2	24.0	35.7	3.6	4.9	15.4	134.5	146.6	416.0	1.5	4.8	21.3	5.9	15.4	7.8	1.8	10.1
10	Дундговь	46920	74.0	31.6	35.0	4.2	7.4	15.2	157.4	135.1	316.1	1.1	3.3	18.0	5.7	12.3	14.0	2.3	15.2
11	Завхан	72731	180.0	25.3	38.5	5.6	10.9	19.3	155.7	55.6	395.3	1.5	4.7	18.1	5.7	12.4	19.5	4.2	24.8
12	Орхон	108713	85.1	36.9	40.9	2.6	8.3	16.7	173.0	117.5	271.2	1.1	6.4	23.8	5.9	17.9	12.3	3.0	13.9
13	Өвөрхангай	115732	137.2	25.0	35.4	4.3	10.3	12.4	141.3	72.9	399.4	1.4	3.0	18.9	5.4	13.5	10.9	2.2	13.1
14	Өмнөговь	71720	208.2	34.1	26.6	4.4	7.9	18.4	141.8	48.0	293.1	0.8	4.6	22.7	4.8	17.9	11.0	2.2	12.2
15	Сүхбаатар	64662	84.6	24.5	37.4	2.8	9.4	13.6	131.5	118.2	407.3	1.5	3.0	21.2	5.9	15.4	5.1	1.0	5.8
16	Сэлэнгэ	108878	76.4	21.4	29.2	4.4	3.3	15.3	116.4	130.9	468.2	1.4	3.3	15.0	5.5	9.4	10.5	2.1	14.8
17	Төв	93468	136.7	25.3	33.2	3.9	6.7	12.8	146.3	73.1	395.3	1.3	3.1	12.1	5.6	6.5	15.1	2.3	21.3
18	Увс	84095	67.8	24.8	37.0	4.2	15.0	15.4	146.9	147.5	403.8	1.5	4.6	21.9	5.7	16.3	10.2	2.1	11.8
19	Ховд	91127	92.1	30.6	36.8	5.0	16.1	14.3	152.7	108.5	327.2	1.2	4.4	22.7	4.6	18.1	18.2	3.9	21.1
20	Хөвсгөл	136794	67.4	21.1	32.6	4.5	11.0	14.2	118.8	148.4	473.5	1.5	3.6	19.4	5.8	13.6	13.6	3.2	18.1
21	Хэнтий	78967	129.9	26.5	32.3	4.9	4.9	13.7	132.0	77.0	377.8	1.2	4.5	19.3	5.0	14.3	9.8	2.2	13.1
22	**Аймгийн дундаж**	**1770767**	**113.3**	**26.8**	**35.3**	**4.1**	**9.1**	**15.6**	**144.3**	**88.2**	**372.8**	**1.3**	**4.3**	**20.0**	**5.4**	**14.5**	**12.0**	**2.6**	**14.7**
23	Улаанбаатар	1639172	100.9	54.2	47.7	2.6	1.4	23.1	218.9	99.1	184.4	0.9	6.0	24.0	6.8	17.2	11.1	2.7	13.1
24	**Улсын дундаж**	**3409939**	**107.6**	**39.5**	**41.0**	**3.4**	**5.5**	**19.1**	**178.8**	**93.0**	**253.1**	**1.0**	**5.1**	**21.8**	**6.1**	**15.8**	**11.6**	**2.6**	**13.9**

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ШАЛТГААН, ХҮЙСЭЭР, 2021 ОН

Өвчний бүлэг ӨОУА-10	Бүгд		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	6213	18.93	3622	22.39	2591	15.56
Хавдар	4251	12.95	2383	14.73	1868	11.22
Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт	3029	9.23	2397	14.82	632	3.80
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	1155	3.52	691	4.27	464	2.79
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	965	2.94	554	3.42	411	2.47
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	516	1.57	289	1.79	227	1.36
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	2280	6.95	1099	6.79	1181	7.09
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	266	0.81	137	0.85	129	0.77
Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	338	1.03	164	1.01	174	1.05
Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	176	0.54	97	0.60	79	0.47
Бусад	742	2.26	324	2.00	418	2.51
Бүгд	**19931**	**60.71**	**11757**	**72.67**	**8174**	**49.09**

НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН /АЙМГААР/, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	10 000 хүн амд				
		Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Хавдар	Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин
1	Архангай	20.74	11.42	9.95	1.26	4.19
2	Баян-Өлгий	20.82	8.40	4.95	2.52	1.12
3	Баянхонгор	20.30	11.71	5.69	5.02	4.24
4	Булган	21.22	14.09	6.64	2.43	4.70
5	Говь-Алтай	20.33	13.67	9.22	2.73	2.73
6	Говьсүмбэр	14.93	9.96	10.51	1.66	11.61
7	Дархан-Уул	19.68	13.15	2.40	3.26	5.38
8	Дорноговь	11.30	12.70	7.53	5.16	7.53
9	Дорнод	17.50	15.71	6.19	3.81	8.09
10	Дундговь	22.36	13.50	7.59	2.32	5.06
11	Завхан	23.67	14.55	4.62	3.13	3.26
12	Орхон	21.09	13.05	8.98	1.89	4.92
13	Өвөрхангай	22.65	11.11	5.73	2.05	3.67
14	Өмнөговь	18.17	10.40	7.07	4.72	0.00
15	Сүхбаатар	15.90	18.53	6.02	4.01	4.32
16	Сэлэнгэ	22.28	12.34	6.81	3.22	3.41
17	Төв	20.60	11.42	8.22	2.03	6.30
18	Увс	19.22	16.63	7.66	2.59	0.94
19	Ховд	16.06	11.82	4.68	2.12	2.45
20	Хөвсгөл	25.87	13.01	7.82	1.97	3.73
21	Хэнтий	14.69	12.54	7.47	2.15	6.84
22	**Аймгийн дундаж**	**20.00**	**12.75**	**6.75**	**2.82**	**4.17**
23	Улаанбаатар	17.68	13.18	12.11	4.32	10.16
24	**Улсын дундаж**	**18.93**	**12.95**	**9.23**	**3.52**	**6.95**

НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, 2021 ОН

№	Айма,хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьд,амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Амьгүй төрөлт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
А	Б	1	2	3	4	5
1	Архангай	7.2	4.2	4.2	3.0	1.2
2	Баян-Өлгий	14.2	7.8	11.6	6.5	5.1
3	Баянхонгор	6.4	3.2	5.9	3.2	2.7
4	Булган	10.7	2.4	9.5	8.3	1.2
5	Говь-Алтай	15.3	5.4	12.3	10.0	2.3
6	Говьсүмбэр	4.2	2.1	2.1	2.1	0.0
7	Дархан-Уул	9.5	3.2	7.3	6.4	0.9
8	Дорноговь	5.5	2.7	4.8	2.7	2.1
9	Дорнод	13.3	8.3	6.1	5.0	1.1
10	Дундговь	9.3	4.7	8.2	4.7	3.5
11	Завхан	15.7	3.7	17.3	12.0	5.3
12	Орхон	13.4	4.4	10.3	9.1	1.2
13	Өвөрхангай	9.0	3.6	7.7	5.4	2.3
14	Өмнөговь	12.7	6.7	7.9	6.1	1.8
15	Сүхбаатар	7.2	5.8	3.6	1.5	2.2
16	Сэлэнгэ	10.4	5.5	6.2	4.9	1.2
17	Төв	19.3	8.8	10.6	10.6	0.0
18	Увс	13.9	9.1	7.0	4.8	2.2
19	Ховд	12.2	3.4	14.7	8.8	5.9
20	Хөвсгөл	14.2	5.6	9.4	8.7	0.8
21	Хэнтий	7.9	2.6	6.6	5.2	1.3
22	**Аймгийн дундаж**	**11.4**	**5.1**	**8.6**	**6.3**	**2.2**
23	Улаанбаатар	12.1	5.9	7.9	6.3	1.6
24	**Улсын дундаж**	**11.8**	**5.5**	**8.2**	**6.3**	**1.9**

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, 10 000 ХҮН АМД /2017-2021 ОН/

Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	10 000 хүн амд				
	2017	2018	2019	2020	2021
Балнад	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Сальмонеллёз	0.6	1.0	1.1	0.6	0.1
Цусан суулга	13.2	19.7	16.8	8.0	2.2
Сүрьеэ	12.4	11.0	11.2	10.1	6.9
Тарваган тахал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Боом	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Бруцеллёз	0.5	0.3	0.3	0.2	0.1
Улаан эсэргэнэ	5.9	2.9	2.9	0.8	0.1
Менингококкт халдвар	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Салхинцэцэг	31.5	25.6	32.9	8.7	0.9
Улаанбурхан	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Улаануд	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вируст гепатит	1.7	1.5	1.6	1.1	0.4
Вируст гепатит А	0.2	0.1	0.5	0.2	0.1
Вируст гепатит В	1.0	0.8	0.7	0.4	0.2
Вируст гепатит С	0.3	0.3	0.2	0.2	0.1
Гахай хавдар	0.7	1.0	0.4	0.3	0.1
Мөөгөнцөр	4.8	5.5	5.9	10.3	4.3
Тэмбүү	21.8	19.4	21.9	19.9	10.8
Заг хүйтэн	14.5	17.2	17.8	15.6	9.1
Трихомониаз	13.9	14.1	15.4	13.5	7.9

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТАРХАЛТ, ТОХИОЛДЛЫН ТОО, НАС БАРАЛТ, 2021 ОН

Хорт хавдар	№	Тархалт		Тохиолдлын тоо						Нас баралт					
				Бодит тоо			10 000 хүн амд			Бодит тоо			10 000 хүн амд		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Уруул амны хөндий, залгиур	1	1232	3.8	163	77	86	0.5	0.5	0.5	83	43	40	0.3	0.3	0.2
Улаан хоолой	2	1056	3.2	338	191	147	1.0	1.2	0.9	309	164	145	0.9	1.0	0.9
Ходоод	3	3924	12.0	963	659	304	2.9	4.1	1.8	729	488	241	2.2	3.0	1.4
Бүдүүн гэдэс	4	967	2.9	233	119	114	0.7	0.7	0.7	127	56	71	0.4	0.3	0.4
Шулуун гэдэс, хошного	5	266	0.8	45	23	22	0.1	0.1	0.1	30	15	15	0.1	0.1	0.1
Элэг	6	7341	22.4	1956	1092	864	6.0	6.8	5.2	1714	941	773	5.2	5.8	4.6
Нойр булчирхайн өмөн	7	435	1.3	162	85	77	0.5	0.5	0.5	152	88	64	0.5	0.5	0.4
Хоол боловсруулах замын бусад	8	179	0.5	49	20	29	0.1	0.1	0.2	32	15	17	0.1	0.1	0.1
Төвөнх	9	167	0.5	22	20	2	0.1	0.1	0.0	11	11		0.0	0.1	0.0
Хамрын хөндийн дайвар	10	65	0.2	7	5	2	0.0	0.0	0.0	7	4	3	0.0	0.0	0.0
Уушги	11	1122	3.4	446	364	82	1.4	2.3	0.5	444	362	82	1.4	2.2	0.5
Амьсгалын эрхтний бусад	12	66	0.2	16	9	7	0.0	0.1	0.0	14	8	6	0.0	0.0	0.0
Яс ба үений мөгөөрс	13	303	0.9	49	33	16	0.1	0.2	0.1	37	25	12	0.1	0.2	0.1
Арьсны меланома ба бусад	14	392	1.2	48	24	24	0.1	0.1	0.1	28	13	15	0.1	0.1	0.1
Гялтан ба зөөлөн эд	15	296	0.9	69	29	40	0.2	0.2	0.2	46	29	17	0.1	0.2	0.1
Хөх	16	2152	6.6	278	4	274	0.8	0.0	1.6	114	5	109	0.3	0.0	0.7
Умайн хүзүү	17	4500	13.7	312		312	1.0	0.0	1.9	157		157	0.5	0.0	0.9
Умай	18	314	1.0	45		45	0.1	0.0	0.3	19		19	0.1	0.0	0.1
Өндгөвч	19	732	2.2	144		144	0.4	0.0	0.9	67		67	0.2	0.0	0.4
Эм бэлэг эрхтний бусад	20	175	0.5	27		27	0.1	0.0	0.2	10		10	0.0	0.0	0.1
Эр бэлэг эрхтэн	21	355	1.1	58	58		0.2	0.4	0.0	53	53		0.2	0.3	0.0
Давсаг	22	271	0.8	44	30	14	0.1	0.2	0.1	29	22	7	0.1	0.1	0.0
Бөөрний	23	1205	3.7	148	87	61	0.5	0.5	0.4	69	40	29	0.2	0.2	0.2
Шээсний замын бусад	24	62	0.2	4	2	2	0.0	0.0	0.0	9	4	5	0.0	0.0	0.0
Нүд ба түүний дайврын	25	101	0.3	10	8	2	0.0	0.0	0.0	2	2		0.0	0.0	0.0
Тархины	26	409	1.2	88	54	34	0.3	0.3	0.2	71	41	30	0.2	0.3	0.2
Лейкеми, лимфолейкеми	27	427	1.3	108	56	52	0.3	0.3	0.3	90	47	43	0.3	0.3	0.3
Бусад	28	745	2.3	149	82	67	0.5	0.5	0.4	106	57	49	0.3	0.4	0.3
Бүгд	**29**	**29259**	**89.1**	**5981**	**3131**	**2850**	**18.2**	**19.4**	**17.1**	**4559**	**2533**	**2026**	**13.9**	**15.7**	**12.2**

* Мэдээллийн эх сурвалж: Хавдар судлалын үндэсний төвийн тайлан, 2021

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТАРХАЛТ, ТОХИОЛДЛЫН ТОО, НАС БАРАЛТ, АЙМГААР, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Тархалт		Тохиолдлын тоо						Нас баралт					
				Бодит тоо			10 000 хүн амд			Бодит тоо			10 000 хүн амд		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Архангай	815	85.4	176	103	73	18.4	21.5	15.3	185	103	82	19.4	21.5	17.2
2	Баян-Өлгий	581	54.2	147	84	63	13.7	0.5	11.8	99	62	37	9.2	11.6	6.9
3	Баянхонгор	582	64.9	136	78	58	15.2	17.7	12.7	123	77	46	13.7	17.5	10.1
4	Булган	567	91.9	112	67	45	18.1	21.4	14.8	105	61	44	17.0	19.4	14.5
5	Говь-Алтай	641	109.5	115	70	45	19.6	23.9	15.4	104	62	42	17.8	21.2	14.3
6	Говьсүмбэр	131	72.5	20	11	9	11.1	12.1	10.0	19	9	10	10.5	9.9	11.1
7	Дархан-Уул	1126	108.1	234	122	112	22.5	23.8	21.1	181	93	88	17.4	18.2	16.6
8	Дорноговь	550	76.7	112	52	60	15.6	14.4	16.9	105	60	45	14.6	16.6	12.7
9	Дорнод	791	94.1	174	97	77	20.7	22.9	18.5	163	96	67	19.4	22.6	16.1
10	Дундговь	441	93.0	95	40	55	20.0	16.8	23.4	86	37	49	18.1	15.5	20.8
11	Завхан	804	109.4	164	93	71	22.3	25.4	19.3	124	65	59	16.9	17.7	16.0
12	Орхон	1302	123.1	247	120	127	23.4	23.1	23.6	162	92	70	15.3	17.7	13.0
13	Өвөрхангай	1119	95.6	246	136	110	21.0	23.4	18.7	183	99	84	15.6	17.0	14.3
14	Өмнөговь	552	76.6	124	61	63	17.2	16.7	17.7	79	37	42	11.0	10.2	11.8
15	Сүхбаатар	567	87.5	146	78	68	22.5	24.0	21.1	129	83	46	19.9	25.5	14.3
16	Сэлэнгэ	1379	126.9	223	125	98	20.5	22.7	18.3	169	95	74	15.6	17.2	13.8
17	Төв	1014	108.2	158	81	77	16.9	16.8	16.9	156	82	74	16.7	17.0	16.3
18	Увс	731	86.2	181	113	68	21.3	26.5	16.1	158	99	59	18.6	23.2	14.0
19	Ховд	756	84.3	166	97	69	18.5	21.6	15.4	130	73	57	14.5	16.2	12.7
20	Хөвсгөл	1056	77.2	275	150	125	20.1	22.1	18.1	207	120	87	15.1	17.7	12.6
21	Хэнтий	815	103.2	164	84	80	20.8	21.0	20.5	145	80	65	18.4	20.0	16.7
22	**Аймгийн дундаж**	**16320**	**92.5**	**3415**	**1862**	**1553**	**19.4**	**21.1**	**17.6**	**2812**	**1585**	**1227**	**15.9**	**17.9**	**13.9**
23	Улаанбаатар	12939	85.2	2566	1269	1297	16.9	17.3	16.5	1747	948	799	11.5	12.9	10.2
24	**Улсын дундаж**	**29259**	**89.1**	**5981**	**3131**	**2850**	**18.2**	**19.4**	**17.1**	**4559**	**2533**	**2026**	**13.9**	**15.7**	**12.2**

* Мэдээллийн эх сурвалж: Хавдар судлалын үндэсний төвийн тайлан, 2021

ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ 5 ШАЛТГААН, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	10 000 хүн амд				
		Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин
1	Архангай	729.15	1176.85	838.09	975.94	420.35
2	Баян-Өлгий	615.32	2266.27	978.77	973.35	423.94
3	Баянхонгор	868.02	1158.81	948.67	1008.57	534.85
4	Булган	932.49	1724.20	1009.93	1871.63	442.59
5	Говь-Алтай	837.56	1573.48	780.51	1113.79	679.21
6	Говьсүмбэр	463.48	429.19	521.56	253.86	33.74
7	Дархан-Уул	593.04	716.02	220.91	349.76	158.70
8	Дорноговь	1751.98	2027.96	1041.26	1433.45	945.27
9	Дорнод	970.08	1498.86	510.93	433.80	186.97
10	Дундговь	569.31	1299.36	664.44	630.70	422.71
11	Завхан	924.28	2145.50	1019.09	1231.70	684.47
12	Орхон	854.73	1118.93	669.01	712.70	285.67
13	Өвөрхангай	433.33	882.65	524.85	537.50	263.11
14	Өмнөговь	1397.59	2090.42	837.08	1002.98	726.40
15	Сүхбаатар	937.66	772.76	313.89	503.49	346.47
16	Сэлэнгэ	509.35	811.85	305.90	553.08	260.80
17	Төв	872.05	1154.27	672.67	1491.35	390.02
18	Увс	1060.09	1516.44	862.70	1265.51	761.52
19	Ховд	937.05	1742.15	803.31	1137.71	472.26
20	Хөвсгөл	800.48	918.06	584.47	1233.46	575.11
21	Хэнтий	1112.86	1468.19	673.82	1664.35	652.54
22	**Аймгийн дундаж**	**852.27**	**1347.01**	**692.81**	**976.29**	**458.93**
23	Улаанбаатар	714.23	1362.46	670.15	890.27	439.19
24	**Улсын дундаж**	**788.39**	**1354.16**	**682.32**	**936.48**	**449.79**

ТАЙЛБАР:АМБУЛАТОРТ БҮРТГЭГДСЭН БОЛОН ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧДИЙН ӨВЧЛӨЛИЙН НЭГДСЭН МЭДЭЭЛЭЛ БОЛНО.

ӨВЧЛӨЛИЙН БҮТЭЦ, 2021 ОН

№	ӨОУА-10 нэршил	Хүн амын өвчлөл			Стационарын өвчлөл		
		Бодит тоо	10 000 хүн амд	Хувь	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Хувь
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	258811	788.39	9.31	52725	160.61	5.64
2	Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	444541	1354.16	16.00	86002	261.98	9.20
3	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	223991	682.32	8.06	78731	239.83	8.42
4	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	307427	936.48	11.06	86293	262.87	9.23
5	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	156190	475.79	5.62	26521	80.79	2.84
6	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	37823	115.22	1.36	23581	71.83	2.52
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	147657	449.79	5.31	46246	140.87	4.95
8	Яс булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	112959	344.10	4.06	40292	122.74	4.31
9	Жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үе	2828	8.61	0.10	109066	332.24	11.66
10	Бусад	1086995	3311.20	39.11	385529	1174.40	41.23
11	**Бүгд**	**2779222**	**8466.06**	**100.0**	**934986**	**2848.15**	**100.0**

ЖИРЭМСНИЙ ХЯНАЛТ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Нийт хяналтад авсан			6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Өсвөр насны охидын жирэмслэлтийн эзлэх хувь	Хожуу жирэмслэлтийн эзлэх хувь
		Эхний 3 сартайд	4-6 сартайд	7 ба түүнээс дээш сартайд				
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
1	Архангай	90.7	8.6	0.7	58.7	7.4	5.1	15.3
2	Баян-Өлгий	87.1	12.3	0.5	77.9	9.5	0.7	19.2
3	Баянхонгор	90.4	8.8	0.7	80.5	2.4	5.3	17.9
4	Булган	92.5	7.2	0.3	73.9	1.0	3.9	24.8
5	Говь-Алтай	92.5	6.9	0.6	71.2	0.6	2.9	22.1
6	Говьсүмбэр	92.6	7.1	0.3	86.4	0.3	2.7	23.1
7	Дархан-Уул	92.6	6.8	0.6	75.4	17.1	2.9	22.7
8	Дорноговь	93.0	6.7	0.3	82.8	6.2	3.3	24.0
9	Дорнод	93.6	6.2	0.2	78.1	2.3	3.5	21.3
10	Дундговь	88.8	10.0	1.2	81.5	0.1	5.7	19.9
11	Завхан	87.2	11.9	0.9	79.0	1.5	2.0	22.2
12	Орхон	96.8	3.1	0.1	56.7	1.7	3.8	21.6
13	Өвөрхангай	92.8	6.7	0.5	58.5	3.6	4.9	19.6
14	Өмнөговь	90.6	8.6	0.8	91.8	1.5	4.9	18.2
15	Сүхбаатар	87.8	11.7	0.5	93.0	3.9	3.6	20.5
16	Сэлэнгэ	87.8	11.6	0.6	67.4	3.3	3.3	21.0
17	Төв	91.1	8.4	0.5	70.2	3.3	3.4	24.1
18	Увс	96.0	3.6	0.4	62.1	1.3	2.1	17.0
19	Ховд	92.2	7.3	0.5	96.7	9.7	3.6	19.4
20	Хөвсгөл	90.2	9.4	0.4	72.0	2.1	4.9	17.5
21	Хэнтий	91.4	7.2	1.5	76.7	4.3	4.2	19.5
22	**Аймгийн дундаж**	**91.2**	**8.2**	**0.6**	**74.6**	**4.5**	**3.6**	**20.1**
23	Улаанбаатар	90.0	9.2	0.8	77.3	3.4	3.6	20.8
24	**Улсын дундаж**	**90.6**	**8.7**	**0.7**	**76.0**	**4.0**	**3.6**	**20.5**

ЖИРЭМСЛЭЛТЭЭС СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭРЭГСЭЛ ХЭРЭГЛЭДЭГ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	ЖСАХ хэрэглэдэг эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Үүнээс					
			Бэлдмэл (эм)	Тариа	Норплант	Бэлгэвч	Ерөндөг	Стерилизаци
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
1	Архангай	40.2	17.2	9.8	3.4	16.8	45.1	5.0
2	Баян-Өлгий	38.1	21.6	17.1	1.0	24.4	31.9	1.3
3	Баянхонгор	55.5	12.9	5.7	3.5	8.0	63.1	4.8
4	Булган	39.6	15.4	8.1	3.2	26.8	40.5	2.4
5	Говь-Алтай	54.6	19.9	8.7	4.3	17.3	43.6	2.2
6	Говьсүмбэр	47.0	37.6	12.6	3.8	19.5	10.2	4.0
7	Дархан-Уул	70.3	30.4	19.8	7.1	19.3	15.5	2.0
8	Дорноговь	67.3	38.0	7.5	5.8	23.8	19.4	1.6
9	Дорнод	64.6	16.4	9.8	9.4	13.3	41.6	4.4
10	Дундговь	44.4	20.9	14.5	3.9	25.2	28.7	2.4
11	Завхан	60.1	19.4	14.2	2.5	21.0	36.8	2.0
12	Орхон	59.8	20.0	10.6	3.0	33.9	29.5	2.1
13	Өвөрхангай	61.9	21.6	12.8	4.4	13.9	38.8	3.5
14	Өмнөговь	55.2	25.7	10.8	8.7	22.8	24.3	5.6
15	Сүхбаатар	62.6	10.6	8.2	2.7	5.6	66.2	6.3
16	Сэлэнгэ	52.8	19.0	11.5	6.3	23.5	27.7	4.5
17	Төв	44.6	24.0	12.8	3.2	24.3	31.3	1.4
18	Увс	37.1	25.2	13.9	6.6	17.2	23.6	1.8
19	Ховд	44.1	20.9	17.4	4.4	23.8	21.2	5.4
20	Хөвсгөл	64.5	14.3	11.7	5.0	9.1	50.4	3.5
21	Хэнтий	31.5	24.0	11.5	2.6	15.8	40.5	2.4
22	**Аймгийн дундаж**	**53.1**	**21.0**	**12.0**	**4.7**	**18.6**	**35.9**	**3.3**
23	**Улаанбаатар**	45.6	22.7	6.0	3.9	29.5	18.6	1.0
24	**Улсын дундаж**	**49.5**	**21.7**	**9.4**	**4.4**	**23.4**	**28.3**	**2.3**

ҮР ХӨНДӨЛТ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Үр хөндөлт		Бүгд	Үр хөндөлт насаар				Хожуу үр хөндөлт	
		Төрөх насны 1000 эмэгтэйд /15-49 нас/	1000 амьд төрөлтөд		20 хүртэлх насны		35 ба дээш насны		Бодит тоо	1000 амьд төрөлтөд
					Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь		
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Архангай	14.5	206.1	340	7	2.1	129	37.9	13	7.9
2	Баян-Өлгий	2.8	25.6	75	4	5.3	12	16.0		0.0
3	Баянхонгор	7.3	89.3	166	21	12.7	34	20.5	20	10.8
4	Булган	6.7	114.0	96	8	8.3	42	43.8	3	3.6
5	Говь-Алтай	4.0	45.5	59	13	22.0	17	28.8	8	6.2
6	Говьсүмбэр	13.4	123.4	59	5	8.5	14	23.7	1	2.1
7	Дархан-Уул	21.6	252.1	553	13	2.4	113	20.4	28	12.8
8	Дорноговь	21.4	263.4	384	21	5.5	102	26.6	1	0.7
9	Дорнод	21.8	241.9	433	23	5.3	148	34.2	20	11.2
10	Дундговь	10.4	140.4	120	17	14.2	33	27.5		0.0
11	Завхан	1.3	18.0	24	4	16.7	8	33.3	6	4.5
12	Орхон	1.3	13.1	33	4	12.1	13	39.4		0.0
13	Өвөрхангай	5.9	77.5	171	22	12.9	61	35.7	22	10.0
14	Өмнөговь	31.5	345.9	567	54	9.5	176	31.0	11	6.7
15	Сүхбаатар	6.2	71.9	99	5	5.1	35	35.4		0.0
16	Сэлэнгэ	0.2	3.1	5	4	80.0	0	0.0	1	0.6
17	Төв	3.6	67.3	76	5	6.6	22	28.9	3	2.7
18	Увс	12.8	143.1	266	8	3.0	104	39.1	14	7.5
19	Ховд	1.4	15.7	32	2	6.3	13	40.6		0.0
20	Хөвсгөл	1.2	15.1	40	16	40.0	9	22.5	22	8.3
21	Хэнтий	4.6	56.4	86	13	15.1	36	41.9	16	10.5
22	**Аймгийн дундаж**	**8.5**	**104.5**	**3684**	**269**	**7.3**	**1121**	**30.4**	**189**	**5.4**
23	Улаанбаатар	21.4	229.5	8359	384	4.6	2321	27.8	311	8.5
24	**Улсын дундаж**	**14.6**	**168.1**	**12043**	**653**	**5.4**	**3442**	**28.6**	**500**	**7.0**

ТӨРӨЛТ, ТӨРӨХ ҮЕД ҮЗҮҮЛСЭН ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ /АЙМГААР/, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь				Эмнэлгийн тусламжгүй төрсөн төрөлтийн эзлэх хувь	20-иос доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-аас дээш насны төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Гэртээ				
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Архангай	83.0	0.0	16.2	0.3	0.3	4.0	15.9	3.8
2	Баян-Өлгий	84.4	0.0	15.1	0.4	0.1	1.2	15.4	5.1
3	Баянхонгор	90.9	0.0	8.2	0.2	0.1	5.0	18.0	4.1
4	Булган	83.0	0.0	15.9	0.4	0.2	4.8	20.5	3.6
5	Говь-Алтай	91.7	0.0	7.4	0.4	0.2	4.0	19.1	5.2
6	Говьсүмбэр	97.5	0.0	0.4	0.8	0.2	4.4	20.7	3.1
7	Дархан-Уул	98.5	0.0	0.0	0.4	0.2	3.7	21.7	2.9
8	Дорноговь	76.5	0.0	22.4	0.2	0.1	4.7	19.8	2.6
9	Дорнод	96.5	0.0	2.6	0.5	0.1	4.9	21.4	3.4
10	Дундговь	91.2	0.0	8.1	0.7	0.5	6.2	19.2	2.6
11	Завхан	63.5	0.0	35.6	0.2	0.2	3.8	19.5	4.4
12	Орхон	99.2	0.0	0.1	0.1	0.1	3.3	21.0	4.4
13	Өвөрхангай	77.1	0.0	22.6	0.1	0.0	5.5	18.1	3.2
14	Өмнөговь	81.6	0.0	17.7	0.3	0.2	6.0	19.2	3.6
15	Сүхбаатар	91.6	0.0	7.2	0.4	0.2	3.5	20.8	3.3
16	Сэлэнгэ	52.2	0.0	47.1	0.2	0.1	4.5	20.4	3.0
17	Төв	84.4	0.0	15.1	0.5	0.4	4.5	23.0	3.5
18	Увс	85.5	0.0	14.3	0.2	0.1	2.9	15.7	3.9
19	Ховд	85.1	0.0	13.7	0.3	0.1	3.1	17.7	3.4
20	Хөвсгөл	85.7	0.0	13.8	0.3	0.2	4.8	17.1	3.0
21	Хэнтий	81.0	0.0	18.0	0.2	0.1	4.8	21.2	2.8
22	**Аймгийн дундаж**	**85.0**	**0.0**	**14.2**	**0.3**	**0.2**	**4.1**	**19.0**	**3.6**
23	Улаанбаатар	90.3	8.6	0.0	0.3	0.1	3.1	22.7	4.7
24	**Улсын дундаж**	**87.7**	**4.4**	**7.0**	**0.3**	**0.1**	**3.6**	**20.8**	**4.2**

1 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ХАМРАГДАЛТЫН ХУВЬ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Хамрагдсан хувь			
		СХТ + Геп В +ХиВ-ийн тавт вакцин	Улаанбурхан, гахай хавдар, улаануу д	А.Гепатит	СТ-ийн хоргүйсгүүр
А	Б	1	2	3	4
1	Архангай	97.1	93.1	92.7	96.3
2	Баян-Өлгий	94.8	95.5	95.8	92.7
3	Баянхонгор	98.9	98.5	98.3	88.1
4	Булган	96.3	98.8	96.2	93.8
5	Говь-Алтай	99.9	99.6	99.0	99.0
6	Говьсүмбэр	99.8	99.7	99.7	99.7
7	Дархан-Уул	99.9	99.9	99.9	95.5
8	Дорноговь	93.8	91.7	85.7	90.7
9	Дорнод	99.8	99.1	99.1	97.2
10	Дундговь	95.4	88.4	86.4	98.1
11	Завхан	99.0	97.5	96.4	99.9
12	Орхон	98.1	99.1	99.3	98.2
13	Өвөрхангай	97.0	94.0	93.8	91.8
14	Өмнөговь	98.7	93.9	93.1	86.9
15	Сүхбаатар	99.7	99.3	99.2	89.0
16	Сэлэнгэ	99.4	98.2	96.7	99.6
17	Төв	97.2	92.4	91.6	91.9
18	Увс	94.5	92.0	90.8	97.8
19	Ховд	97.8	96.6	95.6	88.9
20	Хөвсгөл	95.9	95.5	94.7	97.7
21	Хэнтий	95.4	93.5	95.5	95.2
22	**Аймгийн дундаж**	**97.4**	**95.9**	**95.2**	**94.2**
23	Улаанбаатар	96.5	94.2	92.4	88.7
24	**Улсын дундаж**	**97.0**	**95.1**	**93.9**	**91.6**

Тайлбар: Вакцинжуулалтын хамралтын хувийн тухайн вакцинд хамрагдвал зохих хүүхдийн тооноос тооцож гаргасан болно.

Эх сурвалж: Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн дархлаажуулалтын тайлан, 2021 он

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН ТОО, ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ШАТЛАЛААР, 2021 ОН

Эрүүл мэндийн байгууллагууд		№	Их эмч -Бүгд	Үүнээс			Эм зүйч	Эх барич	Бага эмч	Багийн бага эмч	Хөдөлмөр засалч	Хөдөлгөөн засалч	Бусад засалч	Бүртгэл мэдээллийн ажилтан	Сувилагч бүгд	Үүнээс			Эмнэлгийн мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой бусад ажилтан-Бүгд							Удирдах ажилтан	НЭМ-ийн мэргэжилтэн	Статистикч эмч	Био анагаахын мэргэжилтэн	Мэдээллийн технологийн инженер	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженер	Бусад дээд мэргэжилтэн	Бусад ажилтан	Нийт	
				Хүний их эмч	Уламжлалт анагаахын	Нүүр амны их эмч										Дипломын	Бакалаврын	Туслах	Шүдний техникч	Лабораторийн техникч (лаборант)	Дүрс оношлогооны	Бусад техникч	Эм найруулагч	Бусад								Бүгд ажиллагчид	Үүнээс: Эмэгтэй
А		Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Багийн эмчийн салбар		1	5	3	2	0	0	1	9	7	0	0	0	0	24	9	15	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	26	68	55
Өрхийн эрүүл мэндийн төв		2	1127	1011	115	1	0	42	43	12	0	2	1	46	1063	429	608	26	0	24	1	0	0	2	95	138	4	0	1	0	134	540	3259	2862
Тосгоны эрүүл мэндийн төв		3	30	22	7	1	0	3	2	0	0	0	0	4	42	16	25	1	0	3	0	0	3	0	4	3	1	0	1	0	18	49	162	135
Сумын эрүүл мэндийн төв	А зэрэглэл	4	294	240	28	26	15	77	227	185	0	1	0	42	408	179	201	28	1	53	1	1	25	21	3	25	2	0	0	0	71	468	1733	1363
	Б зэрэглэл	5	369	311	50	8	16	120	355	291	0	0	0	95	672	296	337	39	0	97	1	0	51	39	2	38	0	0	0	0	121	755	2731	2191
	В зэрэглэл	6	329	277	50	2	16	140	358	310	0	0	0	118	775	287	452	36	0	106	0	0	65	27	4	53	0	1	0	0	175	867	3034	2408
Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг		7	158	141	11	6	4	35	20	9	0	1	0	7	176	77	92	7	2	21	5	3	7	1	7	7	4	3	6	2	21	180	666	551
Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг		8	1246	1164	30	52	32	182	89	0	0	6	1	33	1853	923	864	66	2	204	47	32	43	35	40	35	16	11	29	25	173	1183	5301	4436
Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг		9	308	287	15	6	18	18	4	0	0	7	0	11	448	216	161	71	1	25	10	9	9	23	27	22	7	1	11	8	73	314	1347	1116
Аймгийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв		10	8	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	7	7	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	25	22
Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв, НЭМҮТ		11	627	563	18	46	25	34	44	0	0	6	0	23	573	255	299	19	0	106	23	3	8	23	81	132	7	39	18	8	115	423	2311	1999
Бусийн оношлогоо эмчилгээний төв		12	511	478	12	21	25	90	31	0	0	7	0	12	793	386	347	60	5	81	23	11	4	24	16	9	5	3	12	11	58	438	2164	1822
Тусгай мэргэжлийн төв		13	75	73	2	0	0	0	11	0	0	0	0	4	30	12	16	2	0	68	0	0	0	22	18	9	4	12	6	3	108	97	463	301
Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг		14	1458	1425	18	15	114	114	25	0	3	32	1	37	2226	1439	624	163	2	199	84	49	17	87	93	123	19	34	49	55	452	1601	6855	5652
Амаржих газар		15	197	194	3	0	10	161	12	0	0	0	0	5	184	77	66	41	0	17	0	2	2	24	16	22	2	0	4	5	39	173	873	767
Түргэн тусламжийн төв		16	175	175	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	22	6	16	0	0	0	0	1	11	0	8	2	2	0	1	1	43	162	427	211
Сэргээн засах төв		17	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8	4
Клиник /улсын/		18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Клиник /хувийн/		19	2942	1390	220	1332	22	11	49	0	0	6	20	56	1257	570	517	170	204	124	44	70	6	428	260	37	8	106	13	33	404	709	6801	5634
Ортой хувийн эмнэлэг		20	1694	1378	265	51	89	55	53	0	1	29	36	69	1623	864	658	101	12	137	88	24	35	164	142	49	23	55	39	32	572	1255	6253	4999
Сувилал		21	358	195	160	3	1	0	51	0	4	13	8	17	350	116	204	30	0	5	0	3	3	48	60	16	4	0	8	6	190	804	1945	1510
Хөнгөвчлөх, асаргаа сувилгааны төв		22	73	70	2	1	3	0	0	0	0	0	0	4	52	22	17	13	0	1	7	5	1	0	8	1	1	0	1	5	20	36	217	151
Сувилахуйн төв		23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ЭМЯ, ЭМХТ		24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	91	0	6	6	0	21	13	162	122
Эрүүл мэндийн газар (аймаг, нийслэл)		25	40	38	2	0	8	0	20	0	0	0	0	13	8	5	3	0	0	1	0	0	2	7	72	247	13	1	19	5	145	166	755	536
Эм ханган нийлүүлэх байгууллага		26	10	7	0	3	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	117	4	11	0	0	0	2	51	135	464	363
Эмийн үйлдвэр		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Эмийн сан		28	35	30	4	1	2332	0	0	0	0	0	5	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1577	205	143	1	0	1	7	1	302	963	5576	5022
Бусад		29	118	60	37	21	5	1	10	0	4	6	3	7	153	61	86	6	6	11	2	3	7	5	33	14	2	6	5	3	76	249	727	568
Эрүүл мэндийн салбарын байгууллагын ажиллагчид бүгд		**30**	**12189**	**9542**	**1051**	**1596**	**2871**	**1084**	**1413**	**814**	**12**	**117**	**77**	**605**	**12747**	**6253**	**5615**	**879**	**235**	**1284**	**336**	**217**	**1994**	**1190**	**1168**	**1075**	**124**	**279**	**236**	**205**	**3384**	**11609**	**54327**	**44800**
Тусгай эмнэлэг		31	342	310	16	16	17	0	34	0	0	4	0	11	418	240	166	12	3	29	11	5	8	31	22	8	2	3	5	5	62	265	1283	959
Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны харьяа эрүүл мэндийн байгууллага, их эмч, бага эмч		32	178	120	50	8	11	32	257	0	0	2	0	1	99	59	38	2	6	7	2	0	6	5	100	9	2	23	14	1	1087	235	2075	1581
Хөдөлмөр, нийгмийн хамгаллын яамны харьяа эрүүл мэндийн байгууллагууд		33	50	45	5	0	1	0	5	0	7	11	2	2	44	25	19	0	0	3	2	2	0	10	23	10	4	2	2	2	63	46	287	216
Төмөр замын нэгдсэн эмнэлэг		34	105	100	2	3	5	0	37	0	0	1	0	1	130	52	78	0	0	9	2	2	1	6	4	7	1	1	1	2	17	83	414	376
Бусад (уурхай, үйлдвэр, албан газар, мэргэжлийн хяналтын газар гэх мэт)		35	106	87	18	1	8	3	71	0	0	0	0	1	35	19	16	0	0	4	0	0	1	0	3	38	1	0	0	0	18	22	310	231
Бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид бүгд		**36**	**781**	**662**	**91**	**28**	**42**	**35**	**404**	**0**	**7**	**18**	**2**	**16**	**726**	**395**	**317**	**14**	**9**	**52**	**17**	**9**	**16**	**52**	**152**	**72**	**10**	**29**	**22**	**10**	**1247**	**651**	**4369**	**3363**
Бүгд		**37**	**12970**	**10204**	**1142**	**1624**	**2913**	**1119**	**1817**	**814**	**19**	**135**	**79**	**621**	**13473**	**6648**	**5932**	**893**	**244**	**1336**	**353**	**226**	**2010**	**1242**	**1320**	**1147**	**134**	**308**	**258**	**215**	**4631**	**12260**	**58696**	**48163**

10 000 ХҮН АМД ИХ ЭМЧИЙН ТОО, АЖЛЫН БАЙРАНДАА ТУХАЙН МЭРГЭЖЛЭЭРЭЭ /МЭРГЭШИЛ/ АЖИЛЛАЖ БАЙГАА, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд	Хүний их эмч -Бүгд	Мэргэшлийн төрлөөр																																		
				Ерөнхий мэргэжлийн	Анатомын эмгэг судлал	Арьсны	Гэмтлийн	Дотрын	Хөнгөвчлөхийн	Дүрс оношлогооны	Ерөнхий мэргэшлийн	Зоонозын өвчний	Мэдрэлийн	Мэс заслын	Хүүхдийн	Мэдээгүйжүүлэг	Хүүхдийн	Настны	Нүдний	Өрхийн эмч	Сурьеэгийн	Сэтгэцийн	Сэргээн засахын	Хавдрын	Харшлын	Халдвартын	БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын	Хүүхдийн	Нярайн перинаталь	Чих хамар хоолойн	Эмнэлүйн эмгэг судлал (лаборатори)	Эх барих эмэгтэйчүүдийн	Эрчимт эмчилгээ	Хүүхдийн	Яаралтай туслалмжийн	Хүүхдийн	Бусад	**Улаамжлалт анагаахын**	**Шүдний**
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	Архангай	21.3	17.1	4.0	0.0	0.1	0.2	2.3	0.0	0.4	0.1	0.2	0.4	0.9	0.1	0.3	0.0	0.0	0.1	0.1	0.3	0.3	0.1	0.1	0.0	0.4	0.1	2.5	0.2	0.2	0.7	2.1	0.3	0.1	0.3	0.0	0.4	3.4	0.8
2	Баян-Өлгий	24.9	21.9	7.7	0.1	0.2	0.5	2.8	0.0	0.7	0.2	0.2	0.5	1.2	0.0	0.5	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2	0.0	0.5	0.0	1.8	0.3	0.3	0.2	2.1	0.2	0.0	0.3	0.0	0.8	1.7	1.3
3	Баянхонгор	21.6	15.6	3.8	0.1	0.2	0.2	2.2	0.0	0.3	0.0	0.0	0.8	0.9	0.1	0.6	0.1	0.1	0.3	0.0	0.1	0.2	0.1	0.4	0.1	0.7	0.2	1.7	0.3	0.2	0.3	1.7	0.0	0.0	0.1	0.0	0.3	4.1	1.9
4	Булган	22.2	18.5	9.1	0.0	0.2	0.5	1.6	0.0	0.8	0.0	0.0	0.5	0.6	0.0	0.5	0.0	0.2	0.2	0.0	0.5	0.2	0.0	0.2	0.0	0.5	0.2	0.8	0.2	0.2	0.2	1.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.6	2.4	1.3
5	Говь-Алтай	35.2	31.4	8.2	0.5	0.5	0.9	2.9	0.0	1.0	0.0	0.3	1.0	1.4	0.0	0.5	0.2	0.0	0.3	0.7	0.3	0.3	0.3	0.3	0.0	1.0	0.3	3.1	0.3	0.5	0.3	1.5	0.5	0.0	0.9	0.0	3.9	2.0	1.7
6	Говьсүмбэр	39.8	34.8	9.4	0.0	1.1	1.7	2.8	0.0	1.7	0.0	0.0	0.6	2.2	0.0	1.7	0.0	0.6	0.6	0.0	0.6	0.6	0.0	0.6	0.0	1.1	0.6	2.8	0.0	0.6	0.0	2.2	0.6	0.0	3.3	0.0	0.6	2.2	2.8
7	Дархан-Уул	29.6	22.5	2.4	0.1	0.4	0.7	3.0	0.1	0.7	0.0	0.1	1.0	0.9	0.1	0.0	0.0	0.1	0.4	2.6	0.5	0.7	0.5	0.3	0.1	0.7	0.2	2.0	0.3	0.3	1.3	1.8	0.6	0.0	0.6	0.0	1.0	2.3	4.8
8	Дорноговь	37.3	32.9	9.2	0.3	0.4	0.7	2.8	0.0	1.7	0.0	0.0	1.1	1.3	0.1	0.6	0.0	0.1	0.6	0.6	0.6	0.3	0.4	0.3	0.0	1.0	0.4	2.9	0.4	0.6	1.3	3.1	0.8	0.0	0.7	0.0	1.8	2.5	1.8
9	Дорнод	24.0	20.1	4.5	0.2	0.4	0.5	2.0	0.1	1.3	0.0	0.1	0.8	1.0	0.0	0.5	0.0	0.1	0.5	0.4	0.7	0.5	0.2	0.4	0.0	0.8	0.4	1.8	0.2	0.2	0.6	1.5	0.4	0.0	0.5	0.0	0.2	1.9	2.0
10	Дундговь	31.6	28.7	16.2	0.0	0.2	0.4	1.9	0.0	0.8	0.0	0.0	0.6	0.8	0.2	0.6	0.0	0.2	0.4	0.0	0.4	0.2	0.0	0.2	0.0	0.6	0.2	1.1	0.2	0.4	0.4	1.5	0.4	0.2	0.4	0.0	0.6	1.1	1.9
11	Завхан	25.3	21.5	5.8	0.1	0.4	0.4	1.8	0.0	0.7	0.0	0.1	1.1	1.1	0.1	0.8	0.0	0.0	0.1	0.3	0.1	0.1	0.3	0.3	0.0	0.8	0.1	3.0	0.4	0.5	0.4	2.3	0.3	0.0	0.4	0.0	0.1	2.3	1.5
12	Орхон	36.9	28.7	3.1	0.2	0.4	0.6	4.4	0.1	1.8	0.1	0.0	1.2	1.4	0.0	0.6	0.0	0.1	0.8	4.3	0.3	0.8	0.7	0.2	0.1	0.3	0.1	1.9	0.6	0.7	1.1	2.0	0.4	0.1	0.4	0.0	1.1	4.5	3.6
13	Өвөрхангай	25.0	18.1	5.0	0.1	0.1	0.6	2.6	0.1	0.5	0.0	0.0	0.8	0.9	0.2	0.7	0.1	0.1	0.3	0.0	0.2	0.2	0.0	0.2	0.1	0.4	0.2	1.8	0.2	0.3	0.3	1.8	0.5	0.2	0.2	0.0	0.5	5.0	2.0
14	Өмнөговь	34.1	28.4	9.3	0.3	0.1	0.6	2.6	0.0	1.7	0.0	0.1	0.6	1.1	0.1	0.6	0.1	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.1	0.0	0.7	0.1	3.5	0.6	0.3	0.3	2.8	0.3	0.0	0.1	0.0	1.7	2.9	2.8
15	Сүхбаатар	24.5	22.4	7.1	0.3	0.2	0.5	2.3	0.0	1.2	0.0	0.0	0.6	0.8	0.0	0.8	0.0	0.2	0.3	0.0	0.3	0.3	0.3	0.3	0.2	0.9	0.2	2.0	0.2	0.3	0.5	1.9	0.3	0.0	0.5	0.0	0.6	1.2	0.9
16	Сэлэнгэ	21.4	18.0	7.5	0.2	0.2	0.3	1.5	0.0	0.3	0.0	0.0	0.6	0.6	0.0	0.5	0.0	0.0	0.2	0.4	0.5	0.2	0.0	0.1	0.0	0.4	0.1	1.7	0.5	0.5	0.6	1.4	0.1	0.0	0.1	0.0	0.6	1.8	1.5
17	Төв	25.3	20.2	8.0	0.0	0.2	0.3	1.8	0.1	0.5	0.0	0.0	1.0	0.7	0.0	0.2	0.0	0.0	0.3	0.4	0.4	0.2	0.5	0.1	0.3	0.3	0.0	1.6	0.2	0.2	0.5	1.3	0.1	0.0	0.6	0.0	0.3	4.4	0.7
18	Увс	24.8	20.6	7.5	0.1	0.2	0.4	2.6	0.1	0.8	0.0	0.5	0.6	0.9	0.1	0.6	0.1	0.1	0.4	0.0	0.2	0.2	0.1	0.1	0.0	0.5	0.1	1.9	0.2	0.2	0.6	1.5	0.2	0.1	0.0	0.0	0.2	2.6	1.5
19	Ховд	30.6	25.7	6.7	0.3	0.3	0.9	2.7	0.1	1.2	0.2	0.2	0.8	1.2	0.1	0.6	0.0	0.0	0.2	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.0	0.4	0.1	2.6	0.4	0.4	0.8	2.6	0.1	0.1	0.3	0.0	1.3	2.6	2.3
20	Хөвсгөл	21.1	15.6	4.5	0.1	0.1	0.2	2.1	0.0	0.8	0.0	0.1	0.4	0.9	0.0	0.3	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1	0.0	0.4	0.1	1.7	0.2	0.1	0.1	1.3	0.1	0.1	0.1	0.0	1.1	3.8	1.7
21	Хэнтий	26.5	21.9	7.5	0.1	0.4	0.6	2.2	0.0	0.6	0.0	0.5	0.8	1.1	0.1	0.9	0.0	0.1	0.3	0.1	0.4	0.1	0.1	0.1	0.0	0.5	0.4	1.8	0.3	0.4	0.0	1.6	0.3	0.0	0.1	0.0	1.3	2.7	1.9
22	**Аймгийн дундаж**	**26.8**	**22.0**	**6.4**	**0.2**	**0.3**	**0.5**	**2.4**	**0.0**	**0.9**	**0.0**	**0.1**	**0.7**	**1.0**	**0.1**	**0.5**	**0.0**	**0.1**	**0.3**	**0.6**	**0.3**	**0.3**	**0.2**	**0.2**	**0.0**	**0.6**	**0.2**	**2.0**	**0.3**	**0.3**	**0.5**	**1.8**	**0.3**	**0.0**	**0.3**	**0.0**	**0.9**	**2.9**	**2.0**
23	Улаанбаатар	54.2	41.7	7.0	0.3	0.7	1.4	5.8	0.1	1.9	0.3	0.1	1.7	2.7	0.2	1.3	0.1	0.1	1.0	3.0	0.3	0.8	0.9	0.3	0.1	0.8	0.4	2.4	0.5	1.0	1.0	3.6	1.0	0.2	0.6	0.1	1.5	4.1	8.4
24	**Улсын дундаж**	**39.5**	**31.1**	**6.7**	**0.2**	**0.5**	**0.9**	**4.0**	**0.1**	**1.4**	**0.2**	**0.1**	**1.2**	**1.8**	**0.1**	**0.9**	**0.1**	**0.1**	**0.6**	**1.7**	**0.3**	**0.5**	**0.5**	**0.3**	**0.1**	**0.7**	**0.3**	**2.2**	**0.4**	**0.7**	**0.8**	**2.7**	**0.6**	**0.1**	**0.5**	**0.0**	**1.2**	**3.5**	**4.9**

10 000 ХҮН АМД НОГДОХ СУВИЛАГЧИЙН ТОО, АЖЛЫН БАЙРАНДАА ТУХАЙН МЭРГЭЖЛЭЭРЭЭ /МЭРГЭШИЛ/ АЖИЛЛАЖ БАЙГАА, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Сувилагч-Бүгд	Үүнээс																									
			Арьсны	Гэмтэл, согогийн	Мэдрэлийн	Мэдээгүйжүүлэг	Мэс заслын	Нүдний	Өрхийн	Сэтгэцийн	Сэргээн засахын	Цус, хавдрын	Харшлын	Халдвартын	Дархлаажуулалтын	Хүүхдийн	Нярайн	Хөнгөвчлөх эмчилгээний	Чих, хамар, хоолойн	Эх, хүүхдийн	Эрчимт эмчилгээний	Яаралтай тусламжийн	Бусад	Ерөнхий мэргэжлийн	Уламжлалт анагаахын сувилагч	Нүүр амны сувилагч	**Бүгд**
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	**26**
1	Архангай	11.4	0.1	0.1	0.3	0.6	1.7	0.1	0.0	0.1	0.8	0.1	0.0	0.2	1.6	1.7	1.2	0.1	0.2	0.0	0.7	0.8	0.9	17.3	0.8	0.2	**29.7**
2	Баян-Өлгий	10.2	0.3	0.1	0.4	0.7	1.6	0.1	0.1	0.1	0.8	0.2	0.0	0.2	1.7	1.1	1.1	0.1	0.3	0.3	0.4	0.5	0.3	24.7	1.5	0.1	**36.5**
3	Баянхонгор	15.4	0.1	0.3	0.2	1.3	1.8	0.4	0.0	0.7	1.1	0.4	0.0	0.6	2.1	1.1	1.1	0.3	0.2	0.2	0.7	1.0	1.6	16.8	1.2	0.2	**33.7**
4	Булган	11.3	0.2	0.0	0.6	0.8	2.1	0.2	0.0	0.6	0.0	0.3	0.0	0.8	0.2	1.0	0.6	0.2	0.2	0.0	0.8	0.6	2.1	22.0	0.8	0.3	**34.5**
5	Говь-Алтай	26.3	0.2	1.0	0.9	0.7	2.6	0.2	0.3	0.9	0.7	0.5	0.0	2.2	2.4	3.8	2.2	0.3	0.3	0.0	1.2	1.9	4.1	16.6	2.4	0.3	**45.6**
6	Говьсүмбэр	21.6	0.0	0.0	0.0	0.6	1.1	0.6	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	2.2	1.1	2.2	0.0	0.0	0.6	0.0	0.6	2.2	10.0	10.5	0.6	0.0	**32.6**
7	Дархан-Уул	22.6	0.4	1.1	0.7	0.4	1.4	0.3	1.5	1.5	1.8	0.1	0.0	1.3	0.7	3.0	0.1	0.4	0.3	0.8	1.1	1.1	4.7	15.9	2.8	2.7	**44.0**
8	Дорноговь	22.3	0.0	0.4	0.6	0.8	1.8	0.1	0.3	0.1	2.5	0.0	0.0	0.8	2.5	1.3	0.8	0.3	0.4	0.1	1.5	2.4	5.4	11.3	1.1	0.3	**35.0**
9	Дорнод	12.0	0.0	0.1	0.1	1.4	2.1	0.0	0.0	0.6	1.4	0.5	0.0	0.4	1.9	1.1	0.6	0.0	0.1	0.4	0.2	0.5	0.6	23.3	0.0	0.4	**35.7**
10	Дундговь	14.6	0.0	0.2	0.8	1.1	1.9	0.2	0.8	0.2	0.6	0.0	0.0	1.1	1.3	1.9	1.3	0.2	0.2	0.0	0.8	0.6	1.3	19.4	0.8	0.2	**35.0**
11	Завхан	23.5	0.3	0.4	0.0	1.9	3.3	0.3	0.7	0.3	0.8	0.4	0.0	0.5	3.4	3.0	1.8	0.4	0.1	0.1	0.5	1.1	4.2	12.9	1.4	0.7	**38.5**
12	Орхон	23.0	0.1	0.8	0.2	1.5	2.1	0.1	4.0	0.3	2.0	0.3	0.0	0.4	1.8	1.6	0.9	1.5	0.2	0.6	0.9	0.9	3.1	15.1	1.8	1.0	**40.9**
13	Өвөрхангай	17.6	0.0	0.6	0.2	1.5	1.7	0.1	0.0	0.6	0.2	0.2	0.1	0.5	2.1	1.5	0.9	0.3	0.4	0.0	0.6	1.0	5.1	16.0	1.5	0.3	**35.4**
14	Өмнөговь	15.7	0.3	0.7	0.1	0.3	1.0	0.0	0.3	0.3	0.6	0.3	0.0	1.0	2.5	2.1	1.9	0.3	0.1	0.0	1.0	0.7	2.4	9.8	0.6	0.6	**26.6**
15	Сүхбаатар	22.4	0.2	0.3	0.3	0.8	1.7	0.2	0.0	0.9	2.5	0.3	0.0	1.1	1.2	2.6	0.9	0.2	0.2	0.3	0.9	1.1	6.8	14.2	0.3	0.5	**37.4**
16	Сэлэнгэ	17.4	0.1	0.3	0.1	0.8	1.4	0.3	0.4	0.4	0.8	0.3	0.0	0.1	1.7	1.9	1.6	0.0	0.3	0.6	0.8	0.9	4.7	9.8	1.7	0.4	**29.2**
17	Төв	14.6	0.1	0.2	0.9	0.2	1.4	0.1	0.0	0.1	1.7	0.2	0.0	0.7	1.8	1.0	0.3	0.1	0.1	0.0	0.5	1.0	4.2	16.4	1.8	0.3	**33.2**
18	Увс	15.3	0.1	0.6	0.2	0.7	2.6	0.2	0.1	0.2	0.5	0.1	0.0	0.2	2.5	2.7	0.7	0.5	0.2	0.2	0.7	0.8	1.3	19.8	1.5	0.4	**37.0**
19	Ховд	20.2	0.4	0.6	0.4	1.7	3.3	0.2	0.0	0.6	0.6	0.0	0.0	0.8	2.0	2.2	2.3	0.4	0.2	0.0	0.7	0.4	3.2	14.5	1.6	0.6	**36.8**
20	Хөвсгөл	12.3	0.1	0.1	0.7	1.1	1.2	0.2	0.4	0.4	0.5	0.2	0.0	0.4	1.5	1.8	0.7	0.2	0.1	0.1	0.3	0.4	1.8	19.1	0.7	0.5	**32.6**
21	Хэнтий	13.5	0.0	0.0	0.0	1.4	1.5	0.1	0.0	0.3	0.4	0.4	0.0	0.3	1.8	1.6	0.9	0.1	0.3	0.4	0.0	0.6	3.5	17.1	1.4	0.3	**32.3**
22	**Аймгийн дундаж**	**16.9**	**0.1**	**0.4**	**0.4**	**1.0**	**1.8**	**0.2**	**0.5**	**0.4**	**1.0**	**0.2**	**0.0**	**0.6**	**1.8**	**1.9**	**1.0**	**0.3**	**0.2**	**0.2**	**0.7**	**0.9**	**3.1**	**16.6**	**1.3**	**0.5**	**35.3**
23	Улаанбаатар	30.3	0.3	0.4	1.0	1.8	4.3	0.5	3.1	0.7	1.6	0.7	0.0	1.0	0.6	1.8	1.1	0.2	0.5	0.7	2.2	1.6	6.2	14.1	1.2	2.1	**47.7**
24	**Улсын дундаж**	**23.1**	**0.2**	**0.4**	**0.6**	**1.4**	**3.0**	**0.3**	**1.7**	**0.6**	**1.3**	**0.5**	**0.0**	**0.8**	**1.3**	**1.8**	**1.1**	**0.3**	**0.4**	**0.4**	**1.4**	**1.2**	**4.5**	**15.4**	**1.3**	**1.3**	**41.0**

ДУНДАЖ ОР ХОНОГ, ТАСГААР, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Эмнэлгийн тасгаар																			Бүгд
		Дотор	Мэс засал	Төрөх	Эмэгтэйчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс харшил	Сүрьеэ	Мэдрэл	Сэтгэц	Гэмтэл	Нефропат	Уронор	Эрүүл мэнгийн сахиан ажиллагаа	Нүд	Чих, хамар хоолой	Эрүү нүүр	Хавдар	Үтамжлалт эмчилгээ	Хөнгөвчлөх эмчилгээ	Бусад	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Архангай	7.2	5.7	3.6	7.5	6.7	8.6	0.0	16.0	8.7	11.5	6.5	0.0	0.0	4.8	7.4	7.3	6.1	7.7	8.5	0.0	0.0	7.4
2	Баян-Өлгий	7.4	5.7	4.4	5.3	6.0	8.2	8.4	33.2	8.6	9.0	8.1	0.0	0.0	4.3	7.3	7.3	6.7	5.3	8.9	7.0	8.3	7.2
3	Баянхонгор	7.3	5.9	5.4	5.5	6.2	8.4	7.5	16.4	7.7	8.1	8.1	0.0	0.0	3.2	7.1	5.6	5.9	3.0	6.6	6.9	7.0	7.4
4	Булган	7.2	6.0	4.6	6.3	6.9	8.9	9.1	15.3	8.5	8.7	6.7	0.0	0.0	6.3	5.5	7.0	6.0	5.9	6.9	0.0	0.0	7.9
5	Говь-Алтай	7.8	6.7	3.9	5.3	7.7	9.8	8.8	18.7	8.4	8.8	8.0	0.0	0.0	9.0	6.3	6.6	6.3	0.0	7.7	8.3	7.4	8.3
6	Говьсүмбэр	7.7	7.1	4.9	6.3	6.0	8.1	7.9	0.0	7.9	0.0	7.5	0.0	0.0	5.4	0.0	7.6	0.0	0.0	0.0	8.4	8.8	7.5
7	Дархан-Уул	7.7	4.4	3.5	5.4	6.5	8.4	7.6	33.6	7.7	12.7	8.8	0.0	0.0	6.5	5.3	5.6	7.4	5.7	7.9	5.5	7.5	7.4
8	Дорноговь	8.0	5.2	4.7	4.1	7.0	9.7	0.0	37.7	8.3	7.6	7.3	0.0	0.0	6.6	0.0	7.4	0.0	0.0	8.3	5.9	0.0	7.9
9	Дорнод	7.8	4.7	4.1	5.8	6.6	9.4	9.3	46.5	8.4	10.5	7.4	0.0	0.0	8.0	6.6	6.7	0.0	6.3	7.8	0.0	0.0	7.9
10	Дундговь	7.7	5.4	4.6	3.9	6.5	9.7	9.5	25.8	8.7	5.4	7.0	0.0	0.0	14.0	5.3	5.5	7.3	0.0	7.9	8.6	0.0	8.1
11	Завхан	7.1	4.7	5.3	6.1	6.6	9.9	7.7	14.3	8.0	7.7	5.7	0.0	0.0	8.5	4.6	3.3	6.1	0.0	7.9	6.9	20.0	7.9
12	Орхон	7.1	4.4	4.3	6.2	5.9	8.0	0.0	53.8	7.4	8.0	7.5	0.0	0.0	9.5	3.1	5.8	0.0	0.0	6.9	6.1	6.6	6.9
13	Өвөрхангай	7.2	6.5	2.9	8.8	6.7	8.9	7.3	20.9	8.0	9.6	8.9	0.0	0.0	13.3	6.4	6.3	7.4	6.1	7.8	7.7	7.9	7.7
14	Өмнөговь	7.2	5.4	3.1	4.1	5.8	9.5	8.2	12.5	9.2	7.0	7.6	0.0	0.0	4.4	3.5	6.7	5.5	0.0	7.3	7.5	7.2	7.3
15	Сүхбаатар	7.8	6.1	3.6	8.8	7.8	9.7	8.9	29.4	9.0	9.2	8.1	0.0	10.1	12.4	8.5	7.9	6.4	8.8	9.5	0.0	8.8	8.5
16	Сэлэнгэ	7.5	6.2	4.1	6.4	7.0	8.4	8.5	44.8	7.5	9.0	0.0	0.0	0.0	11.3	7.2	7.2	7.3	7.3	7.5	7.7	0.0	7.6
17	Төв	7.2	7.8	5.1	5.5	5.7	8.7	9.9	41.8	8.1	7.5	8.7	0.0	0.0	9.5	5.2	8.5	15.5	8.5	7.1	7.3	2.9	7.9
18	Увс	7.2	5.2	4.1	6.8	6.5	9.0	9.4	12.9	8.1	9.4	5.9	0.0	0.0	4.3	5.1	4.6	6.2	6.9	7.0	0.0	0.0	7.2
19	Ховд	8.0	5.9	3.0	8.2	7.3	10.0	8.4	13.9	9.1	10.7	8.5	0.0	0.0	11.0	6.3	7.6	5.7	0.0	8.0	6.2	8.9	8.1
20	Хөвсгөл	7.2	5.7	2.2	6.1	6.4	9.7	7.6	41.4	7.9	14.1	0.0	0.0	0.0	5.6	0.0	6.3	0.0	5.2	7.6	0.0	9.6	7.3
21	Хэнтий	7.5	6.4	4.7	8.0	6.6	9.4	7.8	23.0	8.8	9.3	7.2	0.0	0.0	3.8	8.1	8.3	0.0	5.2	7.9	7.0	8.8	8.0
22	**Аймгийн дундаж**	**7.4**	**5.6**	**4.0**	**6.0**	**6.6**	**9.1**	**8.2**	**27.3**	**8.1**	**9.6**	**7.7**	**0.0**	**10.1**	**7.5**	**6.5**	**6.4**	**6.8**	**6.2**	**7.6**	**6.7**	**8.0**	**7.6**
23	Улаанбаатар	7.5	5.9	4.1	5.6	6.2	9.2	8.1	24.1	6.3	23.0	7.3	8.4	5.1	12.0	2.9	5.5	4.7	3.4	7.3	6.0	8.3	7.3
24	**Улсын дундаж**	**7.5**	**5.8**	**4.0**	**5.8**	**6.4**	**9.1**	**8.2**	**25.7**	**7.2**	**18.2**	**7.4**	**8.4**	**5.1**	**10.5**	**3.5**	**5.8**	**5.2**	**4.2**	**7.5**	**6.2**	**8.1**	**7.4**

ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ АШИГЛАЛТ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд				Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэг				Хөдөөгийн эмнэлэг			
		Ор ашиглалт	Ор ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Ор ашиглалт	Ор ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Ор ашиглалт	Ор ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Архангай	117.2	32.1	7.4	15.8	158.5	43.4	7.3	21.7	89.8	24.6	7.6	11.8
2	Баян-Өлгий	230.3	63.1	7.2	32.1	261.0	71.5	7.4	35.4	152.4	41.8	6.4	23.9
3	Баянхонгор	119.6	32.8	7.4	16.1	165.0	45.2	7.2	22.8	88.4	24.2	7.7	11.5
4	Булган	125.6	34.4	7.9	15.9	166.8	45.7	7.9	21.2	105.2	28.8	7.9	13.3
5	Говь-Алтай	319.5	87.5	8.3	38.7	298.2	81.7	8.1	37.0	350.1	95.9	8.5	41.2
6	Говьсүмбэр	187.8	51.5	7.5	25.1	221.1	60.6	7.5	29.4	99.2	27.2	7.4	13.5
7	Дархан-Уул	262.6	72.0	7.4	35.5	247.2	67.7	7.3	33.7	532.5	145.9	8.0	66.7
8	Дорноговь	304.7	83.5	7.9	38.5	318.3	87.2	7.9	40.5	283.3	77.6	8.0	35.4
9	Дорнод	331.9	90.9	7.9	41.9	312.0	85.5	7.9	39.7	402.6	110.3	8.1	49.6
10	Дундговь	312.8	85.7	8.1	38.6	284.9	78.0	7.9	36.0	362.2	99.2	8.4	43.3
11	Завхан	123.4	33.8	7.9	15.5	93.9	25.7	8.2	11.4	215.3	59.0	7.6	28.4
12	Орхон	283.7	77.7	6.9	41.1	285.4	78.2	6.9	41.4	136.8	37.5	7.2	19.1
13	Өвөрхангай	134.5	36.9	7.7	17.5	163.1	44.7	7.5	21.6	113.1	31.0	7.8	14.4
14	Өмнөговь	90.2	24.7	7.3	12.3	121.1	33.2	7.2	16.9	63.2	17.3	7.6	8.3
15	Сүхбаатар	250.3	68.6	8.5	29.5	246.1	67.4	8.8	27.9	259.2	71.0	7.9	32.8
16	Сэлэнгэ	220.0	60.3	7.6	29.0	269.5	73.8	7.7	34.9	190.2	52.1	7.5	25.4
17	Төв	120.6	33.1	7.9	15.3	217.1	59.5	8.5	25.6	82.8	22.7	7.4	11.2
18	Увс	273.3	74.9	7.2	37.9	253.2	69.4	7.2	35.0	307.6	84.3	7.2	42.8
19	Ховд	259.6	71.1	8.1	32.1	241.9	66.3	8.2	29.6	308.3	84.5	7.9	39.0
20	Хөвсгөл	260.1	71.3	7.3	35.5	267.9	73.4	7.2	37.3	246.6	67.6	7.6	32.5
21	Хэнтий	185.4	50.8	8.0	23.0	131.9	36.1	8.0	16.5	309.1	84.7	8.1	38.2
22	**Аймгийн дундаж**	**187.1**	**51.3**	**7.6**	**24.5**	**211.7**	**58.0**	**7.6**	**27.9**	**154.2**	**42.2**	**7.7**	**20.0**
23	Улаанбаатар	212.2	58.1	7.3	29.3	212.5	58.2	7.3	29.3	125.7	34.4	6.8	18.4
24	**Улсын дундаж**	**198.0**	**54.3**	**7.4**	**26.6**	**212.2**	**58.1**	**7.4**	**28.7**	**154.0**	**42.2**	**7.7**	**20.0**

ЭМНЭЛГИЙН ОРНЫ ТОО, ТАСГААР, 10 000 ХҮН АМД, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Эмнэлгийн тасгаар																				Бүгд
		Дотор	Мэс засал	Төрөх	Эмэгтэйчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс харшил	Сүрьеэ	Мэдрэл	Сэтгэц	Гэмтэл	Нефролог	Уролог	Эрчимт эмчилгээ, сэхээн амьдруулах	Нүд	Чих, хамар хоолой	Эрүү нүүр	Хавдар	Уламжлалт эмчилгээ	Хөнгөвчлөх эмчилгээ	Бусад	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Архангай	24.1	2.6	6.7	3.4	8.8	106.9	0.0	0.7	3.8	0.6	0.9	0.0	0.0	0.3	0.3	0.3	0.3	0.5	1.0	0.0	0.0	**161.4**
2	Баян-Өлгий	28.2	5.8	7.3	3.1	10.1	2.5	1.0	1.0	7.0	1.4	1.0	0.0	0.0	0.8	1.0	2.0	1.1	0.6	2.7	1.4	10.3	**88.3**
3	Баянхонгор	23.6	4.2	7.9	3.6	12.4	142.0	1.1	1.6	5.4	1.2	1.2	0.0	0.0	0.6	1.6	0.2	0.2	0.2	4.1	0.9	2.2	**214.3**
4	Булган	13.6	2.6	6.0	1.8	7.8	110.8	0.8	1.1	5.2	1.0	1.3	0.0	0.0	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	4.2	0.0	0.6	**158.1**
5	Говь-Алтай	26.8	5.6	8.0	4.1	12.0	6.7	1.4	1.7	5.1	0.7	2.7	0.0	0.0	0.7	0.3	0.9	0.3	0.0	3.9	1.2	1.7	**83.9**
6	Говьсүмбэр	22.7	5.5	3.3	7.2	12.7	89.6	2.2	0.0	6.6	0.0	2.8	0.0	0.0	0.6	0.0	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	2.8	**159.8**
7	Дархан-Уул	19.2	3.6	4.2	3.6	10.2	2.1	2.5	1.6	7.0	2.2	3.3	0.0	0.0	0.8	0.5	1.7	0.4	0.3	9.2	1.9	23.4	**97.7**
8	Дорноговь	20.9	5.0	6.3	3.8	12.3	3.6	0.0	1.5	8.1	1.4	2.2	0.0	0.0	1.8	0.0	0.3	0.0	0.0	6.4	1.7	0.0	**75.3**
9	Дорнод	21.1	2.6	7.0	2.4	8.3	3.6	1.2	3.6	3.8	2.1	1.8	0.0	0.0	1.0	1.2	0.4	0.0	0.7	4.0	1.1	2.4	**68.2**
10	Дундговь	26.4	3.0	8.6	3.2	13.9	5.3	0.4	1.5	2.1	0.2	1.1	0.0	0.0	0.8	0.2	0.2	0.2	0.2	4.9	1.9	0.0	**74.0**
11	Завхан	25.0	4.6	7.9	4.1	11.8	100.5	1.6	1.5	6.8	1.6	1.4	0.0	0.0	0.7	0.3	0.4	0.4	0.0	7.5	1.2	2.6	**180.0**
12	Орхон	28.1	4.3	7.5	4.0	5.6	3.8	0.0	1.7	9.4	3.2	3.3	0.0	0.0	1.5	0.4	1.6	0.0	0.0	7.1	1.7	2.0	**85.1**
13	Өвөрхангай	20.6	4.7	5.8	4.0	12.0	59.4	0.9	0.9	1.7	1.0	2.1	0.0	0.0	0.3	0.3	0.6	0.4	0.3	2.1	0.7	19.5	**137.2**
14	Өмнөговь	23.0	4.6	7.4	7.1	14.4	114.4	1.2	1.7	7.1	3.1	1.7	0.0	0.0	0.7	0.3	0.4	0.1	0.0	12.3	2.1	6.7	**208.2**
15	Сүхбаатар	21.9	3.2	5.4	7.9	13.0	4.3	0.9	1.9	4.6	1.7	3.1	0.0	0.3	0.5	0.3	0.6	0.2	0.5	4.0	0.6	9.7	**84.6**
16	Сэлэнгэ	29.9	3.5	5.5	5.1	13.8	4.1	0.4	2.8	3.2	0.9	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.4	0.1	0.1	2.9	0.4	3.2	**76.4**
17	Төв	18.4	1.9	5.8	3.0	10.0	82.2	1.1	2.1	5.1	0.4	0.6	0.0	0.0	0.4	0.3	0.3	0.2	0.5	2.5	0.6	1.2	**136.7**
18	Увс	25.7	3.2	7.8	3.3	11.4	3.7	1.2	1.3	2.9	1.2	1.2	0.0	0.0	0.5	1.4	0.2	0.1	0.9	1.8	0.0	0.0	**67.8**
19	Ховд	23.0	5.6	7.0	4.5	11.4	5.0	2.5	1.1	7.6	2.2	2.2	0.0	0.0	0.4	0.6	1.7	0.6	0.0	6.7	1.1	9.0	**92.1**
20	Хөвсгөл	21.8	4.3	4.8	3.5	10.8	3.5	0.6	0.9	3.2	1.5	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.3	0.0	0.7	5.0	0.0	6.0	**67.4**
21	Хэнтий	16.0	5.8	7.3	2.7	11.9	59.3	1.0	2.0	3.8	1.9	1.9	0.0	0.0	0.5	0.6	1.8	0.0	0.4	7.7	1.9	3.4	**129.9**
22	**Аймгийн дундаж**	**23.0**	**4.1**	**6.5**	**3.9**	**11.0**	**39.9**	**1.0**	**1.6**	**5.1**	**1.5**	**1.6**	**0.0**	**0.0**	**0.6**	**0.5**	**0.8**	**0.2**	**0.3**	**4.8**	**1.0**	**5.8**	**113.3**
23	Улаанбаатар	27.2	7.4	4.3	6.8	11.9	13.7	1.2	1.4	5.3	3.8	3.9	0.8	0.4	2.2	0.9	1.0	0.3	0.9	4.3	1.4	1.9	**100.9**
24	**Улсын дундаж**	**24.9**	**5.6**	**5.5**	**5.3**	**11.4**	**27.8**	**1.1**	**1.5**	**5.2**	**2.6**	**2.7**	**0.4**	**0.2**	**1.3**	**0.7**	**0.9**	**0.3**	**0.6**	**4.6**	**1.2**	**4.0**	**107.6**

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГУУД БАЙРШЛААР, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Багийн эмчийн салбар	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	Тосгоны эрүүл мэндийн төв	Сумын эрүүл мэндийн төв			Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг	Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Аймгийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв	Дүүргийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв, НЭМҮТ	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	Тусгай мэргэжлийн төв	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг	Амаржих газар	Түргэн тусламжийн төв	Сэргээн засах төв	Клиник /улсын/	Клиник /хувийн/	Ортой хувийн эмнэлэг	Сувилал	Хөнгөвчлөх, асаргаа сувилгааны төв	Сувилахуйн төв	ЭМЯ, ЭМХТ	Эрүүл мэндийн газар (аймаг, нийслэл)	Эм ханган нийлүүлэх байгууллага	Эмийн үйлдвэр	Эмийн сан	Бусад	Эрүүл мэндийн салбарын байгууллагын ажиллагчид бүгд	Тусгай эмнэлэг	Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны харьяа эрүүл мэндийн байгууллага, их эмч, багa эмч	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны харьяа эрүүл мэндийн байгууллагууд	Төмөр замын нэгдсэн эмнэлэг	Бусад (урхай, үйлдвэр, албан газар, мэргэжлийн хяналтын газар гэх мэт)	Бусад салбарын эрүүл мэндийн ажиллагчид бүгд	Бүгд
					А зэрэглэл	Б зэрэглэл	В зэрэглэл																														
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
1	Архангай	1	3	0	2	7	9	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	6	3	0	0	0	1	4	0	54	1	106	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**106**
2	Баян-Өлгий	0	4	0	4	4	6	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	15	5	2	0	0	0	1	6	0	48	6	103	4	0	**0**	**0**	**0**	**4**	**107**
3	Баянхонгор	0	4	1	3	5	11	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	35	8	2	0	0	0	1	5	0	43	0	120	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**120**
4	Булган	0	2	1	2	8	5	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	2	2	0	0	0	1	3	0	43	1	76	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**76**
5	Говь-Алтай	0	3	0	4	5	10	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	9	3	3	0	0	0	1	4	0	33	1	79	0	1	**0**	**0**	**0**	**1**	**80**
6	Говьсүмбэр	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	1	1	0	10	0	20	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**20**
7	Дархан-Уул	0	5	0	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	13	5	0	0	0	1	6	0	54	0	144	0	1	**0**	**0**	**0**	**1**	**145**
8	Дорноговь	0	4	0	2	8	3	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	4	0	0	0	0	1	0	0	31	1	71	3	1	**0**	**1**	**0**	**5**	**76**
9	Дорнод	0	3	0	3	4	6	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	24	4	0	0	0	0	1	4	0	25	1	76	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**76**
10	Дундговь	0	2	0	2	3	10	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	14	2	3	0	0	0	1	3	0	10	4	56	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**56**
11	Завхан	0	3	0	4	11	7	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	20	2	6	0	0	0	1	3	0	26	2	88	1	0	**1**	**0**	**0**	**2**	**90**
12	Орхон	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	55	13	1	0	0	0	1	10	0	76	0	166	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**166**
13	Өвөрхангай	2	4	0	3	3	11	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	23	6	6	0	0	0	1	3	0	44	0	109	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**109**
14	Өмнөговь	0	3	0	3	8	3	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	27	6	2	0	0	0	1	4	0	51	0	110	5	0	**0**	**0**	**3**	**8**	**118**
15	Сүхбаатар	0	3	0	2	4	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1	2	0	27	0	49	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**49**
16	Сэлэнгэ	0	5	0	2	11	8	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	16	6	3	0	0	0	1	1	0	28	0	84	4	0	**0**	**1**	**0**	**5**	**89**
17	Төв	0	1	0	1	6	19	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	1	12	0	0	0	1	0	0	17	0	73	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**73**
18	Увс	3	4	0	4	7	7	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	23	4	0	0	0	0	1	4	0	32	0	91	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**91**
19	Ховд	0	6	0	2	7	6	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	18	6	0	0	0	0	1	5	0	26	0	80	0	0	**0**	**0**	**10**	**10**	**90**
20	Хөвсгөл	2	5	0	5	10	8	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	22	12	1	0	0	0	1	5	0	73	0	146	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**146**
21	Хэнтий	0	4	0	3	4	14	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	23	0	3	0	0	0	1	4	0	46	1	106	1	0	0	0	0	1	107
22	**Аймгийн дундаж**	**8**	**77**	**2**	**52**	**118**	**151**	**6**	**16**	**0**	0	**0**	**5**	**12**	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**431**	**107**	**54**	**0**	**0**	**0**	**21**	**77**	**0**	**797**	**18**	**1953**	**18**	**3**	**1**	**2**	**13**	**37**	**1990**
23	Улаанбаатар	0	131	5	0	0	0	0	0	4	0	9	0	3	13	3	1	0	0	1117	132	57	4	0	2	1	419	42	993	9	2945	5	8	3	1	0	17	2962
24	**Улсын дундаж**	**8**	**208**	**7**	**52**	**118**	**151**	**6**	**16**	**4**	**0**	**9**	**5**	**15**	**13**	**3**	**1**	**1**	**0**	**1548**	**239**	**111**	**4**	**0**	**2**	**22**	**496**	**42**	**1790**	**27**	**4898**	**23**	**11**	**4**	**3**	**13**	**54**	**4952**

АЙМАГ ХОТЫН НЭГДСЭН ЭМНЭЛГҮҮДЭД ХИЙГДСЭН ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНДСЭН ОНОШИЙН ЗӨРҮҮНИЙ ХУВЬ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Нийт нас баралт	Эмгэг судлалын задлан шинжилгээний тоо	Задлан шинжилгээний хувь	Үндсэн оношийн зөрүү	Үндсэн оношийн зөрүүний хувь
А	Б	1	2	3	4	5
1	Архангай	60	15	31.7%	4	22.2%
2	Баян-Өлгий	79	25	44.8%	0	0.0%
3	Баянхонгор	86	30	40.7%	0	0.0%
4	Булган	40	5	22.0%	0	0.0%
5	Говь-Алтай	53	18	45.6%	1	4.8%
6	Говьсүмбэр	30	1	22.6%	0	0.0%
7	Дархан-Уул	187	51	30.6%	4	7.0%
8	Дорноговь	111	29	30.4%	5	15.2%
9	Дорнод	186	44	31.0%	0	0.0%
10	Дундговь	46	1	8.3%	1	100.0%
11	Завхан	61	22	40.0%	14	53.8%
12	Орхон	191	64	43.1%	5	6.7%
13	Өвөрхангай	115	35	38.8%	0	0.0%
14	Өмнөговь	54	15	56.5%	0	0.0%
15	Сүхбаатар	51	22	50.0%	3	12.0%
16	Сэлэнгэ	83	21	31.8%	1	3.8%
17	Төв	103	27	30.0%	5	15.2%
18	Увс	57	21	50.0%	8	25.8%
19	Ховд	75	37	50.6%	12	30.8%
20	Хөвсгөл	131	38	39.3%	10	20.0%
21	Хэнтий	71	14	25.7%	2	12.5%
22	**Аймгийн дундаж**	**1870**	**535**	**36.7%**	**75**	**11.5%**
23	Улаанбаатар	3522	1020	34.7%	119	9.8%
24	**Улсын дундаж**	**5392**	**1555**	**35.4%**	**194**	**10.4%**

ХАГАЛГААНЫ ДАРААХ ХҮНДРЭЛ, НАС БАРАЛТЫН ХУВЬ, 2021 ОН

№	Аймаг, хотын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо	Хүндрэлийн хувь	Нас баралтын хувь
А	Б	1	2	3
1	Архангай	1285	0.1	0.0
2	Баян-Өлгий	2392	0.3	0.0
3	Баянхонгор	1759	0.1	0.0
4	Булган	775	0.9	0.0
5	Говь-Алтай	1393	0.2	0.0
6	Говьсүмбэр	434	0.0	0.2
7	Дархан-Уул	3023	0.0	0.0
8	Дорноговь	2067	0.0	0.0
9	Дорнод	2356	0.0	0.1
10	Дундговь	902	0.1	0.0
11	Завхан	1295	0.1	0.1
12	Орхон	3555	0.2	0.1
13	Өвөрхангай	2386	0.2	0.0
14	Өмнөговь	1938	0.3	0.0
15	Сүхбаатар	815	0.0	0.0
16	Сэлэнгэ	4155	0.0	0.0
17	Төв	1197	0.0	0.0
18	Увс	1974	0.1	0.0
19	Ховд	2123	0.1	0.0
20	Хөвсгөл	2401	0.6	0.2
21	Хэнтий	1539	0.0	0.1
22	**Аймгийн дундаж**	**39764**	**0.1**	**0.0**
23	Улаанбаатар	120067	0.2	0.3
24	**Улсын дундаж**	**159831**	**0.2**	**0.3**

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД, (10 000 ХҮН АМД), 2021 ОН

№	Аймаг хотын нэр	Бүгд	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Үүнээс						Хавдар	Үүнээс						Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Үүнээс	Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	Чих ба хөхлөг сэрэгийн өвчин
				Сүрьэгийн өвчлөл	Вирүст гепатитийн өвчлөл	Бруцеллёзын өвчлөл	Тэмбүүгийн өвчлөл	Заг хүйтний өвчлөл	Трихомониазын өвчлөл		Элэгний хорт хавдар	Улаан хоолойн хорт хавдар	Ходоодны хорт хавдар	Уушгны хорт хавдар	Умайн хүзүүний хорт хавдар	Хөхний хорт хавдар			Чихрийн шижин				
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	Архангай	2528.8	34.3	8.5	2.7	11.7	0.0	0.0	0.2	20.2	6.6	0.4	1.3	1.3	0.3	0.3	6.5	33.5	17.0	13.7	97.6	2.2	4.5
2	Баян-Өлгий	2829.4	23.0	3.7	10.3	3.0	0.7	0.0	0.0	36.8	4.5	3.9	8.0	2.5	0.7	1.6	28.5	37.1	21.0	32.9	198.3	24.1	14.5
3	Баянхонгор	3438.1	18.4	4.9	1.7	4.2	0.0	0.0	0.0	39.7	11.2	1.8	4.7	3.2	0.9	1.6	8.1	26.3	12.6	16.7	184.2	43.7	23.1
4	Булган	2500.2	22.2	14.1	1.1	1.8	0.0	0.0	0.0	28.8	7.3	1.5	3.6	2.4	1.5	1.8	5.2	20.9	15.6	30.9	126.5	0.6	3.4
5	Говь-Алтай	3225.5	36.9	5.0	1.0	6.5	0.0	0.0	0.0	40.3	15.7	1.4	3.9	1.7	1.7	0.7	7.3	27.0	18.4	22.7	147.8	6.1	7.2
6	Говьсүмбэр	3982.2	23.8	8.3	0.6	12.7	0.0	0.0	0.0	29.9	16.0	0.6	3.3	2.2	1.1	0.0	8.8	33.2	25.4	6.6	84.1	1.7	12.2
7	Дархан-Уул	3443.3	41.9	15.0	3.0	6.0	0.1	0.0	0.0	27.3	8.4	1.0	3.6	0.6	1.2	1.2	9.6	46.4	40.6	58.9	165.8	6.7	16.2
8	Дорноговь	2876.7	18.3	4.3	4.3	6.0	0.0	0.0	0.0	32.6	6.3	1.3	4.7	3.3	0.3	2.9	6.6	32.6	23.6	9.1	197.7	7.5	4.6
9	Дорнод	2830.1	36.5	8.1	1.0	12.7	0.0	0.0	0.1	31.3	13.4	0.8	2.9	1.4	2.0	0.7	6.0	34.3	15.2	42.7	62.6	30.1	5.6
10	Дундговь	2837.1	8.9	6.3	0.6	0.6	0.0	0.0	0.0	18.6	4.6	0.4	0.4	0.4	0.2	0.6	7.6	28.1	20.2	5.7	82.1	11.0	3.2
11	Завхан	2783.9	34.3	2.6	5.6	8.7	0.0	0.0	0.0	21.8	7.5	0.7	2.7	0.8	0.7	0.0	5.6	25.6	19.2	32.4	262.9	2.6	5.7
12	Орхон	3469.8	32.5	3.5	2.6	5.9	0.4	0.0	0.0	54.5	22.1	0.8	6.2	2.4	1.9	1.0	4.2	44.1	33.9	101.2	160.3	8.6	25.8
13	Өвөрхангай	2386.9	14.9	2.9	3.8	2.1	0.0	0.0	0.0	31.4	6.8	1.9	3.2	1.2	0.4	0.8	4.4	14.0	8.4	16.8	82.5	7.2	5.1
14	Өмнөговь	2552.4	9.6	2.1	1.1	0.8	0.0	0.0	0.0	18.3	4.9	0.3	0.6	0.3	0.4	0.3	6.1	34.8	24.4	20.5	147.9	1.0	2.4
15	Сүхбаатар	2479.9	27.0	7.9	2.5	11.7	0.0	0.0	0.0	21.8	9.9	0.5	1.2	1.9	0.8	0.6	9.6	25.3	16.1	27.8	163.7	4.9	3.2
16	Сэлэнгэ	2202.2	14.0	8.3	1.4	2.0	0.1	0.0	0.0	28.7	6.2	0.4	1.9	1.4	1.8	0.6	6.6	39.2	34.9	19.2	141.6	0.9	8.1
17	Төв	2071.3	19.9	7.6	2.6	2.0	0.1	0.0	0.0	19.3	7.6	0.1	1.4	1.9	0.6	0.0	2.1	18.1	14.0	6.1	91.9	1.7	3.5
18	Увс	2560.4	37.9	17.7	3.3	8.7	0.0	0.0	0.0	51.1	9.6	2.9	17.5	3.4	1.4	0.8	6.7	31.4	20.6	26.9	183.8	18.6	7.2
19	Ховд	2944.4	26.2	12.6	3.9	2.1	0.0	0.0	0.0	46.8	8.6	2.1	7.8	2.6	1.5	1.0	11.6	30.9	21.0	42.5	165.3	3.2	15.4
20	Хөвсгөл	2380.6	17.7	4.1	0.2	4.5	0.0	0.0	0.0	26.4	6.2	0.7	4.7	1.5	0.7	0.7	8.9	23.5	15.5	26.8	111.6	0.9	7.9
21	Хэнтий	2978.0	51.5	18.9	4.3	23.4	0.0	0.0	0.0	38.9	11.3	0.3	5.7	1.6	1.6	1.1	5.3	22.5	15.7	28.4	201.1	8.9	17.2
22	**Аймгийн дундаж**	**2764.8**	**26.1**	**7.7**	**2.9**	**6.1**	**0.1**	**0.0**	**0.0**	**32.2**	**9.0**	**1.2**	**4.5**	**1.8**	**1.0**	**0.9**	**8.1**	**30.1**	**20.7**	**30.2**	**146.5**	**9.5**	**9.8**
23	Улаанбаатар	2945.0	19.9	7.9	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	117.9	26.2	2.7	15.2	4.3	4.1	6.4	6.9	34.5	28.2	51.9	134.3	54.8	11.8
24	**Улсын дундаж**	**2848.2**	**23.2**	**7.8**	**2.5**	**3.3**	**0.1**	**0.0**	**0.0**	**71.8**	**16.9**	**1.9**	**9.4**	**3.0**	**2.4**	**3.4**	**7.5**	**32.1**	**24.2**	**40.3**	**140.9**	**30.5**	**10.8**

СТАЦИОНАРТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД, (10 000 ХҮН АМД), 2021 ОН

№	Аймаг хотын нэр	Зурх-судасны тогтолцооны өвчин	Үүнээс				Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Үүнээс					Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Үүнээс			Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Үүнээс		Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг, зовиур, эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
			Цочмог болон архаг хэлэгийн гаралтай өвчлөл	Цусны даралт ихссэх өвчлөл	Зүрхний ишеми өвчлөл	Тархинд цус харвалт өвчлөл		Томуу, томуу төст өвчлөл	Хатгаа өвчлөл	Амьсгалын дээд замын цочмог урэвсэлт өвчлөл	Гуурсан хоолойн багтраа	Уушигны архаг бөглөрөлт өвчлөл		Ходоодны шархлаа өвчлөл	Элэгний архаг үрэвсэл	Архины шалтгаант өвчлөл				Бөөрний цочмог болон архаг дутмагшил	Бөөрний сувгэнцэрын эдийн цочмог болон архаг нефрит						
А	Б	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	Архангай	265.6	11.7	99.2	97.5	9.6	98.4	0.3	41.4	3.2	5.1	17.5	197.5	6.2	7.9	0.5	24.1	88.3	313.9	4.2	236.0	277.7	10.0	2.7	0.4	48.9
2	Баян-Өлгий	378.2	6.4	215.9	53.5	8.2	196.7	12.7	62.0	2.1	6.3	48.5	375.0	6.2	13.8	0.1	42.1	169.0	377.9	8.9	290.1	428.5	9.5	11.9	1.0	56.6
3	Баянхонгор	379.7	35.7	125.4	101.4	7.8	149.0	0.4	58.1	2.2	11.8	17.1	258.3	10.9	9.4	0.0	73.5	115.4	352.6	3.8	267.7	281.1	16.8	4.0	0.2	41.0
4	Булган	271.5	7.1	52.2	95.3	7.5	100.0	5.7	39.7	2.1	4.4	21.2	124.9	4.7	3.2	0.0	40.7	32.2	175.9	8.7	130.7	194.2	11.2	0.6	0.0	50.7
5	Говь-Алтай	235.7	13.5	68.0	77.4	6.7	110.7	2.2	30.2	6.8	11.3	30.4	206.4	8.4	8.0	0.0	83.9	51.1	203.8	7.0	119.1	305.1	50.1	4.8	0.2	78.6
6	Говьсүмбэр	251.7	8.3	90.7	65.8	6.1	335.2	2.8	190.3	0.0	8.8	32.6	313.0	3.3	0.0	0.6	83.5	117.3	281.0	7.2	201.3	389.9	24.3	3.9	0.0	54.2
7	Дархан-Уул	287.1	17.4	42.8	116.5	6.0	149.5	7.1	57.8	0.2	10.0	9.1	274.6	14.3	4.3	2.7	73.8	169.8	326.3	5.8	260.0	297.2	27.9	3.2	0.6	92.7
8	Дорноговь	257.7	14.0	40.6	109.7	6.3	185.8	3.5	81.1	0.4	9.5	24.4	223.2	7.5	17.6	0.4	38.9	168.4	173.7	8.1	110.6	333.7	34.5	4.5	0.1	75.5
9	Дорнод	228.1	11.5	48.9	104.5	5.5	164.6	0.5	89.3	2.3	8.9	17.4	209.3	10.4	7.3	0.1	80.6	131.2	206.5	2.5	138.8	303.1	3.1	2.4	1.8	77.1
10	Дундговь	218.5	13.3	51.3	95.3	4.2	199.5	1.5	125.5	1.1	10.1	20.2	223.8	3.8	16.9	0.6	41.6	85.0	202.5	3.4	146.0	285.6	17.9	3.2	0.0	56.5
11	Завхан	255.7	2.3	67.3	75.9	15.1	131.0	1.2	56.9	2.3	7.6	17.7	195.1	8.8	1.9	0.0	66.2	92.1	259.0	3.0	205.8	281.3	28.4	3.7	0.3	46.5
12	Орхон	366.9	5.2	56.5	191.0	5.7	159.5	0.3	43.3	0.4	5.2	26.7	254.6	10.1	13.4	0.9	23.4	276.4	310.3	6.1	240.4	300.9	44.7	2.7	0.6	77.9
13	Өвөрхангай	218.9	18.5	58.1	52.0	7.1	140.4	4.7	52.6	1.7	11.5	18.2	207.1	9.1	5.0	1.7	48.9	45.3	238.2	5.8	176.4	240.3	17.5	2.4	0.2	63.8
14	Өмнөговь	196.8	5.8	47.4	69.5	8.7	121.8	2.6	72.4	0.4	8.2	14.8	178.9	8.7	7.8	0.3	36.1	145.2	184.1	3.2	88.1	407.7	24.0	0.4	0.0	87.0
15	Сүхбаатар	179.1	2.8	60.8	47.2	7.9	160.6	0.3	93.1	4.2	11.4	22.7	163.0	4.6	16.7	0.2	52.8	107.5	166.0	3.1	108.2	268.3	6.9	2.8	1.1	54.5
16	Сэлэнгэ	268.9	8.3	91.3	101.7	6.4	145.6	1.7	46.9	0.1	9.2	24.9	171.3	6.5	6.7	0.3	26.0	42.2	279.9	3.6	201.2	233.5	11.0	1.3	0.7	20.4
17	Төв	171.8	3.5	36.9	52.7	6.1	117.0	3.7	59.8	0.7	7.4	16.9	97.7	5.8	1.9	0.3	37.1	51.1	152.2	2.8	109.7	199.8	10.4	1.6	0.0	28.1
18	Увс	380.6	44.3	111.4	126.3	9.9	125.9	0.6	60.1	1.4	9.3	25.5	268.1	9.1	15.4	0.1	53.7	70.6	263.2	4.4	199.6	302.6	9.6	4.8	0.0	62.9
19	Ховд	343.4	30.7	73.3	104.1	7.6	234.3	1.8	120.9	0.9	12.8	23.1	293.7	13.1	4.4	1.5	82.3	232.9	279.2	6.5	190.8	297.1	25.7	5.9	2.0	68.9
20	Хөвсгөл	365.1	25.6	99.5	172.2	9.1	161.8	0.7	74.3	0.5	8.1	13.9	213.5	15.5	11.5	0.4	36.8	60.9	363.9	3.7	315.7	274.5	10.4	3.9	0.0	53.4
21	Хэнтий	241.1	9.4	78.4	83.3	7.6	200.3	9.5	40.9	2.8	11.7	39.8	226.8	8.9	4.4	0.0	68.8	125.5	228.2	2.4	130.8	266.6	11.1	1.5	0.0	59.6
22	**Аймгийн дундаж**	**283.1**	**14.9**	**79.9**	**99.3**	**7.6**	**154.9**	**3.1**	**65.2**	**1.6**	**8.9**	**22.4**	**223.0**	**9.0**	**8.6**	**0.6**	**50.7**	**114.5**	**264.7**	**4.9**	**195.1**	**289.6**	**18.5**	**3.5**	**0.5**	**59.3**
23	Улаанбаатар	239.4	5.2	47.1	62.4	10.1	167.2	0.5	55.9	2.3	5.1	20.6	307.2	15.5	19.4	1.3	39.1	132.2	210.9	11.2	100.5	381.7	20.0	16.3	2.7	105.7
24	**Улсын дундаж**	**262.9**	**10.4**	**64.7**	**82.2**	**8.8**	**160.6**	**1.9**	**60.9**	**1.9**	**7.2**	**21.6**	**262.0**	**12.0**	**13.6**	**0.9**	**45.3**	**122.7**	**239.8**	**7.8**	**151.3**	**332.2**	**19.2**	**9.5**	**1.5**	**80.8**

АМБУЛАТОРТ БҮРТГЭГДСЭН ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ (10 000 ХҮН АМД), 2021 ОН

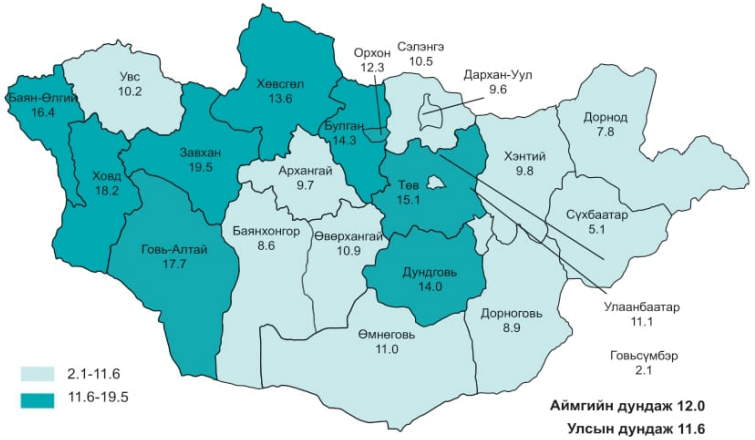
№	Аймаг, хотын нэр	Бүгд	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Үүнээс						Хавдар	Үүнээс						Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Үүнээс	Сэтгцийн ба зан төрхийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд ба түүний дайвэрын өвчнүүд	Чих ба хөхлөг сэртэнгийн өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Үүнээс			
				Сүрьеэгийн өвчлөл	Вирус гепатитийн өвчлөл	Брүцеллёзын өвчлөл	Тэмбүүгийн өвчлөл	Заг хүйтний өвчлөл	Трихомониазын өвчлөл		Элэгний хорт хавдар	Улаан хоолойн хорт хавдар	Ходоодны хорт хавдар	Уушигны хорт хавдар	Умайн хүзүүний хорт хавдар	Хөхний хорт хавдар			Чихрийн шижин						Цочмог болон архаг хэлэгийн гаралтай өвчлөл	Цусны даралт ихсэх өвчлөл	Зүрхний ишеми өвчлөл	Тархинд цус харвалт өвчлөл
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	Архангай	7254.7	24.7	4.2	0.4	11.7	8.1	2.1	3.2	97.9	26.0	1.7	10.7	4.3	5.0	5.1	19.5	129.6	52.2	95.6	420.4	297.0	219.9	975.9	41.8	601.6	208.8	1.8
2	Баян-Өлгий	8292.9	18.0	2.4	1.4	0.0	2.5	8.2	1.9	128.3	18.6	9.1	17.4	5.2	3.2	5.2	94.4	136.4	54.1	34.6	423.9	363.7	237.1	973.4	14.2	628.9	88.0	2.6
3	Баянхонгор	8915.7	342.4	3.7	0.3	0.0	14.4	20.3	59.6	74.7	11.2	0.8	4.7	2.1	4.4	2.6	21.0	123.8	36.7	72.7	534.8	397.9	211.0	1008.6	84.9	517.6	156.7	4.1
4	Булган	10144.8	35.6	4.1	0.2	0.0	3.1	2.4	16.7	43.1	7.0	0.8	4.2	1.3	0.3	1.5	21.7	214.7	104.2	28.0	442.6	391.6	147.6	1871.6	93.5	1109.7	430.3	2.8
5	Говь-Алтай	9546.5	23.7	2.9	0.7	0.3	6.0	4.3	1.0	60.8	8.5	1.9	3.4	1.2	1.5	0.2	20.2	201.9	107.6	82.9	679.2	487.9	223.3	1113.8	83.2	595.7	274.3	1.7
6	Говьсүмбэр	5421.9	12.2	6.6	0.6	0.0	1.1	0.6	0.6	17.1	3.3	0.0	2.2	2.8	0.6	0.6	9.4	36.5	25.4	23.2	33.7	60.3	38.2	253.9	15.5	147.7	59.7	0.0
7	Дархан-Уул	4797.8	45.0	9.1	0.5	0.0	8.4	3.0	8.4	35.8	4.5	1.0	2.5	0.9	1.2	0.4	19.4	102.2	88.7	10.7	158.7	446.3	123.8	349.8	5.8	136.9	93.2	0.7
8	Дорноговь	13060.3	47.2	6.0	0.6	0.0	6.0	17.3	6.7	42.1	4.3	0.7	2.1	1.1	1.4	1.0	21.5	176.5	88.3	60.6	945.3	635.0	228.7	1433.5	39.6	798.5	354.4	1.3
9	Дорнод	8032.0	156.4	6.3	0.4	3.5	10.9	64.5	31.3	8.6	3.2	0.5	0.4	0.4	0.0	0.0	13.0	114.6	35.8	91.5	187.0	384.5	217.9	433.8	29.4	195.1	122.2	1.3
10	Дундговь	7686.9	30.6	3.8	0.6	0.0	8.4	4.9	7.6	17.7	6.3	0.4	2.1	1.3	1.5	0.4	3.0	77.4	39.7	22.8	422.7	478.0	150.8	630.7	41.3	312.4	163.7	1.1
11	Завхан	9749.0	27.2	2.9	0.0	0.0	2.7	11.7	0.8	62.0	7.2	0.0	2.9	0.3	0.1	0.7	21.1	171.3	84.1	61.8	684.5	485.3	167.6	1231.7	26.4	799.4	236.8	7.9
12	Орхон	6386.3	64.1	5.0	0.0	0.1	7.8	6.1	5.8	102.4	14.7	1.5	6.9	3.2	3.6	2.0	43.1	65.1	30.2	42.9	285.7	369.4	149.3	712.7	17.5	156.4	340.4	0.7
13	Өвөрхангай	5200.4	18.2	3.2	0.2	0.0	9.9	3.8	0.1	51.0	4.0	0.9	1.6	0.7	0.7	0.4	12.6	46.3	15.4	40.8	263.1	254.1	85.2	537.5	27.2	345.7	43.8	1.2
14	Өмнөговь	10362.9	47.6	2.2	0.0	0.0	9.0	4.4	3.7	47.0	7.4	0.7	1.7	1.4	1.0	0.8	37.9	220.7	94.3	49.7	726.4	205.7	211.0	1003.0	41.3	543.2	297.7	4.0
15	Сүхбаатар	6158.2	52.3	7.9	9.9	0.0	12.5	11.3	14.5	31.0	9.4	0.8	2.3	1.4	0.6	1.1	25.5	112.6	43.2	84.9	346.5	167.1	105.3	503.5	5.9	339.1	82.6	0.8
16	Сэлэнгэ	4888.3	30.0	7.7	0.0	0.0	5.2	3.6	12.9	26.7	3.1	0.6	1.5	1.4	0.4	0.1	14.1	93.1	54.2	42.3	260.8	186.3	120.5	553.1	14.4	327.3	129.4	1.1
17	Төв	8081.7	44.2	6.6	0.2	0.0	8.8	4.9	6.2	31.0	3.0	0.0	2.0	0.6	0.6	0.1	9.7	236.7	178.8	81.8	390.0	312.7	139.0	1491.3	39.6	1073.9	205.8	2.3
18	Увс	9755.4	22.8	3.7	1.2	0.0	6.5	6.0	1.9	50.9	7.3	2.7	6.5	1.9	0.5	0.7	27.5	112.7	41.7	111.9	761.5	792.8	261.8	1265.5	162.1	671.0	241.3	2.2
19	Ховд	9566.9	28.8	2.8	0.2	0.0	9.8	4.4	6.2	48.0	8.3	2.2	5.2	1.8	0.3	0.6	37.1	136.9	60.3	8.4	472.3	439.9	230.6	1137.7	83.5	665.1	190.5	2.2
20	Хөвсгөл	7166.2	93.6	4.5	0.1	0.0	11.7	34.9	5.8	84.3	19.8	3.1	9.9	4.4	4.0	3.9	36.7	119.0	42.9	35.1	575.1	446.8	177.2	1233.5	27.5	702.3	360.1	2.3
21	Хэнтий	9543.1	30.0	8.9	0.3	0.1	8.2	5.1	5.1	70.7	14.4	0.1	4.9	2.8	3.4	3.4	29.4	122.3	73.3	107.1	652.5	215.9	200.0	1664.3	50.1	1175.3	200.3	1.6
22	**Аймгийн дундаж**	**7934.1**	**60.3**	**5.0**	**0.7**	**0.8**	**8.1**	**11.6**	**9.7**	**58.4**	**9.8**	**1.6**	**5.0**	**2.0**	**1.8**	**1.6**	**27.6**	**129.6**	**63.4**	**56.3**	**458.9**	**378.9**	**176.9**	**976.3**	**43.4**	**566.1**	**205.0**	**2.1**
23	Улаанбаатар	9083.6	53.1	9.9	0.3	0.0	14.4	7.4	9.6	181.2	16.2	3.2	14.8	5.1	8.5	9.6	47.6	315.7	105.8	77.6	439.2	440.5	197.3	890.3	36.8	386.5	178.9	5.4
24	**Улсын дундаж**	**8466.1**	**56.9**	**7.2**	**0.5**	**0.5**	**11.0**	**9.6**	**9.6**	**115.2**	**12.8**	**2.4**	**9.5**	**3.4**	**4.9**	**5.3**	**36.9**	**215.7**	**83.0**	**66.2**	**449.8**	**407.4**	**186.4**	**936.5**	**40.3**	**483.0**	**192.9**	**3.6**

АМБУЛАТОРТ БҮРТГЭГДСЭН ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛ (10 000 ХҮН АМД), 2021 ОН

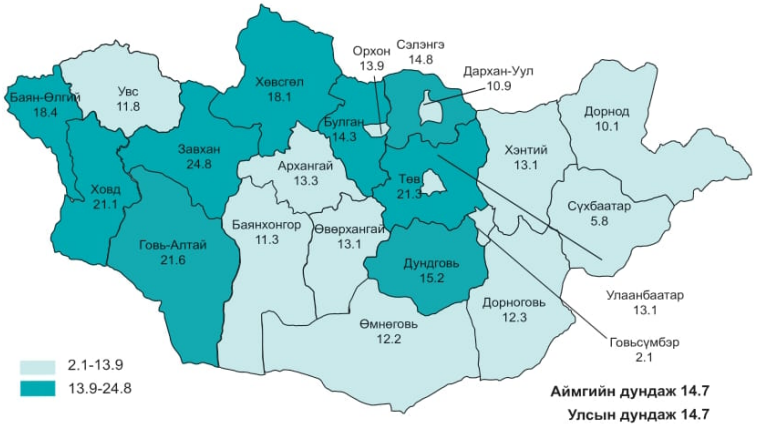
№	Аймаг, хотын нэр	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Үүнээс					Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	Үүнээс			Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Шээс бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Үүнээс		Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	Төрөлхийн гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	Өөр бүлэгт ангилаагүй шинж тэмдэг, зовиур, эмнэлзүйн ба лабораторийн хэвийн бус үзүүлэлтүүд	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
			Томуу, томуу төст өвчлөл	Хатгаа өвчлөл	Амьсгалын дээд замын цочмог урэвсэлт өвчлөл	Гуурсан хоолойн багтраа	Уушгины архаг бөглөрөлт өвчлөл		Ходоодны шархлаа өвчлөл	Элэгний архаг үрэвсэл	Архины шалтгаант өвчлөл				Бөөрний цочмог болон архаг дутмагшил	Бөөрний сувганцрын эдийн цочмог болон архаг нефрит						
А	Б	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
1	Архангай	729.2	56.5	46.3	135.0	9.6	62.1	1176.8	16.1	23.9	0.1	276.8	293.7	838.1	5.1	446.2	14.5	10.3	17.2	0.0	236.6
2	Баян-Өлгий	615.3	85.0	54.7	4.9	10.2	170.0	2266.3	6.8	56.9	0.1	136.4	409.0	978.8	7.8	697.9	3.4	9.1	67.0	73.6	158.5
3	Баянхонгор	868.0	21.5	77.1	138.9	17.6	79.5	1158.8	30.0	48.7	0.0	424.0	533.6	948.7	5.5	582.8	8.1	28.0	65.1	0.0	132.1
4	Булган	932.5	100.1	119.6	51.8	21.4	153.3	1724.2	18.3	35.8	1.0	479.0	366.1	1009.9	17.3	693.5	29.6	24.1	16.5	11.0	355.9
5	Говь-Алтай	837.6	59.4	45.6	147.9	32.3	98.1	1573.5	38.6	54.8	0.2	449.4	172.9	780.5	12.6	372.4	7.5	45.3	62.0	2.0	482.2
6	Говьсүмбэр	463.5	153.8	60.8	15.5	1.7	29.3	429.2	7.7	0.0	0.6	181.4	101.8	521.6	1.1	147.1	0.0	8.3	15.5	0.0	131.1
7	Дархан-Уул	593.0	100.0	24.4	37.3	5.4	18.1	716.0	3.3	3.8	0.0	457.2	67.3	220.9	0.6	109.1	3.0	43.1	1.9	0.0	178.4
8	Дорноговь	1752.0	203.4	115.5	151.9	35.2	200.9	2028.0	18.1	45.6	0.3	738.9	675.8	1041.3	13.1	445.9	15.9	53.2	24.3	0.0	304.2
9	Дорнод	970.1	66.6	73.3	140.3	7.7	33.8	1498.9	12.5	27.6	0.2	395.8	325.9	510.9	7.6	246.4	5.7	2.4	10.7	20.8	158.4
10	Дундговь	569.3	73.2	84.8	52.9	14.1	40.9	1299.4	2.3	14.6	0.2	295.1	267.3	664.4	5.3	319.1	0.4	9.9	1.1	0.0	120.9
11	Завхан	924.3	15.5	36.7	310.0	18.2	77.8	2145.5	14.1	12.7	0.3	392.8	264.6	1019.1	6.3	505.2	3.8	48.2	44.1	8.6	298.4
12	Орхон	854.7	64.3	65.2	18.8	11.8	109.6	1118.9	11.5	37.1	0.8	399.2	304.6	669.0	6.1	299.9	11.9	5.4	20.9	0.0	74.2
13	Өвөрхангай	433.3	48.5	28.5	16.6	10.8	48.4	882.6	6.9	42.3	0.0	218.8	139.8	524.9	8.9	191.3	1.1	10.4	19.8	0.0	164.4
14	Өмнөговь	1397.6	247.4	160.1	107.8	17.9	102.5	2090.4	30.9	57.6	1.5	372.0	399.6	837.1	13.6	403.8	52.6	20.7	10.8	0.0	171.4
15	Сүхбаатар	937.7	46.9	69.8	159.2	15.7	85.8	772.8	6.9	23.9	0.0	252.0	165.5	313.9	1.2	224.0	1.2	9.6	14.8	0.2	84.1
16	Сэлэнгэ	509.4	48.9	33.9	9.8	9.6	105.7	811.8	5.9	6.4	0.4	219.6	121.8	305.9	0.6	215.0	0.5	7.5	1.9	1.5	124.5
17	Төв	872.1	129.8	63.7	42.6	18.5	103.1	1154.3	19.7	52.9	1.0	370.3	304.5	672.7	6.4	414.1	1.1	8.8	10.4	0.0	165.2
18	Увс	1060.1	86.8	69.3	144.9	19.8	92.1	1516.4	7.4	43.2	0.2	473.1	395.0	862.7	6.0	405.5	9.8	8.3	33.1	33.3	81.6
19	Ховд	937.1	58.2	77.9	18.5	18.9	167.4	1742.2	28.8	17.4	1.8	445.9	637.9	803.3	6.9	506.5	1.1	23.8	28.3	43.3	88.3
20	Хөвсгөл	800.5	76.7	56.3	17.0	12.2	148.3	918.1	21.3	81.5	0.0	299.0	264.0	584.5	4.5	390.0	4.2	19.1	34.9	0.2	75.3
21	Хэнтий	1112.9	60.8	42.4	22.0	26.8	207.9	1468.2	28.6	43.2	0.4	425.7	559.6	673.8	10.3	326.6	5.1	18.5	27.1	20.6	216.8
22	**Аймгийн дундаж**	**852.3**	**81.0**	**63.5**	**76.5**	**15.5**	**104.7**	**1347.0**	**15.8**	**37.3**	**0.4**	**362.4**	**323.2**	**692.8**	**6.8**	**381.0**	**8.1**	**19.1**	**25.8**	**11.1**	**171.0**
23	Улаанбаатар	714.2	15.1	41.7	35.4	20.7	133.4	1362.5	35.5	31.4	0.8	517.7	368.3	670.2	35.5	205.8	9.2	74.3	54.7	19.5	829.6
24	**Улсын дундаж**	**788.4**	**50.5**	**53.4**	**57.5**	**17.9**	**118.0**	**1354.2**	**24.9**	**34.6**	**0.6**	**434.2**	**344.1**	**682.3**	**20.1**	**299.9**	**8.6**	**44.6**	**39.2**	**15.0**	**475.8**

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

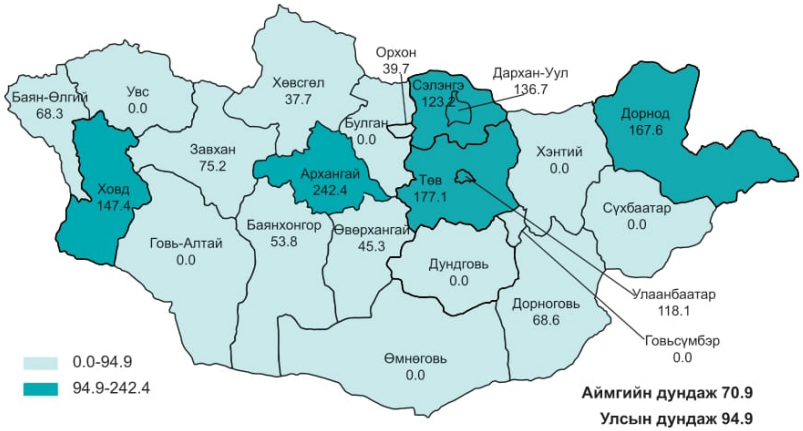
Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд

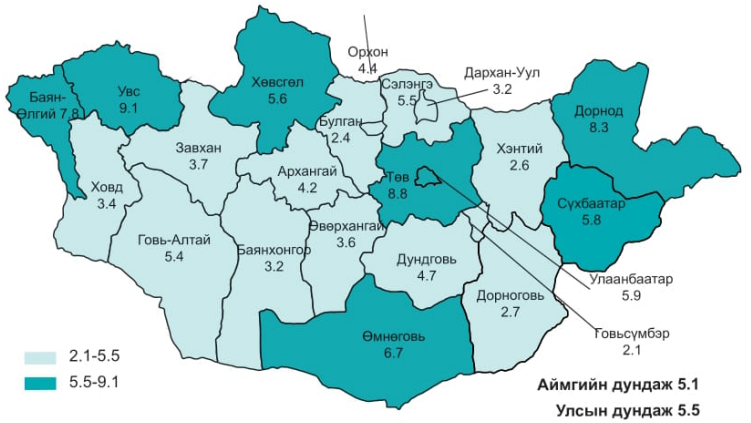
Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд

Эхийн эндэгдэл, 100 000 амьд төрөлтөд

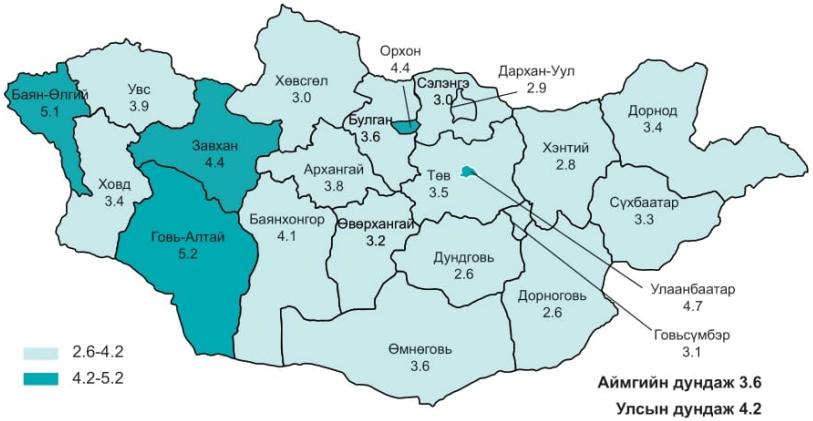

Амьгүй төрөлт /1000 амьд, амьгүй төрөлтөд/

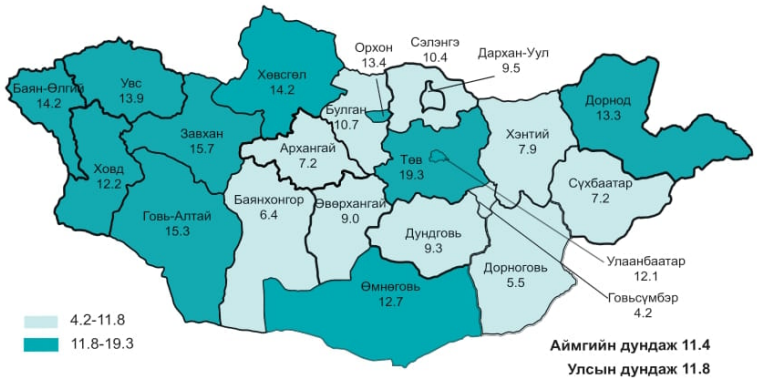

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

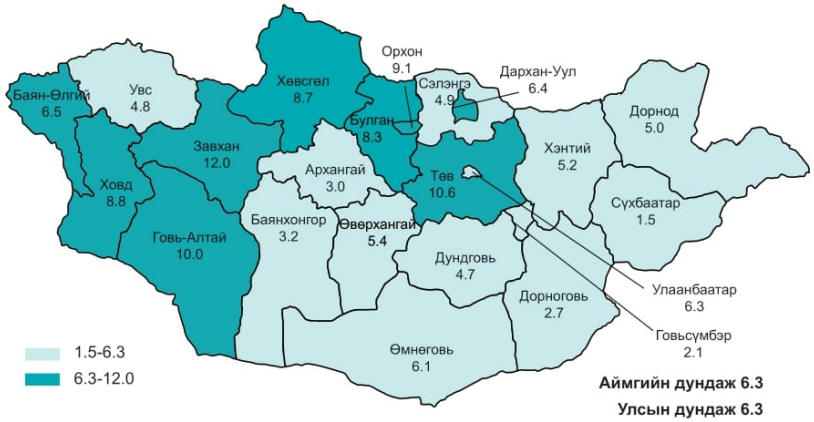
2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь

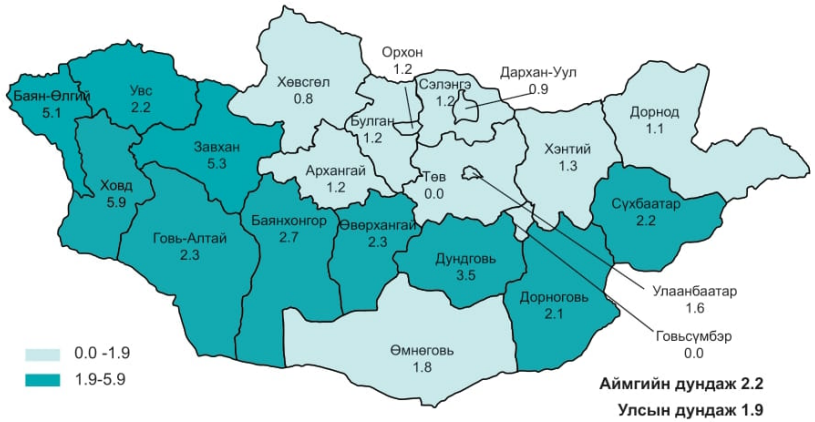
Перинаталь эндэгдлийн түвшин /амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд/

Нярайн эрт үеийн нас баралтын түвшин /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/

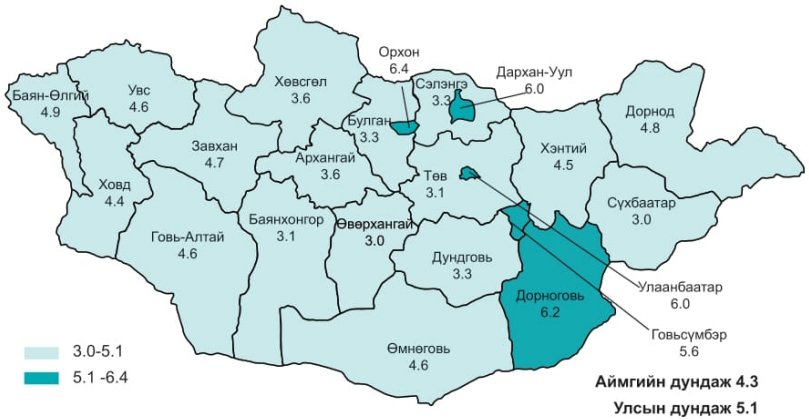

Нярайн хожуу үеийн нас баралтын түвшин /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/

ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

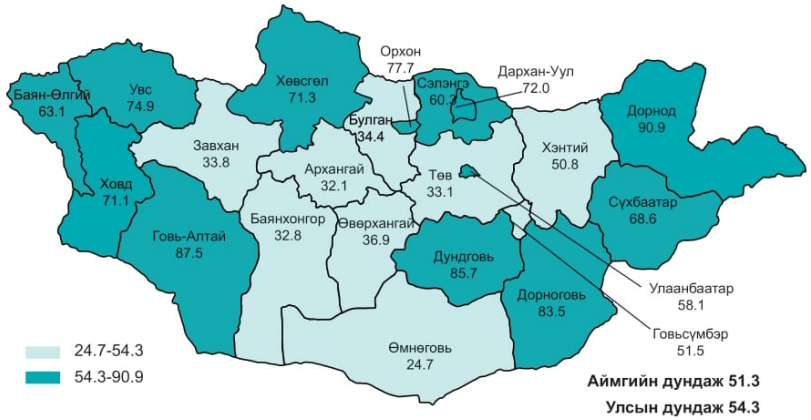
Жилд нэг иргэний үзүүлсэн дундаж тоо

Амбулаторийн нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь

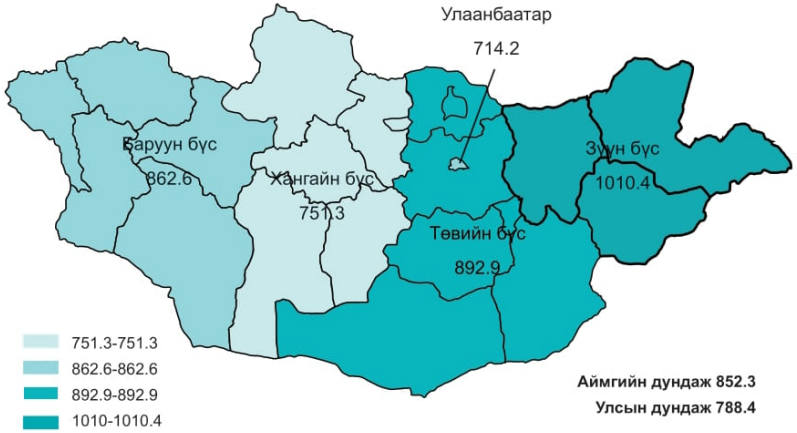

Орны фонд ашиглалтын хувь

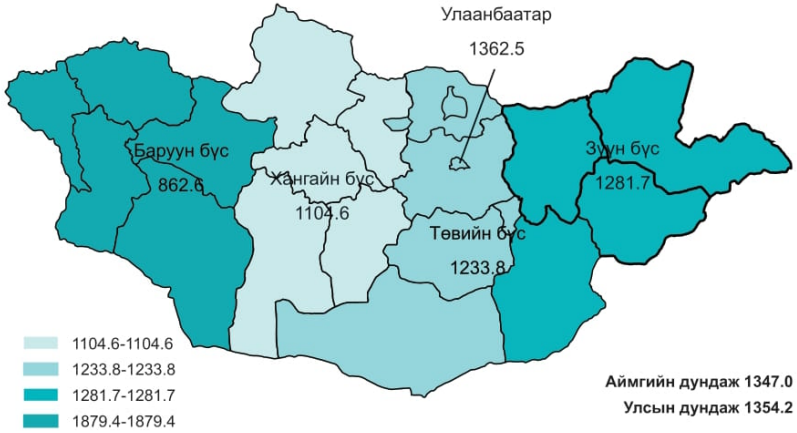
ХҮН АМЫН ӨВЧЛӨЛИЙН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН, 10 000 ХҮН АМД

Амьсгалын тогтолцооны өвчин

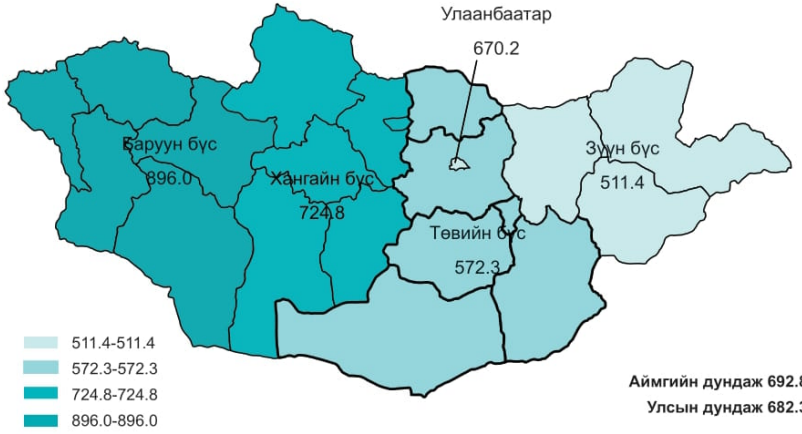
Аймгийн дундаж 852.3
Улсын дундаж 788.4

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин

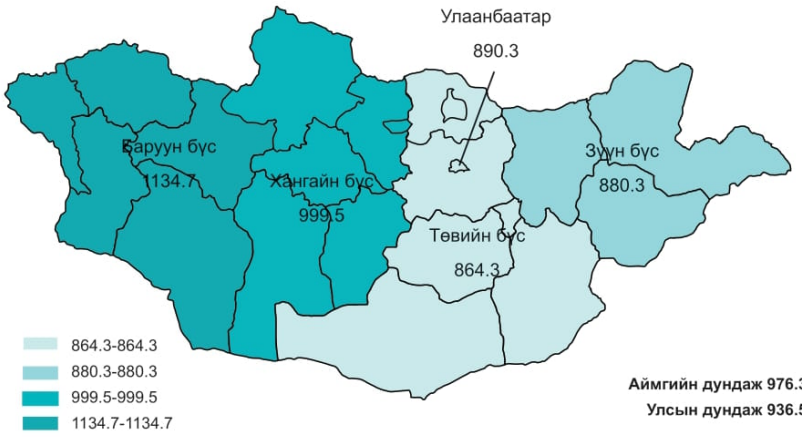
Аймгийн дундаж 1347.0
Улсын дундаж 1354.2

Шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин

Аймгийн дундаж 692.8
Улсын дундаж 682.3

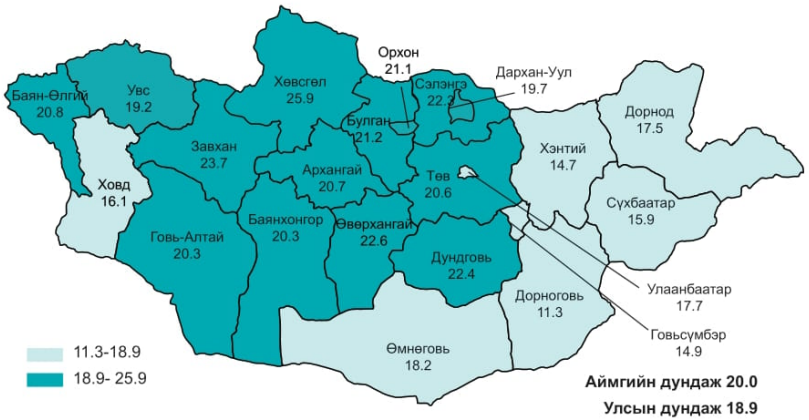
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин

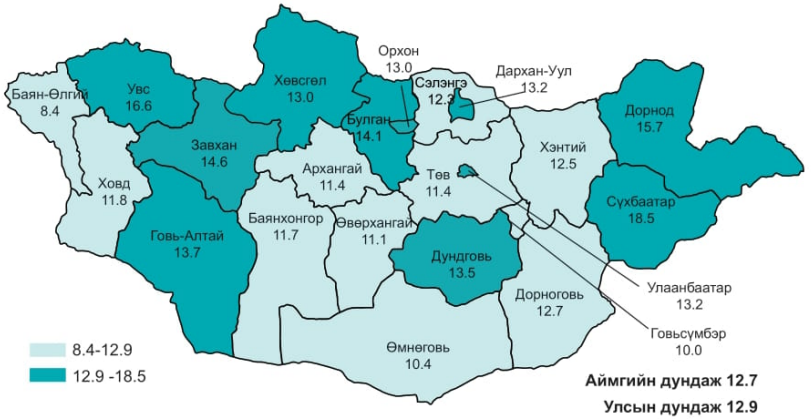
Аймгийн дундаж 976.3
Улсын дундаж 936.5

ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН, 10 000 ХҮН АМД

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний нас баралт

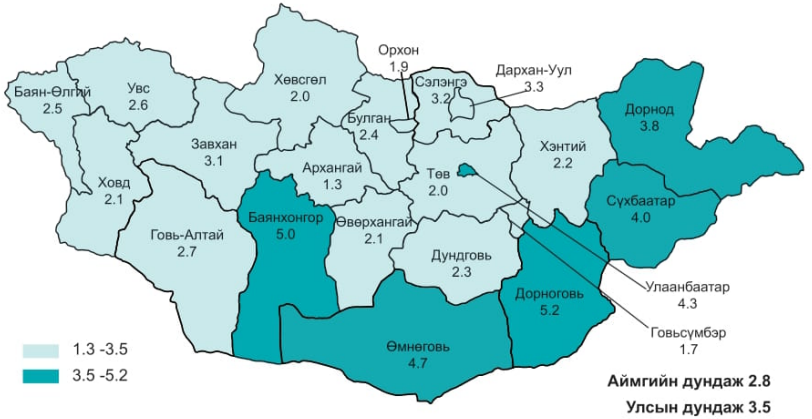
Хавдар

Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан

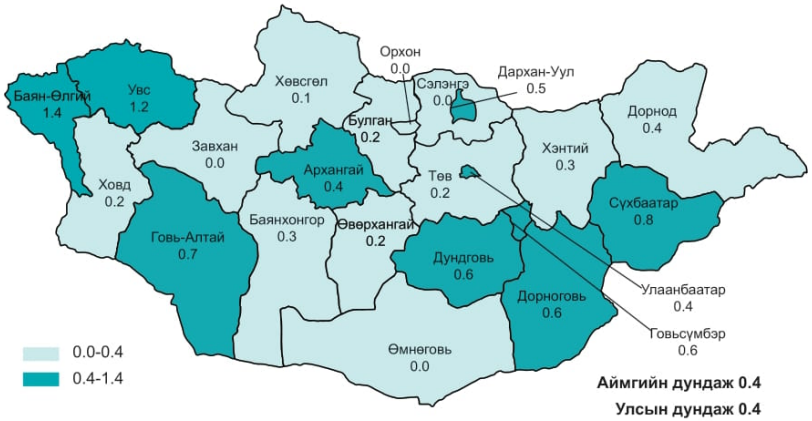

Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчний нас баралт

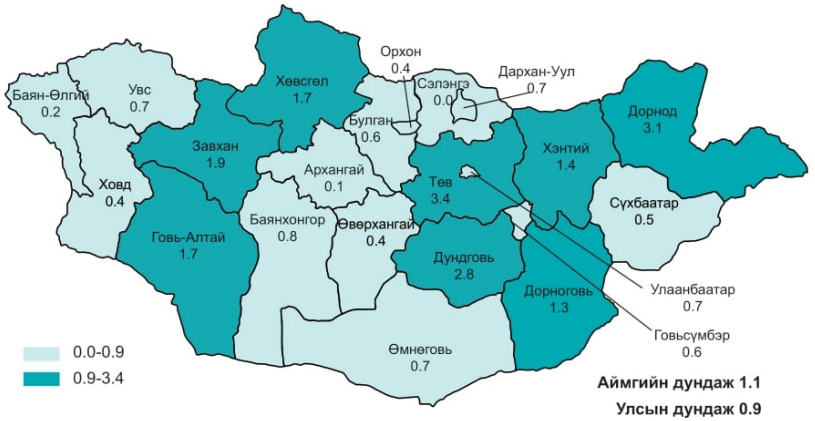

ЗАРИМ ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, 10 000 ХҮН АМД

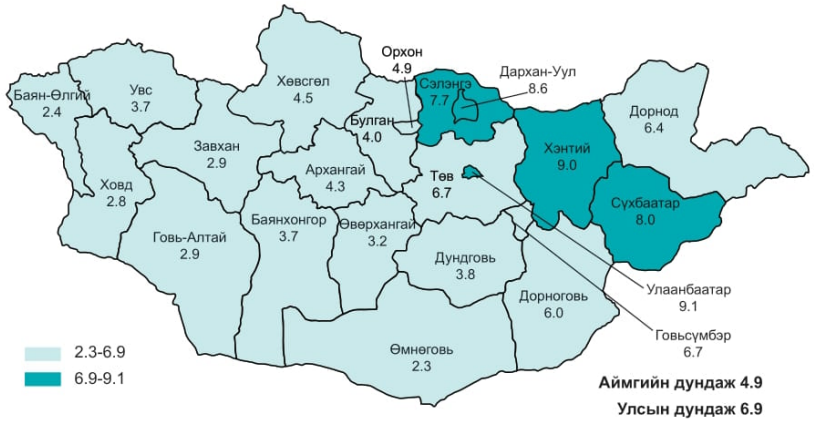
Вирүст хепатит

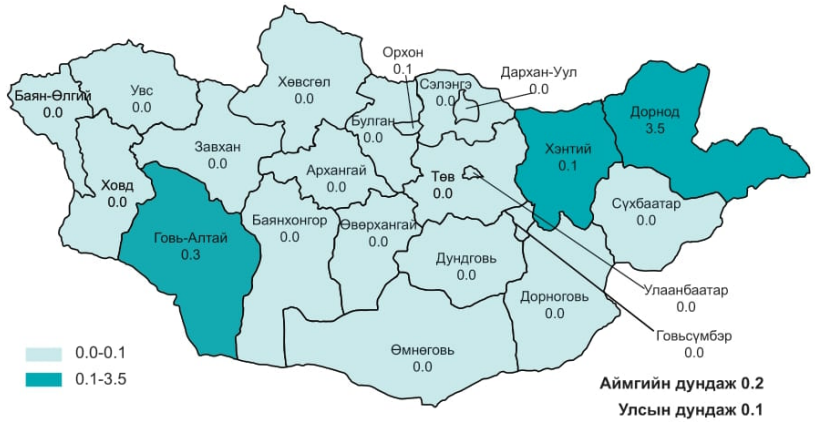
Салхин цэцэг

Сүрьеэ

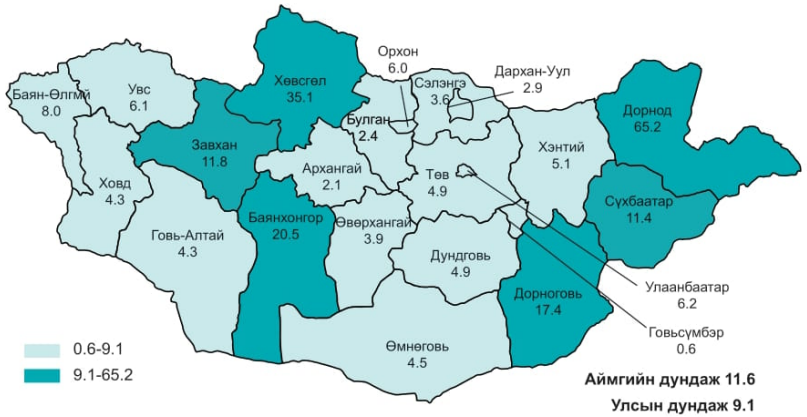

Бруцеллёз

ЗОНХИЛОН ТОХИОЛДОХ БЭЛГИЙН ЗАМЫН ХАЛДВАР, 10 000 ХҮН АМД

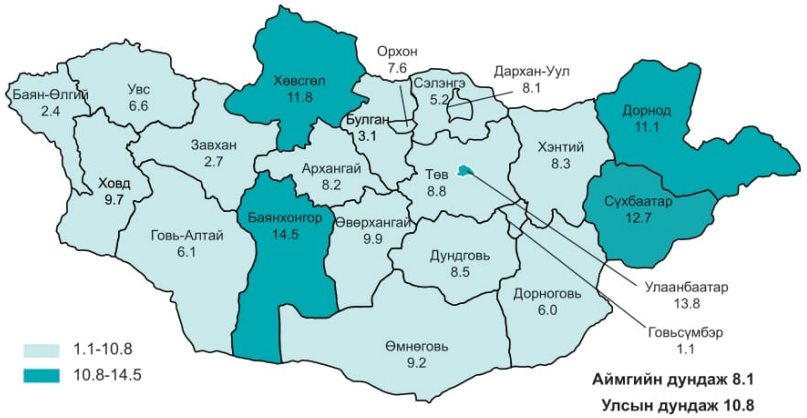
Заг хүйтэн

Аймгийн дундаж 11.6

Улсын дундаж 9.1

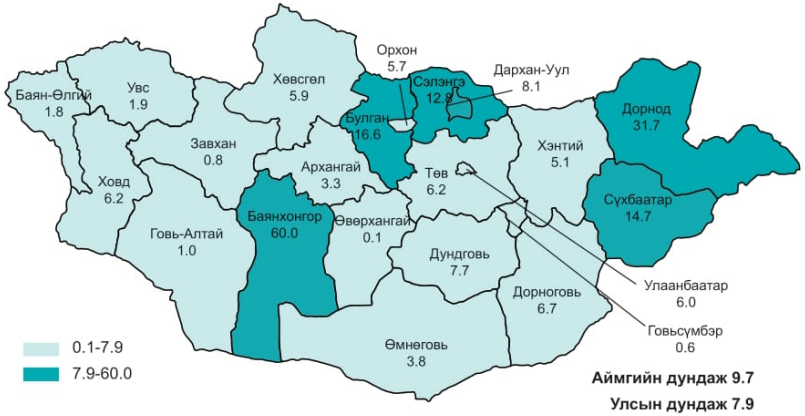
Тэмбүү

Аймгийн дундаж 8.1

Улсын дундаж 10.8

Трихомониаз

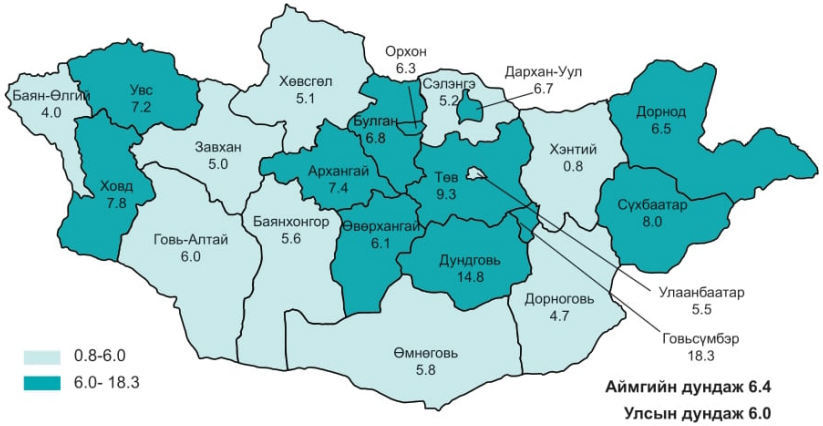

Аймгийн дундаж 9.7

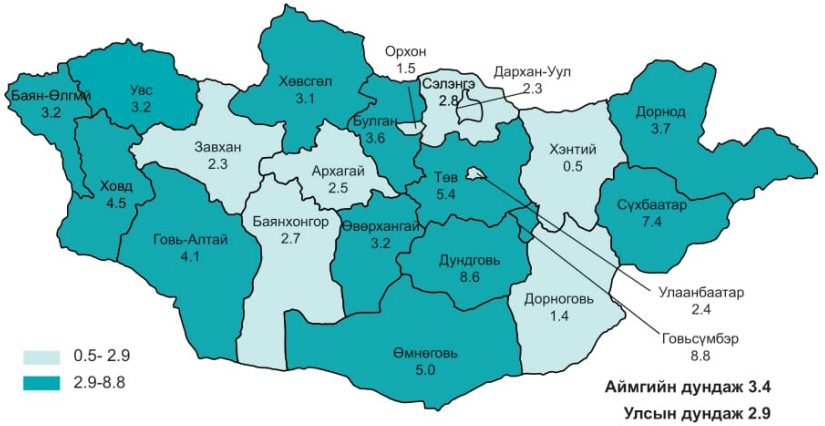
Улсын дундаж 7.9

ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛ, 10 000 ХҮН АМД

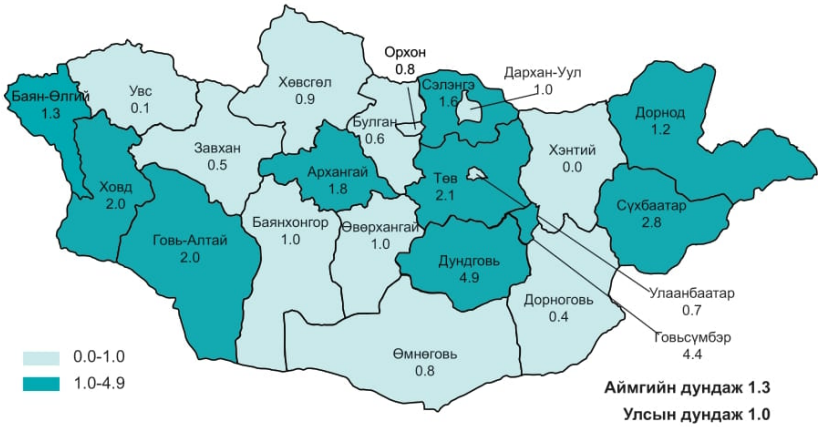
Элэгний хорт хавдрын өвчлөл

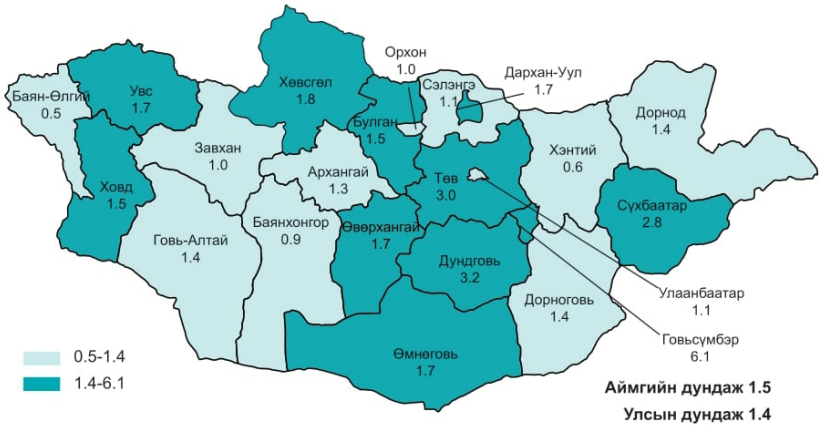
Ходоодны хорт хавдрын өвчлөл

Улаан хоолойн хорт хавдрын өвчлөл

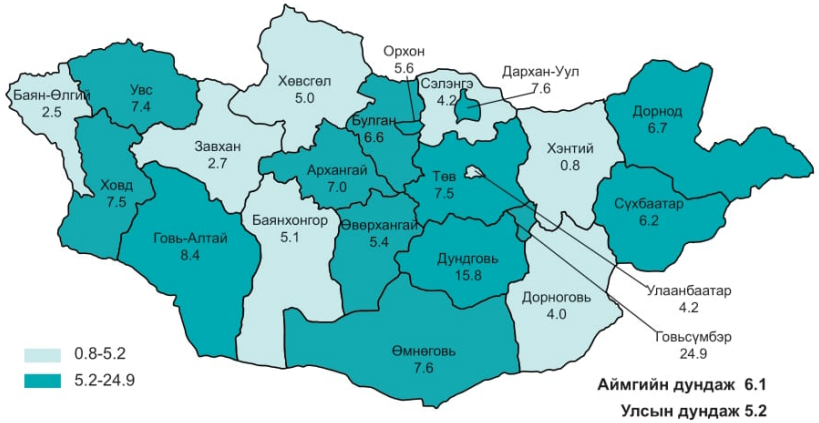

Уушгины хорт хавдрын өвчлөл

ХОРТ ХАВДРЫН НАС БАРАЛТ, 10 000 ХҮН АМД

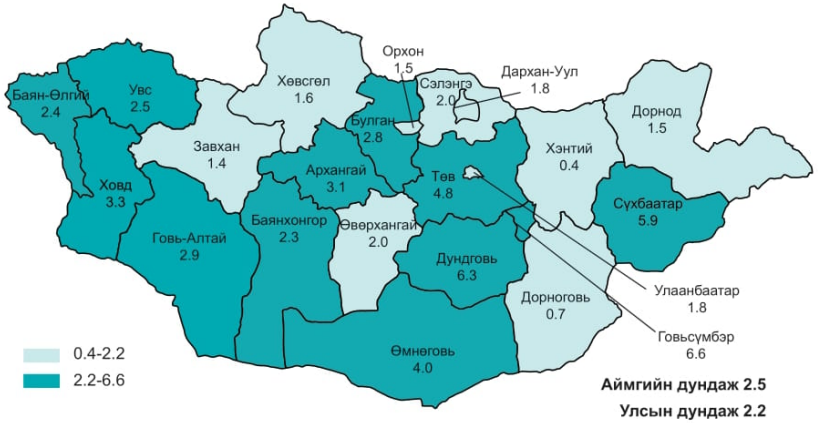
Элэгний хорт хавдрын нас баралт

Аймгийн дундаж 6.1

Улсын дундаж 5.2

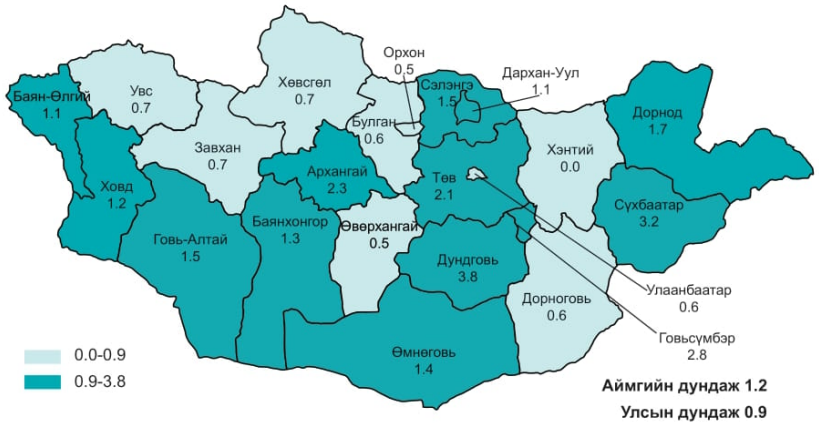
Ходоодны хорт хавдрын нас баралт

Аймгийн дундаж 2.5

Улсын дундаж 2.2

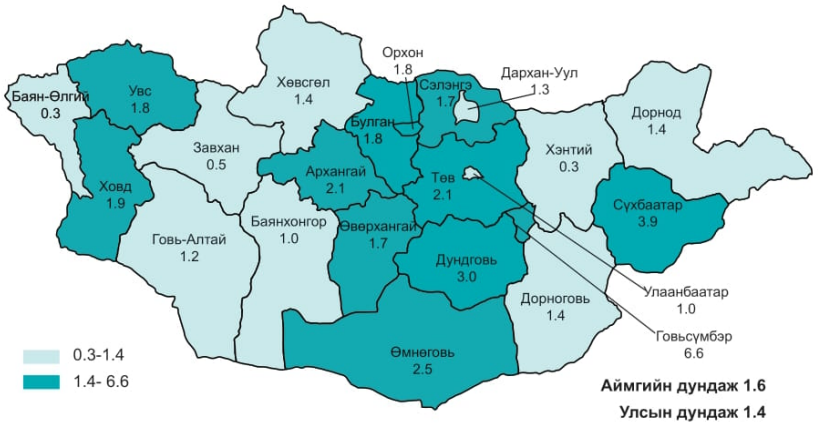
Улаан хоолойн хорт хавдрын нас баралт

Аймгийн дундаж 1.2

Улсын дундаж 0.9

Уушгины хорт хавдрын нас баралт

Аймгийн дундаж 1.6

Улсын дундаж 1.4